

SCHVALOVACIA DOLOŽKA

Územný plán obce Kvačany schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Kvačanoch č.48/3/2018 zo dňa 09.03.2018, záväzná časť vyhlásená VZN č. 1/2018 zo dňa 09.03.2018 s účinnosťou dňa 01.04.2018

Meno oprávnenej osoby : Jozef Grúň, starosta obce

Podpis a pečiatka oprávnenej osoby :

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE KVAČANY

TEXTOVÁ ČASŤ

Obstarávateľ : Obec Kvačany v zastúpení Jozefom Grúňom _starostom obce, Obecný úrad, Kvačany 100, 032 23 Liptovská Sielnica, tel.: 044/5597301, 0905885989, OSO v zmysle § 2a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov : Anna Javorková, reg. č. 291, ul. M. R. Štefánika 124, 908 41 Šaštín - Stráže, tel. : 0903688243

Spracovateľ : Ing. arch. Monika Tylková_ autorizovaný architekt, Tretiny 121/2, 031 01 Liptovský Mikuláš - Ploštín, tel.: 0904659412

Dátum : 03/2018

Paré číslo :

OBSTARÁVATEĽ

Obec Kvačany v zastúpení **Jozefom Grúňom** _starostom obce,
adresa : Obecny úrad, Kvačany 100, 032 23 Liptovská Sielnica,
tel. : 044/5597301, 0905885989, www.kvacanylm.sk, email : podatelna@kvacanylm.sk

Anna Javorková _odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD č. 291
adresa : ul. M. R Štefánika 124, 908 41 Šaštín - Stráže
mobil : 0903688243, email : javorkova.a@stonline.sk

SPRACOVATEĽ

Ing. arch. Monika Tylková _autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1283 AA,
adresa : Tretiny 121/2, 031 01 Liptovský Mikuláš - Ploštín,
tel.: 0904659412, email : tylkova.monika@gmail.com

SPRACOVATEĽSKÝ KOLEKTÍV

Hlavný riešiteľ : Ing. arch. Monika Tylková

Ochrana prírody a tvorba krajiny, ÚSES : Ing. Martina Hudecová

Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo : Ing. arch. Monika Tylková, Ing. Martina Hudecová

Životné prostredie : Ing. arch. Monika Tylková

Doprava : Ing. Imrich Bekeč

Vodné hospodárstvo : Ľubica Martinská

Zásobovanie elektrickou energiou, telekomunikácie : Ing. Branislav Oravec

Zásobovanie plynom : Ing. Anton Turan

TEXTOVÁ ČASŤ

OBSAH DOKUMENTÁCIE	STRANA
1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	4
1.1 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši	4
1.1.1 Údaje o spracovanej dokumentácii	4
1.1.2 Údaje o dôvodoch obstarania územného plánu obce	4
1.1.3 Hlavné ciele riešenia	4
1.2 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce	5
1.3 Údaje o súlade riešenia so zadaním	6
1.3.1 Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD	6
1.3.2 Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním	6
1.3.3 Súpis použitých územnoplánovacích a iných podkladov so zhodnotením miery ich záväznosti a použiteľnosti	6
2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	8
2.1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis	8
2.2 Väzby vyplývajúce z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Žilinského kraja	9

2.3 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia	15
2.3.1 Funkcia a poloha obce v rámci štruktúry osídlenia	15
2.3.2 Funkcia a poloha obce v rámci smerovania hlavných dopravných trás a trás technickej vybavenosti	15
2.3.3 Analytická a syntézová časť miestneho územného systému ekologickej stability a jej vplyv na riešenie ÚPN-O	18
2.3.3.1 Prírodné pomery	18
2.3.3.1.1 Abiotické pomery	18
2.3.3.1.2 Biotické pomery	21
2.3.3.2 Súčasná krajinná štruktúra	31
2.4 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce	33
2.4.1 Demografia	33
2.4.2 Domový a bytový fond	40
2.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania	43
2.5.1 Priestorová charakteristika zastavaného územia obce	43
2.5.2 Návrh základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce	44
2.5.3 Návrh ochrany a využitia kultúrno-historických hodnôt	45
2.6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území najmä obytného, zmiešaného, výrobného, rekreačného vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a vylučujúceho funkčného využívania	47
2.6.1 Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území obce	47
2.6.2 Návrh riešenia priestorového usporiadania a funkčného využívania územia	49
2.6.3 Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny	50
2.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby, rekreácie, športu a cestovného ruchu	50
2.7.1 Návrh riešenia bývania	50
2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou	54
2.7.3 Návrh riešenia výroby	60
2.7.3.1 Poľnohospodárska výroba	60
2.7.3.2 Lesné hospodárstvo	64
2.7.3.3 Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo	66
2.7.4 Návrh riešenia rekreácie, športu a cestovného ruchu	67
2.8 Vymedzenie zastavaného územia obce	74
2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	75
2.10 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej ochrany	77
2.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov miestneho územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení	80
2.11.1 Návrh prvkov územného systému ekologickej stability spresnenie prvkov nadregionálneho a regionálneho významu v štruktúre	80
2.11.2 Navrhované miestne biocentrá, biokoridory a ostatné ekostabilizačné prvky v území	95
2.11.3 Návrh opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny	97
2.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia	99
2.12.1 Doprava	99
2.12.2 Vodné hospodárstvo	109
2.12.3 Elektrická energia	117
2.12.4 Zásobovanie zemným plynom	123
2.12.5 Zásobovanie teplom	127
2.12.6 Telekomunikácie	128
2.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie	131
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území, dobývacích priestorov a svahových deformácií	141
2.15 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu napr. záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou	143
2.16 Vyhodnotenie dôsledkov stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde	143
2.17 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov	150

3. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE	152
článok 1 - Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia pre funkčné a priestorovo homogénne jednotky	153
článok 2 - Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch	155
článok 3 - Zásady a regulatívy pre umiestnenie občianskeho vybavenia, výroby, rekreácie, športu a cestovného ruchu	161
článok 4 - Zásady a regulatívy pre umiestnenie verejného dopravného, technického vybavenia územia	164
článok 5 - Zásady a regulatívy záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej ochrany	169
článok 6 - Zásady a regulatívy pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene	170
článok 7 - Zásady a regulatívy pre starostlivosť o životné prostredie	172
článok 8 - Vymedzenie zastavaného územia obce	175
článok 9 - Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov	176
článok 10 - Plochy pre verejnoprospešné stavby, pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, pre asanáciu a pre chránené časti krajiny	178
článok 11 - Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny	178
článok 12 - Zoznam verejnoprospešných stavieb	179
Príloha č. 1 - Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb	180
4. DOKLADOVÁ ČASŤ (je samostatne priložená po schválení ÚPN-O Kvačany)	

GRAFICKÁ ČASŤ

ČÍSLO	NÁZOV VÝKRESU	MIERKA
1	Výkres širších vzťahov	M 1: 50 000
2	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania katastrálneho územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M 1:10 000
3	Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami	M 1: 2 880
4	Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1: 2 880
5	Výkres riešenia verejného technického vybavenia – návrh koncepcie riešenia vodného hospodárstva	M 1: 2 880
6	Výkres riešenia verejného technického vybavenia – návrh koncepcie riešenia energetiky, telekomunikácií, informačných sietí a ich zariadení	M 1: 2 880
7	Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability	M 1: 10 000
8	Výkres vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde	M 1: 2 880

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

1.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA A PROBLÉMY, KTORÉ ÚZEMNÝ PLÁN RIEŠI

1.1.1 Údaje o spracovanej dokumentácii

NÁZOV DOKUMENTÁCIE

Územný plán obce Kvačany

STUPEŇ

Čistopis návrhu

OBSTARÁVATEĽ

Obec Kvačany v zastúpení Jozefom Grúňom, starostom obce,
adresa : Obecný úrad, Kvačany 100, 032 23 Liptovská Sielnica,
tel.: 044/5597301, 0905 885989, www.kvacanylm.sk,
email: podatelna@kvacanylm.sk

Odborne spôsobilá osoba v zmysle §2a zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov

Anna Javorková, reg. č. 291,
adresa : ul. M. R. Štefánika 124, 908 41 Šaštín - Stráže
0903 688243, email. : javorkova.a@stonline.sk

SPRACOVATEĽ

Ing. arch. Monika Tylková, autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1283 AA,
adresa : Tretiny 121/2, 031 01 Liptovský Mikuláš - Ploštín,
tel. : 0904 659412, email : tylkova.monika@gmail.com

1.1.2 Údaje o dôvodoch obstarania územného plánu obce

Doposiaľ má obec Kvačany svoj rozvoj riešený schváleným Územným plánom sídelného útvaru Kvačany pred 18-timi rokmi v zmysle uznesenia č. 6/1998 B.2, zo dňa 14.08.1998, prijaté VZN č. 1/1998, spracovateľ A - projekt s.r.o., Lipt. Hrádok - hlavní riešitelia Ing. arch. V. Cukorová, Ing. arch. P. Kropitz, 02/1995. Na základe požiadaviek zo zasadnutia obecnej Komisie pre rozvoj obce zo dňa 02.04.2011 boli spracované Zmeny a doplnky č.1 ÚPN-O (sídelného útvaru) Kvačany, ktoré v textovej časti zmenili prípadne doplnili pôvodné regulatívy. Grafická časť ostala nezmenená. Spracovateľom bol architektonický ateliér GAM, Ružomberok, 09/2011. Tieto ZaD č.1 boli schválené uznesením č. 3/2012, zo dňa 22.03.2012 a zároveň bolo prijaté VZN č. 1/2012.

Kedže obec má záujem o nové riešenie koncepcie územného rozvoja, o uskutočnenie rozsiahlej výstavby v obci, o umiestnenie verejnoprospešných stavieb v súlade s ustanovením § 11 ods. 2 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov (stavebný zákon) vznikla požiadavka spracovania nového dokumentu v súlade s terajšími územnoplánovacími podkladmi a predpismi. Zároveň bolo prijaté uznesenie Obecného zastupiteľstva v Kvačanoch č. 3/2014 zo dňa 07.03.2014, ktoré na základe preskúmania súčasného zastaralého územného plánu spolu so Zmenami a doplnkami č.1 schválilo obstaranie nového ÚPN-O Kvačany. Na základe prieskumu trhu bola za spracovateľa vybratá Ing. arch. Monika Tylková - autorizovaný architekt SKA reg. č. 1283 AA, Liptovský Mikuláš.

Dôvodom pre obstaranie takého dokumentu je získať základný nástroj na usmerňovanie všetkých aktivít zameraných na priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia zohľadňujúce požiadavky pre ochranu prírody, tvorbu krajiny spojenú s ekologickou únosnosťou, životného prostredia, kultúrneho dedičstva, dopravy, technickej infraštruktúry s preukázaním komplexnej a rozvojovej únosnosti riešeného územia obce s možnosťou čerpania finančných prostriedkov z Európskej únie.

ÚPN-O je dohodou všetkých zúčastnených strán, ktoré sa procesu obstarávania zúčastňujú - obstarávateľa, spracovateľa, všetkých dotknutých orgánov štátnej správy a samosprávy, fyzických, právnických osôb a obyvateľov obce. Je zároveň východiskovým nástrojom pre rozhodovací proces v rozvoji obce na úrovni samosprávy.

1.1.3 Hlavné ciele riešenia

- získanie právne záväzného dokumentu usmerňujúceho rozvoj obce na základe odborných kritérií podporujúci flexibilne predpokladaný dynamický rozvoj obce
- navrhnuť riešenie väzieb vo vzťahu k.ú. obce a príľahlé (záujmové) územie obce s určením funkčného a priestorového usporiadania vo vzájomnej funkčnej a technickej súvislosti s územím obce

- vytvorenie jasnej koncepcie vo vnútri zastavaného územia s možnosťou humanizácie a estetizácie prostredia, posúdenie jeho efektívnosti prípadne expanzie
- stanovenie zásad funkčného využitia plôch tak, aby nedochádzalo k nežiaducim kolíziám jednotlivých funkcií, vytvorenie predpokladov na zabezpečenie trvalého súladu prírodných, civilizačných, kultúrnych, investičných zámerov v území s potrebou ochrany životného prostredia
- stanovenie priestorových regulatívov zabezpečujúcich vytváranie harmonického prostredia v obci a vo voľnej krajine
- vzájomná koordinácia činností v území zabezpečujúca účelné a perspektívne vynakladanie prostriedkov na technickú infraštruktúru

Metodika spracovania územného plánu vychádza z novelizovaného zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon), vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, z väzieb vyplývajúcich z riešenia a záväzných častí ÚPN VÚC Žilinského kraja. Pomocou tejto metodiky spracovania územných plánov upozorňujeme na potenciál obce a následne určíme najvhodnejšie smerovanie jej ďalšieho rozvoja pri zachovaní vlastnej identity.

Po schválení Zadania (dopracované po prerokovaní 10/2015, schválené uznesením číslo 17/12/2015 zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva v Kvačanoch, ktoré sa konalo dňa 29.12.2015) je vypracovaný v zmysle § 22 stavebného zákona a § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. Návrh Územného plánu obce (ÚPN-O) Kvačany v textovej a grafickej časti, ktorý odzrkadľuje všetky doručené stanoviská a pripomienky z verejného prerokovania návrhu Zadania od oslovených orgánov štátnej správy, samosprávy, fyzických, právnických osôb a občanov. **Na tomto základe sú rozvojové priority v rámci riešeného územia obce konkretizované a premietnuté do nových regulovaných funkčno – priestorových plôch (RP) jednoznačne.**

Takéto spracovanie vyžaduje okrem štandardu prác, ktoré vyplývajú z prílohy zákona, najmä hlbšie poznanie potenciálu územia a obce, podrobné priestorové analýzy jednotlivých plôch v obci. Jedná sa najmä o podrobné analýzy historického prostredia obce a posudzovanie zachovalých tradičných hodnôt, základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady, územný priemet ekologickej stability s využívaním chránených častí prírody a krajiny, funkčné a priestorové usporiadanie záujmového územia, návrh dopravy a technického vybavenia, koncepcia starostlivosti o životné prostredie, zábery poľnohospodárskej pôdy čo odzrkadľuje predovšetkým **Výkres č. 3 - Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využitia územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami.** Celý tento dokument posudzuje širší okruh problémov a možných riešení budúceho dlhodobého rozvoja obce s aplikovanými zásadami rozvojovej stratégie.

1.2 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Ako už bolo spomenuté v kapitole 1.1.2 obec Kvačany má svoj rozvoj riešený schváleným Územným plánom sídelného útvaru Kvačany pred 18-timi rokmi v zmysle uznesenia č. 6/1998 B.2, zo dňa 14.08.1998, prijaté VZN č. 1/1998, spracovateľ A - projekt s.r.o., Lipt. Hrádok - hlavní riešitelia Ing. arch. V. Cukorová, Ing. arch. P. Kropitz, 02/1995. Na základe požiadaviek zo zasadnutia obecnej Komisie pre rozvoj obce zo dňa 02.04.2011 boli spracované Zmeny a doplnky č.1 ÚPN-O (sídelného útvaru) Kvačany, ktoré v textovej časti zmenili prípadne doplnili pôvodné regulatívy. Grafická časť ostala nezmenená. Spracovateľom bol architektonický ateliér GAM, Ružomberok, 09/2011. Tieto ZaD č.1 boli schválené uznesením č. 3/2012, zo dňa 22.03.2012 a zároveň bolo prijaté VZN č. 1/2012.

Takže pri vyhodnocovaní doterajšieho územného plánu sme mali možnosť nahliadnuť do staršieho územného plánu obce aj v texte aj vo výkresoch (výkresy sú spracované "klasicky - ručne", nie elektronicky na PC). Zoznam výkresov schváleného ÚPN-O (sídelného útvaru) Kvačany je nasledovný : č.1_Širšie vzťahy m 1:100 000, č.2_Záujmové územie - Stav a návrh M 1:10 000, č.3_Výber pozitívnych a negatívnych prvkov ÚSES M 1:10 000, č.4a_Urbanistický návrh - Vymedzenie plôch pre funkčné regulatívy M 1:5 000, č. 4b_Urbanistický návrh - Vymedzenie plôch pre priestorové regulatívy m 1: 5 000, č.5_Záber plôch a PPF M 1:5 000, č.6_Návrh dopravy a technickej infraštruktúry M 1:5 000, č.7_Verejnoprospešné stavby M 1:5 000, č.8_Urbanistický detail - Centrum obce M 1:5 000.

Komisia pre rozvoj obce sa rozhodla 02.04.2011 pre spracovanie Zmien a doplnkov č. 1 ÚPN-O (sídelného útvaru) Kvačany, ktoré v textovej časti v 6-tich stranách zmenili prípadne doplnili pôvodné regulatívy. Jednalo sa o zmenu, doplnenie v bode č. 1. Základné údaje a v bode č. 5 Zásady pri realizácii záväznej časti ÚPN-SÚ Kvačany. Doplnila sa zároveň dokladová časť. Grafická časť ostala nezmenená. Spracovateľom bol architektonický ateliér GAM, Ružomberok, 09/2011. Schválenie prebehlo uznesením č. 3/2012, zo dňa 22.03.2012 a zároveň bolo prijaté VZN č. 1/2012.

Aj napriek schváleným Zmenám a doplnkom č.1 ÚPN-O (sídelného útvaru) Kvačany dokumentácia už nezodpovedala požiadavkám terajšieho stavebného zákona, vykonávacích vyhlášok, metodických usmernení a aktuálnemu rozvoju obce Kvačany s možnosťou čerpania finančných prostriedkov z Európskej únie. Časový posun

18-tich rokov dozadu od schválenia pôvodnej dokumentácie je dosť veľký a forma, obsah spracovania už aktuálnosť dokumentácie nezohľadnila.

1.3 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA SO ZADANÍM

1.3.1 Chronológia spracovania a prerokovania jednotlivých etáp ÚPD

Územný plán obce Kvačany pozostáva z nasledovných etáp spracovania :

- **Prieskumy a rozbor**y vrátane Krajinnookologického plánu a Problémového výkresu boli spracované v 12/2014, po zasadnutí novej Komisie pre rozvoj obce Kvačany 08.01.2015 bol prepracovaný Problémový výkres č. 8 a textová časť, následne boli odovzdané upravené Prieskumy a rozbor y v 04/2015

- **Zadanie**, spracovaný návrh Zadania bol v 12/2014, po zasadnutí novej Komisie pre rozvoj obce Kvačany 08.01.2015 bol návrh Zadania doplnený a zmenený v určitých častiach a odovzdaný na obec v 05/2015, tento následne išiel do prerokovania v termíne od 18.05.2015 do 19.06.2015, dopracovaný po stanoviskách a pripomienkach bol v 10/2015, jeho posúdenie OÚ, ZA Odborom výstavby a bytovej politiky, Oddelením územného plánovania bolo v decembri 2015 (list č. OU-ZA-OVBPI-2015/020842/TOM, Ing. arch. Tomová zo dňa 10.12.2015) a uznesením č. 17/12/2015 zo dňa 29.12.2015 bolo schválené v Obecnom zastupiteľstve v Kvačanoch

- **Návrh** bol spracovaný v 02/2016, následne bol prerokovaný a upravený zmysle vyhodnotenia stanovisk a pripomienok, ďalej prebehla jeho príprava na schválenie

- **Čistopis** ÚPN-O je opatrený schvaľovacou doložkou, zároveň sa zverejnili záväzné časti územného plánu obce, je uložený na obecnom úrade, na stavebnom úrade a na Okresnom úrade v Žiline, odbore výstavby a bytovej politiky, oddelenie územného plánovania, zaslaný bol registračný listu spolu s kópiou uznesenia o schválení ÚPN-O na MDV SR

Predkladaná dokumentácia (v zmysle § 12 vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) Územného plánu obce Kvačany obsahuje záväznú a smernú časť v členení na :

- textovú, vrátane tabuľkovej časti, ktorá je začlenená do príslušných kapitol správy
- grafickú časť, ktorá je spracovaná počítačovou formou a doplnená výškopisom

1.3.2 Zhodnotenie súladu riešenia so zadaním

Po spracovaných Prieskumoch a rozboroch (04/2015) sa zadávacím dokumentom pre územný plán obce stalo **Zadanie**, ktorého návrh (spracovaný 05/2015) bol vystavený na verejné nahliadnutie a pripomienkovanie v čase od 18.05.2015 do 19.06.2015 oznámením o začatí prerokovania návrhu Zadania Územného plánu obce Kvačany. Všetky stanoviská orgánov štátnej správy, samosprávy, fyzických, právnických osôb a občanov boli zohľadnené a zapracované do Zadania (10/2015).

Obsahom Zadania boli hlavné ciele a požiadavky, ktoré je potrebné v ďalšej etape ÚPN-O riešiť a zároveň výsledky z posudzovania vplyvov predmetného dokumentu na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie o doplnení niektorých zákonov (rozsah hodnotenia vydaný OÚ LM, Odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny a posudzovania vplyvov na ŽP, č. listu OU-LM-OSZP-2015/5139-028-VIT, Ing. Víťazková zo dňa 27.10.2015 k Oznámeniu o strategickom dokumente spracovanom v 05/2015). Okresný úrad Žilina, Odbor výstavby a bytovej politiky, Oddelenie územného plánovania ako príslušný orgán územného plánovania posúdil Zadanie a vydal listom č. OU-ZA-OVBPI-2015/020842/TOM, Ing. arch. Tomová zo dňa 10.12.2015 súhlasné stanovisko k jeho schváleniu. Následne Zadanie bolo schválené Obecným zastupiteľstvom v Kvačanoch uznesením č. 17/12/2015 zo dňa 29.12.2015. Zadanie obsahovalo aj výsledky z posudzovania vplyvov predmetného dokumentu na životné prostredie.

Na základe schváleného Zadania (12/2015) je spracovaný **Návrh ÚPN - O Kvačany** ako posledná zo spracovávaných etáp. Táto etapa rešpektuje všetky požiadavky a ciele, ktoré určilo schválené Zadanie.

1.3.3 Súpis použitých územnoplánovacích a iných podkladov so zhodnotením miery ich záväznosti a použiteľnosti

- ÚPN-VÚC Žilinského kraja (Združenie „VÚC Žilina“, 09/1998 vyhlásením jeho záväznej časti nariadením vlády č. 223/1998 v znení Zmien a Doplnkov 2004 – Ing. arch. Pivarči, Ing. arch. Kropitz, vyhláseným VZN č. 6/2005 o záväzných častiach zmien a doplnkov zo dňa 27.04.2005 a Dodatku 1 k tomuto VZN schváleného Zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 7 zo dňa 04.09.2006, ďalej v znení Zmien a Doplnkov č. 3 – Ing. Róbert Toman, 05/2008, vyhláseným VZN č. 17/2009 schváleným Zastupiteľstvom ŽSK uznesením č. 8/26 zo dňa 17.03.2009 a zatiaľ poslednými Zmenami a Doplnkami č. 4 – Ing. arch. Marian Pivarči a kol., 03/2011, vyhláseným VZN 26/2011 schváleným Zastupiteľstvom ŽSK zo dňa 27.06.2011 uznesením č. 6/11 v časti 1.

- Územný plán sídelného útvaru Kvačany (textová a grafická časť, spracovateľ A-projekt s.r.o., Lipt. Hrádok, Ing. arch. V. Cukorová, Ing. arch. P. Kropitz, 02/1995, schválené uznesením č. 6/1998 B.2, zo dňa 14.08.1998, prijaté VZN č. 1/1998),
- Zmeny a doplnky č. 1 ÚPN-O (sídelného útvaru) Kvačany (textová časť, grafická časť ostala nezmenená, Ateliér GAM, RBK, 09/2011, schválené uznesením č. 3/2012, zo dňa 22.03.2012, prijaté VZN č. 1/2012)
- Obytná zóna v Kvačanoch - Územný plán zóny Kratiny (rozpracovaná dokumentácia, ktorá nebola schválená, Atelier C, Lipt. Hrádok, Ing. arch. V. Cukorová, 11/2000)
- Kvačany - dejiny liptovskej dediny, 1. diel (spracovateľ PhDr. Peter Vítek, PhDr. Slavko Churý, Ladislav Klepáč, PhDr. Peter Laučík, Viktor Mataj, Milan Červený, 2010)
- Kvačianskou dolinou (Július Šuba, 2012)
- Vodovodná prípojka IBV Kvačany (Projektový ústav Slovenského zväzu výrobných družstiev, BA, pracovisko LM, 09/1990)
- Kanalizácia a ČOV Kvačany (Real inžiniering, projektovanie pozemných a vodohospodárskych stavieb, Lipt. Hrádok - Ing. Juraj Vavro, 06/1998)
- Protipovodňové opatrenia č.1 Kvačany (Ing. Juraj Vavro - projektovanie vodohospodárskych stavieb, stavebný dozor, inžiniersko - investorská činnosť, LM, 04/2012)
- Bufet Holica (Ing. arch. Eduard Jančuška, LM, 01/2010)
- IBV Mlyn Kvačany (Ing. arch. Eduard Jančuška, LM, 05/2011)
- IBV Mlyn Kvačany - projekt pre stavebné povolenie (Ing. arch. Eduard Jančuška, LM, 01/2014)
- Zmluva o založení Združenia obcí Čistý Liptov (obec Kvačany je jeho súčasťou, 03/2004)
- Správa o výchovno - vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2013/2014, Základná škola v Kvačanoch (Mgr. Mária Rypáková, 06/2014)
- Evaluačná správa o výchovno - vzdelávacích výsledkoch a podmienkach materskej školy za školský rok 2013/2014 (Bc. Katarína Žišková, 10/2014)
- Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresu Liptovský Mikuláš (SAŽP, Prešov, 12/2006)
- RÚSES okresu Liptovský Mikuláš rozpracovaný (ENVIGEO a.s., BB, 01/2011)
- Budovanie cyklotrás na území ŽSK (Ing. arch. Ján Kubina, Dolný Kubín, 12/2012)
- Vyznačenie cyklotrasy CTT Kvačany (Dlhá Lúka) - Bukovina (Roľnícka usadlosť), (Regionálna rozvojová agentúra Liptov, Lipt. Hrádok, 2014)
- Letecké snímky obce Kvačany (CBS spol. s.r.o., Banská Bystrica, 10/2013)
- Aktuálne štatistické údaje o obci (Štatistický úrad SR, do 2015)
- Aktuálne ÚHDP (Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 11/2015)
- Mapové podklady - vektorové údaje v digitálnej forme pre celú obec č. zmluvy 671-11-2972/2014 doplnené výškopisom a rastrové údaje č. zmluvy 669-11-2971/2014 (Geodetický a kartografický ústav, Bratislava, 03/2014)
- Stavebné povolenia, geometrické plány, situácie nových objektov, ciest a všetky stanoviská získané v rámci prípravných prác

Záväznými územnoplánovacími podkladmi pre riešené územie obce Kvačany sú výstupy z riešenia územno-plánovacej dokumentácie vyššieho stupňa:

- Územného plánu veľkého územného celku Žilinského kraja (Združenie „VÚC Žilina“ – Ing. arch. Kropitz, Ing. arch. Pivarči, Urkea s.r.o. Banská Bystrica, vyhlásením jeho záväznej časti nariadením vlády č.223/1998)
- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja – Zmeny a Doplnky 2004 – (Ing. arch. Pivarči, Ing. arch. Kropitz, vyhlásené VZN č. 6/2005 o záväzných častiach zmien a doplnkov, dňa 27.4.2005 a Dodatku 1 k VZN schváleného zastupiteľstvom ŽSK 04.09.2006 uznesením č. 7)
- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja – Zmeny a doplnky č. 3 – (Ing. arch. Róbert Toman, 05/2008, Záväzná časť v zmysle posledného VZN a Dodatku 1 bola doplnená v Záväzných regulatívoch územného rozvoja v bode 3 „V Oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva“ o body 3.9 až 3.13 pričom ostatné časti ostávajú bez zmeny)
- Územný plán veľkého územného celku Žilinského kraja – Zmeny a doplnky č. 4 – (Ing. arch. Marian Pivarči, 03/2011, vyhlásené VZN č. 26/2011 zo dňa 27.6.2011, uznesením č. 6/11 v časti 1.)

Územnoplánovacie podklady a iné podklady získané v rámci prípravných prác, ktoré sú zaznamenané v predchádzajúcej časti kapitoly a týkali sa riešenia dopravy, technickej infraštruktúry, demografie a ostatných štatistických údajov, ochrany prírody a tvorby krajiny, kultúry a histórie, rázovitosti obce, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, už vypracované štúdie a projekty pre územné a stavebné povolenie boli v zodpovedajúcom rozsahu zapracované do Prieskumov a rozborov, Zadaní a Návrhu Územného plánu obce Kvačany.

2. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

2.1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Riešené územie obce Kvačany (kód obce 510572) je vymedzené katastrálnymi hranicami dvoch katastrov, ktoré sú súčasťou administratívnej pôsobnosti obce Kvačany a tým pádom obec spadá pod administratívny celok okresu Liptovský Mikuláš (505) a Žilinský kraj (5). Menší kataster zo západnej strany tvorí Dlhá Lúka (č. 830097, výmera 607,7149 ha) a zhruba o 2/3 väčší kataster Kvačany (č. 830101, výmera 1635,8080 ha). **Celková plocha katastrálnych území predstavuje 2243,5229 ha.** Hranica k.ú. Dlhá Lúka a k.ú. Kvačany je vedená stredom potoka Kvačianka až zhruba po 2/3 novej ulice, kde sa otočí na západ a smeruje cez ornú pôdu následne sa otočí na sever do línie poľnej cesty až za osamotený rodinný dom (niekdajšia horáreň) oproti PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany s pokračovaním cez lesné pozemky Kvačianskej doliny.

Z toho výmera súčasne zastavaného územia je tiež rozdelená na dve časti a to samostatne na Dlhú Lúku (22,9812 ha) a Kvačany (40,4708 ha). **Celková výmera súčasne zastavaného územia predstavuje 63,4520 ha** (stav k 11/2015). **Počet obyvateľov k 31.12. 2013 je 576**, hustota obyvateľstva je 25,67 oby. / na 1km².

Zastavané územie tvorí jeden kompaktný celok v juhozápadnej časti riešeného územia v línii pôvodnej potočnej radovej dediny v Kvačanoch i v časti na Dlhej Lúke so zachovalou charakteristickou zástavbou z obdobia 19. a 20. storočia s lokálne zachovalou zástavbou roľníckych dvorov. Súčasťou historickej urbanistickej štruktúry je kostol v Kvačanoch vyhlásený za kultúrnu pamiatku, ktorého najstaršie gotické časti pochádzajú zo začiatku 14. storočia, zasvätený bol sv. Kataríne Alexandrijskej. V Kvačanoch sa nachádza aj klasická murovaná kúria budovaná začiatkom 19. storočia, upravovaná v druhej polovici 19. storočia. Súčasťou urbanistickej štruktúry na Dlhej Lúke je pôvodne renesančná kúria zo 16. storočia obohnaná renesančným opevnením, neskôr prestavaná na kaštieľ. Neskoršie stavebné úpravy z obdobia 19. storočia prispeli k devastácii objektu s pamiatkovými hodnotami. Okrem toho sa tu nachádza kúria, ktorá vznikla pravdepodobne v 18. storočí.

Riešeným územím obce smeruje z juhozápadnej časti katastra Kvačian **pozdĺž potoka Kvačianka cesta III/2350, ktorá končí pod Kvačianskou dolinou obratiskom.** Na ňu sa na prvej križovatke tesne pred zastavaným územím obce napája druhá cesta **III/2351 smerujúca do časti obce Dlhá Lúka.** Táto komunikácia končí pod kaplnkou Dlhá Lúka na križovatke s miestnou komunikáciou. Na nadradený dopravný systém je obec napojená prostredníctvom prvej komunikácie, ktorá sa v JZ smere cca 140 m od katastrálnej hranice Kvačany napája na cestu **II/584 Liptovský Mikuláš - Podbiel.** Cesta II/584 v dĺžke cca 8300 m prechádza aj priamo katastrom Kvačian strmým, svahovitým terénom s to od konca Vyšných Matiašoviec (časť Podmeštrová) až na Holicu. V trase komunikácie III/2350 smeruje do obce aj Liptovská cyklomagistrála (č.6) a pokračuje následne cez Kvačiansku dolinu, Oblazy až do sedla pod Bielou Skalou na rozhraní regiónov Oravy a Liptova, kde sa napája na Oravskú cyklomagistrálu (Oravská priehrada - Oravice - Zuberec, Huty - Liptovská Mara - Ružomberok). Alternatíva trasy (č. 6a) sa odpája v obci Huty a vedie pozdĺž cesty II/584. Vyššia komunikačná sieť je reprezentovaná diaľnicou D1 (vybudovaný úsek Ivachnová - Janovce), štátnou cestou I/18 (hranica ČR/SR - Žilina - Poprad - Michalovce - hranica SR/Ukrajina) a elektrifikovanou dvojkoľajovou železničnou traťou ŽSR č.180 Žilina - Košice, ktorá je hlavným železničným ťahom. Na vodnom diele Liptovská Mara je prevádzkovaná osobná lodná doprava rekreačného charakteru. Civilné letecké služby zabezpečuje letisko Poprad - Tatry.

Riešeným územím pre potreby spracovania Územného plánu obce Kvačany sú oba katastrálne územia a to Kvačany a Dlhá Lúka. V grafickej časti sú zdokumentované počítačovým spracovaním v mierke M 1: 10 000, pre širšie vzťahy v mierke 1:50 000, kde zároveň vidno susedné katastrálne hranice obcí ako sú Liptovská Sielnica, Liptovské Matiašovce, Liptovský Trnovec, Zuberec, Huty, Veľké Borové, Prosiek a aj hranice troch okresov a to Liptovský Mikuláš, na severovýchod Tvrdošín a severozápad Dolný Kubín. Zároveň je v ňom podrobnejšie riešená časť vymedzená zastavanými územiami v mierke 1:2 880 doplnená o rozvojové plochy bývania, občianskej vybavenosti, športu, rekreácie a cestovného ruchu, výroby, dopravy, technickej infraštruktúry.

Charakteristické údaje pre riešené územie obce Kvačany, 11/2015 :

Druh pozemku	k.ú. Dlhá Lúka č. 830097 (výmera v ha)	k.ú. Kvačany č. 830101(výmera v ha)
Orná pôda	35,9357	83,3257
Záhrady	2,4513	10,3099
Trvalé trávnaté porasty	163,7875	252,9414
Poľnohospodárska pôda spolu	202,1745	346,5770
Lesné pozemky (LP)	363,2865	1180,7242
Vodné plochy (VP)	1,1835	10,4295
Zastavané plochy a nádvorí (ZP)	16,4926	41,7515
Ostatné plochy (OP)	24,5778	56,3258

Spolu LP, VP, ZP, OP	405,8407	1289,2310
Zastavané územie	22,9812	40,4708
Mimo zastavané územie	584,7337	1595,3372
Katastrálne územie	607,7149	1635,8080
Celková výmera zastav. území	63,4520 ha	
Celková výmera katastrálnych území	2243,5229 ha	
Počet obyvateľov (stav k 31.12.2013)	576	

2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚPN-VÚC ŽILINSKÉHO KRAJA

Vyššou územnou jednotkou pre riešené územie obce Kvačany je územie okresu Dolný Kubín, ktoré spadá do Žilinského kraja. Nadradenou územnoplánovacou dokumentáciou pre toto územie je **Územný plán veľkého územného celku (ÚPN-VÚC) Žilinského kraja** (spracovateľ : Združenie „VÚC Žilina“, Ing. arch. Kropitz, Ing. arch. Pivarči, Urkea s.r.o. Banská Bystrica, vyhlásením jeho záväznej časti nariadením vlády č.223/1998) v znení záväznej časti **Zmien a doplnkov ÚPN-VÚC Žilinského kraja**, vyhlásenou VZN č.6 ŽSK zo dňa 27.04.2005 (Ing. arch. Pivarči, Ing. arch. Kropitz) s Dodatkom 1 k predmetnému VZN ŽSK zo dňa 04.09.2006 uznesením č. 7, v znení **Zmien a Doplnkov č. 3 ÚPN-VÚC Žilinského kraja** (Ing. arch. Róbert Toman, 05/2008, Záväzná časť v zmysle VZN č.17/2009 zo dňa 17.03.2009, uznesenie č. 8/26 bola doplnená v Záväzných regulatívoch územného rozvoja v bode 3 „V Oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva“ o body 3.10 až 3.14, pričom ostatné časti ostávajú bez zmeny) a zatiaľ posledných **Zmien a Doplnkov č. 4 ÚPN-VÚC Žilinského kraja** (Ing. arch. Marian Pivarči a kol., 03/2011, Záväzná časť v zmysle VZN č. 26/2011 zo dňa 27.06.2011, uznesenie č. 6/11 v časti 1.).

Pri riešení ÚPN-O Kvačany je nutné rešpektovať záväznú časť ÚPN-VÚC Žilinského kraja v znení spomenutých zmien a doplnkov v nasledovných bodoch :

I. ZÁVÄZNÉ REGULATÍVY FUNKČNÉHO A PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA

Pri riadení funkčného využitia, usporiadania územia a rozvoja osídlenia kraja platia tieto záväzné regulatívy, ktoré nadväzujú na záväznú časť KURS 2001, schválenú uznesením vlády SR č. 1033 z 31. októbra 2001 a vyhlásenú nariadením vlády SR č. 528/2002 Z.z. zo dňa 14. augusta 2002.

1. V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.1 vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj Žilinského kraja v oblastiach osídlenia, ekonomickej, sociálnej a technickej infraštruktúry pri zachovaní zdravého životného prostredia a biodiverzity v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja

1.2 vychádzať pri územnom rozvoji Žilinského kraja z rovnocenného zhodnotenia vzťahov vnútroregionálnych a nadregionálnych, pri zdôraznení územnej polohy kraja, ktorý hraničí s Českou republikou a Poľskou republikou a jeho špecifických podmienok spočívajúcich **vo veľmi vysokom plošnom podiele chránených území v kraji** (najvyššom v celej SR)

1.4 zabezpečovať rozvojovými osami na území Žilinského kraja pozdĺž **komunikačných prepojení medzinárodného a celoštátneho významu sídelné prepojenia na medzinárodnú sídelnú sieť**, ako aj konzistenciu a rovnocennosť rozvojových podmienok s ostatným územím Slovenskej republiky

1.5 formovať sídelnú štruktúru na nadregionálnej úrovni na území Žilinského kraja prostredníctvom regulácie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia jednotlivých hierarchických úrovní ťažísk osídlenia, centier osídlenia, rozvojových osí a **vidieckych priestorov**

1.8 podporovať vznik a posilnenie suburbánnych pásiem okolo miest Žilina, Martin, Čadca, **Liptovský Mikuláš**, Ružomberok a Dolný Kubín

1.10 podporovať ako ťažiská osídlenia nižších úrovní v Žilinskom kraji:

1.10.1 **liptovskomikulášsko – ružomersko – dolnokubínske** ťažisko osídlenia ako ťažisko druhej úrovne

1.12 podporovať nástrojmi územného rozvoja diverzifikáciu ekonomickej základne ťažísk osídlenia pri využívaní špecifických daností a podmienok jednotlivých území

1.13 sledovať pri decentralizácii riadenia rozvoja územia vytváranie polycentrických systémov – sietí miest a aglomerácií, ktoré efektívne podporujú vytváranie vyššej komplexnosti regionálnych celkov

1.14 formovať ťažiská osídlenia uplatňovaním princípov decentralizovanej koncentrácie

1.16 vytvárať podmienky pre budovanie rozvojových osí v záujme tvorby vyvázenej hierarchizovanej štruktúry :

1.16.2 podporovať ako rozvojové osi druhého stupňa :

a.) **liptovsko – oravskú rozvojovú os : Ružomberok – Dolný Kubín – Trstená – hranica s Poľskou republikou**

1.17 napomáhať rozvoju vidieckeho priestoru a náprave vzťahu medzi mestom a vidiekom na základe nového partnerstva založeného na vyššej integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka nasledovnými opatreniami :

1.17.1 vytvárať podmienky pre rovnovážny vzťah urbánnych a rurálnych území a integráciu funkčných vzťahov mesta a vidieka

1.17.2 podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia s cieľom vytvárania rovnocenných životných podmienok obyvateľov a zachovania vidieckej (rurálnej) krajiny ako rovnocenného typu sídelnej štruktúry

1.17.3 zachovať špecifický ráz vidieckeho priestoru a pri rozvoji vidieckeho osídlenia zohľadňovať špecifické prírodné, krajinné a architektonicko-priestorové prostredie

1.17.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrom, **podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skíbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života**

1.20 **rešpektovať existenciu pamiatkovo chránených historických sídelných a krajinných štruktúr** a to najmä lokalít svetového kultúrneho dedičstva, archeologických nálezov, pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón, areálov historickej zelene a národných kultúrnych pamiatok, lokalít tvoriacich charakteristické panorámy chránených území, národnú sústavu chránených území v príslušnej kategórii a stupni ochrany a medzinárodne chránených území (ramsarské lokality, lokality NATURA)

1.21 **d'alsie rozvojové plochy v katastrálnych územiach jednotlivých obcí riešiť v nadväznosti na zastavané územia**, nevytvárať izolované urbanistické celky, rešpektovať prírodné a historické danosti územia obce, v novovytváraných územných celkoch ponechať rezervu pre vnútro sídelnú a vnútroareálovú zeleň

2. V oblasti sociálnej infraštruktúry

2.4 zriadiť geriatrické centrá v každom sídle okresu v súlade s vývojom chorobnosti a a starnutím populácie

2.5 zriaďovať zariadenia sociálnych služieb a rozširovať ich sieť v závislosti od konkrétnych potrieb občanov najmä v každom sídle okresu

2.6 podporovať rozvoj škôl, vzdelávacích, školiacich a preškolovacích zariadení na území kraja

2.7 znižovať regionálne rozdiely v úrovni vzdelávania **podporou vzdelávacích centier v prirodzených sídelných centrách** a prispôbovať sieť stredných škôl trhu práce a podporovaným ekonomickým aktivitám

2.10 vytvoriť územné predpoklady pre malé a stredné podnikanie v oblasti zdravotníctva a to najmä v územiach vzdialenejších od sídelných centier

2.14 zachovať územné predpoklady pre prevádzku a činnosť existujúcej siete a rozvoj nových kultúrnych zariadení v regiónoch ako neoddeliteľnej súčasť existujúcej infraštruktúry a kultúrnych služieb obyvateľstvu

3. V oblasti rozvoja rekreácie, turistiky, cestovného ruchu a kúpeľníctva

3.1 vytvoriť nadregionálny, regionálny a miestny funkčno-prevádzkový subsystém turistiky, rekreácie a cestovného ruchu v súlade s prírodnými a civilizačnými danosťami kraja, ktorý zabezpečí každodennú a víkendovú rekreáciu obyvateľov kraja, hlavne z miest a ktorý vytvorí optimálne ponuku pre domácu a zahraničnú turistiku, prednostne kúpeľnú, poznávaciu, športovú a relaxačnú

3.2 **podporovať diferencované regionálne možnosti využitia rekreácie, turistiky a cestovného ruchu na zlepšenie hospodárskej stability a zamestnanosti**, najmä na Kysuciach, Orave a v Turci, na upevňovanie zdravia a rekondíciu obyvateľstva, predovšetkým v mestách Žilina, Ružomberok, Martin a Liptovský Mikuláš a na zachovanie a využitie kultúrneho dedičstva vo všetkých okresoch kraja

3.4 preferovať kvalitatívny rozvoj a vysokoštanartnú vybavenosť pre horský turizmus, klimatickú liečbu a vrcholové športy na území **Tatranského národného parku**, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra, v kapacitách stanovených **podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č.127/1994 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie**; v chránených krajinných oblastiach Kysuce, Strážovské vrchy a Horná Orava podporovať aj kvantitatívny rozvoj budovania vybavenosti pre turistiku v mestách a vidieckych sídlach

3.6 využiť polohu Kysúc a Oravy, ktoré sú dobre dostupné z veľkých sídelných aglomerácií v Českej republike a v Poľskej republike, na budovanie vybavenosti pre zahraničnú návštevnosť pri Oravskej priehrade a v Oraviciach, **s rozvojom športového a rekreačného vybavenia je potrebné uvažovať plošne vo všetkých horských a podhorských sídlach**

3.7 dobudovať na medzinárodných cestných trasách E-50, E-75 a E-77 zariadenia na zachytenie a využitie turistického tranzitu na území kraja budovaním motoristických a **cyklistických trás a okruhov cez** Rajeckú kotlinu, Turiec a **Liptov**, realizovať **úseky Malého tatranského okruhu** a Veľkého tatranského okruhu, prípadne ďalších medzištátnych okruhov, ktoré prebiehajú územím kraja

3.9 vypracovaním regionálnej stratégie a náväzného generelu cestovného ruchu **previazať ciele rekreačného a poznávacieho turizmu a kúpeľníctva, podporovať tvorbu mikroregionálnych stratégií**

a územnoplánovacej dokumentácie (hlavne územných plánov zón) pre lokality a strediská cestovného ruchu a kúpeľníctva

3.12 **dobudovať sieť turistických informačno-propagačných centier a návštevníckych centier rekreácie a turizmu** v okresných sídlach kraja a **východiskových centrách cestovného ruchu**

3.14 **podporovať aktivity, ktoré súvisia s realizáciou siete miestnych cyklotrás nadväzujúcich na navrhované cyklomagistrály**

4. V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany pôdneho fondu, ochrany prírody a krajiny a ochrany kultúrneho dedičstva

4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability kraja a ich funkčný význam v kategóriách:

4.1.2 biocentrá nadregionálneho významu – Malá Rača – Skalka – Malý Polom – Veľký Polom, Ladonhora – Brodniarka, Veľký Javorník, Bzinská hoľa – Minčol, Choč, Osičiny – Ráztoky, Lysec, **Západné Tatry** – Roháče, **Prosečné**, Nízke Tatry – Kráľovoľská časť, Nízke Tatry Ľumbierska časť, vodná nádrž Liptovská Mara, Kľak – Ostrá skala – Reváň, Partizán, Zniev – Sokolov – Chlievska – Kláštorne lúky, Marské vršky, Borišov – Javorina, Lysec, Turiec, Pod Sokolom, Kopa – Korbeľka – Pilsko, Babia hora, Žiar, Oravská priehrada, Skalná Alpa, Smrekovica – Šiprúň, Sokol – Žiar, Oravská priehrada – Sosnina, Kľak – Reváň, Kozol, Šujské rašelinisko - Strážov

4.1.3 biocentrá regionálneho významu podľa schváleného územného plánu

4.1.4 biokoridory nadregionálneho a regionálneho významu podľa schváleného územného plánu regiónu

4.2 rešpektovať podmienky ochrany prírody v súlade so schváleným národným zoznamom území európskeho významu

4.3 dodržiavať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky:

4.3.1 **pre chránené územia (vyhlásené a navrhované na vyhlásenie) podľa osobitných predpisov o ochrane prírody a krajiny, kategórie a stupňa ochrany**

4.3.2 pre lesné ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov v kategóriách ochranné lesy a lesy osobitného určenia

4.3.3 pre poľnohospodárske ekosystémy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane poľnohospodárskej pôdy v kategóriách podporujúce a zabezpečujúce ekologickú stabilitu územia (trvalé trávnaté porasty)

4.3.5 **pre navrhované chránené vtáčie územia dodržiavať ochranné podmienky, stanovované samostatne osobitným predpisom pre každé chránené vtáčie územie**

4.3.6 **pre navrhované územia európskeho významu a zosúladiť spôsob ich využívania tak, aby nedošlo k ohrozeniu predmetu ochrany**

4.4 **zachovať prirodzený charakter vodných tokov zaradených medzi biokoridory, chrániť jestvujúcu sprievodnú vegetáciu a chýbajúcu vegetáciu doplniť autochtónnymi druhmi**

4.5 zabezpečiť skladbu terestrických biokoridorov vo voľnej krajine len prirodzenými prvkami – trvalé trávnaté porasty, stromová a rovinná vegetácia a vylúčiť všetky aktivity ohrozujúce prirodzený vývoj (vylúčenie chemických vyživovacích a ochranných látok, skládka odpadov a pod.)

4.6 stabilizovať spodnú hranicu lesov a zvýšiť ich biodiverzitu ako ekotónovú zónu les – bezlesie

4.7 podporovať extenzívne leso–pasienkárské využívanie podhorských častí, s cieľom zachovať krajinárske a ekologicky hodnotné územia s rozptýlenou vegetáciou

4.8 **zachovať územné časti s typickou rázovitosťou krajinnej štruktúry daného regiónu (Kysuce, Orava, Liptov, Turiec)**

4.8.1 ak nie je schválená ÚPD obce, tak chrániť pred optickým znehodnotením stavebnou činnosťou lokality tvoriace charakteristické krajinné panorámy

4.8.2 **preveriť pri každom navrhovanom veľkoplášnom zábere, líniovom zábere krajiny alebo inom technickom diele :**

a.) dopad navrhovaných stavieb na okolitú krajinu – krajinný obraz (harmónia, kompozícia, vyváženosť, mierkovitosť)

b.) dopad navrhovaných stavieb na zmenu krajinnej panorámy miesta alebo línie

c.) bezprostredný dopad a mieru devastácie lokálnych krajinných scenérií alebo ich zmenu

e.) dopad na psychologické pôsobenie navrhovaných stavieb v krajine

f.) dopad na biodiverzitu, prvky ÚSES a biotopy chránených druhov

4.9 **zabezpečiť revitalizáciu regulovaných tokov s doplnením sprievodnej zelene**

4.10 prispôbovať trasy dopravnej a technickej infraštruktúry prvkom ekologickej siete tak, aby sa maximálne zabezpečila ich vodivosť a homogénnosť

4.11 eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (pôsobenie priemyselných a dopravných exhalácií, znečisťovanie vodných tokov a pod.)

4.12 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond a lesný pôdny fond ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj kraja, definovaný v záväznej časti územného plánu, osobitne chrániť ornú pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, ornú pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia, ako aj poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vykonané osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti

4.13 v obciach a ich miestnych častiach v ochranných pásmach Národného Parku Malá Fatra, **Tatranského národného parku** a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra

4.13.1 viazať novú výstavbu v ďalšom procese urbanizácie predovšetkým na jestvujúce sídelné útvary v podhorskej oblasti

4.13.2 realizovať rozširovanie zastavaného územia obcí na úkor poľnohospodárskej pôdy a lesnej pôdy len v súlade so schválenou územnoplánovacou dokumentáciou

4.13.3 zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území ich predpokladaný vplyv na životné prostredie a realizáciu vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov

4.14 v **turistických strediskách** na území Národného parku Malá Fatra, **Tatranského národného parku** a Národného parku Nízke Tatry a Národného parku Veľká Fatra

4.14.1 zmeny hraníc zastavaných území, kapacity rekreačných lôžok, prírastky bytov pre trvalo bývajúciach obyvateľov, rozvoj športových zariadení novou výstavbou riešiť len podľa schválených územných plánov obcí a podľa výsledkov posudzovania v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov činností na životné prostredie

4.14.2 nezakladať nové strediská a lokality turizmu, rekreácie, športu a klimatickej liečby na území Tatranského národného parku, Národného parku Nízke Tatry, Národného parku Malá Fatra a Národného parku Veľká Fatra

4.14.3 zvyšovať architektonickú úroveň, priestorové a krajinné - sadovnícke rámcovanie existujúcich aj navrhovaných objektov a stavieb, spracovaním projektov sadovníckych úprav pre každú novopovoľovanú stavbu mimo IBV

4.16 **zabezpečiť vypracovanie projektov miestnych územných systémov ekologickej stability** v okresoch Žilinského kraja prednostne pre tieto oblasti v okrese

4.16.5 Liptovský Mikuláš pre **Kvačany**, Prosiek, Beňadiková, Smrečany, Žiar a Liptovský Mikuláš

4.17 rešpektovať zásady rekreačnej funkcie krajinných celkov a limity rekreačnej návštevnosti podľa schválených územných plánov obcí, aktualizovaných územnoplánovacích podkladov a dokumentov a koncepcií rozvoja jednotlivých oblastí kraja a obcí v záujme trvalej a objektívnej ochrany prírodného prostredia Žilinského kraja

4.19 zabezpečiť ochranu prirodzených ekosystémov podporou rozvoja komplexnej vybavenosti (vrátane zvyšovania lôžkových kapacít v ochranných pásmach národných parkov) a taktiež rozvojom obcí v podhorských oblastiach s dôrazom na vyzdvihnutie miestnych zvláštností a folklóru. Uvedenú vybavenosť riešiť komplexne s dôrazom na limity prírodných zdrojov

4.20 vymedziť hranice zátopových území vodných tokov v ÚPD obcí za účelom ochrany priestoru riečnych alúvií pre situácie vysokých vodných stavov a ochrany biotických prvkov a ich stanovišť v alúviách vodných tokov

4.21 zabezpečiť pri ochrane pamiatkových území ich primerané funkčné využitie, zachovanie údržbu a regeneráciu historického pôdorysu a parcelácie, vylúčenie veľkoplošných asanácií, zachovanie objektivej skladby, výškového a priestorového usporiadania objektov, uličného parteru, zachovania charakteristických pohľadov, siluety a panorámy, rešpektovanie historických a architektonických dominánt, zachovanie archeologických nálezísk

5. V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

5.3 Infraštruktúra cestnej dopravy

5.3.1 v návrhovom i výhľadovom období rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až **ciest III. triedy – definovaná pasportom SSC „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“** – ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia obce a cestnými pozemkami v rámci zastavaného územia kraja

5.3.38 v návrhovom i výhľadovom období **zabezpečiť územnú rezervu pre homogenizáciu cestného ťahu II. triedy "Malý tatranský okruh"** - (súčasná cesta III/520019, II/584, II/537), hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravnú cestu, v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úsekoch :

c.) cesta II/584 Zuberec - preložka Liptovské Matiašovce - Liptovský Trnovec - preložka Liptovský Mikuláš / Palúdzka

5.3.42 v návrhovom i výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu navrhovanej cesty II. triedy (súčasná cesta III/018104) regionálneho významu, v kategórii C 9,5/60, v trase a úsekoch :

a.) Liptovský Michal - Liptovský Potok - Liptovská Sielnica / Benice

5.8 Infraštruktúra cyklistickej dopravy

5.8.1 v návrhovom i výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úsekoch :

c.) **Oravsko - liptovská cyklomagistrála** zo sedla Demänová s pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, v trase cesty II/520 Oravská Lesná - Lokca - Oravská priehrada prístav, v trase cesty III/05944 Ústie nad Priehradou - Trstená, v trase cesty II/520 Trstená - Vitanová, v trase opusteného telesa železničnej trate Trstená - Suchá Hora - štátna hranica SR/PR, v trase cesty II/52019 Vitanová - Oravice - Zuberec, **v trase cesty II/584 Zuberec - Liptovská Sielnica a po lesnej ceste cez Kvačiansku dolinu**, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica - Liptovský Mikuláš a v trasách ciest III/018104 Liptovská Sielnica - Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal - Ružomberok

6. V oblasti vodného hospodárstva

6.1 rešpektovať z hľadiska ochrany vôd

6.1.1 ochranné pásma vodárenských zdrojov

6.1.4 **ochranné pásma prírodných liečivých vôd** Martin, Liptovská Osada (Korytnica - kúpele), **Lúčky**, Turčianske Teplice, Rajecké Teplice a prírodných minerálnych vôd Budiš, Kláštor pod Znievom, Martin, Mošovce, Socovce, Korytnica

6.2. zabezpečiť územnú ochranu pre navrhovanú CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov

6.4 podporovať rozvoj skupinových vodovodov pre zásobovanie obyvateľov a uvažovaný územný rozvoj zabezpečením výstavby týchto stavieb :

6.4.26 SKV Liptovský Mikuláš, **využitie zdokumentovaných VZ Liptovské Matiašovce**, Huty a súvisiace stavby, návrh

6.5 podporovať rozvoj miestnych vodovodov v obciach a ich miestnych častiach s nedostatočným zásobovaním pitnou vodou, mimo dosahu SKV a v obciach bez verejného vodovodu

6.6 zabezpečiť rozvoj verejných kanalizácií v súlade s vecnými požiadavkami smernice 91/271/EHS (transportovanými do zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách), vrátane časového harmonogramu, s cieľom vytvoriť podmienky pre zabezpečenie dobrého stavu vôd do roku 2015. To znamená :

6.6.4 zabezpečiť realizáciu opatrení pre zmiernenie negatívneho dopadu odľahčovaní a odvádzania vôd z povrchového odtoku na ekosystém recipienta

6.6.5 **vylúčiť vypúšťanie čistiarenskeho kalu a obsahu žump do povrchových vôd a podzemných vôd**

6.7 prednostne zabezpečiť výstavbu týchto stavieb :

6.7.3 pre aglomerácie menej ako 2000 EO :

h.) Dúbrava, Kónská, **Kvačany**, Liptovské Kľačany, Liptovské Matiašovce, Nižná Boca, Vyšná Boca,

dobudovanie obecných kanalizácií a ČOV

6.8. **podporovať rozvoj kanalizácií a ČOV** v obciach a miestnych častiach, ktoré nie je možné riešiť formou skupinových kanalizácií

6.11 v súlade s Plánom manažmentu čiastkového povodia Váh realizovať opatrenia na dosiahnutie dobrého stavu vôd do roku 2015

6.12 zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a **budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí**

6.13.2 vytvoriť podmienky účasti obcí **na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania** v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 "Ochrana pred povodňami", operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami

6.13.4 komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami **Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh**, úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriamaniu tokov

6.13.5 rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami

6.13.6 rešpektovať preventívne protipovodňové opatrenia navrhované v pláne manažmentu povodňového rizika

6.14 **rešpektovať pásma ochrany verejných vodovodov, verejných kanalizácií a vodohospodárskych stavieb**

7. V oblasti nadradenej energetickej infraštruktúry

7.1 zohľadniť ekonomické a ekologické hľadiská pri zabezpečení územia energiami a vytvárať efektívne diverzifikované systémy energetického zásobovania kraja

7.2 zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie:**7.2.1 modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov**

7.2.2 budovaním nových zdrojov využívaním vodnej energie

7.2.3 využitím zemného plynu v kombinovanej výrobe tepla a elektrickej energie v paroplynových cykloch a kogeneračných jednotkách

7.14 podporovať a presadzovať v regióne ŽSK s podhorskými obcami využitie miestnych energetických zdrojov (biomasa, geotermálna a solárna energia, MVE a pod.) pre potreby obyvateľstva a služieb pri zohľadnení miestnych podmienok

7.15 znižovať energetickú náročnosť objektov (budov) z hľadiska tepelných strát**8. V oblasti odpadového hospodárstva**

8.1 zabezpečiť postupnú sanáciu a rekultiváciu nevyhovujúcich skládok odpadov a **starých enviromentálnych záťaží do roku 2015**

8.2 sanovať prednostne skládky lokalizované v územiach prvkov regionálneho územného systému ekologickej stability a v územiach, kde bezprostredne ohrozujú zložky životného prostredia

8.3 zabezpečiť lokality na **výstavbu zariadení súvisiacich s triedením, recykláciou, využívaním a zneškodňovaním odpadov v obciach určených v územnom pláne**

8.4 zneškodňovanie nevyužitých komunálnych odpadov riešiť prednostne na zabezpečených regionálnych skládkach odpadov v obciach určených v územnom pláne

9. V oblasti usporiadania územia z hľadiska hospodárskeho rozvoja

9.1 zamerať hospodársky rozvoj jednotlivých okresov v kraji **na zvýšenie počtu pracovných príležitostí v súlade s kvalifikačnou štruktúrou obyvateľstva s cieľom znížiť vysokú mieru nezamestnanosti vo väčšine okresov kraja**

9.2 podporovať budovanie priemyselných parkov celoštátneho významu v nasledovných sídlach:

9.2.1 Liptovský Mikuláš, Okoličné, Závažná Poruba

9.3 podporovať budovanie priemyselných parkov regionálneho významu v nasledovných sídlach:

9.3.7 Ružomberok**10. V oblasti telekomunikácií**

10.1 zabezpečiť realizáciu hlavných a strategických cieľov stanovených v Telekomunikačných projektoch

11. V oblasti pôšt

11.2 zabezpečovať poštové služby v rámci Žilinského samosprávneho kraja regionálnymi poštovými centrami (RPC) :

b) RPC Liptovský Mikuláš pre okresy : Dolný Kubín, **Liptovský Mikuláš**, Námestovo, Ružomberok a Tvrdošín

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú tieto:

1. Stavby na sledovanie stavu životného prostredia – sieť sledovacích, dokumentačných a výskumných staníc (stanovišť) v blízkosti, resp. v areáloch nadregionálnych biocentier a biokoridorov a lokalít medzinárodného významu

3. Technická infraštruktúra**3.1 vodohospodárske stavby**

3.1.2 skupinové vodovody pre zásobovanie obyvateľov pitnou vodou a s nimi súvisiace stavby :

v.) rekonštrukcie a rozšírenia verejných vodovodov v obciach

z.) SKV Liptovský Mikuláš, **využitie zdokumentovaných VZ Liptovské Matiašovce**, Hutý a súvisiace stavby, návrh

3.1.3 kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a s nimi súvisiace stavby :

3.1.3.3 pre aglomerácie menej ako 2000 EO :

h.) Dúbrava, Konská, **Kvačany**, Liptovské Kľačany, Liptovské Matiašovce, Nižná Boca, Vyšná Boca, **dobudovanie obecných kanalizácií a ČOV**

3.1.10 odstraňovanie povodňových škôd

3.1.11 preventívne protipovodňové opatrenia v povodiach drobných tokov

3.4 stavby na zneškodňovanie, využívanie a spracovanie odpadov

3.4.2 stavby a zariadenia na zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov

3.5 verejná vybavenosť, dopravná a technická infraštruktúra v strediskách cestovného ruchu a kúpeľníctva vymenovaných v kap. 2.9 Rekreácia, cestovný ruch a kúpeľníctvo a vyznačených v grafickej časti ZaD ÚPN VÚC ako :

3.5.3 strediská turizmu regionálneho významu

Druhy stavieb a aktivity, ktoré spadajú pod verejnoprospešné stavby sú určené opatrením 2.1 Rozvoj infraštruktúry, cestovného ruchu Programového doplnku Sektorového operačného plánu Priemysel a služby.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení ostatných zákonov a nálezů Ústavného súdu SR č. 217/2002 Z.z. pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

2.3 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

2.3.1 Funkcia a poloha obce v rámci štruktúry osídlenia

V rámci štruktúry osídlenia Žilinského samosprávneho kraja ako nadradeného územnoplánovacieho dokumentu radíme **obec Kvačany do suburbárneho pásma okresného mesta Liptovský Mikuláš**, ktoré je z celoštátneho hľadiska charakterizované ako sídelné centrum druhej skupiny, jej prvej podskupiny s nadregionálnym až celoštátnym významom, podporené špecifickými funkciami medzinárodného významu. Okresné mesto Liptovský Mikuláš je zároveň súčasťou **liptovskomikulášsko - ružomersko - dolnokubínskeho ťažiska osídlenia**, ktoré je z pohľadu krajských súvislostí hodnotené ako ťažisko osídlenia druhej úrovne. Sídelné väzby medzi ťažiskami osídlenia sa prejavujú budovaním a podporou rozvojových osí. **Riešené územie obce Kvačian je zapojené do regionálnej sídelnej osi druhého stupňa spájajúcej Liptov s Oravou v smere J-S-SV** (Liptovský Mikuláš - Ružomberok - Dolný Kubín - Tvrdošín - Trstená - hranica SR/PR).

Obec Kvačany leží v okrajovej SZ časti Liptovského Mikuláša, pričom malým kúskom katastrálnej hranice sa dotýka (cca 240 m) k.ú. obce Zuberec, ktorá patrí už do okresu Tvrdošín. Nad severným okrajom k.ú. Kvačian sa okres Tvrdošín spája s okresom Dolný Kubín. Nakoľko nad obcou v severnom smere v pokračovaní na západ ležia obce Huty, Malé Borové, Veľké Borové a Prosiek, tým pádom k.ú. obce neleží priamo na hranici 3 okresov ale v jeho tesnej blízkosti. Záujmové územie je tvorené plochami, ktoré susedia s vlastným územím obce a slúžia pre bezprostredné hospodárske, spoločenské a iné potreby obce.

Prepojenosť obce s okresným mestom je po komunikácii **III/2350 Kvačany** prechádzajúcej stredom zastavaného územia od začiatku známej Kvačianskej doliny až k v JZ časti k.ú., kde sa napája na cestu **II/584 Liptovský Mikuláš - Podbiel**. Do miestnej časti Dlhá Lúka je napojenie riešené po ceste **III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka** z prvej križovatky s cestou III/2350 pred z.ú. na západ. Z hľadiska dopravného prepojenia sa jedná o koncovú obec, nakoľko cesta III/2350 končí pod Kvačianskou dolinou a nepokračuje ďalej. Križovatka ciest III/2350 a II/584 je zhruba 140 m od stredu Suchého potoka, nakoľko ním prechádza hranica k.ú. Kvačian. Vzdialenosť do okresného mesta Liptovský Mikuláš predstavuje cca 15 km. Na Oravu do najbližšej obce Zuberec cez Liptovské Matiašovce je to cca 24 km. **Do Ružomberka ponad severozápadný okraj Liptovskej Mary po ceste III/2213 a I/18** je to cca 28 km.

Obec má charakteristickú prioritnú obytnú funkciu s polohou na upätí Chočských vrchov a je vstupnou bránou do známej a krásnej **Kvačianskej doliny**. Zastavaným územím obce preteká potok **Kvačianka** a v smere katastrálnej hranice s obcou Liptovské Matiašovce **Suchý potok**. V susedstve Kvačianskej doliny leží **Prosiecka dolina** a obe patria k najkrajším dolinám nielen Liptova ale i Slovenska. Spojením oboch dolín do jednej okružnej túry vznikol jeden z najobľúbenejších okruhov v Liptove. Obe doliny sú rozdielne nakoľko Prosiecka je suchá akoby vyprahnutá a Kvačianska je celá porastená bujnou vegetáciou a jej dnom preteká potok Kvačianka v neschodnom žľabe. V severnej časti doliny ležia v **Oblazoch** charakteristické vodné mlyny a píla zaradené medzi nehnuteľné kultúrne pamiatky. Medzi obidvoma dolinami na Svorade sú salaše. V blízkom okolí je množstvo atrakcií, z ktorých hneď niekoľko patrí medzi klenotnice svetového dedičstva UNESCO.

2.3.2 Funkcia a poloha obce v rámci smerovania hlavných dopravných trás a trás technickej vybavenosti

Obec Kvačany pozostáva z dvoch katastrálnych území a to Dlhá Lúka v západnej časti a Kvačany vo zvyšku pôdorysného vymedzenia celkového riešeného územia obce. Kataster Dlhej Lúky je zároveň plošne zhruba o 1/3 menší, ale zastavané územie vymedzené pre časť obce Dlhá Lúka je len o 1/2 menšie ako zvyšné z.ú. Kvačian. Oba

zastavané územia sú navzájom prepojené, takže nevytvárajú medzi sebou voľný priestor. Preto spomínáme toto delenie, lebo všetky trasy či už dopravné, vodné, energetické, telekomunikačné sú viazané na oba zastavané územia plynule. Zvyšok trás do k.ú. len vchádza pre zásobovanie obyvateľov obce, nakoľko obec je koncová t.j. neprejazdná.

Hlavné dopravné trasy v území :

- z JZ smeru k.ú. vedie do obce hlavná zberná komunikácia **III/2350 Kvačany**, ktorá končí obrátkom pod Kvačianskou dolinou. Na ňu sa napája pred zastavaným územím obce s orientáciou na SZ kratšia zberná komunikácia **III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka** smerujúca do časti Dlhá Lúka, kde končí cca 50 m pod kaplnkou na križovatke s miestnou komunikáciou

- na cestu III/2350 po výjazde z obce je napojená cesta **II/584 Liptovský Mikuláš - Podbiel**. Smeruje buď na juh do Liptovskej Sielnice, Liptovského Trnovca a Liptovského Mikuláša alebo smerom na východ až SV pokračuje cez Liptovské Matiašovce, Huty do Zuberca, Podbiela

- na križovatke pri Liptovskej Sielnici časť Brnice je možnosť odbočiť na západ a pokračovať ponad severozápadný okraj Liptovskej Mary po ceste **III/2213** a následne ceste I/18 do Ružomberka

- k.ú. obce neprechádza železničná trať, ale v okresnom meste Liptovský Mikuláš je možnosť nastúpiť na elektrifikovanú dvojkolejovú železničnú trať I. kategórie **č. 180 Žilina – Košice** pre osobné, rýchlo vlaky a nákladnú dopravu

- v zmysle ÚPN VÚC Žilinského kraja je potrebné :

- v návrhovom i výhľadovom období **zabezpečiť územnú rezervu pre homogenizáciu cestného ťahu II. triedy "Malý tatranský okruh"** - (súčasnú cestu III/2311, II/584, II/537), hlavný cestný ťah pre medzinárodnú turistickú dopravnú cestu, v kategórii C 9,5/70-60, v trase a úseku cesta II/584 Zuberec - preložka Liptovské Matiašovce - Liptovský Trnovec - preložka Liptovský Mikuláš / Palúdzka

- v návrhovom i výhľadovom období zabezpečiť územnú rezervu navrhovanej cesty II. triedy (súčasná cesta III/2213) regionálneho významu, v kategórii C 9,5/60, v trase a úseku Liptovský Michal - Liptovský Potok - Liptovská Sielnica / Benice

- v návrhovom i výhľadovom období chrániť územný koridor a realizovať sieť cyklomagistrál (cyklistické trasy celoštátneho významu) v nasledovných trasách a úseku **Oravsko - liptovská cyklomagistrála** zo sedla Demänová s pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, v trase cesty II/520 Oravská Lesná - Lokca - Oravská priehrada prístav, v trase cesty III/2308 Ústie nad Priehradou - Trstená, v trase cesty II/520 Trstená - Vitanová, v trase opusteného telesa železničnej trate Trstená - Suchá Hora - štátna hranica SR/PR, v trase cesty II/52019 Vitanová - Oravice - Zuberec, **v trase cesty II/584 Zuberec - Liptovská Sielnica a po lesnej ceste cez Kvačiansku dolinu**, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica - Liptovský Mikuláš a v trasách ciest III/2213 Liptovská Sielnica - Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal - Ružomberok

- v zmysle projektovej dokumentácie Budovanie cyklotrás na území ŽSK je potrebné zabezpečiť pre vytvorenie univerzálnej kostrovej siete územnú rezervu pre novú **Tatranskú cyklomagistrálu** (č. 15) prepájajúcu Západné a Vysoké Tatry cez Oravsko - Liptovskú cyklomagistrálu (č.6 prípadne alternatíva 6a) a ostatné cyklistické cestičky v okolí. Jej začiatok vychádza z cesty II/2350, kde je situovaná Oravsko - Liptovská cyklomagistrála, pokračuje po poľnej ceste cez Liptovské Matiašovce, do Jalovca, následne po križovatku s cestou III/2335 v Žiarskej doline. Od Žiarskej doliny pokračuje až po svoj koniec na Podbanskom. Cyklomagistrála bude mať červené označenie určené najmä pre horské bicykle.

- autobusovú prepravu zabezpečuje **SAD Liptovský Mikuláš a.s., Ružomberok** cez 13 prímestských liniek, v obci sú 4 autobusové zastávky - prvá je na začiatku obce Kvačany_Dlhá Lúka, potom pri ZŠ Kvačany_ZŠ, pred obecným úradom Kvačany_garáž SAD a posledná pri areáli PD Lipt. Hole Kvačany_RD

- z hľadiska leteckej dopravy má pre obec význam **medzinárodné letisko Poprad - Tatry** určené pre dopravné lietadlá na krátke a stredné trate, okres Poprad, dostupné napojením z cesty I/18 prípadne D1, od obce Kvačany je vzdialené cca 66 km

Hlavné trasy vodného hospodárstva v území :

- obec je zásobovaná pitnou vodou gravitačným potrubím z vodojemu **VDJ Dlhá Lúka_ 50 m³** umiestneného nad hospodárskym dvorom PD Lipt. Hole Kvačany_dvor Dlhá Lúka (pred vstupom do VDJ je nadmorská výška 656,004 m.n.m.)

- hlavné prívodné potrubie je zaústené do spomenutého VDJ z **vodného zdroja Dlhá Lúka** (660,787 m.n.m) umiestneného blízko nad VDJ. Minimálna výdatnosť VZ bola v roku 2013 1,7 l/s, ale v niektorých rokoch bola už aj 0 l/s. Preto je v obci zriadená čerpacia stanica a druhý zdroj vody pod Kvačianskou dolinou **vrt CH-4**. Jeho minimálna výdatnosť bola 1,2 l/s. Vodovod je v správe Liptovskej vodárenskej spoločnosti a.s., Liptovský Mikuláš . Ďalej je v obci účelový **vodný zdroj Prameň pod Babou** nachádzajúci sa v blízkosti vrtu CH-4 nad hospodárskym dvorom, ktorý má v správe a užívaní PD Lipt. Hole Kvačany.

- **navrhovaná trasa skupinového privádzača pitnej vody z vodných zdrojov v Suchej doline** (vrty Suchá dolina, k.ú. Lipt. Matiašovce, odporúčané odberné množstvo 50-75 l/s, v súčasnosti nevyužívané, ich pásmo hygienickej ochrany nie je vyhlásené)

- odkanalizovanie obce je zatiaľ riešené **len projektovou dokumentáciou Kanalizácia a ČOV Kvačany** (Real inžiniering, projektovanie pozemných a vodohospodárskych stavieb, Lipt. Hrádok - Ing. Juraj Vavro, 06/1998), z ktorej je zrejmy návrh a umiestnenie ČOV a splaškových sietí vedených obcou

- na základe tohto projektu je **vydané vodoprávne povolenie vodohospodárskeho diela "Kanalizácia a ČOV Kvačany" a nakladanie s vodami (list č. ŠVS-2002/01244-Mk, dňa 19.04.2002), ktoré je účinné od 17.06.2002 a platí doteraz.** Žiaľ celý projekt doposiaľ ostal len na papieri a zrealizované z neho nie je nič, nakoľko obec nemá dostatok finančných prostriedkov.

- z vodných tokov je **najvýznamnejším tokom Kvačianka** prechádzajúca zastavaným územím obce, do ktorej sa vlieva pod areálom PD Lipt. Hole Kvačany_dvor Kvačany **miestny tok Jamník** a z Dlhej Lúky ďalší bezmenný miestny tok. Najväčším prítokom je však v JZ časti k.ú. **Suchý potok** zo Suchej doliny. Stredom tohto potoka je vedená aj katastrálna hranica medzi Liptovskými Matiašovcami a Kvačanmi. Kvačianka patrí k najvýznamnejším prítokom rieky Váh v centrálnej časti Liptovskej kotliny, tečie zo severu na JZ a vlieva sa do vodnej nádrže Liptovská Mara v mieste Liptovská Sielnica - časť Brnice.

- v zmysle ÚPN-VÚC Žilinského kraja je potrebné :

- rešpektovať **ochranné pásmo III° prírodných liečivých vôd v Lúčkach**, ktoré zasahuje do SV časti katastra od Suchej doliny až za cestu II/584

- zabezpečiť územnú rezervu pre trasu SKV Liptovský Mikuláš, ktorá začína na mieste **zdokumentovaných VZ v Suchej doline** (k.ú. Lipt. Matiašovce) a pokračuje cez Kvačany, okrajom k.ú. Lipt. Silenice do Lipt. Trnovca, Lipt. Mikuláša, vodojem Podbreziny, vodojem Lipt. Mara (zabezpečenie zásobovania pitnou vodou rozvojovej rekreačnej lokality)

- **zabezpečiť územnú ochranu pre navrhovanú CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov** vedenú zväčša popod lesné porasty

- prednostne zabezpečiť **dobudovanie obecnej kanalizácie a ČOV**

- zabezpečiť likvidáciu povodňových škôd z predchádzajúcich rokov a **budovať protipovodňové opatrenia na tokoch v území, ktoré je ohrozované povodňovými prietokmi s dôrazom na ochranu intravilánu obce**

- vytvoriť podmienky účasti obcí **na riešení povodňovej ochrany v zmysle Organizačnej smernice č. 5/2008 Slovenského vodohospodárskeho podniku š.p. Žilina a možnosti financovania** v rámci Operačného programu Životné prostredie, Prioritná os 2 "Ochrana pred povodňami", operačný cieľ : 2.1. Preventívne opatrenia na ochranu pred povodňami

- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach tokov opatreniami, ktorých výsledkom bude zvýšenie retenčného účinku pôdy, spomalenie a vyrovnanie odtoku vody z povodia a zníženie erózneho účinku vody v súlade s opatreniami **Plánu manažmentu čiastkového povodia Váh**, úpravy tokov realizovať tak, aby nedochádzalo k napriamaniu tokov

- rešpektovať záplavové čiary z máp povodňového ohrozenia a zamedziť výstavbu v okolí vodných tokov a v území ohrozovanom povodňami

Hlavné trasy energetiky a telekomunikácií v území :

- obec je zásobovaná elektrickou energiou VN odbočkou zo vzdušného vedenia **VN 22 kV linka č. 211**, ktorá je vedená z **rozvodne 110/22 kV Liptovský Mikuláš** a smeruje do rozvodne Liptovská Mara. Odbočka prichádza do obce z južnej strany k.ú. od Liptovských Matiašoviec a ukončená je na úsekovom odpojovači pred trafostanicou TS1 Kvačany_PD

- z tohto vedenia č. 211 VN 22 kV je napájaných **5 ks trafostaníc s výkonom 1950 kVA** rozmiestnených podľa požadovaného odberu elektrickej energie po celej obci, posledná trafostanica **TS6 Kvačany_SSC výkon 250 kVA** bola vybudovaná pre potreby SSC, IVSC Žilina, pracovisko Liptovský Mikuláš ako súčasť Strediska zimnej údržby cesty pri štátnej ceste II/584 Liptovský Mikuláš - Podbiel (údržba úseku Huty - Liptovské Matiašovce)

- popri ceste III/2350 je do obce vedený **dial'kový metalický kábel** v správe Slovak Telekom a.s., za obchodom COOP Jednota je vyvedený už vzduchom až po úroveň križovatky nad kultúrnym domom

- obec je plynofikovaná od roku 2002 na úroveň cca 30%, zásobovanie je riešené distribučným plynovodom **STL PE DN90, PN 0,4 MPa** z regulačnej stanice Liptovská Sielnica. Z RS Liptovská Sielnica je okrem Kvačian zásobovaná aj obec Liptovská Sielnica, Liptovské Matiašovce. STL plynovod z PE DN90, PN 0,4 MPa je z RS vedený súbežne s cestou II/584 a do Kvačian vedie odbočka v línii štátnej cesty III/2350 až do z.ú. obce.

- v zmysle ÚPN-VÚC Žilinského kraja je potrebné :

- zabezpečiť zvýšenú výrobu elektrickej energie modernizáciou a rekonštrukciou existujúcich zdrojov

2.3.3 Analytická a syntézová časť miestneho územného systému ekologickej stability a jej vplyv na riešenie ÚPN-O

Analytická a syntézová časť miestneho územného systému ekologickej stability ako aj návrhová časť opísaná v kapitole 2.11 – **Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení** je spracovaná v súlade s vyhláškou MŽP SR 492/2006 Z.z. (táto vyhláška mení a dopĺňa vyhlášku MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny) a vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, ktorou sa vymedzuje obsah územného plánu obce v textovej a grafickej časti a ktorá zároveň vykonáva zákon č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

Obec Kvačany leží 15 km od okresného mesta Liptovský Mikuláš na severnom okraji vodnej nádrže Liptovská Mara. Príjazd do obce je po ceste III/2350, ktorá sa v JZ časti katastra napája na cestu II/584 smerujúcu na juh do Liptovského Mikuláša prípadne opačne na sever do Podbiela. Pôvodne potočná radová dedina na severozápadnom okraji Liptovskej kotliny pod východným okrajom Chočských vrchov je východiskom do kaňonovitej **Kvačianskej doliny**, ktorá vznikla spätnou eróziou. Má podobu krasových tiesňav s bralami a strmými skalnými stenami, na strednom toku Kvačianky je dolina divá, neschodná, potok preteká viacerými vodopádmi a kaskádami. Ponad dolinu prechádza turisticky značená trasa aj náučný chodník v smere starej vozovej cesty k starým dreveným mlynom v **Oblazoch**, ktoré patria medzi posledné zachovalé na Slovensku. Kvačianska dolina je vyhlásená v roku 1967, spresnená v roku 1993 za národnú prírodnú rezerváciu s V° - najvyšším stupňom ochrany. Severovýchodným okrajom k.ú. Kvačian prechádza **Suchá dolina** tiež vyhlásená v roku 1993 za národnú prírodnú rezerváciu. Toto územie je súčasťou **Tatranského národného parku** s ukázkami všetkých základných typov geologických a tektonických stavebných jednotiek s veľmi pestrým a rozmanitým výskytom rastlinných a živočíšnych druhov. **Cez Kvačiansku dolinu prechádza náučný chodník, ktorý ju prepája so susednou Prosieckou dolinou.** Je to okružný, samoobslužný, obojsmerný chodník letný s prírodovedným, ochranárskym a vlastivedným zameraním. Má 13 zastávok, je 17 km dlhý s prevýšením 350 m. Trasa náučného chodníka je stredne náročná na fyzickú zdatnosť s časom prechodu 7 hodín.

V zmysle navrhovanej regionálnej priestorovej a funkčnej štruktúry rekreácie a turizmu ÚPN-VÚC ŽSK je obec súčasťou **rekreačného krajinného celku regionálneho významu č.5.19 Liptovská Mara - Kvačany č. 5.19**, ktoré prechádza ešte aj katastrom Liptovských Matiašoviec. Teda jedná sa o AGL.RÚ (aglomerácia rekreačných útvarov) Kvačany, kam patria SRTS (sídelné stredisko rekreácie a turizmu) Kvačany a SRTS Vyšné Matiašovce. Do budúcnosti je navrhovaná nová výstavba v SRTS Kvačany a Vyšné Matiašovce na kapacitu 400 L, letný a zimný pobyt v horách.

Katastre obce Kvačany (k.ú. Kvačany, k.ú. Dlhá Lúka) susedia z južnej strany s katastrom **Liptovskej Sielnice**, ktorý smerom na východ prechádza do katastra obce **Liptovské Matiašovce, Liptovský Trnovec**, na severovýchode malým kúskom do **Zuberca** a ten prechádza následne do katastra **Hút a Veľkého Borového** na severe, smerom na západ do katastra **Prosieka**.

2.3.3.1 PRÍRODNÉ POMERY

2.3.3.1.1 Abiotické pomery

Geologické a geomorfologické pomery

Pre geologickú stavbu okresu Liptovský Mikuláš, ktorého súčasťou je aj k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá lúka, je charakteristická výrazná dominancia základného horninového prostredia – kryštalinikum. Podtatranská kotlina pozostáva z vnútrokarpatského paleogénu. V geologickom podloží Západných Tatier výrazne dominujú kryštalické horniny (ruly, svory, migmatity a granodiority, resp. zlepenec, pieskovce, ruly a svory). Geologická stavba Chočských vrchov je pestrejšia a vyskytujú sa tu spolu s kryštalickými horninami (granodiority, slieňovce, bridlice) aj tmavé druhohorné vápence a dolomity. V Liptovskej kotlině tvoria geologické podložie pieskovce, ílovce, slieňovce.

Podľa geomorfologického členenia Slovenska patrí záujmové územie nasledovne :

Sústava:	Alpsko-himalájska
Podsústava:	Karpaty
Provincia:	Západné Karpaty
Subprovincia:	Vnútorne Západné Karpaty
Oblasť:	Fatransko-tatranská

Územie k.ú. Kvačany je zaradené do celku Podtatranská kotlina, podcelok Liptovská kotlina, časť Chočské pohorie, do celku Chočské vrchy, podcelok Prosečné a taktiež do celku Tatry, podcelok Západné Tatry, časť Sivý vrch. Reliéf územia je kontrolovaný geologickou stavbou, pričom na kryštalinikum a jeho obalové jednotky je viazaný

horský až vysokohorský reliéf, ktorý je v Západných Tatrách významne modifikovaný glaciálnou činnosťou. Podtatranská kotlina má mierne zvlínený pahorkatinový reliéf.

Reliéf

Z fyzickogeografického hľadiska sa okres Liptovský Mikuláš nachádza na rozhraní štyroch orografických celkov. Územie okresu na severnom a severovýchodnom okraji ohraničuje horský masív Západných Tatier, na južnom okraji horský masív Nízkych Tatier masív a na severozápadnom okraji Chočské vrchy, pričom jeho centrálnu časť vyplnía Podtatranská kotlina. Do juhovýchodnej časti takto vymedzeného územia plošne zasahujú Kozie chrbty. **Južná časť k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka je z hľadiska geomorfologického členenia Slovenska súčasťou Liptovskej kotliny, zatiaľ čo severná časť riešeného územia patrí do Chočských vrchov (podcelok Prosečné).** V Chočských vrchoch prevažuje členitý reliéf s bohatou škálou skalných útvarov a krasových javov. V južnej časti pohoria sa nachádzajú geologické zlomy s výskytom minerálnych a termálnych prameňov.

Pedeologické pomery

Prevládajúcimi pôdnymi typmi na území okresu Liptovský Mikuláš, kam obec Kvačany patrí, sú v horských oblastiach Západných Tatier podzoly kambizemné a podzoly modálne a humusovito – železité, v najvyšších polohách oboch pohorí dominujú litozeme modálne silikátové a rankre. V oblasti Chočských vrchov kambizeme pseudoglejové. V Liptovskej kotline plošne prevládajú kambizeme pseudoglejové, pseudogleje modálne kyslé až pseudogleje stagnoglejové a rendziny a kambizeme rendzinové. Severne od vodnej nádrže Liptovská Mara v podhorí Západných Tatier plošne dominujú pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové.

Prevažujúcim pôdnym druhom na území okresu Liptovský Mikuláš sú piesčito – hlinité a hlinité pôdy, v oblasti Liptovskej kotliny sa vo väzbe na pôdotvorný substrát zvyšuje obsah ílovitej frakcie v pôdnom profile a vyskytujú sa tu pôdy ílovito-hlinité až ílovité pôdy. Zvýšený obsah skeletu v pôdach sa nachádza v hornatých častiach územia (Tatry, Nízke Tatry). Z hľadiska kamenitosti (štrkovitosti) na území okresu Liptovský Mikuláš prevažujú neskeletnaté až slabo kamenité pôdy (0 – 20 %) a stredne kamenité (štrkovité) pôdy (20 – 50 %), v oblasti Západných Tatier a oblasti Ďumbiera v Nízkych Tatrách silno kamenité (50 – 75 %) pôdy.

Poľnohospodárska pôda zaradená podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky od 1. až 4. kvalitatívnej skupiny sa na území okresu Liptovský Mikuláš nenachádza.

Hydrologické a hydrogeologické pomery

Povrchové vody

Z hydrografického hľadiska patrí prevažná časť územia okresu Liptovský Mikuláš, taktiež aj územie k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka, k úmoriu Čierneho mora. Takto vymedzené územie patrí do povodia rieky Váh. Rieka Váh predstavuje najvýznamnejší ľavostranný prítok rieky Dunaj na území Slovenskej republiky. Váh od obce Kráľova Lehota preteká územím Liptovskej kotliny západným smerom, pričom má bohato vyvinutú riečnu sústavu.

Riešeným územím preteká jeden z významnejších pravostranných prítokov Váhu – potok Kvačianka ($Q_r = 1,186 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$). K významným tokom v území patrí aj Suchý potok ($Q_r = 0,350 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), ktorý je ľavostranným prítokom Kvačianky. Kvačianka pritekajúca z oblasti Chočských vrchov sa vlieva do vodnej nádrže Liptovská Mara. Potok Kvačianka je zaradený medzi vodohospodársky významné toky na území okresu Liptovský Mikuláš (zoznam vodohospodársky významných tokov ustanovuje Vyhláška MŽP SR č. 211/2005, Príloha č. 1).

Kvačianka je pravostranným prítokom Váhu s dĺžkou 16 km a je tokom III. rádu. Pramení v Podtatranskej brázde na SZ úpätí Bielej skaly (1316,2 m.n.m.) v nadmorskej výške 919 m. Na hornom toku tečie na západ a juhozápad, za obcou Hutý prevažne na juh až juhozápad. Na strednom toku vytvára Kvačiansku dolinu, ktorou sa prerezáva cez vápencové podložie Chočských vrchov. Vlieva sa do vodnej nádrže Liptovská Mara v nadmorskej výške 550 m.n.m.

Suchý potok meria 13,2 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Západných Tatrách, v časti Sivý vrch v nadmorskej výške cca 1600 m.n.m. Na hornom toku tečie západným smerom bralnatou Suchou dolinou, vytvára vodopád Skoky a stáča sa na juhozápad. Zľava priberá Huňovú a Dobrošovú a na ľavom brehu preteká v blízkosti jaskyne Dúpnica. Napokon vstupuje do Liptovskej kotliny a stáča sa na juhozápad. Preteká v blízkosti obce Liptovské Matiašovce, výrazne meandruje a západne od obce ústí do Kvačianky. Má bystrinný charakter.

Pre klasifikáciu riek je dôležitý riečny režim, t. j. rozdelenie odtoku počas roku, ktoré je závislé od zdroja vodnosti a klimatických pomerov. Toky na území okresu Liptovský Mikuláš môžeme podľa režimu odtoku zaradiť do stredohorskej oblasti so snehovo – dažďovým typom odtoku plošne zahŕňajúcim prakticky celé takto vymedzené územie. Najvyššie prietoky pripadajú na mesiac apríl resp. máj, najnižšie sú v januári a februári. Iba najvyššie polohy Západných Tatier a Nízkych Tatier môžeme zaradiť do vysokohorskej oblasti s prechodne snehovým režimom odtoku, pričom najvyššie prietoky pripadajú na mesiace máj resp. jún, najnižšie sú v januári a februári.

Na území okresu Liptovský Mikuláš nie sú ustanovené žiadne zraniteľné a citlivé oblasti v zmysle Nariadenia vlády č. 617/2004 Z.z. ktoré ustanovuje citlivé a zraniteľné oblasti a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

Podzemné vody

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska riešené územie k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka je súčasťou dvoch hydrogeologických regiónov: M 015 Mezozoikum východnej časti Chočských vrchov, pre ktorý je určujúcim typom priepustnosti krasová a krasovo-puklinová priepustnosť a regiónu QP 016 Paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny s medzizrnovou priepustnosťou. V celom riešenom území sa vyskytuje typ podzemnej vody dopĺňanej iba zo zrážok pohoria.

Vodné plochy

Na území okresu Liptovský Mikuláš sa nachádzajú viaceré prirodzené vodné plochy – tatranské plesá (Bystré plesá, Jamnické plesá, Račkove plesá, Vrbocké pleso). Umelými vodnými plochami v záujmovom území obce sú vodná nádrž Liptovská Mara, vyrovnávací vodná nádrž Bešeňová a najďalej umiestnená prečerpávací vodná elektrárň Čierny Váh.

Minerálne a geotermálne vody

Vo vlastnom riešenom území obce nie je evidovaný žiadny zdroj minerálnej ani geotermálnej vody, prírodný liečivý zdroj, ani prírodný zdroj minerálnych stolových vôd. **Do SV časti k.ú. Kvačany** (od Suchej doliny až za hranicu cesty II/584) **zasahuje ochranné pásmo III° prírodných liečivých prameňov v Lúčkach.**

Ochranné pásmo III. stupňa chráni infiltračnú oblasť. Infiltračná oblasť sa nachádza na západnom svahu Západných Tatier v oblasti Suchej doliny. Je tvorená najmä karbonátovými komplexmi triasu križňanského príkrovu. Západná hranica sa začína na severe na štátnej ceste Kvačany – Huty medzi kótami Kvart (1146 m.n. m.) a Holica (1340 m.n.m.). Pokračuje na juh až po križovanie podtatranského zlomu so zlomom priečnym pod horárňou Podmešťová, resp. kótou Mešťová (868 m.n.m.). Južnú hranicu tvorí podtatranský zlom od horárne Podmešťová až po potok tečúci východne od kóty Lipovec (842 m.n.m.), resp. poľnú cestu idúcu západne od potoka. Východná hranica ide od uvedenej poľnej (lesnej) cesty severným smerom na kótu Mních (1460 m.n.m.), ďalej na kótu Malá Kopa (1637 m.n.m.), kótu Ostrá (1763 m.n.m.) až po kótu Sivý vrch (1805 m.n.m.). Severná hranica sa začína na východe na kóte Sivý vrch (1805 m.n.m.), pokračuje západným smerom cez Radové skaly na kótu Biela skala (1316 m n. m.), cez kótu Javorina (1297 m n. m.) na kótu Holica (1340 m.n.m.) až po štátnu cestu Kvačany – Huty. Takto vytvorené prírodné liečivé zdroje v Lúčkach sú slabo mineralizované, síranovo-hydrogénuhlíčanové, vápenato-horečnaté so zvýšeným obsahom fluóru a stroncia, hypotonické, studené až vlažné.

Regionálna ochrana povrchových a podzemných vôd

Regionálna teda širšia ochrana vyplýva z § 18 zákona č. 138/1973 Zb. o vodách v znení neskorších predpisov sa realizuje s vyhlásením chránených vodohospodárskych oblastí (CHVO). CHVO sú oblasti, v ktorých sa v dôsledku priaznivých prírodných podmienok vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd. Majú svoj strategický význam v komplexe ochrany prírodného prostredia a sú plne v súlade s princípmi trvale udržateľného života na zemi.

Na území Žilinského kraja sa to týka týchto CHVO :

- CHVO Beskydy – Javorníky
- CHVO Veľká Fatra
- CHVO Nízke Tatry – západná časť
- CHVO Nízke Tatry – východná časť
- CHVO Strážovské vrchy

Pripravovaná na vyhlásenie je CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov. Plocha navrhovanej CHVO je cca 180 km². **Celé riešené územie obce s lesnými porastami** okrem južnej časti TTP, ornej pôdy a z.ú. **je súčasťou navrhovanej CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov.**

Hydrogeologické pomery

Z hydrogeologického hľadiska patrí územie okresu Liptovský Mikuláš medzi najvýznamnejšie oblasti, pričom najvýraznejšou zásobárňou podzemných vôd je mezozoikum Nízkych Tatier, ktoré sú zároveň chránenou vodohospodárskou oblasťou a riečne náplavy Belej, ktoré sú vodohospodársky významnou oblasťou. Bilancia podzemných vôd je vykazovaná podľa hydrogeologických rájónov. Ide o väčšie samostatné celky vymedzené v závislosti od geologickej stavby a geomorfológie tak, aby boli charakterizované samostatným režimom podzemných vôd.

Základné charakteristiky jednotlivých hydrogeologických rájónov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke :

Hydrogeologický rájón		Povodie	Okres	Určujúci typ priepustnosti
Označenie	Názov			
QG 9	Kryštalínikum Západných Tatier a kvartér východnej časti Liptovskej kotliny	Váh	LM	medzizrnová

MG 10	Mezozoikum chočského príkrovu severovýchodných svahov Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov	Váh	LM	krasová a krasovo-puklinová
	Paleozoikum a mezozoikum – melafýrová séria - severovýchodných svahov Nízkyh Tatier a Kozích chrbtov	Váh	LM, PP	krasová a krasovo-puklinová
MG 15	Mezozoikum východnej časti Chočských vrchov	Váh	LM, DK, RK	krasová a krasovo-puklinová
QP 016	Paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny	Váh	LM, RK	medzizrnová
	Mezozoikum a kryštalinikum severozápadných svahov Nízkyh Tatier	Váh	LM, RK	krasová a krasovo-puklinová

Klimatické pomery

Územie okresu Liptovský Mikuláš možno na základe klimatických charakteristík zaradiť do chladnej klimatickej oblasti, reprezentovanej mierne chladným okrskom C1 (klimatické znaky: priemerná júlová teplota >12°C až < 16°C) a v najvyšších polohách Západných a Nízkyh Tatier chladným horským okrskom C2 (klimatické znaky: priemerná júlová teplota >10°C až < 12°C) a studeným horským okrskom (klimatické znaky: priemerná júlová teplota < 10°C). Iba najnižšie polohy Liptovskej kotliny západne od mesta Liptovský Mikuláš možno zaradiť do mierne teplej klimatickej oblasti reprezentovanej mierne teplým, vlhkým dolinovým/kotlinovým okrskom s chladnou až studenou zimou M5 (klimatické znaky: priemerná januárová teplota < 3°C, priemerná júlová teplota >16°C, IZ = 6° až 12°).

V území prevládajú vertikálne zrážky s 95 % podielom vlahy. Najnižšie priemerné ročné úhrny zrážok v takto vymedzenom území pripadajú na územie Liptovskej kotliny ležiacich v zrážkovom tieni Tatier a z juhu chránené Nízkyh Tatrami.

Riešené územie k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka je z hľadiska klimatogeografického typu (Tematické mapy, ŠGÚDŠ) charakterizované ako kotlinová klíma (chladná) – južná časť riešeného územia, horská klíma (chladná) – severná časť územia a horská klíma (studená) – najvyššie polohy riešeného územia.

Klimatická charakteristika jednotlivých klimatogeografických typov v riešenom území je uvedená v nasledujúcej tabuľke :

Klimaticko-geografický typ	kotlinová klíma	horská klíma	horská klíma
Klimaticko-geografický subtyp	chladná	chladná	studená
Dolný interval priemerných januárových teplôt (°C)	-6	-6,5	-7
Horný interval priemerných januárových teplôt (°C)	-4,5	-5	-6
Dolný interval priemerných júlových teplôt (°C)	16	16	13,5
Horný interval priemerných júlových teplôt (°C)	14,5	13,5	11,5
Dolný interval amplitúdy priemerných mesačných teplôt (°C)	20	19,5	18
Horný interval amplitúdy priemerných mesačných teplôt (°C)	22,5	21	20
Dolný interval ročného úhrnu zrážok (mm)	610	800	1000
Horný interval ročného úhrnu zrážok (mm)	900	1100	1400
Suma teplôt 10° a viac	1500 až 2100	1200 až 1600	500 až 1200

Podľa dlhodobých sledovaní sa priemerný ročný úhrn zrážok v riešenom území a jeho širšom okolí pohybuje priemerne nad 900 mm. Priemerný ročný počet dní so zrážkami 1 mm a viac je v rozmedzí 120 až 140 dní, pričom v zimných mesiacoch je to v rozsahu 55,6 až 57,3 dňa. Priemerný počet dní so snehovou pokrývkou sa pohybuje na úrovni okolo 100 dní.

Priemerná oblačnosť v priebehu roka sa pohybuje na úrovni 61 %, pričom v letnom štvrtroku je to cca 55 % a v zimnom štvrtroku 65 %. Relatívny snečný svit v riešenom území a jeho širšom okolí dosahuje hodnoty 42 – 44 %, pričom v letnom štvrtroku sa hodnota pohybuje v rozmedzí 45 – 50 % a v zimnom štvrtroku 25 – 30 %. Uvedené údaje o snečnom svite a oblačnosti boli prebrané z klimatickej stanice Huty (789 m.n.m.).

Prúdenie vzduchu v riešenom území je podmienené všeobecnou cirkuláciou ovzdušia a súčasnými orografickými pomermi. V Liptovskej kotlině prevládajú západné vetry vyvolané tvarom kotliny v smere východ – západ. Priemerná rýchlosť vetra je cca 2,5 m/s, čo zaraďuje územie medzi menej veterné oblasti. V severnej časti riešeného územia prevládajú severné, južné a juhozápadné vetry.

2.3.3.1.2 Biotické pomery

Vegetácia a flóra - rastlinstvo

Z hľadiska fyto geograficko-vegetačného členenia patrí riešené územie do ihličnatej zóny, nešpecifikovanej oblasti (okresy Tatry, Ihličnatý nízkotatranský okres a Liptovská kotlinina).

Podľa fyto geografického členenia Slovenska (J. Futák) patrí riešené územie do :

- oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale)
 - obvodu flóry vnútrokarpatských kotlín (Intercarpaticum)
- Liptovská kotlina,
- obvodu flóry vysokých (centrálnych) Karpát (Eucarpaticum)
- okresu Fatra, podokres Chočské vrchy
okresu Tatry, podokres Západné Tatry

Potenciálnu prirodzenú vegetáciu riešeného i širšieho územia tvoria nasledovné spoločenstvá :

- bukové a jedľové lesy kvetnaté
- bukové kyslomilné lesy horské
- bukovo-borovicové a ostrevkové spoločenstvá
- smrekové lesy vysokobylinné
- jedľové a jedľovo-smrekové lesy
- lipovo-javorové lesy
- lužné lesy podhorské a horské
- bukové lesy vápnomilné
- dubovo-hrabové lesy lipové
- dubové nátržnikové lesy
- subalpínske kosodrevinové a trávinné vápnomilné spoločenstvá
- dubové subxerothermofilné a borovicové xerofilné lesy

Reálna vegetácia riešeného územia je pozmenená oproti potenciálnej vegetácii. Dominantná časť územia je tvorená lesnými porastmi. Časť územia tvoria lúčne a pasienkové spoločenstvá, ktoré sú ovplyvnené prienikom ruderalných druhov. Najcennejšie územia sú vyhlásené za chránené. Bližší popis rastlinných druhov a biotopov vyskytujúcich sa na riešenom území Kvačian je uvedený v kapitole 2.11. Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny.

Fauna - živočíšstvo

Z hľadiska zoogeografického členenia (Atlas krajiny SR, 2002) územie patrí v rámci terestrického biocyklu do provincie listnatých lesov – podkarpatský úsek (južná časť riešeného územia) a do provincie stredoeurópskych pohorí, podprovincie karpatských pohorí, západokarpatský úsek (severná časť územia).

Podľa členenia územia Slovenska na živočíšne regióny (Mazúr, E. 1980) patrí územie do provincie Západné Karpaty, do vonkajšieho obvodu – okrsku podtatranského a súčasne do vnútorného obvodu – centrálneho vysokotatranského okrsku. Živočíšstvo charakterizuje zastúpenie všetkých spoločenstiev typických pre západokarpatské pohoria, pestrosť zastúpenia bezstavovcov, rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov aj výskyt reliktných, endemických i ohrozených druhov.

Biotopy

Ochrana prírody je na území Slovenska vymedzená Zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v znení neskorších predpisov. Ochrana najvzácnejších biotopov a ohrozených druhov v európskom meradle - NATURA 2000 legislatívne zabezpečujú právne normy EÚ : smernica RES č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov – známa ako smernica o vtácoch (Bird Directive) a smernica RES č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín - známa ako smernica o biotopoch (Habitats Directive).

Systém zabezpečenia ochrany prírody na Slovensku má za cieľ prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie ekologickej stability. Zákonným nástrojom na zabezpečenie ochrany prírodných prvkov je obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť, alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, alebo ekologickú stabilitu. Ochrana prírody rozdeľujeme na územnú a druhovú ochranu. **Do územnej ochrany zaraďujeme veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskeho významu, chránené vtáčie územia a do druhovej ochrany chránené stromy, rastliny a živočíchy.** Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu.

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny je územná ochrana na Slovensku diferencovaná podľa stupňov ochrany. Spolu je stanovených 5 stupňov ochrany. Rozsah obmedzení sa so zvyšujúcim stupňom ochrany zväčšuje. Najmenšie obmedzenia v prospech ochrany prírody predstavuje 1. stupeň - platí na celom území SR, najprísnejší je 5. stupeň, v ktorom je zakázaný pohyb mimo vyznačených turistických chodníkov (okrem vlastníkov a kontrolných orgánov). Zakázaný je aj zber plodov, rušenie živočíchov a ťhanie rastlín, výskum a iná činnosť sa vykonáva len na základe výnimky príslušného orgánu ochrany prírody, súčasne je vylúčená hospodárska

činnosť. V prípade zónovania územia, jednotlivým zónam zodpovedajú príslušné stupne ochrany: zóna A = 5°, zóna B = 4°, zóna C = 3°, zóna D = 2°, 1° nemá pridelenú zónu.

Riešené územie Kvačian (k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka) je súčasťou voľnej krajiny, kde platí 1° územnej ochrany (všeobecná ochrana rastlín a živočíchov), mimo vyhlásených chránených území. K veľkoplošnému chránenému územiu, ktoré zasahuje do k.ú. Kvačany, patrí **Tatranský národný park** (3° ochrany - vlastné územie TANAP-u). V zmysle Medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB) bolo územie TANAP-u v roku 1993 spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku vyhlásené za **Biosférickú rezerváciu Tatry** s prijatou špecifickou ochranou.

Cez riešené územie prechádzajú 2 maloplošné chránené územia a to **národná prírodná rezervácia (NPR) Kvačianska dolina** (č. 329 v štátnom zozname, 5° ochrany, k.ú. Kvačany, k.ú. Dlhá Lúka), **národná prírodná rezervácia Suchá dolina** (č. 845 v štátnom zozname, 5° ochrany, k.ú. Kvačany). V oboch NPR nie je vyhlásené ochranné pásmo, preto sa uplatňuje § 17 ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z. t.j. územie do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice NPR, kde platí 3° ochrany. V zmysle ÚPN-VÚC ŽSK je navrhnuté maloplošné chránené územie, ktorým je **nový chránený areál (CHA) Suchá** (aluvium potoka), ktorý by mal ležať v navrhovanom ochrannom pásme Chočského národného parku (s 2° až 5° ochrany, jeho ochranné pásmo by mala stanoviť vláda nariadením). To isté je riešené aj v Aktualizácii prvkov RÚSES okresu Lipt. Mikuláš (SAŽP, Prešov, 12/2006). Ostatné chránené územia ako sú chránená krajinná oblasť, prírodná rezervácia, národná prírodná pamiatka, chránený krajinný prvok, chránený strom sa v k.ú. obce nenachádzajú alebo ním neprechádzajú. Aktualizovaný RÚSES okresu Lipt. Mikuláš (ENVIGEO a.s. ,BB, 01/2011) rieši **novú genofondovú lokalitu (GL) Suchý potok** (prípotočné jelšiny, súčasť regionálneho biokoridoru Suchý potok).

V rámci sústavy NATURA 2000 riešeným územím prechádzajú 2 územia európskeho významu (ÚEV) a to **SKUEV0192 Prosečné** (patrí tam celá NPR Kvačianska dolina a územie ťahajúce sa na JZ až západ od nej), **SKUEV0307 Tatry** (zhruba sleduje hranicu TANAP-u a ťahá k Suchej doline a na východ od nej) a 1 chránené vtáčie územie (CHVÚ) **SKCHVÚ050 Chočské vrchy** (patrí sem SKUEV0192 Prosečné spolu s NPR Kvačianska dolina, voľná krajina v JZ časti k.ú. Dlhá Lúka od lesných porastov ku Kvačianke a k z.ú., obide z.ú. pod Kvačianskou dolinou k.ú. Kvačany, hospodársky dvor Kvačany a potom sleduje rovinu k časti zvanej Podmeštrová a otočí sa hore v línii katastrálnej hranice v NPR Suchá dolina až ku špicu pri k.ú. s obcou Zuberec). Vedľa tejto hranice z východnej strany, je vedená druhá hranica susedného chráneného vtáčieho územia SKCHVÚ030 Tatry, ktoré však do k.ú. Kvačany nezasahuje.

Lokalizácia všetkých prvkov ochrany prírody a tvorby krajiny je znázornená v grafickej časti **vo výkrese č.7_Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability** v M 1:10 000. Čo sa týka ochrany prírody riešené územie spravuje ŠOP SR – Správa TANAP-u so sídlom v Tatranskej Štrbe.

a.) Veľkoplošné chránené územia

Okrajom východnej časti katastrálnej hranice Kvačian prechádza **Tatranský národný park (TANAP)**, ktorý bol vyhlásený zákonom SNR č. 11/1948 Zb. o Tatranskom národnom parku zo dňa 18. 12. 1948 s účinnosťou od 1. januára 1949. Nariadením vlády SSR č. 12/1987 Zb. zo dňa 6. 02. 1987 boli za súčasť TANAP-u vyhlásené Západné Tatry. Dňa 01.03. 2003 nadobudlo účinnosť Nariadenie vlády SR č. 58/2003 zo dňa 05.02. 2003, ktorým sa vyhlasuje Tatranský národný park a na základe neho boli upravené hranice národného parku a jeho ochranného pásma. Platí v ňom 3° ochrany v zmysle zákona č.543/2002 Z.z. Ochranné pásmo TANAP-u nezasahuje do riešeného územia Kvačian.

TANAP je najstarším národným parkom na Slovensku. Tvorí ho najvyššia horská skupina v karpatskom oblúku s najvyšším vrcholom - Gerlachovským štítom (2655 m n. m.). Člení sa na 2 základné podcelky : Východné Tatry (Vysoké a Belianske) a Západné Tatry. Dĺžka Vysokých Tatier je 26 km, Belianskych Tatier 14 km a Západných Tatier 37 km. Územie národného parku zaberá rozlohu 73 800 ha, jeho ochranné pásmo 30 703 ha. Rozprestiera sa na území Žilinského a Prešovského kraja v okresoch Tvrdošín, Liptovský Mikuláš, Poprad a Kežmarok. Na severe TANAP susedí s poľským Tatrzanskim parkom narodowym, s ktorým tvorí bilaterálne cezhraničné chránené územie. Najväčšie hodnoty tvoria sieť maloplošných chránených území, ktorú predstavuje 27 národných prírodných rezervácií, 23 prírodných rezervácií, 2 chránené areály, 1 národná prírodná pamiatka a 2 prírodné pamiatky s celkovou výmerou 37 551,53 ha, čo je 50,7% územia národného parku. Územie národného parku slúži okrem svojho hlavného poslania, ktorým je ochrana mimoriadnych prírodných hodnôt územia, aj pre potreby rekreácie, športu, poznávania, liečby a turistiky. V zmysle Medzinárodnej dohody UNESCO o ochrane významných prírodných krás v rámci programu „Človek a biosféra“ (MaB) bolo územie TANAP-u v roku 1993 spoločne s Poľskou časťou Tatranského národného parku vyhlásené za **Biosférickú rezerváciu Tatry** s prijatou špecifickou ochranou.

Vlastné územie TANAP-u je vymedzené nasledovne (v zmysle Nariadenia Vlády SR č. 58/2003 Z.z., ktorým sa vyhlasuje TANAP) : Východiskovým bodom hranice národného parku je kóta 930 v Skorušinských vrchoch na štátnej hranici s Poľskou republikou. Z tohto bodu hranica pokračuje štátnou hranicou smerom na východ až do

pohoria Spišská Magura po katastrálnu hranicu Javorina – Osturňa, ktorou ďalej pokračuje smerom na juh a juhovýchod obchádzajúc z východnej strany kótu 1000 (Brija) a prechádzajúc cez kóty 1012, 1042 (Črchľa), 1160, 1194, 1221, 1211, 1193 a 1214 (Príslop). Za kótou 1148 na križovatke lesných ciest sa odkláňa na západ pravým okrajom spevnenej lesnej cesty a z nej prechádza na pravý okraj štátnej cesty Podspády – Ždiar. Pokračuje východným smerom, v obci Ždiar sa odkláňa z cesty na Ždiarsky potok a z neho na ľavý breh toku Biela. Po asi 300 m prechádza na pravý okraj spevnenej účelovej komunikácie, ktorým pokračuje východným smerom až po križovatku so štátnou cestou Ždiar – Tatranská Kotlina, kde prechádza na jej pravý okraj, ktorým pokračuje cez Tatranskú Kotlinu. Po asi 400 m sa odkláňa smerom na juh po hranici správneho územia mesta Vysoké Tatry. Touto pokračuje až po účelovú komunikáciu Mlynčeky – Kežmarské Žľaby. Po asi 100 m západným smerom sa napája na nespevnenú komunikáciu, ktorá križuje Kežmarskú Bielu vodu a opäť sa napája na hranicu správneho územia mesta Vysoké Tatry až po Eurocamp FICC, ktorý obchádza severovýchodnou hranicou zastavaného územia. V mieste križovania cesty z Eurocampu do Tatranskej Lomnice so Skalnatým potokom sa odkláňa smerom na juh sledujúc ľavý breh Skalnatého potoka až po most v lokalite Na pastve. Tu hranica prechádza na účelovú komunikáciu a pokračuje juhozápadným smerom pretínajúc železničnú trať, napája sa na pravý breh Chotárneho potoka, ktorý je zároveň hranicou správneho územia mesta Vysoké Tatry. Touto pokračuje severozápadným a juhozápadným smerom až po štátnu cestu Stará Lesná – Tatranská Lomnica. Zo severovýchodnej a severozápadnej strany obchádza Autokemping v Starej Lesnej hranicou zastavaného územia, mení smer na juhovýchod a po ľavom brehu Studeného potoka pokračuje po hranicu správneho územia mesta Vysoké Tatry, ktorou pokračuje až po štátnu cestu Starý Smokovec – Poprad. Hranica pretína cestu a po asi 600 m sa odkláňa z hranice správneho územia na juhovýchod a pokračuje okrajom lesných porastov, mení smer na juhozápad, prechádza cez kótu 764,7 (Na Burich) po Slavkovský potok. Ním pokračuje a po asi 100 m prechádza na vodný kanál, ktorým vedie západným smerom a opäť sa napája na okraj lesa a hranicu správneho územia mesta Vysoké Tatry, ktorou pokračuje ďalej obchádzajúc obec Štôla. Na severozápadnom okraji obce Štôla sa odkláňa na juhozápad a ďalej pokračuje po pravej strane Štôlskeho potoka, pri cintoríne mení smer na účelovú komunikáciu a zo západného okraja cintorína sa odkláňa na juhozápad, križuje rieku Poprad a napája na hranicu správneho územia mesta Vysoké Tatry. ňou pokračuje až po lokalitu Nad Hrádkami, kde sa napája severozápadne od kóty 1002 na hranicu okresov Poprad a Liptovský Mikuláš, ktorou pokračuje po sútok rieky Belá a Kamenistého potoka. Ďalej pokračuje ľavým brehom Kamenistého potoka, napája sa na pravý okraj štátnej cesty Podbanské – Liptovský Hrádok, ktorou pokračuje až po most cez potok Bystrá. Potokom ide proti prúdu k jeho pravostrannému prítoku. Na juhovýchodnom okraji Suchého Hrádku sa napája na okraj lesných porastov, ktorým pokračuje až po kótu 887 na lokalite horáreň Pred Račkovou. Odtiaľ pokračuje okrajom spevnenej cesty, pretína potok Račková a pokračuje západným smerom po spevnenej ceste, ďalej po lesnej ceste okrajom porastov a pokračuje lesnou cestou cez kótu 966, severne od lokality Studená pretína potok Trnovec, pokračuje cez kóty 891, 1022 a 966 až po ústie Žiarskej doliny, kde pokračuje cestou až po most, pretínajúc potok Smrečianka, odkiaľ sa odkláňa severozápadným smerom okrajom lesných porastov, pretína potok Vrbička a pokračuje nezmeneným smerom okrajom lesných porastov. Pri kóte 910 pretína Krivý potok a prechádza cez kótu 886. Tu sa napája na lesnú cestu a okraj ochranných lesov, ktorým pokračuje západným smerom pretínajúc potok Rakytie a Jalovský potok. Prechádza kótami 784 a 892, južne od lomu Bobrovecká vápenica a severovýchodne od lokality Hrádok sa napája na lesnú cestu, ktorou pokračuje až po katastrálnu hranicu medzi k. ú. Babky a Liptovský Trnovec. Tu sa stáča na sever a pokračuje katastrálnou hranicou, ktorá vedie bezmenným potokom, prechádza na okraj lesných porastov, ktorým sa stáča na severozápad. Prechádza Suchý potok v lokalite Podmešťová, mení smer na severovýchod hrebeňom Meštrovej cez kótu 868 až po bezmenný pravostranný prítok Suchého potoka. Tu sa odkláňa na západ cez kótu 790 a vracia sa späť na východ a sever východne od kót 911, 955 a 1056, cez kóty 1333, 1281, 1296, 1280, 1222, 1231, 1185, 1277, napája sa na hranicu okresov Liptovský Mikuláš a Tvrdošín, ktorou vedie po štátnu cestu Liptovské Matiašovce – Zuberec pri horárni Biela Skala. Hranica pokračuje pravým okrajom tejto cesty, z východnej strany obchádza dobývací priestor lomu Podspády a napája sa na okraj lesa, ktorým vedie cez kótu 808, pretína Suchý potok, pokračuje cez kóty 981 a 934, kde sa napája na lesnú cestu. ňou pokračuje smerom na sever, pretína potok Pribišské a za kótou 862 sa na moste napája na uvedený potok, ktorým vedie cez kótu 846 na okraj lesa. Odtiaľ pokračuje severovýchodne na sútok Števkovského potoka s bezmenným ľavostranným prítokom. Tu sa odkláňa na severozápad okrajom lesa, pretína štátnu cestu Zuberec – Zverovka a Studený potok. Pokračuje okrajom lesa východným smerom cez kóty 851 a 893 až po horáreň Brestová. Hranica mení smer na sever stále sledujúc okraj lesa, pretínajúc kótu 914 a potok Blatná. V kóte 800 sa napája na pravý okraj štátnej cesty Habovka – Oravice, ktorým pokračuje až po Oravice. Na južnom okraji obce prechádza na spevnenú lesnú cestu a pokračuje východným smerom až po štátnu hranicu s Poľskou republikou do východiskového bodu na kóte 930.

b.) Maloplošné chránené územia

V severnej časti k.ú. Dlhá Lúka a k.ú. Kvačany sa rozprestiera **národná prírodná rezervácia Kvačianska dolina** (č. 329 v štátnom zozname), ktorá bola vyhlásená v roku 1967 (rozhodnutie Komisie SNR pre kultúru a

informácie č.6 z 25.04.1967, úprava č. 3744/1967-osv. z 18.11.1967), novelizácia prebehla v roku 1993 (Vyhláška MŽP SR č.83/1993 Z.z. z 23.03.1993). NPR nie je súčasťou žiadneho veľkoplošne chráneného územia, má výmeru je 4 617 900 m². NPR je súčasťou súvislej európskej sústavy chránených území NATURA 2000 – SKUEV0192 Prosečné a SKCHVÚ050 Chočské vrchy. Zasahuje aj do k.ú. Veľké Borové. Platí v nej 5° ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z., ochranné pásmo nie je vyhlásené – uplatňuje sa § 17, ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z., t.j. územie do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice NPR a platí v ňom 3° ochrany. Predmetom ochrany je ochrana kaňonovitej antecedentnej doliny v mezozoiku Chočských vrchov a zachovalé lesné a skalné biocenózy s chránenými a ohrozenými taxónmi flóry a fauny. NPR predstavuje divoké a neschodné tiesňavy, strmý nevyrovnaný spád potoka prekonávaný vodopádmi. Niekoľko metrov vysoké skalné steny sa dvíhajú priamo z riečišťa. Aj v bočných dolinkách je niekoľko vodopádov 7-12 m vysokých. Vedecký význam pre štúdium vzniku a vývoja Centrálnych Západných Karpát a ich mladých horotvorných fáz, kultúrny a edukačný význam.

Vo východnej časti k.ú. Kvačian pri katastrálnej hranici s k.ú. Lipt. Matiašovce, Lipt. Trnovec, Zuberec sa nachádza **národná prírodná rezervácia Suchá dolina** (č. 845 v štátnom zozname), ktorá bola vyhlásená v roku 1993 (Vyhláška MŽP SR č. 83/1993 Z.z. z 23.03.1993). NPR je súčasťou Tatranského národného parku a súčasne sa prekrýva s územiami sústavy NATURA 2000 – SKUEV0307 Tatry a SKCHVÚ030 Tatry. Má výmeru 15 855 400 m². Zasahuje aj do k.ú. Lipt. Trnovec, Lipt. Matiašovce, Babky (obec Pavlova Ves). Platí v nej 5° ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z., ochranné pásmo nie je vyhlásené – uplatňuje sa § 17, ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z., t.j. územie do vzdialenosti 100 m smerom von od hranice NPR a platí v ňom 3° ochrany. NPR je ukázkou všetkých základných geologických a tektonických typov stavebných jednotiek Tatier. Je to z veľkej časti nenarušené územie s bohatou diverzitou rastlinných druhov typických pre karpatskú flóru. Súčasťou NPR sú krasové javy (napr. Medvedia jaskyňa, Dúpnica a iné).

V alúviu potoka Suchá (stredom potoka prechádza katastrálna hranica Kvačian a susedných Lipt. Matiašoviec) je v zmysle ÚPN-VÚC ŽSK i Aktualizácie prvkov RÚSES okresu Lipt. Mikuláš **navrhovaný chránený areál Suchá**. Jedná sa o ekosystém spoločenstiev rastlín a spoločenstiev živočíchov o rozlohe 15 ha. Leží v navrhovanom ochrannom pásme Chočského národného parku. Platí by mal v ňom 2° až 5° ochrany, jeho ochranné pásmo by mala stanoviť vláda nariadením.

Viac maloplošných chránených území ako sú NPR, PR, PP, NPP, CHA prípadne chránené stromy sa v k.ú. obce Kvačany nenachádza.

c.) Územia sústavy NATURA 2000

Cieľom programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000 (ďalej len „sústava NATURA 2000“) je zachovanie vybraných typov prírodných biotopov a biotopov ohrozených druhov rastlín a živočíchov v celoeurópskom meradle. Budovanie sústavy NATURA 2000 vyplýva z ustanovení dvoch smerníc : smernice Rady európskych spoločenstiev č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov (ďalej len „smernica o ochrane vtáctva“) a smernice Rady Európskych spoločenstiev č. 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (ďalej len „smernica o biotopoch“), ktoré tvoria základné právne predpisy Európskej únie pre oblasť ochrany prírody.

Sústavu NATURA 2000 tvoria dva typy území :

- územia vyhlásené za chránené na základe kritérií stanovených **v smernici o biotopoch** – tzv. osobitné územie ochrany (angl. *Special Area of Conservation, SAC*); národný zoznam takýchto území prerokúva vláda SR, ktorá ho po odsúhlasení zasiela na schválenie Európskej komisii (§ 27 ods. 4 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“);

- územia vyhlásené za chránené na základe kritérií stanovených **v smernici o ochrane vtáctva** - chránené vtáčie územia (§ 26 zákona o ochrane prírody, angl. *Special Protection Area, SPA*), zoznam vtáčích území schvaľuje vláda a zasiela ho Európskej komisii (§ 26 ods. 2 zákona o ochrane prírody).

Územia ktoré sú navrhované na zaradenie do celoeurópskej sústavy NATURA 2000 na základe smernice o biotopoch, sú následne predmetom konzultácií zo strany Európskej komisie a členského štátu (Európska komisia môže vybrať len niektoré z lokalít navrhovaných v národnom zozname alebo môže od členského štátu požadovať jeho doplnenie, ak jeho návrh vyhodnotí ako nedostatočný, prípadne môže od členského štátu požadovať aj zaradenie niektorých konkrétnych lokalít, ktoré členský štát vo svojom pôvodnom návrhu vôbec neuvádzal). Územia navrhované na zaradenie do celoeurópskej sústavy NATURA 2000 na základe smernice o ochrane vtáctva (chránené vtáčie územia) zaraďuje Európska komisia do sústavy NATURA 2000 v zmysle článku 4 ods. 3 smernice o ochrane vtáctva, podľa ktorého „Členské štáty zašlú Komisii všetky relevantné informácie, aby mohla vyvinúť náležitú iniciatívu s cieľom koordinácie nevyhnutnej na zabezpečenie toho, aby oblasti uvedené v odsekoch 1. a 2. tvorili súvislý celok, ktorý spĺňa požiadavky ochrany týchto druhov v geografických oblastiach amora a pevniny, kde platí táto smernica“.

Zástupcovia Európskej komisie a mimovládnej organizácie BirdLife International vypracovali zoznam kritérií na určenie lokalít významných pre ochranu vtáctva v EÚ. Zoznam vtáčích území pre Slovenskú republiku pripravila

Spoločnosť pre ochranu vtáctva na Slovensku (partnerská organizácia BirdLife International) v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR, v rámci realizácie projektu „Tvorba sústavy NATURA 2000 v Slovenskej republike“ financovaný z prostriedkov Holandskej vlády. Uvedený projekt bol realizovaný v rokoch 2001 a 2002.

Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sústavu NATURA 2000 v SR tvoria :

- chránené vtáčie územia (CHVÚ)
- chránené územia európskeho významu (ÚEV)
- zóny chránených území

V roku 2003 bol uznesením Vlády SR schválený Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území (38 CHVÚ). V roku 2010 bol tento zoznam aktualizovaný (2 územia sa vypúšťajú a 5 území sa dopĺňa). K 1. januáru 2013 bolo vyhlásených 41 CHVÚ z **Národného zoznamu chránených vtáčích území**. Jednotlivé platné vyhlášky presne určujú hranice CHVÚ a určujú zakázané činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany. Chránené vtáčie územia nemajú určený stupeň ochrany.

Národný zoznam navrhovaných území európskeho významu bol uverejnený v roku 2004 vo Výnose MŽP SR č. 3/2004, kde sa vymedzilo 381 území. V roku 2011 bola schválená Aktualizácia Národného zoznamu ÚEV, kde pribudlo 97 území a bolo vyradených 5 území. Doplnok musí schváliť Európska komisia. V súčasnosti zoznam obsahuje celkovo 473 území. Navrhované územia európskeho významu schválené Európskou komisiou vyhlási orgán ochrany prírody za chránené územie alebo zónu chráneného územia najneskôr do dvoch rokov od schválenia národného zoznamu Európskou komisiou. V ÚEV platí stupeň ochrany 2. až 5. Aktualizácii národného zoznamu ÚEV predchádzalo spracovanie odborného návrhu lokalít a prerokovanie zámeru zaradiť tieto lokality do národného zoznamu ÚEV s identifikovanými vlastníkami a užívateľmi pozemkov.

V rámci sústavy NATURA 2000 do riešeného územia Kvačian zasahujú 3 územia európskeho významu a to **SKUEV0192 Prosečné, SKUEV0307 Tatry a 1 chránené vtáčie územie SKCHVÚ050 Chočské vrchy.**

Územia európskeho významu

- **SKUEV0192 Prosečné** (ustanovené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004)

Okresy: Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš

Katastrálne územia: Malatiná, Ižipovce, Dlhá Lúka, Kvačany, Liptovská Anna, Prosiek, Veľké Borové

Výmera ÚEV Prosečné je 2 697,66 ha. Na území platí 2° až 5° ochrany prírody. Časová doba platnosti podmienok ochrany je stanovená od 01.01. do 31.12. každého roka. Na území k.ú. Kvačany prechádza cez nasledovné parcely, kde platí 3° ochrany : 470/0/3, 476/0/1, 477/0/1, 490/2-časť, 515/0/1, 515/0/2, 609 - časť a 5° ochrany na parceliach : 469/1/1, 469/1/2, 470/0/1, 470/0/2-časť, 471, 472/1, 472/3, 473, 474, 475, 476/0/2, 477/0/2, 478, 479, 480, 481/0/1, 481/0/2, 481/0/3, 482, 483/0/1, 483/0/2, 484/0/1, 484/0/2, 485, 486, 487, 488, 490/2-časť, 502, 608, 609-časť, 613/0/1, 613/0/2, 614, 615, 616, 617/0/1, 617/0/2. Na území k.ú. Dlhá Lúka prechádza cez nasledovné parcely, kde platí 2° ochrany : 318, 324, 370, 375, 382- časť, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396/0/1, 396/0/2, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403/0/1, 403/0/2, 404, 407, 408, 410 a 5° ochrany na parceliach : parcely: 369/0/1, 369/0/2, 371, 372, 373, 374, 376, 377, 378, 379/0/1, 379/0/2, 380/0/1, 380/0/2, 381, 382-časť, 383, 405, 406, 409.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany :

- 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae)
- 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
- 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
- 6520 Horské kosné lúky
- 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
- 8120 Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa
- 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
- 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
- 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
- 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
- 9150 Vápnomilné bukové lesy
- 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy

9410 Horské smrekové lesy

91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany :

kunka žltobruchá	Bombina variegata
mlok karpatský	Triturus montandoni
vydra riečna	Lutra lutra
rys ostrovid	Lynx lynx
podkovár malý	Rhinolophus hipposideros
uchaňa čierna	Barbastella barbastellus
netopier obyčajný	Myotis myotis
medveď hnedý	*Ursus arctos
vlk dravý	*Canis lupus
črievičník papučkový	Cypripedium calceolus
poniklec slovenský	*Pulsatilla slavica
pimprlík mokradný	Vertigo angustior

Navrhované manažmentové opatrenia :

- jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy (výberkový hosp. spôsob)
- šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky,...)
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- kombinovaná pastva (napr. oviec a dobytky so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka)
- kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne
- opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vyskej hladiny podzemnej vody)
- odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území :

- výkon poľovného práva - lov zveri
- vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo
- pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka)
- všetky penzióny a chaty
- vykonávanie činností meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia :

- melioračné systavy
- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
- zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica
- úpravne vody, miestna kanalizačná sieť a čistiarne odpavých vôd
- malé vodné elektrárne
- veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale
- umiestnenie zariadenia na vodnom toku alebo inej vodnej ploche nesúžiacej plavbe alebo správe vodného toku alebo vodného diela

- **SKUEV0307 Tatry** (ustanovené výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004)

Okresy: Kežmarok, Liptovský Mikuláš, Poprad, Tvrdošín

Katastrálne územia : Lendak, Bobrovec, Jakubovany, Jalovec, Jamník, Kanská, Kvačany, Liptovské Matiašovce, Liptovský Trnovec, Okoličné, Babky, Pribylina, Smrečany, Východná, Žiar, Štôla, Starý Smokovec, Štrbské Pleso, Tatranská Lomnica, Tatranská Javorina, Ždiar, Habovka, Vitanová, Zuberec.

Výmera ÚEV Tatry je 61 735,30 ha. Na území platí 2° až 5° ochrany prírody. Časová doba platnosti podmienok ochrany je od 01.01. do 31.12. každého roka. Na území k.ú. Kvačany prechádza cez nasledovné parcely, platí 5° ochrany : 549/0/1, 549/0/2, 554/1, 554/2, 578, 579/1, 579/2, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 596, 619/0/1, 619/0/2.

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany :

- 91E0* Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy
- 3130 Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried Littorelletea uniflorae a /alebo Isoeto-Nanojuncetea
- 3160 Prírodné dystrofné stojaté vody

- 3220 Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov
 3240 Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos*
 4060 Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni
 4070* Kosodrevina
 4080 Spoločenstvá subalpínskych krovín
 6150 Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte
 6170 Alpínske a subalpínske vápnomilné trávinnobylinné porasty
 6230* Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte
 6430 Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa
 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
 6520 Horské kosné lúky
 7110* Aktívne vrchoviská
 7120 Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy
 7140 Prechodné rašeliniská a trasoviská
 7220* Penovcové prameniská
 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
 8110 Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni
 8120 Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa
 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa
 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
 8220 Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary
 9110 Kyslomilné bukové lesy
 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
 9140 Javorovo-bukové horské lesy
 9150 Vápnomilné bukové lesy
 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy
 9410 Horské smrekové lesy
 9420 Smrekovcovo-limbové lesy
 91D0* Brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách
 91Q0 Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany :

kunka žltobruchá	<i>Bombina variegata</i>
mlok karpatský	<i>Triturus montandoni</i>
vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>
rys ostrovid	<i>Lynx lynx</i>
bystruška potočná	<i>Carabus variolosus</i>
podkovár malý	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
netopier veľkouchý	<i>Myotis bechsteini</i>
uchaňa čierna	<i>Barbastella barbastellus</i>
netopier obyčajný	<i>Myotis myotis</i>
medveď hnedý	* <i>Ursus arctos</i>
netopier brvitý	<i>Myotis emarginatus</i>
vlk dravý	* <i>Canis lupus</i>
črievičník papučkový	<i>Cypripedium calceolus</i>
zvonček hrubokoreňový	* <i>Campanula serrata</i>
poniklec slovenský	* <i>Pulsatilla slavica</i>
klinček lesklý	* <i>Dianthus nitidus</i>
korýtkovec	<i>Scapania massalongi</i>

grimaldia trojtyčinková	Mannia triandra
kamzík vrchovský	*Rupicapra rupicapra tatrica
hraboš tatranský	Microtus taticus
svišť vrchovský	*Marmota marmota latirostris
netopier pobrežný	Myotis dasycneme
vrchovka alpska	Tozzia carpathica
lyžičník tatranský	*Cochlearia tatrae
závitovka	Tortella rigens
mihulka potočná	Lampetra planeri

Navrhované manažmentové opatrenia :

- šetrné spôsoby sústreďovania drevnej hmoty (kone, lanovky, ...)
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinele stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny)
- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality
- kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne
- opatrenia na udržanie primeraného vodného režimu (vyskej hladiny podzemnej vody)
- opatrenia na zlepšenie kvality vôd
- odstraňovanie invázičných druhov rastlín
- usmerňovanie návštevnosti územia
- stráženie (napríklad. hniezd dravcov)
- zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty
- odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území :

- umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia
- účelové komunikácie
- železničné, lanové a iné dráhy
- melioračné systémy
- diaľkové telekomunikačné siete a vedenia
- diaľkové rozvody elektriny
- stožiare elektrických vedení, transformačné stanice
- športové areály
- lyžiarske vleky
- lyžiarske zjazdové trate
- zasnežovanie lyžiarskych tratí
- výkon poľovného práva - lov zveri
- výkon rybárskeho práva - lov rýb
- let lietadlom alebo lietajúcim športovým zariadením, najmä klzák, ktorých výška letu je menšia ako 300 m nad najvyššou prekážkou v okruhu 600 m od lietadla alebo lietajúceho športového zariadenia
- vymedzenie lokalít a stálych trás horolezectvo
- vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo
- vymedzenie lokalít a stálych trás pre skialpinizmus
- pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka)
- pohyb mimo vyznačených chodníkov v alpínskom vegetačnom stupni
- používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche do 2 ha
- používanie chemických látok spojených s úpravou vlastností snehu na ploche 2 ha a viac
- jazda na snežných skútroch
- vypúšťanie odpadových vôd a osobitných vôd do povrchových vôd poškodzujúce ukazovatele vody vhodnej pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb
- manipulácia s vodnou hladinou
- osvetlenie bežeckých tratí, lyžiarskych tratí a športových areálov mimo uzavretých stavieb
- budovanie a vyznačenie turistických chodníkov, náučných chodníkov, bežeckých trás, lyžiarskych trás alebo cyklotrás
- všetky penzióny a chaty
- budovy pre výskum

- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
- vykonávanie činnosti meniacej stav mokrade alebo koryto vodného toku, najmä ich úpravu, zasypávanie, odvodňovanie, ťažba trstia, rašeliny, bahna a riečného materiálu okrem vykonávania týchto činností v koryte vodného toku jeho správcom
- výrub stromov, nad 80 stromov
- výrub krov, nad 500 m²
- likvidácia brehových porastov holorubným spôsobom (oprávnenie správcu toku), nad 100 m dĺžky
- rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č. 2 vyhlášky

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia :

- rozširovanie invázných druhov rastlín uvedených v prílohe č.2 vyhlášky
- rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny I. a II. kategórii Zoznamu nepôvodných, invázných a expanzívnych
- rozširovanie nepôvodných druhov rastlín (s výnimkou druhov uvedených v prílohe č. 3 vyhlášky a druhov rastlín uvedených v prílohe č.2) - Rastliny ostatných kategórií
- rozširovanie vetkých nepôvodných druhov živočíchov
- zriadiť poľovnícke zariadenie - zvernica
- povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelo
- ťažba pieskov
- úpravy tokov, priehrad, rybníkov a ochranných hrádzí
- malé vodné elektrárne
- skládky odpadu
- melioračné sústavy
- použitie zariadení spôsobujúcich svetelné a hlukové efekty, najmä ohňostroj, laserové zariadenie, reprodukovaná hudba mimo uzavretých
- terénne úpravy, ktorými sa podstatne mení vzhľad prostredia alebo odtokové pomery
- veľkokapacitné poľnohospodárske budovy a sklady, stajne a maštale

Chránené vtáacie územie

- **SKCHVÚ050 Chočské vrchy** (vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 26/2011 v Z. z. z 01.02.2011)

Okresy : Ružomberok, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš

Katastrálne územia : Bešeňová, Kalameny, Komjatná, Liptovská Teplá, Lisková, Lúčky, Madočany, Turík, Valašská Dubová, Dlhá Lúka, Kvačany, Huty, Ižipovce, Liptovská Anna, Malé Borové, Prosiek, Liptovská Sielnica Sestrč, Veľké Borové, Jasenová, Leštiny, Malatiná, Osádka, Vyšný Kubín, Žaškov.

Rozloha CHVÚ Chočské vrchy je 16 817,5000 ha. CHVÚ Chočské vrchy boli vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu sokola sťahovavého, orla skalného, výra skalného, tetra hlučáňa, ďatľa trojprstého, žlny sivej, kuvika kapcavého, kuvika vrabčieho, jariabka hôrneho a strakoša sivého a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. V riešenom území je CHVÚ Chočské vrchy vyhlásené na nasledovných parcelách KN "C" (stav k 1.1.2010) v k.ú. Dlhá Lúka : 318, 319, 321, 322, 323, 324, 334, 336, 342, 346, 347, 348, 351, 352, 353, 354, 355, 360, 361, 364, 366, 367, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378/1, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 408, 410. V k.ú. Kvačany sa jedná o nasledovné parcely KN "C": 342, 343, 344, 345, 346/1, 348/1, 348/2, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357/1, 357/2, 358/2, 358/3, 462, 463/2, 469/1, 469/2, 470, 471, 472/1, 472/2, 472/3, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 491, 492, 493, 494, 495, 496/1, 496/2, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521/1, 521/2, 522, 523, 524, 525, 526/1, 526/2, 527, 528, 529/1, 529/7, 529/8, 530, 531, 532/1, 533, 534/1, 534/2, 534/3, 534/5, 534/6, 535, 537, 538/1, 538/2, 539, 540, 541, 543, 545, 546, 547, 548, 549, 552/1, 552/2, 553, 554/1, 554/2, 555, 556/1, 556/2, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 565, 566/1, 566/2, 567, 568, 569, 570, 571, 572/1, 572/2, 573/1, 573/2, 574, 575/1, 575/2, 576, 578, 579/1, 579/4, 579/6, 579/7, 580, 582, 589, 590, 591/1, 591/2, 591/3, 591/4, 591/5, 592/1, 591/10, 592/2, 592/3, 592/4, 592/5, 592/6, 592/7, 592/8, 593, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 609, 610, 611, 612, 613, 615, 616, 617.

Za činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na predmet ochrany chráneného vtáacieho územia, sa považuje :

- vykonávanie mechanizovaných prác pri hospodárení v lese okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností pri ochrane lesa alebo vykonávanie rekultivácie pozemkov v blízkosti hniezda orla skalného od 15.03. do 31.07. a sokola sťahovavého od 01.04. do 30.06., ak tak určí obvodný úrad životného prostredia

- odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov ďatľa trojprstého, kuvika vrabčieho, kuvika kapcavého a žlny sivej okrem ich vykonávania v súvislosti s plnením povinností podľa osobitného predpisu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia
- realizácia odstrelov v lomoch v blízkosti hniezda výra skalného, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia

Obmedzenie výkonu podľa popísaných činností sa určí každoročne do 31. 10. podľa stavu obsadenosti známych hniezd a hniezdisk v roku, ktorý predchádza roku, v ktorom sa obmedzenie uplatňuje, alebo ak sa po určení takého obmedzenia preukážu nové skutočnosti odôvodňujúce potrebu jeho uplatnenia.

2.3.3.2 SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA

Krajinná štruktúra

Súčasná krajinná štruktúra riešeného územia obce Kvačany sa rozprestiera **v k.ú. Kvačany zároveň v k.ú. Dlhá Lúka**. Katastrálne územie Kvačian je o cca 2/3 väčšie ako k.ú. Dlhá Lúka. Katastrálne územie Dlhá Lúka sa nachádza v západnej časti riešeného územia obce. **Južná časť riešeného územia je súčasťou Liptovskej kotliny, rozkladajúcej sa od Ružomberka až po Liptovský Hrádok. Severná časť územia leží na rozhraní celkov Chočské vrchy a Západné Tatry.**

Liptovská kotlina je výrazná medzihorská zníženina, podcelok Podtatranskej kotliny. Voči okolitým pohoriam je ohraničená sústavou zlomov, na ktoré sa viažu minerálne pramene a sedimenty travertínov (Bešeňová, Lúčky - do SV časti k.ú. Kvačany aj zasahuje ochranné pásmo III° prírodného liečivého zdroja v Lúčkach od Suchej doliny až za cestu II/584). Budujú ju treťohorné pieskovce a bridlice prekryté väčšinou nánosmi riečnych sedimentov. Povrch charakterizuje sústava plochých chrbtov a dolín s terasami a náplavovými kuželmi. Pôvodné smrekovo - jedľové lesy nahradili lúky a pasienky. Kotlina je obklopená atraktívnymi pohoriami s vlastnými širokými možnosťami rekreačného využitia. Vďaka vodnej nádrži Liptovská Mara má výborné podmienky na rozvoj turistického ruchu.

Pre Chočské vrchy je typické, že nemajú súvislejší hlavný hrebeň a sú charakteristické samostatnými masívmi. Podcelok Choča kulminuje Veľkým Chočom (1611 m.n.m.) a predstavuje štruktúru chočského príkrovu budovanú dolomitmi a menej vápencami. Do masívu hlboko zarezáva Turická dolina. Severné svahy Choča sú oproti južným strmšie. Dolina potoka Teplianka oddeľuje podcelok Sielnických vrchov, ktoré sú charakteristické miernejšími formami, rozšírené na horninách krížanského príkrovu s najvyššími vrcholmi Magury (1170 m.n.m.), Havranej (1130 m.n.m.) a Sielnickej hory (1051 m.n.m.). Najvýchodnejšiu časť Chočských vrchov tvorí podcelok Prosečné charakteristický značne si podobnými horskými masívmi rozrezanými paralelnými dolinami. Najzápadnejší je masív Pravnáča (1206 m.n.m.), východnejšie je masív Lomného (1278 m.n.m.) a **najmohutnejší je masív Prosečného (1372 m.n.m.) ohraničený Prosieckou a Kvačianskou dolinou**. Pôdy sú tu prevažne plytké, v západnej časti prevažujú bučiny, vo východnej časti smrečiny, nad 1300 m je pásmo kosodreviny a hôľ. Vegetačný kryt má horský až vysokohorský charakter so zastúpením viacerých vzácných druhov. Pestrosť fauny nezaostáva za rozmanitosťou flóry. V záujme zabezpečenia ochrany tohto vzácného zachovalého prírodného komplexu bol vypracovaný návrh na zriadenie Chočského národného parku.

Tatranský národný park bol od 06.02.1987 rozšírený o Západné Tatry. Skladá sa teda z dvoch podcelkov a to Východných a Západných Tatier. Najvyšším bodom je vrcholová kóta Gerlachovského štítu (2654 m.n.m.). Na východe nadväzujú na podcelok Východné Tatry, na juhu hraničia s Podtatranskou kotlinou, na západe s Chočskými vrchmi a na severozápade s Podtatranskou brázdou. Západné Tatry sú súčasťou systému jadrových pohorí. Centrálna časť geomorfologického podcelku patrí ku kryštaliniku vnútorných Západných Karpát a je tvorená hercýnskymi granitmi a granodioritmi a z obdobia vrchného devónu až spodného permu. Územia v najzápadnejšej (Sivý vrch) a najsevernejšej časti (Osobitá a Červené vrchy), na styku s flyšovým pásmom je geologicky veľmi pestré, objavuje sa tu mezozoikum vnútorných Západných Karpát s polohami vápencov, slienitých vápencov, slieňovcov, ílovcov a pieskovcov spodnej až strednej kriedy, potom vápencov, dolomitov, lokálne aj bridlic a pieskovcov stredného až vrchného triasu. Západné Tatry sa ďalej členia na 6 geomorfologických častí a to Osobitá (severozápad), Sivý vrch (západ), Liptovské Tatry (centrálna časť a juh), Roháče (centrálna časť), Červené vrchy (severovýchod) a Liptovské kopy (východ). V Západných Tatrách sa nachádza alebo sem zasahuje 9 národných prírodných rezervácií (NPR), 2 prírodné rezervácie (PR), jedna národná prírodná pamiatka (NPP). Sú to NPR Juráňova dolina, NPR Kotlový žľab, NPR Kôprovská dolina, NPR Mních, NPR Osobitá, NPR Roháčske plesá, NPR Sivý vrch, **NPR Suchá dolina**, NPR Tichá dolina, PR Mačie diery, PR Úplazíky a NPP Brestovská jaskyňa.

Severozápadná hranica riešeného územia obce Kvačany začína od lokality Biela skala 1 316 m.n.m. a ide priamo južným smerom, cez lokalitu Randavica, až po koryto Suchého potoka. Hranica následne vedie korytom Suchého potoka južným smerom až po lokalitu Podmeštrová, kde sa hranica lomí západne a pretína štátnu cestu Liptovské Matiašovce – Zuberec. Následne hranica mení smer na juhozápadný a kopíruje hranicu lesného porastu (440, 439 b). Hranica sa lomí južným smerom medzi porastami 439b a 439a až po Suchý potok a následne opäť korytom Suchého potoka pokračuje juhozápadným smerom až po úroveň odbočky cesty II/584 z Liptovských Matiašoviec do Liptovského Trnovca, tam sa na krátkom úseku lomí severným smerom a následne západným

smerom prechádza lesným porastom 438b, popri pravom behu Suchého potoka. Hranica riešeného územia prechádza cez cestu III/05932 z Liptovskej Sielnice do Kvačian, až po koryto rieky Kvačianka, kde severovýchodným smerom pokračuje ako hranica k.ú. Kvačany. Hranica riešeného územia následne pokračuje ako hranica k.ú. Dlhá Lúka od prechodu cez rieku Kvačianka západným smerom až po stret s hranicou k.ú. Liptovská Sielnica. Hranica sa lomí severo-severozápadným smerom po okraji lesného porastu (539) až po hranicu lesného pôdneho fondu (kóta 255). Hranica pokračuje severným smerom cez lesné porasty, cez lokalitu Široké Brdo, Kamenná, až na kótu Prosečné 1372 m.n.m. Tam sa hranica lomí severovýchodným smerom a opäť cez lesné porasty pokračuje na lokalitu Čierna hora, kóta 1077 m.n.n., cez kótu 1094 m.n.m. hrebeňom až po stret s hranicou k.ú. Kvačany a následne už ako hranica k.ú. Kvačany pokračuje severným smerom až po stret s hranicami k.ú. Veľké Borové a k.ú. Huty. Tu sa hranica riešeného územia lomí severovýchodným smerom a prechádza po okraji lesných porastov až po lesnú cestu Kvačany – Huty a potok Kvačianka. Hranica po prechode cez Kvačianku prudko mení smer na juhovýchodný a prechádza lesnými porastami, cez kótu 875 m. n.m., pretína cestu II/584 Liptovské Matiašovce – Zuberec, následne cez kótu 1140 m.n.m. Hranica smeruje východným smerom na lokalitu Holica 1341 m.n.m., až po hranicu vlastného územia TANAP-u a NPR Suchá dolina. Na tomto mieste (kóta 1333 m n.m.) sa hranica lomí severovýchodným smerom, cez kótu 1281 m.n.m., popri kóte 1296 a 1280 m.n.m., cez kótu 1222, 1231 a 1185 m.n.m., až po lokalitu Biela skala (1316 m.n.m.).

Krajinný obraz a scenéria krajiny

Krajinné estetické hodnoty územia súčasnej krajiny štruktúry (SKŠ) sú výsledkom dlhodobého pôsobenia antropického tlaku na krajinu, veľkosť ktorého ovplyvňuje mieru stability a kvality. SKŠ odráža súčasný stav využitia zeme v riešenom a v záujmovom území. Územie okresu Liptovský Mikuláš je podľa typu súčasnej krajiny štruktúry zaradené prevažne ako lesno-poľnohospodárska krajina s rozptýlenými vidieckymi sídlami.

Základné prvky súčasnej krajiny štruktúry v rámci riešeného územia tvoria :

- lesná vegetácia
- trvalé trávne porasty
- orná pôda
- vodné toky a plochy
- prvky bez vegetácie
- zastavané plochy a nádvorcia tvoriace zastavané územia obce
- plošné interakčné prvky a ostatné plochy s ekostabilizačnou funkciou charakteru parkových plôch verejnej zelene
- líniové interakčné prvky ako líniová drevinová vegetácia, brehovú porasty, hygienická a izolačná vegetácia
- solitérne interakčné prvky v zmysle zachovanej samostatnej zelene

Z hľadiska súčasnej krajiny štruktúry a využívania územia je v riešenom území dominantný podiel krajinných prvkov s výraznou ekostabilizačnou hodnotou. Z hľadiska zastúpenia pozitívnych prvkov a dôležitosti pre zachovanie ekologickej stability územia lesné pozemky v k.ú. Kvačany zaberajú plochu 72 % z celkovej výmery katastrálneho územia. Rozloženie lesných porastov je prevažne v severnej časti k.ú. a to najmä v lokalite Chočských vrchov a v najzápadnejšej časti Západných Tatier. Ich prirodzenou hranicou je vo východnej časti územia Suchý potok, ktorý tvorí aj katastrálnu hranicu s k.ú. Liptovské Matiašovce. V najzápadnejšej časti k.ú. Kvačian je spoločná hranica s k.ú. Dlhá Lúka, ktorá tvorí prevažnú výmeru Národnej prírodnej rezervácie Kvačianska dolina. V najjužnejšej a juhovýchodnej časti k.ú. Kvačany sa nachádza úzky pás lesa, ktorý je prirodzenou súčasťou brehových porastov Suchého potoka. Centrálnu a južnú časť územia charakterizuje nízka lesnatosť, ktorá je tvorená len lesnými celkami s minimálnymi výmerami. Štruktúru lesov tvoria prevažne už novovysadené smrekové monokultúry s menším podielom buka, jedle a borovice. Z celkovej výmery katastrálneho územia Kvačany predstavujú ostatné plochy 3,4 % a zastavané plochy a nádvorcia cca 3 %. Vodné plochy predstavujú zhruba 0,6 % z celkovej výmery územia. Poľnohospodárska pôda v k.ú. Kvačany zaberá cca 21 % z celkovej výmery územia, s výrazne prevládajúcim zastúpením trvalých trávnych porastov (73 % z PP). Orná pôda predstavuje len 24 % a výmera záhrad cca 3 % z poľnohospodárskej pôdy v k.ú. Kvačany. Chmelnice, vinice a ovocné sady sa na území k.ú. Kvačany nevyskytujú.

V k.ú. Dlhá Lúka taktiež dominujú lesné pozemky, ktoré predstavujú 60 % z celkovej výmery katastrálneho územia a sú zastúpené prevažne v severnej a severozápadnej časti územia. Ostatné plochy zaberajú 4 % a zastavané plochy cca 2,7 % z celkovej výmery územia. Vodné plochy predstavujú 0,3 % z celkovej výmery k.ú. Kvačany. Poľnohospodárska pôda zaberá cca 33 % z k.ú. Dlhá Lúka, pričom podstatne prevládajúcim druhom pozemkov sú trvalé trávne porasty (81 % z PP). Orná pôda zaberá 18 % z poľnohospodárskej pôdy v k.ú. Dlhá Lúka. Záhrady sú evidované približne len na 1 % územia. Chmelnice, vinice a ovocné sady nemajú na území k.ú. Dlhá Lúka zastúpenie.

Bez vegetácie sú asfaltové, nespevnené a spevnené poľné a lesné komunikácie, spevnené plochy v obci, hospodárske dvory, časti dvorov pri rodinných domoch a pod. Prirodzené plochy bez vegetácie v území predstavujú skalné útvary napr. Kvačianska dolina.

2.4 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

2.4.1 Demografia

Základné údaje o obyvateľstve

Podľa posledných **štatistických údajov k 31.12.2013 žilo v obci Kvačany 576 obyvateľov**. Radíme ju k malej obci Liptova. Pri katastrálnej výmere 2243,5229 ha na 1 km² pripadlo 25,67 obyvateľov. Táto hustota v porovnaní s vybranými údajmi mestskej a obecnej štatistiky stav k 31.12.2013 je o cca 1/2 menšia ako okresu Liptovský Mikuláš 54,13 obyv./ 1 km² a o 3/4 menšia ako Žilinského kraja 101,2 obyv./ 1 km².

Počet a zloženie obyvateľstva k 31.12.2013 :

Obec	Počet trvale bývajúcich obyvateľov		
	spolu	muži	ženy
Kvačany (č. 510572)	576	280	296

Stav trvale bývajúceho obyvateľstva od obdobia 1.1.2013 do 31.12.2015 je nasledovný :

Obec		Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 1.1. (osoba)	Stav trvale bývajúceho obyvateľstva k 31.12. (osoba)
		Kvačany	2013
	2014	576	567
	2015	567	555

Z vekových údajov k zloženiu obyvateľstva k 31.12.2013 žilo v obci 576 obyvateľov, z toho 280 mužov a 296 žien. Percentuálny podiel žien predstavuje 51,39% a mužov 48,61%, čo je skoro vyrovnaný stav. V porovnaní s údajmi zo ŠODB 26.05.2001 (stav obyvateľstva 569 - muži 268, ženy 301) a k 31.12.2011 (stav obyvateľstva 556 - muži 271, ženy 285) je v obci pokles za obdobie 12-rokov o 13 obyvateľov (v priemere to vychádza ani nie 1 človek ročne). Za posledné 2 roky sa situácia zlepšila, nakoľko do obce pribudlo 20 obyvateľov. Od konca roku 2013 do konca roku 2015 však ubudlo 21 obyvateľov. Ak by to takto pokračovalo ďalej, tak do ďalšieho sčítania v roku 2021 by obec mohla mať vyrovnaný stav s rokom 2013, ale situácia môže byť ešte aj lepšia.

Veková štruktúra obyvateľstva (ŠODB, 31.12.2011):

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov											
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59
muži	22	14	12	19	12	20	27	24	15	11	23	21
ženy	11	19	8	15	19	22	26	16	19	16	14	23
spolu	33	33	20	34	31	42	53	40	34	27	37	44

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov								
	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Spolu
muži	17	7	14	4	6	1	2	0	271
ženy	16	20	18	9	7	5	1	1	285
spolu	33	27	32	13	13	6	3	1	556

Z celkového počtu obyvateľov 556 v roku 2011 a ich následného rozdelenia podľa vekovej štruktúry je 33 obyvateľov (5,94%) vo veku 0-4 rokov, 20 obyvateľov (3,60%) vo veku 10-14 rokov, 31 obyvateľov (5,58%) vo veku 20-24 rokov, 53 obyvateľov (9,53%) vo veku 30-34 rokov, 34 obyvateľov (6,12%) vo veku 40-44 rokov, 37 obyvateľov (6,65%) vo veku 50-54 rokov, 33 obyvateľov (5,94%) vo veku 60-64 rokov, 32 obyvateľov (5,56%) vo veku 70-74 rokov, 13 obyvateľov (2,33%) vo veku 80-84 rokov, 3 obyvateľovia (0,54%) vo veku 90-94 a len 1 žena (0,18%) je vo veku nad 95 rokov. Z tohto porovnania je zrejme, že najviac obyvateľov je 30-34 ročných, potom 55-59 ročných je zhruba narovnať s 35-39 ročnými obyvateľmi. Najmenej je najstarších obyvateľov 80-84 ročných a vyššie a potom 10-14 ročných obyvateľov. Najstaršia v obci je jedna žena vo veku nad 95 rokov. Priemerný vek u mužov je 38,57 rokov a u žien je to o 4 roky viac a to 42,68 rokov.

Pre porovnanie prikladáme vekovú štruktúru za roky 2012, 2013, 2014, 2015

Veková štruktúra obyvateľstva (ŠODB, 31.12.2012):

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov											
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59
muži	19	22	13	17	16	16	26	27	14	13	22	20
ženy	7	21	13	14	21	18	28	22	22	15	12	25
spolu	26	43	26	31	37	34	54	49	34	58	34	45

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov								
	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Spolu
muži	16	11	12	5	6	1	0	1	277
ženy	16	18	20	10	7	4	1	0	293
spolu	32	29	32	15	13	5	1	1	570

Veková štruktúra obyvateľstva (ŠODB, 31.12.2013):

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov											
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59
muži	23	20	14	14	22	12	27	22	20	13	16	23
ženy	13	20	16	8	22	19	29	22	20	14	15	24
spolu	36	40	30	22	44	31	56	44	40	27	31	47

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov								
	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Spolu
muži	16	13	11	6	3	4	0	1	280
ženy	19	13	21	10	9	2	0	0	296
spolu	35	26	32	16	12	6	0	1	576

Veková štruktúra obyvateľstva (ŠODB, 31.12.2014):

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov											
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59
muži	23	20	14	13	22	9	28	22	25	12	13	22
ženy	12	19	17	8	16	21	26	21	20	16	16	25
spolu	35	39	31	21	38	30	54	43	45	28	29	47

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov								
	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Spolu
muži	18	14	6	10	3	2	0	1	277
ženy	17	11	16	16	10	3	0	0	290
spolu	35	25	22	26	13	5	0	1	567

Veková štruktúra obyvateľstva (ŠODB, 31.12.2015):

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov											
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59
muži	20	21	21	10	24	8	26	27	21	14	9	25
ženy	12	18	18	10	14	21	21	24	20	17	14	19
spolu	32	39	39	20	38	29	47	51	41	31	23	44

Obec Kvačany	Veková štruktúra obyvateľov								
	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99	Spolu
muži	19	12	8	11	2	3	0	1	275
ženy	23	12	13	16	7	5	0	0	280
spolu	42	24	21	27	9	8	0	1	555

Index starnutia (počet obyvateľov v poproduktívnom veku teda nad 65+ k osobám v predproduktívnom veku od 0-14 rokov) dosiahol hodnotu 110,47%, čo je celkom priaznivý ukazovateľ, pretože z hľadiska dlhodobého vývoju by mal byť vyšší stav obyvateľov v predproduktívnom veku (t.j. do 14 rokov života) ako obyvateľov poproduktívnom (65+) veku. Z tabuľky vekového zloženia obyvateľstva je však viditeľné, že ženy dosahujú vyrovnanejšiu hranicu medzi mladším (predproduktívnym) a starším vekom (poproduktívnym) 160,53%, pričom muži v tomto trochu zaostávajú.

Stav obyvateľstva (k 31.12.2011):

Vek	Muži	Ženy	Obyvateľstvo	
			úhrn	%
0-4	22	11	33	5,9
5-9	14	19	33	5,9
10-14	12	8	20	3,6
15-19	19	15	34	6,5

20-24	12	19	31	5,5
25-29	20	22	42	7,5
30-34	27	26	53	9,5
35-39	24	16	40	7,2
40-44	15	19	34	6,5
45-49	11	16	27	4,9
50-54	23	14	37	6,6
55-59	21	23	44	7,9
60-64	17	16	33	5,9
65-69	7	20	27	4,9
70-74	14	18	32	5,7
75-79	4	9	13	2,4
80-84	6	7	13	2,4
85-89	1	5	6	1,1
90-94	2	1	3	0,08
95-99	0	1	1	0,02
Spolu	271	285	556	100
Predproduktívny	48	38	86	
Produktívny	189	186	375	
Poproduktívny	34	61	95	
Štruktúra v %				
Predproduktívny	17,71	13,33	15,47	
Produktívny	69,74	65,26	67,45	
Poproduktívny	12,55	21,40	17,09	
Priemerný vek	38,57	42,68	40,68	
Index starnutia	70,83	160,53	110,47	

Historický vývoj počtu obyvateľov

Z dávnej histórie vzniku sa obec resp. v tom čase dve obce spomínajú každá samostatne, nakoľko Dlhá Lúka vznikla na lúke vedľa Kvačian. Vznik Kvačian bol datovaný v roku 1256, Dlhej Lúky v roku 1456. Postupne populačne rástli, prvé sčítanie v Kvačanoch i Dlhej Lúke prebehlo v roku 1784. Je zrejme podľa počtu obyvateľov, že Kvačany boli v tom čase raz tak veľké ako susedná Dlhá Lúka. Najviac obyvateľov mali v roku 1828 až 509, najmenej v roku 1930 a to 381. Na Dlhej Lúke bol vývoj obyvateľstva podobný. Tam bolo najviac obyvateľov až o 40 rokov neskôr a to v roku 1869. Najvyššia úroveň dosiahla 272 obyvateľov. Potom počet obyvateľov len klesal na najnižšiu úroveň v roku 1930 a to 161 obyvateľov. Obce sa zlúčili v roku 1600 do jedného administratívno - správneho celku. Najvyšší počet obyvateľov bol skoro na začiatku vzniku jednej obce v roku 1970. Dosiahol doteraz najvyššiu úroveň a to až 645 obyvateľov. Potom vývoj len a len klesá až do roku 2011, nakoľko za 2 roky do roku 2013 v obci pribudlo až 20 obyvateľov.

Vývoj počtu obyvateľov (Kvačany - dejiny liptovskej dediny, 1.diel) :

Obec Kvačany			
rok	počet obyvateľov	rok	počet obyvateľov
1536	?	1890	355
1588	?	1900	431
1600	?	1910	436
1784	451	1921	408
1828	509	1930	381
1869	449	1940	420
1880	387		
Obec Dlhá Lúka			
rok	počet obyvateľov	rok	počet obyvateľov
1579	?	1890	185
1600	?	1900	193
1784	214	1910	192
1828	212	1921	185
1869	272	1930	161
1880	201		
Obec Kvačany vrátane Dlhej Lúky, ktorá je od roku 1960 administratívne pričlenená k obci Kvačany			
rok	počet obyvateľov	rok	počet obyvateľov
1970	645	2001	569

1980	620	2011	556
1991	591	2013	576

Prírodný a migračný pohyb

V roku 2013 sa v obci narodilo živých detí 11. Ani jedno dieťa sa nenarodilo mŕtve. V manželstve sa narodilo 8 detí t.j. 3 deti sa narodili slobodným mamičkám, čo nie je pozitívny jav. Zároveň zomrelo v obci 10 obyvateľov. Škoda, že tento stav je v podstate rovnovážny. To aj zohľadňuje skutočnosť, že v obci nie je veľký počet viacdetných rodín a tak by sa postupne stav obyvateľstva zvyšoval. Ale takáto skutočnosť je aj odrazom celospoločenského vývoja v našej republike, nie len v tejto obci. Do budúcnosti by bolo určite lepšie, keby sa narodilo viac detí a menej obyvateľov by zomrelo. Medzi prisťahovanými a odsťahovanými z obce skôr prevažuje prírastok v počte 5-tich osôb, čo je pozitívne. Celkový prírastok je 6 osôb za 1 rok. Môže sa stať, že ďalšie roky budú progresívnejšie a na priaznivom demografickom vývoji sa bude podieľať pohyb obyvateľstva prirodzenou menou, ale hlavne mechanický pohyb – migráciou obyvateľov smerom do obce, spôsobený prisťahovaním sa z dôvodu lacnejšieho bývania, možnosťou rekreácie, oddychu, nakoľko dopravná dostupnosť formou ciest je dobrá. Po vytvorení nových obytných plôch, v menšej miere výrobných a rekreačných a s tým spojenými podnikateľskými aktivitami predpokladáme postupný nárast počtu trvalo bývajúcего obyvateľstva s celkovým prírastkom kladným.

Prírastky obyvateľov za rok 2013 :

Obec Kvačany				
Živonarodení	Zomrelí	Prírodný prírastok (- úbytok)	Prírastok sťahovaním (- úbytok)	Celkový prírastok
11	10	1	5	6

Prehľad pohybu obyvateľstva za rok 2013 :

Obec Kvačany				
Uzavreté manželstvá	Rozvedené manželstvá	Živonarodení	Z toho v manželstve	Potraty
2	1	11	8	1

Národnostné, náboženské zloženie a dosiahnuté vzdelanie obyvateľov

Obyvateľstvo obce je národnostne jednotné. Podľa ŠODB k 21.05.2011 sa 94,52% obyvateľov prihlásilo k Slovenskej národnosti, čo je na pár výnimiek skoro 100%.

Národnostné zloženie obyvateľstva (ŠODB, 21.05.2011):

Národnosť	Muži	Ženy	Spolu
Slovenská	253	264	517
Maďarská	1	0	1
Nezistená	12	17	29
Spolu	266	281	547

V náboženskom vyznaní je situácia podobná, nakoľko až 462 obyvateľov t.j. 84,46 % sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Potom najviac zo zvyšku obyvateľstva je bez vyznania (6,4%) a skoro narovnať s nimi sú obyvatelia, ktorí sa nezúčastnili sčítania (6,03%). Len 14 obyvateľov (2,56%) sa prihlásilo k evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, 2 obyvatelia (0,36%) sa prihlásili k pravoslávnej cirkvi a 1 obyvateľ (0,18%) ku gréckokatolíckej cirkvi.

Náboženské vyznanie obyvateľstva (ŠODB, 21.5.2011):

Náboženské vyznanie	Muži	Ženy	Spolu
Rímskokatolícka cirkev	220	242	462
Gréckokatolícka cirkev	0	1	1
Pravoslávna cirkev	2	0	2
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	5	9	14
Bez vyznania	25	10	35
Nezistené	14	19	33
Spolu	266	281	547

V roku 2011 (podľa ŠODB 21.05.2011) dosiahol z celkového počtu obyvateľov najviac úplné stredné odborné s maturitou. Bola to 1/5 t.j. 113 osôb (20,66%). Za ňou len o 12 obyvateľov menej dosiahol učňovské vzdelanie bez maturity (18,46%), potom nasledujú obyvatelia so základným vzdelaním (15,17%), stredným odborným vzdelaním bez maturity (12,06%). Je zvláštne, že až 82 obyvateľov (14,99%) je bez vzdelania, čo je dosť zlý znak v dnešnej modernej dobe. Vysokoškolské vzdelanie dosiahol 44 obyvateľov, čo je len 8,04%. Ostatné vzdelania dosiahol malý % obyvateľstva. Z tohto hodnotenia vyplýva, že obec má priemernú resp. až podpriemernú úroveň vzdelanostnej štruktúry, aj keď sa jedná o malú obec čo do počtu obyvateľov. Dopravno-komunikačná úroveň obce k susedným okresným mestám, kde sú sústredené stredné, vysoké školy je veľmi dobrá, takže v tomto probléme nemôže byť.

Bývajúce obyvateľstvo podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania (ŠODB, 21.05.2011):

Školské vzdelanie	Muži	Ženy	Spolu
Základné	29	54	83
Učňovské (bez maturity)	49	52	101
Stredné odborné (bez maturity)	34	32	66
Úplné stredné učňovské (s maturitou)	19	4	23
Úplné stredné odborné (s maturitou)	52	61	113
Úplné stredné všeobecné	7	11	18
Vyššie odborné	2	4	6
Vysokoškolské bakalárske	3	7	10
Vysokoškolské magisterské, inžinierske, doktorské	19	14	33
Vysokoškolské doktorandské	1	0	1
Vysokoškolské spolu	23	21	44
Bez školského vzdelania	44	38	82
Nezistené	7	4	11
Spolu	266	281	547

Ekonomická aktivita a odchádzka za prácou

Ekonomická aktivita obyvateľstva je ovplyvnená vekovou štruktúrou, počtom nezaopatrených detí a v posledných rokoch aj rozvojom podnikateľských areálov, aktivít v susedných okresoch, regióne a pod. Podľa ŠODB 21.05.2011 bolo v obci z 547 obyvateľov 257 ekonomicky aktívnych (46,98%). Počet nezamestnaných podľa toho sčítania bol 42 obyvateľov (16,34%) z ekonomicky aktívnych. Za 10 rokov sa situácia trochu ani nezmenila k lepšiemu, pretože počet nezamestnaných k 26.05.2001 bol 49 (16,72%) z 293 ekonomicky aktívnych obyvateľov. Do budúca by bolo najlepšie, keby sa počet nezamestnaných priblížil k prirodzenej miere nezamestnanosti 4 až 5% resp. keby bol počet nezamestnaných nižší alebo sa rovnal počtu voľných pracovných miest.

Ekonomická aktivita obyvateľstva (ŠODB, 21.05.2011):

Obec Kvačany	muži	ženy	spolu
osoby ekonomicky aktívne	141	116	257
- toho osoby na materskej	0	2	2
- pracujúci dôchodcovia	4	3	7
- nezamestnaní	22	20	42
osoby na rodičovskej dovolenke	0	14	14
nepracujúci dôchodcovia	50	80	130
ostatní nezávislí	0	2	2
osoby závislé	67	58	125
- v tom deti do 16 rokov	49	41	90
- študenti stredných škôl	13	11	24
- študenti vysokých škôl	5	6	11
ostatní závislí nezistení	8	11	19

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo Kvačian podľa odvetví (ŠODB, 21.05.2011):

Odvetvie hospodárstva	Ekonomicky aktívne osoby		
	muži	ženy	spolu
Poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	22	12	34
Lesníctvo, ťažba dreva	1	1	2
Rybolov a akvakultúra	1	0	1
Ťažba uhlia a lignitu	1	0	1
Výroba potravín	2	2	4
Výroba nápojov	0	1	1
Výroba odevov	1	1	2
Výroba kože a kožených výrobkov	1	2	3
Spracovanie dreva a výroba výrobkov z dreva okrem nábytku	9	1	10
Výroba chemikálií a chemických produktov	1	0	1
Výroba výrobkov z gumy a plasty	1	0	1
Výroba a spracovanie kovov	3	0	3
Výroba kovových konštrukcií okrem strojov a zariadení	2	0	2
Výroba elektrických zariadení	1	0	1
Výroba strojov a zariadení i. n.	2	0	2
Výroba motorových vozidiel, návesov a prívesov	1	0	1

Výroba nábytku	2	3	5
Oprava a inštalácia strojov a prístrojov	2	1	3
Výstavba budov	8	3	11
Inžinierske stavby	4	1	5
Špecializované stavebné práce	6	5	11
Veľkoobchod, okrem motorových vozidiel a motocyklov	5	4	9
Maloobchod okrem motorových vozidiel a motocyklov	8	13	21
Pozemná doprava a doprava potrubím	6	1	7
Skladové a pomocné činnosti v doprave	3	0	3
Ubytovanie	1	4	5
Činnosti reštaurácií a pohostinstiev	1	3	4
Nakladateľské činnosti	0	1	1
Finančné služby, okrem poistenia a dôchodkového zabezpečenia	1	3	4
Poistenie, zaistenie a dôchodkové zabezpečenie okrem povinného sociálneho poistenia	0	1	1
Činnosti v oblasti nehnuteľností	0	1	1
Právne a účtovnícke činnosti	0	1	1
Architektonické a inžinierske činnosti; technické testovanie a analýzy	5	1	6
Reklama a prieskum trhu	1	0	1
Veterinárne činnosti	0	1	1
Činnosti cestovných agentúr, rezervačné služby cestovných kancelárií a súvisiace činnosti	1	1	2
Bezpečnostné a pátracie služby	2	1	3
Činnosti súvisiace s údržbou zariadení a krajinou úpravou	0	1	1
Administratívne, pomocné kancelárske a iné obchodné pomocné činnosti	1	0	1
Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	10	6	16
Vzdelávanie	7	12	19
Zdravníctvo	0	7	7
Starostlivosť v pobytových zariadeniach (rezidenčná starostlivosť)	1	1	2
Sociálna práca bez ubytovania	0	2	2
Činnosti knižníc, archívov, múzeí a ostatných kultúrnych zariadení	0	1	1
Činnosti herní a stávkových kancelárií	0	1	1
Športové, zábavné a rekreačné činnosti	0	7	7
Činnosti členských organizácií	3	0	3
Oprava počítačov, osobných potrieb a potrieb pre domácnosti	1	0	1
Ostatné osobné služby	0	1	1
Nezistené	13	8	21
Spolu	141	116	257

Najviac ekonomicko-aktívnych obyvateľov, rozdelených podľa odvetví národného hospodárstva v zmysle ŠODB z 26.05.2001 je v poľnohospodárstve, poľovníctve a súvisiacich službách 24 (9,37%), v maloobchode 21 (8,17%), vo vzdelávaní 19 (7,39%) a potom vo verejnej správe a obrane 16 (6,22%). Keďže sa jedná o malú obec, nie je priamo v obci vytvorený dostatočný počet pracovných miest pre všetkých ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Najviac zamestnaných osôb je v Základnej škole v Kvačanoch a potom na Poľnohospodárskom družstve PD Liptovské Hole Kvačany. Za školský rok 2013/2014 bolo v škole zamestnaných 32 osôb (23 pedagogických a 9 nepedagogických pracovníkov). Priamo z Kvačian ich je 11. Na poľnohospodárskom družstve je celkovo zamestnaných 47 osôb, len títo zamestnanci pracujú aj na dvoroch v Liptovských Matiašovciach, vo Veľkom Borovom a Liptovskom Trnenci. Priamo v obci na dvore Kvačany a Dlhá Lúka je zamestnaných 17 osôb (11 osôb živočíšna výroba, 6 osôb administratíva), z toho 14 býva priamo v obci. V Materskej škole je zamestnaných 6 osôb (4 pedagogickí pracovníci, 2 nepedagogickí pracovníci). Priamo z obce sú len 2-ja. Na Obecnom úrade sú zamestnané 3 osoby priamo z obce (1 na plný úväzok, 1 na 0,67%, 1 na 0,15% úväzok) a ostatné osoby sú zamestnané len na dohodu a vykonávajú údržbu, prevádzku objektu.

Podnikateľská činnosť

Podnikateľská činnosť je charakterizovaná organizačnou štruktúrou hospodárstva v zmysle MOŠ z roku 2012, kde bolo v obci Kvačany zaevidovaných spolu **66 právnych subjektov v Registri organizácií**. Právnických osôb spolu bolo 12, podniky 3, obchodné spoločnosti 1, spol. s.r.o. 1, ostatné ziskovo orientované jednotky 1. Neziskových inštitúcií bolo spolu 9, z toho neziskové inštitúcie rozpočtové boli 2 a neziskových inštitúcií ostatných bolo 7. Fyzických osôb - podnikateľov bolo spolu 54, z toho 53 bolo živnostníkov a 1 samostatne hospodáriaci roľník. V súkromnom sektore boli 3 podniky.

Na konci roku 2013 sa počet fyzických osôb - živnostníkov zmenšil o 4. Ostatné údaje nie sú aktualizované. Podnikatelia si vo svojich vlastných firmách zamestnávajú predovšetkým seba, prípadne svojich rodinných príslušníkov a prevádzkujú ju vo vlastnom rodinnom dome alebo pri väčších prevádzkach majú vo vlastníctve príp. prenájme aj väčšie halové objekty.

Aktuálny prehľad fyzických osôb je nasledujúcej tabuľke :

P.č.	Meno a priezvisko	IČO	Sídlo podnikania	Popis prevažnej podnikateľskej činnosti
1	Anna Hajurková	46661981	Kvačany 68	Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia
2	Anton Páleník	40980707	Kvačany 149	Zámočnícke práce
3	Bc. Miroslava Pačesová	47623730	Kvačany 152	Vykonávanie mimoškolskej vzdelávacej činnosti
4	Beata Čendulová	33834661	Kvačany 119	Sprostredkovanie obchodu, prác a služieb v rozsahu voľných živností
5	Dušan Král	43016766	Kvačany 237	Ekonomické, organizačné a finančné poradenstvo v rozsahu voľných živností
6	František Hajurka	41805526	Kvačany 93	Služby vodiča motorových vozidiel
7	František Hladiš	41735889	Kvačany 154	Ťažba, manipulácia a približovanie dreva
8	Helena Králová	40454291	Kvačany 237	Sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu
9	Ing. Eva Báleková	47741902	Kvačany 235	Uskutočňovanie krajinnno-architektonických sadovníckych diel
10	Ing. Pavel Tylka	43008119	Kvačany 150	Vedenie účtovnej a mzdovej agendy
11	Ivan Krajčí	44699948	Kvačany 86	Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
12	Ivana Orišková VLASOVÉ ŠTÚDIO BELLIS	43785026	Kvačany 259	Kaderníctvo
13	Ján Brezina JaJ	36992411	Kvačany 161	Autodoprava
14	Ján Hajurka	37376241	Kvačany 68	Stavbárske práce
15	Ján Kojš	41835336	Kvačany 146	Pomocné práce na stavbe
16	Ján Rumanský	43345191	Kvačany 231	Maliarske a natieračské práce
17	Jaroslav Bálek	33832366	Kvačany 235	Stavbárske práce
18	Jaroslav Matúš	44324880	Kvačany 81	Uskutočňovanie stavieb a ich zmien
19	Jozef Čendula - VATROVÁ	34846581	Kvačany 38	Piliarska drevovýroba
20	Jozef Galica Holičstvo	30519055	Kvačany 187	Holičské služby
21	Jozef Húska ZTVS	17875196	Kvačany 62	Montáž satelitných systémov
22	Július Kudzbel	37377400	Kvačany 7	Ťažba, manipulácia a približovanie dreva
23	Juraj Dobrík	41324757	Kvačany 81	Služby vodiča cestných motorových vozidiel
24	Katarína Harichová Cosmetic Salon Bellis	45964301	Kvačany Dlhá Lúka 213	Kozmetické služby
25	Marek Považský UNITECHNA	46343288	Kvačany 101	Výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu
26	Margita Brezinová PROFIMASÁŽE	32594593	Kvačany Dlhá Lúka 161	Masérské služby
27	Mária Tkáčová VILKA TKÁČ	46358579	Kvačany Dlhá Lúka 193	Ubytovacie služby bez poskytovania pohostinských činností
28	Martin Chovan	44695713	Kvačany 114	Predaj tovaru
29	Martina Ogoreková	41326326	Kvačany 144	Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu
30	Matej Bálek	47610379	Kvačany 29	Murárske práce
31	Michal Benikovský - MSB HOLZ SLOVAKIA	35164522	Kvačany 228	Ťažba dreva
32	Michal Kojš	47747218	Kvačany 134	Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
33	Milan Uram	32593139	Kvačany 5	Pohostinská činnosť a výroba hotových jedál pre výdajne
34	Miloš Kuna	40003477	Kvačany Dlhá lúka 197	Tesárstvo
35	Miroslav Čendula - MIČE	43161120	Kvačany 230	Výroba výrobkov z dreva
36	Miroslav Florek DREVENICA MAK	40978516	Kvačany 113	Ubytovacie služby bez poskytovania pohostinských činností
37	Miroslav Kéri -	47854138	Kvačany	Oprava a údržba potrieb pre domácnosť, športových potrieb

	MobilTech		Dlhá Lúka 189	a výrobkov jemnej mechaniky
38	Pavel Galica	37377604	Kvačany 187	Zváračské práce
39	Pavol Galica	34843728	Kvačany 230	Píliarska drevovýroba
40	Pavol Škvarek	40003434	Kvačany 198	Murárske práce
41	Pavol Tkáč	47376155	Kvačany 73	Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
42	Peter Klejka	41739124	Kvačany 118	Manipulácia, približovanie a ťažba dreva
43	Peter Kojš	41736923	Kvačany 89	Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
44	Peter Šroba	44770651	Kvačany 61	Dokončovacie stavebné práce pri realizácii exteriérov a interiérov
45	Radoslav Štefaniak	40453901	Kvačany 22	Pomocné práce na stavbe
46	Rastislav Hulej	43160841	Kvačany 81	Výroba výrobkov z dreva v rozsahu voľných živností
47	Štefan Smiešny	43601294	Kvačany 81	Murárske práce
48	Vladimír Ďuroň	35981237	Kvačany 186	Ťažba, manipulácia a približovanie dreva
49	Vladimír Ďuroň - ml.	40454088	Kvačany Dlhá Lúka 186	Stavbárske práce

Z hľadiska zamestnanosti je obec závislá od zamestnávateľov v okresnom meste Liptovský Mikuláš, Ružomberok kde je sústredená priemyselná výroba, trhové aj netrhové služby (administratíva, školstvo, služby atď.) preto obyvatelia, ktorí chcú pracovať musia dochádzať za prácou mimo obec. Prípadne niektorí prekonávajú väčšie vzdialenosti a pracujú sa po určitom čase domov.

Predpokladaný nárast v počte pracovných síl

Predpokladaný nárast v počte pracovných príležitostí v číslach je ťažké určiť, pretože na tento stav vplyvajú hospodárske a ekonomické podmienky v našej spoločnosti, ale aj charakter zariadení rozvojových schopností miestnej samosprávy a samotnej podnikavosti miestnych občanov. V tejto pomerne malej obci bude dosť problematické vytvoriť predovšetkým pre trvalo bývajúcich obyvateľov dostatočný počet pracovných príležitostí.

V rámci navrhovaných plôch určených pre výrobu, rekreáciu a cestovný ruch spolu s občianskou vybavenosťou sa dá predpokladať nárast vidieckeho turizmu so sprievodnými službami hlavne v lokalite Priekopa a v navrhovanom centre obchodu, služieb pre Dlhú Lúku v časti lokality Trávniky. Občasné súkromné ubytovanie budú ponúkať aj existujúce a navrhované plochy určené pre rodinné domy. Väčšie ubytovacie zariadenia, ponúkajúce stravovanie, príslušné služby, sprievodné kultúrno – spoločenské aktivity, športové zariadenia budú situované do už spomínaného nového centra v západnej časti lokality Trávniky. V pomerne veľkej **lokality Priekopa** v blízkosti z.ú. obce navrhujeme oblasť vhodnú pre situovanie chatiek. A poslednou lokalitou je navrhované využitie plochy pre zariadenie cestovného ruchu v **lokality Bufet Holica** (severná časť k.ú. pri ceste II/584).

V obci sa nenachádza areál podnikateľských aktivít či už výrobných, nevýrobných, skladového hospodárstva. Nachádzajú sa tu len dva hospodárske dvory - väčší v severnej časti z.ú. PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany a menší, nevyužívaný PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka. V návrhu počítame s lokalizáciou výrobných, nevýrobných aktivít spolu so skladovacími plochami oproti areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany v **lokality Pri družstve** a v rámci južnej časti druhého menšieho areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka so samostatne oploteným areálom v **lokality Dvor Dlhá Lúka**.

Pri takto vyčlenených plochách dôjde k určitému nárastu v počte podnikateľských aktivít a tým pádom aj pracovných príležitostí. Všetky takéto aktivity dopomôžu koživeniu obce a prinesú aj potenciálnu možnosť zamestnania sa priamo v obci.

2.4.2 Domový a bytový fond

Bývanie je najdôležitejšou funkciou v riešenom území obce. Prevláda forma tradičnej zástavby rodinných domov. Podľa ŠODB z 21.5.2011 je v obci 225 domov z toho trvale obývaných 150, neobývaných 74, s nezistenou obývanosťou 1. Ďalej je v obci 6 bytových domov. Prvé bytové domy na dolnom konci obce v počte 4 boli postavené v 70. rokoch. V bytovke ZŠ je 6 bytových jednotiek, v ostatných sú 4 bytové jednotky. Potom bol postavený trochu väčší bytový dom na hornom konci obce v 80. rokoch s 8-mimi bytovými jednotkami. Posledný bytový dom bol skolaudovaný v roku 2010 a je postavený pri prvej zastávke SAD na dolnom konci obce. Má 12 bytových jednotiek a je vo vlastníctve obce.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde (ŠODB, 21.05.2011) :

Výsledky Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) 21.5.2011	
Počet domov spolu	225
- z toho trvale obývaných	150

- neobývaných domov	74
- nezistenou obývanosťou	1
Počet domov obývaných podľa typu	150
- z toho rodinné domy	139
- z toho bytové domy	6
- iné	3
Počet domov obývaných podľa obdobia výstavby	143
- z toho do roku 1945	28
- z toho od 1946-1990	96
- z toho od 1991 - 2000	11
- z toho od 2001 a neskôr	8
Počet domov neobývaných podľa dôvodu neobývanosti	74
- z toho zmena vlastníkov	15
- z toho určené na rekreáciu	33
- z toho uvoľnené na prestavbu	7
- z toho nespôsobilé na bývanie	13
- z iných dôvodov	6
Bytov spolu	265
- z toho obývaných	188
- vlastné byty v bytových domoch	30
- byty v rodinných domoch	134
- obecné byty	9
- družstevné byty	1
- iné	11
- neobývaných	76
- s nezistenou obývanosťou	1

Údaje v tabuľke poukazujú na posledný stav v obci. Pre porovnanie so ŠODB k 26.05.2001 bolo v obci evidovaných 219 domov. Z toho bolo trvale obývaných domov 157 a neobývaných domov 62. Z trvale obývaných domov bolo 150 rodinných, 6 bytových domov a 1 ostatná budova. Počet bytov spolu bol 245 a z toho bolo 181 trvale obývaných bytov. Toto porovnanie s 10-timi rokmi dozadu poukazuje na to, že pribudlo do obce 6 domov, čo je pozitívny ukazovateľ. Skôr je problém s úbytkom trvale obývaných domov v počte 7, ale zase na druhej strane pribudlo 7 trvale obývaných bytov. Za sledované obdobie sa navýšil počet neobývaných domov o 12, čo nie je celkom dobrý ukazovateľ. Takže rezervy v prázdnych domoch a bytov v obci sú, len možno nie sú vysporiadané vlastnícke vzťahy v nich a možno ľudia si radšej postavia nový na novej parcele, ako by mali rekonštruovať staré objekty.

Historický vývoj v počte domov (Kvačany - dejiny liptovskej dediny, 1. diel) :

Kvačany			
rok	počet domov	rok	počet domov
1536	7	1890	56
1588	16	1900	77
1600	21	1910	93
1784	53	1921	96
1828	59	1930	97
1869	?	1940	106
1880	70		

Dlhá Lúka			
rok	počet domov	rok	počet domov
1579	2	1890	34
1600	5	1900	25
1784	25	1910	33
1828	26	1921	39
1869	?	1930	41
1880	40		

Vývoj v počte domov z dávnej histórie poukazuje na to, že vtedy samostatná obec Kvačany bola min. raz tak veľká ako Dlhá Lúka. Na Dlhej Lúke bol vývoj za posledných 50 rokov vyrovnaný, teda nenapredoval smerom hore a dosiahol úroveň cca 40 domov. Ale v Kvačanoch sa postupnosť v náraste počtu domov z roka na rok zvyšovala až dosiahla úroveň 106. Preto aj v roku 1960, keď sa obce spojili, tak prijali spoločný názov Kvačany.

Stavebno-technický stav objektov, ukazovatele bývania

Stavebno-technický stav pôvodných najstarších rodinných domov vyžaduje rekonštrukciu, ktorá sa vo väčšine prípadov postupne realizuje. Novšie rodinné domy sú v pomerne dobrom stavebno-technickom stave. Absolútna väčšina trvale obývaného domového fondu podľa posledného ŠODB, 21.05.2011 bola postavená v rokoch 1946 - 1990 v počte 96, do roku 1945 ich bolo postavených 28. V rokoch 1991 - 2000 bolo v obci postavených 11 domov a po roku 2001 a neskôr 8 domov.

Obývané byty v rodinných domoch (spolu ich je 147) majú v počte 65 najväčšiu výmeru celkovej podlahovej plochy nad 120 m². Potom nasleduje 58 bytov s výmerou od 81-120 m². No a najmenej 24 je bytov s výmerou od 40 - 80 m². Obývané byty v bytových domoch majú prevažne výmeru od 40-80 m². Jedná sa o 30 takýchto bytov. Len 6 bytov má výmeru od 81 - 120 m². Ostatné byty s inou výmerou v obci nie sú. Obývaných bytov v bytových domoch je spolu 36. Neobývaných rodinných domov v obci je 54. Zásobovanie bytov pitnou vodou je na veľmi dobrej úrovni. V rámci bytov v rodinných domoch sa jedná o 138 bytov zásobovaných zo spoločného zdroja. Len 2 byty sú zásobované z vlastného zdroja. Zdroj vody umiestnený mimo bytu je len 1 a 2 byty sú bez vodovodu. V rámci bytov v bytových domoch je zásobovanie všetkých 36 bytov len zo spoločného zdroja. Iná možnosť neexistuje. V 120 domácnostiach v rodinných domoch majú obyvatelia mobilný telefón, v 83 osobný PC príp. notebook, 89 domácností má osobné auto, na pevnú telefónnu linku je pripojených 79 domácností a 75 na internet. Pri bytoch v bytových domoch je až 34 bytov mobilný telefón, v 19 osobný PC príp. notebook, osobné auto je v 22 bytoch, na pevnú telefónnu linku je pripojených 7 bytov a v 17 bytov je pripojených na internet.

Vykurovanie bytov v rodinných i bytových domoch je v prevažnej väčšine cez ústredné kúrenie. Jedná sa o 109 takto vykurovaných bytov. Potom nasledujú byty s iným typom vykurovania v počte 66. Len 2 byty sú vykurované cez ústredné diaľkové kúrenie. Ako zdroj energie používanej na vykurovanie je predovšetkým pevné palivo. Jedná sa o 95 bytov takto vykurovaných. Potom nasleduje 60 bytov vykurovaných elektrinou, 24 bytov vykurovaných plynom a len 1 byt využíva iný typ zdroja energie.

Z uvedeného sledujeme, že vybavenosť bytov a domácností je štandardná. Obec je elektrifikovaná, vodovod je v obci zavedený, plynifikácia tiež. Najväčší problém je s kanalizáciou a vlastnou obecnou ČOV a to ani nie v projektovom vyhotovení, nakoľko ten bol už spracovaný v 06/1988. Stavebné povolenie bolo vydané v 06/2002. Takže len pre nedostatok financií je táto dôležitá oblasť v zmysle vybavenosti bytov nedosiahnuteľná. Možno do budúcnosti sa situácia zmení a obec získa potrebné finančné prostriedky z fondov EÚ.

Súčasný dopyt po bytoch

Obec Kvačany patrí so svojimi už 576 obyvateľmi medzi malé obce SR. Vývoj v počte obyvateľov v porovnaní s dávnou minulosťou z roka na rok klesá, aj keď za posledné 2 roky stúpol o 20 osôb. Možno táto tendencia stúpania bude v ďalších rokoch podobná. Veková skladba v obci má celkom priaznivý stav. Detská zložka populácie odzrkadľuje celospoločenský jav, že počet detí z roka na rok klesá, ale nemusí to byť pravidlo do ďalekej budúcnosti.

Obec leží v príjemnom vidieckom podhorskom prostredí, kde končí hlavný dopravný ťah reprezentovaný cestou III/2350. Na príjazd do okresného mesta Liptovský Mikuláš je potrebné prekonať 15 km v smere JV a do okresného mesta Ružomberok 27 km v smere na JZ. Železničné zastávky sú v oboch okresných mestách. Takže dopravná prepojenosť je vyriešená. Pre dopyt po bytoch v obci zohráva úlohu najmä vidiecky charakter zástavby v príjemnom podhorskom prostredí s možnosťou rekreačného potenciálu Kvačianskej, Prosieckej doliny, vodnej nádrže Liptovská Mara a pod. Pre pracovné príležitosti a ekonomické aktivity je potrebné vycestovať minimálne do dvoch susedných okresných miest.

Podľa údajov poskytnutých Obecným úradom v Kvačanoch je v obci záujem o nové stavebné pozemky, teda záujem o novú výstavbu za posledné roky stúpa. Vytvorenie územných predpokladov pre voľné stavebné pozemky je dôležité aj z dôvodu stabilizácie mladých rodín v obci, ale aj pre dosiahnutie uceleného názoru smerovania obce v zmysle vzájomnej nadväznosti dopravných ťahov a inžinierskych trás. Rozvoj bytového fondu bude orientovaný hlavne na individuálnu bytovú výstavu. V súčasnosti rodinné domy tvoria viac ako 90% z celkového domového fondu v obci a tak to aj ostane do budúcnosti.

Aj keď v súčasnosti ešte neprebíha rozsiahla výstavba v obci, ale už je počítané v návrhu so 7- mimi potenciálnymi plochami určenými na bývanie. Najväčšie lokality sú situované v k.ú. Dlhá Lúka a to **Trávniky** (cca 58 RD, centrum OV - obchod, služby, šport, verejná zeleň pre Dlhú Lúku) a **Dielec I** (cca 25 RD, verejná zeleň). Ich orientácia je v západnej časti Kvačian a priamo sa dotýkajú existujúcej hranice zastavaného územia. Ďalšie menšie plochy sú navrhované na začiatku pri vjazde do obce po pravej strane cesty III/2350. Jedná sa lokalitu **Nížné pole I** (cca 24 RD, verejná zeleň) a medzi druhým rodinným domom a hranicou zastavaného územia vedľa školského areálu lokalita **Nížné pole II** (cca 5 RD, verejná zeleň). Pri prvej križovatke na ceste III/2350 tiež na začiatku obce je navrhovaná lokalita **Mršínisko I** pre bytový dom (cca 12 b.j.). Smerom do obce po ceste III/2350 severne od športového štadióna TJ Družstevník Kvačany vo svahovitom teréne je navrhovaná lokalita **Ponad Sady** (cca 8 RD, verejná zeleň). Poslednou navrhovanou lokalitou je lokalita **IBV Mlyn Kvačany** (2 RD + 4 rekreačné domy - chatky), ktorej projekt pre územné rozhodnutie bol spracovaný v 05/2011, rozhodnutie o umiestnení stavby bolo vydané

29.10.2012, č. I. ÚR a SP 2012/03757-04 Slv. V roku 2014 bol projekt spodrobnejší vo vydanom stavebnom povolení na dopravnú komunikáciu (SO 03 - Prístupová komunikácia - líniová stavba, 25.06.2014, č.I. ÚR a SP 2014/02676-03 Slv) a prípojky NN (č.I. SO 304.1- 304.6 - Prípojky NN, 25.06.2014, č.I. ÚR a SP 2014/02677-03 Slv). Vo výhľade počítame s 3-mi lokalitami a to na začiatku obce po pravej strane cesty III/2350 v lokalite **Nižné pole III** (cca 6 RD), oproti cez spomenutú cestu v lokalite určenej pre bytový dom **Mršinisko II** (cca 6 b.j.) a na Dlhej Lúke v lokalite **Dielec II** (cca 14 RD).

Iný plošný potenciál v z.ú. i v priamom dotyku s ním ešte stále v obci je. Pre modernizáciu existujúceho bytového fondu navrhujeme zároveň aj rekonštrukciu (nadstavbu, prístavbu, stavebné úpravy) starších rodinných domov v pôvodnej zástavbe a samozrejme využite prázdnych 8 - mich prelúk medzi existujúcimi RD. V návrhu i výhľade počítame s veľkosťou jedného stavebného pozemku pre rodinný dom cca 800 až 1000 m².

Celkovo bude sa jednať o prírastok v návrhu (časové obdobie do roku cca 2030) o cca 122 RD + 8 RD na prelukách + 1 BD s 12 b.j., v príraste obyvateľstva by to bolo o 498. Po sčítaní s terajším počtom obyvateľov 576 by obec mala 1074 obyvateľov. Ak by bol záujem o výstavbu ešte väčší a navrhované plochy by boli zaplnené je vo výhľade (časové obdobie do roku cca 2040) počítané s tromi lokalitami, ktoré spolu predstavujú nárast o cca 6 RD + 14 RD + 1 BD so 6 b.j., nárast o 91 obyvateľov. Po tomto náraste by obec mala 1165 obyvateľov. Takáto skutočnosť v oboch obdobiach by však nastala pri 100 % úspešnosti realizácie zámerov. Časové obdobie je orientačné, nakoľko pri záujme o výstavbu a dostatku finančných prostriedkov sa realizácia môže posunúť hodne dopredu. Presný popis je v kap. 2.7.1 Návrh riešenia bývania.

2.5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

2.5.1 Priestorová charakteristika zastavaného územia obce

Zastavané územie obce Kvačany vznikalo postupne v línii okolo potoka Kvačianka (z.ú. Kvačany výmera 40,4708 ha) v smere zo severu na juh. V JZ časti sa rozšírilo okolo bezmenného potoka v niekdajšej druhej susednej obci Dlhá Lúka (z.ú. Dlhá Lúka, výmera 22,9812 ha). Po čase sa navzájom prepojili a menšia obec Dlhá Lúka bola priradená pod správu obce Kvačany. Spolu výmera oboch z.ú. predstavuje plochu 63,4520 ha. **Celé zastavané území tvorí len cca 2,8 % z celkovej plochy k.ú.,** nakoľko väčšina plôch v k.ú. sú lesné pozemky s výmerou 1544,0107 ha.

Staršia výstavba v zastavanom území **obce Kvačany** je zastúpená okolo **Rímskokatolíckeho kostola sv. Kataríny Alexandrijskej v strednej časti z. ú., v blízkosti vodného toku Kvačianka a cesty III/2350.** Tu sú aj postavené zväčša pôvodné domy - pár dreveníc a pôdorysne užších RD (prízemie ukončené sedlovou, valbovou, prípadne polvalbovou strechou) umiestnených na užších pozemkoch zväčša zastavaných plôch a nádvorí prípadne záhrad. Niekde sa objavujú aj 2 až 3 RD postavené vo dvore za sebou. **Pod kostolom sa nachádza aj administratívno - správne a kultúrne centrum obce s objektmi obecného úradu, kultúrneho domu, potravín COOP Jednota s pohostinstvom Info.** Tu je zároveň aj autobusová zastávka. Príjazd do rodinných domov oproti Obecnému úradu a smerom dole je riešený cez vjazdy lokalizované medzi verejnou zeleňou, na niektorých miestach doplnenou líniovou zeleňou vysokých stromov.

Ostatnú priestorovú charakteristiku z.ú. tvorí prevažne **novšia individuálna bytová výstavba formou izolovaných rodinných domov.** Nad kostolom v hornej časti obce je postavený v 80. rokoch 3 - podlažný bytový dom s 8 - mimi bytmi ukončený nízkou sedlovou strechou, pod ktorou nie je riešené bývanie. Bola to pôvodne bytovka pre zamestnancov poľnohospodárskeho družstva. Oproti nej sa nachádza Dom smútku s cintorínom, verejná líniová zeleň, pomedzi ktorú sú riešené vjazdy do dvorov rodinných domov a kúsok nad ňou autobusová zastávka. Do z.ú. patrí aj veľký aktívny areál PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany a potom 3 objekty po pravej strane cesty III/2350 - čerpacia stanica s vrtom CH-4, nad ním menší jednopodlažný objekt PSU Kvačany, ktorý si vyžaduje rekonštrukciu a rekreačná chatka PD Lipt. Hole so sídlom v Kvačanoch. Nad ňou tiež v línii cesty III/2350 je nelesná stromová a krovinná vegetácia s bufetom a občerstvením pod Kvačianskou dolinou. Tam aj zastavané územie pod lesnými porastmi končí.

Novšia zástavba v z.ú. je situovaná aj smerom dole k areálu základnej školy a bytovým domom na začiatku obce a potom na západ od Obecného úradu v línii toku Kvačianky tiež smerom dole k jeho JZ časti do z.ú. Dlhá Lúka. **Materská škola** (2-podlažný objekt) i **Základná škola** (3 objekty - 3 podlažný učebný pavilón, 1-podlažná telocvičňa a jedáleň) boli postavené v 60. rokoch a sú prevádzkované dodnes. **V areáli ZŠ sa nachádza i veľké futbalové ihrisko TJ Družstevník Kvačany a menšie multifunkčné ihrisko pre deti, mládež, dospelých.** Oproti školskej jedálni cez cestu III/2350 sú postavené od 70. rokov **3 bytové domy** (v každom 4 b.j.), 3 - podlažné ukončené plochou strechou. Pôvodne boli postavené pre zamestnancov poľnohospodárskeho družstva, teraz v nich bývajú aj iní ľudia. Vedľa jedálne je postavená tiež z obdobia 70. rokov 3 podlažná **bytovka** (6 b.j.) ukončená plochou strechou pre zamestnancov školy. Pri jedálni je aj autobusová zastávka predovšetkým pre deti, ktoré navštevujú ZŠ. Úplne na začiatku pri vstupe do obce je postavená nová 12 - bytová **obecná bytovka** (kolaudácia

prebehla v roku 2010) 2 podlažná s obytným podkrovím pod sedlovou strechou. Služi pre nájomné bývanie. Vedľa nej je prvá autobusová zastávka.

Zastavané územie plynule prechádza v JZ smere do časti obce zvanej Dlhá Lúka. Znova je situované okolo bezmenného prítoku Kvačianky vyvierajúceho pod vodojemom sledujúceho cestu III/2351. Jeho západná strana je ukončená areálom PD Lipt. Hole - dvor Dlhá Lúka. Cintorín nad Dlhou Lúkou do z.ú. nepatrí, tak ako nepatrí aj vodojem a vodný zdroj Dlhá Lúka. V strednej časti Dlhej Lúky je situovaná kaplnka, kde aj bývajú prevádzkové omše pre obyvateľov obce. **Staršia zástavba formou úzkych rodinných domov na úzkych pozemkoch je situovaná pred spomenutou kaplnkou a nad kaplnkou. Úplne na začiatku Dlhej Lúky sú situované skôr novšie rodinné domy.** Nad kaplnkou sa nachádza aj torzo niekdajšieho kaštieľa a kúria.

Zastavané územie obce podľa funkčného využitia členíme na :

- **obytné územie** tvoria plochy, ktoré sú určené pre obytné budovy a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia napr : garáže, hospodárske budovy, stavby občianskeho vybavenia (pre školstvo, kultúru, na cirkevné účely, pre zdravotníctvo a sociálnu pomoc, spoje, menšie prevádzky obchodu a služieb, verejné stravovanie a služby, dočasné ubytovanie, telesnú výchovu, správu a riadenie, verejnú hygienu a požiarnu bezpečnosť), verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská. V obytnom území je bývanie sústredené do objektov rodinných domov (počet RD 139 – údaj z ŠODB, 21.05.2011) a bytových domov (počet BD 6 najmä v južnej časti z.ú. Kvačany). Ďalej na hranici južnej časti z.ú. Kvačany je situovaná pomerne rozsiahla plocha Základnej školy v Kvačanoch so športovým štadiónom TJ Družstevník Kvačany.

- **výrobné územie** zahŕňa plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia rastlinnej a živočíšnej výroby, ktorých prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie, v k.ú. obce Kvačany sa tomuto druhu činnosti venuje Poľnohospodárske družstvo Liptovské Hole Kvačany, ktoré živočíšnu výrobu prevádzkuje na dvore Kvačany (pomerne rozsiahla plocha v severnej časti z.ú. obce, kde sú sústredené všetky činnosti potrebné pre prevádzku dvora). Druhý menší dvor v JZ časti z.ú. Dlhá Lúka je už v dlhšej dobe nevyužívaný a prázdny.

Situovanie novej budúcej zástavby a postupného rozširovania zastavaného územia obce v oboch k.ú. je navrhované do priestoru jeho južnej a JZ časti (z.ú. Dlhá Lúka), nakoľko tam sú potenciálne najvhodnejšie voľné plochy a je o túto výstavbu záujem zo strany obce a jej obyvateľov.

2.5.2 Návrh základnej urbanistickej koncepcie a kompozície obce

Navrhovaná urbanistická koncepcia

- rozširuje urbanistickú štruktúru do voľnej poľnohospodárskej krajiny v kontaktných polohách s existujúcou zástavbou a existujúcimi zariadeniami technickej vybavenosti, dopravy a to najmä v južnej a JZ časti existujúcej výstavby v obci, v menšej miere v severnej časti :

a.) pre navrhovaný rozvoj obytného územia v 7 lokalitách s možnosťou rozšírenia zastavaného územia alebo priamo v ňom - **Trávniky** (väčšia časť je mimo z.ú., menšia časť v z.ú., k.ú. Dlhá Lúka), **Dielec I** (v z.ú. i mimo neho, k.ú. Dlhá Lúka), **Nížné pole I** (mimo z.ú., k.ú. Kvačany), **Nížné pole II** (mimo z.ú., k.ú. Kvačany), **Mršinisko I** (v z.ú., k.ú. Kvačany), **Ponad Sady** (v z.ú., k.ú. Kvačany), **IBV Mlyn Kvačany** (v z.ú., k.ú. Kvačany)

- vo výhľade počítame s 3 lokalitami - **Nížné pole III** (mimo z.ú., k.ú. Kvačany), **Mršinisko II** (v z.ú., k.ú. Kvačany), **Dielec II** (v z.ú. i mimo neho, k.ú. Dlhá Lúka)

b.) pre návrhový rozvoj výrobného územia v 3 lokalitách – najväčšia plocha v severnej časti **Pri družstve** (skoro celá v z.ú., k.ú. Kvačany), **Dvor Dlhá Lúka** (v z.ú., k.ú. Dlhá lúka), **ČOV** (mimo z.ú., k.ú. Kvačany)

- vo výhľade nepočítame so žiadnou lokalitou

c.) pre návrhový rozvoj rekreačného územia v 4 lokalitách - najväčšia plocha v severnej časti **Priekopa** (mimo z.ú., k.ú. Dlhá Lúka), **Nábregie oddychu** (v z.ú., k.ú. Dlhá Lúka), **Pri materskej škole I** (ihrisko pre deti MŠ), plocha v severnej časti k.ú. Kvačany **Bufet Holica** pri ceste II/584, kde je najlepší rozhľad na Kvačiansku dolinu, celý Liptov

- vo výhľade nepočítame so žiadnou lokalitou

- funkčne a priestorovo dotvára existujúcu štruktúru zástavby v ťažiskových nových priestoroch obce, s cieľom vytvorenia centier, diferencovaných podľa významu, funkcie a lokalizácie

- vytipované centrá s plochami pre OV, sprievodné služby, obchod, príslušné parkovanie, športovo - rekreačné plochy, verejná upravená zeleň - **časť lokality Trávniky** (v z.ú. pod kaštieľom na Dlhej Lúke)

2.5.3 Návrh ochrany a využitia kultúrno - historických hodnôt

Kultúrno-historické hodnoty obce

Rozlohou a počtom obyvateľov patrí obec Kvačany medzi malé obce SR ležiacej na koncovom dopravnom ťahu motorovými vozidlami medzi Liptovom a Oravou. Riešené územie predstavujú 2 katastre a to v západnej časti Dlhá Lúka a vo zvyšku Kvačany. Miestne časti reprezentujú Dlhá Lúka a Oblazy.

Obec Kvačany sa nachádza v Liptovskej kotline pod Chočskými vrchmi, presnejšie pod dvoma z nich - Hrádkovou a Ostrým vrchom. Podľa dostupných dokumentov obec vznikla v chotári obce Sielnica na území predstavujúcom les a polia, ktoré kráľ Belo IV. v roku 1256 daroval banskobystrickému richtárovi Andrejovi. Darovaný majetok nebol v tom čase konkrétne pomenovaný. Až keď kráľ Ľudovít I. roku 1379 daroval ten istý majetok zemanovi Dávidovi, vtedy sa už uvádza pod názvom Kvačany. Spomína sa v roku 1286. Roku 1391 patrila jeho potomkom Sásovcom zo Sásovej, neskoršie rodine Dvorníkovcov z Liptovskej Teplej. Obec sa spomína od roku 1286 ako Kovachan, neskôr v roku 1773 ako Kwačany - maďarsky Kvacmány, Kvacmán. Od polovice 13. storočia boli Kvačany majetkom zemanov. V 15. storočí tu mali kúrie a názov Kvačian používali v prídomku. Od druhej polovice 15. storočia patrili Liptajovcom a koncom 16. storočia Usaľovcom. Koncom 16. storočia boli Kvačany stredne veľkou dedinou s majerom, prevažovalo tu poddanské obyvateľstvo. Historický pôdorys obce Kvačany s charakterom potočnej radovej dediny má zachovanú charakteristickú zástavbu z obdobia 19. a 20. storočia s lokálne zachovanou zástavbou roľníckych dvorov. Súčasťou historickej urbanistickej štruktúry je **kostol** (popis k nemu je v časti 2.4, Stav občianskej vybavenosti, Kultúrno - historické zariadenia), ktorého najstaršie gotické časti pochádzajú zo začiatku 14. storočia, zasvätený bol sv. Kataríne. Poniže kostola (pri križovatke pri kultúrnom dome) sa nachádza klasická murovaná **kúria** vybudovaná začiatkom 19. storočia. Je to prízemná stavba s obdĺžnikovým pôdorysom a dvorovým hospodárskym traktom. Šírka pôdorysu smerom do ulice je cca 22 m, vstup do dvora vedie cez drevenú bránu. Kúria bola upravovaná v druhej polovici 19. storočia, kedy vznikli súčasné fasády a drevený portikus s trojuholníkovým štítom, postavený pred nevýrazný stredný rizalit. Okná sú lemované lizénovým pásom. Fasády sú členené soklovou a podstrešnou rímsou. Na dvoch nárožiach sa zachovali lizény s imitáciou hlavice. Objekt je zakrytý valbovou strechou.

Obec Dlhá Lúka sa spomína v roku 1456, roku 1514 patrila zemianskym rodinám Jóbocov z Prosieka a Kheberitsovcov, ktorí tu mali kúrie. Roku 1600 tu stáli 4 poddanské domy a kúria tamojších zemanov. Roku 1960 bola obec pripojená ku Kvačanom. Historický pôdorys časti Dlhá Lúka predstavuje potočnú radovú dedinu. Súčasťou urbanistickej štruktúry je pôvodne renesančná kúria zo 16. storočia, obohnaná renesančným opevnením, neskôr prestavaná na **kaštieľ**. Stavebnikom objektu bol rod Dlhohúcky. Renesančná kúria sa spomína v roku 1575 ako majetok Juraja Dlhohúckeho. V inventarizácii z roku 1738 je uvedené, že kaštieľ pozostával zo šľachtickej obytnej budovy, majera a pivovaru. Obohnaný bol renesančným opevnením. Vznikla tak dvojpodlažná obdĺžniková budova s pristavanými bočnými krídlami. V polovici 18. storočia bola pri kaštieli sýpka, majerská budova s mašťalou, dvor, nová malá stodôlka a stará stodola. V kaštieli sa nachádzalo rôzne vybavenie - boli tu kreslá, zrkadlá, predmety hospodárskej potreby, rôzne sklenené poháre, skriňa na uchovávanie písomností a skriňa slúžiaca ako knižnica. Neskoršie stavebné úpravy z obdobia 19. storočia prispeli k devastácii objektu s pamiatkovými hodnotami. Dvojpodlažná obdĺžniková budova s pristavanými bočnými krídlami bola po roku 1950 postupne rozobratá na stavebný materiál. V opevnenom areáli sa nachádzalo niekoľko drevených a murovaných hospodárskych budov. **Kúria** rodu Jób Fančal vznikla pravdepodobne v 18. storočí ako prízemná stavba s obdĺžnikovým pôdorysom s valbovou strechou. Uličná fasáda mala pôvodne drevenú pavlač s hranolovými stĺpmi. Vstup do kúrie bol cez drevený prístavok na konci tejto pavlače. Vedľa vstupu je osobitý vchod do mašťalí v severnej časti budovy. Kúria si zachovala drevené okná z 19. storočia a vysokú valbovú strechu, pravdepodobne z 18. storočia. V strednej časti z.ú. sa po ľavej strane cesty nachádza **kaplnka** (popis k nej je v časti 2.4 Stav občianskej vybavenosti, kultúrno - historické zariadenia).

Archeologický výskum na úpätí Hrádkovej (k.ú. Dlhá Lúka) však nevyklučuje staršie osídlenie z dôb púchovskej kultúry. Asi 200 m na východ za starým vápencovým lomom sa nachádzajú terasy resp. terasovité sídlisko, ktoré obýval ľud púchovskej kultúry. Je však dosť pravdepodobné, že ľudia púchovskej kultúry nepatrili medzi prvých obyvateľov tohto príjemného kúta Liptova. Nasvedčuje tomu vnútorná štruktúra hradiska a tiež umiestnenie osady, ktoré sú typické viac pre skoršie, halštatské obdobie, než laténske. Opevnenie v polohe Hrádková bolo objavené v roku 1972, kedy pri ťažbe v príležitostnom kameňolome v polohe Žiar (alebo tiež Chopce) pri SV úpätí vrchu našiel Alojz Kuna (učiteľ) železný oštep. Ďalší presvedčivý dôkaz hovoriaci v prospech púchovskej kultúry našiel jeden tunajší učiteľ základnej školy, ktorý v 70-tych rokoch na okraji kameňolomu objavil úlomky žarnovov. Prítomnosť púchovskej kultúry napokon potvrdil aj malý prieskum pracovníkov Archeologického ústavu SAV v Nitre v 90-tych rokoch, ktorí skúmali hradisko i osadu v súvislosti s výskumom laténskeho centra na Liptovskej Mare. Prečo sa usadili práve v Kvačanoch? Tým najzávažnejším dôvodom bola cesta, ktorá sa vinie pomedzi hrádok a osadu na úbočí Hrádkova, ponad Kvačiansku dolinu až na dnešnú Oravu a ďalej. Je to iba odbočka, ale

veľmi dôležitá z pravekej cesty, ktorá bola vybudovaná popod celé južné úbočia Chočských vrchov. Čo udivuje táto v súčasnosti lesná cesta slúži ľuďom dodnes. Možno tiež predpokladať, že jej tvorcom je ľud púchovskej kultúry, ktorý iba sekundárne využil existenciu staršieho hrádka ale i osady a pekného priestoru pod ňou na svoje polia. Terasy na kraji lesa pod Hrádkovom, boli teda miestom, odkiaľ sa začala kultivácia okolitej krajiny, takmer ako ju poznáme dodnes. Osada ľudu púchovskej kultúry vyzerala podobne, ako ju zrekonštruovali archeológovia na Liptovskej Mare. Kvačiansky hrádok má aj jednu zvláštnosť. Keďže najnebezpečnejším nepriateľom týchto halštatských i latenských opevnení bol jazdec na koni, cesta k nemu sa skončila asi 30 m pod hlavnou bránou veľkou vyhlbeninou. Tu jazdec, cudzí či domáci, musel z koňa zosadnúť a buď ho nechať na mieste alebo pokračovať tak, že ho v prudkom svahu viedol za uzdu. V každom prípade, voči obrancom sa dostal do značnej nevýhody a práve o to tu išlo - mať prichádzajúceho stále na očiach a pod kontrolou. Ostatne tomu slúžil celý systém cestičiek v hradisku, ktoré ak útočník prehliadol a nepochopil ich zámer, rozložili jeho kapacitu, takže mu neostalo veľa síl na sústredený útok. Čo je zaujímavé, hrádok z rovnakého obdobia, s rovnakou konštrukciou a štruktúrou sa nachádza aj na protifahej strane liptovskej kotliny, na kopci Siná v Nízkyh Tatrách. Dôkazy o tom, že život v osade i na hrádke existoval aj v mladšej a staršej dobe rímskej, zatiaľ neexistujú a stopy po osídlení sa tu nezachovali ani z obdobia sťahovania národov. Vieme však, že práve v týchto obdobiach upadá centrum na Liptovskej Mare a vytvára sa nové centrum s dominantným obyvateľstvom germánskej proveniencie v susedných Lipt. Matiašovciach, kam sa možno presťahovali aj zvyšky ľudu púchovskej kultúry z Kvačian. Tu vznikla aj nová, pohodlnejšia cesta na Oravu cez Ovsiská. Hrádkovo je zaujímavý kopec, nakoľko bol k ľuďom žičlivý dlho pred tým ako sa usadili v údolí potoka. Chránil ich na svojom úpäti, na bralách i hrebienkoch. V skalnatých útesoch počuť každý ich výkrik, každé hlasnejšie slovo, ktoré sem vietor priniesie z dediny.

Obyvatelia tohto kraja sa od dávnych dôb živili najmä pestovaním obilnín, zemiakov, ľanu, chovom hospodárskych zvierat a hydiny. Z remesiel to boli kováč, mlynár, krčmár, obchodník, šuster (obuvník alebo čižmár), murár, tesár, drevorubač, pastier a pod. Úroda v tomto hornatom kraji bola skromná. Roľníkov v minulosti sužovali okrem daní, ktoré bolo treba odvádzať zemepánom, nepriazne počasia - ako suchá alebo dažďe, časté povodne, požiare, cholera či mor dobytky. Prosperita rodín bola závislá najmä od úrody, ktorú ako inde ovplyvňovalo počasie. Roľnícke prebytky chodili gazdovia predávať na jarmok do Lipt. Mikuláša, čo predstavovalo napr. s kravkou prejsť päť chotárov, pričom nie vždy sa podarilo predat'. Neskôr bývali jarmoky aj v susednej Lipt. Sielnici. Počas druhej svetovej vojny sa obyvatelia aktívne zapojili do Slovenského národného povstania, začo fašisti pri ústupe frontu časť dediny vypálili. V 50-tich rokoch Kvačany postihlo socialistické sceľovanie, tak ako celý slovenský vidiek. Možno povedať, že v tomto hornatom kraji to bolo vyslobodením od každodennej lopoty a driny a odvádzania kontingentov. Dnes sa tunajším ľuďom žije podstatne ľahšie.

Podľa Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (ÚZPF) sa v riešenom území obce Kvačany nachádzajú nasledovné **nehnutelné národné kultúrne pamiatky** (NKP) :

- **Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej** - číslo 315/0, (parcela KN-C číslo 6)
- **Vodný mlyn v lokalite Oblazy** - číslo 2896/1-2, (parcela KN-C číslo 472/2)
- **Vodný mlyn a píla v lokalite Oblazy** - číslo 3513/0 (parcela KN-C číslo 469/2)

Ďalej zastavané územie obce, jeho časť ani žiadne iné územie v riešenom území obce **nie je vyhlásené podľa pamiatkového zákona za pamiatkové územie** (pamiatkovú zónu, pamiatkovú rezerváciu), na ktoré by sa vzťahovala ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona. V riešenom území sa **nenachádza žiadna NKP evidovaná ako chránená zeleň** ako sú historické parky a pod.

Evidovaným predmetom ochrany v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk SR, ktorú vedie archeologický ústav SAV v Nitre je archeologické nálezisko :

- **Kvačany, Dlhá Lúka, poloha "Hrádková"** – púchovské hradisko

S ohľadom na to, že na predmetných k.ú. sa doteraz nerobil systematický archeologický prieskum, je oprávnený predpoklad, že v katastroch obce Kvačany, Dlhá Lúka sa nachádzajú nateraz neznáme archeologické náleziská. S najväčšou pravdepodobnosťou pod hrádkom sa nachádza otvorené sídlisko. Z vyššie uvedeného vyplýva, že k.ú. Kvačany a Dlhá Lúka má veľký archeologický potenciál. Preto pri akejkolvek stavebnej činnosti na území oboch k.ú., musí byť oslovený Krajský pamiatkový úrad ZA, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia. Pri uplatňovaní územného plánu obce v praxi, pri príprave stavby a jej realizácii bude v oprávnených prípadoch rozhodnutím KPÚ ZA uplatnená požiadavka na zabezpečenie archeologického výskumu.

Zásady ochrany a využitia kultúrno-historických hodnôt

V jednotlivých etapách realizácie ÚPN-O Kvačany (teda po jeho schválení s akceptovaním stanovených zásad a regulatívov pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt) je potrebné dodržiavať podmienky stanovené zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu a to predovšetkým :

a.) rešpektovať národné kultúrne pamiatky ako Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej (č. ÚZPF 315/0), Vodný mlyn v lokalite Oblazy (č. ÚZPF 2896/1-2), Vodný mlyn a píla v lokalite Oblazy (č. ÚZPF 3513/0) a archeologické nálezisko evidované v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk SR - Kvačany, Dlhá Lúka, poloha "Hrádková" (púchovské hradisko)

b.) na existujúcu zástavbu postupne nadväzovať novú rozširovanú v podobnej architektonicko-výrazovej skladbe vo vzťahu na krajinárske, ekologické danosti a históriu obce

c.) vo väzbe na § 14 ods. 4 pamiatkového zákona iniciovať vytvorenie Evidencie pamätihodností obce Kvačany v spolupráci s obcou (do evidencie môžu byť vytipované a zaradené hodnotné veci a kombinované diela prírody a človeka, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce, zároveň také ktoré nie sú vyhlásenými národnými kultúrnymi pamiatkami, ale majú pre obec a jej katastrálne územia miestnu historickú hodnotu)

d.) s ohľadom na to, že v katastrálnych územiach obce sa doteraz nerobil systematický archeologický prieskum je predpoklad, že v k.ú. obce sa nachádzajú neznáme archeologické náleziská, s najväčšou pravdepodobnosťou pod hrádkom sa nachádza otvorené sídlisko

e.) podľa § 30 ods. 1 pamiatkového zákona je povinný každý subjekt správať sa tak, aby svojim konaním neohrozil základnú ochranu neodkrytých archeologických nálezísk a nespôsobil nepriaznivé zmeny ich stavu

f.) podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia resp. narušenia archeologických nálezov počas terénnych úprav musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác, nález ihneď ohlásiť na Krajský pamiatkový úrad (KPÚ) Žilina, pričom nález sa musí nechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ ZA alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou

g.) do obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne príslušný stavebný úrad po dohode s KPÚ ZA

h.) podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu

ch.) pre akúkoľvek stavebnú a inú činnosť vyžadujúcu si zemné práce už v stupni územného konania (rekultivácie, hrubé terénne úpravy a pod.) na území katastrov obce je podmienkou osloviť Krajský pamiatkový úrad ZA, pracovisko Ružomberok, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre ohlásenie prác, vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia a v oprávnených prípadoch rozhodnutím KPÚ ZA môže byť uplatnená požiadavka na zabezpečenie záchranného archeologického výskumu (§ 37 ods. 3 zákona č. 208/2009 Z.z., ktorý mení a dopĺňa pamiatkový zákon č.49/2002 Z.z.)

2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ NAJMÄ OBYTNÉHO, ZMIEŠANÉHO, VÝROBNÉHO, REKREAČNÉHO VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A VYLUČUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

2.6.1 Základné rozvrhnutie funkcií, prevádzkových a komunikačných väzieb v riešenom území obce

Katastrálne územie obce Kvačany má pomerne veľkú výmeru 2243,5229 ha v porovnaní s tým, koľko obyvateľov ho obýva a to je 576. Leží na upätí Chočských vrchov presnejšie pod dvoma z nich - Hrádkovou a Ostrým vrchom. Sú vstupnou bránou do známej a prekrásnej Kvačianskej doliny vyhlásenej za národnú prírodnú rezerváciu. Aj keď obec pozostáva z dvoch k.ú. a to Dlhá Lúka a Kvačany, zastavané územie tvorí jeden kompaktný celok, teda nie je priestorovo rozdelené na dve samostatné časti. Jeho stav je ohraničený hranicou k 01.01.1990.

V k.ú. Dlhá Lúka predstavuje zastavané územie výmeru 22,9812 ha a plynule pokračuje do k.ú. Kvačany, kde predstavuje plochu o výmere 40,4708 ha. Spolu tvorí 63,4520 ha t.j. 2,83 % z výmery katastrálnych území. Známa časť Oblazy nepatrí do z.ú. obce, nakoľko sa nachádza až v SZ časti k.ú. Kvačian v blízkosti katastrálnej hranice s obcou Veľké Borové.

Poloha zastavaného územia je orientovaná v JZ časti k.ú. obce pod lesnými pozemkami. V jeho okolí sú zväčša trvalé trávnaté porasty a orná pôda. Jeho charakteristickým znakom je líniový tvar smerujúci od severu na juh, pričom v južnej časti sa otáča smerom na západ. Toto smerovanie bolo dané líniou toku Kvačianka prechádzajúcou zhruba jeho stredom, okolo ktorého je sústredená prevažná väčšina existujúcej obytnej zástavby v obci. V západnej časti z.ú. na Dlhej Lúke je územie orientované okolo bezmenného prítoku Kvačianky vyvierajúcom pod vodojemom. V týchto líniách sú zároveň vedené aj hlavné dopravné komunikácie III. triedy, trasy energetických zariadení. Severný špic z.ú. prechádza až pod Kvačiansku dolinu, kde aj komunikácia III/2350 končí na obratisku. Do zastavaného územia patria aj oba hospodárske dvory PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany (väčší a aktívne využívaný), dvor Dlhá Lúka (momentálne nevyužívaný). Nepatrí tam cintorín na Dlhej Lúke a vodojem s vodným zdrojom Dlhá Lúka nad hospodárskym dvorom Dlhá Lúka.

Obytná funkcia je v obci sústredená v spomenutom zastavanom území a to v menšom na Dlhej Lúke a väčšom patriacom do k.ú. Kvačian. Limitom pre potenciálny rozvoj sú najmä lesné pozemky s ochranným pásmom 50 m najmä nad jeho severnou časťou pri vstupe do Kvačianskej doliny, ktorá je ešte vyhlásená za národnú prírodnú rezerváciu, kde platí ochranné pásmo 100 m. Je ich spolu 68,82 % t.j. 1544, 0107 ha (v k.ú. Dlhá Lúka 363,2865 ha, v k.ú. Kvačany 1180,7242 ha). Tieto lesné pozemky sú v dost' strmom svahovitom teréne. Najlepšie ich rozmiestnenie vidno pred vjazdom do obce v JZ pohľade v pokračovaní na sever až SV. Ďalším limitom sú 4 **plochy zosuvných území** umiestnených za východnou stranou z.ú. V tejto časti je tiež pomerne strmý terén a v tesnej blízkosti z.ú. prechádza **trasa vzdušného vedenia VN 22 KV č. linky 211** so svojim ochranným pásmom 10 m na obe strany. Táto VN linka so svojim ochranným pásmom je ďalším limitom v rozvoji a je ukončená trafostanicou pri areály PD Liptovské Hole Kvačany - dvor Kvačany nad cintorínom. V južnej časti obchádza veľký športový štadión TJ Družstevník Kvačany a smeruje poza areál ZŠ Kvačany k prvej križovatke ciest III/2350 a III/2351. V tomto mieste bude nutné vo výhlade realizovať prekládku tohto vedenia do línie terajšieho z.ú. tesne poza školský areál. Následne smeruje cez z.ú. Dlhá Lúka - zväčša záhrady za rodinnými domami až k trafostanici na začiatku areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka. Tam tiež pre začlenenie existujúcich záhrad do obytného územia bude potrebné vo výhlade realizovať prekládku tejto VN linky 22 kV č. 211.

K limitom môžeme zaradiť aj **koryto potoka Kvačianka** s ochranným pásmom 10 m pretekajúceho zo severu na juh skoro stredom z.ú. a následne **dopravné komunikácie** ako sú obe cesty III. triedy s ochranným pásmom 20 m mimo z.ú. a ostatné obecné komunikácie. Tieto obecné komunikácie sú ešte pomerne úzke - jednopruhovú, čo nie je práve vhodné pre potenciálny nárast či už v počte rodinných, bytových domov, občianskej vybavenosti, počtu obyvateľov. Z dopravného hľadiska nie je doriešené **napojenie západnej časti Dlhej Lúky na hromadnú dopravu SAD** (pred areálom PD Lipt. Hole - dvor Dlhá Lúka). **V časoch nedostatku pitnej vody z prameňa Dlhá Lúka** je potrebné zásobovať obec aj z druhého zásobného zdroja vody CH-4 pod Kvačianskou dolinou. Pre lepšiu privody vody do obce z tohto druhého vodného zdroja je potrebné rekonštruovať čerpaciu stanicu.

Funkčné členenie plôch v riešenom území obce Kvačany, 11/2015:

Druh pozemku	k.ú. Dlhá Lúka (výmera v ha)	k.ú. Kvačany (výmera v ha)
Orná pôda	35,9357	83,3257
Záhrady	2,4513	10,3099
Trvalé trávnaté porasty	163,7875	252,9414
Lesné pozemky	363,2865	1180,7242
Vodné plochy	1,1835	10,4295
Zastavané plochy a nádvorja	16,4926	41,7515
Ostatné plochy	24,5778	56,3258
Katastrálne územie	607,7149 ha	1635,8080 ha
Celková výmera katastrálnych území	2243,5229 ha	

Organizácia riešeného územia je rozdelená na nasledovné plochy:

- **plocha osídlenia**, ktorá je tvorená dvoma zastavanými územiami (rodinné domy, bytové domy, OV, drobné stavby, zeleň) navzájom prepojených v jedno. O cca polovicu je väčšie z.ú. Kvačian 40,4708 ha a menšie z.ú. Dlhá Lúka 22,9812 ha. Spolu majú teda výmeru 63,4520 ha. Ich poloha je situovaná v JZ časti riešeného územia Kvačian, ktoré tiež pozostáva z 2 katastrálnych území a to k.ú. Kvačany o výmere 1635,8080 ha a k.ú. Dlhá Lúka 607,7149 ha (o cca 27% menšie ako k.ú. Kvačany). Zároveň sú zastavané územia situované okolo koryta potoka Kvačianka vyvierajúceho z Kvačianskej doliny, kde je vedená aj hlavná dopravná komunikácia a to cesta III/2350 Kvačany. Terén resp. svahovitost' je v tejto časti územia aj pomerne rovinatý a postupne na východ stúpa. V JZ časti sa toto z.ú. rozširuje pre časť obce Dlhá Lúka. Jeho stredom prechádza tiež hladná dopravná komunikácia III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka, vedľa nej malý bezmenný potok. Svahovitost' od križovatky oboch komunikácií smerom na západ postupne narastá a najvyššia je za areálom PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka, kde je obecný vodojem na Dlhej Lúke.

- **plocha rekreácie** je sústredená najmä na severnom špici z.ú. Kvačian pred vstupom do známej Kvačianskej doliny vedenej ako národná prírodná rezervácia. Najmä v letných mesiacoch sa tu sústreďuje pomerne veľké množstvo ľudí. Prijazd je zabezpečený po ceste III/2350 a pod dolinou sú vytvorené pomerne veľké parkovacie plochy a komunikácia je ukončená obratiskom. Okrem toho je tu vytvorený bufet s občerstvením, WC. K rekreácii radíme aj známy priestor v SZ časti k.ú. Kvačany a to 2 vodné mlyny v lokalite Oblazy. Jeden je vodný mlyn a druhý je vodný mlyn s pílou. Nachádzajú sa blízko pri sebe vedľa potoka Kvačianka. Prechod k nim je cez turisticky značený náučný chodník Kvačianskou dolinou s nástupom pod dolinou v severnom špici z.ú. Kvačian. Od nich je len cca 300 m katastrálna hranica s obcou Veľké Borové. Veľký športový areál TJ Družstevník Kvačany je sústredný v južnej časti z.ú. Kvačian v blízkosti plôch pomerne veľkej ZŠ Kvačany, multifunkčného ihriska pre basketbal, volejbal, futbal, v zime verejné korčuľovanie a telocvične.

- **plocha výroby** je v obci situovaná na severnom a západnom okraji z.ú. Tvoria ju 2 dvory hospodárskeho družstva PD Lipt. Hole Kvačany - jeden väčší a aktívne využívaný pre hospodársku činnosť a súvisiace aktivity dvor Kvačany, druhý menší na Dlhej Lúke a momentálne už druhý rok prázdny. Ostatné plochy sú menšie a zväčša sú súčasťou rodinných domov alebo občianskej vybavenosti.

- **plocha dopravy a technického vybavenia**, ktorú reprezentujú 2 cesty III. triedy - III/2350 Kvačany, III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka, jedna cesta II. triedy - II/584 Lipt. Mikuláš - Podbiel začínajúca od lokality Podmeštrová (pár chatiek prechádzajúcich do k.ú. Liptovské Matiašovce) v pokračovaní na sever k.ú. Kvačian, ostatné obecné komunikácie. Technické vybavenie tvorí vzdušené vedenie VN 22 kV linka č. 211 prichádzajúca do k.ú. obce z južného smeru od k.ú. Liptovské Matiašovce s 5-timi trafostanicami, diaľkový metalický kábel vedený popri ceste III/2350, zároveň je tadiaľto vedená trasa STL plynovodu PE DN 90, PN 0,4 MPa. V obci je nad areálom PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka 1 vodojem s vodným zdrojom Dlhá Lúka. Druhý náhradný vodný zdroj CH-4 s čerpacou stanicou je umiestnený v severnej časti z.ú. Kvačian pod chatkami pri vstupe do Kvačianskej doliny.

2.6.2 Návrh riešenia priestorového usporiadania a funkčného využívania územia

Návrh ÚPN-O Kvačany člení navrhované rozvojové zámery v zmysle regulovaných plôch a prevládajúceho funkčného využitia na obytné, výrobné a rekreačné územia. Ďalej delenie území vo výhlade je len v rámci obytného územia, nakoľko s ostatnými územiami vo výhlade nepočítame.

Rozdelenie regulovaných plôch s prevládajúcim funkčným využívaním je nasledovné :

- **nové a výhľadové plochy pre OBYTNÉ ÚZEMIE navrhujeme**

- v hraniciach zastavaného územia obce i mimo neho predovšetkým pre rodinné domy s príslušnou občianskou vybavenosťou v 7 lokalitách. Okrem toho navrhujeme aj skompaktne zástavby na miestach existujúcich prelúk (evidujeme 8 v celej obci z toho 5 leží v k.ú. Dlhá Lúka a 3 v k.ú. Kvačany) a na miestach dožitého stavebného fondu, intenzifikovať chýbajúcu zástavbu využitím nadmerných záhrad po dohode s vlastníkmi nehnuteľností v zmysle existujúcich regulovaných plôch, ktoré charakterizujú existujúcu zástavbu. Vo výhlade počítame s 3 lokalitami. Dve budú pre rodinné domy a jedna pre bytový dom.

Obytné územie _ I . Etapa_ Návrh_ obdobie do roku cca 2030		
názov regulovanej plochy	predpokladaný počet objektov	umiestnenie v z.ú. alebo mimo neho
Trávniky	cca 58 RD, OV (obchod, služby)	v zastavanom území i mimo z.ú.
Dielec I	cca 25 RD	v zastavanom území i mimo z.ú.
Nižné pole I	cca 24 RD	mimo zastavané územie
Nižné pole II	cca 5 RD	mimo zastavané územie
Mršinisko I	1 BD 12 b.j.	v zastavanom území
Ponad Sady	cca 8 RD	v zastavanom území
IBV Mlyn Kvačany	2 RD, 4 chatky	v zastavanom území

Obytné územie _ II . Etapa_ Výhľad_ obdobie do roku cca 2040		
názov regulovanej plochy	predpokladaný počet objektov	umiestnenie v z.ú. alebo mimo neho
Nižné pole III	cca 6 RD	mimo zastavané územie
Mršinisko II	1 BD 6 b.j.	v zastavanom území
Dielec II	cca 14 RD	v zastavanom území i mimo z.ú.

- **nové plochy pre VÝROBNÉ ÚZEMIE navrhujeme**

- v hraniciach zastavaného územia i mimo neho v 3 lokalitách. Jedná sa o plochy, na ktorých budú sústredené podnikateľské aktivity výrobné alebo nevýrobné, sklady, služby, drobné remeselné prevádzky, technická vybavenosť a pod. Tieto plochy zároveň nebudú mať negatívny vplyv na obytné prostredie, životné prostredie, ochranu prírody a tvorbu krajiny okolo nich. Vo výhlade neuvažujeme so žiadnou lokalitou.

Výrobné územie _ I . Etapa_ Návrh_ obdobie do roku cca 2030	
názov regulovanej plochy	umiestnenie v z.ú. alebo mimo neho
Pri družstve	v zastavanom území, malý kúsok mimo z.ú.
ČOV	mimo zastavané územie
Dvor Dlhá Lúka	v zastavanom území

- **nové plochy pre REKREAČNÉ ÚZEMIE navrhujeme**

- v hraniciach i mimo hraníc zastavaného územia obce v 3 lokalitách. Sú to plochy prednostne určené pre šport, rekreáciu, oddych. Najväčšia lokalita Priekopa rieši umiestnenie nových chatiek v počte cca 30 po pravej strane potoka Kvačianka v severnej časti mimo z.ú., kde terén postupne smerom na sever stúpa. Druhá lokalita na juhu z.ú. za bytovými domami bude slúžiť ako upravená pláž s detskými ihriskami, zeleňou popri rozšírenom koryte Kvačianky. V zimných mesiacoch by plocha mohla slúžiť ako klzisko. Posledná lokalita je určená pre občiansku

vybavenosť (obchod, služby, ubytovanie pre zamestnancov) v zeleni (kapacita cca 25 osôb, vydané stavebné povolenie č. ÚRaSP/2010/02529-Slom, zo dňa 24.05.2010). Územie sa nachádza v severnej časti k.ú. Kvačian po ľavej strane cesty II/584 Lipt. Mikuláš - Podbiel, kde je riešená rozhládňa s parkovacími plochami z cesty II/584 smerom dole na Liptovskú Maru. Vo výhľade neuvažujeme so žiadnou lokalitou.

Rekreačné územie I. Etapa Návrh obdobia do roku cca 2030		
názov regulovanej plochy	predpokladaný počet objektov	umiestnenie v z.ú. alebo mimo neho
Priekopa	cca 30 chatiek	mimo zastavaného územia
Nábregie oddychu	-	v zastavanom území
Bufet Holica	1 OV v zeleni	mimo zastavané územie

Pre optimalizáciu návrhu riešenia priestorového usporiadania a funkčného využívania územia ÚPN-O Kvačany navrhuje :

- na existujúcu zástavbu postupne nadväzovať novú rozširovanú vo svojej architektonicko-výrazovej skladbe vo vzťahu na krajinárske a ekologické danosti a skutočnosťou, že obec je ohraničená korytom Kvačianky, lesnými porastmi a začínajúcou Kvačianskou dolinou nad horným koncom z.ú. obce a rešpektovať jej lokalizované z.ú. okolo ciest III/2350 a III/2351

- rešpektovať existujúce obytné územie s plochami určenými predovšetkým pre bývanie v objektoch rodinných domov ale aj v 5-tich bytových domoch na dolnom konci a 1-ného na hornom konci, centrum obce s viacúčelovou budovou poskytujúcou skoro všetky služby v obci a oproti nej najmä obchodu zmiešaného tovaru COOP Jednota, trochu vyššie Rímskokatolíckeho kostola sv. Kataríny Alexandrijskej, Domu smútku s cintorínom a na dolnom konci ešte veľkého areálu ZŠ v Kvačanoch a MŠ Kvačany

- rešpektovať existujúci športový areál ZŠ v Kvačanoch (telocvičňa, vonkajšie multifunkčné ihrisko), vedľa veľký futbalový štadión TJ Družstevník Kvačany s bežeckou dráhou okolo neho

- na tieto priestory nadväzovať nové a výhľadové plochy určené pre obytné územie obce (pre bývanie, občiansku vybavenosť, šport a rekreáciu, technické vybavenie, dopravu a zeleň), rekreačné a výrobné so spoločnými prevádzkovo-komunikačnými vzťahmi (dochádzková vzdialenosť k zastavanému územiu obce, napojenie na už vybudovanú technickú infraštruktúru) za predpokladu dodržania ochranných pásiem vyplývajúcich so smerovania a trás technickej a dopravnej vybavenosti a zároveň rešpektovania zásad ochrany prírody a tvorby krajiny, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- rešpektovať známu lokalitu Oblazy ako významný turistický bod v SZ časti národnej prírodnej rezervácie Kvačianska dolina (blízko pri k.ú. Veľké Borové)

- rešpektovať drobných podnikateľov prevádzajúcich svoju činnosť priamo v obci, uvažovať o vytvorení nových plôch určených pre výrobné i nevýrobné, skladové prevádzky a tým pádom o vytvorení nových pracovných miest v obci

- podporovať rozvoj k.ú. pre extenzívno – turistické aktivity, v lete cykloturistické trasy, v zime s možnosťou pre bežecké lyžovanie, vytvorenie oddychových a piknikových miest, turistických trás vzájomne poprepájaných so susediacimi k.ú.

2.6.3 Určenie, na ktoré časti obce je potrebné obstarat' a schváliť územný plán zóny

Po schválení ÚPN-O Kvačany nebude potrebné preveriť urbanisticko-architektonické riešenie podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou na úrovni územného plánu zóny (ÚPN-Z).

2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, VÝROBY, REKREÁCIE, ŠPORTU A CESTOVNÉHO RUCHU

2.7.1 Návrh riešenia bývania

Záujem o výstavbu rodinných domov v obci pretrváva a navrhované plochy vychádzajú z požiadaviek obyvateľov obce. Obec disponuje primeraným plošným potenciálom vhodným pre výstavbu rodinných domov predovšetkým **na voľných plochách mimo zastavané územie. Jedna lokalita celá a časť druhej lokality ležia v zastavanom území.** Všetky lokality budú napojené na inžinierske siete a dopravné trasy prechádzajúce obcou.

V návrhu uvažujeme so 7 plochami, ktoré budú vhodné pre výstavbu rodinných domov (RD) a s 1 plochou určenou pre bytový dom (BD). Keď sa dokážu zastavať navrhované plochy počítame aj s výstavbou vo výhľade pre rodinné domy na 1 ploche a pre bytový dom tiež na 1 ploche. Najväčšie 2 plochy sú navrhované v JZ časti okolo z.ú. na Dlhej Lúke. Lokalita zo severnej strany zasahuje aj svojou časťou do z.ú., ale väčšina z nej je mimo z.ú. Jedná sa plošne o najväčšiu plochu na situovanú na voľných plochách ornej pôdy, trvalých trávnatých porastov a v menšej miere na záhradách prípadne zastavaných plochách a nádvorách. Tieto plochy sú zväčša obhospodarované PD Lipt. Hole Kvačany a pod severnou časťou lokality je riešené odvodnenie pozemkov. Terén v

tomto území postupne smerom na západ stúpa. Druhá trochu menšia plocha sa nachádza na opačnej južnej strane z.ú. na Dlhe Lúke. Jedná sa o voľné plochy na záhradách za existujúcimi rodinnými domami, ktoré sa dotýkajú hranice z.ú. Ďalej pokračujú ako plochy ornej pôdy, ktoré majú postupne na západ stúpajúcu tendenciu. Pod východnou časťou lokality je riešené odvodnenie pozemkov. Nad polovicou plochy, okrem západnej časti TTP, prechádza chránené vtáčie územie Chočské vrchy. Obe plochy sú dopravne prepojené na cestu III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka. **Vo výhľade počítame s preložkou linky VN 22 KV č. 211 do línie novej komunikácie, ktorá dopomôže k intenzívnejšiemu využívaniu plochy pre výstavbu.**

Ďalšie 2 plochy určené pre rozvoj bývania v RD sú situované do južnej časti pod z.ú. Menšia lokalita sa dotýka hranice ochranného pásma VN 22 kV smerujúceho do trafostanice za brehom Kvačianky a na druhej strane oplotenia existujúceho rodinného domu. Väčšia lokalita sa zo severnej strany dotýka oplotenia prvého RD pri vjazde do obce a na druhej strane sa blíži k navrhovanej križovatke na ceste III/2350 smerom do novej ČOV. Obe lokality budú mať prízjazd riešený odbočením vpravo z cesty III/2350 a skoro pod celou ich plochou je riešené odvodnenie pozemkov. Keďže medzi nimi je vedená vzdušná linka VN 22 kV č. 211 so svojim ochranným pásmom, preto až **vo výhľade uvažujeme po prekládke napätia na voľnej ploche s výstavbou ďalších pár RD.** Všetky 3 plochy sa nachádzajú na voľných plochách ornej pôdy, na ktorej je riešené odvodnenie v pomerne rovinnom teréne po pravej strane cesty III/2350. Po ľavej strane cesty III/2350 pri prvej križovatke a zastávke SAD je navrhovaná plocha pre výstavbu BD a vo výhľade vedľa nej ďalšia pre BD po ochranné pásmo potoka Kvačianka. Ďalšou plochou vhodnú pre výstavbu RD navrhujeme v JV časti z.ú. na voľných plochách záhrad v dosť strmom teréne. Jedná sa o pokračovanie už začatej výstavby, ktorá by končila v blízkosti futbalového ihriska s prízjazdom po terajšej poľnej ceste. V južnej časti lokality je existujúca trafostanica, do ktorej smeruje VN 22 kV s ochranným pásmom. Z východnej strany k lokalite smeruje zosuvné územie. Poslednou lokalitou je plocha v strednej časti obce, kde je už na základe územného rozhodnutia povolená výstavba pre 2 rodinné a 4 rekreačné domy (č. I. ÚRaSP 2012/03757-04 Slv, zo dňa 29.10.2012).

Dostupnosť na potrebnú občiansku vybavenosť sústredenú v centre obce ako je obecny úrad, kultúrny dom, potraviny COOP Jednota je primeraná pre 2 posledné lokality. Ostatné lokality navrhované na začiatku obce a okolo z.ú. na Dlhej Lúke budú musieť prekonať väčšiu dostupnosť, keď sa budú chcieť dostať k existujúcej OV. Preto sme v **návhrhu vyčlenili plochu pre zmiešané funkcie** (OV - obchod, služby podľa požiadaviek, drobné ihriská pre deti, mládež, parkovanie, zeleň) **v obytnom území zhruba v strede Dlhej Lúky** pri navrhovaných komunikáciách a pri navrhovanej zastávke SAD Kvačany - Dlhá Lúka pri kaplnke.

V súčasnosti prevažuje v obci bývanie v rodinných domoch. Je až na úrovni cca 83%. Každý rok pribudne do obce pár rodinných domov zväčša rekonštruovaných prípadne nových. **V obci sa nachádza aj 6 bytových domov spolu s 38 b.j.** Najviac sa ich nachádza pri vstupe do obce. Jedná sa o obecnú bytovku (12 b.j.) po ľavej strane cesty III/2350, potom vedľa nej sa nachádzajú menšie 3 bytové domy (3x4 b.j.), oproti nim na začiatku školského areálu jeden bytový dom (6 b.j.). Posledný bytový dom je na konci obce pri areáli PD Lipt. Hole Kvačany (8 b.j.). **Obec do budúcnosti sa aj počíta s výstavbou 2 bytových domov.** S jedným uvažujeme v návrhu a s druhým vo výhľade. Plochy pre oba bytové domy budú situované na začiatku obce po ľavej strane cesty III/2350 za prvou zastávkou SAD.

S ohľadom na vplyv vlastníckych vzťahov predpokladáme, že v navrhovaných lokalitách pre RD bude zastavaná len časť navrhnutých pozemkov, preto bude potrebné navrhnuť väčší počet stavebných pozemkov (pre výstavbu rodinných domov počítame v priemere cca 800m² / 1 stavebný pozemok). Pre jednotlivé lokality sme určili okrem pomenovania regulovanej plochy max. výšku zástavby (počet podlaží, pričom označenie + znamená s využitím 1 podkrovného podlažia) a koeficient zastavanosti. Blížši popis je v Návrhu záväznej časti územného plánu obce článok 2 – Prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce podmienky pre využitie jednotlivých plôch a intenzity ich využitia, určenie regulácie využitia jednotlivých plôch.

Pri rozvoji plôch pre bývanie sme vychádzali predovšetkým zo skompaktovania zástavby **v zastavanom území obce**, kde je veľmi dobrá možnosť napojenia na existujúci dopravný systém i technickú vybavenosť. Jedná sa však o pomerne malé plochy prelúk medzi existujúcou zástavbou, pričom viac možností poskytujú čo sa týka rozľahlosti pozemkov, skôr záhrady za existujúcimi rodinnými domami a voľná orná pôda. **V existujúcej časti zástavby navrhujeme využiť aj miesta dožitého stavebného fondu s prispôbením charakteru zástavby.**

Pre zastavané územie obce je najväčším limitom potok Kvačianka so stanoveným ochranným pásmom 10m po oboch stranách upraveného koryta, ktorý preteká stredom z.ú. zo severu na juh. Po zimných mesiacoch alebo v časoch veľkých dažďov dokáže silný prúd vody narobiť množstvo kolíznych situácií a vynútiť si následne stabilizáciu brehov alebo rekonštrukciu oporných múrov na určitých miestach. Pre obe cesty III. triedy stanovené ochranné pásmo 20 m od osi komunikácie na každú stranu v zastavanom území padá. Ďalším limitom pre zástavbu je preto ochranné pásmo 10 m od krajného vodiča na každú stranu vzdušnej linky VN 22 kV č. 211 a to pre južnú lokalitu pri vstupe do obce a v južnej časti Dlhej Lúky (obe výhľad). Preto uvažujeme o prekládke tohto napätia a jeho riešenie ako káblové (zemou) nie vzdušné. Posledným limitom je blízkosť zosuvného územia pre lokalitu umiestňovanú na záhradách v pomerne strmom teréne ako pokračovanie už začatých 3 RD v časti nad futbalovým ihriskom.

I. Etapa_Návrh (obdobie do roku cca 2030).....**nárast celkom o cca 130 RD, 1 BD t.j. o 498 obyvateľov a to v nasledujúcich plochách :**• v hraniciach zastavaného územia obce

- lokalita **Ponad Sady**, cca 8 RD, voľné plochy záhrad za existujúcimi rodinnými domami v pomerne strmom teréne v blízkosti športového areálu TJ Družstevník Kvačany. Ohraničenie lokality je zo severnej strany 3-mi novými rodinnými domami, na južnej strane je trafostanica TS3_250 kVA_Kvačany ZŠ a VN 22 kV smerujúce do nej s ochrannými pásmami. Po celej východnej strane lokality je vedená poľná komunikácia, ktorá bude v návrhu riešená ako obslužná (mimo z.ú.). Z tejto východnej strany sa zhruba do 1/2 lokality približuje zosuvné územie. Okolo komunikácie je sústredená líniová zeleň. Plošná výmera celkom predstavuje 0,9661 ha.

- lokalita **IBV Mlyn Kvačany**, 2 RD a 7 chatiek, na záhradách za rodinnými domami nad centrom obce. Jedná sa o plochu, kde je už vydané územné rozhodnutie zo dňa 29.10.2012, č.l. ÚRaSP 2012/03757-04 Slv. Prijazd do lokality bude riešený po existujúcej trase obslužnej komunikácie medzi rodinnými domami (vydané stavebné povolenie na prístupovú komunikáciu č.l. ÚRaSP 2014/02676-03 Slv, zo dňa 25.06.2014, zároveň je vydané stavebné povolenie na pripojky NN č.l. ÚRaSP 2014/02677-03 Slv, zo dňa 25.06.2014). Terén smerom ku chatkám postupne stúpa. Pred chatkami bude riešená samostatná - súkromná komunikácia. Výmera lokality je 0,4080 ha.

- lokalita **Mršinisko I**, 1 BD (12 b.j.), voľné plochy ostatnej pôdy na začiatku pri vstupe do obce medzi prvou zastávkou SAD a ochranným pásmom 10 m od ľavého brehu potoka Kvačianka. Časť územia je revitalizovaná po odvezenej skládke odpadu. Prijazd do lokality z cesty III/2350 je riešený z už vybudovaného príjazdu odbočením doľava. Doprava je zabezpečený príjazd k susednej obecnej bytovke. V rámci výstavby bytového domu budú riešené aj nové parkovacie plochy, chodník pre peších a verejná upravená zeleň v okolí. Plošná výmera celkom predstavuje 0,2020 ha.

- 8 voľných prelúk v zastavanom území obce určených pre RD• mimo zastavané územie obce

- lokalita **Trávniky**, cca 58 RD, OV (obchod, služby), detské ihriská, najväčšia lokalita ktorej väčšia časť leží mimo z.ú. a menšia časť v zastavanom území v JZ časti z.ú. na Dlhej Lúke. Voľné plochy sú tvorené ornou pôdou a v západnej časti trvalými trávnatými porastmi, zastavanými plochami a nádvoriami na mieste kde je neobývaný a chátrajúci kaštieľ, najmenšiu časť tvoria záhrady za existujúcimi rodinnými domami na novej ulici a na začiatku Dlhej Lúky po pravej strane cesty III/2349 Kvačany - Dlhá Lúka. Terén je zväčša rovinatý po navrhovanú OV zhruba v strede lokality, postupne na západ stúpa. Skoro pod celou lokalitou je riešené odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážou. Pre odvádzanie vôd z terénu je navrhnutý aj nový odvodňovací kanál vo východnej časti lokality. Vedľa navrhovanej komunikácie vedenej po existujúcej poľnej ceste cca 50 m v línii severného okraja lokality je navrhnuté rozvážacie vodovodné potrubie z náhradného vodného zdroja CH-4 pod Kvačianskou dolinou do vodojemu nad Dlhou Lúkou. Celková výmera lokality predstavuje 7,7218 ha.

- lokalita **Dielec I**, cca 25 RD, verejná zeleň (úzky pás pre potenciálny komunikačný priestor), umiestnenie lokality je v JZ časti z.ú. na južnej strane Dlhej Lúky (po ľavej strane cesty III/2351). Jedná sa o lokalitu na záhradách za rodinnými domami a následnom pokračovaní na susediacej ornej pôde. Voľné plochy určené na výstavbu postupne na západ stúpajú. Západná časť je blízko areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka, ktorý však nie aktívny pre poľnohospodárske činnosti, takže s jeho ochranným pásmom nepočítame. Do spodnej polovice lokality zasahuje odvodnenie pozemkov drenážnym systémom. Nad polovicou lokality je priestor vyhlásený ako chránené vtáčie územie SKCHVU050 Chočské vrchy. Po komunikácii na okraji západnej časti lokality je navrhovaná cyklotrasa do susednej obce Prosiek. Vo výhlade uvažujeme s prekládkou vzdušnej VN 22 kV linky č. 211 pre bezpečnejšie využívanie plochy záhrad. Celková výmera lokality predstavuje 3,4000 ha.

- lokalita **Nižné pole I**, cca 24 RD, úplne prvá lokalita pri vstupe do obce. Jej umiestnenie je na rovinatom teréne ornej pôdy po pravej strane cesty III/2350 Kvačany. Začína cca 38 m od navrhovanej komunikácie do novej obecnej ČOV. Ochranné pásmo 20 m od osi komunikácie III/2350 platiace mimo zastavané územie sa ruší, nakoľko posúvame hranicu z.ú. po okrajoch lokality a v z.ú. neplatí. Nad východnou stranou lokality navrhujeme odvodňovací kanál. Skoro pod celou lokalitou, až na časť popri ceste III/2350, je riešené odvodnenie pozemkov drenážnym systémom. Líniová zeleň popri ceste sa môže i nemusí stať súčasťou záhrad za rodinnými domami. Plošná výmera celkom predstavuje 3,0942 ha.

- lokalita **Nižné pole II**, cca 5 RD, druhá navrhovaná lokalita pred vstupom do obce. Jej severná časť sa dotýka existujúceho z.ú., ktoré je vedené popri školskom areáli. V spomenutej časti aj v návrhu rešpektujeme ochranné pásmo 10 m vzdušného vedenia VN 22 kV smerujúceho do trafostanice. Prijazd do lokality je riešený po pravej strane cesty III/2350 zo spoločnej komunikácie pre všetky RD umiestnenej cca 15 m v línii spomenutej cesty s otočkami v závere. Skoro pod celým rovinatým terénom ornej pôdy je umiestnené odvodnenie pozemkov drenážnym systémom. Vo výhlade bude odstránené vzdušné vedenie VN 22 kV č. linky 211 s ochranným pásmom v JV časti lokality a presmerované popri existujúcej hranici z.ú. popri školskom areáli. Popri poľnej ceste na východnej strane lokality navrhujeme chýbajúci odvodňovací kanál. Celková výmera lokality predstavuje 0,7400 ha.

Predpokladaný nárast RD, BD - I. Etapa_Návrh - obdobie do roku 2030 :

1. Popis regulovaných plôch v zastavanom území obce	RD, BD	Nárast počtu obyvateľov o
Ponad Sady	8	28
IBV Mlyn Kvačany	2	7
Mršinisko I	1 - 12 b.j.	42
8 prelúk	8	28
1. Spolu	RD 18, BD 1	105
2. Popis regulovaných lokalít mimo zastavané územie obce	RD	Nárast počtu obyvateľov o
Trávniky	58	203
Dielec I (menšia časť leží v z.ú.)	25	88
Nížné pole I	24	84
Nížné pole II	5	18
2. Spolu	RD 112	393
Celkom (1. Spolu + 2. Spolu)	RD 130, BD 1	498

ZÁVER :

V rámci I. Etapy_Návrhu - počet rodinných domov za sledovaných 15 rokov pri 100 % úspešnosti realizácie bude predstavovať nárast o 130 a o 1 bytový dom (12 b.j.). Teda obec by mala spolu o 498 obyvateľov viac (t.j. o 86,46%). Po sčítaní s terajším počtom obyvateľov by **obec mala 1074 obyvateľov**.

II. Etapa_Výhľad (obdobie do roku cca 2040).....nárast celkom o cca 20 RD, 1 BD t.j. o 91 obyvateľov a to v nasledujúcich plochách :

- v hraniciach zastavaného územia obce
 - lokalita **Mršinisko II**, 1 BD (6 b.j.), menšia plocha na ostatnej pôde revitalizovanej po niekdajšej skládke odpadu za prvú zastávku SAD Kvačany_Dlhá Lúka. Je určená pre menší bytový dom s parkovaním medzi existujúcim obecným bytovým domom na začiatku obce a navrhovaným vedľa neho. Príjazdová komunikácia bude napojená na navrhovanú pre susedný BD. Križovatka na ceste III/2350 ostane existujúca. Zo západnej strany rešpektujeme ochranné pásmo 10 m okolo ľavého brehu Kvačianky. Výmera lokality je len 0,0550 ha.
- mimo zastavané územie obce
 - lokalita **Nížné Pole III**, cca 6 RD, menšia lokalita pri vstupe do obce po pravej strane cesty III/2350 Kvačany, kde je aj prvá zastávka SAD Kvačany_Dlhá Lúka. Jej realizácia bude možná až po prekládke vzdušnej trasy VN 22 kV linka č. 211 s ochranným pásmom 10 m na obe strany od krajného vedenia, ktoré prechádza naprieč lokalitou v smere uhlopriečky. Príjazd do lokality bude z existujúcej križovatky ciest III/2350 a III/2349. Skoro pod celou časťou ornej pôdy v lokalite je riešené odvodnenie pozemkov drenážnym systémom. Ochranné pásmo 20 m od osi komunikácie III/2350 platiace mimo zastavané územie sa ruší, nakoľko posúvame hranicu z.ú. po okrajoch lokality a v z.ú. neplatí. Popri poľnej ceste na východnej strane lokality navrhujeme chýbajúci odvodňovací kanál. Celková výmera lokality predstavuje 0,6005 ha.
 - lokalita **Dielec II**, cca 14 RD, pokračovanie lokality Dielec I smerom na východ. Menšia časť lokality leží v z.ú. na záhrách za existujúcimi rodinnými domami, oproti nim je cez výhľadovú obslužnú komunikáciu orná pôda tiež určená na zástavbu. Pre umiestnenie rodinných domov v z.ú. bude potrebné preložiť vzdušnú VN 22 kV linku č. 211 do zeme. Do spodnej polovice lokality zasahuje odvodnenie pozemkov drenážnym systémom. Nad polovicou lokality je priestor vyhlásený ako chránené vtáčie územie SKCHVÚ050 Chočské vrchy. Po komunikácii na okraji východnej časti lokality je navrhovaná cyklotrasa do susednej obce Liptovská Sielnica. Celková výmera lokality predstavuje 1,7480 ha.

Predpokladaný nárast RD, BD - II. Etapa_Výhľad - obdobie do roku 2040 :

1. Popis regulovaných plôch v zastavanom území obce	RD, BD	Nárast počtu obyvateľov o
Mršinisko II	1 - 6 b.j.	21
1. Spolu	BD 1	21
2. Popis regulovaných lokalít mimo zastavané územie obce	RD	Nárast počtu obyvateľov o
Nížné Pole III	6	21
Dielec II	14	49
2. Spolu	RD 20	70
Celkom (1. Spolu + 2. Spolu)	RD 20, BD 1	91

ZÁVER :

V rámci II. Etapy_Výhľadu - počet rodinných domov za sledovaných 25 rokov pri 100 % úspešnosti realizácie

bude predstavovať nárast len o 20 rodinných domov a o 1 bytový dom (6 b.j.). Oproti terajšiemu stavu spolu s návrhom, nakoľko výhľad sa realizuje až po zrealizovaní návrhových plôch, sa bude jednať o nárast o 91 obyvateľov (t.j. o 15,80%). Spolu by tým pádom **obec mohla mať 1165 obyvateľov.**

2.7.2 Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

Občianska vybavenosť predstavuje široký komplex zariadení a účelovo upravených plôch, ktorých cieľom je uspokojovanie najrozmanitejších potrieb obyvateľov všetkých vekových kategórií. Obec v zmysle počtu obyvateľov radíme medzi malé obce SR a v zmysle polohy a koncentrácie pohybu k dopravnej križovatke medzi Liptovom a Oravou v Žilinskom kraji.

Hlavnou komunikačnou osou prechádzajúcou z.ú. obce je cesta III/2350, ktorá končí pod Kvačianskou dolinou a druhou je cesta III/2351 prechádzajúca časťou Dlhá Lúka. Tento hlavný komunikačný systém obce je priamo napojený na cestu II/584 Liptovský Mikuláš - Podbiel tvoriacu spojnicu medzi Liptovom a Oravou. Vzdialenosť od prvej križovatky ciest III. triedy pred z.ú. obce po prvú križovatku cesty III/2350 s cestou II/584 je cca 1,2 km. SZ časťou k.ú. Kvačian aj prechádza časť cesty II/584 až k Holici a ďalej do Zuberca. Z ciest III. triedy je zabezpečený príjazd k väčšine rodinných, bytových domov a občianskej vybavenosti v obci. Občianska vybavenosť je sústredená v dolnej a strednej časti obce. Uspokojivo pokrýva základné potreby súčasných obyvateľov.

Podľa charakteru činností ju delíme na:

- **nekomerčnú občiansku vybavenosť** (verejnú resp. sociálnu vybavenosť) zabezpečovanú z polohy štátu, regiónu alebo obce (školsťvo, zdravotníctvo a sociálna starostlivosť, správa a riadenie, ochrana pred požiarom, osveta) pričom na báze komerčnej môžu byť aj neštátne napr. súkromné školy, cirkevné školy, súkromné zdravotnícke zariadenia a pod.

- **komerčnú občiansku vybavenosť**, ktorú ovplyvňuje trhové prostredie (predovšetkým zariadenia telovýchovno–športové, kultúrno-historické, potom verejné stravovanie, verejné ubytovanie, maloobchod, služby a pod.)

Stav občianskej vybavenosti

Školstvo

• **Základná škola Kvačany** - sa nachádza na začiatku obce po pravej strane cesty III/2350 a je plno - organizovaná. V školskom roku 2013/2014 školu navštevuje 186 žiakov umiestnených do v 13-tich tried. Počet zamestnancov je 32 (23 pedagogických a 9 nepedagogických pracovníkov). Priamo z Kvačian ich je 11. Žiaci dochádzajú do školy okrem Kvačian aj z okolitých obcí ako sú Liptovské Matiašovce, Liptovská Sielnica, Prosiek, Lžipovce, Liptovská Anna, Bukovina, Bobrovník, Hliník, Liptovský Trnovec, Beňušovce a Liptovský Mikuláš. Vedľa telocvične je vybudovaná aj zastávka SAD Kvačany_ZŠ. Veľký školský areál tvoria 3 budovy a to učebný pavilón, budova telocvične a budova jedálne. Za učebným pavilónom je menšia budova slúžiaca pre školské dielne. Súčasťou areálu je nové multifunkčné ihrisko a detské ihrisko za telocvičňou.

Vyučovanie prebieha v 3 podlažnom učebnom pavilóne pôdorysného tvaru "U" ukončeného plochou strechou. Nachádza sa v ňom 19 tried. Pavilón prešiel menšou rekonštrukciou - na prvom podlaží boli do priestoru chodby vstavané nové učebne, z ktorých sa jedna využíva ako kmeňová trieda a druhá ako špecializovaná. Na druhom podlaží z pôvodnej učebne fyziky vznikli rozdelením 2 jazykové učebne, ktoré sú vybavené interaktívnymi tabuľami. Touto učebnou pomôckou boli v priebehu školského roka vybavené ďalšie 4 kmeňové učebne. Bezbariérový prístup na všetky podlažia umožňuje bezbariérová plošina. Sociálne zariadenia na 1. podlaží boli rekonštruované a novovzniknuté priestory boli použité pre rozšírenie PC učebni, ktoré boli vybavené novými počítačmi. V rámci tohto a iných projektov škola vybavila odborné učebne 35 počítačmi, 12 notebookmi, 9 spätnými projektormi a 5 interaktívnymi tabuľami. Z pôvodného skladu na pevné palivo bol vytvorený priestor pre šatňu. Na prízemí prebehla aj rekonštrukcia sociálnych zariadení a novým usporiadaním priestorov bolo vybudované bezbariérové sociálne zariadenie. Nové učebne boli vybavené novými stolmi a stoličkami. V súčasnosti sú všetky kmeňové triedy vybavené výškovo nastaviteľným školským nábytkom.

Budova telocvične je umiestnená bližšie k ceste III/2350, má pôdorysný tvar obdĺžnika, jedno nadzemné podlažie a ukončená je plochou strechou. Okrem športovej haly zahŕňa aj priestory školskej družiny, obecnú knižnicu s cca 2500 knižničnými jednotkami a odbornú učebňu na vyučovanie predmetu technika. V poobedňajších hodinách sú priestory využívané aj širšou verejnosťou a TJ Družstevník Kvačany. V školskom roku 2013/2014 bolo na nej vymenených 28 ks okien a zrekonštruované sociálne zariadenia a šatňa. V roku 2008 bol riešený havarijný stav strechy a na základe dotácie MŠ SR začala rekonštrukcia a nadstavba, ktorá mala riešiť rozšírenie priestorov využívaných na voľnočasové aktivity. Bohužiaľ financie na prestavbu neboli v tom čase efektívne využité. V 12/2014 však obec získala financie z Enviroföndu a bude sa môcť ďalej pokračovať v nadstavbe strechy, prístavbe zo severu, vo výmene dverí a pár ks okien, v zateplení obvodového plášťa budovy.

Budova jedálne sa nachádza vedľa telocvične, ktorá bola rekonštruovaná v roku 2004. Jedná sa o 1 podlažný objekt s pôdorysom obdĺžnika. Dispozičné riešenie tvorí hlavne kuchyňa, jedáleň a učebňa školskej družiny, v ktorej je umiestnená žiacka školská knižnica. V školskej jedálni sa stravuje cca 130 stravníkov a to žiakov školy, učiteľov a zároveň zabezpečuje aj stravovanie pre materskú školu a stravníkov z obce a blízkeho okolia.

Pre priblíženie histórie môžeme spomenúť, že Základná škola v Kvačanoch bola otvorená 01.09.1965. Do roku 1965 bola v obci jednotriedna, prípadne dvojtriedna škola s ročníkmi 1. – 5. Plne organizovaná Základná deväťročná škola bola do Kvačian presťahovaná z Liptovskej Sielnice. Výber staveniska bol prejednaný 30.10.1961 na MNV v Kvačanoch. Slávnostný výkop základov a prvé betónovanie previedol predseda MNV Eduard Kojš 13.04.1964. Odovzdaná budova školy do užívania bola 30.08.1965 a nový školský rok 1965/66 bol otvorený 01.09.1965. Prvým riaditeľom školy bol Samuel Beťko.

- **Materská škola Kvačany** - sa nachádza vedľa telocvične ZŠ v Kvačanoch po pravej strane cesty III/2350. Sídli v 2 - podlažnom objekte obdĺžnikového pôdorysu, ktorý je ukončený plochou strechou. Za týmto objektom je oplotený školský dvor s ihriskami pre deti, pieskoviskom. Skolaudovaná bola v roku 1981. V školskom roku 2013/2014 ju navštevovalo 31 detí vo 2 triedach. Deti majú vek od 2 do 6 rokov a 2 deti majú odložený začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky v odbore predprimárne vzdelávanie. Jednalo sa o deti z Kvačian a okolitých obcí ako sú Liptovské Matiašovce, Liptovská Sielnica, Ižipovce, Bukovina, Liptovský Trnovec a Liptovský Mikuláš. Zamestnaných je tu 6 osôb, z toho sa jedná o 4 učiteľov a 2 nepedagogických zamestnancov. Z obci Kvačany sú tu zamestnaní 2-ja nepedagogickí zamestnanci.

Na prízemí sa nachádza 1 trieda, soc. zariadenie, jedáleň, výdajňa stravy (jedlá sú dovážané z jedálne ZŠ), soc. zariadenie zamestnancov, sklady. V druhej časti sa nachádza kotolňa, sklad, 1 - izbový byt obce. Na poschodí sú 2 triedy, soc. zariadenie, kancelária, sklady. V druhej časti je ubytovacie zariadenie obce s kapacitou 20 lôžok a spoločné soc. zariadenie.

Priestorové vybavenie objektu je dostatočné pre danú kapacitu detí. Zariadenie spĺňa bezpečnostné normy, ale po hygienickej stránke si budova vyžaduje investíciu. MŠ je vybavená stolmi, stoličkami, kobercami, detským nábytkom, učebnými i diagnostickými pomôckami. Deti majú k dispozícii rôzne druhy hračiek, učebných pomôcok a spoločenských hier, ktoré sú priebežne obnovované. K vybaveniu patrí aj telovýchovné náradie a náčinie, detská literatúra, detské rytmické nástroje, bábky, pomôcky na pobyt vonku, výpočtová a audiovizuálna technika. Rozmiestnenie nábytku zodpovedá požiadavkám detí a ich individuálnym potrebám, rešpektuje antropometrické požiadavky. Jednotlivé kabinety sú vybavené na primeranej úrovni.

Vnútorne vybavenie MŠ absentuje a vyžaduje si investičné náklady na rekonštrukciu. Jedná sa o zastaralé hygienické priestory pri jedálni t.j. umyvárka 1. triedy, poškodená stierka v 1 triede, nevymaľované priestory už niekoľko rokov na prízemí i poschodí, okná sa zle zatvárajú, chýbajú žalúzie a pod. Na školskom dvore je potrebné najmä upraviť pieskovisko, oplotenie areálu, ktoré je na niektorých miestach poškodené.

Správa a riadenie

- **Obecný úrad** – je umiestnený v centre obce v 2 - podlažnom viacúčelovom objekte, ktorý je ukončený sedlovou strechou. Viacúčelový preto, lebo je tu obecný úrad a miestnosti s ním spojené a kultúrny dom so svojim zázemím. Objekt má 2 samostatné vstupy, ale vnútorná dispozícia umožňuje prechod z priestorov obecného úradu do kultúrneho domu. Na prízemí je miestnosť pre administratívnu pracovníčku, šenk s kuchynkou otvorený v čase kultúrno - spoločenských podujatí, sklad, sociálne zariadenie, sála kultúrneho domu pre cca 150 osôb na sedenie (zároveň na státie aj pre cca 180 osôb) s pódium, malá sála pre cca 20-30 osôb, šatne divadelníkov, sklad kulís. Na poschodí miestnosť pre starostu obce, zasadačka pre cca 20 osôb, kuchynka, archív. Zamestnané sú tu 3 osoby. Pre celý chod obce a správu a činnosti, ktoré je potrebné v obci vykonávať obec zamestnáva na dohodu 8 až 10 osôb, poslancov je v obci 7 a obecné zastupiteľstvo má zriadených 5 komisií fungujúcich ako poradný orgán OZ. Do budúca sa pripravuje rekonštrukcia celého objektu.

- **Pozemkové spoločenstvo urbarialistov Kvačany, Združenie vlastníkov súkromných lesov Kvačany** - tieto 2 podnikateľské subjekty sa starajú o súkromné lesné porasty v k.ú. Kvačany. V k.ú. Dlhá Lúka hospodári len PSU Kvačany. Vykonávajú rôzne lesnícke práce, zabraňujú nelegálnym živelným výrubom, zabezpečujú ochranu lesa, výsadbu nových lesných porastov a pod. Priestory majú na prízemí administratívnej budovy PD Lipt. Hole Kvačany, dvor Kvačany. Jedná sa o 2 miestnosti. V oboch podnikateľských subjektoch je zamestnaných 10 osôb a 2-3 osoby sú na dohodu.

- **Farský úrad Rímskokatolíckej cirkvy** – leží nad strednou časťou z.ú. obce v zrekonštruovanom rodinnom dome vedľa Rímskokatolíckeho kostola sv. Kataríny Alexandrijskej. Niekedy bola v tomto objekte materská škola, neskôr knižnica. Jedná sa o prízemný jednopodlažný objekt ukončený sedlovou strechou. Služi pre ubytovanie správcu farnosti ako aj na výkon jeho služobnej činnosti - 2 kancelárie, 1 menšia zasadačka pre cca 15 osôb, sociálne zariadenia.

Ochrana pred požiarom

- **Požiarňa zbrojnica** – je umiestnená na začiatku Dlhej Lúky v objekte bývalého obchodu so zmiešaným tovarom. Stretáva sa v ňom podľa potreby Dobrovoľný hasičský zbor obce. Jedná sa o pôdorysne úzky objekt zastrešený sedlovou strechou. V objekte sa nachádza garáž pre požiarne auto, sklad, kancelária, sociálne zariadenie. Druhé priestory pre PZ v Kvačanoch sú v budove vedľa obecného úradu. V súčasnosti má DHZ Kvačany 80 členov, z toho 16 žien. Ďalej vykonávajú prevenciu v 230 obytných budovách a štyroch malých prevádzkach a udržiavajú v chode plne vybavené zásahové vozidlo Avia A31 a požiarnu striekačku PPS12. Medzi ďalšie aktivity patria stráženie hrobu na Veľkú noc, účasť a organizovanie hasičských súťaží, spolupráca na miestnych akciách, pomoc a prevencia pri záplavách a požiaroch. Do budúca sa pripravuje rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice na Dlhej Lúke.

Osveta

- **Obecná knižnica** – je umiestnená v budove telocvične na dolnom konci obce ako súčasť školského areálu ZŠ v Kvačanoch. Je v nej spolu cca 2500 knižničných jednotiek. Otvorená býva podľa potreby. Základná škola v Kvačanoch má svoju vlastnú knižnicu.

Telovýchovno – športové zariadenia

- **TJ Družstevník Kvačany** – prevádzkuje svoju činnosť na najväčšej športovej ploche v obci, ktorá je zároveň i súčasťou školského areálu. Jedná sa o ľahkoatletické ihrisko s bežeckou dráhou po jeho obvode v dĺžke 400 m so škvárovým povrchom. Vo vnútri sa nachádza futbalové ihrisko o rozmere 100x68m, volejbalové ihrisko o rozmere 18x9m, plocha pre skok do diaľky. Objekty boli budované v rámci akcie "Z". Práce na športovom ihrisku boli dané do užívania v 08/1974.
- **Školský areál ZŠ v Kvačanoch** – bol popísaný v časti Školstvo - Základná škola Kvačany.
- **Detiské ihriská** sa nachádzajú v obci na dvoch miestach. Jedno je pred telocvičňou v dolnej časti obce a druhé v hornej časti obce. Pozostávajú z detských ihrísk ako sú preliezačky, šmýkačka, hojdačka, kolotoč a pod. Za telocvičňou sa nachádza nové multifunkčné ihrisko určené pre basketbal, volejbal, futbal, v zime verejné korčuľovanie

Kultúrno – historické zariadenia

- **Kultúrny dom** – sa nachádza vo viacúčelovej budove v centre obce, kde je zároveň aj obecný úrad. Má síce samostatný vstup, tak isto ako obecný úrad, ale dispozične sú vzájomne prepojené. Takže opis k nemu je v časti Správa a riadenie - Obecný úrad.
- **Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej** – je umiestnený nad strednou časťou z.ú. obce vedľa farského úradu. Kostol je vyhlásený za nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku zapísanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu SR pod číslom 315/0 (par. č. KN-C č. 6). Jeho najstaršie gotické časti pochádzajú zo začiatku 14. storočia. Zsvätený bol sv. Kataríne. Kapacita kostola je cca 250 miest na sedenie.

V okolí kostola sa od počiatku pochovávalo za ohradným múrom, v roku návštevy vizitátora 1560 bol ale cintorín zničený pri jednom z miestnych nepokojov. Zrejme počas nepokojov bol poškodený aj samotný kostol, pretože v polovici 16. storočia bol prestavaný a renesančne upravený. K pôvodnej stavbe bola pristavaná veža a objekt bol obohnaný múrom. Ďalšia prestavba prebehla v roku 1716. Kvačiansky kostol je jednoloďovou stavbou s rovným uzáverom presbytéria, prestavanou vežou, sakristiou a predsieňou. Z pôvodnej stavby sa zachovalo gotické obvodové murivo, časť gotických klenieb, okien a portálov. Klenba v lodi, v južnej predsieni a v priestore pod vežou pochádza zo 16. storočia. Na východnej stene presbytéria sú zachované dve gotické okná, na južnej stene gotické pastofórium s trojpásovým motívom v kružbe. Vchod do sakristie s gotickou krížovou klenbou je ozdobený gotickým kamenným portálom s pôvodnými dverami z 15. storočia. Pred južným vstupným portálom je renesančná predsieň s hrebienkovou krížovou klenbou. Interiér je barokovo upravený s nástennými maľbami z roku 1716. V rámci opráv vykonaných v interiéri kostola v roku 1951, reštaurátori odhalili rustikálne gotické nástenné maľby z obdobia okolo polovice 15. storočia, ktoré boli maľované technikou zvanou fresco secco. V približnom strede severnej steny je maľovaný triptych v ráme s motívom zalamovanej pásky. V strede je zobrazené utrpenie svätého Bartolomeja, západne od neho je archanjel Michal, vážiaci duše (tzv. Psychostáza), vo východnom poli stojaci svätec má nejasný atribút v ruke. Prostredný výjav je zdôraznený zdvojením rámu a pozostáva z tmavého monochrómneho a svetlookrového pásu s bielymi bodkami, známymi z rámov gotických oltárov. Na východnej stene v severnej časti kostola je zobrazená Madona a svätá Dorota, podávajúca Ježiškovi kvet. V južnej časti je trojica bosých svätíc alebo svätcov s knihami v rukách. Hlavný oltár je barokový s ústredným obrazom Korunovania Panny Márie z roku 1716, opravený v roku 1797. Pravý bočný oltár je ranobarokový oltár Michala archanjela z roku 1670. Ostatné oltáre, kazateľnica a obrazy Krížovej cesty pochádzajú z druhej polovice 19. storočia. Kamenná krstiteľnica bola zhotovená v roku 1697. Do mobiliára kostola patria v súčasnosti dva zvony. Menší z nich v roku 1661 získali Kvačany vo Svätom Kríži, potom čo na tamojšiu vežu premiestnili zvon z roku 1520 z rímsko-katolíckeho kostola v Paludzi. Väčší zvon, takzvaný Starý zvon nie je datovaný ani signovaný, ale podľa odhadov pochádza zo 16. storočia, zrejme z čias

prestavby. Zvon z roku 1755, tak ako ho uvádza Súpis pamiatok na Slovensku sa vo veži kostola nenachádza, bol odobratý pre vojenské účely v období prvej svetovej vojny. V súčasnosti sa v kostole nachádzajú dva zvony. Takzvaný Starý zvon nie je datovaný ani signovaný a križsky zvon z roku 1661 je uliaty Matiasom Ulrichom.

- **Kaplnka Božského Srdca Ježišovho na Dlhej Lúke** – sa nachádza v strednej časti z.ú. na Dlhej Lúke po ľavej strane vedľa hlavnej zbernej komunikácie, ktorá pokračuje v smere cesty III/2351. Patrí pod správu Rímskokatolíckej cirkvy, farnosť Kvačany. Kapacita kaplnky je cca 35 miest na sedenie. Jedná sa o menší objekt, ktorý pôvodne slúžil k uskladňovaniu obilia ako sýpka. Neskôr bol stavebne upravený a doplnený presbytériom a vežou. V roku 1900 bol do interiéru osadený oltár s výjavom Božského Srdca Ježišovho. Spočiatku sa slúžili sväté omše len na odpust t.j. na Božské Srdce a neskôr v prvé piatky v mesiaci. Od roku 1974 sa omše slúžili aj v nedeľu. V roku 1989 sa pristavila sakristia a následne roku 1990 prebehla rozsiahla rekonštrukcia interiéru (obetný stôl, ambon, bohostánok, socha Božského Srdca a lavice.) V roku 2003 po rozsiahlej rekonštrukcii sa vymenila dlažba, postavil sa nový chór, náter strechy, omietka a maľovka vnútorných priestorov. Od roku 2003 sa slúžia v kaplnke dve omše v týždni a v nedeľu.

- **Lokalita Oblazy s dvoma vodnými mlynni** - miestna časť Oblazy sa nachádza v SZ časti k.ú. Kvačian v blízkosti katastrálnej hranice s obcou Veľké Borové. V tejto dobe je to veľmi dôležitý turistický bod v Kvačianskej doline. Nachádzajú sa tu 2 vodné mlyny zapísané v ÚZPF SR ako nehnuteľné kultúrne pamiatky. Horný mlyn Gejdošovský pod číslom 2896/1-2 (par. č. KN-C č. 472/2) a dolný mlyn a píla Brunčiakovský pod číslom 3513/0 (par. č. KN-C 469/2). Dolný mlyn s hospodárskou časťou a pilou (čiastočne zrenovovaný) je vzácnou technickou pamiatkou a v letnom období je možnosť jeho obhliadky. Keďže sú oba mlyny blízko seba je možnosť sa aspoň pozrieť na horný mlyn a aspoň trochu poznať malebné údolie Kvačianskej doliny. Teraz turistická cesta z Kvačian vedúca k nim bola niekedy starou furmanskou cestou budovanou v rokoch 1769 a 1823 z Liptova na Oravu. Treba ešte spomenúť úsilie obyvateľov Hút, Malého a Veľkého Borového vybudovať novú cestu z Oblazov popod Roháč na Kobyliny. Mala podstatne zmierniť prevýšenie oproti do vtedy jestvujúcej ceste s najvyšším bodom na Roháči. Práce na novej ceste z oboch smerov sa aj začali v rokoch 1947 - 1948, no pre značné problémy pri stavbe a po úvahách o ďalšej náročnej údržbe cesty sa od zámeru upustilo. Preto sa v roku 1989 vybuďovala cesta II/584 cez Liptovské Matiašovce do Zuberca.

Verejné stravovanie

- **Jedáleň ZŠ Kvačany** – je najväčšie zariadenie, ktoré ponúka jedálenské služby nielen pre žiakov ZŠ Kvačany ale aj pre iných obyvateľov. Blížšie je o nej písané v časti Školstvo - ZŠ Kvačany.

- **Pivovar Brontvai** - je umiestnený v hornej časti obce v zrekonštruovanom rodinnom dome, kde okrem výroby piva ponúkajú aj verejné ubytovanie s reštauračnými službami. V objekte sa na prízemí nachádza reštaurácia s kapacitou 30 - 40 osôb s možným východom na terasu, v zadnej časti je kuchyňa, soc. zariadenia, sklady. Na poschodí je riešené ubytovanie v 5-tich izbách, lôžková kapacita je spolu 10 lôžok. Každá izba má svoje sociálne zariadenie, napojenie na WiFi, televízor. Na objednávku dokážu pripraviť v atraktívnom prostredí rôzne rodinné oslavy, malé svadby, firemné akcie a školenia, víkendové pobyty pre rodiny, jazykové pobyty a pod. Počas jesenných mesiacov ponúkajú pre hostí obľúbené husacie a kačacie hody spolu s nepasterizovaným a nefiltrovaným pivom Brontvai. Na dvore je v samostatnom objekte vybudovaný mikropivovar, ktorý ponúka špeciálne pivo so špecifickým charakterom ďalej neupravovaného piva. Predstavuje týmto návrat ku klasickej výrobe piva. Mesačne sa tu vyrobí 3500 litrov piva. V roku 2014 získal pivovar ocenenie Zlatá Pivná korunka za pivo svetlý Aurum. Na poschodí sa nachádza ubytovanie vo 2 izbách so 4-mi lôžkami spolu s kuchynkou, sociálnym zariadením. Zamestnaných je tu 3 až 5 osôb.

Verejné ubytovanie

- **MŠ Kvačany** – ponúka aj verejné ubytovanie. Popis k nej je v časti Školstvo - MŠ Kvačany.

- **Pivovar Brontvai** – ponúka aj verejné ubytovanie. Popis k nemu je v časti Verejné stravovanie - Pivovar Brontvai.

- **Ostatné ubytovanie** – v menšom množstve je roztrúsené v pár rodinných domoch po obci, kde sú zamestnaní priamo obyvatelia rodinných domov

Maloobchod

- **Potraviny COOP Jednota** – sú jediné potraviny zmiešaného tovaru v obci. Nachádzajú sa oproti Obecnému úradu v centre obce. Umiestnené sú v 2-podlažnom objekte ukončeným sedlovou strechou s dvoma vstupmi - jeden je pre potraviny a druhý pre Pohostinstvo Info. Na prízemí potravín je samoobslužná predajňa rozličného tovaru, kancelária, sklady, sociálne zariadenie pre zamestnancov. Na poschodí je prázdny podkrovný priestor, ktorý niekedy slúžil ako byt pre predavačku. Otvorené sú denne aj v nedeľu. Zamestnané sú tu 2 osoby priamo z Kvačian.

Služby

- **Dom smútku** – menší objekt skolaudovaný v 06/2014, ktorý je postavený na začiatku areálu cintorína v Kvačanoch. Príjazd k nemu je po miestnej obslužnej komunikácii v hornej časti obce smerujúcej k PD Lipt. Hole Kvačany, dvor Kvačany. Na prízemí je obradná miestnosť pre cca 30 osôb na sedenie resp. na státie cca 80 osôb, vedľa nej je technologická miestnosť (chladenie), sklad na náradie potrebné na údržbu cintorína. Chýba v ňom sociálne zariadenie, prívod pitnej vody a vykurovanie, preto sa počíta do budúca s jeho rekonštrukciou.
- **Cintoríny** - sú v obci dva, pretože k obci Kvačany sa v minulosti pričlenila aj obec Dlhá Lúka, ktorá mala tiež svoj cintorín. Za hlavný cintorín v obci sa považuje väčší cintorín na hornom konci Kvačian. Súčasťou neho je aj Dom smútku v dolnej časti. Umiestnenie hrobov je postupne situované zdola smerom nahor. Terén je svahovitý v hornej časti. Plocha predstavuje cca 3400 m² a je zaplnená na 95%. Druhý cintorín je umiestnený za zastavaným územím obce na Dlhej Lúke. Slúžil a aj teraz slúži na pochovávanie obyvateľov z časti Dlhá Lúka. Príjazd k nemu je po poľnej ceste, ktorá sa napája na obslužnú komunikáciu na konci Dlhej Lúky pri PD Lipt. Hole, dvor Dlhá Lúka. Odbočka z tejto poľnej cesty je určená pre hlavný vstup do cintorína na jeho JZ strane. Jeho plocha v miernom svahu je cca 3500m² a je zaplnená na 50%. Na SV strane pri oplotení je umiestnená malá zvonica. V oplotení je zároveň aj bránička pre možný vchod do cintorína aj z tejto strany. Urnový háj v obci chýba.
- **Obecná strelnica** - sa nachádza nad PD Lipt. Hole Kvačany, dvor Kvačany. Príjazd k nej je po poľnej ceste vedľa dvora až k parkovisku s prístreškom pri strelnici. V súčasnosti je využívaná v čase od mája do septembra v roku členmi Zboru väzenskej a justičnej stráže Ružomberok. Príležitostne ju navštívia aj nadšenci z obce, okolia a pod., ktorí majú záľubu v rekreačnom strieľaní. Jej vznik ako krytej strelnice datujeme od roku 1976. V tom čase bola jediná v okrese Liptovský Mikuláš a radila sa medzi najlepšie v kraji. Začali sa na nej konať pravidelné strelecké súťaže ako bola Okresná strelecká liga, Veľká cena SNP, miestne súťaže, súťaže členov závodných stráží, polície, väzenskej a justičnej stráže. Pre mládež boli pravidelne organizované strelecké súťaže zo vzduchovky. Konali sa v telocvični ZŠ systémom 5 - kolovým, pričom najhoršie dva výsledky sa jednotlivcom nezapočítavali.
- **Pohostinstvo "Info"** - sa nachádza v objekte, kde sú aj potraviny COOP Jednota. Vstup do neho je samostatný. Dispozične sa jedná o 2 miestnosti s kapacitou 25 osôb, sociálne zariadenie, malý sklad. Pred objektom je riešené aj vonkajšie sedenie. Otvorené býva denne, zamestnaná je tu 1 osoba.
- **Pohostinstvo "Uram"** - je umiestnené na dolnom konci obce v zrekonštruovanom rodinnom dome. V prednej časti RD na prízemí je miestnosť pre pohostinstvo s kapacitou 25 osôb, sociálne zariadenie, vzadu sklad. Pred domom je riešená možnosť sedenia hlavne v letných mesiacoch pre 15 osôb. Otvorené býva denne, zamestnaná je tu 1 osoba. Na poschodí je riešené bývanie majiteľa s rodinou.
- **Plantáž vianočných stromčekov** - je riešená za objektom Potravín COOP Jednota. Jedná sa o plochu o výmere 4300 m², ktorú spravuje PSU Kvačany. Každý rok z nej vyrúbu a predajú vianočné stromčeky. Zároveň dosadia v priemere 40 ks zväčša jedličiek a borovic. Nad plochou stromčekov prebieha vzdušné vedenie VN 22 kV s ochranným pásmom 10 m na každú stranu od krajného vedneia, ktoré končí v trafostanici za obchodom (TS2 Kvačany_Obchod, výkon 400 kVA).
- **Stredisko zimnej údržby cesty II/584 Huty - Liptovské Matiašovce** - zariadenie patriace pod Správu ciest ŽSK - závod Liptov, ktoré leží po pravej strane cesty II/584 Liptovské Matiašovce - Huty. Objekt a priestory okolo neho slúžia ako sklady posypového materiálu, parkoviská a všetky činnosti pre fungovanie pracovníkov vykonávajúcich údržbu na spomenutej ceste.
- **Služby v obci** – sú v menšom rozsahu roztrúsené v pár objektoch po obci príp. priamo v rodinných domoch napr.: autodieliňa Urban, kovovýroba Unitechna, vedenie účtovnej a mzdovej agendy, kaderníctvo, šitie pracovných a športových odevov, lesopestovná činnosť s ťažbou dreva a pod.
- **Sezónne služby pod Kvačianskou dolinou** - sú aktívne v letných mesiacoch až po začiatok jesene teda v termíne od mája po začiatok októbra, jedná sa o bufet s občerstvením, WC na priestore pred vstupom do Kvačianskej doliny, zároveň je tu spolpatnené a strážené parkovanie pre návštevníkov doliny.

Návrh riešenia občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou

Občianska vybavenosť predstavuje široký komplex zariadení, ktorých cieľom je uspokojovanie najrozmanitejších potrieb obyvateľov všetkých vekových kategórií, plní významnú úlohu pri tvorbe charakteristiky obce. Jej vhodný a účelný návrh dáva možnosť pre obec získať na jednej strane svoj typický obraz, ale na druhej strane zabezpečiť pre obyvateľov obce ako aj návštevníkov dostatočné uspokojovanie ich potrieb súvisiacich najmä s obchodom, službami a remeslami, ktoré majú v obci a regióne tradíciu, vzdelaním, zdravotníctvom, kultúrou, zábavou, sociálnou starostlivosťou a pod. Bude sa vyvíjať postupne spolu s rastom obyvateľstva s jeho potrebami.

Pri návrhu a rozmiestnení zariadení občianskej vybavenosti sme vychádzali z predpokladanej veľkosti, funkcie obce a jej spádového územia. Pri rozmiestňovaní zariadení základnej občianskej vybavenosti bola hlavným kritériom obsluha obyvateľstva s primeranou pešou dostupnosťou k hlavným dopravným komunikáciám v obci, ktorými sú 2 cesty III. triedy. Prvá III/2350 prechádza stredom z.ú. Kvačian z juhu na sever až pod Kvačiansku

dolinu s otočkou v závere. Druhá III/2351 smeruje od začiatku z.ú. Kvačian na západ na Dlhú Lúku, pričom končí pod Kaplnkou na Dlhej Lúke. Okolo týchto ciest je sústredená skoro všetka občianska vybavenosť a predpokladáme, že do budúca to tak aj ostane.

V centre obce sa jedná o občiansku vybavenosť pre správu, riadenie, kultúru, spoločenské akcie, obchod. Tieto funkcie sú sústredené v obecnom úrade, kultúrnom dome a oproti nim cez cestu III/2350 v potravinách COOP Jednota. Momentálne je ich kapacita postačujúca, ale do budúca sa počíta s ich rekonštrukciou, modernizáciou. Vedľa týchto objektov (cca 240 m) sa nachádza tiež pri ceste III/2350 Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej, ktorý je priebežne rekonštruovaný a preto je v pomerne dobrom stavebno - technickom stave. **Na dolnom konci obce** je pomerne veľký školský a športový areál. Jedná sa o budovy ZŠ v Kvačanoch, budovu jedálne, telocvične a povyše budovu MŠ v Kvačanoch. Budova telocvične bola nedávno rekonštruovaná. Budovu MŠ by bolo vhodné modernizovať, rekonštruovať zároveň spolu s vonkajšími detskými ihriskami. **Na hornom konci obce** je malý Dom smútku, ktorý by bolo tiež vhodné stavebne upraviť, zmodernizovať. **Na Dlhej Lúke veľa občianskej vybavenosti ani nie.** Je tu len malý objekt slúžiaci pre požiarnu zbrojnicu na začiatku tejto časti obce. Vo dvore za ním je dočasný zberný dvor separovaného odpadu (papier, sklo, plasty, kov, textil) a v strede je kaplnka.

Do budúca počítame s novými plochami prednostne určenými pre občiansku vybavenosť. Ich umiestnenie bude lokalizované tam, kde bude predpoklad väčšieho sústredenia obyvateľov obce. Jednalo by sa o plochu **v JZ časti novej lokality Trávniky**, kde by bola okrem občianskej vybavenosti (obchod, služby rôzneho druhu podľa potreby) sústredená aj športová vybavenosť (menšie detské ihriská, športové plochy), dostatočné parkovacie plochy, verejná zeleň. Bol by to priestor, ktorý na Dlhej Lúke chýba a pri potenciálnom náraste v počte rodinných domov v nových lokalitách Trávniky, Dielec I, Nižné pole I, II, vo výhľade Nižné pole III, Dielec II by vytvoril aj zhrmažďovaciu plochu resp. námestie pre túto časť obce. V obci by sa dali pre občiansku vybavenosť aj zrekonštruovať priestory nových alebo existujúcich rodinných domov.

Pre rozvoj zariadení občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) kapacitný a štrukturálny nárast občianskej vybavenosti priblížiť k budúcu rastu počtu obyvateľstva a následných jeho aktivít pre uspokojovanie základných potrieb pre obyvateľov i návštevníkov obce

b.) vychádzať z predpokladu dobudovania nadväzností priestorov OV s už existujúcou vybavenosťou, aby bola podchytená gravitácia pešieho pohybu z nových priestorov do centra Dlhej Lúky s cieľom zatraktívnenia obytných ulíc a rekreačno - oddychových plôch

c.) využiť voľné kapacity v nevyužitých podkroviach jestvujúcej občianskej vybavenosti a celkovom dispozičnom prehodení v neobývaných a často chátrajúcich rodinných domoch (neobývaných domov je v obci 74) vyžadujúcich rekonštrukciu - stavebné úpravy, nadstavbu, prístavbu príp. asanáciu a výstavbu nového objektu v obytnom území

d.) základnú vybavenosť priblížiť čo najviac občanovi - jej umiestnením sledovať hlavné pešie trasy, rozvojom vybavenostných zariadení podporovať tvorbu nových pracovných miest ako sú zdravotníctvo, sociálne služby (napr. možnosť návratu starších obyvateľov na dedinu pri zabezpečení zdravotných a sociálnych služieb, školy v prírode s celoročnou prevádzkou, cestovný ruch, služby, obchod, verejné stravovanie, drobné remeslá, prevádzky, kultúrno - spoločenské zariadenia a ďalšie podľa požiadaviek obyvateľov

e.) aj keď je obec pomerne malá z hľadiska počtu obyvateľstva riešiť aj opatrovateľskú službu pre starých a imobilných občanov (napr. penzión, dom dôchodcov) príp. sociálne domy (pre opustené matky s deťmi, pre neprispôsobivých občanov a pod.)

f.) ubytovacie a stravovacie zariadenia so službami prednostne situovať v plochách určených pre rekreáciu, kde už je predpoklad situovania ostatných stavieb a zariadení cestovného ruchu, sústrediť sa hlavne na vybudovanie primeranej vybavenosti v severnej časti k.ú. Kvačian na známej rozhladni pri ceste II/524 v lokalite Bufet Holica s dôrazom na ochranu prírody a tvorbu krajiny a výsledku z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 24/2006 Z.z.

g.) vybudovať nové miestne cyklotrasy vo vzájomnom prepojení so zariadeniami OV a okolitými obcami - v smere z centra obce popri ceste III/2350 na juh z.ú. cez spodnú časť Dlhej Lúky do Liptovskej Sielnice, cez vrchnú časť popri areáli PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka do Prosieka, poza futbalový štadión TJ Družstevník Kvačany do Liptovských Matiašoviec ako Tatranskú magistrálu č. 15. To znamená neriešiť cyklotrasy len popri cestách II. a III. triedy ale aj cez terajšie poľné, lesné cesty, ktoré ponúkajú bezpečnejší a zážitkovo krajší prejazd pre cyklistov ale aj peších.

2.7.3 Návrh riešenia výroby

2.7.3.1 Poľnohospodárska výroba

Poľnohospodárska pôda je poľnohospodársky využívaná ako orná pôda, lúky a pasienky a tvorí základ pre lesníctvo. Zloženie pôd a ich skeletnosť závisí od horninového zloženia, reliéfu, geomorfologických procesov, podnebia, pôsobenia rastlín a mikroorganizmov, látkovej výmeny a hydrologických pomerov. Na poľnohospodársky využívaných pozemkoch obsah živín a pôdna reakcia závisí tiež od množstva a spôsobu hnojenia, pôvodné pôdy majú pomerne nízky obsah humusu. V riešenom území obce ovplyvnila zloženie pôd horizontálna vrstevnosť a členitosť územia, preto sa typy pôd líšia v závislosti od nadmorskej výšky a vplyvu riečnych nánosov.

Prevládajúcimi pôdnymi typmi v záujmovom i riešenom území obce ležiacej v horských oblastiach Západných Tatier sú podzoly kambizemné a podzoly modálne a humusovito – železité, v najvyšších polohách oboch pohorí dominujú litozeme modálne silikátové a rankre. V oblasti Chočských vrchov kambizeme pseudoglejové. V Liptovskej kotlině plošne prevládajú kambizeme pseudoglejové, pseudogleje modálne kyslé až pseudogleje stagnoglejové a rendziny a kambizeme rendzinové. Severne od vodnej nádrže Liptovská Mara v podhorí Západných Tatier plošne dominujú pararendziny kambizemné a kambizeme rendzinové. Prevažujúcim pôdnym druhom na území okresu Liptovský Mikuláš sú piesčito – hlinité a hlinité pôdy, v oblasti Liptovskej kotliny sa vo väzbe na pôdotvorný substrát zvyšuje obsah ílovitej frakcie v pôdnom profile a vyskytujú sa tu pôdy ílovito-hlinité až ílovité pôdy. Zvýšený obsah skeletu v pôdach sa nachádza v hornatých častiach územia (Tatry, Nízke Tatry). Z hľadiska kamenitosti (štrkovitosti) na území okresu Liptovský Mikuláš prevažujú neskeletnaté až slabo kamenité pôdy (0 – 20 %) a stredne kamenité (štrkovité) pôdy (20 – 50 %), v oblasti Západných Tatier a oblasti Ďumbiera v Nízkych Tatrách silno kamenité (50 – 75 %) pôdy.

Na území katastrov obce Kvačany hospodári **Poľnohospodárske družstvo Liptovské Hole Kvačany**, ktorého vznik datujeme 19.03.1960. Má v užívaní 2 dvory a to dvor Kvačany a dvor Dlhá Lúka. Dvor Kvačany je väčší leží v hornej časti Kvačian (k.ú. Kvačany), kde je aj sústredená celá činnosť družstva. Dvor Dlhá Lúka je menší a nachádza sa na konci časti Dlhá Lúka (k.ú. Dlhá Lúka). Momentálne nie je využívaný pre aktívnu činnosť družstva. V minulom roku sa konali na ňom len aukčné trhy na plemenné barany. Okrem toho má v užívaní v k.ú. Lipt. Matiašovce dvor Lipt. Matiašovce (stredné Matiašovce), v k.ú. Veľké Borové dvor Veľké Borové a v k.ú. Lipt. Trnovec dvor Liptovský Trnovec. Na dvore v Liptovských Matiašovciach je stredisko mechanizácie pre traktory, autodopravu, strojový park. Vo Veľkom Borovom je družstvo zamerané na chov oviec v počte vyše 1 000 ks. V Lipt. Trnovci je zabezpečovaný chov teliat, ktoré ako 10-dňové dovezú z dvora z Kvačian a tu prechádzajú z mliečnej výživy na rastlinnú. Je tu veľká sýpka a výroba krmných zmesí pre ne.

PD Lipt. Hole Kvačany sa zameriava na rastlinnú, živočíšnu výrobu, produkciu a predaj mlieka, mäsa. Celkovo je v ňom zamestnaných 47 osôb, na dvore v Kvačanoch pracuje 17 osôb (z týchto 17 osôb pochádza 11 priamo z obce Kvačany), pričom v živočíšnej výrobe pracuje 11 osôb a 6 osôb je v administratíve. Na začiatku dvora Kvačany je administratívna budova s parkovaním. Jedná sa o 2-podlažnú budovu ukončenú sedlovou strechou. Nachádzajú sa v nej kancelárie pre zamestnancov, sklady, soc. zariadenia, kuchyňa, ktorá nefunguje. Jedáleň sa využíva na schôdze, spoločenské udalosti. V prenájme sú 3 miestnosti z toho 2 na prízemí, kde sídli Pozemkové spoločenstvo urbarialistov Kvačany a na poschodí v jednej miestnosti sú vodiči SAD. Nad dvore sú objekty pre ustajnenie hovädzieho dobytku, dojárň, garáže pre poľnohospodársku techniku spolu s dielňami, sklady krmiva a iné pomocné objekty.

Poľnohospodárska produkcia je zameraná na :

- **rastlinnú výrobu** - pestovanie viacročných krmovín a obilovín ako sú triticales, jačmeň ozimný a jarný, kukurica na rozlohe 58 ha ornej pôdy v Kvačanoch a 49 ha ornej pôdy na Dlhej Lúke. V užívaní majú ešte 336 ha poľnohospodárskej pôdy (TTP+OP) v Kvačanoch a 172 ha na Dlhej Lúke.

- **živočíšnu pôdu** - zameranú na chov hovädzieho dobytku ako sú dojnice 350 ks, jalovice vysokotelné 50 ks, 2 ročné jalovice 30 ks, spolu ich je 430 ks. Maximálne je priestor družstva určený na chov 450 ks dobytku. Pasú sa na ploche trvalých trávnatých porastov o výmere 1745 ha.

Ostatná poľnohospodárska pôda je v súkromných rukách obyvateľov obce, ktorí si svoju pôdu obrábajú sami na rozsiahlych záhradách pri rodinných domoch ale aj na lúkach, ornej pôde v rôznych častiach k.ú. obce. Obyvatelia si dopestujú hlavne zeleninu a ovocie a chovajú v menšom množstve aj hovädzí dobytok, ošípané, ovce, kozy prípadne kone.

Charakteristika druhov pozemkov

V riešenom území obce Kvačany sa nachádzajú 2 katastrálne územia a to Kvačany (č. 830101) s výmerou 1635,8080 ha a menšie Dlhá Lúka (č. 830097) s výmerou 607,7149 ha (27,08%). Spolu to predstavuje 2243,5229 ha. V Kvačanoch i na Dlhej Lúke je poľnohospodárskej pôdy veľmi málo. Je to len 346,5770 ha tj. 21,19 % v

Kvačanoch. Na Dlhej Lúke aj keď má menšiu katastrálnu výmeru je poľnohospodárskej pôdy o trochu viac a to 202,1745 ha t.j. 33,27%.

Nepoľnohospodárska pôda v Kvačanoch je zastúpená až vo výmere 1289,1957 ha, čo predstavuje 78,81 % z celkovej výmere k.ú. Kvačany. Na Dlhej Lúke je to 405,8407 ha, čo je 66,73 %. Z tejto plochy je najviac lesných pozemkov (v Kvačanoch 1180,7242 ha t.j. 72,18%, na Dlhej Lúke 363,2865 ha t.j. 59,78%) a tie dodávajú aj celkový výraz krajinnému charakteru oboch k.ú. na členitom, v Kvačianskej doline až kaňonovitom reliéfe.

Z poľnohospodárskej pôdy sú najviac zastúpené v Kvačanoch trvalé trávnaté porasty 252,9414 ha (15,47%), ornej pôdy je pomerne málo 83,3257 ha (5,09%) a záhrad je 10,3099 ha (0,63%). Na Dlhej Lúke je to podobné. Tu je najviac trvalých trávnatých porastov 163,7875 ha (26,95%), potom ornej pôdy 35,9357 ha (5,92%) a záhrad je najmenej a to 2,4513 ha (0,40%).

Identifikačný znak položiek KN v k.ú. Kvačany /11/2015) :

Katastrálne územie (k.ú.) Kvačany	č. 830101
Počet parcel „C“	2283
Počet parcel „E“	684
Počet listov vlastníctva	959
Počet vlastníkov	9365
Počet stavieb	176

Identifikačný znak položiek KN v k.ú. Dlhá Lúka /11/2015) :

Katastrálne územie (k.ú.) Dlhá lúka	č. 830097
Počet parcel „C“	1295
Počet parcel „E“	304
Počet listov vlastníctva	527
Počet vlastníkov	4068
Počet stavieb	100

Prehľad ÚHDP v k.ú. Kvačany (11/2015) :

Druh pozemku	Výmera v ha	%
Orná pôda	83,3257	5,09
Záhrady	10,3099	0,63
Trvalé trávnaté porasty	252,9414	15,47
Poľnohospodárska pôda spolu	346,5770	21,19
Lesné pozemky (LP)	1180,7242	72,18
Vodné plochy (VP)	10,4295	0,63
Zastavané plochy a nádvorcia (ZP)	41,7515	2,55
Ostatné plochy (OP)	56,3258	3,45
Spolu LP, VP, ZP, OP	1289,1957	78,81
Celková výmera k.ú. Kvačany	1635,8080	100,00

Prehľad ÚHDP v k.ú. Dlhá Lúka (11/2015) :

Druh pozemku	Výmera v ha	%
Orná pôda	35,9357	5,92
Záhrady	2,4513	0,40
Trvalé trávnaté porasty	163,7875	26,95
Poľnohospodárska pôda spolu	202,1745	33,27
Lesné pozemky (LP)	363,2865	59,78
Vodné plochy (VP)	1,1835	0,19
Zastavané plochy a nádvorcia (ZP)	16,4926	2,71
Ostatné plochy (OP)	24,5778	4,05
Spolu LP, VP, ZP, OP	405,8407	66,73
Celková výmera k.ú. Dlhá Lúka	607,7149	100,00

Charakteristika bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek

Pôdu definujeme ako samostatný útvar, ktorý vznikol premenou vrchnej časti zemskej kôry pôsobením pôdotvorných činiteľov, ktorými sú: materská čiže pôdotvorná hornina, reliéf (tvary zemskeho povrchu a geologické procesy, ktoré na ňom prebiehajú), podnebie, organizmy (rastliny, živočíchy, mikroorganizmy), podzemná i povrchová voda, vek pôdy a činnosť človeka. Pôda nie je stála. Zmenou niektorého z pôdotvorných činiteľov dochádza postupne k zmenám jej vlastností. Na charakter pôd a ich kvalitu zásadne vplýva najmä človek. Rozsiahlym odlesňovaním a rozoraním strmých svahov už v dávnej minulosti došlo k odplavovaniu pôdnych častíc, k deštrukcii pôdnych horizontov a tým sa kvalita, úrodnosť pôdy znižovala. Tento proces žiaľ pokračuje i v súčasnosti.

Zloženie pôd a ich skeletnosť závisí od horninového zloženia, reliéfu, geomorfologických procesov, podnebia, pôsobenia rastlín a mikroorganizmov, látkovej výmeny a hydrologických pomerov. Na poľnohospodársky využívaných pozemkoch obsah živín a pôdna reakcia závisí tiež od množstva a spôsobu hnojenia. Pôdne druhy určujeme podľa zrnitosti, pôdne typy podľa pôdotvorného procesu.

Z hľadiska bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ) sa v území tvoriacom celé zastavané územie okolo Kvačianky s prechodom na Dlhú Lúku, kde predpokladáme určité stavebné zámery a iné návrhy, **nachádza najkvalitnejšia PP podľa kódu BPEJ so skupinou 0914062/7**. Z toho vyplýva, že už v dávnej minulosti ľudia stavali svoje príbytky na najlepších pôdach v k.ú. obce. Nové a výhľadové lokality zväčša rozširujú existujúce z.ú., nakoľko nie je práve najvhodnejšie vytvárať samostatné roztrúsené osídlenie ako sú napr. lazy obklopené prírodou. Vôbec pre túto obec ani nie je typický takýto druh osídlenia.

Preto v návrhu riešime plynulé rozšírenie zastavaného územia pre obytné územie najmä v okolí Dlhej Lúky a to v jej severnej časti lokality Trávniky, v južnej časti lokality Dielec I, vo výhľade Dielec II, pred vstupom do obce v lokality Nižné pole I, II, vo výhľade Nižné pole III, v západnej časti tesne za hranicou z.ú. lokality Priekopa (rekreačné územie) a pod ňou lokality IBV Mlyn Kvačany, vo východnej časti v z.ú. lokality Ponad Sady. Keďže všetky najkvalitnejšie pôdy sa prosté nachádzajú priamo v z.ú. obce a v jeho najbližšom okolí aj tieto spomenuté lokality sa nachádzajú na takejto pôde, okrem severnej časti lokality Priekopa. Pre výstavbu bytových domov navrhujeme lokalitu Mršinisko I a vo výhľade Mršinisko II, ktoré sa nachádzajú v južnej časti z.ú. obce tiež na najkvalitnejšej pôde. Z ostatných navrhovaných lokalít menšieho rozsahu spomenieme aspoň v severnej časti z.ú. lokality Pri družstve (výrobné územie), ktoré neleží na najkvalitnejšej pôde. Najkvalitnejšie pôdy sú označené v tabuľke Prehľadu pôd podľa BPEJ hrubším písmom. Všetky hranice BPEJ s označením kódov, skupín a najlepších pôd sú zaznačené vo Výkrese vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde č.8.

Čo sa týka charakteristiky klimatických regiónov územie okolo z.ú. obce sa nachádza v časti pod lesnými porastmi (patrí tam dvor PD Lipt. Hole, Kvačany v pokračovaní zhruba 200 m od niekdajšej horárne, po dvor PD Lipt. Hole Dlhá lúka a horná časť lokality Dielec I a pokračovanie v smere popod cintorín na Dlhej lúke) **vo veľmi chladnom a vlhkom klimatickom regióne** (182 dní dĺžka obdobia s teplotou nad 5°C, priemerná teplota vzduchu v januári -5° až -6°C). Zvyšná časť sa nachádza v chladnom a vlhkom klimatickom regióne (202 dní dĺžka obdobia s teplotou nad 5°C, priemerná teplota vzduchu v januári -4° až -6°C).

Prehľad pôd podľa BPEJ udáva nasledovná tabuľka :

Číslo BPEJ	Stručná charakteristika hlavných pôdnych jednotiek (HPJ)	Bonita
0982882 0982883 1082682 0982682	Kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch : 12-25°, stredne ťažké až ťažké	9
0978462	Kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)	9
0990462 1090462	Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké	8
0914062	Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké	7
0963402 1063422	Kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké	7
1092883 1092683 0992683 1092882	Rendziny typické na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)	9
1087222	Rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)	7
1014062	Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké	7
1000892	Pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)	9

Pre vysvetlenie a charakteristiku popísanú stručne v tabuľke prehľadu BPEJ :

- **kambizeme** (v starších klasifikáciách hnedé pôdy) – sú pôdy s rôzne svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávaného skeletnatých substrátov s rôznym väčšinou však vyšším obsahom skeletu. Subtypy : *typické* (vyskytujúce sa vo varietách : nasýtené a kyslé), *dystrické* silne kyslé s veľmi nízkym nasýtením bázickými kationmi, *luvizemné* s B horizontom s akumuláciou ílu, *pseudoglejové* s výrazným oglejením v B horizonte.

- **fluvizeme** (v starších klasifikáciách nívne pôdy) – sú pôdnym typom, ktorý sa vyskytuje len na nivách vodných tokov, ktoré sú alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont. Najdôležitejšie subtypy používané v bonitácii : *typické* (vo variete : typické

a karbonátové), *glejové* s vysokou hladinou podzemnej vody a glejovým horizontom pod humusovým horizontom, *pelické* s veľmi vysokým obsahom ílovitých častíc (zrnitostne veľmi ťažké pôdy).

- **rendziny** charakteristické pôdy na vápencoch a dolomitoch, väčšinou s trvým humusovým horizontom pod ktorým je substrát alebo B horizont zvetrávania. Subtypy : *typické*, *kambizemné* s B horizontom. V celom profile alebo len v substaráte obsahujú karbonáty.

Charakteristika existencie hydromelioračných zariadení

V riešenom území obce Kvačany **sú evidované hydromelioračné zariadenia** v správe Hydromeliorácií š.p., Bratislava a Poľnohospodárskeho družstva Liptovské Hole so sídlom v Kvačanoch.

Hydromeliorácie š.p., BA majú v správe nasledovné hydromelioračné zariadenia :

- v k.ú. Kvačany

- **kanál krytý B** (evid.č. 5304 218 002), ktorý bol vybudovaný v roku 1979 o celkovej dĺžke 0,177 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany"

- v k.ú. Dlhá Lúka

- **kanál krytý A** (evid. č. 5304 218 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1979 o celkovej dĺžke 0,092 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany"

Oba kanále sú zakreslené vo výkresoch v grafickej časti. Prvý je pri ceste a moste cez Kvačianku oproti Materskej škole smerujúcej na novú ulicu a druhý je cca 220 m od začiatku k.ú. obce po ľavej strane cesty III/2350. Od cesty je vzdialený cca 50 m a v jeho hornej časti prejde popod cestu na jej druhú stranu. Ochranné pásmo je 5m od osi krytých kanálov na obe strany, ktoré je potrebné rešpektovať.

Ďalej je evidované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom hydromelioračných stavieb, ktorý je v správe PD Liptovské Hole so sídlom v Kvačanoch. Jeho realizácia bola pred 40-timi rokmi a celé je zakreslené vo výkresoch grafickej časti.

PD Lipt. Hole so sídlom v Kvačanoch má v správe nasledovné drenážne systémy evid. č. 5304218 :

- **lokalita č. 1** - sa nachádza v západnej časti zväčša nad z.ú. obce. Celková odvodnená plocha je 49,76 ha, drenážou odvodnená plocha je 27,88 ha, z čoho systematická drenáž je 26,60 ha. Navrhovaná plocha na odvodnenie bola 51 ha, vylúčila sa plocha 1,24 ha pri vodojeme.

- **lokalita č. 2** - nachádza sa po pravej strane potoka Kvačianka v JZ časti za hranicou z.ú. Dlhej Lúky. Celková odvodnená plocha je 15,50 ha. Drenážou odvodnená plocha je 10,24 ha, z ktorej systematická tvorí 9,24 ha.

- **lokalita č. 3** - sa nachádza po pravej strane cesty III/2350 smerujúcej do Kvačian. Celková odvodnená plocha je 51,50 ha, systematickou drenážou odvodnená plocha je 48,88 ha.

Pri navrhovaní nových stavebných a iných zámerov je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (PP) a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. **V zmysle § 12 ods. 2 zákona nenavrhopvať zámery na PP s kódom BPEJ 0914062/7, 0963402/7, 1063422/7, 1069412/7, 1087442/8 v k.ú. Dlhá Lúka a 0914062/7, 0963402/7, 1063212/7, 1064413/7 v k.ú. Kvačany, ktorá je v zmysle Nariadenia vlády SR č. 25/2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP od 01.04.2013 osobitne chránenou PP.** Pri vyhodnocovaní dôsledkov stavebných a iných návrhov na PP v zastavanom území i mimo neho v textovej, tabuľkovej a grafickej časti postupovať v zmysle § 5 vyhlášky č. MŽP SR č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona.

Pre rozvoj poľnohospodárskej výroby ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) pri ochrane pôdy vychádzať zo zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy (PP) pri nepoľnohospodárskom použití podľa § 12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 359/2007 Z.z. a zákona č. 219/2008 Z.z.

b.) podporovať všetky aktivity, ktoré vynakladá jeden hospodársky subjekt a to PD Lipt. Hole - Kvačany súvisiace s obhospodarovaním poľnohospodárskej pôdy, so spásaním trvalých trávnatých porastov, pasienkov cez pastevné obdobie hovädzím dobytkom

c.) pri riešení nových a výhľadových lokalít určených pre bývanie, šport, rekreáciu a výrobu nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie PP nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami, zároveň zabezpečiť prístup na neprípustné hony v prípade rozdelenia honov vybudovanie účelových poľných ciest

d.) využiť na stavebné a iné zámery na PP plochy situované hlavne predovšetkým v zastavanom území obce ohraničenom k 01.01.1990, ďalej preluky medzi jestvujúcou zástavbou a následne podporovať možnosti obce a jeho priestorovú optimalizáciu predovšetkým na voľných nezastavaných plochách, ktoré sú v priamom kontakte so

súčasne zastavaným územím a vybudovanou technickou a dopravnou infraštruktúrou so zreteľom na ochranu najkvalitnejších PP

e.) rešpektovať najkvalitnejšie PP s kódom bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (ďalej len "BPEJ") v k.ú. Kvačany 0914062, 0963402, 1063212, 1064413, v k.ú. Dlhá Lúka 0914062, 0963402, 1063422, 1069412, 1087442. Táto PP je v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. od 01.04.2013 chránenou PP, pričom je potrebné navrhovať stavebné a iné zámery na nej len v nevyhnutných prípadoch.

f.) stanoviť zásady pre drobnochov v zastavanom území a to pre vlastnú potrebu občanov aj pre zmluvný chov v zmysle nezasahovať negatívnymi zložkami ako znečisťovanie ovzdušia, šírenie pachu, hluku, vibrácií z ťažkých poľnohospodárskych mechanizmov, zvyšovanie prašnosti a pod. do obytného prostredia

g.) rešpektovať poľnohospodársku pôdu, lesné pozemky a množstvo území náchylných na zosuvy zakreslených vo výkresoch grafickej časti

h.) rešpektovať požiadavky na dosiahnutie vyváženého a udržateľného vzťahu medzi produkčnými, ekologickými, estetickými, krajinotvornými funkciami poľnohospodárskej krajiny

2.7.3.2 Lesné hospodárstvo

Riešené územie obce Kvačany pozostáva z dvoch katastrálnych území (k.ú) a to Kvačany a Dlhá Lúka. Preto aj lesné hospodárenie je rozdelené na dva k.ú. samostatne.

Lesné porasty sa v k.ú. Kvačany rozprestierajú na ploche 1180,72 ha, čo predstavuje z celkovej výmery katastrálneho územia 1635,80 ha 72,17 % (prehľad ÚHDP, 11/2015). Rozloženie lesných porastov je prevažne v severnej a severozápadnej časti katastrálneho územia v lokalite Chočských vrchov a čiastočne aj v najzápadnejšej časti Západných Tatier v smere od východu na západ. Ich prirodzenou hranicou je vo východnej časti územia Suchý potok, ktorý tvorí aj katastrálnu hranicu s k.ú. Liptovský Trnovec. V severovýchodnej časti je v lokalite Bielej Skaly krátka hranica aj s k.ú. Zuberec. Severnú časť tvorí hranica s k.ú. Huty a Veľké Borové, v najzápadnejšej časti k.ú. Kvačany je spoločná hranica s k.ú. Dlhá Lúka, ktorá tvorí prevažnú výmeru Národnej prírodnej rezervácie Kvačianska dolina. V najjužnejšej a juhovýchodnej časti k.ú. Kvačany sa nachádza úzky pás lesa, ktorý je prirodzenou súčasťou brehových porastov Suchého potoka a tvorí aj katastrálnu hranicu s obcami Liptovská Sielnica a Liptovské Matiašovce. Centrálnu a južnú časť územia charakterizuje malá zalesnenosť, ktorá je tvorená len lesnými celkami s minimálnymi výmerami. Štruktúru lesov tvoria prevažne už novovysadené smrekové monokultúry s menším podielom buka, jedle a borovice.

V severozápadnej časti k.ú. Kvačany patria lesné porasty **vo výmere 221,37 ha do lesného hospodárskeho celku (LHC) Habovka**, z čoho tvoria hospodárske lesy 119,12 ha (53,81 %) a ochranné lesy 102,25 ha (46,19 %) – z toho : lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach 51,37 ha (23,21%) a ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy 50,88 ha (22,98 %). V južnej a juhovýchodnej časti patria lesné porasty do **LHC Liptovský Mikuláš a ich výmera predstavuje 792,77 ha**. Tvoria ju prevažne hospodárske lesy vo výmere 512,70 ha (64,67 %) a ochranné lesy 280,07 ha (35,33 %) z toho : lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach 136,54 ha (17,22 %), vysokohorské lesy pod hornou hranicou stromovej vegetácie 28,81 ha (3,63 %) a ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy 114,72 ha (14,47 %).

V lesných porastoch v k.ú. Kvačany hospodária nasledovné podnikateľské subjekty :

- **Pozemkové spoločenstvo urbarialistov Kvačany** (ďalej len PSU Kvačany) vzniklo v zmysle platnej legialstívy SR v 90. rokoch 20. storočia a dnes hospodári v k.ú. Kvačany na celkovej ploche 586,11 ha, z toho lesné porasty tvoria výmeru 469,85 ha. PSU Kvačany má 339 podielnikov a sídli v administratívnej budove PD Liptovské Hole Kvačany, dvor Kvačany. Na lesných pozemkoch svojich podielnikov hospodári v zmysle schváleného Lesného hospodárskeho plánu (dnes Program starostlivosti o les), ktorý bol schválený bývalým Krajským lesným úradom v Žiline dňa 07.08.2007 rozhodnutím č. 2007/00865/SCH na obdobie 2007-2016. Lesopestovná činnosť spočíva hlavne v uholení haluziny a zbytkov po ťažbe, výsadbe sadeníc, vyžinaní mladých lesných porastov od plevelných drevín, nátere sadeníc proti ohryzu zverou a inštalácii feromónových lapačov na odchyt podkôrneho hmyzu. Realizácia ťažby spočíva v posledných rokoch prevažne v urýchlenom spracovaní kalamiťnej drevnej hmoty (spôsobenej vetrom a podkôrnym hmyzom) v priemernom ročnom objeme cca 1300-1500m³ úžitkovej a palivovej drevnej hmoty. PSU Kvačany nemá v súčasnosti žiadnych zamestnancov. Všetky svoje úlohy zabezpečuje prostredníctvom externých služieb v zmysle zmluvy o poskytovaní služieb či už na funkciu lesníka, odborného lesného hospodára, ekonóma. Ostatnú lesopestovnú a ťažobnú činnosť zabezpečuje PSU Kvačany tiež prostredníctvom pracovných skupín živnostníkov. Za budovou obchodu COOP Jednota oproti Obecného úradu má PSU Kvačany zriadenú plantáž vianočných stromčekov.
- **Združenie vlastníkov súkromných lesov Kvačany** (ďalej len ZVSL Kvačany) funguje popri PSU Kvačany. Sídli na tej istej adrese. Má v súčasnosti 187 členov, ktorí sú na 80 % totožní s podielníkmi PSU Kvačany. ZVSL Kvačany hospodári na 74,05 ha lesných porastov, ktoré tvoria výlučne hospodárske lesy nachádzajúce sa v LHC

Liptovský Mikuláš. Svoje potreby realizuje prostredníctvom externých služieb, v prevažnej miere živnostníkmi. Jeho činnosť je vo všeobecnosti veľmi podobná činnosti PSU Kvačany.

- **Pozemkové spoločenstvo urbariátu Liptovská Sielnica** hospodári v k.ú. Kvačany na ploche 320,28 ha. Sídli vo svojej budove, ktorým je Urbársky dom v Liptovskej Sielnici. V súčasnosti má 382 členov. V k.ú. Kvačany hospodári na lesných pozemkoch v LHC Liptovský Mikuláš podobne ako PSU Kvačany v zmysle schváleného lesného hospodárskeho plánu LHP (dnes Program starostlivosti o les) na ploche 165,85 ha hospodárskych lesov, jeho ostatné lesy - ochranné zaberajú celkovú plochu 154,43 ha. Svoju lesopestovnú činnosť zabezpečuje prevažne formou externej spolupráce s pracovnými skupinami živnostníkov.

- Medzi ostatné subjekty s menšou obhospodarovanou výmerou lesných porastov patria v k.ú. Kvačany ešte **Pozemkové spoločenstvo urbariátu Huty so sídlom na Hutách** a výmerou 67,30 ha. Nasledujú **Lesy SR, odštepny závod Liptovský Hrádok** s výmerou 50,01 ha, **Rímskokatolícka cirkev, farnosť Kvačany** s obhospodarovanou výmerou 32,21 ha a ostatné fyzické osoby s výmerou 0,45 ha. Všetky tieto subjekty hospodária na lesných pozemkoch vo svojej správe v zmysle schváleného LHP s platnosťou do roku 2016.

Lesné porasty sa v k.ú. Dlhá lúka sa rozprestierajú na ploche 363,28 ha, čo predstavuje 59,77 % z celkovej výmery katastrálneho územia 607,71 ha (prehľad ÚHDP, 11/2015). Lesné porasty sa v prevažnej miere nachádzajú v severozápadnej časti katastrálneho územia. Jedná sa väčšinou o zmiešané smrekovo-bukové lesy s malým zastúpením borovice a červeného smreku. Tieto porasty sú v plnej miere súčasťou Chočských vrchov. Severovýchodná časť lesných porastov je súčasťou Národnej prírodnej rezervácie Kvačianska Dolina a hraničí s obcou Veľké Borové. V juhozápadnej časti hraničia lesné porasty s obcou Prosiek.

Lesné porasty patria do dvoch lesných hospodárskych celkov. V **LHC Habovka** sa nachádzajú porasty o výmere 14,64 ha. Z toho hospodárske lesy tvoria 3,20 ha ochranné lesy majú výmeru 11,44 ha – jedná sa o lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach. V **LHC Liptovský Mikuláš** sú lesné porasty v súčasnosti etablované na ploche 305,79 ha. Z toho hospodárske lesy tvoria plochu 89,57 ha a ochranné lesy zaberajú plochu 216,22 ha. Prevažnou funkciou ochranných lesov v k.ú. Dlhá Lúka je funkcia ochrany pôdy pred eróziou. Hospodárenie na lesných porastoch v k.ú. Dlhá Lúka je v podstatnej miere poznačené zatriedením prevažnej časti lesa do kategórie ochranných lesov.

V lesných porastoch v k.ú. Dlhá Lúka hospodária na lesnej pôde len dva subjekty a to :

- Najväčším je **PSU Kvačany** s celkovou obhospodarovanou výmerou 382,38 ha, z čoho lesné porasty predstavujú plochu 320,43 ha. Ťažba sa pohybuje v rozsahu do 400 m³ ročne a ako v k.ú. Kvačany sa prevažne spracováva len kalamitná drevná hmota prostredníctvom pracovných skupín živnostníkov. V lesných porastoch, ktoré sú súčasťou rezervácie, nie je dovolená ťažba z dôvodu 5. stupňa ochrany.

- Druhým subjektom sú **Lesy SR, odštepny závod Liptovský Hrádok** s výmerou 5,97 ha lesných porastov. Tie sú v plnej miere súčasťou ochranných lesov na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, kde sa nevykonáva žiadna ťažobná a lesopestovná činnosť.

V zmysle zákona o lesoch je potrebné dodržiavanie ochranného pásma lesa, ktoré tvoria pozemky vo vzdialenosti 50m od lesného porastu smerom von. Na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva v zmysle § 10 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch.

Pre rozvoj lesného hospodárstva ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) keďže lesné hospodárstvo patrí medzi rozhodujúce hospodárske odvetvie v riešenom území obce doporučujeme zachovanie aktivít, ktoré už v súčasnosti sú vynakladané pre jeho činnosť

b.) rešpektovať lesnú pôdu a ochranu lesných pozemkov podľa § 5 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov a ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj obce chápať aj zosuvné územia, ktoré sa nachádzajú na určitých miestach či už v rámci lesných porastov ale aj poľnohospodárskej pôdy (viď. grafická časť)

c.) neuvažovať o riešení novej výstavby na lesných pozemkoch, aby nedošlo k úbytku lesa a rešpektovať platný Program starostlivosti o lesy pre LHC Habovka, LHC Liptovský Mikuláš kam patria lesy nachádzajúce sa v k.ú. obce

d.) keďže nepočítame so žiadnymi rozvojovými zámermi na lesných pozemkoch, tým pádom ani nedôjde k odňatiu lesných pozemkov v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

e.) preradenie možných existujúcich bielych plôch k lesným pozemkom s následným zabezpečením odborného hospodárenia v lesoch v súlade s § 36 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

f.) rešpektovať § 6 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, že nemožno vydať územné rozhodnutie, ktoré sa má dotknúť lesných pozemkov bez súhlasu vlastníka alebo správcu a záväzného stanoviska príslušného orgánu štátnej správy lesného hospodárstva

g.) rešpektovať § 5 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, že možno využívať lesné pozemky na iné účely ako plnenie lesov, len ak príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy, rozhodne o ich dočasnom vyňatí alebo trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich. Taktiež je potrebné rešpektovať požiadavky z hľadiska ochrany lesných pozemkov pri ich využívaní na iné účely ako na plnenie funkcií lesov (jedná sa o zásady ochrany lesných pozemkov taxatívne uvedené v ustanovení § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

h.) v lesných porastoch súkromných vlastníkov, ktoré obhospodarujú subjekty spomenuté na začiatku kapitoly Lesné hospodárstvo, zabezpečovať naďalej odborné hospodárenie v lesoch podľa Programu starostlivosti o lesy alebo výpisu z neho prostredníctvom odborného lesného hospodára v súlade s § 36 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

ch.) rešpektovať ochranné pásmo 50 m smerom von od hranice lesných pozemkov, pričom na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 10 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

i.) využívať turisticko - cyklistické prepojenie hlavne v trasách pôvodných lesných s prejazdom na poľné cesty medzi centrom obce a známou Kvačianskou dolinou s Oblazmi, susednou obcou Veľké Borové, ďalej Huty a Prosieckou dolinou na jednej strane a pokračovať aj smerom na JZ do obce Prosiek, Liptovská Sielnica a na východ do Liptovských Matiašoviec, Jalovca, Žiarskej doliny s ukončením až na Podbanskom.

2.7.3.3 Priemyselná a remeselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

Priamo v obci nie je vytvorených veľa pracovných miest a nesídlí tu ani veľké množstvo firiem, spoločností (právnických alebo fyzických osôb), ktoré by ponúkli prácu pre seba alebo pre obyvateľov obce. K najvýznamnejším výrobným zariadeniam patria nasledujúce.

Stav zariadení výroby

Výroba

- **Pivovar Brontvai** - je umiestnený v hornej časti obce po ľavej strane cesty III/2350 v zrekonštruovanom rodinnom dome, kde okrem výroby piva ponúkajú aj verejné ubytovanie s reštauračnými službami. Výroba piva je prevádzkovaná v samostatnom objekte niekdajšej garáže vedľa reštauračného a ubytovacieho zariadenia. Na prízemí tohto menšieho objektu je vybudovaný mikropivovar, ktorý ponúka špeciálne pivo so špecifickým charakterom ďalej neupravovaného piva (nepasterizované a nefiltrované). Predstavuje týmto návrat ku klasickej výrobe piva. Mesačne sa tu vyrobí 3500 litrov piva. V roku 2014 získal pivovar ocenenie Zlatá Pivná korunka za pivo svetlý Aurum. Na poschodí sa nachádza ubytovanie vo 2 izbách so 4-mi lôžkami spolu s kuchynkou, soc. zariadením. Zamestnaných je tu 3 až 5 osôb.
- **Kovovýroba Unitechna** - je to menšia firma zaoberajúca sa zákazkovou kovovýrobou, opravou a údržbou kovových strojov, prístrojov a zariadení. Sídlí v prenajatej garáži obecného úradu v centre obce pri Kultúrnom dome. Vybavená je primeraným technologickým zariadením potrebným na vykonávanie svojej činnosti. Zamestnaná je tu 1 osoba priamo z obce. Prevádzka býva otvorená v pracovné dni.

V zmysle ÚPN-VÚC ŽSK boli v období 2005 - 2010 zrealizované priemyselné parky (PP) KIA Motors, Hyundai Mobis, PP Kysucké Nové Mesto, čiastočne zrealizované PP Strečno, PP Martin I, PP Martin II, PP Bytča - Horné pole.

V okrese Ružomberok je najvýznamnejšou výrobnou spoločnosťou **Mondi SCP, a.s.** (krajina pôvodu Rakúsko) s výrobou bezdrevných grafických a kancelárskych papierov, výroba celulózy, s počtom zamestnancov 1455. Potom v textilnom, odevnom priemysle firma **Enrico spol. s.r.o.** V okrese Liptovský Mikuláš môžeme k významným výrobným spoločnostiam zaradiť predovšetkým : výroba potravín a nápojov **Liptovská mliekareň a.s.**, **Liptovské pekárne a cukrárne Včela - Lippek a.s.**, **St. Nicolaus a.s.**, automobilový priemysel **Craemer spol. s.r.o.**, drevárska výroba **Swedwood Slovakia a.s.**, **Drevomax s.r.o.**, výroba nábytku **Thermospor spol. s.r.o.**, stavebná výroba **Cestné stavby LM s.r.o.**, **Stavindustria LM a.s.** V Liptovskom Hrádku patrí k významnému centru elektrotechnickej produkcie spoločnosť **Tesla a.s. a Alcatel Slovakia a.s.**, k drevárskej výrobe **Rettenmeier Tatra Timber s.r.o.**

V rámci nových plôch určených pre priemyselné parky do roku 2015 sú navrhované v okrese LM dva a v okrese RBK jeden. V LM sa jedná o kombinované plochy celoštátneho významu v priemyselnom parku Lipt. Mikuláš (celková plocha o výmere 150 ha, záber poľnohospodárskej pôdy pre 22 ha v 6 - tej skupine BPEJ, blízkosť nadregionálneho biokoridoru Váh, malé voľné plochy, k.ú. LM, Okoličné, Závažná Poruba). Druhý je navrhovaný na voľných zelených plochách celoštátneho významu v priemyselnom a technologickom parku Liptov II (celková plocha

o výmere 62 ha, záber poľnohospodárskej pôdy pre 55 ha v 6 - tej skupine BPEJ, blízkosť nadregionálneho biokoridoru Váh, k.ú. Beňadiková, Okoličné, Uhorská Ves). V Ružomberku sú navrhované kombinované plochy regionálneho významu v jednom priemyselnom parku Ružomberok - juh (celková plocha o výmere 29 ha, záber poľnohospodárskej pôdy pre 22 ha, k.ú. RBK, možnosť kolízie s ložiskom tehliarskej suroviny).

Uvedené zoznamy priemyselných parkov a rozvojových výrobných zón treba považovať za otvorené. Je možné doplniť zoznamy o nové lokality. Okrem uvedených priemyselných parkov a rozvojových výrobných plôch existujú na území Žilinského kraja viaceré výrobné zóny a areály, ktoré sú nedostatočne využité alebo si vyžadujú komplexnú rekonštrukciu. Kedysi tu boli prosperujúce priemyselné podniky a poľnohospodárske družstvá. Teraz je stav mnohých areálov neuspokojivý vzhľadom na stavebnotechnický stav objektov, technickej infraštruktúry, staré ekologické záťaž. Investori nemajú záujem o takéto plochy. Preto je potrebné na celoštátnej úrovni hľadať stimuly na revitalizáciu existujúcich priemyselných zón a uvážlivo postupovať pri záberoch voľných plôch s hodnotnou poľnohospodárskou pôdou.

Pre rozvoj priemyselnej a remeselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) vytvorenie nových plôch pre výrobné územie na 3 miestach v obci. Prvá a pomerne veľká lokality Pri družstve sa nachádza v severnej časti z.ú. Kvačian, po ľavej strane cesty III/2350 oproti areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany. Začína od križovatky miestnej komunikácie s cestou III/2350, kde je posledná zastávka SAD a pokračuje pozdĺž cesty III/2350 až k ceste smerujúcej do niekdajšej horárne, teraz je to obývaný rodinný dom. Lokality rešpektuje zo západnej strany ochranné pásmo 10 m okolo Kvačianky. Vjazdy do lokality budú na 2 miestach, ktoré rešpektujú existujúce, len sú na opačnej strane cesty III/2350. Na takto vyčlenenom území budú riešené skladovacie a obslužné plochy okolo drevnej hmoty PSU Kvačany.

b.) druhou lokality je Dvor Dlhá Lúka na východnej strane terajšieho HD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka, nakoľko tento areál je aktívne nevyužívaný pre poľnohospodársku činnosť a aktivity s tým súvisiace. Preto sme aj vyčlenili pre potenciálnych investorov novú plochu v tejto časti územia. Lokality bude mať samostatný vstup z komunikácie vedenej popred ňu a zároveň budú revitalizované nevyužívané voľné priestory.

c.) využitie tejto druhej plochy je vhodné pre podnikateľské aktivity či už výrobné, nevýrobné, skladové hospodárstvo, nezávadné prevádzky s ohľadom na kvalitu životného prostredia (ovzdušia, hluku, vibrácií, prašnosti a pod.), na ochranu prírody a tvorbu krajiny, na existujúce a navrhované plochy obytného územia s nevyhnutnou potrebou výsadby ochrannej izolačnej zelene a plynulého, nerušivého napojenia na dopravnú a technickú infraštruktúru

d.) treťou plochou je lokality ČOV, ktorá má už roky vydané stavebné povolenie (č. I. ŠVS-2002/01244-Mk, dňa 19.04.2002, účinnosť od 17.06.2002 a je údajne platné doteraz), len žiaľ pre nedostatok finančných prostriedkov obce nie je projekt zrealizovaný. Projektová dokumentácia "Kanalizácia a ČOV Kvačany" riešila odkanalizovanie obce delenou splaškovou kanalizáciou a centrálnym čistením odpadových vôd v mechanicko-biologickej ČOV TURBO 2x70 KS, s počtom pripojených 850 EO. V návrhu a výhľade, ktoré rieši ÚPN-O sa jej kapacita primerane navýši. ČOV by sa mala vybudovať na pozemku KN "C" č. 792/3, k.ú. Kvačany, po ľavej strane cesty III/2350, cca 310 m od prvej križovatky na spomenutej ceste.

e.) pre všetky tieto nové podnikateľské aktivity sústreďované na plochách vyčlenených výrobných území s charakterom priemyselných zón, ktoré by mohli mať väčší vplyv na kvalitu ovzdušia v obci je potrebné prihliadať na doporučené odstupové vzdialenosti od existujúcich a navrhovaných obytných a rekreačných zón v obci v zmysle prílohy E. OTN ŽP 2111:KN

f.) poľnohospodárstvo aj naďalej považovať za rozhodujúcejšie výrobné odvetvie v riešenom území obce s orientáciou na obhospodarovanie ornej pôdy, trvalých trávnatých porastov v oboch k.ú. obce

g.) každá činnosť v obci dopomôže k vytvoreniu nových pracovných miest a zastaví klesajúcu ekonomicko-hospodársku úroveň v obci a v celom regióne

2.7.4 Návrh riešenia rekreácie, športu a cestovného ruchu

Charakteristika potenciálu územia a jeho súčasné využitie pre rekreáciu, šport a cestovný ruch

Keďže obec Kvačany administratívne spadá pod okres Liptovský Mikuláš a ten je súčasťou administratívneho celku Žilinského kraja, pri charakteristike potenciálu a jeho súčasného využitia pre rekreáciu, cestovný ruch vychádzame zo Zmien a Doplnkov č.3 k ÚPN-VÚC ŽSK, ktoré aktualizovali najmä kapitolu Rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva.

Z hľadiska širších územných vzťahov je obec naviazaná na vzťahy s Poľskou republikou, keďže kúsok jej k.ú. hraničí so Zubercom a ten je súčasťou okresu Tvrdošín, kde je veľmi známe termálne kúpalisko Oravice. Oravice susedia s významným turistickým centrom poľských Tatier – Zakopaným. Dopravné prepojenie je riešené cestou II/584 Liptovský Mikuláš - Liptovská Sielnica - Zuberec - Podiel. Od z.ú. obce k tejto ceste je potrebné prekonať len 1,4 km a za cca 26 minút (24 km) sa dá dostať na Oravu do Zuberca a za cca 17 minút (15 km) do Liptovského

Mikuláša. Zároveň je naviazaná na Liptov, keďže tu leží. Ale migračný pohyb potenciálnych návštevníkov Liptova či už z Oravy alebo z Poľska alebo z iných okresov SR je zabezpečený v maximálnej miere. Práve v Žilinskom kraji sa nachádzajú najvýznamnejšie rekreačné a turistické oblasti Slovenskej republiky, ktoré majú veľmi rôznorodý rekreačný potenciál s celoštátnym a vyšším významom. Prírodné danosti územia kraja poskytujú vynikajúce podmienky hlavne pre horský turizmus.

Využitie pre rekreáciu a cestovný ruch na Liptove tvoria najmä **horské lyžiarske strediská hlavne v okrese Liptovský Mikuláš osobitne v Demänovskej doline - JASNÁ Nízke Tatry**. Jedná sa o zimné lyžiarske stredisko umiestnené v NAPANT- e, kde je 26 lyžiarskych tratí, dĺžka tratí 32 014 m, počet lyžiarskych vlekov 11, kapacita prepravovaných osôb na nich 11 985, počet sedačkových lanoviek 5, kapacita prepravovaných osôb 7800, kabínková lanovka 1, počet prepravovaných osôb 1200, celková kapacita návštevníkov strediska je 8400. Má predpoklady pre zaradenie sa k stredisku na medzinárodnej úrovni. K ďalším menším strediskám patrí **Pavčina Lehota - Žiarce** (NAPANT, 5 zjazdových tratí s dĺžkou 1280m, počet lyžiarskych vlekov 4 s kapacitou prepravovaných osôb 2730, celková kapacita návštevníkov strediska je 1100), **Liptovský Ján - Javorovica** (NAPANT, 5 zjazdových tratí s dĺžkou 2400m, počet lyžiarskych vlekov 3, kapacita prepravovaných osôb 2200, celková kapacita návštevníkov strediska 900), **Závažná Poruba - Opalisko** (NAPANT, 4 zjazdové trate s dĺžkou 3160m, počet lyžiarskych vlekov 4, kapacita prepravovaných osôb 2200, celková kapacita návštevníkov strediska 900), **Vyšná Boca** s 3-mi strediskami a to **Bačova Roveň** (NAPANT, 3 zjazdové trate s dĺžkou 2160m, počet lyžiarskych vlekov 3 s kapacitou prepravovaných osôb 1825, celková kapacita návštevníkov strediska 750), **Čertovica - sedlo** (6 zjazdových tratí s dĺžkou 5450m, počet lyžiarskych vlekov 4, kapacita prepravovaných osôb 2400, celková kapacita návštevníkov strediska 1000), **Čertovica - stiv** (3 zjazdové trate s dĺžkou tratí 1120, počet lyžiarskych vlekov 2, kapacita prepravovaných osôb 1160, celková kapacita návštevníkov strediska 500).

V okrese Ružomberok sa jedná o zimné lyžiarske stredisko **Skipark Ružomberok Malinô Brdo** (NP Veľká Fatra, 7 zjazdových tratí s dĺžkou 12000 m, počet lyžiarskych vlekov 7, kapacita prepravovaných osôb 4030, počet sedačkových lanoviek 1 s kapacitou 2200 osôb, počet kabínkových lanoviek 1 s kapacitou 1500 osôb, celková kapacita návštevníkov strediska 3500).

Na Orave v okrese Tvrdošín sú 2 zimné lyžiarske strediská a to v Zubercoch a vo Vitanovej. **V Zubercoch sa jedná o 3 strediská a to stredisko Roháče - Spálená** (TANAP, 5 zjazdových tratí s dĺžkou 4615m, počet lyžiarskych vlekov 3, kapacita prepravovaných osôb 2260, sedačková lanovka 1 s kapacitou prepravovaných osôb 1200, celková kapacita návštevníkov strediska 1500), **Janovky** (4 zjazdové trate s dĺžkou 4500m, počet lyžiarskych vlekov 3 s kapacitou prepravovaných osôb 2350, celková kapacita návštevníkov strediska 1000), **Milotín** (1 zjazdová trať s dĺžkou 1280m, počet lyžiarskych vlekov 3, kapacita prepravovaných osôb 2400, celková kapacita návštevníkov strediska 1000). **Vo Vitanovej je jedno zimné lyžiarske stredisko v Oraviciach** (3 zjazdové trate s dĺžkou 2800m, 1 lyžiarsky vlek s kapacitou 700 osôb, 1 sedačková lanovka s kapacitou 2400 osôb, celková kapacita návštevníkov strediska 1500). Zimné strediská na seba viažu ďalšie investície ako ubytovanie, stravovanie, požičovne športových potrieb, lyžiarske školy, dopravu a ďalšie služby, ktoré vytvárajú oveľa viac pracovných miest ako u samotných prevádzkovateľov lyžiarskych zariadení.

Vzhľadom na bohatstvo termálnych vôd na území kraja tu dochádza k veľmi atraktívnemu prepájaniu zimných horských stredísk s využívaním termálnych vôd, wellness a kúpeľníctvom, čo podporuje ich celoročné vyťaženie priamo v jednom stredisku (napr. Oravice, pripravované Partizánska Ľupča), alebo dvoch samostatných strediskách, ktoré sú vo vhodnej dochádzkovej vzdialenosti (napr. lyžiarske stredisko Demänovská Dolina – Aquapark Tatralandia Liptovský Mikuláš). **Záujem turistov o rekreáciu pri vode v lete** je porovnateľne menší ako o zimné lyžiarske strediská, hlavne pre drsnejšie klimatické podmienky a menej kvalitnú vybavenosť. Viac sú **navštevované termálne kúpaliská**, ale ani tie nie sú všetky vybavené na celoročné využitie. Veľkú popularitu majú **návštevy aquaparkov** najmä v súvislosti s poskytovaním služieb v oblasti wellness. Rekreáciu a pobyt pri vode na Liptove umožňuje **vodná nádrž Liptovská Mara** s rozlohou 27 km². V lete poskytuje široké možnosti pre člnkovanie, kúpanie, vodné bicykle, surfy, vodné skútre, rybolov, rôzne vodné i extrémne športy. V jej okolí je vybudovaná široká ponuka ubytovacích zariadení a služieb v cestovnom ruchu. Jej hlavnou funkciou je protipovodňová ochrana a výroba elektrickej energie. Veľmi dobré podmienky na Liptove v okrese Liptovský Mikuláš sú pre turizmus pri **termálnych vodách v Liptovskom Mikuláši – Ráztoky, Aquapark Tatralandia** (aquapark 9 bazénov s teplotou vody 24-38°, wellness, celoročne otvorený, s kapacitou 4500 návštevníkov), ďalej mestská **plaváreň** (2 bazény s teplotou vody 28-30°, celoročne otvorená s kapacitou 150 návštevníkov), **Liptovský Ján - Sorea** (termálne kúpalisko so 4-mi bazénmi, teplota vody 27-28°, otvorené v čase od 1.6-30.9, kapacita návštevníkov 1800).

V okrese Ružomberok sú veľmi dobré podmienky sú pre kúpeľný turizmus v prírodných **liečebných kúpeľoch Ľúčky** (1 bazén s teplotou 32°, otvorené celoročne, kapacita návštevníkov 25). Pobyt pri termálnych vodách umožňuje aj známe stredisko **Thermal Park v Bešeňovej** (8 bazénov s teplotou 26-40°, otvorené celoročne, kapacita návštevníkov strediska je 5000).

Na Orave v okrese Tvrdošín umožňuje pobyt pri termálnych vodách stredisko vo **Vitanovej - Oravice** (termálne kúpalisko, 2 bazény s teplotou vody 32-38°, otvorené celoročne, kapacita návštevníkov 700), **Meander Park** (aquapark, 3 bazény s teplotou vody 28-38°, otvorené celoročne, kapacita návštevníkov 1400).

Okrem zimných lyžiarskych stredísk, pobytu pri vode účastníci cestovného ruchu dávajú prednosť pasantným a migračným formám, pred pobytovými. Aktívna je hlavne celoročná pešia napr. **Kvačianskou dolinou a Prosieckou dolinou**. Ďalej lyžiarska turistika, horolezectvo, poragliding, vodáctvo, rybolov, poľovníctvo, cykloturistika a výhľadovo aj hipoturistia. Súčasťou je i poznávanie kultúrneho dedičstva, miestnych tradícií, prírodných atrakcií, návšteva múzeí a galérií, návšteva významných podujatí – pamiatky Vlkolínec (UNESCO), Liptovský Mikuláš, Liptovský Ján, Hybe, Svätý Kríž, Ružomberok, Liptovský Hrádok, tradícia ovčiarstva a výroba syrov (bryndza), prírodné atrakcie jaskýň v Demänovskej doline, Stanišovskej a Važeckej jaskyne, **vodné mlyny v Oblazoch, hrad Liptov - Liptovská Sielnica - Sestrč** (zrúcanina najvyššie položeného hradu na Slovensku s archeologickou expozíciou v prírode), **archeoskanzen Havránok - Liptovská Mara, Bobrovník** (objekt keltskej kultúry, nálezisko sídliska z mladšej doby kamennej), Múzeum liptovskej dediny v Pribyline, galéria Ľ. Fullu v Ružomberku, medzinárodný folklórny festival Východná a pod. Pre rozvoj vidieckeho turizmu spojeného s agroturistikou a relaxačnými aktivitami sú dobré podmienky vo všetkých podhorských obciach okresu Lipt. Mikuláš. Veľký potenciál majú najmä obce pod Chočskými vrchmi ako sú práve Kvačany, Prosiek, Liptovské Matiašovce a ďalšie. Liptovský región predstavuje najširšiu a najuniverzálnejšiu ponuku atrakcií cestovného ruchu a aktivít pre turistov v rámci Slovenska. Poskytuje zároveň možnosti takmer pre všetky aktivity cestovného ruchu vo veľmi vysokej úrovni, niektoré z nich v úplne špičkovej.

Územné rozloženie rekreačných útvarov a zariadení v obci a jej rekreačnom záujmovom území

Na podklade doteraz spracovaného ÚPN-VÚC ŽSK v zmysle Zmien a doplnkov 1 až 4, Regionalizácie cestovného ruchu v Slovenskej republike je potrebné prijať a pri zabezpečovaní rozvoja odvetvia cestovného ruchu v kraji uplatňovať tento funkčno-priestorový systém.

Priestorové jednotky rekreácie a cestovného ruchu :

- regióny cestovného ruchu s ich ťažiskovými turistickými centrami
- rekreačné územné celky s ich nástupnými turistickými centrami (okresy)
- rekreačné krajinné celky s ich východiskovými turistickými centrami
- rekreačné priestory s ich rekreačnými útvarmi

Funkčné jednotky rekreácie a cestovného ruchu :

- cieľové mestá cestovného ruchu
- prírodné liečebné kúpele
- rekreačné kúpele
- sídla významné pre turizmus
- strediská a základne rekreácie a turizmu

Na základe tohto delenia je funkčno - priestorový systém rekreácie a cestovného ruchu rozdelený tak, že okres Liptovský Mikuláš tvorí samostatnú Liptovskú oblasť cestovného ruchu. Na území okresu Liptovský Mikuláš sa nachádza 5 rekreačných krajinných celkov a to Lipt. Mikuláš a okolie, Liptovská Mara a Kvačany, Západné Tatry, Biely a Čierny Váh - Boce, Nízke Tatry - Západ. **K riešenému územiu obce Kvačany sa z toho vzťahujú najmä samotné Kvačany, Huty - Borové, Liptovská Sielnica, Bobrovník, Liptovský Trnovec a Demänovská dolina.** Keďže obec leží na okraji okresu Liptovského Mikuláša a má primeranú dopravnú dostupnosť do okresu Ružomberok, do okresu Tvrdošín i Dolný Kubín vzťahujú sa k nej ešte z Liptovskej oblasti cestovného ruchu rekreačné útvary umiestnené v okrese Ružomberok spolu s okolím najmä **Bešeňová, Skipark RBK a Lúčky**. Z Oravskej oblasti cestovného ruchu sú pre obec atraktívne v okrese Tvrdošín najmä **Roháče v časti Zuberec** a v okrese Dolný Kubín a okolie najmä **Malatiná**.

Vysvetlivky k skratkám použitým v nasledujúcom popise :

CMCR = cieľové miesto cestovného ruchu – centrum turizmu celoštátneho a vyššieho významu

SVT = sídlo významné pre turizmus – centrum turizmu regionálneho významu

LKM = miesto s prírodnými liečebnými kúpeľmi – kúpele medzinárodného významu s štatútom liečebných zariadení, ponuka služieb je predovšetkým zameraná na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti

LK = miesto s prírodnými liečebnými kúpeľmi – kúpele regionálneho a vyššieho významu s štatútom liečebných zariadení, ponuka služieb je predovšetkým zameraná na poskytovanie kúpeľnej starostlivosti

RK = miesto s relaxačnými (komunálnymi) kúpeľmi – regionálneho a vyššieho významu bez štatútu liečebného zariadenia, prevažne využívajúce vhodné klimatické podmienky a služby zamerané na regeneráciu organizmu

PRZ = prímestská rekreačná zóna (lesoparky, záhradkár. a chatárske osady, športové a relaxačné areály) – zariadenia CR slúžiace hlavne pre obyvateľov sídla, zabezpečujúce potreby rekreácie, bez požiadaviek na ubytovacie kapacity, priestorovo viazané na sídelné útvary a ich blízke okolie

SRTS = sídelné stredisko rekreácie a turizmu (v zastavanom území a na okrajoch sídla) – stredisko poskytujúce služby CR v priamej nadväznosti na zastavané územie sídla, resp. v rámci sídla, funkčne a prevádzkovo previazané so sídelným útvarom

SRTS (LK) = stredisko rekreácie a turizmu pri liečebných kúpeľoch (mimo kúpeľného územia), zabezpečujúce služby CR viazané na prírodné liečebné kúpele v nadväznosti na zastavané územie sídla

SRTS (RK) = stredisko rekreácie a turizmu pri relaxačných kúpeľoch, zabezpečujúce služby CR v nadväznosti na zastavané územie sídla

SRT = stredisko rekreácie a turizmu (mimo zastavaného územia sídla) – stredisko poskytujúce služby CR bez priamej nadväznosti na zastavané územie sídla, funkčne a prevádzkovo samostatná časť územia

ZT = základňa turizmu – samostatné zariadenia poskytujúce ubytovacie kapacity bez ďalších služieb CR

ZR = základňa rekreácie – samostatné zariadenia poskytujúce služby CR bez možnosti ubytovania

AGL.RÚ = aglomerácia rekreačných útvarov – priestorové jednotky rekreácie a cestovného ruchu s prirodzenými vzájomnými väzbami prevažne na úrovni katastra sídla

Význam :

M = medzinárodný

C = celoštátny

R = regionálny - okresný

A.) Regulatívy pre usmerňovanie ďalšieho navrhovaného rozvoja v rámci všetkých rekreačných útvarov a priestorov regionálneho a vyššieho významu sú v nasledovnom popise :

Liptovská oblasť cestovného ruchu - okres Liptovský Mikuláš

• rekreačný krajinný celok **Liptovský Mikuláš a okolie**, východiskové centrum pre RKC Liptovský Mikuláš kam zaraďujeme nasledovné :

- CMCR Lipt. Mikuláš - M
- PRZ mesta Lipt. Mikuláš - /
- SRT Lipt. Mikuláš - Ondrašová - M
- **AGL.RÚ Demänovská dolina - M**
- SRT Závažná Poruba - Opalisko - C
- SVT Liptovský Ján - C
- LK Lipt. Ján - Svätajánske kúpele - C
- AGL.RÚ - Lipt. Ján - M

• rekreačný krajinný celok **Liptovská Mara a Kvačany**, východiskové centrum pre RKC Liptovský Mikuláš kam zaraďujeme nasledovné :

- **AGL.RÚ Lipt. Trnovec - M**
- **AGL.RÚ Lipt. Sielnica - C**
- **AGL.RÚ Bobrovník - C**
- **AGL.RÚ Vlašky - C**
- AGL.RÚ Dúbrava - R
- **AGL.RÚ Kvačany - R**
- **AGL.RÚ Hutý - Borové - C**

Liptovská oblasť cestovného ruchu - okres Ružomberok

• rekreačný krajinný celok **Ružomberok a okolie**, východiskové centrum pre RKC Ružomberok kam zaraďujeme nasledovné :

- CMCR Ružomberok - M
- PRZ mesta Ružomberok - /
- **AGL.RÚ Bešeňová - M**
- **AGL.RÚ Ružomberok - Skipark - M**
- SRT Ružomberok - Trlenská dolina - R
- SRT Ružomberok - Podsuchá - R
- SRT (RK) Ružomberok - Smrekovica - C
- SRTS Vyšný Sliač - R
- **LK Lúčky Kúpele - C**
- **AGL.RÚ Lúčky - R**
- SRTS Komjatná - Studničné - R

Oravská oblasť cestovného ruchu - okres Tvrdošín

• rekreačný krajinný celok **Roháče**, východiskové centrum pre RKC Habovka, Zuberec kam zaraďujeme nasledovné :

- **SVT Zuberec - M**
- **AGL.RÚ Zuberec - Roháče - M**
- SRTS Biely Potok - C

- SRT (RK) Oravice - M
- SRTS Vitanová - R

Oravská oblasť cestovného ruchu - okres Dolný Kubín

- rekreačný krajinný celok **Dolný Kubín a okolie**, východiskové centrum pre RKC Dolný Kubín kam zaraďujeme nasledovné :
 - CMCR Dolný Kubín - C
 - PRZ mesta Dolný Kubín - /
 - AGL.RÚ Dolný Kubín - Kubínsk Hoľa - M
 - SRTS Dolný Kubín - Srňacie - R
 - ARL.RÚ Oravský Podzámok - M
 - ARL.RÚ Vyšný Kubín - R
 - ZT Jasenová - Bralo - R
 - **SRTS Malatiná - R**
 - SVT Párnica - R
 - SRT Párnica - Dierová - R
 - SRT Párnica - Lučivná - C

B.) Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu, ktoré najmä súvisia so záujmovým územím obce Kvačany (hrubšie zvýraznené v bode A.) Regulačív pre usmerňovanie....) je nasledovný :

Región LIPTOVSKÝ, okres LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ, rekreačný krajinný celok - Liptovský Mikuláš a okolie

- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Demänovská dolina** - leží v k.ú. Demänovská dolina, označenie má 5.5. Pozostáva zo stredísk zvaných - Jaskyne, Repiská, Záhradky, Jasná. Výmera AGL.RÚ Demänovská dolina je 990 ha, v návrhu tiež 990 ha. Denná návštevnosť v hlavnej sezóne stav 7000 Z, v návrhu 12 000 Z. Hlavnou formou je letný a zimný pobytový cestovný ruch v horách. Spôsob rozvoja územia - dostavba vybavenosti s možnosťou ZOH. Ochrana prírody pozostáva z ochranného pásma NAPANT-u, NAPANT, CHVÚ Nízke Tatry, SKUEV0302. Limitom využitia územia je PHO zdrojov pitných vôd.

Región LIPTOVSKÝ, okres LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ, rekreačný krajinný celok - Liptovská Mara a Kvačany

- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Liptovský Trnovec** - pozostávajúci z **SRTS Lipt. Trnovec a SRTS Hájiky**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Lipt. Trnovec, označenie má 5.14. Výmera AGL. RÚ Lipt. Trnovec je 210 ha, v návrhu sa navýši na 350 ha. Denná návštevnosť je 3 000 L, v návrhu 4 600 L. Hlavnou formou je letný pobytový cestovný ruch pri vode, doplnkovou vidiecky. Spôsob rozvoja územia - dostavba SRTS Hájiky, nová výstavba v SRTS Lipt. Trnovec.
- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Liptovská Sielnica** - pozostávajúci z **SRTS Lipt. Sielnica a SRT Hrachovište**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Lipt. Sielnica, označenie má 5.15. Výmera AGL. RÚ Lipt. Sielnica je v návrhu bude 100 ha. Denná návštevnosť je 600 L, v návrhu 2400 L. Hlavnou formou je letný pobytový cestovný ruch pri vode, doplnkovou vidiecky. Spôsob rozvoja územia - nová výstavba v SRTS Lipt. Sielnica a SRTS Hrachovište, golfový areál.
- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Bobrovník** - pozostávajúci z **SRTS Bobrovník, ZR Tvarožná a ZR Hliník**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Bobrovník, označenie má 5.16. Výmera AGL. RÚ Bobrovník je 210 ha, v návrhu bude 480 ha. Denná návštevnosť je 1000 L, v návrhu 1200 L. Hlavnou formou je letný pobytový cestovný ruch pri vode. Spôsob rozvoja územia - nová výstavba v SRTS Bobrovník, ZR Tvarožná a ZR Hliník.
- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Vlašky** - pozostávajúci zo **ZT Dechtáre**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Vlasy, označenie má 5.17. Výmera AGL. RÚ Vlašky v návrhu bude 170 ha. Denná návštevnosť je 200 L, v návrhu 1200 L. Hlavnou formou je letný pobytový cestovný ruch pri vode, doplnkovou vidiecky. Spôsob rozvoja územia - nová výstavba v SRTS Vlašky a dostavba ZT Dechtáre.
- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Kvačany** - pozostávajúci z **SRTS Kvačany a SRTS Vyšné Matiašovce**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Kvačany a k.ú. Lipt.. Matiašovce, označenie má 5.19. Výmera AGL. RÚ Kvačany je 250 ha, v návrhu bude 520 ha. Denná návštevnosť je 100 L, v návrhu 400 L. Hlavnou formou je letný i zimný pobytový cestovný ruch v horách, doplnkovou vidiecky. Spôsob rozvoja územia - nová výstavba v SRTS Kvačany a SRTS Vyšné Matiašovce. Ochrana prírody pozostáva z ochranného pásma TANAP-u, CHVÚ Tatry, SKUEV0192, SKUEV0307. Limitom využitia územia je PHO zdrojov pitných vôd.
- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Huty - Borové** - pozostávajúci z **SRTS Huty, SRTS Malé Borové, SRTS Veľké Borové, ZT Oblazy a ZT Biela Skala**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Huty, k.ú. Malé Borové, k.ú. Veľké Borové a k.ú. Kvačany, označenie má 5.20. Výmera AGL. RÚ Huty je 280 ha, v návrhu bude 1260 ha. Denná návštevnosť je 300 L, v návrhu 700 Z. Hlavnou formou je letný, zimný i vidiecky pobytový cestovný ruch v horách. Spôsob rozvoja územia - dostavba vybavenosti v ZT Oblazy a Biela Skala, nová výstavba v SRTS Huty a Veľké Borové. Limitom využitia územia je PHO zdrojov pitných vôd.

Región LIPTOVSKÝ, okres RUŽOMBEROK, rekreačný krajinný celok - Ružomberok a okolie

- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Bešeňová** - pozostáva z **SRTS Bešeňová, SRTS Potok**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Bešeňová, k.ú. Potok, označenie má 8.18. Výmera AGL.RÚ Bešeňová je v návrhu 150 ha. Denná návštevnosť v hlavnej sezóne stav 1 200 L, v návrhu 3 000. Hlavnou formou je letný, zimný pobytový cestovný ruch pri termálnej vode, doplnkovou vidiecky. Spôsob rozvoja územia - dostavba vybavenosti v SRTS Bešeňová a nová výstavba v SRTS Potok.
- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Skipark Ružomberok** - pozostáva z **SRT Hrabové, SRT Malinô Brdo a ZT Vlkolíneč**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Ružomberok, označenie má 8.2. Výmera AGL.RÚ Ski Park Ružomberok je 560 ha, v návrhu 860 ha. Denná návštevnosť v hlavnej sezóne stav 4 600 Z, v návrhu 8 000 Z. Hlavnou formou je letný, zimný pobytový cestovný ruch v horách a zároveň poznávací. Doplnkovou formou cestovného ruchu je prímestská rekreácia. Spôsob rozvoja územia - dostavba vybavenosti v SRT Hrabové Malinô Brdo a špeciálne zariad. RLA Vlkolíneč. Ochrana prírody pozostáva z ochranného pásma Veľkej Fatry, SKUEV0238. Limitom využitia územia je PHO zdrojov pitných vôd.
- rekreačný priestorový útvar **LK Lúčky Kúpele** - stredisko sa nachádza v k.ú. Lúčky, označenie má 8.7. Denná návštevnosť v hlavnej sezóne stav 300, v návrhu 400. Hlavnou formou je kúpeľný cestovný ruch. Spôsob rozvoja územia - dobudovanie v zmysle rozšírenia kapacity strediska.
- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Lúčky** - pozostáva z **SRTS (LK) Lúčky, ZR Ostré**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Lúčky, označenie má 8.8. Výmera AGL.RÚ Lúčky je v návrhu 560 ha. Denná návštevnosť v hlavnej sezóne stav 600 L, v návrhu 1 500 L. Hlavnou formou je letný pobytový cestovný ruch pri termálnej vode, v horách a na vidieku. Spôsob rozvoja územia - dobudovanie a nová výstavba v SRTS Lúčky, ZR Ostré ostáva bez zmeny. Limitom využitia územia je PHO zdrojov pitných vôd.

Región ORAVSKÝ - okres TVRDOŠÍN, rekreačný krajinný celok - Roháče

- rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Roháče** - pozostáva z **SRTS Zuberec, SRT (RK) Prieves, ZT Brestová, SRT (RK) Zverovka a SRTS Habovka**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Zuberec a k.ú. Habovka, označenie má 10.8. Výmera AGL.RÚ Roháče je 2270 ha, v návrhu 1550 ha. Denná návštevnosť v hlavnej sezóne stav 3000 Z, v návrhu bude 6 000 Z. Hlavnou formou v k.ú. Zuberec je letný, zimný pobytový cestovný ruch v horách. V k.ú. Habovka je tiež letný, zimný pobytový cestovný ruch v horách spolu s vidieckym. Spôsob rozvoja územia - dobudovanie vybavenosti a nová výstavba v SRTS Zuberec, SRT Prieves a Zverovka. V k.ú. Habovka sa jedná skôr o dostavbu vybavenosti v sídle. Ochrana prírody v k.ú. Zuberci pozostáva z ochranného pásma TANAP-u, TANAP, CHVÚ Tatry, SKUEV0145 a SKUEV0307. V k.ú. Habovka pozostáva z ochranného pásma TANAP-u, TANAP, CHVÚ Tatry, SKUEV0145. Limitom využitia územia v oboch k.ú. je PHO zdrojov pitných vôd.

Región ORAVSKÝ, okres DOLNÝ KUBÍN, rekreačný krajinný celok - Dolný Kubín

- rekreačný priestorový útvar **SRTS Malatiná** - stredisko sa nachádza v k.ú. Malatiná, označenie má 3.6. Výmera je v návrhu 425 ha. Denná návštevnosť v hlavnej sezóne stav 100 L, v návrhu 300 L. Hlavnou formou je letný, zimný pobytový cestovný ruch v horách, doplnkovou vidiecky. Spôsob rozvoja územia - nová výstavba v SRTS Malatiná. Limitom využitia územia je PHO zdrojov pitných vôd.

Rekreačné územia a zóny

Pre obyvateľov obce zabezpečuje športovo-rekreačné služby vonkajšia veľká upravená plocha v dolnej časti z.ú. obce pozostávajúca s **fahkoatletického ihriska s bežeckou dráhou po jeho obvode** v dĺžke 400 m a štvárovoým povrchom. Vo vnútri sa nachádza **futbalové ihrisko TJ Družstevník Kvačany** o rozmere 100x68m, volejbalové ihrisko o rozmere 18x9m, plocha pre skok do diaľky. Táto plocha je súčasťou školského areálu ZŠ Kvačany. Na západ od neho sa nachádza nové **multifunkčné ihrisko** určené pre basketbal, volejbal, futbal, v zime verejné korčuľovanie. Vedľa neho tiež smerom na západ je **telocvičňa**. Okrem športovej haly zahŕňa aj priestory školskej družiny, obecnú knižnicu s cca 2500 knižničnými jednotkami a odbornú učebňu na vyučovanie predmetu technika. V poobedňajších hodinách sú priestory využívané aj širšou verejnosťou a TJ Družstevník Kvačany. Pred telocvičňou sa nachádza **malé detské ihrisko** s preliezačkami pre deti. Podobné druhé sa nachádza v hornej časti obce pri bytovom dome.

Na konci cesty III/2350 začína chodník pre celoročnú pešiu príp. cyklistickú turistiku **Kvačianskou dolinou** (národná prírodná rezervácia, výmera 467,3 ha, V° ochrany, kaňonovitá antecedentná dolina Kvačianky na vápencoch Chočských vrchov s divokými, neschodnými tiesňavami, strmý nevyrovnaný spád potoka prekonávaný vodopádmi, niekoľko metrov vysoké skalné steny sa dvíhajú priamo z riečišťa, aj v bočných súteskách je niekoľko vodopádov 7-12 m vysokých, významná chránená a zriedkavá flóra a fauna, zachovalé lesné a skalnaté biocenózy). Pred vyústením tohto chodníka do Veľkého Borového sa nachádza **lokalita Oblazy** známa ako pamiatka vedy a techniky. Nachádzajú sa tu 2 vodné mlyny zapísané v ÚZPF SR ako nehnuteľné kultúrne pamiatky. Horný mlyn Gejdošovský pod číslom 2896/1-2 (par. č. KN-C č. 472/2) a dolný mlyn a píla Brunčiakovský pod číslom 3513/0 (par. č. KN-C 469/2). Dolný mlyn s hospodárskou časťou a pílou (čiastočne zrenovovaný) je vzácnou technickou

pamiatkou a v letnom období je možnosť jeho obhliadky. Keďže sú oba mlyny blízko seba je možnosť sa aspoň pozrieť na horný mlyn a aspoň trochu poznať malebné údolie Kvačianskej doliny. Odtiaľto sa dá pokračovať do susedných obcí ako je Veľké Borové, Huty a Malé Borové a taktiež do susednej **Prosieckej doliny** (národná prírodná rezervácia, výmera 375,95 ha, V° ochrany, bralnatá kaňonovitá dolina vo vápencovo - dolomitových komplexoch s rozličnými krasovitými formami a skalnatými útvarmi). Je tu vyvierajúca potoka Prosiečanka, ďalej krasová jama (závrt) na plošine Svorad, 15 m vysoký vodopád v doline Červené piesky, tiesňavy Borovianky a Ráztoky s prahmi, stupňovitými vodopádmi a krútnavými hrncami. Význam územia znásobuje i rastlinstvo a živočíšstvo so svojou značnou druhovou pestrosťou. Súčasťou doliny je i verejnosti neprístupná prírodná pamiatka Prosiecka jaskyňa - 50 m dlhá inaktívna fluviokrasová jaskyňa významná z geologického a geomorfologického hľadiska). **Kvačianska a Prosiecka dolina sú súčasťou označeného náučného chodníka.** Jedná sa o okružný, samoobslužný, obojsmerný, letný s prírodovedným, ochranárskym a vlastivedným zameraním. Má 13 zastávok, je 17 km dlhý s prevýšením 350 m. Trasa chodníka je stredne náročná na fyzickú zdatnosť, čas prechodu trvá 7 hodín. Z Vyšných Matiašoviec s príjazdom z cesty II/584 sú lokalizované v k.ú. Kvačany 3 chatky a horáreň Meštrová. Tento malý kúsok územia je skôr využívaný obyvateľmi zo susedných Liptovských Matiašoviec ako z Kvačian.

Pre rozvoj rekreačného potenciálu, cestovného ruchu a športových aktivít ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) podporovať návrh v zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov s vytvorením sídelného strediska rekreácie a turizmu SRTS Kvačany ako súčasť AGL.RÚ Kvačany pozostávajúci z SRTS Kvačany a SRTS Vyšné Matiašovce, stredisko sa nachádza v k.ú. Kvačany a k.ú. Lipt. Matiašovce (chatky okolo cesty II/584), označenie má 5.19, výmera AGL. RÚ Kvačany je 250 ha, v návrhu bude 520 ha, denná návštevnosť je 100 L, v návrhu 400 L

b.) pri riešení všetkých plôch rekreačného priestoru SRTS Kvačany je potrebné brať do úvahy ochranu prírody a tvorby krajiny t.j. rešpektovať ochranné pásmo TANAP-u, CHVÚ Tatry, SKUEV0192 Prosečné, SKUEV0307 Tatry, limitom využitia územia je navrhovaná chránená vodohospodárska oblasť Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov, pásmo hygienickej ochrany (PHO) liečivých a minerálnych vôd, PHO vodných zdrojov, plochy zosuvných území okolo cesty II/584

c.) pre rozvoj rekreačného územia v zmysle budovania chatiek vyčleniť lokalitu Priekopa, počet cca 30, v SZ časti mimo z.ú. Kvačany. Príjazd do lokality bude riešený cez obecnú komunikáciu v mieste križovatky s cestou III/2350 nad obecným úradom a následnou odbočkou doprava k navrhovanej lokalite IBV Mlyn Kvačany a ďalej smerom nahor k voľným plochám ornej pôdy, na konci trvalým trávnatým porastom. Terén v mieste výjazdu je mierne navýšený, popri komunikácii patriacej obsluhu územia samotných chatiek je navrhovaná trasa rozvádzacieho vodovodného potrubia. Výmera lokality celkom predstavuje 2,4710 ha

d.) rešpektovať vydané územné rozhodnutie pre lokalitu IBV Mlyn Kvačany (č.I. ÚRaSP 2012/03757-04 Slv, zo dňa 29.10.2012), ktorá okrem 2 RD navrhuje územie využiť pre výstavbu 7 rekreačných chatiek. Plocha sa nachádza na záhradách za rodinnými domami nad centrom obce. Príjazd do lokality bude riešený po existujúcej trase obslužnej komunikácie medzi rodinnými domami. Terén smerom ku chatkám postupne stúpa. Pred chatkami bude riešená samostatná - súkromná komunikácia. Výmera lokality celkom je 0,4080 ha.

e.) menšie športové plochy s verejnou zeleňou okolo umiestniť v druhom centre OV (obchod, služby) na Dlhej Lúke ako súčasť lokality Trávniky

f.) riešiť v dolnej časti obce pri upravených brehoch Kvačianky novú lokalitu Nábregie oddychu určenú pre rekreačno - oddychové aktivity pri vode pre obyvateľov obce prípadne aj návštevníkov, spolu s malými detskými ihriskami, pešími chodníkmi, drobným mobiliárom, osvetlením, upravenou verejnou zeleňou ako súčasťou územia

g.) v severnej časti k.ú. Kvačian pri známej rozhladni v blízkosti cesty II/524 vybudovať v zmysle vydaného územného rozhodnutia a výsledku z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 24/2006 Z.z. lokalitu Bufet Holica (č.I. ÚRaSP2010/02529-Slv, zo dňa 24.05.2010), ktorý by dopĺňal potreby občerstvenia, hygienických zariadení, prechodného ubytovania pre zamestnancov a riešil by zároveň starostlivosť o odpočívadlo vrátane čistoty a odvozu odpadu

h.) telovýchovno - športové zariadenia umiestňovať tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§ 22 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z.)

ch.) pre rozvoj ubytovania využiť skryté možnosti jestvujúceho bytového fondu, podporovať výstavbu menších rekreačných domov, chalúp či už v z.ú. ale i mimo neho. Za týmto účelom je možnosť rekonštruovať existujúce rodinné domy. V tvarosloví objektov využívať tvaroslovné prvky, prírodné materiály typické pre ľudovú architektúru.

i.) rešpektovať možné negatívne ovplyvnenie hlukom v danom území z existujúcich a navrhovaných stavieb (rekreačné a športové zariadenia) vypracovaním Hlukovej štúdie pre konkrétnu stavbu a lokalitu, v ktorej budú ozrejmené hlukové pomery v danom území a podľa výsledkov hodnotenia budú navrhnuté protihlukové opatrenia na navrhovaných stavbách tak, aby hlukové pomery v obytnom a rekreačnom prostredí boli v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií

a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z.

j.) vyznačiť možné cyklomagistrály, cyklotrasy, bežecké trasy a turistické chodníky v teréne s určenými miestami pre oddych, piknik a ostatné rekreačné aktivity súvisiace s prírodnými danosťami okolitého prostredia so vzájomným prepojením obce a susedných obcí a to najmä Lipt. Sielnica, Prosiek, Liptovské Matiašovce, Veľké Borové

k.) propagovať rozvoj vidieckej turistiky zameranej na agroturistiku – rybolov, poľovníctvo, chov koní a iných zvierat so vzájomným prepájaním s inými k.ú. a aktivitami v nich

l.) všetky športové aktivity spolu s občianskou vybavenosťou, dopravou, technickým vybavením musia zohľadňovať len pozitívny vplyv na životné prostredie a musia byť umiestňované tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§ 22 ods. 2 zákona č. 355/2004 Z.z.)

m.) vytvoriť informačný systém v obci (príp. na internete, v novinách a pod.) s pútačmi s popisom zaujímavostí v obci napr. s architektonicko-historickými solitérmi charakterizujúcimi históriu a zvyklosti v obci, s výrobkami, ktoré ponúkajú firmy pôsobiace v obci, s osobnosťami, ktoré sa tu narodili alebo tu pôsobili, s vyznačením turisticko – náučných chodníkov, cyklistických, bežeckých trás prepájajúcich susedné k.ú. navzájom, fotodokumentáciu vodných tokov, okolitej prírody s množstvom biocentier, biokoridorov, interakčných prvkov a pod., ktoré vytvárajú zaujímavý prírodný charakter celého k.ú. obce, vodných zdrojov a všetkých vecí, ktoré by návštevníci ale i domáci obyvatelia obce mohli vyhľadať keby o nich vedeli

2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

• Stav

V súčasnosti je zastavané územie obce Kvačany legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce, ktorá zodpovedá stavu k 01.01.1990 (stav evidovaný na počítačových mapách z Katastra nehnuteľností GKÚ, Bratislava). **Predstavuje plochu o výmere 63,4520 ha** (2,83 %) z celkovej plochy oboch katastrálnych území obce podľa katastra nehnuteľností. Tak ako obec Kvačany tvoria 2 katastrálne územia a to k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka, ktoré spolu susedia, takisto spolu susedia aj oba zastavané územia. Zastavané územie Kvačian smeruje zo severu na juh okolo potoka Kvačianka a má výmeru 40,4708 ha. Druhú z.ú. Dlhej Lúky ho rozširuje v spodnej časti smerom na západ s výmerou 22,9812 ha. V súčasnosti ho presahujú prvé dva domy postavené na začiatku obce a rodinný dom na konci obce, ktorý niekedy slúžil ako horáreň.

Umiestnenie zastavaného územia je v J až JZ časti celého katastrálneho územia obce. Príjazd do neho je po štátnej ceste III/2350. V jeho južnej časti obchádza prvú križovatku s cestou III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka, aj prvú obecnu bytovku a začína pri bytovom dome ZŠ, pokračuje okolo areálu ZŠ v Kvačanoch, futbalového ihriska, poza záhrady za rodinnými domami v časti Vyšné hony a v línii poľnej cesty sa dostáva až nad cintorín v hornej časti obce. Ďalej obchádza PD Lipt. Hole dvor Kvačany a smeruje popod lesné porasty poza vrt CH-4, chaty až k začiatku Kvačianskej doliny, kde sa otočí a smeruje naspäť popri pravej strane cesty III/2350 k severnému bodu poľnohospodárskeho dvora Kvačany. Následne prejde na druhú stranu cesty a v šikmom smere sa dostane k pravému brehu Kvačanky, odkiaľ smeruje k záhradám okolo niekdajšieho mlynu a potom drží línii poľnej cesty až zhruba do polovice Novej ulice, kde sa otočí o 90° (tu je už k.ú. Dlhá Lúka). Toto otočenie v dĺžke 87m ho priblíži k záhradám za rodinnými domami na Novej ulici, ktoré rešpektuje. Následne sa otočí za lokalitou Trávniky a pokračuje ďalej na západ k ploche niekdajšieho kaštieľa na Dlhej Lúke, ktorú obide a pokračuje k hospodárskemu dvoru na konci Dlhej Lúky. Vodojem ani vodný zdroj nie je súčasťou z.ú., aj keď sa v tejto časti obce nachádzajú. Keď obide hospodársky dvor aj s kúskom trvalých trávnatých porastov nad ním, prechádza k línii poľnej cesty vedenej do Prosieka, kde sa otočí a potom smeruje už len na východ poza záhrady za rodinnými domami na Dlhej Lúke až do stredu potoka Kvačianka. Odtiaľ smeruje už len stredom potoka až ku križovatke ciest III/2350 a III/2351, ktorú tiež obchádza a dostáva sa na ľavú stranu cesty III/05932 a v jej línii smeruje až do úrovne oproti bytovke ZŠ, kde prejde na druhú stranu cesty a pokračuje ďalej poza školský areál.

• Návrh

Navrhovaná zmena hraníc zastavaného územia v I. Etape_Návrhu (obdobie do roku cca 2030) podľa riešenia ÚPN-O Kvačany je spracovaná v súlade s celkovým urbanistickým riešením a vyznačená v grafickej časti na plochách, ktoré sa v hraniciach súčasne zastavaného územia (stav k 01.01.1990) nenachádzajú.

• Výhľad

S plochami určenými pre II. Etapu_Výhľad (obdobie do roku cca 2040) v riešení ÚPN-O Kvačany počítame len o rozšírenie hranice z.ú. v lokalite Dielec II.

Prehľad súčasného stavu z.ú. v oboch katastrálnych územiach obce (11/2015), I. Etapy_Návrhu (cca 2030) a II. Etapy_Výhľadu (cca 2040) podľa riešenia ÚPN-O Kvačany je uvedený v nasledujúcich tabuľkách :

obec Kvačany k.ú. Kvačany	súčasný stav	%	I. Etapa Návrh	%	II. Etapa Výhľad	%
zastavané územie centra obce s okolím	40,4708 ha	2,47	48,0750 ha	2,94	0 ha	0
ostatné územie	1595,3372 ha	97,53	1587,7330 ha	97,06	0 ha	0

obec Kvačany k.ú. Dlhá Lúka	súčasný stav	%	I. Etapa Návrh	%	II. Etapa Výhľad	%
zastavané územie centra obce s okolím	22,9812 ha	3,78	25,5174 ha	4,20	26,5831 ha	4,37
ostatné územie	584,7337 ha	96,22	582,1975 ha	95,80	581,1318 ha	95,63

2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV

Pre riešené územie obce Kvačany a jej bezprostredné záujmové územie platia nasledovné ochranné pásma :

- cesta II/584 má ochranné pásmo 25m od osi komunikácie na každú stranu v jej extravilánovom prietahu
- cesty III/2350 a III/2351 majú ochranné pásmo 20m od osi komunikácie na každú stranu v ich extravilánovom prietahu
- pri realizácii stavebných objektov a inžinierskych sietí (dôjde ku súbehu resp. križovaniu s existujúcimi sieťami) je potrebné dodržiavať minimálne odstupové vzdialenosti medzi týmito objektmi, ktoré sú dané príslušnou slovenskou technickou normou STN 73 6005 a ostatnými súvisiacimi normami, zákonmi pre energetiku, pre elektronické komunikácie, pre verejný vodovod, pre verejnú kanalizáciu a vyjadreniami správcov sietí, pri líniových prvkoch je ich ochranné pásmo závislé od druhu, veľkosti a intenzity prenosu

Druh podzemného i nadzemného vedenia inžinierskych sietí	Ochranné pásmo
Elektrické nadzemné vedenia od 35 kV do 110 kV vrátane	15,0 m na obidve strany od krajného vodiča 2,0 m na obidve strany od krajného zaveseného káblového vodiča
Elektrické nadzemné vedenia od 1 kV do 35 kV vrátane	10,0 m na obidve strany od krajného vodiča bez izolácie, v súvislých lesných priesekoch 7,0 m 4,0 m na obidve strany od krajného vodiča so základnou izoláciou, v súvislých lesných priesekoch 2,0 m 1,0 m na obidve strany od krajného vodiča káblového vedenia
Elektrické podzemné vedenie do 110 kV	1,0 m na obidve strany od krajného vodiča
Elektrická stanica vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac	30,0 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
Elektrická stanica vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV	10,0 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
Elektrická stanica s vnútorným vyhotovením	vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice
Elektronické komunikačné siete	1,5 m na obidve strany od osi trasy 2,0 m do hĺbky od úrovne zeme
Diaľkový telekomunikačný kábel	1,5 m na obidve strany od osi trasy
STL plynovod	1,0 m od osi plynovodu na každú stranu v zastavanom území obce 4,0 m od osi plynovodu na každú stranu vo voľnom teréne
STL plynovod - bezpečnostné pásmo	10,0 m od osi plynovodu na každú stranu vo voľnom teréne v zastavanom území určuje dodávateľ zemného plynu resp. STN EN
Verejný vodovod, verejná kanalizácia do DN 500 mm	1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obe strany
Čistiareň odpadových vôd	150 m kolmo na oplotenie objektu

- pohrebisko má ochranné pásmo 50 m od hranice pozemku pohrebiska, v jeho ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (§ 15 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve). Budovy postavené v OP do 50 m od pohrebiska pred 01.11.2005 ostanú zachované.

- vodohospodársky významný tok Kvačianka má stanovené ochranné pásmo min. 10,0 m od brehovej čiary resp. päty hrádze obojstranne a ostatné drobné vodné toky min. 5,0 m obojstranne od brehovej čiary
- ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od lesného pozemku smerom von
- ochranného pásma III° prírodných liečivých zdrojov v Lúčkach, ktorého časť prechádza k.ú. Kvačian a následne pokračuje do Lipt. Trnovca, Babky, Liptovské Matiašovce a Bobrovec (Vyhláška č. 56/2005 Z.z. MZ SR)
- podzemné vodárenské zdroje v Kvačanoch "Dlhá Lúka" a "vrt CH-4" majú stanovené ochranné pásma. V okolí prameňov a miest odberu sa jedná o prvý stupeň zriadený na zabezpečenie ochrany miesta vodného zdroja pred jeho negatívnym ovplyvnením alebo ohrozením, ako aj na ochranu vody v záchytnom zariadení pred znečistením. Pre ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti sa zriaďuje druhý stupeň. Ten je určený

predovšetkým na ochranu pred znečistením mikrobiálnymi, toxickými látkami ovplyvňujúcimi senzorické vlastnosti vôd.

Vodárenský zdroj "Kvačany - Dlhá Lúka"

PHO I. stupňa "Kvačany - Dlhá Lúka" tvorí pôvodné oplotenie 81,5 x 39,8 x 54,8 x 21,5 x 13,4 m. PHO II. stupňa sa nečlení na vonkajšiu a vnútornú časť. Východná hranica pásma je spoločná s vrtom CH-4, vychádza z kóty 630 m.n.m. a v priamke vedie cez kótu Čierna hora (1098 m.n.m.), tu sa lomí a SZ smerom vedie na kótu pred obcou Veľké Borové. Severná hranica PHO je vedená západne od kóty 912 m.n.m. na kótu Háj 949 m.n.m., tu sa lomí a západným smerom vedie hranicou lesa cez kóty 862 a 929 na kótu 992 m.n.m., kde sa pripája na PHO II. stupňa zdroja Liptovská Sielnica - vrt CHK-2, Prosiek (č. listu PLVH-1014/88 z 31.10.1988). Spoločná západná hranica PHO vedie od kóty 992 m.n.m. okrajom porastu "Rybničky" a ďalej smerom JV a J na kótu Prosečné 1372 m.n.m. Odtiaľ smeruje hranica JV smerom po hrebeni (JV-Široké Brdo). Od odklonu hranice PHO II. stupňa vrtu CHK-2 pokračuje hranica (južná) miestnym chodníkom cez kótu 666 m.n.m. k južnému okraju oplotenia PHO I. stupňa. Potom sa lomí a SV okrajom lesa prechádza cez kóty 714 a 647 m.n.m. k vrtu CH-4, kde sa pripája na východziu kótu 630 m.n.m. Pásmo obchádza lesovňu Kvačany.

- v PHO I. stupňa je zakázané a obmedzené : vykonávať práce a činnosti nesúvisiace s prevádzkou vodného zdroja

- v PHO II. stupňa je zakázané a obmedzené : obhospodarovanie lesov vykonávať v súlade s metodickým pokynom MLVH SSR č.6184/82-5/161/160 z 13.03.1982, obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy zabezpečovať v súlade so smernicou MPVŽ SSR č. 5000/1982 z 20.12.1982

Vodárenský zdroj "vrt CH-4"

PHO I. stupňa "vrt CH-4" tvorí pôvodné, ktoré zo západnej strany nadviaže (od št. cesty) na oplotenie lesov a to 15 m od vrtu a 5 m od krajnice št. cesty. Zo severnej strany oplotenie lesovne vytvorí severnú hranicu PHO, z východnej strany oplotenie sa vybuduje 25m od vrtu, z južnej strany sa oplotenie vybuduje 10m od vrtu. V PHO II. stupňa sa nestanovuje jeho vnútorná časť. Vonkajšia časť zahŕňa predpokladanú infiltračnú oblasť vrtu. Hranica vychádza z kóty 630 m.n.m. nad Kvačanmi (250-300 m nad vrtom CH-4), pokračuje východne sledujúc Suchý jarok v dĺžke 1100 m potom sa lomí na kótu 1128 m.n.m. Z kóty Ostrá východná hranica pokračuje smerom na lokalitu Pod Holicou, kde sa lomí SZ, pred obcou Veľké Borové sa lomí a západná hranica prechádza na kótu Čierna hora (1098 m.n.m.) odkiaľ prechádza do východzieho bodu na kótu 630 m.n.m. Hranica PHO je totožná s hranicou NPR Kvačianska dolina a v teréne sa neoplocuje a ani nijak nevyznačuje.

- v PHO I. stupňa je zakázané a obmedzené : vykonávať akúkoľvek činnosť, okrem činností vykonávaných v súvislosti s údržbou inštalovaných vodohospodárskych zariadení a spravovaním PHO pracovníkmi prevádzkovateľa vodného zdroja

- v PHO II. stupňa je zakázané a obmedzené : zakázaná je banská činnosť, ťažba kameňa a zemín, vrtné a zemné práce, hĺbenie priekop a vykonávanie geologického a hydrogeologického prieskumu. Prepad z prameňa PD Lipt. Hole Kvačany sa zaústi mimo PHO do toku Kvačianka. Vývoz žump z niekdajšej lesovne, chaty PD uskutočňovať mimo PHO. Zakazuje sa prevádzkovať zariadenia so sústredenou infekciou, kafilerie, bitúnky, spaľovne a podobné zariadenia. Vylučuje sa inštalovanie produktovadov toxických a škodlivých látok. Zariadenia pre manipuláciu s ropnými látkami musia vyhovovať ČSN 830915. V prípade presiaknutiu ropných látok do zeminy, musí byť kontaminovaná zemina vyvezená mimo PHO a nahradená neznečistenou zeminou. Objekty nevyhovujúce spomenutej ČSN sa asanujú. V PHO sa zakazuje zriaďovať skládky domových a priemyselných odpadkov, fekálií, kalov a odpadových vôd s obsahom rádioaktívnych látok. Zakazuje sa zriaďovať vodohospodárske diela určené na čistenie odpadových vôd a odkaliská.

Ochrana prírody

Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 sa v riešenom území nachádza 1 veľkopoľné chránené územie, 3 malopoľné chránené územia, 3 územia tvoriace sústavu Natura 2000. Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu, v ktorých platí 1. až 5. stupeň ochrany. Územné rezervy pre tieto prvky ekologickej stability vyplývajú z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN - VÚC Žilinského kraja a RÚSES-u okresu Liptovský Mikuláš

Veľkopoľné chránené územia

- **Tatranský národný park** – zasahuje do východnej časti k.ú. Kvačany, začína od Podmeštrovej cez Suchú dolinu až ku špicu na Bielu Skalu, v NP platí 3° ochrany, ochranné pásmo NP nezasahuje do riešeného územia obce

Maloplošné chránené územia

- **Národná prírodná rezervácia Kvačianska dolina** – chránené územie sa nachádza v severnej časti k.ú. Kvačany, k.ú. Dlhá Lúka v mezozoiku Chočských vrchov, je súčasťou súvislej európskej sústavy NATURA 2000 - SKUEV0192 Prosečné a SKCHVÚ Chočské vrchy. Na jej území platí v zmysle platnej legislatívy 5° ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené a preto sa uplatňuje § 17, ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z. t.j územie 100 m smerom von od hranice rezervácie, kde platí 3° ochrany.

- **Národná prírodná rezervácia Suchá dolina** – chránené územie sa nachádza vo východnej časti k.ú. Kvačany, je súčasťou TANAP-u a súčasne sa pokrýva s územiaми sústavy NATURA 2000 - SKUEV0307 Tatry a SKCHVÚ030 Tatry. Na jej území platí v zmysle platnej legislatívy 5° ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené a preto sa uplatňuje § 17, ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z. t.j územie 100 m smerom von od hranice rezervácie, kde platí 3° ochrany.

- navrhovaný **chránený areál Suchá** - alúvium potoka Suchá s plochou územia 15 ha. Platí by mal v ňom 4° územnej ochrany, OP by mala ustanoviť vláda nariadením.

Územia sústavy NATURA 2000

- **SKUEV0192 Prosečné** – sa prekrýva s NPR Kvačianska dolina, platí v ňom 2° až 5° územnej ochrany

- **SKUEV0307 Tatry** – sa prekrýva s TANAP-om, s NPR Suchá dolina, platí v ňom 2° až 5° územnej ochrany

- **SKCHVÚ050 Chočské vrchy** – sa prekrývajú s NPR Kvačianska dolina, SKUEV0192 Prosečné, vo východnej časti k.ú. Kvačian s TANAP-om, s NPR Suchá dolina

2.10 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI A CIVILNEJ OCHRANY

V riešenom území obce Kvačany nie sú v súčasnosti známe požiadavky **z hľadiska obrany štátu**.

Štátu **požiarnu ochranu obyvateľstva** v prípade väčších požiarov zabezpečuje Hasičský a záchranný zbor MV SR Liptovský Mikuláš (cca 25 min), ktorý nemá v obci žiadne zariadenia vo svojej správe. Priamo v obci sa nachádzajú 2 priestory, ktoré slúžia pre aktivity Dobrovoľného hasičského zboru obce. Jedná sa o **požiarnu zbrojnicu**, ktorá je umiestnená na začiatku Dlhej Lúky v objekte bývalého obchodu so zmiešaným tovarom. Stretávajú sa v ňom podľa potreby členovia Dobrovoľného hasičského zboru obce. Jedná sa o pôdorysne úzky objekt zastrešený sedlovou strechou. V objekte sa nachádza garáž pre požiarne auto, sklad, kancelária, sociálne zariadenie. Druhé priestory pre PZ v Kvačanoch sú v **budove vedľa obecného úradu**. V súčasnosti má DHZ Kvačany 80 členov, z toho 16 žien. Vykonávajú prevenciu v 230 obytných budovách a štyroch malých prevádzkach a udržiavajú v chode plne vybavené zásahové vozidlo Avia A31 a požiarnu striekačku PPS12. Medzi ďalšie aktivity patria stráženie hrobu na Veľkú noc, účasť a organizovanie hasičských súťaží, spolupráca na miestnych akciách, pomoc a prevencia pri záplavách a požiaroch. Do budúca sa pripravuje rekonštrukcia objektu požiarnej zbrojnice na Dlhej Lúke.

Ochrana pred povodňami

K najznámejším vodným tokom v k.ú. Kvačany, k.ú. Dlhá Lúka patrí Kvačianka, Suchý potok a Jamník. Ostatné bezmenné prítoky majú bystrinný charakter s korytami v prirodzenom neupravenom stave. Stredom zastavaného územia Kvačian preteká zo smeru sever - juh **najvýznamnejší vodný tok Kvačianka** (hydrologické poradie 4-21-02-040, číslo recipienta 4-21-02-12432). Jedná sa o pravostranný prítok Váhu, meria 16 km a je tokom III. rádu. Okrem Kvačian preteká cez Huty a okrajom zastavaného územia obce Liptovská Sielnica. Oproti hospodárskemu dvoru Kvačany pri nespevnenej komunikácii vedenej k niekdajšej horárni sa na toku Kvačianka nachádza **menšia vodná nádrž, ktorá slúži ako lapač štrku**. Do budúca by bolo vhodné ju rekonštruovať a prebudovať na väčšiu protipovodňovú nádrž - polder. Jeho rozšírenie by bolo riešené v smere proti toku na sever. Na začiatku tejto protipovodňovej nádrže by bol vybudovaný najskôr lapač štrku a potom pred spomenutou komunikáciu zvýšená hrádza s upravenými, rozšírenými brehmi Kvačianky. Pomohlo by to najmä v časoch veľkých dažďov, kedy Kvačiankou preteká vysoké množstvo dravej vody a povodňová aktivita dosahuje aj najvyšší tretí stupeň.

Ďalším vodohospodársky **významným vodným tokom je Suchý potok** (hydrologické poradie 4-21-02-045, číslo recipienta 4-21-02-12435, - 12436, - 12437, -12444). Jedná sa o vodný tok cez ktorého stred prechádza katastrálna hranica obce Kvačany s Liptovskými Matiašovcami, Liptovským Trnovcom. Je to najvýznamnejší ľavostranný prítok Kvačianky, meria 13,2 km a je tokom IV. rádu.

K ľavostrannému prítoku Kvačianky patrí aj **potok Jamník**, ktorý sa do nej vlieva v hornej časti z.ú. obce. Tečie v blízkosti hospodárskeho dvora PD Lipt. Hole dvor Kvačany. V časoch väčších dažďov dochádza v jeho koryte k hromadeniu pomerne veľkého množstva vody a preto by bolo vhodné do budúca uvažovať o vybudovaní protipovodňovej nádrže - poldra na mieste nad hospodárskym dvorom. Odľahčil by sa tým zároveň tok Kvačianky. Menší polder by bol tak isto vhodný aj na jeho susediacom bezmennom ľavostrannom prítoku.

V rámci rozvoja obce (bytového, športového, výrobného alebo rekreačného) je potrebné rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. **V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a vykonávajúcej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Kvačianka v šírke min. 10,0 m od brehovej čiary, resp. päty hrádze obojstranne. Pre ostatné drobné toky platí ochranné pásmo v šírke min. 5,0 m.**

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, návažkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 Zákona č. 364/2004 Z.z.), môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodárskych významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

Ďalej v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť budúce rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami (§ 20). V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ resp. investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov. Slovenský vodohospodársky podnik š.p., Piešťany v rámci Podnikového rozvojového programu investícií neplánuje resp. nemá zaradené investičné akcie v súvislosti s úpravou vodných tokov v riešenom území obce, taktiež neplánuje riešiť protipovodňovú ochranu daného územia.

Návrh riešenia civilnej ochrany

Obec Kvačany, okres Liptovský Mikuláš je v zmysle Nariadenia vlády SR č. 25/1997 Z.z. o zaradení územia do jednotlivých kategórií podľa možnosti vzniku mimoriadnych udalostí, ktoré môžu negatívne pôsobiť na chod života a ekonomiky postihnutého územia **zaradená do územného obvodu III. kategórie.** Táto kategorizácia slúži ako podklad na diferencovanie prípravy, plánovania a vykonávania úloh a opatrení smerujúcich k ochrane života, zdravia a majetku.

Podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky MŽP SR č.55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii sa pri spracovaní územného plánu obce samostatná doložka civilnej ochrany nespracováva.

Pri riešení stavebnotechnických požiadaviek na zariadenia civilnej ochrany je preto potrebné ochranné stavby riešiť a zabezpečovať v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany a vzájomne spolupracovať s príslušným orgánom krízového riadenia.

V stavbách s väčším sústredením osôb riešiť a zabezpečovať ukrytie zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a ukrytie obyvateľstva obce v ochranných stavbách – jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne podľa analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti v obvode Liptovský Mikuláš a v súlade s § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

Pre riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami a civilnej ochrany ÚPN-O Kvačany navrhuje :

- a.) zohľadniť skutočnosť, že riešené územie obce Kvačany nie je záujmovým územím Ministerstva obrany SR
- b.) dodržať požiadavky vyplývajúce z ustanovení vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou, budovaním zariadení na dodávku vody na hasenie požiarov - zdrojov vody a odberných miest v obci. V oblasti protipožiarnej bezpečnosti stavieb je nutné navrhnuť prístupové komunikácie na zásah podľa parametrov ustanovených v § 82 vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarne bezpečnosť pri výstavbe a pri udržiavaní stavieb v znení neskorších predpisov
- c.) rešpektovať priestory požiarnej zbrojnice nachádzajúce sa v objekte niekdajšieho rodinného domu na začiatku Dlhej Lúky i v centre Kvačian vo viacúčelovej budove. Do budúca uvažovať s ich rekonštrukciou. Na požiarne účely využívať vodu z verejného vodovodu príp. i odber povrchovej vody z najmä z vodného toku Kvačianka ale aj ostatných potokov pretekajúcich riešeným územím obce
- d.) v rámci rozvoja obce či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 "Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi", STN 752102 „Úpravy riek a potokov“
- e.) v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávajúcej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Kvačianka v šírke min. 10,0 m, ďalej pri

drobných vodných tokoch v šírke min. 5,0 m od brehovej čiary, resp. hrádze obojstranne a zároveň ich zakresliť do grafickej časti ÚPN-O

f.) v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, návažkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. Je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.

g.) z hľadiska ochrany pred povodňami, či už jestvujúceho zastavaného územia obce ale i navrhovaných a výhľadových lokalít dodržiavať Zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami

h.) v prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

ch.) riešiť protipovodňovú ochranu formou vybudovania poldra aj spolu s lapačom štrku na najvýznamnejšom vodnom toku a to Kvačianke, v hornej časti nad zastavaným územím obce, kde už je teraz nádrž na lapanie štrku

i.) riešiť ďalšiu protipovodňovú ochranu formou vybudovania 2 menších poldrov - jeden bude umiestnený na vodnom toku Jamník nad hospodárskym dvorom PD Lipt. Hole - dvor Kvačany a druhý vedľa na bezmennom vodnom toku nad cintorínom v Kvačanoch

j.) stabilizovať pravý breh koryta Kvačianky zhruba od miesta, kde sa do nej vlieva potok Jamník až pod pivovar Brontvai (dĺžka cca 152 m), potom časť po ľavej strane koryta nad i pod lávkou v priestore nad materskou školou (dĺžka cca 92 m) a zároveň rekonštruovať oporný múr na pravom brehu Kvačianky v mieste pod i nad spomenutou lávkou (dĺžka cca 113 m) a v časti ľavého brehu okolo obslužnej komunikácie pod obecným úradom vedenej k 6-tim rodinným domom za Kvačiankou (dĺžka cca 100 m)

k.) rešpektovať oba odvodňovacie kanále (v k.ú. Kvačany - kanál krytý B, evid. č. 5304 218 002, vybudovaný v r. 1979 o celkovej dĺžke 0,177 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany", v k.ú. Dlhá Lúka - kanál krytý A, evid. č. 5304 218 001 vybudovaný v r. 1979 o celkovej dĺžke 0,092 km v rámci stavby "OP Kvačany") pri spracovaní ÚPN-O a realizácii stavieb vrátane ich ochranného pásma 5 m od osi krytých kanálov

l.) zakresliť oba kryté kanále do grafickej časti spolu s ich ochranným pásom a s odvodnením poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom

m.) prípadné križovanie a súbeh komunikácií a inžinierskych sietí s kanálmi žiadame riešiť v zmysle ustanovení STN 73 6961 "Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami" z roku 1983

n.) rešpektovať územnú ochranu pre navrhovanú CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov

o.) zabezpečiť ochranu inundačného (záplavového) územia a vytvárať podmienky pre :

1.) pre prirodzené meandrovanie vodných tokov

2.) pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia

3.) dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky

4.) návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd

5.) komplexne riešiť odtokové pomery v povodniach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody

6.) vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavaného územia obce

7.) stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť medzi verejnoprospešné stavby

8.) v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich

9.) navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle STN 736822

10.) akúkoľvek investorskú činnosť a výstavbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť so Slovenským vodohospodárskym podnikom š.p., Piešťany

p.) stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany – ochranné stavby riešiť a zabezpečovať v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany (ďalej len „vyhláška“)

r.) v stavbách s väčším sústredením osôb riešiť a zabezpečovať ukrytie zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a ukrytie obyvateľstva obce v ochranných stavbách – jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne podľa analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti v obvode Liptovský Mikuláš a v súlade s § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.

s.) pri návrhu takýchto zariadení spolupracovať s príslušným orgánom krízového riadenia

2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ

Návrh ochrany a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability a ekostabilizačných opatrení je spracovaný v súlade so **Zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny** v znení neskorších predpisov, vyhláškou **MŽP SR 492/2006 Z.z.** (táto vyhláška mení a dopĺňa vyhlášku MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov) a **vyhláškou MŽP SR č. 55/2001 Z.z.** o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, ktorou sa vymedzuje obsah územného plánu obce v textovej a grafickej časti a ktorá zároveň vykonáva zákon č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon).

V kapitole 2.3.3 Analytická a syntézová časť miestneho územného systému ekologickej stability a jej vplyv na riešenie ÚPN-O je porobnejšie rozpísaný súčasný stav ochrany prírody a tvorby krajiny.

Cieľom ochrany prírody a tvorby je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie udržania ekologickej stability. Rozumieme pod ňou obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť, alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, alebo ekologickú stabilitu.

Ochranu prírody rozdeľujeme na územnú a druhovú ochranu. Do územnej ochrany zaraďujeme veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskeho významu, chránené vtáčie územie a do druhovej chránené stromy, rastliny a živočchy. Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu.

2.11.1 Návrh prvkov územného systému ekologickej stability spresnenie prvkov nadregionálneho a regionálneho významu v štruktúre

Základnými požiadavkami pri spracovaní územného systému ekologickej stability (ÚSES) obce je zachovanie biodiverzity územia a vytvorenie optimálneho priestoru pre rastliny a živočchy v ich prirodzených biotopoch. Základom ÚSES-u je stabilné prostredie krajiny na udržanie vzácnych prírodných prvkov, zvýšenie prirodzenej produkcie a ochrana prírodných zdrojov. Zároveň predstavuje takú celopriestorovú štruktúru navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine a vytvára predpoklady pre trvalo udržateľný rozvoj.

Podkladmi pre tvorbu ÚSES obcí v Žilinskom kraji sú regionálny územný systém ekologickej stability v zmysle ÚPN-VÚC Žilinského kraja, terajšia Aktualizácia prvkov RÚSES okresu Liptovský Mikuláš (SAŽP, Prešov, 12/2006) a rozpracovaný RÚSES okresu Liptovský Mikuláš (ENVIGEO a.s., BB, 01/2011). Základ tohto systému tvoria **biocentrá, biokoridory, genofondové lokality a interakčné prvky** nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu, ktorých lokalizácia je znázornená v grafickej časti vo Výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov ÚSES (M 1:10 000) č.7. Význam jednotlivých zložiek ÚSES-u je nasledovný :

Biocentrum (BC) - ekosystém, alebo skupina ekosystémov, ktoré vytvárajú podmienky na trvalé rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. Majú charakter jadrových území s prioritným ekostabilizačným účinkom v krajine.

Biokoridor (BK) - priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev.

Genofondová lokalita (GL) - je súbor všetkých živých organizmov v určitej oblasti so súčasne sa prejavujúcimi i potenciálnymi génmi

Interakčný prvok (IP) - tvorí solitérna, líniová a skupinová vegetácia v krajine popri tokoch, terénnych depresiách a iných nerovnostiach terénu, prípadne TTP so samonáletom drevín. Plnia viacero funkcií - ekostabilizačnú, protieróznú, izolačnú a zvyšujú krajinársku hodnotu územia. Je to lokálny ekosystém, jeho prvok, alebo skupina ekosystémov, ktoré môžu byť prepojené na biocentrá a biokoridory a zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na pozmenené alebo narušené časti krajiny.

Podľa charakteristiky priestorového vymedzenia ekologických zón a územného vymedzenia krajinných priestorov v zmysle ÚPN – VÚC Žilinského kraja cez riešené územie Kvačian prechádzajú 2 krajinné priestory a to **prírodný priestor s označením A** (lesné spoločenstvá) a **zmiešaný priestor s označením D** (územie v spodnej časti po hranicu lesných spoločenstiev). Krajinný priestor je chápaný ako trojrozmerný útvar tvorený abiotickými, biotickými a antropickými prvkami, ktoré sa navzájom podmieňujú a ovplyvňujú, ale určujú aj charakter územia, priestorové usporiadanie a využívanie.

Charakteristika krajiných priestorov je nasledovná :

- **krajiný priestor prírodný_A**

funkcia : mimoprodukčná

ochrana prírody a krajiny - má dominantné postavenie v území, celopriestorová štruktúra vyplýva z plošne charakteristika : rozsiahlejších ekologicky hodnotných krajiných segmentov, ktoré vytvárajú základ územnému systému ekologickej stability na regionálnej a nadregionálnej úrovni a zabezpečuje ekologickú stabilitu aj širšiemu zázemiu

- **lesná výroba** - lesná pôda a lesné porasty tvoria prevažne celoplošnú štruktúru v krajinom priestore, plnia výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, produkcia dreva je chápaná ako doplnková funkcia v území

- **poľnohospodárska výroba** - poľnohospodárska pôda v priestore má plošne malé až nepatrné zastúpenie a plní mimoprodukčnú funkciu, intenzita výroby má extenzívny charakter, doporučené je hlavne alternatívne (organické) poľnohospodárstvo, ktoré je založené na využívaní prírodných podmienok, bez výrazných intenzifikačných vkladov do pôdy a výroby

- **rekreácia** - má v území veľmi vhodné podmienky, je však potrebné na základe ekologickej únosnosti stanoviť optimalizáciu využívania častí prírodného priestoru tak, aby nedochádzalo ku kolízii s krajinými segmentmi určenými na zachovanie a šírenie prirodzenej bioty

- **investičná výstavba** - v krajinom priestore sa nachádzajú niektoré časti súčasnej výstavby (majú prevažne rekreačný charakter, ojedinele aj poľnohospodársky), s novou investičnou výstavbou v zásade nie je uvažované okrem líniových zariadení, ktoré nie je možné riešiť iným spôsobom a majú celospoločenský význam, majú však lokálny charakter

- **krajiný priestor zmiešaný_D**

funkcia : ekologicko - produkčná

charakteristika : **ochrana prírody a krajiny** – krajiný priestor má vysoké zastúpenie ekologicky významných segmentov, ktoré sú zaradené do ÚSES nadregionálneho, regionálneho aj lokálneho významu, platia všeobecné podmienky ochrany prírody a krajiny okrem častí chránených území príslušnej kategórie a území tvoriacich kostru ekologickej siete

- **lesná výroba** – má v krajinom priestore vo vzťahu k rozsahu lesných pozemkov značný význam, lesohospodárska činnosť musí zohľadňovať ekologické a environmentálne aspekty, ktoré lesy v danom priestore plnia

- **poľnohospodárska výroba** – má vo vzťahu k rozsahu poľnohospodárskej pôdy značný význam. Vzhľadom na nízky produkčný potenciál pôd a vysokú krajinno - ekologickú hodnotu celého krajinného priestoru je doporučené uplatňovanie alternatívneho (organického) poľnohospodárstva formou lúčno – pasienkárskych hospodárstiev

- **rekreácia** - vysoká krajinno – ekologická hodnota priestoru vytvára prirodzené predpoklady pre výraznejšie využívanie priestoru pre rekreačné aktivity rôzneho charakteru (pobytová, pohybová, agroturistika)

- **investičná výstavba** – viaže sa na všetky aktivity navrhnuté územným plánom, potrebné je však zabezpečiť ochranu územia začleneného medzi prvky ekologickej siete

Podľa nadradeného dokumentu ÚPN – VÚC Žilinského kraja (z roku 09/1998), ktorý definuje v kapitole 2.12. Krajinná štruktúra a ÚSES (tabuľka č. 12/2 Kostra územného systému ekologickej stability okresov Žilinského kraja) prvky ekologickej siete v riešenom území a v rámci Aktualizácie prvkov regionálneho ÚSES okresu Liptovský Mikuláš (12/2006) boli prvky kostry ÚSES riešeného územia zadefinované nasledovne :

BIOCENTRÁ				
Poradové číslo	Názov biocentra	Pôvodný názov biocentra v „RÚSES okres Liptovský Mikuláš“ (ÚSTEP s.r.o., Banská Bystrica) 1/ 1994	Pôvodná kategória v „RÚSES okres Liptovský Mikuláš“ (ÚSTEP s.r.o., Banská Bystrica, 1/1994)	„Aktualizácia prvkov RÚSES okresu Liptovský Mikuláš“ (SAŽP – CKEP Prešov, 12/2006)
1.	Tatry	TANAP – Západné Tatry	NRBc	BBc – zapracované
5.	Prosečné	Prosečné	NRBc	NRBc – zapracované a upravené
BIOKORIDORY				
VI.	Vodný tok Suchý potok – Kľačianka (hydrický)	Vodný tok Suchý potok – Kvačianka	RBk	RBk - zapracovaný
XIII.	Západné Tatry – Liptovská Mara (terestrický)*	-	-	RBk – navrhovaný, zapracovaný

Poznámka : NRBc – nadregionálne biocentrum, BBc – biosférické biocentrum, RBk – regionálny biokoridor

* Regionálny biokoridor Západné Tatry – Liptovská Mara nie je priamo súčasťou k.ú. Kvačany ani k.ú. Dlhá Lúka. Biokoridor prebieha JV smerom od hranice riešeného územia a je situovaný v jeho širšom okolí.

Nadregionálne biocentrum (NRBc)

- **Nadregionálne biocentrum resp. Biosferické biocentrum Tatry** v zmysle rozpracovaného RÚSES-u okresu Liptovský Mikuláš (ENVIGEO a.s., BB, 01/2011)

Výmera : cca 16 660 ha (celková výmera cca 65 082 ha)

Lokalizácia : k.ú. Kvačany, Liptovské Matiašovce, Liptovský Trnovec, Pavlova Ves, Bobrovec, Jalovec, Smrečany, Žiar, Kónská, Jamník, Babky, Okoličné, Jakubovany, Pribylina, Východná (zasahuje aj do okresov Poprad a Tvrdošín)

Poznámky k vymedzeniu a úprave hraníc biocentra : Hranice nadregionálneho biocentra Tatry boli čiastočne spresnené a zosúladené s hranicami SKÚEV0307 Tatry a rozšírené o veľmi cenný priestor severne od Pribyliny (SKÚEV0306 Pod Suchým hrádkom), ktorý bezprostredne nadväzuje na nadregionálne biocentrum Tatry, genofondovú lokalitu Šuchtárce a Žiar, pod magistrálou severne od obce Žiar. Navrhované úpravy považujeme za odôvodnené z hľadiska kvality prírodných hodnôt plôch začlenených do biocentra. Zosúladenie hraníc má aj pragmatický význam z hľadiska jednoznačnosti vymedzovania hraníc jednotlivých typov území, z hľadiska zabezpečenia ich ochrany ako aj jednoznačnosti ich vymedzenia z pohľadu verejnosti

Krátka charakteristika a opis biocentra : Rozsiahle biocentrum nadregionálneho významu Tatry, ktoré je zároveň aj jadrové územie európskeho významu zaberá Západné, Vysoké i Belianske Tatry. Do okresu Liptovský Mikuláš zasahuje svojou juhozápadnou časťou, ktorú predstavuje južná časť Západných Tatier od Hutnianskeho sedla na západe po Pyšné sedlo na východe, severná hranica vedie hlavným hrebeňom tohto pohoria. Biocentrum zasahuje do okresov Tvrdošín, Poprad a Kežmarok.

Biocentrum Tatry patrí medzi najvýznamnejšie územia nielen Slovenska, ale celého karpatského oblúka a strednej Európy. Je tu sústredené veľké množstvo chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín a živočíchov, viaceré tu majú jedinú lokalitu výskytu či už na Slovensku, Západných Karpatoch alebo i Karpatoch vôbec. Zároveň je tu sústredený najvyšší počet endemitov zo všetkých Západokarpatských pohorí.

Takmer celé územie biocentra je budované kryštalicými horninami, na obvode územia sú v menšej miere zastúpené vápence. V okrese L. Mikuláš je to skupina Sivého vrchu tvoriaca západný okraj biocentra, ostatné malé vápencové ostrovy sú v okrese L. Mikuláš už za hranicami biocentra Tatry. Členitosť terénu zvyčajne výrazne stopy po ľadovcovej činnosti (kary, jazerá, štíty), dná dolín a podhorie je budované morénami a fluvio-glaciálnymi nánosmi. Najvyšším bodom liptovskomikuláškovej časti je Bystrá (2248 m.n.m.), ktorá je zároveň najvyšším vrcholom Západných Tatier. Výšková a geomorfologická členitosť a aj rozľahlosť územia je podmienkou druhovej rozmanitosti. Spoločne s Vysokými a Belianskymi Tatrami majú Západné Tatry najvyšší počet horských druhov zo všetkých západokarpatských pohorí. Zastúpené je veľké množstvo lesných a nelesných biotopov európskeho i národného významu, významné sú predovšetkým biotopy nad hornou hranicou lesa.

Výskyt vzácných, ohrozených a chránených druhov a druhov európskeho významu flóry a fauny

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu, druhov vtákov a prioritných druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č. 4 k Vyhláske č. 24/2003 Z. z.) vyskytujúcich sa v biocentre Tatry :

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Ajuga pyramidalis</i>	zbehovec ihlanovitý	CR	§
<i>Andromeda polifolia</i>	andromédka sivolistá	EN	§
<i>Arctostaphylos uva-ursi</i>	medvedica lekárska	VU	§
<i>Arctous alpina</i>	medvedík alpský	CR	§
<i>Armeria alpina</i>	trávníčka alpska	CR	§
<i>Botrychium matricariifolium</i>	vrtička rumančekolistá	CR	§
<i>Astragalus penduliflorus</i>	kozinec ovisnutý	EN	§
<i>Calla palustris</i>	diablik močiarny	CR	§
<i>Carex atrofusca</i>	ostrica čiernohnedá	CR	§
<i>Carex diandra</i>	ostrica oblasť	EN	§
<i>Carex dioica</i>	ostrica dvojdomá	EN	§
<i>Carex chordorrhiza</i>	ostrica výbežkatá	CR	§
<i>Carex lasiocarpa</i>	ostrica plstnatoplodá	VU	§
<i>Carex limosa</i>	ostrica barinná	CR	§
<i>Carex parviflora</i>	ostrica čemastá	CR	§
<i>Carex pauciflora</i>	ostrica málokvetá	EN	§
<i>Carex rupestris</i>	ostrica skalná	EN	§
<i>Campanula serrata</i>	zvonček hrubokoreňový	NT	§

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
Cochleria tatrae	lyžičník tatranský	EN	§
<i>Corydalis capnoides</i>	chochlačka žltobiela	CR	§
*Cypripedium calceolus	črievičník papučkový	VU	§
* <i>Dactylorhiza ericetorum</i>	vstavačovec vresoviskový	CR	§
* <i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>incarnata</i>	vstavačovec strmolistý pravý	EN	§
* <i>Dactylorhiza incarnata</i> ssp. <i>pulchella</i>	vstavačovec strmolistý neskorý	CR	§
* <i>Dactylorhiza maculata</i> sssp. <i>elodes</i>	vstavačovec škvrnitý mokradný	CR	§
*Dactylorhiza m. ssp. maculata	vstavačovec š. pravý	CR	§
*Dactylorhiza m. ssp. transsilvanica	vstavačovec š. sedmohradský	CR	§
Dianthus nitidus	klinček lesklý	NT	§
<i>Draba fladnizensis</i>	chudôbka bledožltá	CR	§
<i>Draba siliquosa</i>	chudôbka kaukazská	CR	§
<i>Draba tomentosa</i>	chudôbka plstnatá	-	§
<i>Elyna myosuroides</i>	ostrička myšia	CR	§
*Epipogium aphyllum	sklenobyľ bezlistá	EN	§
<i>Eriophorum gracile</i>	pápermík útlý	EN	§
<i>Euphrasia exatristata</i>	očianka bezosťová	EN	§
* <i>Chamorchis alpina</i>	vstaváčik alpský	VU	§
Juncus castaneus	sitina gaštanová	CR	§
<i>Juncus triglumis</i>	sitina trojplevová	CR	§
<i>Kobresia simpliciuscula</i>	turička jednoduchá	CR	§
<i>Ledum palustre</i>	rojovník močiarny	CR	§
<i>Linaria alpina</i>	pyštek alpský	CR	§
*Listera cordata	bradáčik srdcovitolistý	EN	§
*Malaxis monophyllos	trčničiek jednolistý	EN	§
<i>Onobrychis montana</i>	vičenec horský	EN	§
*Orchis ustulata ssp. <i>aestivalis</i>	vstavač počerný letný	EN	§
<i>Oxycoccus microcarpus</i>	kľukva drobnoplodá	CR	§
Oxycoccus palustris	kľukva močiarna	CR	§
<i>Oxytropis campestris</i>	ostropysk poľný	VU	§
<i>Oxytropis carpatica</i>	ostropysk karpatský	VU	§
<i>Oxytropis halleri</i>	ostropysk vlnatý	VU	§
<i>Papaver tatricum</i>	mak tatranský	EN	§
<i>Petrocallis pyrenaica</i>	skalokráska pyrenejská	CR	§
<i>Poa sejuncta</i>	lipnica osobitá	CR	§
Pulsatilla slavica	poniklec slovenský	EN	§
Pedicularis sceptrum-carolinum	všivec žezlovitý	CR	§
Pulsatilla vernalis	poniklec jarý	CR	§
<i>Ranunculus altitarenensis</i>	iskerník vysokotatranský	CR	§
Ranunculus pygmaeus	iskerník trpasličí	CR	§
<i>Ranunculus reptans</i>	iskerník zakoreňujúci	CR	§
<i>Salix kitaibeliana</i>	vrba kitaibelova	CR	§
<i>Saxifraga cernua</i>	lomikameň ovisnutý	CR	§
Saxifraga carpatica	lomikameň karpatský	VU	§
<i>Saxifraga retusa</i>	lomikameň zohnutolistý	EN	§
Saxifraga wahlenbergii	lomikameň trváci	EN	§
<i>Scheuchzeria palustris</i>	Blatnica močiarna	CR	§
Silene acaulis	silenka bezbyľová	NT	§
<i>Sparganium angustifolium</i>	ježohlav úzkolistý	CR	§
<i>Tofieldia pusilla</i>	kosatka nízka	CR	§
Toozia carpatica	vrchovka alpská	NT	§
<i>Trichophorum alpinum</i>	páperec alpský	CR	§
<i>Trichophorum cespitosum</i>	páperec trsnatý	CR	§
Viola alpina	fialka alpská	VU	§
<i>Utricularia minor</i>	bublinatka menšia	CR	§

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Woodsia alpina</i>	vudisia alpínska	EN	§
<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá	LR:cd	§
<i>Canis lupus</i>	vlk dravý	LR:nt	§
<i>Eptesicus nilssoni</i>	večernica severská	LR:lc	§
<i>Lissotriton montandoni</i>	mlok karpatský	VU	§
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna	VU	§
<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid	EN	§
<i>Maculinea arion</i>	modráčik čiernoškvrnný	VU	§
<i>Marmota marmota</i>	svišť vrchovský	EN	§
<i>Martes foina</i>	kuna skalná	DD	
<i>Microtus tatricus</i>	hraboš tatranský	VU	
<i>Myotis nattereri</i>	netopier riasnatý	LR:nt	§
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	LR:cd	§
<i>Myotis mystacinus</i>	netopier fúzatý	VU	§
<i>Muscardinus avellanarius</i>	pľšík lieskový	LR:lc	§
<i>Parnassius apollo</i>	jasoň červenooký	EN	§
<i>Parnassius mnemosyne</i>	jasoň chochlačkový	VU	§
<i>Podarcis muralis</i>	jašterica múrová	LR:lc	§
<i>Rupicapra rupicapra tatrica</i>	kamzík vrchovský tatranský	CR	
<i>Sicista betulina</i>	myšovka horská	VU	§
<i>Ursus arctos</i>	medveď hnedý	LR:cd	§
<i>Vespertilio murinus</i>	večernica pestrá	DD	§
<i>Aegolius funereus</i>	pôtik kapcavý	NE	§
<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny	LR:nt	§
<i>Aquila chrysaetos</i>	orol skalný	VU	§
<i>Aquila pomarina</i>	orol kriklavý	LR:nt	§
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hôrny	LR:nt	§
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek obyčajný	NE	§
<i>Ciconia nigra</i>	bocian čierny	LR:nt	§
<i>Crex crex</i>	chrapakáč poľný	LR:cd	§
<i>Dendrocopos leucotos</i>	ďateľ bielochrbtý	LR:nt	§
<i>Dryocopus martius</i>	tesár čierny		§
<i>Falco peregrinus</i>	sokol sťahovavý	EN	§
<i>Ficedula albicollis</i>	muchárik bieločrký		§
<i>Ficedula parva</i>	muchárik malý	NE	§
<i>Glaucidium passerinum</i>	kuvičok vrabčí	NE	§
<i>Charadrius morinellus</i>	kulík vrchovský		§
<i>Picoides tridactylus</i>	ďubník trojprstý		§
<i>Picus canus</i>	žlna sivá		§
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	LR:lc	§
<i>Tetrao tetrix</i>	tetrov hôľniak	VU	§
<i>Tetrao urogallus</i>	tetrov hlucháň	VU	§

Pozn.: **Tučne označené druhy** sa vyskytujú na ploche biocentra a zároveň aj v okrese Liptovský Mikuláš (týka sa to rastlinných druhov)

Zoznam chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k Vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a semenných rastlín Slovenska vyskytujúcich sa v biocentre Tatry :

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Aconitum firmum ssp. firmum</i>	prilbica tuhá pravá	VU	§
<i>Aconitum firmum ssp. moravicum</i>	prilbica tuhá moravská	NT	§
<i>Aquilegia vulgaris</i>	orlíček obyčajný	NT	-
<i>Allium schoenoprasum ssp. alpinum</i>	cesnak pažítkový alpínsky	VU	§
<i>Androsace obtusifolia</i>	pochybok tupolistý	VU	§
<i>Amelanchier ovalis</i>	muchovník vajcovitý	NT	-
<i>Aster alpinus</i>	astra alpínska	VU	§

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Antennaria carpatica</i>	plešivec karpatský	NT	-
<i>Arenaria tenella</i>	piesočnica brvitá	VU	-
<i>Archangelica officinalis</i>	angelika lekárska	NT	-
<i>Artemisia eriantha</i>	palina skalná	VU	§
<i>Asplenium adiantum-nigrum</i>	slezinník čierny	EN	§
<i>Astragalus alpinus</i>	kozinec alpský	VU	§
<i>Astragalus australis</i>	kozinec južný	VU	§
<i>Astragalus frigidus</i>	kozinec ľadový	VU	§
<i>Astragalus norvegicus</i>	kozinec nórsky	VU	§
<i>Bellardiochloa variegata</i>	kostravec fialový	CR	§
<i>Blechnum spicant</i>	rebrovka rôznolistá	VU	§
<i>Callianthemum coriandrifolium</i>	rutovník koriandrolistý	VU	§
<i>Cardamine dentata</i>	žerušnica zúbkatá	VU	§
<i>Cardaminopsis neglecta</i>	žerušníčník nebadaný	NT	-
<i>Carex appropinquata</i>	ostrica odchylná	VU	-
<i>Carex atterrma</i>	ostrica najtmavšia	NT	-
<i>Carex bigelowii</i>	ostrica Bigelowova	NT	§
<i>Carex canescens</i>	ostrica sivastá	NT	-
<i>Carex capillaris</i>	ostrica vláskovitá	NT	-
<i>Carex davalliana</i>	ostrica Davallova	VU	-
<i>Carex ericetorum</i>	ostrica vresovisková	NT	-
<i>Carex flava</i>	ostrica žltá	NT	-
<i>Carex fuliginosa</i>	ostrica sadzová	VU	-
<i>Carex lepidocarpa</i>	ostrica šupinatoplodá	NT	-
<i>Carex hartmanii</i>	ostrica Hartmanova	EN	§
<i>Carex paniculata</i>	ostrica metlinatá	VU	-
<i>Carex lachenalii</i>	ostrica Lachenalova	VU	-
<i>Carex tumidicarpa</i>	ostrica sklonená	NT	-
<i>Carex pulicaris</i>	ostrica bišná	EN	§
<i>Carex umbrosa</i>	ostrica tŕňomilná	VU	§
<i>Carex viridula</i>	ostrica Oederova	EN	§
* <i>Cephalanthera longifolia</i>	prilbovka dlholistá	VU	§
* <i>Cephalanthera rubra</i>	prilbovka červená	VU	§
<i>Cerastium arvense</i> ssp. <i>glandulosum</i>	rožec roľný žľaznatý	VU	§
<i>Cerastium eriophorum</i>	rožec vlnatý	VU	-
<i>Cerastium uniflorum</i>	rožec jednokvetý	VU	§
<i>Clematis alpina</i>	plamienok alpský	VU	§
* <i>Coeloglossum viride</i>	vemenniček zelený	VU	§
<i>Comastoma tenellum</i>	horcovka útla	VU	§
<i>Convallaria majalis</i>	konvalinka voňavá	NT	-
* <i>Corallorhiza trifida</i>	koralica lesná	VU	§
<i>Crepis alpestris</i>	škarda alpská	VU	§
<i>Crepis conyzifolia</i>	škarda veľkoúborová	VU	-
<i>Crocus discolor</i>	šafrán spišský	NT	-
* <i>Dactylorhiza fuchsii</i> ssp. <i>fuchsii</i>	vstavačovec Fuchsov pravý	VU	§
* <i>Dactylorhiza lapponica</i>	vstavačovec laponský	EN	§
* <i>Dactylorhiza majalis</i>	vstavačovec májový	VU	§
* <i>Dactylorhiza sambucina</i>	vstavačovec bazový	VU	§
<i>Delphinium oxysepalum</i>	stračonôžka tatranská	VU	§
<i>Dianthus glacialis</i>	klinček ľadovcový	VU	§
<i>Dianthus praecox</i> ssp. <i>praecox</i>	klinček včasný pravý	VU	§
<i>Dianthus superbus</i> ssp. <i>alpestris</i>	klinček pyšný alpský	VU	§
<i>Dichodon cerastoides</i>	rožkovec trojčnelkový	VU	-
<i>Diphysastrum alpinum</i>	plavúnik alpský	VU	§
<i>Doronicum stiriacum</i>	kamzičník chlpatý	NT	§

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Draba dubia</i>	chudóbka pochybná	VU	-
<i>Drosera rotundifolia</i>	rosička okrúhloolistá	EN	§
<i>Dryas octopetala</i>	dryádka osemlupienková	VU	§
<i>Eleocharis quinqueflora</i>	bahnička málokvetá	EN	§
* <i>Epipactis atrorubens</i>	kruštík tmavočervený	NT	§
* <i>Epipactis helleborine</i>	kruštík širokolistý	NT	§
* <i>Epipactis palustris</i>	kruštík močiarny	VU	§
<i>Erigeron uniflorus</i>	turica jednokvetá	VU	-
<i>Gentiana clusii</i>	horec Clusiov	VU	§
<i>Eriophorum vaginatum</i>	páperník pošvatý	VU	§
<i>Erysimum wahlenbergii</i>	horčičník karpatský	VU	§
<i>Euphrasia tatrae</i>	očianka tatranská	NT	-
<i>Gentiana cruciata</i>	horec krížatý	NT	-
<i>Gentianopsis ciliata</i>	pahorec brvitý	NT	-
<i>Gentiana frigida</i>	horec ľadový	NT	§
<i>Gentiana nivalis</i>	horec snežný	VU	§
<i>Gentiana punctata</i>	horec bodkovaný	NT	§
<i>Gentianella amarella</i> ssp. <i>reussii</i>	horček horký Reussov	NT	-
<i>Gentianella fatrae</i>	horček fatranský	VU	-
<i>Gentianella lutescens</i> ssp. <i>carpatica</i>	horček žltkastý karpatský	NT	-
<i>Gentianella lutescens</i> ssp. <i>tatrae</i>	horček žltkastý tatranský	NT	-
<i>Gladiolus imbricatus</i>	mečík strechovitý	VU	-
* <i>Goodyera repens</i>	smrečinovec plazivý	VU	§
* <i>Gymnadenia conopsea</i>	päťprstnica obyčajná	VU	§
* <i>Gymnadenia densiflora</i>	päťprstnica hustokvetá	EN	§
* <i>Gymnadenia odoratissima</i>	päťprstnica voňavá	VU	§
<i>Gypsophila repens</i>	gypsomilka plazivá	NT	-
<i>Hedysarum hedysaroides</i>	sekernica tmavá	VU	§
<i>Juncus filiformis</i>	sitina niťolistá	NT	-
<i>Juncus squarrosus</i>	sitina kostrbatá	VU	-
<i>Leontopodium alpinum</i>	plesnivec alpínsky	VU	§
<i>Leucanthemopsis alpina</i> ssp. <i>tatrae</i>	pakrálik alpínsky tatranský	VU	-
<i>Lilium martagon</i>	ľalia zlatohlavá	NT	-
* <i>Listera ovata</i>	bradáčik vajcovitý	VU	§
<i>Lloydia serotina</i>	ľalujka neskorá	NT	-
<i>Lycopodium annotinum</i>	plavúň pučivý	NT	§
<i>Lycopodium clavatum</i>	plavúň obyčajný	NT	§
<i>Minuartia gerardii</i>	kurička Gerardova	VU	-
<i>Minuartia langii</i>	kurička vápencová	NT	-
<i>Menyanthes trifoliata</i>	vachta trojlistá	EN	§
<i>Molinia caerulea</i>	bezkolenec belasý	VU	-
<i>Moneses uniflora</i>	jednokvietok obyčajný	NT	-
<i>Myricaria germanica</i>	myrikovka nemecká	VU	-
<i>Novosieversia reptans</i>	kuklička plazivá	VU	§
<i>Omalotheca hoppeana</i>	plesnivček vápencový	CR	§
* <i>Ophrys insectifera</i>	hmyzovník hmyzonosný	VU	§
* <i>Orchis mascula</i> ssp. <i>signifera</i>	vstavač mužský poznačený	VU	§
* <i>Orchis morio</i>	vstavač obyčajný	VU	§
* <i>Orchis ustulata</i> ssp. <i>aestivalis</i>	vstavač počerný letný	EN	§
<i>Padus avium</i> ssp. <i>petraea</i>	čremcha obyčajná skalná	EN	§
<i>Parnassia palustris</i>	bielokvet močiarny	NT	-
<i>Pedicularis hacquetii</i>	všivec Hacquetov	VU	§
<i>Pedicularis oederi</i>	všivec Oederov	NT	§
<i>Pedicularis palustris</i>	všivec močiarny	EN	§
<i>Pedicularis sylvatica</i>	všivec lesný	EN	§

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Peucedanum palustre</i>	smdlík močiarny	NT	-
<i>Phyllitis scolopendrium</i>	jazyk jelení	NT	§
<i>Pilosella alpicola</i>	chlpánik alpský	NT	-
<i>Pilosella aurantiaca</i>	chlpánik oranžový	VU	-
<i>Pinguicula alpina</i>	tučnica alpínska	VU	§
<i>Pinguicula vulgaris</i>	tučnica obyčajná	EN	§
<i>Pinus cembra</i>	borovica limbová	VU	§
<i>Pinus mugo</i>	borovica horská	NT	-
<i>Plantago atrata</i> ssp. <i>carpatica</i>	skorocel tmavý karpatský	VU	§
* <i>Platanthera bifolia</i>	vemenník dvojlistý	VU	§
<i>Poa granitica</i>	lipnica žulová	VU	§
<i>Poa laxa</i>	lipnica riedka	VU	-
<i>Primula auricula</i>	prvosienka holá	VU	§
<i>Primula farinosa</i>	prvosienka pomúčená	EN	§
<i>Primula halleri</i> ssp. <i>platyphylla</i>	prvosienka dlhokvetá plocholistá	CR	§
<i>Primula minima</i>	prvosienka najmenšia	NT	-
<i>Pritzelago alpina</i> ssp. <i>dubia</i>	žeruška alpínska pochybná	CR	§
* <i>Pseudorchis albida</i>	bieloprst belavý	EN	§
<i>Pyrola carpatica</i>	hruštička karpatská	NT	§
<i>Pyrola chlorantha</i>	hruštička zelená	VU	§
<i>Pyrus nivalis</i>	hruška snežná	DD	§
<i>Ranunculus alpestris</i>	iskerník alpský	NT	§
<i>Ranunculus glacialis</i>	iskerník ľadovcový	VU	§
<i>Ranunculus pseudomontanus</i>	iskerník pahorský	NT	-
<i>Ranunculus thora</i>	iskerník obličkolistý	VU	§
<i>Rhodiola rosea</i>	rozchodnica ružová	VU	-
<i>Salix herbacea</i>	vřba bylenná	EN	§
<i>Salix reticulata</i>	vřba sieťkovaná	VU	§
<i>Salix rosmarinifolia</i>	vřba rozmarínolistá	VU	§
<i>Saussurea alpina</i>	pabodliak alpínsky	NT	§
<i>Saussurea discolor</i>	pabodliak rôznofarebný	NT	§
<i>Saussurea pygmaea</i>	pabodliak nízky	VU	§
<i>Saxifraga adscendens</i>	lomikameň vystupujúci	NT	-
<i>Saxifraga androsacea</i>	lomikameň pochybkový	VU	-
<i>Saxifraga bryoides</i>	lomikameň machovitý	VU	-
<i>Saxifraga caesia</i>	lomikameň sivý	NT	-
<i>Saxifraga hieraciifolia</i>	lomikameň jastrabníkolistý	VU	-
<i>Saxifraga moschata</i> var. <i>dominii</i>	lomikameň pižmový Dominov	VU	-
<i>Saxifraga moschata</i> var. <i>kotulae</i>	lomikameň pižmový Kotulov	EN	-
<i>Saxifraga oppositifolia</i>	lomikameň protistojnolistý	VU	-
<i>Scrophularia umbrosa</i>	krtičník tieňomilný	NT	-
<i>Senecio abrotanifolius carpathicus</i>	starček abrotanolistý karpát.	NT	§
<i>Senecio incanus</i> ssp. <i>carniolicus</i>	starček sivý kranský	VU	-
<i>Senecio umbrosus</i>	starček tôneomilný	EN	§
<i>Soldanella carpatica</i>	soldanelka karpatská	NT	§
<i>Sorbus chamaemespilus</i>	jarabina mišpuľková	VU	§
<i>Taxus baccata</i>	tis obyčajný	-	§
<i>Tephrosia capitata</i>	popolavec hlavatý	VU	-
<i>Thalictrum simplex</i>	žltuška menšia	EN	§
<i>Thlaspi caerulescens</i> ssp. <i>tatrense</i>	peniažtek modrastý tatranský	VU	-
* <i>Traunsteinera globosa</i>	pavstavač hlavatý	EN	§
<i>Trientalis europaea</i>	sedmokvietok európsky	NT	-
<i>Trifolium orbelicum</i> ssp. <i>monticolum</i>	ďatelina orbelská hôľna	VU	-
<i>Trifolium pratense</i> ssp. <i>kotulae</i>	ďatelina lúčna Kotulova	NT	-
<i>Trifolium romanicum</i>	ďatelina lupeňovitá	CR	§

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Triglochin palustre</i>	barička močiarna	VU	-
<i>Trollius altissimus</i>	žltohlav najvyšší	VU	§
<i>Vaccinium uliginosum</i>	brusnica barinná	VU	§
<i>Valeriana simplicifolia</i>	valeriána celistvolistá	VU	-
<i>Veronica scutellata</i>	veronika štítovitá	NT	§
<i>Viola alpina</i>	fialka alpská	VU	§
<i>Viola lutea ssp. sudetica</i>	fialka žltá sudetská	NT	-
<i>Viola palustris</i>	fialka močiarna	NT	-

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 6 k Vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Tatry :

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Anthus pratensis</i>	ľabtuška lúčna		§
<i>Anthus spinoletta</i>	ľabtuška vrchovská		§
<i>Boloria pales</i>	perlovec vysokohorský	VU	§
<i>Carpodacus erythrinus</i>	červenák karmínový	NE	§
<i>Cordulegaster bidentatus</i>	pásikavec	VU	§
<i>Erebia epiphron</i>	očkáň horský	VU	§
<i>Erebia gorge</i>	očkáň vysokohorský	VU	§
<i>Erebia manto</i>	očkáň škvrnitý	VU	§
<i>Erebia pandrose</i>	očkáň alpský	VU	§
<i>Erebia pronoe</i>	očkáň fatranský	VU	§
<i>Gallinago gallinago</i>	močiarnica mekotavá	VU	§
<i>Chionomys nivalis</i>	hraboš snežný	VU	§
<i>Jynx torquilla</i>	krutohlav obyčajný		§
<i>Lanius excubitor</i>	strakoš veľký	LR:nt	§
<i>Limenitis populi</i>		LR:lc	
<i>Martes martes</i>	kuna lesná	DD	
<i>Melitaea aurelia</i>	hnedáčik veronikový	VU	§
<i>Melitaea diamina</i>	hnedáčik čermeľový	VU	§
<i>Mesotriton alpestris</i>	mlok vrchovský	VU	§
<i>Monticola saxatilis</i>	skaljar pestrý	CR	§
<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý		§
<i>Mustela erminea</i>	hranostaj čiernochvostý		§
<i>Mustela nivalis</i>	lasica obyčajný	LR:lc	
<i>Natrix natrix</i>	užovka obojková	LR:lc	§
<i>Rana temporaria</i>	skokan hnedý	LR:lc	§
<i>Saxicola rubetra</i>	prhľaviar červenkastý	LR:lc	§
<i>Somatochlora alpestris</i>	ligotavka	EN	§
<i>Somatochlora arctica</i>	ligotavka	EN	§

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., prílohy č. 1 - Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 Vyhlášky) sa v biocentre nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdičkou).

Zoznam biotopov národného významu a biotopov európskeho významu v biocentre Tatry - nelesné biotopy :

Kód SK	Biotop	Kód NATURA
Vo1	Oligotrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried <i>Littorelletea uniflorae</i> a / alebo <i>Isoeto-Nanojuncetea</i>	3130
Vo3	Prírodné dystrofné stojaté vody	3160
Br2	Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov	3220
Br4	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so <i>Salix eleagnos</i>	2340
Br6	Brehové porasty deväťsilov	6430
Kr4	Spoločenstvá subalpínskych krovín	4080
Kr10	Kosodrevina	4070*

Kód SK	Biotop	Kód NATURA
Al1	Alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte	6150
Al2	Alpínske snehové výležišká na silikátovom podklade	6150
Al3	Alpínske a subalpínske vápnomilné trávinnobylinné porasty	6170
Al4	Alpínske snehové výležišká na vápnom podklade	6170
Al6	Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na silikátovom substráte	-
Al7	Vysokosteblové spoločenstvá horských nív na karbonátovom substráte	-
Al8	Horské vysokosteblové spoločenstvá na suchších a teplejších svahoch	-
Al9	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	4060
Tr5	Suché a dealpínske trávinnobylinné porasty	6190
Tr6	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	6230*
Lk1	Nížinné a podhorské kosné lúky	6510
Lk2	Horské kosné lúky	6520
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	-
Lk5	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúčach	6430
Lk6	Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí	-
Ra1	Aktívne vrchoviská	7110
Ra2	Degradované vrchoviská schopné prirodzenej obnovy	7120
Ra3	Prechodné rašeliniská a trasoviská	7140
Ra6	Slatiny s vysokým obsahom báz	7230
Ra7	Sukcesne zmenené slatiny	-
Pr1	Prameniská horského a subalpínskeho stupňa na nevápencových horninách	-
Pr3	Penovcové prameniská	7220*
Sk1	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	8210
Sk2	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	8220
Sk3	Silikátové skalné sutiny v montánnom až alpínskom stupni	8110
Sk4	Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánného stupňa	8120
Sk6	Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánného až kolinného stupňa	8160*
Sk8	Nesprístupnené jaskynné útvary	8310

Zoznam biotopov národného významu a biotopov európskeho významu v biocentre Tatry - lesné biotopy :

Kód SK	Biotop	Kód NATURA
Ls1.3	Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy	91E0*
Ls1.4	Horské jelšové lužné lesy	91E0*
Ls4	Lipovo-javorové sutinové lesy	9180*
Ls5.1	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	9130
Ls5.2	Kyslomilné bukové lesy	9110
Ls5.3	Javorovo-bukové horské lesy	9140
Ls5.4	Vápnomilné bukové lesy	9150
Ls6.2	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	91Q0
Ls7.1	Rašeliniskové brezové lesíky	91D0*
Ls7.2	Rašeliniskové borovicové lesy	91D0*
Ls7.3	Rašeliniskové smrekové lesy	91D0*
Ls7.4	Slatinné jelšové lesy	-
Ls8	Jedľové a jedľovo-smrekové lesy	-
Ls9.1	Čučoriedkové smrekové lesy	9410
Ls9.2	Smrekové lesy vysokobylinné	9410
Ls9.3	Podmáčané smrekové lesy	9410
Ls9.4	Smrekovcovo-limbové lesy	9410

Súčasná legislatívna ochrana

VCHÚ : TANAP a jeho ochranné pásmo

MCHÚ : časť územia tvoria NPR Suchá dolina, NPR Mních, NPR Tichá dolina, NPR Kôprová dolina, NPR Važecká dolina

SKUEV: SKUEV 0307 Tatry, SKUEV 0306 Pod Suchým hrádkom

CHVÚ: prevažná časť SKCHVÚ030 Tatry

Do riešeného územia Kvačian zasahuje časťou územia TANAP, NPR Suchá dolina.

Ohrozenia biocentra

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, likvidácia starých porastov nad 120 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu,

budovanie lesných ciest, ničenie vodných tokov, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, ...)

- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov, ...)
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia (predovšetkým celej hrebeňovej partie Západných Tatier, Žiarska dolina, vrchol Bystrej) spojená s eróziou, vyrušovaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou
- urbanizácia územia, predovšetkým výstavba športových a rekreačných zariadení (Podbanské ...)
- ťažba nerastných surovín

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dozretie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy jelenej zveri na úrovni neohrozujúcej obnovu všetkých drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa, vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj (A - zóna TANAP-u),
- prednostne chrániť porasty pralesovitého charakteru a prirodzené lesy
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín bez posúdenia vplyvov na životné prostredie a realizácie účinných zmierňovacích opatrení, minimalizovať umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry

- **Nadregionálne biocentrum Prosečné** v zmysle rozpracovaného RÚSES-u okresu Liptovský Mikuláš (ENVIGEO a.s., BB, 01/2011)

Výmera : cca 2 220 ha (celková výmera cca 2 300 ha)

Lokalizácia : k.ú. Liptovská Anna, Ižipovce, Prosiek, Dlhá Lúka, Kvačany a Veľké Borové (zasahuje aj do okresu Dolný Kubín – k.ú. Malatiná)

Poznámky k vymedzeniu a úprave hraníc biocentra : Hranice nadregionálneho biocentra Prosečné boli spresnené a zosúladené s hranicami SKÚEV0192 Prosečné. Navrhované úpravy považujeme za odôvodnené z hľadiska kvality prírodných hodnôt plôch začlenených alebo naopak vypustených z biocentra Prosečné. Zosúladenie hraníc má aj pragmatický význam z hľadiska jednoznačnosti vymedzovania hraníc jednotlivých typov území, z hľadiska zabezpečenia ich ochrany ako aj jednoznačnosti ich vymedzenia z pohľadu verejnosti.

Krátka charakteristika a opis biocentra : Biocentrum nadregionálneho významu Prosečné sa nachádza v severozápadnej časti okresu Liptovský Mikuláš, na hranici s okresom Dolný Kubín. Najcennejšiu časť a zároveň centrum biocentra predstavujú Prosiecka a Kvačianska dolina a medzi nimi sa nachádzajúci druhý najvyšší vrchol Chočských vrchov Prosečné (1372 m n.m.). Toto územie, ktoré vyplňa podstatnú časť rozlohy Chočských vrchov pokrýva spoločne s masívom Choča najzaujímavejšiu a z hľadiska prírodných hodnôt najzachovalejšiu časť tohto pohoria.

Takmer celé územie biocentra je budované vápencovými horninami, na severe je malá časť tvorená flyšom. Prítomnosť vápencov spoločne s členitosťou územia umožňujú výskyt druhovo veľmi bohatej vegetácie a flóry. Nápadná je, napriek relatívne nízkej nadmorskej výške, prítomnosť väčšieho počtu horských druhov rastlín. Tento fenomén je podmienený inverziou (zvratom vegetačných pásiem) v hlboko zarezaných dolinách.

V biocentre je zastúpených viacero lesných, ale najmä nelesných biotopov európskeho aj národného významu a vysoký počet chránených druhov rastlín európskeho i národného významu. Medzi najznámejšie horské druhy rastúcich v biocentre nadregionálneho významu Prosečné patrí napr. plesnivec alpínsky (*Leontopodium alpinum*), astra alpínska (*Aster alpinus*), horec Clusiov (*Gentiana clusii*) alebo tučnica alpínska (*Pinguicula alpina*). Významné je zastúpenie druhov čeľade *Orchidaceae*, ktorý tu je zaznamenaných takmer 30.

Výskyt vzácnych, ohrozených a chránených druhov a druhov európskeho významu flóry a fauny

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu, druhov vtákov a prioritných druhov, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č. 4 k Vyhláske č. 24/2003 Z. z.) vyskytujúcich sa v biocentre Prosečné :

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Campanula serrata</i>	zvonček hrubokoreňový	NT	§
<i>Cypripedium calceolus</i>	črievičník papučkový	VU	§
* <i>Malaxis monophyllos</i>	trčiček jednolistý	EN	§
<i>Orchis ustulata</i> subsp. <i>aestivalis</i>	vstavač počerný letný	EN	§
<i>Pulsatilla slavnica</i>	poniklec slovenský	EN	§
<i>Bombina variegata</i>	kunka žltobruchá	LR:cd	§
<i>Canis lupus</i>	vlk dravý	LR:nt	§
<i>Coronella austriaca</i>	užovka hladká	VU	§
<i>Eptesicus nilssoni</i>	večernica severská	LR:lc	§
<i>Eptesicus serotinus</i>	večernica pozdná	DD	§
<i>Felis silvestris</i>	mačka divá	VU	§
<i>Lacerta agilis</i>	jašterica krátkohlavá		§
<i>Lissotriton montandoni</i>	mlok karpatský	VU	§
<i>Lutra lutra</i>	vydra riečna	VU	§
<i>Lynx lynx</i>	rys ostrovid	EN	§
<i>Martes foina</i>	kuna skalná	DD	
<i>Muscardinus avellanarius</i>	plšík lieskový	LR:lc	§
<i>Myotis myotis</i>	netopier veľký	LR:cd	§
<i>Parnassius apollo</i>	jasoň červenooký	EN	§
<i>Podarcis muralis</i>	jašterica múrová	LR:lc	§
<i>Rhinolophus hipposideros</i>	podkovár malý	LR:cd	§
<i>Sicista betulina</i>	myšovka horská	VU	§
<i>Ursus arctos</i>	medveď hnedý	LR:cd	§
<i>Aegolius funereus</i>	pôtik kapcavý	NE	§
<i>Alcedo atthis</i>	rybárik riečny	LR:nt	§
<i>Aquila chrysaetos</i>	orol skalný	VU	§
<i>Bonasa bonasia</i>	jariabok hômny	LR:nt	§
<i>Bubo bubo</i>	výr skalný	NE	§
<i>Caprimulgus europaeus</i>	lelek obyčajný	NE	§
<i>Crex crex</i>	chrapkáč poľný	LR:cd	§
<i>Dendrocopos leucotos</i>	ďateľ bielochrbtý	LR:nt	§
<i>Dryocopus martius</i>	tesár čierny		§
<i>Falco peregrinus</i>	sokol sťahovavý	EN	§
<i>Ficedula albicollis</i>	muhárik bieločrky		§
<i>Ficedula parva</i>	muhárik malý	NE	§
<i>Glaucopteryx passerinum</i>	kuvičok vrabčí	NE	§
<i>Pernis apivorus</i>	včelár obyčajný	LR:lc	§
<i>Picoides tridactylus</i>	ďubník trojprstý		§
<i>Picus canus</i>	žlna sivá		§
<i>Strix uralensis</i>	sova dlhochvostá	LR:lc	§
<i>Tetrao tetrix</i>	tetrov hôľniak	VU	§
<i>Tetrao urogallus</i>	tetrov hlucháň	VU	§

Zoznam chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k Vyhláske č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a semenných rastlín Slovenska vyskytujúcich sa v biocentre Prosečné :

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Aquilegia vulgaris</i>	orlíček obyčajný	NT	.
<i>Amelanchier ovalis</i>	muchovník vajcovitý	NT	-
<i>Aster alpinus</i>	astra alpínska	VU	§
<i>Carex davalliana</i>	ostrica Davallová	VU	-
<i>Carex flava</i>	ostrica žltá	NT	-
<i>Carex hordeistichos</i>	ostrica jačmeňovitá	EN	§
<i>Carex lepidocarpa</i>	ostrica šupinatoplodá	NT	-
<i>Carex paniculata</i>	ostrica metlinatá	VU	-
<i>Carex tumidicarpa</i>	ostrica sklonená	NT	-
* <i>Cephalanthera longifolia</i>	prilbovka dlholistá	VU	§
* <i>Cephalanthera rubra</i>	prilbovka červená	VU	§

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Clematis alpina</i>	plamienok alpský	VU	-
* <i>Coeloglossum viride</i>	vemenníček zelený	VU	§
<i>Convallaria majalis</i>	konvalinka voňavá	NT	-
* <i>Corallorhiza trifida</i>	korallika lesná	VU	§
<i>Crocus discolor</i>	šafrán spišský	NT	-
* <i>Dactylorhiza fuchsii</i> subsp. <i>fuchsii</i>	vstavačovec Fuchsov pravý	VU	§
* <i>Dactylorhiza lapponica</i>	vstavačovec laponský	EN	§
* <i>Dactylorhiza majalis</i>	vstavačovec májový	VU	§
* <i>Dactylorhiza sambucina</i>	vstavačovec bazový	VU	§
<i>Dianthus praecox</i> Kit. subsp. <i>praecox</i>	klinček včasný pravý	VU	§
<i>Eleocharis quinqueflora</i>	bahnička málokvetá	EN	§
* <i>Epipactis atrorubens</i>	kruštík tmavočervený	NT	§
* <i>Epipactis helleborine</i>	kruštík širokolistý	NT	§
* <i>Epipactis komoricensis</i>	kruštík komorický	VU	§
* <i>Epipactis microphylla</i>	kruštík drobnolistý	VU	§
* <i>Epipactis muelleri</i>	kruštík rožkatý	VU	§
* <i>Epipactis palustris</i>	kruštík močiarny	VU	§
<i>Gentiana clusii</i>	horec Clusiov	VU	§
<i>Gentiana cruciata</i>	horec krížatý	NT	-
<i>Gentianopsis ciliata</i>	pahorec brvitý	NT	-
<i>Gladiolus imbricatus</i>	mečík strechovitý	VU	-
* <i>Goodyera repens</i>	smrečinovec plazivý	VU	§
* <i>Gymnadenia conopsea</i>	päťprstnica obyčajná	VU	§
* <i>Gymnadenia densiflora</i>	päťprstnica hustokvetá	EN	§
<i>Gymnadenia odoratissima</i>	päťprstnica voňavá	VU	§
<i>Leontopodium alpinum</i>	plesnivec alpský	VU	§
<i>Lilium martagon</i>	ľalia zlatohlavá	NT	-
* <i>Listera ovata</i>	bradáčik vajcovitý	VU	§
<i>Lycopodium annotinum</i>	plavúň pučivý	NT	§
<i>Minuartia langii</i>	kurička vápencová	NT	-
<i>Moneses uniflora</i>	jednokvietok obyčajný	NT	-
* <i>Ophrys insectifera</i>	hmyzovník hmyzonosný	VU	§
* <i>Orchis mascula</i> ssp. <i>signifera</i>	vstavač mužský poznačený	VU	§
* <i>Orchis morio</i>	vstavač obyčajný	VU	§
<i>Parnassia palustris</i>	bielokvet močiarny	NT	-
<i>Pinguicula alpina</i>	tučnica alpská	VU	§
<i>Pinguicula vulgaris</i>	tučnica obyčajná	EN	§
* <i>Platanthera bifolia</i>	vemenník dvojlistý	VU	§
<i>Primula auricula</i>	prvosienka holá	VU	§
<i>Primula farinosa</i>	prvosienka pomúčená	EN	§
* <i>Pseudorchis albida</i>	bieloprst belavý	EN	§
<i>Pyrola chlorantha</i>	hruštička zelená	VU	§
<i>Ranunculus alpestris</i>	iskerník alpský	NT	§
<i>Saxifraga adscendens</i>	lomikameň vystupujúci	NT	-
<i>Senecio umbrosus</i>	starček tónomilný	EN	§
<i>Soldanella carpatica</i>	soldanelka karpatská	NT	§
<i>Taxus baccata</i>	tis obyčajný	-	§
<i>Thalictrum simplex</i>	žltuška menšia	EN	§
* <i>Traunsteinera globosa</i>	pavstavač hlavatý	EN	§
<i>Valeriana simplicifolia</i>	valeriána celistvolistá	VU	-

Ohrozenosť: EX - vymiznutý taxón (*Excint*)
 VU - zraniteľný taxón (*Vulnerable*)
 CR - kriticky ohrozený taxón (*Critically Endangered*)
 LR - menej ohrozený taxón (*Lower Risk*), niekedy aj s podkategóriami:
 LR:nt - takmer ohrozený (*Near Threatened*)
 LR:cd - závislý na ochrane (*Conservation Dependent*)
 LR:lc - najmenej ohrozený (*Least Concern*)
 EN - ohrozený taxón (*Endangered*)
 DD - údajovo nedostatočný taxón (*Data Deficient*)
 NE - nehodnotený taxón (*Not Evaluated*)

* druh chránený medzinárodnými dohodami (CITES)

Pozn. : Kategórie ohrozenosti podľa klasifikácie IUCN sa používajú vo všetkých tabuľkách jednotne v celej syntézovej a návrhovej časti predloženej dokumentácie RÚSES. Vysvetlenie skratiek používaných kategórií je na tomto mieste a osobitne aj v "Prehľade použitých skratiek".

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 6 k Vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Prosečné :

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
<i>Cordulegaster bidentatus</i>	pásikavec	VU	§
<i>Jynx torquilla</i>	krutohlav obyčajný		§
<i>Lanius excubitor</i>	strakoš veľký	LR:nt	§
<i>Maculinea teleius</i>	modráčik krvavcový	EN	§
<i>Mesotriton alpestris</i>	mlok vrchovský	VU	§
<i>Monticola saxatilis</i>	skalár pestrý	CR	§
<i>Muscicapa striata</i>	muchár sivý		§
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	žltouchvost lesný	LR:nt	§
<i>Tichodroma muraria</i>	murárik červenokrídly	LR:nt	§

Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003, prílohy č. 1 - Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 Vyhlášky) sa v biocentre nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdikou).

Zoznam biotopov národného významu a biotopov európskeho významu v biocentre Prosečné – nelesné biotopy :

Kód SK	Biotop	Kód NATURA
Pi5	Pionierske porasty zväzu <i>Alyso-Sedion albi</i> na plytkých karbonátových a bázických substrátoch	6110*
Br6	Brehové porasty deväťsilov	6430
Kr2	Porasty borievky obyčajnej	5130
Tr1.1	Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnitom podloží (*dôležité stanovišťa <i>Orchideaceae</i>)	6210
Tr5	Suché a dealpínske travinn-o-bylinné porasty	6190
Lk1	Nížinné a podhorské kosné lúky	6510
Lk3	Mezofilné pasienky a spásané lúky	-
Lk5	Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach	6430
Ra6	Slatiny s vysokým obsahom báz	7230
Sk6	Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa	8160*
Sk1	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	8210
Sk4	Karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa	8120
Sk8	Nesprístupnené jaskynné útvary	8310

Zoznam biotopov národného významu a biotopov európskeho významu v biocentre Prosečné – lesné biotopy :

Kód SK	Biotop	Kód NATURA
Ls4	Lipovo-javorové sutinové lesy	9180*
Ls5.1	Bukové a jedľové kvetnaté lesy	9130
Ls5.3	Javorovo-bukové horské lesy	9140
Ls5.4	Vápnomilné bukové lesy	9150
Ls6.2	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	91Q0
Ls9.2	Smrekové lesy vysokobylinné	9410

Súčasná legislatívna ochrana

VCHÚ : -

MCHÚ : časť územia tvoria NPR Prosiecka, NPR Kvačianska dolina

SKUEV : celé biocentrum leží v SKUEV0192 Prosečné

CHVÚ : celé biocentrum leží v SKCHVÚ050 Chočské vrchy

Do riešeného územia Kvačian zasahuje časťou územia NPR Kvačianska dolina, SKUEV0192 Prosečné, SKCHVÚ050 Chočské vrchy.

Ohrozenia biocentra

- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, zmena porastovej štruktúry, zánik prirodzených štruktúr, likvidácia starých porastov nad 120 rokov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu,

budovanie lesných ciest, ničenie vodných tokov, erózia, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov...)

- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderalných druhov...),
- nadmerná návštevnosť niektorých častí územia (Prosiecka a Kvačianska dolina) spojená s eróziou, vyrúšaním citlivých druhov fauny, znečisťovaním územia, synantropizáciou
- ťažba nerastných surovín

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálne možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy jelenej zveri na úrovni neohrozujúcej obnovu všetkých drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa, vyčleniť dostatočne veľké územia ponechané na samovývoj (prepojiť bezzásahovým územím NPR Kvačianska a NPR Prosiecka dolina, vytvoriť bezzásahové územie v Anenskej doline)
- prednostne chrániť prirodzené lesy
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva, vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín bez posúdenia vplyvov na životné prostredie a realizácie účinných zmierňovacích opatrení, minimalizovať umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry

Regionálne biokoridory (RBk)

- **Regionálny biokoridor Suchý potok - Kvačianka** v zmysle rozpracovaného RÚSES-u okresu Liptovský Mikuláš (ENVIGEO a.s., BB, 01/2011)

Dĺžka / Výmera : cca 7 km / cca 100 ha

Príslušnosť k.ú.: Liptovská Sielnica, Dlhá Lúka, Kvačany, Liptovské Matiašovce

Charakteristika: Terestricko - hydrický biokoridor tvorený Suchým potokom a jeho brehovými a sprievodnými porastmi v nive toku. Tok tu má prevažne prirodzený charakter so zachovalými korytotvornými procesmi. Niektoré úseky sú upravené napr. v ústí Suchej doliny, pri Liptovskej Sielnici a Beniciach. Brehové a sprievodné porasty sú dobre vyvinuté, len minimálne fragmentované, tvorené prevažne smrekom, borovicou, jaseňom, lipou a šľachteným topoľom, v bezprostrednej blízkosti toku jelšou sivou a vrbami.

Zoznam vzácnych, ohrozených a chránených druhov a druhov európskeho významu flóry a fauny

Zoznam chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k Vyhláske č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papraďorastov a semenných rastlín Slovenska vyskytujúcich sa v biokoridore Suchý potok :

Vedecký názov	Slovenský názov	Ohrozenosť druhu	Chránený druh
* <i>Epipactis helleborine</i>	kruštík širokolistý	NT	§

Zoznam biotopov národného a európskeho významu

Zoznam biotopov národného významu a biotopov európskeho významu v biokoridore Suchý potok- nelesné biotopy :

Kód SK	Biotop	Kód NATURA
Br1	Štrkové lavice bez vegetácie	-
Br2	Horské vodné toky a bylinné porasty pozdĺž ich brehov	3220
Br6	Brehové porasty deväťsilov	6430
Kr8	Vrbové kroviny stojatých vôd	-

Zoznam biotopov národného významu a biotopov európskeho významu v biokoridore Suchý potok – lesné biotopy :

Kód SK	Biotop	Kód NATURA
Ls1.4	Horské jelšové lužné lesy	91E0*

Súčasná legislatívna ochrana

VCHÚ : -
MCHÚ : -

SKUEV : -

CHVÚ : -

- **Regionálny biokoridor Západné Tatry - Liptovská Mara** v zmysle ÚPN-VÚC ŽSK

RBk Západné Tatry – Liptovská Mara (terestrický) **nie je priamo súčasťou riešeného územia Kvačian**. RBk prebieha JV smerom od hranice riešeného územia až za Liptovskými Matiašovcami v k.ú. Liptovský Trnovec spolu s Beňušovcami, cez k.ú. Liptovské Behárovce až k Liptovskej Mare. Je navrhovaný a vedie cez územie čiastočne pod antropickým tlakom. Biokoridor je vymedzený osovo, bez presného územného priemetu. V južnej časti je potrebné postupné dopĺňanie štruktúrnych zložiek Bk (remízky, trvalé trávne porasty, nelesná drevinová vegetácia) formou výsadby pôvodných druhov (s druhovým zložením potenciálnej vegetácie).

2.11.2 Navrhované miestne biocentrá, biokoridory a ostatné ekostabilizačné prvky v území

Priestorové rozloženie ekologicky významných krajinných segmentov, ich funkčnosť, veľkosť a vzájomná previazanosť tvoria územný systém ekologickej stability. V pomerne primeranej veľkosti oboch katastrálnych území (Kvačany, Dlhá Lúka) o rozlohe 2243,5229 ha sa vyskytuje určité spektrum krajinných segmentov vysokej ekologickej hodnoty.

Územný systém ekologickej stability je celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života. Základ tohto systému predstavujú biocentrá, biokoridory nadregionálneho, regionálneho alebo miestneho významu, interakčné prvky a genofondové lokality. Navrhované biocentrá, biokoridory nadregionálneho, regionálneho významu boli popísané v predchádzajúcej kapitole. Súčasný stav ostatných zložiek bol popísaný v kapitole 2.3.3 Analytická a syntézová časť miestneho územného systému ekologickej stability a jej vplyv na riešenie ÚPN-O.

Okolie obce Kvačian s existujúcimi a navrhovanými prvkami ÚSES s charakterom nadregionálnym, regionálnym, miestnym vo forme biocentier, biokoridorov a ostatných plôch zelene majú ekostabilizačné funkcie a tvoria krajinný celok s vyhovujúcou ekostabilitou. Najnižší stupeň ekologickej stability má v území urbanizovaný priestor obce s cestnou sieťou. Celkovo možno hodnotiť už v súčasnosti Kvačany ako obec s perspektívou trvalo udržateľného rozvoja územia, pokiaľ budú ďalšie aktivity civilizačného charakteru usmernené v zmysle legislatívy a územného plánu obce.

K miestnym biokoridorom, genofondovým lokalitám a interakčným prvkom zaraďujeme nasledovné :

- **Biokoridor miestneho významu (MBk)**

Na celom území katastra predstavujú miestne biokoridory líniovú vegetáciu popri komunikáciách, terénnych depresiách, popri tokoch a pod. Okolo tokov majú charakter hydricko-terestrických biokoridorov, ktoré spájajú lesné komplexy biocentier území vo vyšších polohách s miestnymi biocentrami a regionálnymi biokoridorami Kľačianka a Suchý potok. Navrhovaný miestny biokoridor potok Jamník prepája NRBc Prosečné s regionálnym biokoridorom Suchý potok - Kvačianka, ktoré ústi do NRBc Liptovská Mara, aj na inom mieste. Doteraz je prepojenie NRBc Prosečné s NRBc Liptovská Mara riešené len cez RBk Kvačianka. Potok Jamník preteká popod areál PD Lipt. Hole dvor Kvačany a ústi do Kvačianky

Biokoridory umožňujú migráciu živočíšnych spoločenstiev v severo-južnej a východo-západnej línii územia z vyšších polôh do spodných častí údolia, popri komunikáciách, terénnych depresiách a inde, kde je dostatok drevín na vytvorenie potrebných úkrytov živočíchov.

- **Genofondové lokality (GL)**

GL Suchý potok je charakteristická prítomnosťou prípotočných jelšín s výskytom biotopov európskeho a národného významu: Ls1.4 Horské jelšové lužné lesy (91E0*), Br6 Brehové porasty deväťsilov (6430).

Výskyt druhov európskeho významu a ohrozených druhov národného významu nebol na lokalite evidovaný.

Súčasná hospodárske využívanie vlastníckmi, resp. užívateľmi pozemkov : je bez využitia.

Lokalita nie je súčasťou veľkoplošných ani maloplošných chránených území.

Taktiež lokalita nie je súčasťou území sústavy NATURA 2000. Je súčasťou RBk Suchý potok, ktorý je vedený katastrálnou hranicou s obcou Liptovské Matiašovce.

Ohrozenia

- urbanizácia priestoru v blízkosti biokoridoru severne od obce Jalovec a v blízkosti obcí (Brnice, Liptovská Sielnica, Vyšné Matiašovce)

- regulácia toku

- výruby brehových a sprievodných porastov

- zarybňovanie nepôvodnými druhmi

- znečistenie vody, hlavne z hospodárskych dvorov poľnohospodárskych subjektov

- pomiestne znečisťovanie brehov skládkami odpadov, hlavne v blízkosti obcí
- intenzifikácia poľnohospodárstva
- výstavba MVE
- prienik invázných druhov

Bariéry

- upravené úseky toku v obci Liptovská Sielnica a časťou Brnice

Ekostabilizačné a manažmentové opatrenia

- neurbanizovať plochy biokoridoru ani plochy v jeho bezprostrednej blízkosti
- vylúčiť aplikáciu chemických látok
- zachovať prirodzený charakter Suchého potoka
- minimalizovať výrubu brehových a sprievodných porastov
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku
- eliminovať znečistenie toku (poľnohospodárska výroba, sídla)
- vylúčiť zarybňovanie nepôvodnými druhmi
- vylúčiť výstavby MVE a iných priečných prekážok v toku

Do riešeného územia Kvačian nezasahujú ostatné GL Svorad, GL Slatina pri Veľkom Borovom, GL Pod Holicou, GL Slatina nad Hutami. Nachádzajú sa okolo k.ú. Dlhá Lúka a k.ú. Kvačany. Pre bližšiu informáciu ako potenciálnu zaujímavosť z hľadiska ochrany prírody ich však spomenieme.

GL Svorad (k.ú. Veľké Borové, Prosiek) predstavuje sústava podmáčaných lúk, slatín a pasienkov.

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Ra6 – Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Lk3 – Mezofilné pasienky a spásané lúky.

Výskyt druhov európskeho významu a ohrozených druhov národného významu: *Carex davalliana*, *Carex dioica*, *Carex flava*, *Dactylorhiza majalis*, *Epipactis palustris*, *Gladiolus imbricatus*, *Gymnadenia densiflora*, *Pedicularis palustris*, *Pinguicula vulgaris*, *Primula farinosa*, *Triglochin palustre*, *Trollius altissimus*.

Súčasný hospodársky využívanie vlastníckmi, resp. užívateľmi pozemkov: pasené takmer na celej ploche, menšia časť suchších lúk je aj kosená poľnohospodárskym družstvom.

Lokalita nie je súčasťou veľkoplošných ani maloplošných chránených území.

Lokalita prislúcha k územiám sústavy NATURA 2000: SKUEV0192 Prosečné (časť územia).

GL Slatina pri Veľkom Borovom (k.ú. Veľké Borové) predstavuje slatiné rašelinisko a vlhké lúky.

Na lokalite sú evidované biotopy európskeho a národného významu: Ra6 – Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Lk5 – Vysokobylinné spoločenstvá na vlhkých lúkach (6430).

Z druhov európskeho významu a ohrozených druhov národného významu sú na lokalite evidované: *Carex davalliana*, *Carex dioica*, *Carex lepidocarpa*, *Dactylorhiza incarnata*, *Dactylorhiza majalis*, *Epipactis palustris*, *Gladiolus imbricatus*, *Gymnadenia densiflora*, *Pinguicula vulgaris*, *Triglochin palustre*, *Trollius altissimus*.

Lokalita je v súčasnosti bez hospodárskeho využitia, len malá časť suchších lúk je kosená poľnohospodárskym družstvom.

Genofondová lokalita nie je súčasťou veľkoplošných ani maloplošných chránených území. Časť územia je súčasťou územia sústavy NATURA 2000: SKUEV0192 Prosečné.

GL Pod Holicou (k.ú. Huty) predstavuje kosné lúky s výskytom biotopov európskeho a národného významu: Lk1 – Nížinné a podhorské kosné lúky ((6510) a výskytom druhov európskeho významu a ohrozených druhov národného významu: *Orchis morio*, *Orchis ustulata subsp. Aestivalis*.

Súčasný hospodársky využívanie vlastníckmi, resp. užívateľmi pozemkov: kosené súkromníkmi na väčšej časti plochy.

Lokalita nie je súčasťou veľkoplošných ani maloplošných chránených území. Súčasne lokalita nie je súčasťou území sústavy NATURA 2000.

GL Slatina nad Hutami (k.ú. Huty) predstavuje slatiné rašelinisko s výskytom biotopov európskeho a národného významu: Ra6 – Slatiny s vysokým obsahom báz (7230) a výskytom druhov európskeho významu a ohrozených druhov národného významu: *Carex davalliana*, *Carex dioica*, *Carex lepidocarpa*, *Dactylorhiza majalis*, *Dactylorhiza lapponica*, *Epipactis palustris*, *Pinguicula vulgaris*.

Lokalita je v súčasnosti bez hospodárskeho využívania.

Lokalita nie je súčasťou veľkoplošných, ani maloplošných chránených území a taktiež ani území sústavy NATURA 2000.

• Interakčné prvky (IP)

Interakčné prvky tvorí solitérna, líniová a skupinová vegetácia v krajine popri menších tokoch, terénnych depresiách a iných nerovnostiach terénu, prípadne na TTP so samonáletom drevín menšieho rozsahu. Jedná sa napr. o drevinový porast, trvalú trávnu plochu, močiar, jazero, prepojené na biocentrá a biokoridory. Plnia viacero funkcií - ekostabilizačnú, protieróznú, izolačnú a zvyšujú krajinnú hodnotu územia. Interakčné prvky delíme na plošnú, línióvu a solitérnu vegetáciu.

V riešenom území Kvačian tvorí interakčné prvky **plošná vegetácia** (má väčšinou charakter menších parčíkov, prípadne trávnatých plôch v z.ú. obce s rôznym zastúpením drevín) v hornej časti obce medzi posledným rodinným domom a navrhovanou lokalitou Pri družstve, za viacúčelovou budovou v centre obce, pred materskou školou i priamo v jej areáli, začínajúci park v lokalite Park pri telocvični, centrálny park v školskom areáli. V návrhu uvažujeme o doplnení upravenej parkovej zelene v dolnej časti obce v lokalite Park pri telocvični, pri materskej škole na 2 miestach, na Dlhej Lúke, pri obecnej úrade, pri Dome smútku.

Interakčné prvky **líniovej vegetácie** sú najmä okolo areálu PD Lipt. Hole, dvor Kvačany a dvor Dlhá Lúka, z oboch strán okolo komunikácie vedenej ako jednosmerná k Domu smútku v hornej časti obce, v začiatku línie komunikácie za mlynom do lokality Priekopa, v centre obce oproti viacúčelovej budove (priestor poza potraviny COOP Jednota v línii začínajúcich plotov rodinných domov), okolo futbalového ihriska TJ Družstevník Kvačany v pokračovaní popri plote v južnej časti školského areálu, okolo komunikácie III/2350 smer Kvačany vedenej k zastavanému územiu obce, v strednej časti pravej strany cesty III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka, okolo cintorína na Dlhej Lúke. Ostatná je vedená najmä v blízkosti z.ú. obce v smere poľnej cesty z juhu na sever (lokalita Ponad sady až k cintorínu Kvačany). V návrhu riešenia by bolo vhodné doplniť vhodnú línióvu vegetáciu okolo oplotenia cintorína v Kvačanoch, v lokalitách Park pri telocvični a pri materskej škole, okolo vonkajšieho obrysu lokality Nábrehie oddychu pri pravom brehu Kvačianky, doplniť chýbajúce miesta zelene okolo novej biologickej skládky odpadu a okolo oplotenia na hospodárskom dvore Dlhá Lúka.

K solitérnej vegetácii radíme najmä pár zvyšných stromov na cintoríne v Kvačanoch v hornej časti obce a jednu lipu za farským úradom.

Vhodné je však vo všetkých prípadoch posilňovať funkciu verejnej zelene vrátane športového a rekreačného, oddychového využitia (lavičky, ihriská, upravené plochy pre deti a mládež...) ako aj sadovnícke úpravy priestorov a následnú údržbu zelene. Zámery výstavby je potrebné posudzovať individuálne na základe urbanistickej alebo urbanisticko - architektonickej štúdie, pričom uprednostňovať výstavbu najmä v prípade verejnoprospešných stavieb a stavieb verejného záujmu, s podmienkou realizácie výsadby drevín a sadovníckej úpravy priestorov. Líniové interakčné prvky mimo z.ú. obce je vhodné využívať rovnakým spôsobom ako miestne biokoridory, t.j. nevhodné je intenzívne hospodárenie vrátane výstavby akýchkoľvek trvalých objektov. Pri potokoch je potrebné posilňovať prírodný charakter toku (výsadba a údržba brehových porastov bez úpravy koryta a brehov).

V riešenom území Kvačian nie sú v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov vyhlásené žiadne chránené stromy. Nie sú v ňom ani objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana nerastných surovín ako sú výhradné ložiská s určeným dobývacím priestorom (DP), výhradné ložiská v chránenom ložiskovom území (CHLU), výhradné ložiská s vydaným osvedčením o výhradnom ložisku (OVL), ložiská nevyhradeného nerastu. Neevidujeme tu ani staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1 Zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon). Zároveň tu nie ani určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

2.11.3 Návrh opatrení na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Katastrálne územie Kraľovany má relatívne vysokú hodnotu ekologickej stability, nakoľko vyše 68,82 % územia tvoria lesné pozemky, ktoré v rámci svojho prírodného charakteru sú zaradené do systému ochrany prírody a sú súčasťou **TANAP-u** (3° ochrany), 2 maloplošných chránených území (5° ochrany) **NPR Kvačianska dolina**, **NPR Suchá dolina**. V zmysle ÚPN - VÚC ŽSK je v línii Suchého potoka navrhovaný **CHA Suchá**, ktorá leží navrhovanom ochrannom pásme Chočského národného parku. V rámci sústavy NATURA 2000 prechádzajú riešeným územím Kvačian 2 územia európskeho významu (ÚEV) - **SKUEV0192 Prosečné a SKUEV0307 Tatry** a 1 chránené vtáčie územie - **SKCHVÚ050 Chočské vrchy**.

Trvalé trávnaté porasty zaberajú 18,58 % plochy z k.ú., na ktorých miestami samonáletom narástli dreviny, čím nadobudli charakter lesných pozemkov - nelesnej vegetácie. Pre informáciu len 5,32 % je ornej pôdy v k.ú. obce, čo je dosť málo. Celá je sústredená okolo z.ú. obce a za vstupom do k.ú. obce v smere cesty III/2350. Podľa charakteristiky priestorového vymedzenia ekologických zón a územného vymedzenia krajinných priestorov v zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja lesné spoločenstvá v Kvačanoch sú zaradené do krajinného priestoru **s označením A**, kde ochrana prírody má dominantné postavenie s celopriestorovou štruktúrou z plošne rozsiahlejších ekologicky

hodnotných krajinných segmentov. Pod hranicou lesných spoločenstiev v spodnej časti k.ú. sa nachádza zmiešaný priestor **s označením D**. Najnižší stupeň stability má urbanizovaný - zastavaný priestor obce spolu s cestnou sieťou.

Z hľadiska ekostabilizačných opatrení ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) rešpektovať podmienky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce zo zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a tvorby krajiny, zákony a nariadenia ohľadom vyhlásenia TANAP-u (zákon č. 11/1948 Zb., nariadenia vlády č.12/1987 Zb., nariadenia vlády č. 58/2003 Z.z.), národnej prírodnej rezervácie Kvačianska dolina (rozhodnutie Komisie SNR pre kultúru a informácie z 25. apríla 1967 č. 6 o zriadení štátnej prírodnej rezervácie Kvačianska dolina v znení úpravy z 18. novembra 1967 č. 3744/1967-osv., vyhláška MŽP SR č.83/1993 Z.z.), národnej prírodnej rezervácie Suchá dolina (vyhláška MŽP SR č.83/1993 Z.z.), navrhovaného chráneného areálu Suchá (v zmysle ÚPN-VÚC a Aktualizovaného RÚSES okresu Lipt. Mikuláš), navrhovanej genofondovej lokality Suchý potok (v zmysle Aktualizovaného RÚSES okresu Lipt. Mikuláš), ustanovenia sústavy NATURA 2000 o vyhlásení území európskeho významu SKUEV0192 Prosečné, SKUEV0307 Tatry (výnos MŽP SR č.3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004) a vyhlášky MŽP SR č. 26/2011 Z.z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy

b.) podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z.z. dodržiavať predpísané stupne ochrany prírody pre TANAP kde platí 3° ochrany, OP nezasahuje do riešeného územia. Pre NPR Kvačianska dolina, NPR Suchá dolina platí 5° ochrany a zároveň majú stanovené OP 100 m od hranice rezervácie s 3° ochrany. Navrhovaný CHA Suchá má ležať v navrhovanom OP Chočského národného parku s 2° až 5° ochrany, jeho OP by mala stanoviť vláda nariadením. Na ostatnej časti riešeného územia platí 1° ochrany.

c.) rešpektovať existujúce i navrhované územia s legislatívnou ochranou, prvky územného systému ekologickej stability v zmysle R-ÚSES okresu Lipt. Mikuláš a ÚPN-VÚC Žilinského kraja v súlade s miestnymi biocentrami, biokoridormi a interakčnými prvkami v celom riešenom území obce. Zároveň neplánovať v nich také činnosti, ktoré by viedli k ich znefunkčneniu ako biokoridorov, zániku prirodzenosti, poškodeniu až zániku predmetu ochrany a negatívnych zásahov do biotopov a druhov národného a európskeho významu

d.) využitie územia, ktoré si vyžaduje umiestňovanie nových stavieb (návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby, športu, rekreácie atď.) situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie a tieto nové plochy nenavrhovať do územia s vyšším stupňom územnej ochrany, ako aj do prvkov definovaných ako ÚSES

e.) nenavrhovať stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, nezasahovať do brehových porastov (ponechať pozdĺž nich ochranné pásmo). Uvedené umožní obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopov druhov a zároveň posilní ekostabilizačnú funkciu toku v krajine. Takisto vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zásahy v podmáčaných a zamokrených plochách.

f.) zamerať sa na zachovanie, revitalizáciu a doplnenie stabilizujúcich prvkov v krajine a zabezpečenie ich priaznivého pôsobenia na okolité, ekologicky menej stabilné časti krajiny. Zároveň zachovať skupinovú, líniovú a plošnú drevinovú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a riešiť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za vyrúbané dreviny.

g.) predchádzať a obmedzovať zásahy, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu ale aj odstraňovanie negatívnych zásahov a ich dôsledkov tak ako stanovuje zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.

h.) zväziť zmeny trvalých trávnatých porastov, v záujme zachovania významných trávnatých spoločenstiev

ch.) pri vymedzení záväzných regulatívov dbať na to, aby sa nenarušili ekostabilizačné prvky v krajine, ktorými sú aj brehové porasty vodných tokov nachádzajúce sa v k.ú. obce. Všetky druhy stavieb vrátane oplotení bude nutné umiestňovať min. 5 m od brehovej čiary drobných vodných tokov obojstranne a min. 10 m od významného vodného toku akým je Kvačianka (ochranné pásma sú stanovené na základe stanoviska SVP, š.p. Piešťany, list č. CZ8973/2014, Ing. Pršo, 02.04.2014)

i.) riešiť zlepšenie súčasnej krajinnej štruktúry, udržiavať a prípadne doplniť brehové porasty biokoridorov v spojení s riešením protipovodňových opatrení potrebných v časoch veľkých dažďov (protipovodňové opatrenia) - poldre na vodnom toku Kvačianka, na Jamníku a susednom bezmennom vodnom toku s dodržiavaním ich ochranného pásma

j.) rešpektovať vodopády v Kvačianskej doline - Kvačiansky vodopád (675 m n.m.) s výškou vodopádu 1 m, Oblazský vodopád (715 m n.m.) – výška vodopádu 1 m a Ráztocký vodopád (750 m n.m.) – výška vodopádu 8 m. (leží v dolnej časti Ráztockej doliny približne 60 m od ústia Ráztockej doliny do Kvačianskej doliny, k.ú. Veľké Borové)

k.) rešpektovať ochranné pásmo pohrebísk 50 m, v ich ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebničtvom (§ 15 ods. 7 zákona NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebničtvu)

l.) riešiť sieť cyklistických trás, cyklomagistrál príp. v zime bežeckých trás súběžne s prepojením na susediace katastrálne územia obcí pri zabezpečení podmienok ochrany územia v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, takisto počítať i so vzájomným prepojením turistických trás v rámci širšieho okolia

Západných Tatier a Chočských vrchov. Pri týchto aktivitách podmieniť spoluprácu so Správou ŠOP TANAP-u z dôvodu prispôsobenia sa požiadavkám územnej ochrany.

m.) dostatočne zohľadniť plochu pre navrhovanú biologickú skládku odpadu s líniovými prvkami zelene okolo jej hraníc na začiatku obce po pravom brehu Kvačianky

n.) podľa § 20 ods. 3 geologického zákona č. 569/2007 Z.z. vymedziť ako riziko stavebného využitia územia potenciálne, stabilizované a aktívne svahové deformácie. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

o.) evidované zosuvné územia (svahové deformácie) vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD

p.) časť riešeného územia obce spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika. Stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona č. 569/2007 Z.z. je potrebné vymedziť ako riziko stavebného využitia územia plochy so stredným a vysokým radónovým rizikom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s ich výskytom je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmenen a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

r.) vylúčiť perspektívne akékoľvek optické znečistenie umiestnením dominant v krajine ako sú billboardy, reklamné zariadenia, veterné elektrárne, telekomunikačné stavby, akékoľvek zariadenia a stavby prevyšujúce výškovú hladinu zástavby obce, aby nebola narušená krajinársky hodnotná scenéria a výhľady

s.) stavby povoľovať predovšetkým s architektonickými prvkami typickými pre dané prostredie, uprednostňovať regionálne danosti, vylúčiť výškové stavby, ktoré by narušili krajinnú scenériu Západných Tatier a Chočských vrchov

t.) dodržiavať pri lesníckom využívaní plôch predpisy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov

u.) presadzovať šetrnejší spôsob hospodárenia na lesnej pôde ako výberkový spôsob a podrastovú formu hospodárenia, obmedziť výrub nelesnej drevinovej vegetácie na navrhovaných plochách prvkov ÚSES, eliminovať v maximálnej miere holorubný spôsob ťažby

2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

2.12.1 Doprava

Širšie vzťahy

Základným predpokladom prosperity každého regiónu je jeho dostupnosť, čo má vplyv na jeho ďalší hospodársky rozvoj, spôsob života a životnú úroveň obyvateľstva. Obec Kvačany leží v SZ časti okresu Liptovský Mikuláš, ktorý je administratívne súčasťou Žilinského samosprávneho kraja. Dopravné riešenie záujmového územia vychádza z predpokladu zabezpečenia ďalšieho rozvoja obce. V zmysle dopravnej regionalizácie charakterizovanej v Zmenách a doplnkoch č. 4 k ÚPN -VÚC ŽSK patrí tým pádom do územnej štruktúry Severozápadné Slovensko pozostávajúce zo Žilinského a Trenčianskeho kraja.

Vzájomná dopravná dostupnosť mestských i vidieckych sídiel Severozápadného Slovenska do budúcnosti dosiahne veľmi kvalitné parametre, nakoľko verejná alebo komerčná vybavenosť lokalizovaná v údolí Váhu bude dobre dopravne prístupná i z miest na Orave a Turci (rýchlostná cesta R3), Kysuciach (diaľnica D3) a Hornej Nitre (rýchlostná cesta R2 a homogenizovaný cestný ťah I/64, II/519 a III/2176 prepojený na rýchlostnú cestu R3 v Turci). Dopravná a sídelná štruktúra sa tak priblíži k optimálnemu stavu, ktorého prínosom bude nové posilnenie sociálnej súdržnosti obyvateľov.

Diaľnica D1 vytvorí raz nosnú líniu spájajúcu mestá husto urbanizovaného koridoru Považia. Cez okres Liptovský Mikuláš prechádza vyššia komunikačná sieť reprezentovaná **diaľnicou D1** vybudovaný úsek **Ivachnová - Janovce**. Na ňu sa napája cesta I. triedy **I/18 hranica ČR/SR – Žilina – Poprad – Michalovce - hranica SR/Ukrajina**. Z okresného mesta smeruje do obce cesta **II/584 Liptovský Mikuláš - Podbiel** a pred k.ú. Kvačian sa na ňu napája cesta **III/2350 končiaca pod Kvačianskou dolinou** a na prvej križovatke pred z.ú. obce cesta **III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka** smerujúca do časti Dlhá Lúka pod kaplnku. Kvačany sú z pohľadu ciest III. triedy koncová obec. Cesta **II/584** prechádza severozápadnou okrajovou časťou katastra obce a je súčasťou **Malého tatranského okruhu**, ktorý prepája Liptov, Oravu a hraničný prechod Suchá hora do Poľskej republiky. Malý tatranský okruh je vedený po ceste **II/584** sa v Zuberici odpoja na zrekonštruovanú cestu **III/2311 Zuberec – Oravice** s pokračovaním do Vitanovej, kde sa pripojí na cestu **II/520** smerujúcu do Suchej Hory a cez hraničný priebeh do Poľska (Zakopané). Pri Hoteli Koliba Gréta v k.ú. Liptovská Sielnica sa na cestu **II/584** napája cesta **III/2213 Lipt. Sielnica - Ružomberok**, ktorá smeruje na západ cez obec Bobrovník, Potok, Bešeňová, Liptovská Teplá a Lisková do Ružomberka, kde končí v križovatke s cestou **I/59**. Ostatná vyššia komunikačná sieť je reprezentovaná

elektrifikovanou dvojkolajovou **železničnou traťou č.180 Žilina – Košice**, ktorá je hlavným železničným ťahom. Stanica pre osobnú a nákladnú dopravu je priamo v Liptovskom Mikuláši. Civilné letecké služby zabezpečuje **letisko Poprad – Tatry**.

Cestná doprava a komunikačná sieť

• STAV

Mimo zastavané územie obce, teda severovýchodným okrajom katastrálneho územia obce Kvačany, prechádza **cesta II/584 Lipt. Mikuláš - Podbiel vo forme horského priechodu z regiónu Liptova do regiónu Oravy**. Cesta II/584 zabezpečuje vnútrokrajové prepravné vzťahy, má však dôležitý význam aj pre cestovný ruch vzhľadom na zaradenie jej rozhodujúcej časti do cezhraničného tzv. Malého tatranského okruhu. Malý tatranský okruh dopravne spája atraktívne turistické ciele v slovensko-poľskom pohraničí (v predchádzajúcej kapitole je bližšie o ňom napísané). V dĺžke cca 8300 m prechádza z východu až na sever priamo vnútram k.ú. obce Kvačian, kde je terén dosť strmý a stupňovitý a pôdorysný tvar komunikácie sa mu musí prispôbiť. Tento úsek začína od konca Vyšných Matiašoviec (časť Podmeštrová) až na Holicu a potom mimo k.ú. Kvačian postupne klesá až ponad Huty a pokračuje do Zuberca. Zvyšná časť od Vyšných Matiašoviec po Nižné až na rovinu za zastavané územie obce pri lesných porastoch okolo Suchého potoka patrí do k.ú. Liptovské Matiašovce. Práve odtiaľto bola riešená formou dokumentácie pre územné rozhodnutie preložka tejto cesty (Dopravoprojekt, 03/2002) popri lesných porastoch vedených v línii Suchého potoka poza zastavané územie Nižných, Stredných Matiašoviec. Žiaľ za 14 rokov nebolo z tohto projektu nič zrealizované a preto je potrebné vo výhľade počítať s **homogenizáciou komunikácie aj spolu s preložkou poza Lipt. Matiašovce v kategórii C 9,5/70-60**.

V blízkosti tejto preložky končí kataster Lipt. Matiašoviec a začína kataster Lipt. Sielnice, kde sa na cestu zhruba 140 m od katastra Kvačian napája cesta **III/2350 smerujúca do z.ú. Kvačian**. Najskôr je vedená lesnými porastmi v rovinnom území okolo Suchého potoka a potom sa okolo nej nachádzajú trvalé trávnaté porasty a orná pôda. Jej smerovanie v JZ časti k.ú. Kvačian drží línii potoka Kvačianka až na jej koniec **pod Kvačiansku dolinu, kde je riešené širšie obratisko**. Dĺžka predstavuje 3,305 km. Na ňu sa na prvej križovatke tesne pred zastavaným územím obce napája druhá cesta **III/2351 smerujúca do časti obce Dlhá Lúka**. Táto komunikácia končí pod kaplnkou Dlhá Lúka na križovatke s miestnou komunikáciou. Dĺžka predstavuje 0,347 km. Pôdorysne majú tvar obráteného písmena L, pričom jeho dlhšie rameno tvorí z.ú. obce Kvačany okolo cesty III/2350 a kratšie rameno tvorí miestna časť Dlhá Lúka okolo cesty III/2351 a jej predĺženie miestnou komunikáciou až k areálu PD Lipt. Hole, dvor Dlhá Lúka. Obe tieto komunikácie sú napojené na dopravný koridor vyššieho významu bližšie popísané aj v predchádzajúcej kapitole.

Celá dopravná sieť s dopravnými vzťahmi zabezpečuje hospodársky rozvoj obce, migráciu obyvateľov za prácou, za občianskou vybavenosťou, za službami, za rekreáciou a pod. Obec z dopravného významu neplní úlohu prejazdnej obce, ale je koncová. Za cestou III/2350 pokračuje už len lesná cesta, ktorá zároveň plní funkciu **turisticky značeného červeného chodníka smerujúceho na Oblazy a ďalej do Veľkého, Malého Borového, Hút**.

Dopravné zaťaženie na ceste II/584 podľa celoštátneho sčítania dopravy z roku 2010 je nižšie v porovnaní z rokom 2005. Presnejšie posúdenie vývoja dopravnej situácie a intenzity dopravy na príľahlej cestnej sieti bude možné vykonať po spracovaní a zverejnení údajov z celoštátneho sčítania dopravy v roku 2015.

Prehľad dopravného zaťaženia z roku 2010 je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Číslo cesty	Číslo sčítacieho úseku	Ročný priemer denných intenzít (voz./24 hod/oba smery)
II/584	92 990	1221
II/584	92 999	1324

Celoštátne sčítanie na cestách III/2350 a III/2351 sa nevykonáva. Údaje o doprave v obci Kvačany je preto možné získať len dopravným prieskumom.

Z hľadiska dopravného významu je existujúci komunikačný skelet rozčlenený podľa funkčnej triedy v zmysle STN 736110 do dvoch skupín :

- B3 „miestna zberná komunikácia“ prechádzajúca koridorom ciest III. triedy. V obci máme dve. Prvá je miestna komunikácia v koridore III/2350, zabezpečujúca napojenie celých Kvačian (dolnej, hornej časti i centra obce s okolím) na jestvujúcu štátnu II/584. Druhá od prvej križovatky s cestou III/2350 pred z.ú. obce v koridore cesty III/2351 do miestnej časti Dlhá Lúka pod kaplnku.

- C3 „miestna obslužná komunikácia“ a tých je najviac v obci, nakoľko umožňujú prístup a priamu obsluhu objektov. Nachádzajú sa predovšetkým medzi komunikáciami funkčnej triedy B3. Najdlhšia a najhlavnejšia z nich je súbežná cesta v novej zástavbe na pravom brehu rieky Kvačianka, potom pokračovanie cesty v línii III/2351 k hospodárskemu dvoru na Dlhej Lúke, na hornom konci Kvačian komunikácia vedená k Domu smútku a jej pokračovanie popred areál hospodárskeho dvora Kvačany a ostatné miestne obslužné komunikácie

Existujúci dopravný komunikačný skelet je ešte doplnený o :

- D3 „komunikácie pre chodcov“ kde je oddelená motorová doprava od pešej, jedná sa o chodník vedený po pravej strane cesty III/2350 nad školským areálom až po potraviny COOP Jednota, po ľavej strane cesty III/2350 nad Kovovýrobou Unitechna až k farskému úradu, potom nad rímskokatolíckym kostolom až po štvrtý rodinný dom nad ním. Ostatné chodníky sú vedené v školskom areáli, k 3 bytovým domom, k rodinnému domu na hornom konci novej ulice, za Pivovarom Brontvai ku Kvačianke, k lávkam cez Kvačianku na dvoch miestach - prvý k lávke nad školským areálom a druhý k lávke oproti potravinám COOP Jednota
- „účelové komunikácie“ sú komunikácie nižšieho významu, ktoré sú súčasťou dopravného vybavenia pre určitý typ územia napr. v našom prípade pre chod prevádzky školského areálu, pre príjazd k bytovým domom, k plantáži vianočných stromčekov, poza rímskokatolícky kostol ku Kvačianke ako protipožiarna preluka, príjazd okolo hospodárskeho dvora Kvačany
- „lesné a poľnohospodárske cesty“, ktoré zabezpečujú prepojenie obce so susednými obcami a tiež zabezpečujú prístup na poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky (najmä lesná cesta vedená Kvačianskou dolinou do Oblazov a druhá vedená poza hospodársky dvor na Dlhej Lúke v pokračovaní popod archeologickú lokalitu Hrádková cez lesné porasty až do Oblazov, Veľkého Borového)

Z hľadiska technického usporiadania komunikačnej siete (šírkové usporiadanie a návrhová rýchlosť) v zmysle STN 736110 štátna cesta č. II/584 s funkčnou triedou B2 zodpovedá kategórii mimo z.ú. C 9,5/70-60. Cesty č. III/2350, III/2351 s funkčnou triedou B3 sú v z.ú. i mimo neho. V z.ú. zodpovedajú kategórii MZ 8,5(8,0)/50, mimo z.ú. smerom pod Kvačiansku dolinu C 7,5/50 a smerom na cestu II/584 kategórii C7,5/70. Obslužné komunikácie s funkčnou triedou C3 zodpovedajú kategórii MOK 7,5/30, MOU 6,5/30, MOK 3,75/30 a D3 sú verejné chodníky. V časti školského areálu, k bytovým domom na začiatku obce, okolo hospodárskeho dvora v Kvačanoch, nad rímskokatolíckym kostolom (nespevnená požiarna) je množstvo účelových komunikácií slúžiacich pre ich chod. Zvyčajne sú jednopruhovú výnimočne dvojpruhové. Pre účelové komunikácie sa neurčuje funkčné delenie a kategória cesty. Do z.ú. obce smeruje ďalej množstvo spevnených a nespevnených poľných ciest a 2 lesné cesty z Oblazov.

Prehľad stavu komunikácií je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Funkčné delenie	Kategórie ciest	Popis
B3	MZ 8,5 (8,0)/50 v z.ú. C 7,5/50 mimo z.ú. pod Kvačiansku dolinu C 7,5/70 mimo z.ú. smerom na cestu II/584	Prieťah ciest III/2350 a III/2351. Prvá prechádza celou obcou od dolného konca, cez centrum až po horný koniec Kvačian, druhá miestnou časťou Dlhá lúka až cca 50 m pod kaplnku. Jedná sa o dvojpruhové miestne komunikácie v šírke 8,0 až 8,5 m, typ vozovky „ťažká živičná“, v z.ú. dovolená rýchlosť na 50 km/hod. Mimo z.ú. je dovolená rýchlosť 50 km/hod smerom pod Kvačiansku dolinu, von z obce smerom na cestu II/584 dovolená rýchlosť 70 km/hod.
C3	MOU 6,5/30	Miestna obslužná komunikácia dvojpruhová s krajnicami v šírke 7,5 m prechádzajúca stredom miestnej časti Dlhá Lúka od časti cca 50 m pod kaplnkou až po vjazd do hospodárskeho dvora na Dlhej Lúke. Druhá miestna obslužná jednosmerná dvojpruhová komunikácia v hornej časti Kvačian v šírke 6,5 m vedená poza detské ihriská k cintorínu az k vjazdu do hospodárskeho dvora Kvačany
	MOK 3,75/30	Miestne obslužné komunikácie jednopruhovú obojsmerné s krajnicami v šírke 3,75 m a výhybňami s obmedzením do 100, prvá najdôležitejšia je vedená po pravej strane potoka Kvačianka a prepája novú zástavu s cestami III. triedy. Nad školským areálom, v centre i nad centrom obce sú v priečnom smere ďalšie účelové komunikácie s 3-mi mostmi. V Kvačanoch sú potom už len účelové komunikácie po pravej strane cesty III/2350 - jedna smeruje do lokality Vyšné hony, druhá k futbalovému ihrisku TJ Družstevník Kvačany, tretia popri telocvični tiež k futbalovému ihrisku. Ostatné účelové komunikácie sú na Dlhej Lúke a sprístupňujú rodinné domy, ktoré sú trochu ďalej osadené od cesty III/2351 a MOK 6,5/30 v hornej časti Dlhej Lúky.
D3		Komunikácie pre chodcov resp. verejné chodníky – nie je ich v obci veľa, jeden je vedený po pravej strane cesty III/2350 nad školským areálom až po potraviny COOP Jednota, po ľavej strane cesty III/2350 nad Kovovýrobou Unitechna až k farskému úradu, potom nad rímskokatolíckym kostolom až po štvrtý rodinný dom nad ním. Ostatné chodníky sú vedené v školskom areáli, k 3 bytovým domom, k rodinnému domu na hornom konci novej ulice, za Pivovarom Brontvai ku Kvačianke, k lávkam cez Kvačianku na dvoch miestach - prvý k lávke nad školským areálom a druhý k lávke oproti potravinám COOP Jednota. Na začiatku Dlhej Lúky je len jeden kratší chodník po pravej strane

	cesty III/2351 k rod. domu za potokom.
Pp 4,0/30	Zväčša jednopruhovú s výhybňami po cca 200m a nespevneným povrchom. K najvýznamnejším patrí : v južnej časti obce vedená do Lipt. Sielnice, na východnej strane z.ú. obce od poľnohospodárskeho dvora Kvačany po futbalové ihrisko smerujúca až k veľkému hnojisku na začiatku k.ú. obce, od futbalového ihriska cez poľnohospodárske pozemky spevnená vedúca až do susednej obce Lipt. Matiašovce, spevnená k cintorínu na Dlhej Lúke, a popri hosp. dvore na Dlhej Lúke a následne popod lesné pozemky do Prosieka
2L 4,0/30	Spevnená lesná cesta Kvačianskou dolinou vedená zároveň ako turistický chodník (červený) až za Oblazy a druhá vedená popod lesné pozemky a ďalej lesom ponad Kvačiansky kaňon. Obe smerujú až za Oblazy do Veľkého, Malého Borového, Hút.

Obec Kvačany nie je atakovaná hlukom z nadradenej cestnej siete. Pri zvážení vplyvov na hlukové charakteristiky pri cestách II/584, III/2350, III/2351 a frekventovaných miestnych komunikáciách je predpoklad, že izofóny prípustnej hladiny hluku v okolí ciest nie sú prekročené. Uvedený predpoklad je potrebné upresniť výpočtom podľa aktuálnej metodiky a prípustné limity preveriť meraním certifikovaným subjektom. Prípadné zníženie hladín hluku je možné dosiahnuť stavebno-technickými a dopravnými opatreniami.

• NÁVRH

Doporučené riešenie rešpektuje danosti predmetného územia, zdôrazňuje potrebu rekonštruovať základný komunikačný skelet obce s dobudovaním jej vybavenosti. Z hľadiska urbanistických požiadaviek sa neuvažuje so zásadnou rekonštrukciou a prestavbou sídla, prevažuje rozšírenie a menšie zahusťovanie zástavby na miestach prelúk. V súlade s tým sa budú jestvujúce miestne komunikácie rekonštruovať a na ne sa budú napájať novovybudované úseky. Návrh dopravy vychádza z požiadavky zabezpečenia základných dopravných vzťahov a funkcií vzhľadom na jestvujúce i rozvojové charakteristiky okolitého záujmového územia. Návrhové obdobie je súčasťou I. Etapy - Návrhu, teda časovo cca do roku 2030.

Napojenie obce na severnú vetvu **štátnej cesty II/584 spájajúcu Oravu s Liptovom je vyhovujúce** a je lokalizované cca 140m od katastrálnej hranice Kvačian v JZ časti na úrovňovej križovatke s cestou III/2350. Pre informáciu spomenieme, že pred 14-timi rokmi bola vypracovaná dokumentácia pre územné rozhodnutie (Obchvat - Matiašovce, Dopravoprojekt 03/2002) pre preložku tejto cesty od Vyšných Matiašoviec po Nižné až na rovinu za zastavané územie obce popri lesných porastoch okolo Suchého potoka. Doposiaľ z tohto projektu nebolo nič zrealizované, tak s týmto zámerom uvažujeme až v II. Etape - vo Výhlade v kategórii C 9,5/70-60. Táto preložka však nezasahuje do nami riešeného územia Kvačian, len sa nachádza v blízkosti katastrálnej JZ hranice. Z komunikácie II/584 bude sprístupnená lokalita Bufet Holica v najsevernejšej časti Kvačian vo svahovitom teréne oproti existujúcemu odpočívadlu, ktoré slúži ako veľmi pekná rozhľadňa na Kvačiansku dolinu a Lipt. Maru. Nové parkovacie miesta budú súčasťou odpočívadla.

Komunikácia III/2350 Kvačany a tiež druhá III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka sú najväčšími zdrojmi hluku z oblasti dopravy, nakoľko nimi prechádzajú všetky autá smerujúce do obce. Po zvážení vplyvov na hlukové charakteristiky týchto najfrekventovanejších miestnych komunikácií nepredpokladáme, že izofóny prípustnej hladiny hluku v okolí ciest budú prekročené. Preto ani v návrhu nenavrhujeme stavebno-technické opatrenia okolo týchto ciest. Nové rodinné domy, ktoré pribudnú na začiatku obce v lokalitách Nižné pole I, Nižné Pole II budú umiestňované do vnútra lokalít. V lokalite Nižné pole I to bude cca 60 m a v druhej lokalite Nižné pole II cca 20 m od telesa komunikácie III/2350, nakoľko nie je možné z každého rodinného domu riešiť výjazd na spomenutú cestu. Príjazdy do nových lokalít budú zároveň aj miesta nových úrovňových križovatiek na ceste III/2350. Pre zníženie zdroju hluku, exhalátov skôr navrhujeme realizáciu pasívnych protihlukových opatrení na fasádach a oknách novovybudovaných objektov ako aj výsadbou vegetačných bariér okolo nich. Pre príjazd do lokality Trávniky z cesty III/2350 (oproti materskej škole) bude potrebné aj rozšíriť mostné teleso cez vodný tok Kvačianka v šírke 8,0 m.

Na ceste smerujúcej na Dlhá Lúka III/2351 nenavrhujeme novú úrovňovú križovatku, nakoľko hlavné vjazdy do nových pomerne veľkých lokalít Dielec a Trávniky sú situované na mieste existujúcej komunikácie pod kaplnkou na Dlhej Lúke smerujúcej do lokality Trávniky. Odbočka na druhú stranu, do lokality Dielec, je vedená cez voľnú záhradu medzi rodinnými domami. V návrhu budú obe komunikácie riešené ako radiály t.j. hlavné obslužné komunikácie kategórie C2 v šírke 8,0 m. Ďalej počítame s vybudovaním novej zastávky MHD Kvačany - Dlhá Lúka pri kaplnke práve na tomto mieste, nakoľko už existujúca dostupnosť obyvateľov rodinných domov bývajúcich v hornej časti Dlhej Lúky nebola splnená. Ostatný systém nových miestnych obslužných komunikácií sa napája na existujúce a zväčša sleduje líniu doposiaľ poľných ciest.

Vo Výkrese verejného dopravného vybavenia č. 4 sú zakreslené všetky dopravné komunikácie existujúce, navrhované i výhledové a taktiež všetky pešie trasy, cyklotrasy a ostatné dopravné zariadenia nachádzajúce sa v obci.

Prehľad navrhovaných úrovňových križovatiek **na ceste III/2350 Kvačany** je nasledovný :

1. odbočka na obslužnú miestnu komunikáciu do novej ČOV na začiatku obce
2. odbočka do novej lokality Nižné pole I tiež na začiatku obce
3. odbočka do novej lokality Nižné pole II pri hranici s existujúcim z.ú.

Nové úrovňové križovatky na ceste III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka prechádzajúcej z.ú. obce nenavrhujeme.

V rámci návrhu uvažujeme v najväčšej miere s miestnymi obslužnými komunikáciami funkčnej triedy C3 plniace funkciu obslužnú s priamou obsluhou územia. Použitie týchto komunikácií v obci je kombináciou priamej väzby na sprístupnenie objektov v území a umiestnením vo vnútri obytných útvarov s vylúčením tranzitnej dopravy. Obslužné komunikácie funkčnej triedy C3 sú tvorené kategóriami podľa dopravných požiadaviek a to MO 8,0/30, MO 7,5/30 (dvojpruhové obojsmerné MK s obrubníkovou úpravou), MO 4,25/30 (jednopruhová jednosmerná MK s obmedzením do 100 m s odvodnením), MOK 3,75/30 (jednopruhová obojsmerná MK s krajnicami t.j. bez obrubníkov a výhybnami s obmedzením do 100 m). V menšej miere sú zastúpené obslužné radiály C2 ako príjazdy z centra Dlhej Lúky z cesty III/2351 do lokalít Dielec a Trávniky. Zodpovedajú kategórii MO 8,0/30 (dvojpruhová obojsmerná MK s obrubníkovou úpravou, ktorá umožňuje budovanie chodníkov pre peších). Šírka chodníka pri miestnych komunikáciách je min. 2,0 m (0,5 m bezpečnostný odstup od hrany obrubníka + min. 2 x 0,75 m šírka prúdu pre peších). Samostatne vedená cestička pre peších má min. šírku 1,5 m v závislosti od intenzity a účelu využívania.

Prehľad I. Etapy_Návrh (do roku cca 2030) je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Funkčné delenie	Kategórie ciest	Popis
C3	MOK 3,75/30, križovatka na ceste III/2350	Do novej lokality pre výstavbu ČOV (vydané a právoplatné vodoprávne povolenie) bude príjazd riešený cez úplne prvú križovatku na ceste III/2350 odbočkou doľava na novú miestnu obslužnú komunikáciu C3_MOK 3,75/30 (jednopruhová obojsmerná s výhybnou a krajnicami, v dĺžke cca 80m), ktorá bude ukončená v areáli ČOV.
C3	MO 6,5/30	Nová lokalita určená pre obytné územie Nižné pole I bude sprístupnená cez druhú navrhovanú križovatku na ceste III/2350 odbočkou doprava na miestnu obslužnú komunikáciu C3_MO 6,5/30 (dvojpruhová s obrubníkovou úpravou) v dĺžke cca 68m, ktorá sa následne otočí na obe strany naprieč lokalitou v dĺžke cca 240m a v jej závere bude ukončená na oboch stranách obrátkami. Priechelia nových objektov budú situované k vnútornej dlhšej obslužnej komunikácii. Oproti príjazdovej obslužnej komunikácii z cesty III/2350 bude vynechaný voľný priestor pre verejnú zeleň v šírke cca 10m z dôvodu budúceho možného dopravného prepojenia na voľné plochy orných pôd za lokalitou.
D3	účelová komunikácia, parkovanie, chodník pre peších	Nová lokalita Mršinisko I pre bytový dom (12 b.j.) bude sprístupnená cez účelovú komunikáciu v šírke 4,25m na mieste existujúceho napojenia na cestu III/2350, cez ktoré je sprístupnený susedný bytový dom. Medzi touto komunikáciou a cestou III/2350 bude riešené parkovanie, verejná zeleň a chodník D3 vedľa cesty III/2350. Druhý chodník D3 bude riešený aj zo strany bytového domu s verejnou zeleňou okolo.
C3	MO 4,25/30, križovatka na ceste III/2350	Tretia navrhovaná lokalita na začiatku obce pre obytné územie Nižné pole II bude sprístupnená cez novú križovatku na ceste III/2350 odbočkou doprava na miestnu obslužnú komunikáciu C3_MO 4,25/30 (jednopruhová obojsmerná s obrubníkovou úpravou) v dĺžke cca 13m, ktorá sa následne otočí do línie cesty III/2350 na obe strany v závere bude ukončená obrátkami. Celé teleso komunikácie bude umiestnené vo verejnej zeleni v niekdajšom ochrannom pásme cesty III/2350, nakoľko návrhom nových lokalít sa ochranné pásmo ruší a posúva sa nižšie po novú hranicu zastavaného územia.
	parkovanie	Nové parkovacie plochy sú navrhované v lokalite Pri telocvični , kde je príjazd už riešený odbočkou doprava z cesty III/2350 na existujúce neupravené parkovacie plochy. Po revitalizácii priestoru sa dosiahnu krajšie a účelnejšie parkovacie plochy s upravenou verejnou zeleňou okolo nich.
C3	MO 4,25/30	Nová lokalita pre obytné územie Ponad sady je sprístupnená zo severu i z juhu cez existujúce miestne obslužné komunikácie C3_MOK 3,75/30 napojené na cestu III/2350 v časti vedľa futbalového ihriska. Nová miestna obslužná komunikácia C3_MO 4,25/30 (jednopruhová obojsmerná s obrubníkovou úpravou) je vedená v línii pôvodnej poľnej cesty v pomerne svahovitom teréne v dĺžke cca 265m. Po 100m navrhujeme na nej výhybne slúžiace obchádzke vozidiel.
	parkovanie	Revitalizáciu terajšieho priestoru v lokalite Pri obecnom úrade navrhujeme nové upravené parkovacie miesta, novú verejnú zeleň s vjazdami do existujúcich rodinných domov, plochy pre

		stretávanie sa obyvateľov, zastávku autobusu MHD Kvačany_Garáž SAD. Celý priestor je umiestnený po pravej strane cesty III/2350 v centre obce.
C3	MOK 3,75/30	Za obecným úradom odbočkou doľava cez mostné teleso budú sprístupnené nové lokality IBV Mlyn Kvačany (vydané územné rozhodnutie na 2 RD, 4 chatky, prístupovú komunikáciu) a v pokračovaní lokalita pre rekreačné územie Priekopa . Miestna obslužná komunikácia C3_MOK 3,75/30 bude sledovať líniu poľnej cesty. Pre lokalitu Priekopa bude v dĺžke cca 425m. Jedná sa o jednopruhovú obojsmernú komunikáciu s krajinicami a výhybňami každých 100m. Na severnej strane bude ukončená poľnou cestou vedenou popred posledný rodinný dom na mieste bývalej horárne.
	parkovanie	V novej lokalite Pri Dome smútku na hornom konci obce navrhujeme nové parkovacie plochy pre bytový dom a zároveň pred cintorínom. Okolo parkovacích plôch bude umiestnená verejná zeleň.
	vjazdy na plochu výroby	Navrhovaná lokalita pre výrobné územie Pri družstve je situovaná po ľavej strane cesty III/2350 v hornej časti obce oproti areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka. Príjazd do nového areálu bude riešený na 2 miestach - na začiatku oproti existujúcej poslednej križovatke na ceste III/2350 a druhý vyššie oproti vjazdu na areál PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka.
C2 C3 C3	MO 8,0/30 MO 7,5/30 MO 6,5/30	Jedna z väčších lokalít pre obytné územie Dielec I bude sprístupnená cez navrhovanú hlavnú obslužnú komunikáciu t.j. radiálu C2_MO 8,0/30 (dvojpruhovú s obrubníkovou úpravou) vedenú z existujúcej križovatky na ceste III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka pod kaplnkou na Dlhe Lúke cez voľné plochy existujúcich záhrad rodinných domov do spodnej časti lokality v dĺžke cca 170m. Na tomto mieste sa na túto komunikáciu napojí miestna obslužná komunikácia C3_MO 7,5/30 (dvojpruhová s obrubníkovou úpravou) vedená stredom lokality v dĺžke cca 292m. Spodná časť tejto komunikácie sa napojí na spomenutú novú hlavnú obslužnú radiálu C2. Z hornej časti bude dopravné prepojenie zabezpečené cez rozšírenú a spevnenú miestnu obslužnú dvojpruhovú komunikáciu s obrubníkovou úpravou popod PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka C3_MO 6,5/30 (dĺžka cca 146m), z ktorej výjazd je na existujúcu komunikáciu vedenú stredom Dlhej Lúky.
	vjazd na plochu výroby	Nová plocha pre výrobné územie Dvor Dlhá Lúka je navrhovaná v spodnej prázdnej časti hospodárskeho dvoru PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka, ktorý je nevyužívaný a prázdny. Príjazd bude riešený cez odbočku z rozšírenej a upravenej miestnej obslužnej komunikácie C3_MO 6,5/30 vedenej popod hospodársky dvor v hornej časti Dlhej Lúky.
C3	MOK 3,75/30 parkovanie	Poľná cesta vedená k cintorínu na Dlhej Lúke bude slúžiť po spevnení na príjazd k lokalite Pod cintorínom . Od križovatky s navrhovanou miestnou obslužnou komunikáciou vedenou do lokality Dielec I je navrhovaná ako miestna obslužná komunikácia C3_MOK 3,75/30 - jednopruhovú obojsmernú s krajinicami a výhybňami každých 100m, na ktorej budú pod cintorínom vybudované parkovacie plochy.
	Pp 4,0/30	V spodnej časti Dlhej Lúky v blízkosti pravého brehu Kvačianky je navrhovaná plocha pre skládku biologického odpadu , ku ktorej bude príjazd riešený po existujúcej spevnenej poľnej ceste Pp 4,0/30 (jednopruhovú obojsmernú s výhybňami), na ktorú sa pred skládkou napojí v opačnom smere druhá v dĺžke cca 55m s otočkou v závere. Navrhovaná výhybňa je tesne pred touto odbočkou.
C2 C3 C3 C3	MO 8,0/30 MO 8,0/30 MO 7,5/30 MOK 3,75/30 vjazd na plochu OV	Posledná najväčšia lokalita Trávniky pre obytné územie bude sprístupnená cez hlavnú obslužnú komunikáciu C2 MO 8,0/30 (dvojpruhová komunikácia s obrubníkovou úpravou, dĺžka cca 186m) vedenú z križovatky v strede Dlhej Lúky pod kaplnkou odbočkou doprava po existujúcej úzkej obslužnej komunikácii a potom poľnej ceste až po cca 50m od jej severnej hranice lokality. Na ňu sa v opačnom smere napájajú 2 miestne obslužné dvojpruhové komunikácie s obrubníkovou úpravou. Prvá vo vzdialenosti cca 63 m sa dotýka hranice z.ú. a smeruje na záhrady za existujúcimi rodinnými domami na Dlhej Lúke C3 MO_7,5/30 (dĺžka cca 175m), v závere je ukončená obratiskom. Druhá C3 MO_8,0/30 (dĺžka cca 322m) je vedená po poľnej ceste smerom k z.ú. a existujúcej zástavbe na novej ulici, ktorá má parametre C3 MOK_3,75/30. Odtiaľto bude pokračovať cez rozšírenú miestnu obslužnú komunikáciu na parametre C3 MO_8,0/30 (dĺžka cca 100m) s rozšíreným mostným telesom cez Kvačianku a vyústením na cestu III/2350 oproti materskej škole. Horná časť lokality bude sprístupnená z križovatky s hlavnou obslužnou radiálou C2 MO_8,0/30 cez miestnu obslužnú komunikáciu C3 MO_7,5/30 (dvojpruhová komunikácia s obrubníkovou úpravou, dĺžka cca 242m) vedenú po poľnej ceste až k torzu kaštiela na Dlhej Lúke. Objekty vedľa kaštiela a rekreačný domček budú sprístupnené cez miestnu obslužnú komunikáciu C3 MOK_3,75/30 (jednopruhovú obojsmernú komunikáciu s krajinicami, dĺžka cca 38m), z ktorej výjazd bude na spomenutú dvojpruhovú komunikáciu C3 MO_7,5/30.
D2	cyklistické komunikácie	Pre cyklistov budú v návrhu riešené 3 nové cyklotrate D2. Prvá Tatranská magistrála , označenie č. 15 , bude smerovať ponad futbalový štadión po spevnenej poľnej ceste, popred kaplnku cez Suchý potok do Liptovských Matiašoviec . Druhá cyklotrasa bude vedená tiež po spevnenej poľnej ceste prvou odbočkou doľava z cesty III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka popred navrhovanú skládku biologického odpadu do susednej obce Liptovská Sielnica . Posledná navrhovaná pôjde

		tiež cez cestu III/2351 až do hornej časti Dlhej Lúky, kde sa otočí doľava popod areál dvora PD Lipt. Hole Kvačany a pokračovať bude do Prosieka .
D3	komunikácie pre chodcov	Komunikácie pre chodcov D3 sú navrhované najmä okolo cesty III/2350 Kvačany na miestach kde chýbajú. Je to najmä v hornej časti obce od poslednej zastávky po ľavej strane cesty až po existujúci chodník nad kostolom, od lávky pre peších nad materskou školou (po ľavej strane cesty) až po prvú zastávku MHD Kvačany - Dlhá Lúka. Posledný chodník je navrhovaný tiež od prvej zastávky MHD po pravej strane cesty III/2350 až k novej križovatke pre príjazdovú komunikáciu do lokality Nižné pole I. V nových lokalitách môžu byť tiež riešené chodníky, pretože väčšina nových komunikácií má obrubníkovú úpravu, ktorá umožňuje budovanie chodníkov pre peších.

• VÝHLAD

Výhľadové lokality sú dopravne prepojené s navrhovanými a zaraďujeme ich do II. Etapy – Výhľadu, teda časové obdobie realizácie je predpokladané do roku cca 2040. V porovnaní s návrhovými lokalitami sú výhľadové zámery len tri. Ich popis je uvedený v nasledovnej tabuľke.

Prehľad I. Etapy_Výhľad (do roku cca 2040) je uvedený v nasledujúcej tabuľke :

Funkčné delenie	Katégorie ciest	Popis
C3	MO 4,25/30	Nová výhľadová lokalita pre obytné územie na začiatku obce Nižné pole III bude sprístupnená z existujúcej križovatky cesty III/2350 s cestou III/2351 odbočkou doprava na miestnu obslužnú komunikáciu C3 MO_4,25/30 (jednopruhová obojsmerná s obratiskom v závere, výhybňou v jej strede a s obrubníkovou úpravou, dĺžka cca 104m). Priečelia výhľadových objektov budú umiestňované vo vnútri lokality, teda cca 50 m od cesty III/2350.
D3	účelová komunikácia, parkovanie, chodník pre peších	Výhľadová lokalita Mršínisko II pre bytový dom (6 b.j.) bude umiestnená tiež na začiatku obce, len po ľavej strane cesty III/2350. Bytový dom bude umiestnený k ochrannému pásmu Kvačianky a parkovacie plochy s príjazdovou účelovou komunikáciou spolu s chodníkom pre peších, verejnou zeleňou okolo, budú riešené ako pokračovanie existujúcej účelovej komunikácie pre už postavený prvý bytový dom v obci, len kolmo na cestu III/2350.
C3 C3	MO 7,5/30 MOK 3,75/30	Poslednou lokalitou je výhľadové obytné územie v lokalite Dielec II na Dlhej Lúke. Jedná sa o pokračovanie lokality Dielec I v návrhu t.j. dopravný ťah sleduje líniu aj šírkové usporiadanie stredovej komunikácie C3_MO 7,5/30. Táto komunikácia je na západnej strane napojená na existujúcu obslužnú komunikáciu C3_MOK 3,75/30. Po tejto jednopruhovej obojsmernej komunikácii je riešená aj cyklotrasa do Lipt. Sielnice a zároveň príjazd k navrhovanej skládke biologického odpadu.

Hromadná doprava SAD

Hromadnú dopravu osôb zabezpečuje závod **SAD Liorbus, a.s. so sídlom v Ružomberoku cez 13 prímestských liniek za deň**. V obci sú **4 autobusové zastávky**. Prvá je na začiatku obce Kvačany_Dlhá Lúka, potom pri ZŠ Kvačany_ZŠ, pred obecným úradom Kvačany_garáž SAD a posledná pri areáli PD Lipt. Hole Kvačany_RD. Autobusové zastávky sú riešené ako nácestné, pre zabezpečenie plynulosti a bezpečnosti premávky je potrebné vybudovať zastávkové zálivy. Preto ich bude potrebné v budúcnosti rekonštruovať v zmysle platnej STN a EN, pričom je potrebné projekt predložiť správcovi na vyjadrenie. Poloha zastávok autobusovej premávky v zastavanom území obce zodpovedá vyhovujúcej vzdialenosti pešej dostupnosti do 500 m (5min.), okrem západného okraja miestnej časti Dlhá Lúka (7 rodinných domov je nad izochronou dostupnosti a celý hospodársky dvor Dlhá Lúka). Po rozšírení zástavby v zmysle návrhu v hornej časti lokality Dielec I, Trávniky bude potrebné zriadiť jednu autobusovú zastávku v centre miestnej časti Dlhá Lúka - Kvačany Dlhá Lúka pri kaplnke.

V súčasnosti pri prudkom náraste automobilizácie sa zvyšuje podiel automobilovej dopravy osôb voči doprave hromadnej. Hromadná doprava na báze autobusových prostriedkov si pri patričnom skvalitnení služieb zachová svoj rozhodujúci význam pre obsluhu územia.

Nemotorová doprava

O peších koridoroch je bližšie popísané v predchádzajúcich tabuľkách (stav, návrh, výhľad) vedľa funkčného delenia D3.

V návrhu doporučujeme predovšetkým doplnenie resp. predĺženie jestvujúcich chodníkov popri zberných miestnych komunikáciách funkčnej triedy B3 (prieťahy štátnych ciest III. triedy zastavaným územím obce). Najdôležitejší je jestvujúci jednostranný chodník pri ceste III/2350, ktorý sa predĺži smerom od centra na juh ku križovatke s cestou III/2351 a ešte nižšie k vjazdu do lokality Nižné pole I. V hornej časti obce navrhujeme pokračovať s chodníkom nad rímskokatolíckym kostolom až k zastávke Kvačany_PD. Ďalej uvažujeme s vybudovaním chodníkov pre peších v oddychovej zóne Nábřežie oddychu pri rieke Kvačianka v južnej časti obce.

Potrebné bude aj navrhované riešenie pre dobudovanie ucelených peších ťahov na hlavných miestnych komunikáciách funkčnej triedy C2 t.j. pešie prepojenie nových lokalít Dielec a Tretiny.

Cyklistické komunikácie

Pre situovanie dopravnú - obslužnej siete cyklotrás je potrebné poznať rozvojové zámery v oblasti usporiadania sídelnej štruktúry kraja, ktorými sú záväzné regulatívy v Zmenách Doplnkoch č.4 k ÚPN - VÚC Žilinského kraja v oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry, infraštruktúra cestnej dopravy. Ďalej je potrebné poznať a prevziať do riešenia územného plánu obce sieť cyklotrás z projektovej dokumentácie Budovanie cyklotrás na území ŽSK, ktorá ZaD č.4 k ÚPN-VÚC plne rešpektuje.

Zo širšieho hľadiska sledovaný systém cyklistickej dopravy pozostáva z cyklomagistrál a z regionálnych cyklotrás. Cyklomagistrály majú charakter diaľkových trás vedúcich viacerými okresmi a kraji. Regionálne cyklotrasy sa podľa stupňa náročnosti a dĺžky trasy členia na paralelné trasy k diaľkovým cyklomagistrálam (v teréne značené modrou farbou), na stredné a nenáročné trasy a okruhy zdravia či rodinné trasy (v teréne značené zelenou farbou) a na ľahké trasy, spojky medzi cyklotrasami či krátke odbočky k rôznym prírodným, historickým a technickým zaujímavostiam (v teréne značené žltou farbou). Metodickým a odborným gestorom rozvoja cyklistiky na Slovensku je Slovenský cykloklub (SCK).

V zmysle projektovej dokumentácie Budovanie cyklotrás na území Žilinského samosprávneho kraja je potrebné zabezpečiť pre vytvorenie univerzálnej kostrovej siete územnú rezervu a realizovať sieť cyklomagistrál v nasledovnej trase a úsekoch :

- **Oravsko - Liptovská cyklomagistrála č. 6** zo sedla Demänová s pokračovaním v trase lesnej cesty cez kótu Tanečník a po pôvodnej ceste II/520 cez kótu Kubínska do Oravskej Lesnej, v trase cesty II/520 Oravská Lesná - Lokca - Oravská priehrada prístav, v trase cesty III/2308 Ústie nad Priehradou - Trstená, v trase cesty II/520 Trstená - Vitanová, v trase cesty opusteného telesa železničnej trate Trstená - Suchá hora - štátna hranica SR/PR, v trase cesty III/2311 Vitanová - Oravice - Zuberec, v trase cesty II/584 Zuberec - lesná cesty cez Kvačiansku dolinu - Kvačany z.ú. - Liptovská Sielnica, nasledujú vetvy v trase cesty II/584 Liptovská Sielnica - Liptovský Mikuláš a v trasách ciest III/2213 Liptovská Sielnica - Liptovský Michal, I/18 Liptovský Michal - Ružomberok. **Alternatívna trasa tejto cyklomagistrály č. 6a** sa odpája v obci Huty a ďalej vedie pozdĺž cesty II/584 cez Liptovské Matiašovce ku križovatke s cestou III/2350. Obe cyklomagistrály

- v návrhu doplniť novú trasu **Tatranskej magistrály č. 15**, ktorej úplný začiatok je na ceste III/2350, na ktorej je situovaná Oravsko - Liptovská cyklomagistrála č. 6 v z.ú. obce. Pokračuje po poľnej ceste so spevneným štrkovým povrchom a následne asfaltovým povrchom ponad futbalové ihrisko TJ Družstevník Kvačany cez Liptovské Matiašovce do Jalovca. Od Jalovca pokračuje cyklomagistrála ako nespevnená cyklotrasa v teréne s vyjazdenými koľajmi až po križovanie s cestou III/2335 v Žiarskej doline. Od Žiarskej doliny cyklomagistrála až po svoj koniec na Podbanskom strieda asfaltový povrch, nespevnený povrch, spevnený štrkový povrch. Na cyklomagistrále nie sú povolené žiadne stavebné úpravy. Táto cyklomagistrála bude v celej dĺžke vyznačená podľa STN 01 8028 Cykloturistické značenie. Bude sa jednať o cyklotrasu s červeným označením určenú najmä pre horské bicykle.

Vzhľadom na pomerne nízku intenzitu dopravy, nakoľko Kvačany sú pre cestnú dopravu koncová obec, postačuje pre vedenie cyklomagistrály v obci cesta III/2350, prípadne s ňou súbežné miestne komunikácie a spevnené poľné cesty. **Ostatné iné cyklistické pásy označené a samostatne vedené pozdĺž ciest III/2350, III/2349 alebo aj popri ostatných spevnených komunikáciách pre motorové vozidlá prechádzajúce k.ú. obce nie sú.**

Okrem vyššie spomenutých cyklomagistrál č. 6, 15 preto navrhujeme realizovať cyklotrasu CTT Kvačany (Dlhá Lúka) - Bukovina (Roľnícka usadlosť). Investor Oblastná organizácia cestovného ruchu Región Liptov. Táto cyklotrasa bude prechádzať cez k.ú. Kvačany, Dlhá Lúka, Prosiek, Ižipovce, Liptovská Anna, Bukovina. Začínať bude v Kvačanoch na križovatke ciest III/2350 a III/2351, pokračovať bude cez Dlhú Lúku až k západnej časti popri areáli PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka na poľnú cestu ujazdenú do podlesia, kde sa zatáča JZ cez polia trvalých trávnatých porastov. Ďalej pokračuje zvlneným terénom južnou stranou lesa súbežne s turistickým chodníkom. V tejto časti sa otvárajú krásne scenérie stredného Liptova a vodného diela Liptovská Mara. Pri prechode na pasienky sa turistický chodník tiahne okrajom lesa a CTT sa južne spúšťa na parkovisko nad obcou Prosiek. Po prechode horným koncom obce až po prvú križovatku, kde odbočí západným smerom do strmého kopca po asfaltovom povrchu cesty. Po strmom výjazde pokračuje ďalej zvlneným terénom s nádhernými výhľadmi po obec Ižipovce, kde nad poslednými domami odbočí pravouhlo na SZ a dostane sa späť na okraj lesa, po ktorom pokračuje JZ do obce Lipt. Anna. Na križovatke pri hospodárskom dvore Ovčín odbočí južne po štátnej ceste až po križovatku s obcou Bukovina pri roľníckom dvore. Tu sa CTT napája na jestvujúcu CTT Potok - Malatiná. Táto cyklotrasa je navrhovaná pre horskú cykloturistiku (CTT) ako stredne ťažká trasa využívajúca existujúce miestne, účelové komunikácie, lesné a poľné cesty. Z hľadiska náročnosti spĺňa podmienky pre skupinu stredne ťažkých cyklotrás. Značenie cyklotrasy bude vychádzať z STN 01 8028 Cykloturistické značenie.

Smerom na Liptovskú Sielnicu navrhujeme viesť cyklotrasu tiež od križovatky ciest III/2350 a III/2351 v južnej časti obce po ceste III/2351 až po prvú križovatku s obslužnou komunikáciou v smere doľava. Po nej budú cyklisti smerovať po poľnej ceste v línii potoka Kvačianka až ku katastrálnej hranici Dlhá Lúka, kde postupne prejdú v pomerne rovinnom teréne do obce Liptovská Sielnica.

Vzhľadom na turistický potenciál obce Kvačany a jej okolia, možno očakávať rozvoj ďalších regionálnych cyklotrás.

Statická doprava

Súčasný parkovacie a odstavňé plochy sú sústredené predovšetkým v dolnej časti obce pri bytových domoch (cca 25 parkovacích miest), pred jedálňou ZŠ (cca 16), okolo školského pavilónu (cca 9), vedľa telocvične smerom k futbalovému ihrisku (cca 22), pri materskej škole (cca 16), potom v strednej časti obce pred Obecným úradom a kultúrnym domom (cca 10), za obchodom COOP Jednota (cca 2), pred rímskokatolíckym kostolom (cca 5), v hornej časti obce pred Domom smútku (cca 5), pred vstupom do hospodárskeho dvora Kvačany (cca 6), pred chatkou PD Lipt. Hole (cca 6), pod Kvačianskou dolinou (cca 70 spevnené i nespevnené), na začiatku novej ulice (cca 6), pred cintorínom na Dlhej Lúke (cca 4). Spolu je teda v obci vytvorených cca 202 parkovacích miest, väčšina z nich je so spevnenou povrchovou úpravou. Pre potreby statickej dopravy sa využíva aj dopravný priestor miestnych komunikácií v obci.

V návrhu počítame s rozširovaním plôch pre statickú dopravu v centre, na hornom i dolnom konci obce. Ďalej počítame s využitím rozšírených existujúcich plôch resp. hlavného dopravného priestoru miestnych komunikácií v obci. Potreby státi v rámci nových obytných, rekreačných, výrobných, zmiešaných plôch sa vykryjú v rámci plôch daných aktivít. V niektorých prípadoch a to v navrhovaných lokalitách Mršinisko I, Pri telocvični, Pri Obecnom úrade, Pri Dome smútku, na Dlhej Lúke Pod cintorínom, v lokalite Bufet Holica a vo výhlade v lokalite Mršinisko II sú navrhované rozsiahlejšie plochy pre statickú dopravu.

Pre výpočet parkovacích miest počítame s rozmermi v zmysle STN 73 6057, kde je pri kolmom státi pre vozidlá 1 skupiny, podskupiny 01 (malé a stredné osobné automobily 2,25 x 4,50 m až 2,40 x 4,50 m) a pre vozidlá skupiny 1, podskupiny 02 (veľké osobné automobily a karavány 2,40 x 5,30 m).

Na základe týchto rozmerov počítame vo vyčlenených plochách nasledovný počet parkovacích miest : Mršinisko I cca 12 státi, Pri telocvični cca 33 státi, Pri Obecnom úrade cca 14 státi, Pri Dome smútku cca 38 státi, Pod cintorínom cca 12 státi, Bufet Holica cca 9 státi, vo výhlade Mršinisko II cca 6 státi. Teda spolu sa jedná o predpokladanú potrebu parkovacích státi v návrhu cca 118 miest a vo výhlade cca 6 miest.

Ostatná doprava

Železničná, letecká ani vodná doprava nie je v riešenom území zastúpená.

Dopravné zariadenia

Benzínová čerpacia stanica a autoservis sa priamo v riešenom území obce nenachádzajú. Avšak vzhľadom na ich vyhovujúcu dostupnosť v okresnom meste Liptovský Mikuláš vo vzdialenosti cca 15 km nie je potrebné uvažovať s ich zriadením. Jedna súkromná autoopravovňa sa nachádza pred novopostaveným rodinným domom pri vstupe do obce medzi lokalitami Nižné pole II a vedľa Nižné pole III.

Ochranné pásma

Sú stanovené v zmysle cestného zákona podľa triedy komunikácie vzdialenosťou obojstranne od osi komunikácie a zákona o dráhach po oboch stranách obvodu dráhy :

- cesta II/584 má ochranné pásmo 25 m od osi komunikácie na každú stranu v jej extravilánovom prieťahu
- cesty III/2350 a III/2351 majú ochranné pásmo 20 m od osi komunikácie na každú stranu v jej extravilánovom prieťahu

Výnimky povoľuje orgán spravujúci dopravný ťah.

V rámci verejného dopravného vybavenia územia ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) rešpektovať zákon č. 135/1961 o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákaz činnosti v ochrannom pásme, zvláštne užívanie, umiestňovanie reklám a pod.), rešpektovať platné STN 73 6101, 73 6102, 73 6110, oprava č. 1 STN 73 6110/01

b.) rešpektovať koridor trasy cesty II/584 Lipt. Mikuláš - Podbiel vo forme horského priechodu z regiónu Liptova do regiónu Oravy. Je súčasťou cezhraničného tzv. Malého tatranského okruhu, ktorý dopravne spája atraktívne turistické ciele v slovensko-poľskom pohraničí. Katastrálnym územím Kvačian prechádza len jeho časť v dĺžke cca 8300 m z východu až na sever, kde je terén dosť strmý a stupňovitý a pôdorysný tvar komunikácie sa mu musí prispôbiť. V novom riešení ÚPN-O neuvažujeme o zásahu do predmetného cestného telesa a územia okolo neho.

c.) zároveň rešpektovať ochranné pásmo tejto cesty v extravilánovom prieťahu, čo predstavuje 25 m od osi komunikácie na každú stranu a jej šírkové usporiadanie v kategórii C 9,5/70-60

d.) zohľadniť aj výhľadovú preložku tejto cesty vedenú susedným k.ú. Liptovské Matiašovce v línii Suchého potoka poza zastavané územie Nižných, Stredných Matiašoviec a počítať s jej homogenizáciou v kategórii C 9,5/70-60

e.) zohľadniť šírkové usporiadanie týchto komunikácií :

1.) pre cesty III. triedy v kategórii C 7,5/70 smerom na cestu II/584, C 7,5/50 smerom pod Kvačiansku dolinu v zmysle STN 73 6101

2.) v zastavanom území pre cesty III. triedy v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110

f.) dopravné napojenia navrhovaných a výhľadových lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a TP

g.) pri rozšírení zastavaného územia pri rozvoji obce posúdiť dotknuté pozemné komunikácie (existujúce, navrhované, výhľadové) vrátane križovatiek v širšom území vzhľadom na nárast intenzity dopravy. V prípade, že posúdenie pozemných komunikácií nevyhovuje na výhľadové obdobie stanovené STN treba riešiť aj úpravu týchto pozemných komunikácií v súlade s platnými STN, respektíve znížiť plánovanú zástavbu obce alebo ju časovo obmedziť

h.) hranice navrhovaných a výhľadových lokalít zastavaného územia určených pre HBV, IBV, OV, ktoré rešpektujú ochranné pásma a pásma prípustných hladín hluku, nakoľko s umiestnením zástavby v ochranných pásmach a v pásmach s prekročenou hladinou prípustného hluku SSC nebude súhlasiť.

ch.) zároveň rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a doplnkov

i.) v prípade budovania nových komunikácií (prepojenie s obcami–dopravná obslužnosť) a ich plánovaného zaradenia do cestnej siete, s odovzdaním príslušnému budúcemu vlastníkovi (cesty II., III. triedy, resp. MK) postupovať v zmysle platného Technického predpisu TP 03/2004 – Usporadúvanie cestnej siete s účinnosťou od 01.01.2004, ktoré vydalo MDPT SR, sekcia cestnej infraštruktúry

j.) dodržať minimálne vzdialenosti križovatiek (existujúcich, navrhovaných, výhľadových) v zmysle STN 73 6110 - Projektovanie miestnych komunikácií

k.) rešpektovať požiadavku doriešenia bezpečnosti cestujúcich – občanov v zmysle riešenia koridorov, prechodov, osvetlenia, vybavenia pre občanov so zdravotným postihnutím (bariéry, vodiace pruhy)

l.) viesť inžinierske siete (nové vedenia, prípojky k existujúcim alebo novovybudovaným objektom) mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavané územie za hranicou ochranného pásma. Teda je potrebné viesť inžinierske siete mimo telesa ciest II., III. triedy, miestnych komunikácií a súvisiacich mostných objektov.

m.) kríženie inžinierskych sietí s komunikáciou riešiť zásadne formou pretláčania, kolmo na os komunikácie, kde potrubie (káble....) bude uložené v celej šírke cesty v chráničke, ktorá bude presahovať min. 1,0 m pod niveletou vozovky

n.) pri riešení vjazdov k objektom nenarušovať odvodňovací systém cesty

o.) zapracovať zriadenie chodníkov pre peších (a to najmä pri cestách III/2350 a III/2351), ďalej v nových lokalitách, kde je navrhovaná hlavne cesta funkčnej triedy C2, prípadne riešiť aj cyklistické chodníky

p.) dostatočné priestory pre statickú dopravu, zároveň je potrebné riešiť aj odvodnenie ciest

r.) prerokovať s Leteckým úradom SR v zmysle § 30 ods. 1 písm. c) zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice, podľa písm. d.) zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje, podľa písm. a.) stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom a podľa písm. b.) stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu

s.) v grafickej časti :

1.) vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest, ich šírkové usporiadanie v zmysle stanoviska SSC, BA (list č. 5328/2014/2320/10979, Ing. Mistríková, zo dňa 03.04.2014)

2.) šírkové usporiadanie ciest II., III. triedy, existujúcich miestnych komunikácií a zároveň dopravné napojenie navrhovaných, výhľadových komunikácií v súlade s STN 73 6110 a STN 73 6102

3.) mimo zastavané územie označené dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce označiť a rešpektovať ochranné pásmo ciest v zmysle zákona č.135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č.35/1984 Zb.

4.) novú zastávku SAD v centre miestnej časti Dlhá Lúka Kvačany_Dlhá Lúka pri kaplnke s vyznačenou pešou dostupnosťou

5.) nové vyznačené cyklistické, pešie trasy a plochy pre statickú dopravu, ich šírkové usporiadanie rešpektuje STN 73 6110

t.) ďalšie stupne projektovej dokumentácie je potrebné spracovať v zmysle predchádzajúcich bodov a.) až s.) a predložiť správcovi ciest na pripomienkovanie

2.12.2 Vodné hospodárstvo

Širšie vzťahy

Zásobovanie obyvateľov pitnou vodou z verejného vodovodu zabezpečuje v zmysle zákona o obecnom zriadení obec Kvačany prostredníctvom jednej spoločnosti a tou je Liptovská vodárenská spoločnosť, a.s. so sídlom v Liptovskom Mikuláši. Zásobovanie obce je cez miestny vodovod z **vodného zdroja „Dlhá Lúka“** umiestneného kúsok nad **vodojemom Dlhá Lúka s objemom 50m³**, k.ú. Dlhá Lúka (nad hospodárskym dvorom Dlhá Lúka, 656,004 m.n.m. pred vstupom do vodojemu). Druhý rezervný vodný zdroj je pod Kvačianskou dolinou **vrt "CH-4"** (cca 160 m nad hospodárskym dvorom Kvačany). Vedľa neho sa nachádza čerpacia stanica. Nad ním je účelový vodný zdroj **"Prameň pod Babou"**, ktorý má v správe a užívaní PD Liptovské Hole Kvačany. Základné údaje o počte obyvateľov (údaj zo ŠÚ SR) k 31.12. 2014 je 576.

• STAV

Vodné zdroje a vodovodná sieť

Obec Kvačany má vybudovaný verejný vodovod v celej obci. Pitná voda je do obce privedená z **vodného zdroja "Dlhá Lúka"** umiestneného cca 40 m nad hospodárskym dvorom Dlhá Lúka. **Minimálna výdatnosť vodného zdroja v roku 2013 bola $Q_{\min} = 1,7$ l/s**, maximálna výdatnosť v 09/2014 bola $Q_{\max} = 13,8$ l/s. V areáli vodného zdroja, ktorý zároveň tvorí aj jeho ochranné pásmo I. stupňa, je lokalizovaný kúsok pod ním **podzemný vodojem Dlhá Lúka s objemom 50m³**. Vstup do vodojemu je vo výške 656,004 m.n.m. Rozvod pitnej vody je riešený rastlým terénom prípadne v miestnych komunikáciách a to gravitačne z vodojemu do obce rozvážacím potrubím OC DN100 cez miestnu časť Dlhá Lúka, potom po novej ulici k starému mlynu jedna dlhá vetva, druhá prejde na druhú stranu Kvačianky k dolnej časti obce, kde je školský areál a potom už len hore až k vrtu CH-4 a dole k bytovým domom. Materiál a dimenzie potrubia sú rôzne (LT DN100, LT DN80, PVC DN110, HDPE DN110, PE DN100, PE DN80), ale k najporuchovším patrí OC DN100. Rozvodné potrubie okrem pitnej vody zabezpečuje aj prívod vody k hydrantom, ktoré sú určené pre protipožiarne účely. Vo výkrese č. 5 Výkres riešenia verejného technického vybavenia - Návrh koncepcie vodného hospodárstva najlepšie vidno smerovanie trás.

Kedže výdatnosť vodného zdroja "Dlhá Lúka" je kolísavá a teda bola už aj 0 l/s, tak je pod Kvačianskou dolinou vybudovaný druhý **záložný vodný zdroj "vrt CH-4" s minimálnou výdatnosťou v roku 2013 $Q_{\min} = 1,2$ l/s**. V prípade potreby sa spustí čerpacia stanica umiestnená pred ním a pitná voda sa cez rozvážacie potrubie PVC DN110 privedie do obce. Ďalej je v obci účelový **vodný zdroj "Prameň pod Babou"** nachádzajúci sa v blízkosti vrtu "CH-4" nad hospodárskym dvorom, ktorý má v správe a užívaní PD Liptovské Hole Kvačany.

Určenie definitívnych pásiem hygienickej ochrany (PHO) z vodného zdroja "Dlhá Lúka" pre vodovod v Kvačanoch bolo odsúhlasené rozhodnutím Okresného národného výboru v Liptovskom Mikuláši, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva - č. listu PLVH-1037/1988, zo dňa 31.10.1988. **PHO I. stupňa** tvorí pôvodné oplotenie 81,5 x 39,8 x 54,8 x 21,5 x 13,4 m. **PHO II. stupňa** sa nečlení na vonkajšiu a vnútornú časť. Východná hranica pásma je spoločná s vrtom CH-4, vychádza z kóty 630 m.n.m. a v priamke vedie cez kótu Čierna hora (1098 m.n.m.), tu sa lomí a SZ smerom vedie na kótu pred obcou Veľké Borové. Severná hranica PHO je vedená západne od kóty 912 m.n.m. na kótu Háj 949 m.n.m., tu sa lomí a západným smerom vedie hranicou lesa cez kóty 862 a 929 na kótu 992 m.n.m., kde sa pripája na PHO II. stupňa zdroja Liptovská Sielnica - vrt CHK-2, Prosiek (č. listu PLVH-1014/88 z 31.10.1988). Spoločná západná hranica PHO vedie od kóty 992 m.n.m. okrajom porastu "Rybničky" a ďalej smerom JV a J na kótu Prosečné 1372 m.n.m. Odtiaľ smeruje hranica JV smerom po hrebeni (JV-Široké Brdo). Od odklonu hranice PHO II. stupňa vrtu CHK-2 pokračuje hranica (južná) miestnym chodníkom cez kótu 666 m.n.m. k južnému okraju oplotenia PHO I. stupňa. Potom sa lomí a SV okrajom lesa prechádza cez kóty 714 a 647 m.n.m. k vrtu CH-4, kde sa pripája na východiu kótu 630 m.n.m. Pásmo obchádza lesovňu Kvačany.

Určenie definitívnych pásiem hygienickej ochrany (PHO) z vodného zdroja "vrt CH-4" pre vodovod v Kvačanoch bolo odsúhlasené rozhodnutím Okresného národného výboru v Liptovskom Mikuláši, odbor poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva - č. listu PLVH-996/1984-H, zo dňa 22.10.1984. **PHO I. stupňa** tvorí pôvodné, ktoré zo západnej strany nadviaže (od št. cesty) na oplotenie lesov a to 15 m od vrtu a 5 m od krajnice št. cesty. Zo severnej strany oplotenie lesovne vytvorí severnú hranicu PHO, z východnej strany oplotenie sa vybuduje 25m od vrtu, z južnej strany sa oplotenie vybuduje 10 m od vrtu. V **PHO II. stupňa** sa nestanovuje jeho vnútorná časť. Vonkajšia časť zahŕňa predpokladanú infiltračnú oblasť vrtu. Hranica vychádza z kóty 630 m.n.m. nad Kvačanmi (250-300 m nad vrtom CH-4), pokračuje východne sledujúc Suchý jarok v dĺžke 1100 m potom sa lomí na kótu 1128 m.n.m. Z kóty Ostrá východná hranica pokračuje smerom na lokalitu Pod Holicou kde sa lomí na SZ, pred

obcou Veľké Borové sa lomí a západná hranica prechádza na kótu Čierna hora (1098 m.n.m.) odkiaľ prechádza do východzieho bodu na kótu 630 m.n.m. Hranica PHO je totožná s hranicou NPR Kvačianska dolina a v teréne sa neopločuje a ani nijak nevyznačuje.

Súčasná potreba vody pre obec

Na určenie potreby vody sa do počtu obyvateľov započítavajú obyvatelia s trvalým pobytom v obci užívajúci vodu z verejného vodovodu a obyvatelia s prechodným pobytom v obci alebo v rekreačných chatách. V súčasnosti má obec 576 obyvateľov.

Celková potreba vody pre stavby, objekty a činnosti bytového fondu, občianskej vybavenosti a technickej vybavenosti je uvedená vo Vyhláske MŽP SR č. 684/2006 Z.z. čiastka 261:

a.) bytový fond špecifická potreby vody 1.2.- 135 l/osoba/deň (priemerný odber)

Obec v počte obyvateľov 576 x 135l/osoba/deň.....77 760 l/deň = 77,760 m³/deň

b) občianska vybavenosť a technická vybavenosť 1.2 - Obec do 1000 obyvateľov 15l/osoba/deň

Občianska a technická vybavenosť – 80 zamestnancov

80 x 15l/osoba/deň.....1 200 l/deň = 1,200 m³/deň

c) cestovný ruch – ubytovaní, ostatné - 150l/osoba/deň

Rekreačné prevádzky - MŠ 20 lôžok, Brontvai 10 lôžok, v RD 65 lôžok

95 x 150l/lôžko/deň14 250 l/deň = 14,250 m³/deň

zniženie špecifikácie potreby o 25%.....10 687 l/deň = 10,687 m³/deň

d.) školstvo

Základná škola 186 žiakov, Materská škola 31 detí – priemerný odber vody 60l/deň

217 x 60l/osoba/deň.....13 020 l/deň = 13,020 m³/deň

e.) kultúra

Spoločenská miestnosť kult. dom 180 osôb, 20 osôb ObÚ, 250 osôb kostol, 35 osôb

kaplnka, fara 15 osôb - priemerný odber vody 5l/deň

500 x 5l/osoba/deň.....2 500 l/deň = 2,500 m³/deň

zniženie špecifikácie potreby o 25%.....625 l/deň = 0,625 m³/deň

Celková potreba vody.....103 292 l/deň = 103,292 m³/deň

Na stanovenie maximálnej dennej potreby vody pre obyvateľov obce sa obec Kvačany zaraďuje do kategórie 2.1. Obec do 1000 obyvateľov, kde je súčiniteľ k_d 2,0 a súčiniteľ hodinovej nerovnomernosti k_h 1,8.

Bilancia potreby vody – súčasný stav :

Priemerná denná potreba : $Q_{d_{pr}} = 103\,292 \text{ l/deň} = 103,292 \text{ m}^3/\text{deň} = 4,304 \text{ m}^3/\text{hod} = 1,195 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba : $Q_{d_{max}} = Q_{d_{pr}} \times k_d = 103,292 \times 2,0 = 206,584 \text{ m}^3/\text{deň} = 8,608 \text{ m}^3/\text{h} = 2,391 \text{ l/s}$

Max.hodinová potreba : $Q_{h_{max}} = Q_{d_{max}} \times k_h = 8,608 \times 1,8 = 15,494 \text{ m}^3/\text{h} = 4,304 \text{ l/s}$

Celoročná potreba vody : $Q_r = Q_{pr} \times 365 = 103,292 \text{ m}^3/\text{deň} \times 365 = 37\,702 \text{ m}^3/\text{rok}$

Akumulácia :

Potrebná akumulácia podľa STN 63 66 50 - Vodojemy čl.14 má byť 60-100% maximálnej dennej potreby. Pre bezkolíznu prevádzku je potrebných minimálne 60% z $Q_{d_{max}}$.

$Q_{d_{max}} = 206,584 \text{ m}^3/\text{deň}$

60% x $Q_{d_{max}} = 0,60 \times 206,584 = 123,950 \text{ m}^3/\text{deň}$ (potrebný akumulčný priestor vodojemu)

100% $Q_{d_{max}} = 206,584 \text{ m}^3/\text{deň}$

Potrebných 60% akumulácie vodojemu pre súčasný stav obce je $Q_{d_{max}} = 123,950 \text{ m}^3/\text{deň}$ je bilancovaný z obsahu vodojemu VDJ 50 m³. V prípade nedostatočnej potreby pitnej vody sa zapína čerpacia stanica a voda je priamo čerpaná z vodného zdroja vrt "CH-4" a smeruje cez rozvážacie potrubie PVC DN 110 vedené v línii cesty III/2350 (oproti dvoru PD Lipt. Hole Kvačany) do obce.

• NÁVRH a VÝHLAD

Existujúca výdatnosť 2 vodných zdrojov „Dihá Lúka“ a "vrt CH-4" je nepostačujúca pre rozvoj obce. Preto navrhujeme riešiť zásobovanie pitnou vodou navrhovaných i pár výhľadových lokalít cez **individuálne studne**. Je však nutné, aby individuálne studne boli umiestnené a vybudované v súlade s platnou legislatívou. Kvalita vody v individuálnych studniach musí vyhovovať požiadavkám Nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa

NV SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, čo musí byť dokladované laboratórnym rozborom v akreditovanom laboratóriu.

Do budúca je však potrebné hľadať nové vodné zdroje, ktoré posilnia existujúci verejný vodovod. Využívanie vodných zdrojov musí byť schválené orgánom štátnej vodnej správy. Pri riešení tejto otázky spolupracovať so správcom vodovodnej siete, ktorým je LVS a.s. Liptovský Mikuláš.

V rámci návrhu uvažujeme o trasovaní **skupinového privádzača pitnej vody z vodných zdrojov v Suchej doline v zmysle ÚPN-VÚC ŽSK** (vrty Suchá dolina, k.ú. Lipt. Matiašovce, odporúčané odberné množstvo 50-75 l/s, v súčasnosti sú nevyužívané, ich pásmo hygienickej ochrany nie je vyhlásené). Trasa by smerovala zo spomenutých vodných zdrojov popri katastrálnej hranici do časti k.ú. zvanéj Podmeštrová, kde by obišla chatovú oblasť a popri brehoch Suchého potoka by pokračovala k trase linky VN 22 kV č. 211 pri poľnej ceste do Lipt. Matiašoviec, následne by viedla do časti k.ú. zvanéj Údolná a znova popri brehoch Suchého potoka do miesta, kde sa križujú 3 k.ú. - Kvačany, Lipt. Sielnica a Lipt. Matiašovce. Tu by sa otočila do smeru popri katastrálnej hranici s Lipt. Sielnicou a takto by prešla do Beňušoviec k.ú. Lipt. Trnovec a ďalej do Lipt. Mikuláša - vodojem Podbreziny, vodojem Liptovská Mara (zabezpečenie zásobovania pitnou vodou rozvojovej rekreačnej oblasti).

ODKANALIZOVANIE A ČISTENIE ODPADOVÝCH VÔD

• STAV

Obec Kvačany nie je odkanalizovaná a likvidácia splaškových je riešená prevažne akumuláciou v žumpách a septikoch s následným vývozom fekálnymi vozmi. Výnimkou nie je ani ich vypúšťanie do vodného toku, povrchového odvodnenia alebo do voľného terénu. Staršie objekty majú aj suché WC. Vzhľadom na vyššie uvedené a stále rastúce náklady za vyvážanie žump, takéto riešenie likvidácie odpadových vôd nezodpovedá kritériám moderného bývania a neposkytuje záruky na zamedzenie znečisťovania životného prostredia odpadovými vodami.

V júni roku 1988 bola vypracovaná projektová dokumentácia "**Kanalizácia a ČOV Kvačany**" (Real inžiniering, projektovanie pozemných a vodohospodárskych stavieb, Lipt. Hrádok - Ing. Juraj Vavro, 06/1998), ktorá riešila odkanalizovanie obce delenou splaškovou kanalizáciou a centrálnym čistením odpadových vôd v mechanicko-biologickej **ČOV TURBO 2x70 KS, s počtom pripojených 850 EO**. ČOV by sa mala vybudovať na pozemku KN "C" č. 792/3, k.ú. Kvačany, po ľavej strane cesty III/2350 pred dolným koncom z.ú. obce. Cez obec je navrhnutých niekoľko stôk a rozdelené sú na 2 etapy, ktoré by bolo možné deliť podľa finnačných možností obce.

Do I. etapy patrí prvá časť stoky A vedená po ceste III/2350 (PVC DN 315, dĺžka 935 m, km 0,000-0,935) a stoka B vedená na začiatok Dlhej Lúky s odbočkou na novú ulicu až po jej koniec pri moste nad viacúčelovou budovou (PVC DN 315, dĺžka 933 m). Do II. etapy patrí druhá časť stoky A (PVC DN 315, dĺžka 917,5 m, km 0,935-1,852 50), potom stoka A1 (PVC DN 315, dĺžka 106 m), stoka A2 (PVC DN 315, dĺžka 213 m), stoka A3 (PVC DN 315, dĺžka 124 m), stoka A4 (PVC DN 315, dĺžka 164,5 m) a stoky vedené do Dlhej Lúky ako stoka B1 (PVC DN 315, dĺžka 587 m), stoka B1-1 (PVC DN 315, dĺžka 139 m), stoka B1-1-1 (PVC DN 315, dĺžka 26 m).

Recipientom pre vypúšťanie vyčistených odpadových vôd je tok Kvačianka. ČOV by mala byť oplotená, napojená na verejný vodovod a verejné rozvody NN. Prístup k nej je odbočkou z cesty III/2350 po navrhovanej miestnej obslužnej komunikácii. Kanalizačná stoková sieť je navrhnutá pod miestnymi komunikáciami, čiastočne pod okrajom št. cesty III/2350 a tiež voľne v teréne. Umiestnenie kanalizačných zberačov je dané polohou jednotlivých producentov, vybudovanými inžinierskymi sieťami a sklonovými pomermi územia. Ostatné podrobné údaje sú v spomenutom projekte. Na základe tohto projektu bolo vydané vodoprávne povolenie vodohospodárskeho diela "Kanalizácia a ČOV Kvačany" a nakladanie s vodami (list č. ŠVS-2002/01244-Mk, dňa 19.04.2002), ktoré je účinné od 17.06.2002 a údajne platí doteraz. Žiaľ celý projekt doposiaľ ostal len na papieri a zrealizované z neho nie je nič, nakoľko obec nemá dostatok finančných prostriedkov.

Dažďová kanalizácia

Odvádzanie dažďových a splaškových vôd je potrebné vždy riešiť samostatne. Pre odvádzanie povrchových vôd sú v obci vybudované spevnené aj nespevnené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií. Nespevnené sú riešené povrchovo a spevnené sú riešené povrchovo aj v podzemí a v niektorých častiach obce sú vybudované uličné vpuste spojené potrubným systémom vyústеныm do vsakovania.

Limitné hodnoty pre vypúšťanie do vodných tokov stanovuje Nariadenie vlády SR č.296/2005 Z.z. a ostatné požiadavky musia byť v súlade s čistením vôd v zmysle zákona č. 364/2004 o vodách Z.z. V rámci odvádzania dažďových vôd je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie povrchového odtoku v území tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej navrhovanej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente (retencia dažďovej vody a jej využitie, infiltrácia dažďových vôd a pod.)

Bilancia splaškových a dažďových vôd

Množstvo splaškových odpadných vôd je totožné s množstvom potreby pitnej vody - pre celú obec to predstavuje **37 702 m³/rok**.

Priemerná denná produkcia : $Q_{dpr} = 103\,292 \text{ l/deň} = \mathbf{103,292 \text{ m}^3/\text{deň}} = 4,304 \text{ m}^3/\text{hod} = 1,195 \text{ l/s}$
 Maximálna denná produkcia : $Q_{dmax} = Q_{dpr} \times k_d = 103,292 \times 2,0 = 206,584 \text{ m}^3/\text{deň} = 8,608 \text{ m}^3/\text{h} = 2,391 \text{ l/s}$
 Max.hodinová produkcia : $Q_{hmax} = Q_{dmax} \times k_h = 8,608 \times 1,8 = 15,494 \text{ m}^3/\text{h} = 4,304 \text{ l/s}$
 Celoročná produkcia splašk. vôd : $Q_r = Q_{pr} \times 365 = 103,292 \text{ m}^3/\text{deň} \times 365 = 37\,702 \text{ m}^3/\text{rok}$

Množstvo dažďových vôd je dané normou STN 756101. Vybudovaním kanalizačných zberačov a prípojk v celej obci sa znečistenie vodného toku Kvačianka a jej prítokov odstráni v plnej miere, nakoľko hlavným cieľom projektu splaškovej kanalizácie je odstrániť, alebo minimalizovať znečistenie riek, potokov a podzemných vôd v príľahlej oblasti.

Výpočet množstva znečistenia

Pri výpočte bol zvolený celkový počet pripojených obyvateľov zodpovedajúci súčasnému stavu v obci 576 spolu s počtom OV, počtom lôžok. Odpadové vody sú riešené ako splaškové.

Počet ekvivalentných obyvateľov / EO / pri $q = 150 \text{ l/os.d}$

$EO = Q_d : q = 103\,292 : 150 = 689$

Celková produkcia znečistenia / C / pri $c = 60 \text{ g/EO}_d$

$C = EO \times c = 689 \times 60 = 41,34 \text{ kg/d}$ / v BSK₅ /

$NL = 689 \times 70 \text{ g/EO}_d = 48,23 \text{ NL/d}$

$CHSK = 689 \times 120 \text{ g/EO}_d = 82,68 \text{ CHSK/d}$

V zmysle spracovaného projektu ("Kanalizácia a ČOV Kvačany") má ešte **navrhovaná ČOV, kapacita 850 EO** rezervu 161 pripojených odberateľov. Recipientom pre vypúšťanie odpadových vôd bude vodný tok Kvačianka $Q_{355} = 122 \text{ l/s}$.

• NÁVRH

Pre odkanalizovanie obce Kvačany navrhujeme realizovať výstavbu kanalizácie v zmysle projektu "**Kanalizácia a ČOV Kvačany**" (Real inžiniering, projektovanie pozemných a vodohospodárskych stavieb, Lipt. Hrádok - Ing. Juraj Vavro, 06/1998) a vydaného vodoprávneho povolenia vodohospodárskeho diela "Kanalizácia a ČOV Kvačany" a nakladanie s vodami (list č. ŠVS-2002/01244-Mk, dňa 19.04.2002), ktoré je účinné od 17.06.2002 a údajne platí doteraz. Projektová dokumentácia rozčlenila vybudovanie splaškovej kanalizácie na 2 etapy.

Prvá etapa - časť stoky A a B má byť vedená z ČOV na dolnom konci obce popri ceste III/2350 až kúsok nad most pri poslednom bytovom dome na hornom konci obce (PVC DN 315, v dĺžke 1868 m), a stoka B smeruje na začiatok Dilhej Lúky (PVC DN 315, v dĺžke 933 m). Spolu sa vybuduje 1868 m kanalizačného splaškového potrubia s v mechanicko-biologickou ČOV TURBO 2x70 KS a 100 ks prípojk k objektom.

Druhá etapa - časť stoky A a A1, A2, A3, A4, B1, B1-1, B1-1-1 majú byť vedené zväčša do línií miestnych obslužných komunikácií, ktoré ústia na cesty III/2350 a III/2351. Celková dĺžka vybudovaného splaškového potrubia z PVC DN 315 bude 2277 m a 200 ks prípojk k objektom. Výpočet dennej produkcie odpadových vôd bol prevedený na základe údajov s návrhovým počtom 850 EO - $127,5 \text{ m}^3/\text{deň} = 5,3 \text{ m}^3/\text{hod}$) a 100 ks prípojk k objektom. Podrobné údaje sú uvedené v projektovej dokumentácii "Kanalizácia a ČOV Kvačany". Za obdobie od 06/1998 by bolo vhodné aktualizovať projekt na terajšiu skutočnosť, aby boli zohľadnené možné zmeny, ktoré za obdobie 18-tich rokov mohli vzniknúť, či už v legislatíve navrhovania verejných kanalizácií prípadne v samotnej obci.

Nové kanalizačné vetvy ako ucelený systém odkanalizovania celej obce sú navrhované zväčša v dopravnom priestore prípadne okrajom navrhovanej zástavby z korugovaných plastových rúr PVC-U DN 300. Navrhované gravitačné kanalizačné vetvy v nových lokalitách budú navzájom prepojené s už naprojektovanými so zaústením do novej rozšírenej ČOV na dolnom konci obce. Kanalizačné prípojky k objektom rodinných domov sú navrhované z PVC DN 150, k bytovým domom PVC DN 200 s revíznou plastovou šachtou DN 400 pred objektom vo vzdialenosti cca 1 m. Teda odkanalizovanie nových lokalít pre výstavbu rodinných, rekreačných objektov i občianskej vybavenosti bude stokovou sieťou s vodotesným vyhotovením, do ktorej budú zaústené kanalizačné prípojky od jednotlivých producentov. Kanalizačné šachty na stokovej sieti budú vybudované v maximálnej vzdialenosti 50 m. Šachty budú spĺňať funkciu revízných, sútokových a lomových šacht.

Splašková a dažďová kanalizácia bude riešená samostatne. Preto aj dažďová kanalizácia bude samostatne vedená v dopravnom priestore prípadne okrajom navrhovanej zástavby z korugovaných plastových rúr PVC-U DN 300 a zaústená do Kvačianky. Na nej budú každých 50 m betónové revízne šachty, prípadne na lomoch trás o priemere DN 1000. Na miestach uličných vpustí budú realizované liatinové mreže s kalovým košom (1 vpust pre 400 m^2 odtokovej plochy). Pred vyústením do potoka Kvačianka bude na dažďovej kanalizácii umiestnený vypustný objekt so žabiou klapkou.

Zoznam navrhovaných lokalít v rámci I. Etapy Návrh (do obdobia roku cca 2030) je nasledovný :

- a.) 7 navrhovaných lokalít pre obytné územie - Nižné pole I, Nižné Pole II, Mršinisko I, Dielec I, Trávniky (OV obchod, služby na jednom mieste, športové plochy, parkovanie), Ponad sady, IBV Mlyn Kvačany (+ 4 chatky), nárast v počte obyvateľov o $84 + 18 + 42 + 88 + 203 + 28 + 21 = 484$
- b.) 2 lokality pre rekreačné územie - Priekopa (30 chatiek cca 120 lôžok), Nábregie oddychu (športovo - oddychové plochy pri Kvačianke), kapacita 120 lôžok
- c.) 3 lokality pre výrobné územie - Pri družstve (sklad drevenej hmoty PSU Kvačany), ČOV (nová pre obec), Dvor Dlhá Lúka (výrobné a nevýrobné aktivity)
- d.) 8 prelúk pre výstavbu RD, nárast o 28 obyvateľov

Bilancia potreby odpadových vôd

Výpočet je prevedený podľa Vyhlášky 684/2006 Z.z., čiastka 261 – Celková potreba vody pre stavby, objekty a činnosti bytového fondu, občianskej vybavenosti, technickej vybavenosti, nakoľko potreba vody je vyrovnaná s produkciou odpadových vôd. Počítané je s potrebou vody 135 l/os / deň + občianska a technická vybavenosť - obec do 1000 obyvateľov 15 l/os / deň. Uvedené údaje o náraste počtu obyvateľov, kapacitách v ubytovacích objektoch, počte zamestnancov v navrhovaných zariadeniach občianskej vybavenosti, podnikateľských aktivitách bude potrebné upresniť pri spracovaní nasledujúcich stupňov ÚPD.

Výpočet :

a.) 484 obyv. x 135 l/os.....	65 340 l/deň
1 miesto OV (obchod, služby) 1 x 15 os. x 40 l/os.....	600 l/deň
b.) 120 lôžok x 135 l/os.....	16 200 l/deň
c.) výrobné územie spolu 500 + 0 + 500 l/deň.....	1 000 l/deň
d.) 28 obyv. x 135 l/os.....	3 780 l/deň

Celková produkcia odpad. vôd.....86 920 l/deň

Produkcia odpadových vôd v rámci I. Etapy Návrhu (do obdobia roku 2030) je nasledovná :

Priemerná denná produkcia : $Q_{dpr} = 86\,920 \text{ l/deň} = 86,920 \text{ m}^3/\text{deň} = 3,619 \text{ m}^3/\text{hod} = 1,004 \text{ l/s}$

Maximálna denná produkcia : $Q_{dmax} = Q_{dpr} \times 2,0 = 86,920 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 173,840 \text{ m}^3/\text{deň} = 7,237 \text{ m}^3/\text{hod} = 2,009 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová produkcia : $Q_{hmax.h} = Q_{dmax.h} \times 1,8 = 7,237 \text{ m}^3/\text{hod} \times 1,8 = 13,027 \text{ m}^3/\text{hod} = 3,386 \text{ l/s}$

Celoročná produkcia splašk. vôd : $Q_r = Q_{pr} \times 365 = 86,920 \text{ m}^3/\text{deň} \times 365 = 31\,725,800 \text{ m}^3/\text{rok}$

Rekapitulácia priemernej produkcie odpadových vôd :

Stav103,292 m³/deň

Návrh86,920 m³/deň

Spolu.....190,212 m³/deň

Výpočet množstva znečistenia

Pri výpočte bol zvolený celkový počet pripojených obyvateľov (Stav + Návrh), počet OV, počet lôžok v zmysle zoznamu navrhovaných lokalít v rámci I. Etapy Návrhu (do obdobia roku cca 2030). Odpadové vody sú riešené ako splaškové.

Počet ekvivalentných obyvateľov / EO / pri $q = 150 \text{ l/os.d}$

$EO = Q_d : q = (103\,292 + 86\,920) : 150 = 1268,08$

Celková produkcia znečistenia / C / pri $c = 60 \text{ g/EO}_d$

$C = EO \times c = 1268,08 \times 60 = 76,085 \text{ kg/d} \quad / \text{ v BSK}_5 /$

$NL = 1268,08 \times 70 \text{ g/EO}_d = 88,766 \text{ NL/d}$

$CHSK = 1268,08 \times 120 \text{ g/EO}_d = 152,170 \text{ CHSK/d}$

V zmysle spracovaného projektu (realizácia I. a II. etapy "Kanalizácia a ČOV Kvačany") spolu s navrhovanými vetvami do nových lokalít bude odkanalizovaná obec do **vlastnej ČOV s kapacitou 1268 EO** na dolnom konci obce. Recipientom pre vypúšťanie odpadových vôd naďalej ostáva vodný tok Kvačianka $Q_{355} = 122 \text{ l/s}$.

• VÝHLAD

Vo výhlade v rámci II. Etapy - teda časovo do obdobia cca 2040, počítame so zásobovaním pitnej vody do 3 lokalít. Jedná sa o obytné územie na začiatku obce - Nižné pole III a oproti cez cestu III/2350 pre výstavbu bytového domu Mršinisko II, východná časť na Dlhej Lúke v lokalite Dielec II, nárast o $21 + 21 + 49 = 91$ obyvateľov. S týmito plochami počítame v tom v prípade, keď už všetky navrhované plochy budú zrealizované a výstavba bude pokračovať ďalej.

Výhľadové gravitačné potrubia v lokalitách budú, takisto ako v návrhu z korugovaných plastových rúr PVC-U o priemere DN 300 so zaústením do najbližšej Stoky A, PVC DN 315 (projekt "Kanalizácia a ČOV Kvačany"), ktorá bude splaškovú kanalizáciu odvádzať do obecnej ČOV (kapacita 1268 EO). Dažďová kanalizácia bude tiež odvedená samostatne cez potrubie z korugovaných plastových rúr PVC-U DN 300 zaústených do Kvačianky.

Bilancia potreby odpadových vôd

Výpočet bilancie potreby odpadových vôd bude riešený v zmysle tých istých predpisov ako v návrhu a je nasledovný :

a.) 91 obyv. x 135 l/os.....12 285 l/deň

Celková produkcia odpad. vôd.....12 285 l/deň

Produkcia odpadových vôd v rámci II. Etapy Výhľadu (do obdobia roku 2040) je nasledovná :

Priemerná denná potreba vody : $Q_{dpr.} = 12\,285 \text{ l/deň} = 12,285 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,527 \text{ m}^3/\text{hod} = 0,156 \text{ l/s}$

Maximálna denná potreba vody : $Q_{dmax} = Q_{dpr.} \times 2,0 = 12,285 \text{ m}^3/\text{deň} \times 2,0 = 24,570 \text{ m}^3/\text{deň} = 0,078 \text{ m}^3/\text{hod} = 0,020 \text{ l/s}$

Maximálna hodinová potreba vody : $Q_{hmax.h} = Q_{dmax.h} \times 1,8 = 0,078 \text{ m}^3/\text{hod} \times 1,8 = 0,140 \text{ m}^3/\text{hod} = 0,041 \text{ l/s}$

Celoročná potreba vody : $Q_r = Q_{pr.} \times 365 = 12,285 \text{ m}^3/\text{deň} \times 365 = 4\,484,025 \text{ m}^3/\text{rok}$

Rekapitulácia priemernej produkcie odpadových vôd :

Stav103,292 m³/deň

Návrh86,920 m³/deň

Výhľad.....12,285 m³/deň

Spolu.....202,497 m³/deň

Výpočet množstva znečistenia

Pri výpočte bol zvolený celkový počet pripojených obyvateľov (Stav + Návrh + Výhľad) v zmysle výhľadových lokalít v rámci II. Etapy_Výhľadu (do obdobia roku cca 2040). Odpadové vody sú riešené ako splaškové.

Počet ekvivalentných obyvateľov / EO / pri $q = 150 \text{ l/os.d}$

$EO = Q_d : q = (103\,292 + 86\,920 + 12\,285) : 150 = 1349,98$

Celková produkcia znečistenia / C / pri $c = 60 \text{ g/EO}_d$

$C = EO \times c = 1349,98 \times 60 = 80,999 \text{ kg/d} \quad / \text{ v BSK}_5 /$

$NL = 1349,98 \times 70 \text{ g/EO}_d = 94,499 \text{ NL/d}$

$CHSK = 1349,98 \times 120 \text{ g/EO}_d = 161,998 \text{ CHSK/d}$

V zmysle spracovaného projektu (realizácia I. a II. etapy "Kanalizácia a ČOV Kvačany") spolu s navrhovanými vetvami do nových a výhľadových lokalít bude odkanalizovaná obec do **vlastnej ČOV s kapacitou 1350 EO** na dolnom konci obce. Recipientom pre vypúšťanie odpadových vôd naďalej ostáva vodný tok Kvačianka $Q_{355} = 122 \text{ l/s}$.

Ochranné pásmo vodovodu, kanalizácie

Pásmom ochrany verejného vodovodu a kanalizácie sa rozumie priestor v ich bezprostrednej blízkosti na ochranu verejných vodovodov a kanalizácií pred poškodením a na zabezpečenie ich prevádzky. V zmysle zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách sú pásma ochrany vymedzené vodorovnou vzdialenosťou **od vonkajšieho pôdorysného okraja verejného vodovodného alebo kanalizačného potrubia na obidve strany v dĺžke 1,5 m do priemeru potrubia DN 500 mm vrátane**. V takto vyhradenom priestore je zakázané vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby a vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu a kanalizácii alebo ohrozujú ich technický stav. **Z hľadiska vplyvu emisií existujúcej ČOV** na osídlenie dolného konca obce **je potrebné dodržať 150 m odstupovú vzdialenosť**, ktorá je odporúčaná v prílohe E.OTN ŽP 2111:KN (zdroj: MURL, Düsseldorf, 1990).

Vodné toky

Stredom zastavaného územia Kvačian preteká zo smeru sever - juh **najvýznamnejší vodný tok Kvačianka** (hydologické poradie 4-21-02-040, číslo recipienta 4-21-02-12432). Jedná sa o pravostranný prítok Váhu, meria 16 km a je tokom III. rádu. Okrem Kvačian preteká cez Huty a okrajom zastavaného územia obce Liptovská Sielnica. Na strednom toku vytvára Kvačiansku dolinu, ktorou sa prerezáva cez vápencové podložie Chočských vrchov. Pramení v Podtatranskej brázde na severozápadnom úpätí Bielej skaly (1316,2 m.n.m) v nadmorskej výške 919 m.n.m. V hornej časti toku tečie na západ a juhozápad, potom za obcou Huty prevažne na juh až juhozápad. Prechádza cez geomorfologické celky ako je Podtatranská brázda (podcelok Zuberská brázda), Chočské vrchy (podcelok Prosečné), Podtatranská kotlina (podcelok Liptovská kotlina). K pravostranným prítokom patrí prítok spod Kopca (1251,3 m.n.m.), Sviniarsky potok, Borovianka. K ľavostranným prítokom patrí Suchý jarok, Suchý potok a Radim. Vlieva sa do vodnej nádrže Liptovská Mara, umiestnenej južne od susednej obce Liptovská Sielnica v

nadmorskej výške 550 m.n.m. Na základe predpovedí Slovenského hydrometeorologického ústavu býva v časoch veľkých dažďov na Kvačianke aj zvýšená povodňová aktivita. Dňa 30.06.009 bol prekročený I. stupeň povodňovej aktivity na nej. Ďalej v Liptovskej Sielnici bol dosiahnutý najvyšší III. stupeň povodňovej aktivity 15.05.2014, kde pri meraní o 18.30 hod. dosiahla výška vodnej hladiny 252 cm. Súčasťou NPR Kvačianska dolina, kadiaľ preteká Kvačianka sú chránené vodopády. Jedná sa o :

- Ráztocký vodopád (750 m.n.m.) v Hájskej doline s výškou 7,6 m, má kolísajúci prietok, vznikol na styku rôzne odolných hornín vo vápencovom podlaží

- bezmenný vodopád - 11,9 m vysoký trvalý vodopád na Roháčskom jarku (ľavostranný prítok Kvačianky), voda padá kolmo z vápencového brala, vznikol na styku rôzne odolných hornín

- bezmenný vodopád - 1,1 m vysoký trvalý vodopád v strednej časti tiesňavy Kvačianky, tesne pod vtokom prítoku Roháčsky Jarok (675 m.n.m.), vodopád a čereje sa vytvorili v úseku odolnejších vápencových lavíc mierne uklonených proti toku

- bezmenný vodopád - 1,0 m vysoký trvalý vodopád v tiesňave Kvačianky cca 30 m pod mlynom Oblazy (715 m.n.m.), dno tvoria mohutné vápencové bloky, v jednom mieste sa voda Kvačianky prelieva cez mohutný blok a tvorí malý vodopád

- bezmenný vodopád - 1,7 m vysoký občasný vodopád v tiesňave Borovianky v jej najužšom mieste. Voda sa pri zvýšenom stave prelieva cez skalnatý stupeň, v suchom období sa voda stráca.

Oproti hospodárskemu dvoru Kvačany pri nespevnenej komunikácii vedenej k niekdajšej horárni sa na toku Kvačianka nachádza **menšia vodná nádrž, ktorá slúži ako lapač štrku**. Do budúca by bolo vhodné ju rekonštruovať a prebudovať na väčšiu protipovodňovú nádrž - polder. Jeho rozšírenie by bolo riešené v smere proti toku na sever. Na začiatku tejto protipovodňovej nádrže by bol vybudovaný najskôr lapač štrku a potom pred spomenutou komunikáciou zvýšená hrádza s upravenými, rozšírenými brehmi Kvačianky. Pomohlo by to najmä v časoch veľkých dažďov, kedy Kvačiankou preteká vysoké množstvo dravej vody a povodňová aktivita dosahuje aj najvyšší tretí stupeň.

Ďalším vodohospodársky **významným vodným tokom je Suchý potok** (hydrologické poradie 4-21-02-045, číslo recipeinta 4-21-02-12435, - 12436, - 12437, -12444). Jedná sa o vodný tok cez ktorého stred prechádza katastrálna hranica obce Kvačany s Liptovskými Matiašovcami, Liptovským Trnovcom. Je to najvýznamnejší ľavostranný prítok Kvačianky, meria 13,2 km a je tokom IV. rádu. Pramení v Západných Tatrách, v časti Sivý vrch na JZ úpätí Sivého vrchu (1804,8 m.n.m.) v nadmorskej výške približne 1600 m.n.m. Na hornom toku tečie západným smerom bralnatou Suchou dolinou, vytvára vodopád Skoky a stáča sa na JZ. Zľava priberá Huňovú a Dobrošovú a na ľavom brehu preteká v blízkosti jaskyne Dúpnica. Napokon vstupuje do Liptovskej kotliny a stáča sa na JZ. Potom pretekeá v blízkosti obce Liptovské Matiašovce, výrazne meandruje a západne od obce ústi v nadmorskej výške 590 m.n.m. do Kvačianky (južná časť k.ú. Kvačany). Má bystrinný charakter.

K ľavostrannému prítoku Kvačianky patrí aj **potok Jamník**, ktorý sa do nej vlieva v hornej časti z.ú. obce. Tečie v blízkosti hospodárskeho dvora PD Lipt. Hole_dvor Kvačany. V časoch väčších dažďov dochádza v jeho koryte k hromadeniu pomerne veľkého množstva vody a preto by bolo vhodné do budúca uvažovať o vybudovaní protipovodňovej nádrže - poldra na mieste nad hospodárskym dvorom. Odľahčil by sa tým zároveň tok Kvačianky. Menší polder by bol tak isto vhodný aj na jeho susediacom bezmennom ľavostrannom prítoku vo vzdialenosti cca 160 m nad cintorínom v hornej časti obce.

Toto boli najznámejšie toky v k.ú. Kvačany. Ostatné bezmenné prítoky majú bystrinný charakter s korytami v prirodzenom neupravenom stave.

V rámci rozvoja obce (bytového, športovo - rekreačného a výrobného) je potrebné rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. **V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. a vykonávajúcej normy STN 75 2102 je potrebné zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Kvačianka v šírke min. 10,0 m od brehovej čiary, resp. päty hrádze obojstranne. Pre ostatné drobné toky platí ochranné pásmo v šírke min. 5,0 m.**

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, návažkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí. Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodných tokov k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 Zákona č. 364/2004 Z.z.), môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodárskych významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

Ďalej v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť budúce rozvojové aktivity v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami (§ 20). V prípade situovania rozvojových lokalít

v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ resp. investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Slovenský vodohospodársky podnik š.p., Piešťany v rámci Podnikového rozvojového programu investícií neplánuje resp. nemá zaradené investičné akcie v súvislosti s úpravou vodných tokov v riešenom území obce, taktiež neplánuje riešiť protipovodňovú ochranu daného územia.

Pri riešení vodného hospodárstva ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) vytvoriť predpoklady na zabezpečenie bezproblémového zásobovania jestvujúcich objektov v obci kvalitnou pitnou vodou z existujúceho podzemného vodojemu umiestneného v západnej časti Dlhej Lúky zhruba 30m od oploteného areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka. Tento akumulčný vodojem bude slúžiť okrem zásobovania pitnou vodou aj na požiarne účely.

b.) do budúca využívať pre požiarne účely aj korytá vodných tokov pretekajúce obcou a riešiť aj protipožiarne zabezpečenie obce za stavu, keď verejný vodovod je zásobovaný vodou len z vodného zdroja vrt "CH-4" s čerpacou stanicou s kapacitou 1,2 l/s

c.) rešpektovať oba vodné zdroje a ich ochranné pásma pre zásobovanie obce pitnou vodou a to VZ „Dlhá Lúka“ (Q_{\min} v roku 2013 = 1,7l/s) a vrt "CH-4" (Q_{\min} v roku 2013 = 1,2l/s) s čerpacou stanicou pred ním, zároveň aj podzemný vodojem Dlhá Lúka s existujúcim objemom 50 m³

d.) tam, kde je to nutné rekonštruovať zásobovacu a rozvodnú vodovodnú sieť v celej obci

e.) pri riešení nových i výhľadových plôch, ktoré budú existujúce z.ú. zväčša rozširovať do strán, rešpektovať všetky existujúce privádzacie, rozvádzacie vodovodné trasy, s vodárenskými zariadeniami po celej obci s dodržaním ich ochranného pásma a ustanovení Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a príslušné platné normy STN 736822 "Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi", STN 752102 „Úpravy riek a potokov“

f.) keďže existujúca výdatnosť 2 vodných zdrojov „Dlhá Lúka“ a "vrt CH-4" je nepostačujúca pre rozvoj obce navrhujeme riešiť zásobovanie pitnou vodou v rámci navrhovaných i pár výhľadových lokalít cez individuálne studne. Tu je nutné, aby individuálne studne boli umiestnené a vybudované v súlade s platnou legislatívou. Kvalita vody v individuálnych studniach musí vyhovovať požiadavkám Nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa NV SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, čo musí byť dokladované laboratórnym rozborom v akreditovanom laboratóriu.

g.) do budúca je však potrebné hľadať nové vodné zdroje, ktoré posilnia existujúci verejný vodovod. Využívanie vodných zdrojov musí byť schválené orgánom štátnej vodnej správy. Pri riešení tejto otázky spolupracovať so správcom vodovodnej siete, ktorým je LVS a.s. Liptovský Mikuláš.

h.) v zmysle ÚPN-VÚC ŽSK navrhujeme ponechať voľný koridor v teréne pre trasovanie skupinového privádzača pitnej vody z vodných zdrojov v Suchej doline do Liptovského Mikuláša (vrty Suchá dolina, k.ú. Lipt. Matiašovce, odporúčané odberné množstvo 50-75 l/s, v súčasnosti sú nevyužívané, ich pásmo hygienickej ochrany nie je vyhlásené).

ch.) likvidáciu splaškových vôd riešiť prostredníctvom verejnej splaškovej kanalizácie a zároveň samostatne riešiť odvedenie dažďových vôd, teda nie zaústením do potrubí splaškovej kanalizácie

i.) pri navrhovaní nových i výhľadových plôch trasy splaškovej kanalizácie viesť vo verejných pozemkoch najlepšie v línii miestnych obslužných komunikácií z dôvodu bezproblémového prístupu v prípade havárie, porúch, následných opráv na trasách so zaústením do navrhovanej mechanicko - biologickej ČOV na dolnom konci obce vo vzdialenosti cca 230 m od hranice z.ú. na Dlhej Lúke

j.) pre existujúci stav v obci zohľadniť projektovú dokumentáciu "Kanalizácia a ČOV Kvačany" (Real Inžiniering, projektovanie pozemných a vodohospodárskych stavieb, Lipt. Hrádok - Ing. Vavro, 06/1998) a vydané vodoprávne povolenie vodohospodárskeho diela "Kanalizácia a ČOV Kvačany" a nakladanie s vodami (list. č. ŠVS-2002/01244-Mk, zo dňa 19.04.2002), ktoré je účinné od 17.06.2002 a údajne platí doteraz. Do budúca by bolo vhodné počítať s aktualizáciou tohto projektu v zmysle aktualizovaných predpisov a zároveň v zmysle zapojenia nových a výhľadových lokalít daných územným plánom obce

k.) jestvujúci systém odvádzania dažďových vôd z povrchového odtoku rigolmi (otvorenými, prekrytými) zachovať v najväčšej miere, doplniť nové rigoly najmä na Nižnom poli a za záhradami v línii novej ulice vedľa trasy poľnej cesty

l.) dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky

m.) zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity

n.) rešpektovať ochranné pásma verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, vodných zdrojov v zmysle zákona 442/2002 Z.z. z 19.6.2002, a ustanovenia Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 736822, ďalej dodržiavať ochranné pásma pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Kvačianka v šírke min. 10,0 m od brehovej čiary, resp. päty hrádze obojstranne, pri drobných vodných tokoch do 5,0 m. Na území pobrežných pozemkov nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí

o.) všetky rozvojové aktivity následne po schválení ÚPN-O riešené v podrobnejšej projektovej dokumentácii musia byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, kde podľa § 20 ods. 6 podľa tohto zákona je v inundačnom (záplavovom) území okrem iného zakázané umiestňovať bytové budovy

p.) protipovodňové opatrenia, úpravy vodných tokov ako i výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi vždy odsúhlasí so správcom vodných tokov

r.) pre návrhu nových lokalít v blízkosti krytého kanála A (ev. číslo 5304 218 001) rešpektovať odvodňovací kanál vrátane ochranného pásma 5m od jeho osi. Križovanie navrhovanej cestnej obslužnej komunikácie, inžinierskych sietí - kanalizácie splaškovej vo výstavbe, kanalizácie dažďovej a káblového vedenia elektrickej energie je nutné navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN 736961 "Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami z r. 1983". Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky Hydromeliorácií š.p., BA. Projektovú dokumentáciu stavieb a všetkých inžinierskych sietí, ktoré sa dotknú odvodňovacieho kanála (križovanie) je potrebné predložiť na vyjadrenie.

2.12.3 Elektrická energia

Širšie vzťahy

Riešené územie obce Kvačany je zásobované elektrickou energiou z južnej časti k.ú. Kvačian cez VN **odbočku vzdušného vedenia VN 22 kV linka č. 211**. Odbočka prichádza do obce od susednej obce Liptovské Matiašovce a ukončená je na úsekovom odpojovači pred trafostanicou TS1_Kvačany_PD. Z Liptovských Matiašoviec sa odbočka VN napája na vzdušné vedenie 2x110 kV č. 7201 a č. 7202 Lipt. Mara - Lipt. Mikuláš (k.ú. Lipt. Sielnica) smerujúce do **distribučnej TR 110/22 kV rozvodňa (RZ) Liptovský Mikuláš**. Rozvodňa Lipt. Mikuláš je prepojená po 110 kV vedeniach s uzlovou TR 110/22 kV Hc Lipt. Mara a zároveň s hlavným napájacím uzlom okresu, ktorým je TR 400/110 kV Liptovská Mara. V zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja sú existujúce stanice ZVN, VVN označené ako 5/1 Liptovská Mara 400/110, 5/2 Liptovská Mara 110/22 a 5/3 RZ Lipt.Mikuláš 110/22.

V riešenom území obce Kvačany je v súčasnosti **6 trafostaníc (TS1 - TS6) s výkonmi od 250 do 400 kVA**, z toho 5 je v správe SSE_Distribúcia, a.s. Posledná TS6_Kvačany_SSC leží a aj slúži len pre Stredisko zimnej údržby cesty II/584 Huty - Lipt. Matiašovce. Samotná trafostanica a aj káblové VN vedenie 22 kV patrí do správy a užívania Slovenskej správy ciest. Káblové VN vedenie 22 AXEKCY 3x1x240 mm² je trasované z odbočky zo vzdušného vedenia 22 kV linka č. 211. Začína kúsok pred TS1_Kvačany_PD (nad cintorínom v Kvačanoch), pokračuje popri areáli hospodárskeho dvora PD Lipt. Hole dvor Kvačany a ďalej popri poľnej ceste popred obecnú strelnicu a následne v jej línii až k ceste II/584. Potom prejde popod spomenutú cestu a zhruba cca 45 m od nej je vedené káblové vedenie priamo k Stredisku zimnej údržby cesty II/584 Huty - Lipt. Matiašovce. Súčasný stav elektrickej energie pre potrebu obyvateľstva v obci je vo vyhovujúcom stave. Vzhľadom na ďalšiu výstavbu v obci bude treba dobudovať alebo rozšíriť jednotlivé trafostanice spolu s novým vedením.

• STAV

Zásobovanie elektrickou energiou

Z jednotlivých distribučných trafostaníc sú obytné jednotky a ostatné objekty vybavenosti pripojené prevažne cez vonkajšie NN vedenie, ktoré je prevedené najmä vzdušným vedením AIFe6 3x50+35+16mm², AIFe6 3x70+50+16mm² a závesnými káblami RETILENS 3x120+70+16mm², 3x95+70+16mm², 3x70+50+16mm², ktoré je uložené na betónových stĺpoch.

VN vedenia s trafostanicami

Celá obec je napojená zo vzdušného vedenia VN 22 kV linka č. 211, ktorá prichádza do obce z južného smeru k.ú. Kvačany až do miesta povyššie futbalového ihriska TJ Družstevník Kvačany, kde sa rozdeľuje do dvoch smerov. Jeden ide smerom na sever k hospodárskemu dvoru Kvačany na hornom konci Kvačian a druhý ide smerom na západ k hospodárskemu dvoru Dlhá Lúka. Vedenie VN odbočky je prevedené z holých vodičov AIFe6 3x70mm², uložených na podperných betónových stĺpoch a oceľových stožiaroch. V severnom smere sú naň pripojené **4 trafostanice** 22/0,4 kV (k.ú. Kvačany) a to TS1, TS2, TS3 a TS6 (v správe SSC), v západnom smere **2 trafostanice** TS4 a TS5. **Posledná murovaná trafostanica TS6_Kvačany_SSC s výkonom 250kVA je mimo**

obce a prináleží k Stredisku zimnej údržby cesty II/584 Huty - Lipt. Matiašovce. Jej pripojenie je riešené ako zemné káblové VN vedenie 22 AXEKCY 3x1x240 mm².

Ostatné trafostanice sú rozmiestnené podľa požadovaného odberu elektrickej energie po celej obci. Odbočky k trafostaniciam sú vedené vodičmi AlFe6 3x35 mm², AlFe 3x42/7 mm². Trafostanice sú umiestnené na betónových stĺpoch (2-stĺpové, 4-stĺpové) a priehradových stožiaroch. **Výkon transformátorov je od 250 kVA do 400 kVA.** Trafostanice s najvyšším výkonom 400 kVA sú v obci 3 - jedna TS1_Kvačany_PD je úplne hore pri hospodárskom dvore Kvačany, druhá TS2_Kvačany_obchod je nad potravinami COOP jednota a posledná TS4_Dlhá Lúka_obec 1 je na začiatku novej ulice. Ostatné 2 trafostanice majú výkon 250 kVA. Jedná sa o TS3_Kvačany_ZŠ, ktorá leží vedľa futbalového ihriska TJ Družstevník Kvačany a TS5_Dlhá Lúka_PD na začiatku hospodárskeho dvora Dlhá Lúka. Celkový inštalovaný výkon je 1950 kVA.

Elektrické rozvody s výkonmi traformačných staníc v súčasnosti zodpovedajú požiadavkám pre odber elektrickej energie v celej obci.

Rozmiestnenie DTS a osadenie transformátorov je nasledovné:

Ozn.	Miesto	Výkon (kVA)	Typ TS	Spôsob pripojenia	Vlastníctvo
T1	211/TS/kvačany_PD	400	štvorstĺpová	AlFe6 3x35mm ²	SSE_D
T2	211/TS/kvačany_obchod	400	dvojtĺpová	AlFe 3x42/7mm ²	SSE_D
T3	243/TS/kvačany_ZŠ	250	dvojtĺpová	AlFe6 3x35mm ²	SSE_D
T4	211/TS/dlhá lúka_obec 1	400	stožiarová	AlFe6 3x35mm ²	SSE_D
T5	211/TS/dlhá lúka_PD	250	stožiarová	AlFe 3x42/7mm ²	SSE_D
T6	211/TS/kvačany_SSC	250	murovaná	22 AXEKCY 3x1x240mm ²	SSC
Spolu inštalovaný príkon (Pi)		1950			

Členenie výkonov :

Inštalovaný výkon TS1 – TS6.....P_i = 1 950,00 kVA

Súčasnosťβ = 0,6

Súčasný výkon TS1 – TS6.....P_p = **1 170,00 kVA**

NN vedenia – rozvodná sieť

Hlavná rozvodná sieť NN je od distribučných trafostaníc vedená vzdušným vedením AlFe6 3x50+35+16mm², AlFe6 3x70+50+16mm² a závesnými káblami RETILENS 3x120+70+16mm², 3x95+70+16mm², 3x70+50+16mm², ktoré je uložené na betónových stĺpoch. Na určitých miestach je vedenie NN aj uložené v zemi a to najmä od TS3_Kvačany_ZŠ k MŠ, popod multifunkčné ihrisko k ZŠ a k bytovému domu vedľa ZŠ. Potom popri ceste III/2350 k 3 bytovým domom oproti ZŠ, na začiatku obce k obecnej bytovke a oproti k 2 novým rodinným domom. Z TS4_Dlhá Lúka_Obec 1 po novej ulici smerom k ceste III/2351 na Dlhú Lúku a potom cestou obslužnou až hore k TS5_Dlhá Lúka_PD, jedna odbočka je riešená na začiatku Dlhej Lúky v smere úzkej obslužnej komunikácie k 4 rekreačným chatkám a RD vedľa nich. Ďalšie káblové vedenie je riešené z TS2_Kvačany_Obchod poza a vedľa potravín COOP Jednota, cez Kvačianku a park vedľa obecného úradu. Posledné miesto, kde je riešené káblové vedenie NN v obci je na hornom konci. Jedná sa o napojenie z TS1_Kvačany_PD smerom do hospodárskeho dvora Kvačany a popri ceste vedľa cintorína, popred Dom smútku až k druhému RD, tam sa aj zároveň lomí a smeruje k bytovému domu.

Vzdušné vedenie NN je viditeľné a smeruje najmä popri ceste III/2350, popri ostatných miestnych obslužných komunikáciách, na hornom konci obce aj k samostatnému RD (niekdajšej horárni). Na podperných betónových stĺpoch vzdušného vedenia NN je zväčša vedený aj napájací vodič verejného osvetlenia a sú na nich umiestnené osvetľovacie telesá verejného osvetlenia. Charakter takého vedenia aj vidieckej zástavbe vyhovuje. Z NN siete sú zásobované elektrickou energiou všetky objekty v Kvačanoch ako sú rodinné domy, bytové domy, občianska vybavenosť, poľnohospodárske družstvo. K objektom s vyššou spotrebou elektrickej energie môžeme zaradiť ZŠ V Kvačanoch, MŠ, bytové domy a areál poľnohospodárskeho družstva.

Obec je plynofikovaná ale v pár objektoch môže byť vykurovanie riešené aj elektrickou energiou (elektrokotlami a elektrickými konvektormi). Pripojky k jednotlivým objektom v obci sú vedené holými vodičmi AlFe, závesnými káblami a káblami uloženými v zemi.

• NÁVRH VN vedenia

Realizovaním navrhovaných lokalít v obci v rámci I.Etapy_Návrhu (obdobie do roku cca 2030) vzniknú nové nároky na elektrickú energiu. Technické riešenia zásobovania elektrickou energiou, najmä ich realizácia bude ovplyvňovaná časovým postupom realizácie v jednotlivých navrhovaných lokalitách a etapách. Realizácia zásobovania elektrickou energiou ako jeden z predpokladov výstavby, musí byť zabezpečovaná v časovom predstihu. Preto sa dá predpokladať, že vykurovanie rodinných domov a objektov pre občiansku vybavenosť, výrobu, rekreáciu bude elektrickou energiou, pevným palivom, čiastočne využívaním slnečnej energie a ich vzájomnou

kombináciou. Trasy odbočiek z VN napätia do nových trafostaníc budú riešené najkratšou odbočkou z VN 22 kV napätia s dodržaním jej ochranného pásma.

Pre možnosť pripojenia sa nových objektov v rámci nových lokalít na zdroj elektrickej energie bude potrebné skombinovať dve nasledovné možnosti :

- 1.) previesť rekonštrukciu existujúcich trafostaníc a podľa konštrukčného vyhotovenia zvýšiť ich kapacitu až na 400 kVA na dvoch miestach
- 2.) v miestach rozsiahlejšej výstavby vybudovať nové uzatvorené trafostanice a to podľa predpokladaného odberu buď kioskové do 400kVA alebo kompaktné do 160 kVA

Výber vhodnejšej z dvoch možností resp. ich poradia závisí od rozsahu, miesta a časového postupu novej výstavby v lokalite. Pri napojení nových trafostaníc v obci na existujúce VN odbočky je potrebné použiť káblové zemné vedenie AXEKVC(AR)E príslušného prierezu.

NN vedenia – rozvodná sieť

Rozvodná sieť NN je od existujúcich trafostaníc vyhotovená prevažne vzdušným vedením AlFe, uloženým na podperných betónových stĺpoch. Na začiatku obce pri bytových domoch a v rámci školského areálu je vedenie NN riešené ako káblové. Hlavné vetvy terajšieho káblového vedenia sú teda vedené pozdĺž štátnej cesty do Kvačian III/2350, druhá časť vedľa parkoviska k futbalovému ihrisku cez školský areál poza budovu školy do školskej bytovky. Nad materskou školou sa trasy NN menia na vzdušné a sú vedené po oboch stranách cesty III/2350, pričom jedna vetva smeruje za Kvačianku poza most, lávku a druhý most nad Obecným úradom. Druhá vetva je vedená po ľavej strane cesty III/2350 popri verejnej zeleni, kde sú vjazdy do rodinných domov, poza Potraviny COOP Jednota a park pred Obecným úradom, kde prejde na druhú stranu cesty III/2350. Potom už sleduje vzdušné NN vedenie len pravý okraj cesty a končí za posledným rodinným domom. Posledná odbočka vzdušného NN vedenia je vedená oproti Pivovaru Brontvai popri verejnej zeleni, kde sú vjazdy do rodinných domov a končí cca 27m pred cintorínom. Odtiaľ smeruje už ako káblové až k hornej trafostanici nad cintorínom a druhá vetva smeruje k bytovému domu na konci obce.

Na Dlhú Lúku smeruje NN vzdušné vedenie od začiatku obce popri ceste III/2351 až k Parku na Dlhej Lúke, kde prejde na druhú stranu. Odtiaľ jedna vetva smeruje dole popri bezmenenom potoku k TS4 Dlhá Lúka_Obec 1 a druhá vetva hore k až k areálu PD Lipt. Hole Kvačany - Dvor Dlhá Lúka do TS5 Dlhá Lúka_PD. Ďalšou poslednou a pomerne dlhou vetvou je vzdušné vedenie NN popri obslužnej komunikácii na novej ulici, ktoré sa spojí s vedením ukončeným za Obecným úradom.

Zväčša na podperných betónových stĺpoch vzdušného vedenia NN je vedený aj napájací vodič verejného osvetlenia a sú na nich umiestnené osvetľovacie telesá verejného osvetlenia. Rozvádzače NN umiestnené na existujúcich trafostaniciach vyhovujú momentálnym požiadavkám pre zásobovanie obce elektrickou energiou. Po vybudovaní ďalších trafostaníc v obci bude existujúce vzdušné vedenie upravené tak, aby boli všetky trafostanice z hľadiska ich zaťaženia prevádzkované čo najoptimálnejšie. Nové vedenia v lokalitách navrhovaného obytného, výrobného, rekreačného územia budú prednostne riešené ako zemné káblové vedenia so svojim ochranným pásmom. Takto vymedzené ochranné pásmo je menšie ako ochranné pásmo vzdušného vedenia. Nové vedenia budú vo vhodných miestach napojené na existujúce vzdušné vedenia, prípadne budú napojené priamo z nových rozvádzačov NN kioskových alebo kompaktných trafostaníc.

Zoznam navrhovaných lokalít v rámci I. Etapy Návrh (do obdobia roku cca 2030) je nasledovný :

- a.) 7 navrhovaných lokalít pre obytné územie - Nižné pole I, Nižné Pole II, Mršinisko I, Dielec I, Trávniky (OV obchod, služby na jednom mieste, športové plochy, parkovanie), Ponad sady, IBV Mlyn Kvačany (+ 4 chatky), nárast v počte obyvateľov o $84 + 18 + 42 + 88 + 203 + 28 + 21 = 484$
- b.) 2 lokality pre rekreačné územie - Priekopa (30 chatiek cca 120 lôžok), Nábrevie oddychu (športovo - oddychové plochy pri Kvačianke), kapacita 120 lôžok
- c.) 3 lokality pre výrobné územie - Pri družstve (sklad drevenej hmoty PSU Kvačany), ČOV (nová pre obec), Dvor Dlhá Lúka (výrobné a nevýrobné aktivity)
- d.) 8 prelúk pre výstavbu RD, nárast o 28 obyvateľov
- e.) 5 lokalít pre verejnú zeleň - Nad cintorínom, Pri Materskej škole II, Park pri Materskej škole, Park pri telocvični, Park Dlhá Lúka,
- f.) 4 lokality pre parkovanie v zeleni - Pri Obecnom úrade, Pri Dome smútku, Pri telocvični, Pod cintorínom

Výkonové bilancie pre jednotlivé lokality sú nasledovné :

1.) Nižné pole I - výstavba 24 RD, v závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 75 kW**. Tieto objekty budú napojené z **novej compactnej trafostanice TS7_211/TS/Dlhá Lúka_Nižné pole** do 250kVA s transformátorom **160 kVA**. Trafostanica bude umiestnená pri novej obslužnej komunikácii približne na okraji lokality pri obratisku vedľa prvého rodinného domu v Kvačanoch.

Káblové napojenie VN 22kV do tejto trafostanice bude zo vzdušnej prípojky VN pre TS5_211 /TS/Dlhá lúka_PD v dĺžke cca 58 m.

2.) Nižné pole II - výstavba 5 RD, v závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 20 kW**. Tieto objekty budú napojené z **novej kompaktnej trafostanice TS7_211/TS/Dlhá Lúka_Nižné pole**, odkiaľ sa vybuduje nové káblové vedenie NN popri ceste III/2350 až k začiatku lokality pri školskom bytovom dome. Zároveň odtiaľto budú napojené aj dva existujúce rodinné domy na začiatku obce.

3.) Mršinisko I - výstavba 1 BD (12 b.j.) vedľa obecnej bytovky na začiatku obce, predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie v závislosti na spôsobe vykurovania je **maximálne 36 kW**. Nový objekt bude napojený už z vybudovaného NN káblového vedenia smerujúceho do prvej obecnej bytovky na začiatku obce vedľa cesty III/2350.

4.) Ponad sady - výstavba 8 RD, v závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 32 kW**. Tieto objekty budú napojené z rekonštruovanej existujúcej **trafostanice TS3_211/TS/Kvačany_ZŠ** umiestnenej na začiatku lokality a to s výmenou trafo z 250 kVA na **400 kVA**. Odtiaľto pôjde do lokality v smere obslužnej komunikácie nové káblové NN.

5.) IBV Mlyn Kvačany - výstavba 2 RD a 7 chatiek na základe už vydaného územného rozhodnutia (č.l. ÚRaSP 2012/03757-04 Slv., zo dňa 29.10.2012) a stavebných povolení (na príjazdovú komunikáciu č.l. ÚRaSP 2014/02676-03 Slv, zo dňa 25.06.2014, na prípojky NN č.l. ÚRaSP 2014/02677-03 Slv, zo dňa 25.06.2014). V závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 36 kW**. **NN je riešené ako káblové s miestom napojenia na existujúce káblové NN** vedenie za Obecným úradom vedľa ochranného pásma pravého brehu Kvačianky. Existujúce káblové NN je napojené na TS2_211/TS/Kvačany_Obchod s výkonom 400 kVA.

6.) Dielec I - výstavba 25 RD v k.ú. Dlhá Lúka, predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie v závislosti na spôsobe vykurovania je **maximálne 100 kW**. Všetky objekty budú napojené z **novej kioskovej trafostanice TS8_211/TS/Dlhá Lúka_Dielec** do 630kVA s transformátorom **250kVA**. Trafostanica bude umiestnená pri hlavnej obslužnej komunikácii smerujúcej zo stredu Dlhej Lúky približne do spodnej časti lokality. Káblové napojenie VN 22 kV do tejto trafostanice bude zo vzdušnej prípojky VN pre TS5_211 /TS/Dlhá lúka_PD.

7.) Trávniky - výstavba 58 RD s centrom OV (obchod, služby) a športovými detskými ihriskami vo verejnej zeleni, v závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 200 kW**. Tieto objekty budú napojené z **novej kioskovej trafostanice TS9_211/TS/ Dlhá Lúka Trávniky** do 630kVA s transformátorom **400 kVA**. Nová trafostanica bude umiestnená pri obslužnej komunikácii v strede lokality cca 70 m od navrhovaného centra OV. Potrebné káblové vedenie VN 22 kV do novej trafostanice bude zo vzdušnej prípojky VN pre TS4_211 /TS/Dlhá lúka_Obec 1.

8.) Okrem uvedených nových lokalít pre obytné územie je potrebné uvažovať aj s **výstavbou cca 8 RD v prelukách existujúceho zastavaného územia Kvačian i Dlhej Lúky**, čo v závislosti na spôsobe vykurovania predstavuje predpokladanú požiadavku na odber elektrickej energie **maximálne 32 kW**. Tieto objekty budú napojené z existujúceho vzdušného vedenia NN smerujúceho do existujúcich trafostaníc, pričom tento výkon je zarátaný pri návrhu rekonštrukcie existujúcich trafostaníc resp. pri návrhu nových trafostaníc.

9.) Ďalej ešte môžeme predpokladať, že časť existujúcich rodinných domov bude postupne rekonštruovaná (prístavby, nadstavby, stavebné úpravy) a tým dôjde k postupnému zvýšeniu odberu elektrickej energie **o 100 kW**, čo bude pokryté z existujúcich rekonštruovaných a navrhovaných nových trafostaníc.

10.) Priekopa - prvá nová lokalita pre rekreačné územie v hornej časti Kvačian vhodná pre výstavbu 30 chatiek (cca 105 lôžok). Predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie je **maximálne 90 kW**, objekty budú napojené z **novej kompaktnej trafostanice TS10_211/TS/Kvačany_Priekopa** do 250 kVA s transformátorom **160 kVA**. Trafostanica bude umiestnená v polovici lokality Priekopa vedľa novej obslužnej komunikácii. Káblové napojenie VN 22 kV do tejto trafostanice bude vedené z nového káblového VN vedenia z novej lokality Trávniky v smere existujúcej poľnej cesty poza záhrady rodinných domov na novej ulici v Kvačanoch.

11.) Pri družstve - prvá lokalita určená pre výrobné územie, konkrétne pre skladovanie dreva PSU Kvačany a služby s tým súvisiace. Vzhľadom na účel lokality predpokladáme len minimálne zvýšenie nárokov na odber elektrickej energie **do 20 kW**, pre ktoré bude potrebné zrušiť časť trasy vzdušného vedenia NN popred areál a zároveň ho preložiť do zeme ako káblové NN s odbočkou do nového skladovacieho areálu. Zároveň ešte ho bude potrebné potiahnuť vedľa a poza areál s napojením na existujúce vzdušné vedenie NN smerujúce k rodinnému domu na mieste bývalej horárne.

12.) ČOV - nová plocha na začiatku obce určená pre výstavbu ČOV. Podľa už spracovanej PD, na ktorú je vydané vodoprávne povolenie "Kanalizácia a ČOV Kvačany" (č.l. ŠVS - 2002/01244 - Mk, zo dňa 19.04.2002) je požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 10 kW**. Nová káblová trasa NN v dĺžke cca 410 m bude do objektu privedená od prvého stĺpa na začiatku obce (lokalita Mršinisko I) popri ľavej strane cesty III/2350 až k novej ceste smerujúcej do ČOV.

13.) Dvor Dlhá Lúka - nevyužívaná plocha existujúceho dvora PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka je navrhovaná pre nové výrobné, nevýrobné aktivity. V závislosti na charaktere a type týchto podnikateľských aktivít je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 50 kW**. Zariadenia budú napojené z **rekonštruovanej trafostanice TS5_211 /TS/Dlhá lúka_PD**, s výmenou trafo z 250kVA na **400kVA**.

14.) Pri materskej škole II, Park pri materskej škole, Park pri telocvični, Park Dlhá Lúka a Pri Dome smútku, Pri telocvični, Pod cintorínom, Pri obecnom úrade - lokality určené pre verejnú zeleň a pre parkovanie s verejnou zeleňou. Vzhľadom na charakter lokalít predpokladáme len minimálne zvýšenie nárokov na odber elektrickej energie **do výšky 30 kW**. Ak by do lokalít pribudli nejaké drobné stavby, tak tie budú napojené na najbližšie existujúce vzdušné prípadne káblové vedenie NN.

Zoznam rekonštruovaných trafostaníc v rámci I. Etapy_ Návrh (obdobie do roku cca 2030) je nasledovný :

Ozn.	Miesto	Pôvodný výkon (kVA)	Nový výkon (kVA)	Typ TS
TS3	211/TS/kvačany_ZŠ	250	400	dvojstĺpová
TS5	211/TS/dlhá lúka_PD	250	400	stožiarová
Spolu inštalovaný príkon (Pi)		500	800	

Členenie výkonov :

Navýšený výkon TS3, TS5..... $P_i = 300,0 \text{ kW}$

Súčasnosť $\beta = 0,6$

Súčasný výkon TS2 – TS4..... $P_p = 180,0 \text{ kW}$

Zoznam navrhovaných trafostaníc v rámci I. Etapy_ Návrh (obdobie do roku cca 2030) je nasledovný :

Ozn.	Miesto	Výkon (kVA)	Typ TS	Spôsob pripojenia
TS7	211/TS/dlhá lúka_nižné pole	160	kompaktná	22 AXEKVC(AR)E 3x1x70mm ² AIR BAC
TS8	211/TS/dlhá lúka_dielec	250	kiosková	22 AXEKVC(AR)E 3x1x70mm ² AIR BAC
TS9	211/TS/dlhá lúka_trávniky	400	kiosková	22 AXEKVC(AR)E 3x1x240mm ² AIR BAC
TS10	211/TS/kvačany_priekopa	160	kompaktná	22 AXEKVC(AR)E 3x1x70mm ² AIR BAC
Spolu inštalovaný príkon (Pi)		970		

Členenie výkonov :

Inštalovaný výkon TS7 – TS10..... $P_i = 970,0 \text{ kW}$

Súčasnosť $\beta = 0,6$

Súčasný výkon TS7 – TS10..... $P_p = 582,0 \text{ kW}$

Členenie výkonov celkom (stav + rekonštrukcia + návrh) :

Celkový výkon TS1 – TS10..... $P_i = 3420,0 \text{ kW}$

Súčasnosť $\beta = 0,6$

Súčasný výkon TS1 – TS10..... $P_p = 2052,0 \text{ kW}$

• VÝHLAD

Vo výhlade v rámci II. Etapy - teda časovo do obdobia cca 2040, počítame len s vytvorením 3 lokalít. Tieto lokality budú realizované až po zrealizovaní všetkých lokalít v návrhu.

15.) Nižné pole III - prvá lokalita pre výhľadové obdobie bude určená pre výstavbu obytného územia konkrétne pre 6 RD na začiatku obce medzi existujúcimi dvoma rodinnými domami. Pre realizáciu tohto zámeru bude potrebné odstrániť vzdušnú trasu VN 22kV linka č. 211. Jej nové trasovanie bude po ľavej strane cesty III/2350 popred obecnú bytovku až k vzdušnému vedeniu VN 22 kV, linka č. 211 smerujúceho na Dlhú Lúku do TS5_211/TS/Dlhá Lúka_PD 250 kVA, zrekonštruovanú na 400 kVA. Preložka bude pozostávať z posilnenia existujúcej vzdušnej prípojky VN pre TS4_211/TS/Dlhá Lúka_Obec 1 a z novej káblovej časti, ktorá prepojí posilnenú prípojku VN a pôvodnú prípojku VN pre TS5_211/TS/Dlhá Lúka_PD. V závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 24 kW**. Tieto objekty budú napojené z **navrhovanej kioskovej trafostanice TS7_211/TS/Dlhá Lúka_Nižné pole**.

16.) Mršínisko II - výstavba 1 BD (6 b.j.) tiež na začiatku obce pri ochrannom pásme Kvačianky. V závislosti na spôsobe vykurovania je predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie **maximálne 24 kW**. Nový objekt bude napojený z existujúceho káblového vedenia NN smerujúceho k existujúcej obecnej bytovke.

17.) Dielec II - výstavba 14 RD v k.ú. Dlhá Lúka, predpokladaná požiadavka na odber elektrickej energie v závislosti na spôsobe vykurovania je **maximálne 56 kW**. Všetky objekty budú napojené z **novej kioskovej trafostanice TS8_211/TS/Dlhá Lúka_Dielec** do 630kVA s transformátorom **250kVA**. Trafostanica bude umiestnená pri hlavnej obslužnej komunikácii smerujúcej zo stredu Dlhej Lúky približne do spodnej časti susednej lokality Dielec I.

Členenie výkonov celkom (stav + rekonštrukcia + návrh + výhľad) :

Celkový výkon TS1 – TS10..... $P_i = 3420,0 \text{ kW}$

Súčasnosc' $\beta = 0,6$ Súčasný výkon TS1 – TS10..... $P_p = 2052,0 \text{ kW}$

Vonkajšie osvetlenie

V obci je vedenie verejného osvetlenia vedené po spoločných podperných betónových stĺpoch s vedením NN a v malom rozsahu aj na osvetľovacích stožiaroch. Osvetlenie je realizované prevažne výbojkovými zdrojmi svetla - žiarivkovými svietidlami 2x36 W.

Do budúcnosti by bolo vhodné doplniť nové osvetlenie či už priamo v existujúcom z.ú. obce ale i nových a výhledových lokalitách. Všetky nové svietidlá budú riešené ako modernejšie s vyššou účinnosťou a menšou spotrebou energie. V nových lokalitách obytného, výrobného a rekreačného územia navrhujeme vybudované nové verejné osvetlenie viesť pozdĺž miestnych komunikácií. Svietidlá budú s energetickými úspornými zdrojmi a umiestnia sa na samostatných osvetľovacích stožiaroch. Káblové rozvody pre napojenie vonkajšieho osvetlenia budú vedené v spoločných káblových ryhách s NN vedením. Vonkajšie osvetlenie bude napojené zo samostatných rozvádzačov, v ktorých bude umiestnené samostatné meranie. Umiestnenie rozvádzačov bude riešené v rámci nasledujúcich stupňov projektového spracovania.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo **vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia** je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je:

a.) pri napätí od 1kV do 35kV vrátane

- pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7m
- pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2m
- pre zavesené káblové vedenie 1 m

b.) pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m

Ochranné pásmo **závesného káblového vedenia s napätím od 35 do 110 kV vrátane** je 2 m od krajného vodiča na každú stranu.

Ochranné pásmo **vonkajšieho podzemného elektrického vedenia** je vymedzené zvislými rovinami po stranách krajných káblov vedenia, vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je 1m pri napätí do 110 kV vrátane.

Ochranné pásmo **elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac** je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

Ochranné pásmo **elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV** je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice.

Ochranné pásmo **elektrickej stanice s vnútorným vyhotovením** je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice.

Výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy. Stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať. Ostané súbory opatrení, ktoré treba dodržiavať v priestore ochranných pásiem vymedzuje zákon č. 656/2004 Z.z. o energetike.

Pri riešení zásobovania elektrickou energiou ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) rešpektovať Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zároveň rešpektovať trasy všetkých vzdušných vedení VN 22 kV linka č. 211 prechádzajúce okolo z.ú. obce s jej odbočkou vedenou cez k.ú. Liptovské Matiašovce so zaústením do rozvodne 110/22 Liptovský Mikuláš, rešpektovať aj káblové vedenie VN 22 KV linka č. 211 začínajúce pri areáli hospodárskeho dvora Kvačany v pokračovaní v línii poľnej cesty až k Stredisku zimnej údržby cesty II/584 Huty - Lipt. Matiašovce a ostatné zariadenia prislúchajúce k nim

b.) v okolí týchto trás rešpektovať ochranné pásma VN napätia či už vzdušného alebo podzemného a tým pádom vytvorenú potenciálnu bariéru pre rozvojové aktivity

c.) prekládku energetických zariadení riešiť v zmysle § 45 zákona č. 251/2012 Z.z. „Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“, v ktorom sa uvádza :

1.) preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia na účely tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy

2.) náklady na preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastníkom elektroenergetického rozvodného zariadenia a ten kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia vykonáva prevádzkovateľ sústavy alebo za podmienok

ním určených aj iná oprávnená osoba. Vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia sa preložkou nemení.

3.) SSE-D, a.s. ako majiteľ energetického zariadenia si vyhradzuje právo schválenia spôsobu, termínu preložky tohto zariadenia ako aj jej realizátora. Toto schválenie musí byť vykonané minimálne 60 dní pred plánovaným termínom preložky. V prípade, že k tomuto schváleniu nedôjde SSE-D a.s. nesúhlasí s realizáciou preložky energetického zariadenia

4.) pre financovanie elektroenergetických zariadení potrebných pre pripojenie bude použitý mechanizmus, resp. dohoda so SSE-D, a.s. v zmysle platnej legislatívy v čase výstavby

d.) z existujúcich trafostaníc je potrebné rekonštruovať dve a to TS3_211/TS/Kvačany_ZŠ a TS5_211/TS/Dlhá Lúka_PD s navýšením ich výkonu

e.) vo všetkých navrhovaných lokalitách určených pre stavebné zámery doplniť osadenie nových trafostaníc počte 4 od označenia TS7 až TS10 s kapacitou podľa požadovaného výkonu. Vo výhľadových lokalitách nepribudnú žiadne nové.

f.) nové trafostanice riešiť ako kioskové do 630kVA prípadne kompaktné s výkonom do 250 kVA, umiestnenie trafostaníc v jednotlivých lokalitách požadujeme riešiť podľa požadovaného výkonu tak, aby jednotlivé výbežky NN vedení neprekračovali 350 m a boli umiestnené pri najväčšom požadovanom odbere v lokalite. Ich presný počet a umiestnenie bude určený po vypracovaní zástavbových štúdií s výkonovou bilanciou riešených lokalít.

g.) nové TS by nemali byť zdrojom nadmerného hluku voči okolitej zástavbe v zmysle nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami v znení neskorších predpisov, pričom je dôležité koordinovať trasy elektrických sietí s trasami ostatných inžinierskych sietí

h.) trasy, prípojky VN, NN a k trafostaniciam navrhovať ako zemné káblové so zokruhovaním z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie, pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. § 36, manipulačný priestor od podperných bodov 1m a neporušenie ich stability. Elektromerové rozvádzače plánovanej výstavby riešiť na verejne prístupnom mieste napr. v oplotení.

ch.) poznať trasy jednotlivých podzemných a nadzemných inžinierskych sietí pretože pri ich oprave, údržbe môže dôjsť k poškodeniu susediacej trasy vedenia

i.) výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy

j.) pre financovanie elektroenergetických zariadení potrebných pre pripojenie bude použitý mechanizmus, resp. dohoda so SSE-D, a.s. v zmysle platnej legislatívy v čase výstavby

k.) pri vypracovávaní ďalších PD použiť prvky podľa Katalógu prvkov a funkčných celkov platných v SSE, a.s. v čase projektovania, pričom všetky tieto PD budú riešené oprávnenými projektantmi s rešpektovaním odborných vyjadrení zainteresovaných orgánov a organizácií

2.12.4 Zásobovanie zemným plynom

• STAV

Obec Kvačany je celoplošne plynofikovaná od roku 2002. Zásobovanie obce zemným plynom je **distribučným plynovodom STL PE DN90, PN 0,4 MPa z regulačnej stanice (RS) Liptovská Sielnica**. RS VTL/STL Liptovská Sielnica zásobuje plynom obce Liptovská Sielnica, Kvačany a Liptovské Matiašovce. Južnou časťou k.ú. Liptovská Sielnica je vedený zdroj zemného plynu, ktorým je VTL plynovod Severné Slovensko DN 500, PN 6,4 MPa a naň napojená regulačná stanica plynu RS VTL/ST Liptovská Sielnica umiestnená nad časťou Brnice. Z tejto regulačnej stanice sú vyvedené dva prepojavacie STL plynovody do susedných obcí, pričom oba majú prevádzkový tlak do 0,4 MPa. Jedná sa o už spomenutý STL plynovod smerujúci z Liptovskej Sielnice do Kvačian a do Liptovských Matiašovíc (vyvedený zo z.ú. obce Lipt. Sielnica v línii cesty III/2362, následne popri ceste II/584 do Lipt. Matiašovíc a z križovatky s cestou III/2350 popri jej pravej strane do Kvačian). Druhý je vedený z Lipt. Sielnice do Prosieka (na začiatku z.ú. obce nad RS smeruje cez lokalitu Chrasť, popri cintoríne s Domom smútku do z.ú. Prosiek).

V z.ú. Kvačian je STL plynovod PE DN90, PN 0,4 MPa vedený v línii cesty III/2350 až na horný koniec obce k bytovému domu a k areálu PD Lipt. Hole Kvačany, dvor Kvačany. Ďalšia dôležitá vetva smeruje od križovatky nad viacúčelovou budovou v centre obce na novú ulicu v pokračovaní na koniec Dlhej Lúky hore pri hospodárskom dvore Dlhá Lúka. Ostatný plynovodný systém je z PE potrubia DN63, DN50, PN 0,4 MPa vedený v trasách miestnych komunikácií a pozemkoch obce. **V súčasnosti je vybudovaná rozvodná sieť na 90% územia obce. Využívanie zemného plynu v obci je však na úrovni cca 30%**. Existujúce STL plynovody majú vytvorené dobré tlakové pomery pre napojenie nových odberateľov v rámci plánovaného rozvoja obce.

Vstupné údaje pre výpočet zemného plynu pre obyvateľstvo :

Počet stavieb na plynofikáciu	Stav (rok 2014)
rodinné domy	150
bytové domy / bytové jednotky	6 / 38 b.j.
rekreačné domy, chatky	55
Počet odberateľov celkom	211

Počet stavieb na plynofikáciu :

Odberatelia, charakter	Stav (rok 2014)
rodinné domy - vykurovanie, ohrev TUV a varenie	55
bytové domy - byty, vykurovanie, ohrev TUV a varenie	1 / 12 b.j.
rekreačné domy, chatky - vykurovanie, ohrev TUV a varenie	2
Počet odberateľov, charakter celkom	58

Pre výpočet spotreby zemného plynu počítame s nasledujúcimi údajmi :

Priemerná hodinová a ročná spotreba zemného plynu na odberateľa v kategórii obyvateľstvo		
rodinné domy	1,2 m ³ / h	2,4 m ³ / rok
bytové domy / bytové jednotky	0,7 m ³ / h	1,4 m ³ / rok
rekreačné domy, chatky	1,0 m ³ / h	1,5 m ³ / rok

- celková hodinová spotreba je redukovaná koeficientom súčasnosti odberu plynu 0,5 v zmysle racionalizačných opatrení o úspore palív a ekonomickým spalovaním plynových spotrebičov
- potreba plynu pre objekty OV, služieb a výrobných prevádzok je navrhnutá z priemerných potrieb tepla

Výpočet spotreby zemného plynu pre obyvateľstvo :

Druh odberu (obyvateľstvo)	Stav - rok 2014 (m ³ / h_tis. m ³ / rok)
rodinné domy	66,0 / 132,0
bytové domy / byty	8,4 / 16,8
rekreačné domy, chatky	2,0 / 3,0
Spotreba plynu obyvateľstva celkom	76,4 m³ / h_ 151,8 tis. m³ / rok

Výpočet spotreby zemného plynu pre občiansku vybavenosť :

Skupina a druh zariadenia	Stav - rok 2014 (m ³ / h_tis. m ³ / rok)
1. Pivovar Brontvai s reštauráciou, ubytovaním	5 / 10
2. Telocvičňa, šatne, knižnica, školská družina	15 / 25
3. Školská jedáleň, kuchyňa	15 / 25
4. Základná škola	30 / 60
5. Dielne ZŠ s učebňami	5 / 10
Spotreba plynu OV, služby, výroba celkom	70 m³ / h_ 130 tis. m³ / rok

Rekapitulácia spotreby zemného plynu súčasný stav - rok 2014 :

Kategória odberateľov	počet	m ³ / hod	tis. m ³ / rok
obyvateľstvo - IBV + BD	58	76,4	151,8
občianska vybavenosť	5	70,0	130,0
Spolu max. odber zemného plynu	63	146,4 m³ / hod	281,8 tis. m³ / rok

Redukovaná spotreba zemného plynu v obci Kvačany v rámci súčasného stavu v roku 2014 je 117,12 m³ / hod, zaokrúhlene 120 m³ / hod. (t.j. maximálna spotreba zemného plynu celkom 146,4 m³ / hod. x koeficient odberu 0,8). Pre výkon regulačnej stanice Liptovská Sielnica je potrebné počítať aj so súčasnou spotrebou zemného plynu v susednej obci Liptovské Matiašovce.

• NÁVRH a VÝHLAD

Nové a výhľadové STL plynovody sa napoja na najbližšie existujúce, ktoré majú vytvorené dobré tlakové pomery pre všetkých nových odberateľov v rámci rozvoja obce. Jedná sa o **STL plynovody v tlakovej hladine 0,4 MPa s materiálom a rozmerom potrubí PE DN 100**. Plánovaný rozvoj bude predstavovať nárast o 75 až 80% (podľa nižšie doložených výpočtov). Pre nové a tri výhľadové lokality je počítané s vybudovaním nových miestnych obslužných komunikácií, do ktorých okrajov sa uložia súbežne inžinierske siete ako je plyn, voda, kanalizácia a iné podzemné vedenia v súlade s STN 73 6005. STL plynovod ostane ukončený na hornom konci obce Pri bytovom dome a pri hranici s areálom PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany. Pre lokalitu Bufet Holica je v zmysle spracovaného projektu navrhovaný zapustený zásobník na plyn s prípojkou k objektu.

Rozšírenie plynofikácie v obci v zmysle riešenia UPN-O bude postupné, podľa otvárania jednotlivých územných celkov na základe vypracovaných a schválených projektových dokumentácií. Pre budúcich odberateľov

budú zhotovené STL plynové prípojky, ktoré budú ukončené HUP na hranici odberateľa v skrini RaMZ, spoločne s regulátorom a meraním spotreby plynu.

Všetky nasledujúce podrobnejšie štúdie a projektové dokumentácie je potrebné doložiť hydraulickým prepočtom dimenzií potrubia a po technickej stránke odsúhlasiť s SPP-D, a.s. Bratislava, Technickou inšpekciou SR, resp. TUV SÚD SK.

Vstupné údaje pre výpočet potreby zemného plynu

Pre jednotlivé skupiny odberateľov je stanovená spotreba zemného plynu s uvažovaním súčinnosti riešeného odberu a tepelnej oblasti nasledovne :

Pri výpočte je uvažované s 85 až 90 % plynofikáciou domácností a OV v cieľovom roku plynofikácie. Pri návrhu je počítané s využitím dreveného odpadu v časti 20 - 30% pre vykurovanie a rovnako zásobovaním elektrickou energiou 10 -15 %. Použitá je metodika stanovená smernicou č. 7/89 vydanou bývalým NPP k.p. Bratislava.

Pri výpočtoch a posudzovaní spotreby zemného plynu vychádzame z nasledovných hodnôt - priemerná spotreba pre varenie 0,18 m³/hod (180 m³/rok), príprava TUV 0,30 m³/hod (400 m³/rok), vykurovanie 1,50 m³/hod (3 500 m³/rok), kategória odberateľov IBV - komplexný odber vykurovanie + TUV + varenie 1,80 m³/hod (4 000 m³/rok), lokálne plynové vykurovanie + TUV + varenie 1,20 m³/hod (2 400 m³/rok), príprava TUV + varenie 1,00 m³/hod (600 m³/rok), odber plynu v bytovej jednotke na vykurovanie + varenie + príprava TUV 1,00 m³/hod (1 800 m³/rok). Pri spotrebe zemného plynu IBV komplexný odber pre vykurovanie, prípravu TUV a varenie je počítané s obostavaným priestorom rodinného domu 850 - 950 m³, pre chatové domy počítame priemernou spotrebu plynu 1,00 m³/h (1 200 m³/rok), pre domy s vyššou kubatúrou počítame s vyšším odberom plynu. Pri výpočte tepla a plynu bolo postupované v zmysle STN 38 3350

Zoznam navrhovaných lokalít v rámci I. Etapy Návrhu (do obdobia v roku 2030), kde počítame s rozvojom STL plynovodu je nasledovný :

- 7 navrhovaných lokalít pre obytné územie - Trávniky, Dielec I, Nižné Pole I, Nižné Pole II, Mršinisko I, Ponad Sady, IBV Mlyn Kvačany, nárast v počte obyvateľov o 203+88+84+18+42+28+7= 470 obyvateľov, v rámci nich je navrhovaná OV (obchod, služby) na 1 mieste a 16 lôžok
- 8 prelúk pre výstavbu RD - nárast o 28 obyvateľov
- 1 lokalita pre rekreačné územie - Priekopa, kapacitný nárast o 120 lôžok

Zoznam navrhovaných lokalít v rámci II. Etapy Výhľadu (do obdobia v roku 2040), kde počítame s rozvojom STL plynovodu je nasledovný :

Zásobovanie výhľadových lokalít v rámci II. Etapy do obdobia roku 2040 bude menšie ako návrh. Jedná sa o lokality umiestnené na začiatku obce, s rozšírením z.ú. ani preto nepočítame v ich prípade. S týmito plochami počítame v tom v prípade, keď už všetky navrhované plochy budú zrealizované a výstavba bude pokračovať ďalej.

Jedná sa teda len o :

- 3 výhľadové lokality pre obytné územie - Nižné Pole III, Dielec II, Mršinisko II, nárast v počte obyvateľov o 21+49+21 = 91 obyvateľov, v rámci nich nie je navrhovaná OV (obchod, služby)

Vstupné údaje pre výpočet zemného plynu pre obyvateľstvo spolu so stavom (rok 2014) :

Počet stavieb na plynofikáciu	Návrh (rok 2030)	Výhľad (rok 2040)
rodinné domy, preluky	280	324
bytové domy / bytové jednotky	7 / 50 b.j.	8 / 56 b.j.
rekreačné domy, chatky	89	89
Počet odberateľov celkom	376	421

Počet stavieb na plynofikáciu spolu so stavom (rok 2014) :

Odberatelia, charakter	Návrh (rok 2014)	Výhľad (rok 2040)
	60% plynofikácia	80% plynofikácia
rodinné domy - vykurovanie, ohrev TUV a varenie	168	260
bytové domy - byty, vykurovanie, ohrev TUV a varenie	4 / 35 b.j.	6 / 48 b.j.
rekreačné domy, chatky - vykurovanie, ohrev TUV a varenie	53	53
Počet odberateľov, charakter celkom	225	319

Pre výpočet spotreby zemného plynu počítame s nasledujúcimi údajmi :

Priemerná hodinová a ročná spotreba zemného plynu na odberateľa v kategórii obyvateľstvo		
rodinné domy	1,2 m ³ / h	2,4 m ³ / rok
bytové domy / bytové jednotky	0,7 m ³ / h	1,4 m ³ / rok
rekreačné domy, chatky	1,0 m ³ / h	1,5 m ³ / rok

- celková hodinová spotreba je redukovaná koeficientom súčasnosti odberu plynu 0,5 v zmysle racionalizačných opatrení o úspore palív a ekonomickým spalovaním plynových spotrebičov
- potreba plynu pre objekty OV, služieb a výrobných prevádzok je navrhnutá z priemerných potrieb tepla

Výpočet spotreby zemného plynu pre obyvateľstvo spolu so stavom (rok 2014) :

Druh odberu (obyvateľstvo)	Návrh - rok 2030 (m ³ / h_tis. m ³ / rok)	Výhľad - rok 2040 (m ³ / h_tis. m ³ / rok)
rodinné domy	201,6 / 403,2	312,0 / 624,0
bytové domy / byty	24,5 / 49,0	33,6 / 67,2
rekreačné domy, chatky	53,0 / 79,5	53,0 / 79,5
Spotreba plynu obyvateľstva celkom	279,1 m³ / h_ 531,7 tis. m³ / rok	398,6 m³ / h_ 770,7 tis. m³ / rok

Výpočet spotreby zemného plynu pre občiansku vybavenosť spolu so stavom (rok 2014) :

Skupina a druh zariadenia	Návrh - rok 2030 (m ³ / h_tis. m ³ / rok)	Výhľad - rok 2040 (m ³ / h_tis. m ³ / rok)
1. Pivovar Brontvai s reštauráciou, ubytovaním	5 / 10	5 / 10
2. Telocvičňa, šatne, knižnica, školská družina	15 / 25	20 / 30
3. Školská jedáleň, kuchyňa	20 / 30	25 / 35
4. Základná škola	35 / 70	40 / 80
5. Dielne ZŠ s učebňami	5 / 10	6 / 12
6. PD Lipt. Hole Kvačany - živočíšna výroba dvor Kvačany	5 / 10	2 / 2
7. Dom smútku	2 / 2	2 / 2
8. Rímskokatolícky kostol s. Kataríny Alexandr.	5 / 4	5 / 4
9. Rímskokatolícky farský úrad	3 / 5	4 / 6
10. Kovovýroba Unitechna	2 / 4	3 / 5
11. Obecný úrad, kultúrny dom	15 / 25	20 / 30
12. Potraviny COOP Jednota, Pohostinstvo Info	2 / 4	2 / 4
13. Ubytovanie, WC, služby	3 / 6	5 / 10
14. Pohostinstvo Uram	3 / 6	5 / 10
15. Autodielňa Urban	2 / 4	3 / 6
16. Požiarna zbrojnica	2 / 2	2 / 2
17. Kaplnka Dlhá Lúka	2 / 2	2 / 2
18. PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka	15 / 30	20 / 40
Spotreba plynu OV, služby, výroba celkom	141 m³ / h_ 249 tis. m³ / rok	172 m³ / h_ 290 tis. m³ / rok

Rekapitulácia spotreby zemného plynu návrh - rok 2030 :

Kategória odberateľov	počet	m ³ / hod	tis. m ³ / rok
obyvateľstvo - IBV + BD	225	279,1	531,7
občianska vybavenosť	18	141	249
Spolu max. odber zemného plynu	243	420,1 m³ / hod	780,7 tis. m³ / rok

Rekapitulácia spotreby zemného plynu výhľad - rok 2040 :

Kategória odberateľov	počet	m ³ / hod	tis. m ³ / rok
obyvateľstvo - IBV + BD	319	398,6	770,7
občianska vybavenosť	18	172	290
Spolu max. odber zemného plynu	337	570,6 m³ / hod	1060,7 tis. m³ / rok

Redukovaná spotreba zemného plynu v obci Kvačany v rámci I. Etapy_Návrhu (do obdobia v roku 2030) **bude predstavovať 336,08 m³ / hod, zaokrúhlene 340 m³ / hod.** (t.j. maximálna spotreba zemného plynu celkom 420,1 m³ / hod. x koeficient odberu 0,8). **Pre výhľadové obdobie v rámci II. Etapy_Výhľadu** (do obdobia v roku 2040) **bude redukovaná spotreba zemného plynu predstavovať 456,48 m³ / hod, zaokrúhlene 460 m³ / hod.** (t.j. maximálna spotreba zemného plynu celkom 570,6 m³ / hod. x koeficient odberu 0,8).

Pre výkon regulačnej stanice Liptovská Sielnica, z ktorej je obec Kvačany zemným plynom zásobovaná, je potrebné počítať aj so súčasnou spotrebou zemného plynu v susednej obci Liptovské Matiašovce.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Pri výstavbe STL plynovodov je potrebné rešpektovať vyhlášku MPSVR č. 508/2009 Z.z, platné STN EN 12007-1, 2, 3, STN 73 6005 a iné právne ustanovenia. V zmysle zákona MHSR č. 251/2012 Z.z o energetike pre rozvody plynu sú stanovené pásma ochrany od osi plynovodu na každú stranu nasledovne :

- **ochranné pásmo** pre STL plynovod v zastavanom území 1 m, pre STL plynovod vo voľnom teréne 4 m
- **bezpečnostné pásmo** pre STL plynovod vo voľnom teréne 10 m, pre STL plynovod v súvislej zástavbe v zastavanom území obce ho určuje v súlade s technickými pož1370 iadavkami prevádzkovateľa distribučnej siete, resp. STN EN.

Náklady na preložku plynárenského zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu vyvolal, ak sa vlastník plynárenského zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Vlastníctvo plynárenského zariadenia sa preložkou nemení.

Pri riešení zásobovania plynom ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) pri realizovaní plynových rozvodov a ostatných plynárenských zariadení a ich prevádzke dodržiavať všetky ochranné a bezpečnostné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, príslušných STN, EN a každý návrh na rozširovanie miestnych plynovodov resp. zmeny v odberových množstvách zemného plynu, preložky existujúcich zariadení je potrebné odsúhlasiť s prevádzkovateľom siete, ktorým je SPP – Distribúcia a.s.

b.) podľa ustanovenia § 79 ods. 5, 6 a ustanovenia § 80 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zariaďovať stavby v ochrannom a bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia a vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete a za podmienok ním určených. Súhlas prevádzkovateľa siete nariadenie stavby je dokladom pre územné a stavebné konanie, pričom každá projektová dokumentácia alebo iná dokumentácia stavieb, drobných stavieb, informačných alebo reklamných zariadení, stavebných prác, terénnych úprav alebo ťažobných prác sa posudzuje individuálne na základe žiadosti, ktorej vzor je zverejnený na webovom sídle SPP-D: www.spp-distribucia.sk.

c.) postup a podmienky budúceho pripájania odberateľov, priemyselných alebo obytných zón na distribučnú sieť v správe SPP - distribúcia, a.s. sa nachádzajú v schválenom prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete. Bližšie informácie k danej problematike je možné získať na spomenutom webovom sídle

d.) všetky rozvojové projekty plynárenských zariadení viazané na investičný vstup SPP-distribúcia, a.s. sú podmienené ekonomickou návratnosťou v zmysle vnútorných pravidiel SPP-distribúcia, a.s.

e.) v nasledujúcich stupňoch spracovania formou podrobnejších projektových dokumentácií previesť podrobnejší hydraulický výpočet nových parametrov dimenzií potrubia so zvýšeným odberom zemného plynu s nadväznosťou na existujúci stav v obci a po technickej stránke odsúhlasiť s dodávateľom zemného plynu

f.) poznať trasy jednotlivých podzemných a nadzemných inžinierskych sietí teda nielen plynových zariadení, pretože pri ich oprave, údržbe môže dôjsť k poškodeniu susediacej trasy vedenia

2.12.5 Zásobovanie teplom

• STAV

Zásobovanie teplom je dôležitý prvok energetického hospodárstva a má veľký vplyv na životné prostredie a stupeň znečistenia ovzdušia. Energetická bilancia a ekonomická situácia vedú k tomu, že vo väčšine obcí teda aj v Kvačanoch sa zásobovanie teplom realizuje decentralizovane formou domových kotolní (pevné palivo ako je uhlie, drevo) – individuálne ústredné či etážové kúrenie. Podľa SODB k 21.05.2011 zo 188 obývaných bytov bolo 109 (57,98%) s ústredným lokálnym kúrením, 66 (35,11%) bytov s iným typom kúrenia, 2 (1,06%) byty s ústredným diaľkovým kúrením. Podľa zdrojov energie používaných na vykurovanie bolo 95 (50,53%) bytov vykurovaných pevným palivom, 60 (31,91%) bytov elektrinou, 24 (12,77%) bytov plynom a 1 (0,53%) byt mal iný typ vykurovacieho média. To znamená, že v tejto chladnej klimatickej oblasti (vykuruje sa od 15.09. prípadne od októbra do 07. mája t.j. 7 až 8 mesiacov v roku) prevažuje vykurovanie v rodinných, bytových domoch na pevné palivo.

Vo viacúčelovej budove kde je obecny úrad, kultúrny dom je vykurovanie riešené elektrinou. Elektrinou je vykurovaný aj Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej, kaplnka na Dlhej Lúke, 3 bytové domy oproti jedálni, školská bytovka (tam sú niektoré byty vykurované aj na pevné palivo), bytový dom na hornom konci obce, potraviny COOP Jednota. Keďže obec je plynofikovaná plynové kúrenie cez samostatné plynové kotlíky je riešené v budove ZŠ v Kvačanoch, v jedálni, v telocvični, v obecnej bytovke na začiatku obce, v penzióne Brontvai. V MŠ a administratívnej budove PD Lipt. Hole Kvačany je vykurovanie riešené cez kotolne na pevné palivo. V ostatných objektoch vybavenosti sú domové kotolne o výkone 0,1 až 0,5 MW. Po kvantitatívnej stránke je úroveň zásobovania teplom uspokojivá, no však kvalitatívna stránka trochu nevyhovuje. Ako palivo sa používa zväčša hnedé uhlie, drevo s nepriaznivým ekologickým dopadom, ktoré najviac vytvára problémy s dopravou, skladovaním paliva, zberom a odvozom popola.

Pre modernizáciu obce je nevyhnutná zmena palivovej základne v posúdení možnosti kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie alebo plynu. Pre decentralizované zásobovanie teplom, ochranu životného prostredia a dosiahnutie ekologickej únosnosti bude potrebné využívať viac palivovú základňu ako je propán - bután, zemný plyn, elektrika, tepelné čerpadlá s nízkopotenciálnymi energetickými zdrojmi (slnko, bioplyn, pôda, geotermálna energia, podzemné pramene a pod). Všetko však prináša za a proti a ekonomické porovnanie nakoniec viťazí. Preto by sa mali používať zdroje energie alternatívne ako kombinovaný systém vykurovania, pretože každý spôsob vyžaduje predinvestície a jedno riešenie vytesňuje druhé.

• NÁVRH a VÝHLAD

V návrhu ani vo výhlade neuvažujeme s ďalšími veľkými kotolňami pre centrálnu vykurovanie a z hľadiska vplyvov na životné prostredie a kvalitu bývania v obci ani neuvažujeme s obmedzením počtu domových kotolní, ktorých vykurovacím médiom je uhlie. Do budúca bude potrebné sa orientovať na ekologicky a aj ekonomicky výhodnejšie vykurovanie.

2.12.6 Telekomunikácie

Z hľadiska zabezpečenia telekomunikačných a poštových služieb v území sú podstatné jej zložky a to Slovak Telekom (ST), a.s. a Slovenská pošta (SP), a.s. Podľa Zákona o elektronických komunikáciách prestal byť Slovak Telekom, a.s. (bývalé Slovenské telekomunikácie, a.s.) monopolitným poskytovateľom univerzálnej služby, ktorá zahŕňa:

- verejnú telefónnu službu
- vydávanie telefónneho zoznamu
- zabezpečenie primeranej dostupnosti verejných telefónnych automatov (VTA)
- bezplatný a nepretržitý prístup k číslam tiesňových volaní
- úplnú informačnú službu o telekomunikačných číslach
- prístup k verejne dostupným telefónnym službám pre zdravotne postihnutých užívateľov

Od roku 2003 prebieha liberalizácia telekomunikačného trhu na Slovensku, čím bola naplnená požiadavka Európskej únie. Postupne by sa mali telekomunikačné služby priblížiť európskej únii služieb a mali by byť uspokojené všetky požiadavky na zriaďovanie telefónnych staníc. Ukončená digitalizácia by mala zabezpečiť podstatne kvalitnejšie poskytovanie služieb. Stav digitalizácie k 1.1.2004 bol v okrese Liptovský Mikuláš na úrovni 100%. V ďalšom období v horizonte do roku 2010 je cieľom rozvoja telekomunikácií dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb. Podľa súčasnej štruktúry ST a.s. telekomunikačné služby v ŽSK zabezpečuje **Regionálne centrum sieťovej infraštruktúry Žilina (RCSI ZA), ktoré zahŕňa centrum sieťovej infraštruktúry Liptovský Mikuláš**, pod ktorý spadá obec Kvačany.

Podľa štatistických údajov zo SODB k 21.05.2011 bolo v obci evidovaných 120 obývaných bytov, kde mali mobilný telefón, pripojenie na pevnú telefónnu linku bolo v 79 bytoch a na internet v 75 bytoch.

Diaľkové káble

Cez riešené územie obce Kvačany prechádza popri ceste III/2350 do Kvačian **diaľkový kábel metalický (DKM)**, ktorý je v správe **Slovak Telekom, a.s.** Od začiatku katastrálnej hranice leží po ľavej strane cesty a od dĺžky cca 615 m prejde popod cestu a dostane sa na pravú stranu cesty. Takto je vedený až za potraviny COOP Jednota. Na konci objektu je vyvedený nad zem a osadený na stĺpy v dĺžke 115,98 m. Končí ako vzdušné vedenie oproti križovatke povyššie niekdajšej garáže obecného úradu.

Mimo riešené územie obce na križovatke ciest III/2350 a II/584 je vedená vzdušná odbočka zo spomenutého metalického kábla do obce Liptovské Matiašovce popri ceste II/584 a jeho pokračovanie ako zemného kábla popri ceste III/2350 až ku križovatke s cestou III/2362 do z.ú. obce Liptovská Sielnica. Tu sa napája na diaľkový okresný optický kábel Liptovská Teplá - Liptovský Mikuláš a zároveň na pripojný okresný optický kábel smerujúci do sídla **automatickej telefónnej ústredne Liptovská Sielnica - Kvačany** vedľa obecného úradu, pošty. Tu je zároveň aj miestny telefónny obvod Liptovská Sielnica.

Ochranné pásmo DKM je 1,5 m na každú stranu s krytím 100 cm.

Rádiokomunikácie

Rádiokomunikácie – rozhlasové a televízne vysielanie zabezpečujú poskytovanie telekomunikačných služieb pomocou signálov transportovaných voľným prostredím, na prenos hlasových, textových, dátových a obrázkových signálov medzi zákazníkmi.

Táto služba je zabezpečovaná technickými prostriedkami, ktoré sa členia na:

- vysielacie zariadenia
- spojovacie a prenosové systémy
- pozemné zariadenia pre satelitné komunikácie (v súčasnosti nemá ST a.s. vlastnú centrálnu pozemnú stanicu pre satelitné komunikácie a využíva stanicu postavenú za bývalej ČSFR na území ČR.)

Vnútroštátne rozhlasové vysielanie je zabezpečené rozhlasovými vysielačmi v pásmach stredných, dlhých a VKV vln. V území kraja sú prijímané programy : Slovensko 1, Slovensko 2, Slovensko 3, ROCK-FM a Rádio Rebeca. Percento pokrytia kraja je cca 80%. **Vnútroštátne televízne vysielanie** je zabezpečované cez STV1, STV2 a súkromnými cez TV Markíza, TV JOJ a TA3. Televízna sieť je prakticky dobudovaná. Percento pokrytia kraja predstavuje cca 85-90% pri STV1 a cca 65-70% pri STV2 a TV Markíza.

V riešenom území obce je **postavený na Holici telekomunikačný vysielateľ patriaci Slovak Telekom, a.s., no len nefunguje a nezabezpečuje prenos signálu**. Vedľa neho bol postavený ďalší telekomunikačný vysielateľ patriaci O2, len ten bol v roku 2014 zrušený, rozobratý a odstránený. Obyvatelia obce však majú zabezpečený prenos signálu či už mobilných telefónov, pevných liniek, internetu, televízie. **V lokalite Chrasť, k.ú. Liptovská Sielnica je telekomunikačný vykryvateľ Slovak Telekom, Orange v menšom rozsahu O2**. Najlepší signál v obci patrí telekomunikačnému operátorovi Orange Slovensko, potom Slovak Telekom a najslabší signál má O2 Slovensko. Prenos bezdrôtových zariadení a lokálnych sietí (WiFi, vysokorychlostné pripojenie k internetu) v obci zabezpečuje aj spoločnosť PC Shop Lipt. Mikuláš (sieť City Com) a Alconet s.r.o. Lipt. Mikuláš. **V Liptovskej Sielnici je v spoločnom objekte s obecným úradom, pošty sídlo miestneho telefónneho obvodu a automatická telefónna ústredňa Liptovská Sielnica - Kvačany**.

Obecný rozhlas

Rozhlasová ústredňa **obecného rozhlasu je umiestnená v priestoroch centra obce – vo viacúčelovej budove kde je obecný úrad, konkrétne v miestnosti starostu obce**. Jedná sa o malý priestor (rozhlasový pult), z ktorého v čase potreby sú vysielané oznamy pre obyvateľov obce. Trasovanie obecného rozhlasu je vedené vzduchom na samostatných podporných kovových príp. drevených stĺpoch od viacúčelovej budovy v centre obce v línii cesty III/2350 či hore k Domu smútku alebo dole poza Kvačianku až k spomenutej ceste s ukončením cca 55 m pred Pohostinstvom Uram. Spoza Kvačianky je riešená jedna odbočka k 4 rodinným domom v lokalite Vyšné hony. Z obecného úradu je potiahnuté vzdušné vedenie rozhlasu aj do novej ulice, pričom celkom na jej konci sa otočí do smeru cesty III/2351 vedenej stredom Dlhej Lúky s ukončením pri niekdajšom kaštieli na Dlhej Lúke v hornej časti. Jedna odbočka je ešte vedená z novej ulice aj medzi bytové domy, ktoré stoja pred jedálňou ZŠ Kvačany na dolnom konci obce.

Pošta

Realizátorom poštových služieb a dvojstupňového výkonu štátnej správy v SR je Slovenská pošta, a.s. V rámci ŽSK pôsobia v súčasnosti 3 regionálne poštové centrá (RPC). V okrese Liptovský Mikuláš, kam administratívno - správne patrí obec Kvačany, zabezpečuje poštovú službu RPC Liptovský Mikuláš. Poštovú prepravnú sieť zabezpečuje oblastné spracovateľské centrum Liptovský Mikuláš 1 a hlavné spracovateľské centrum Žilina 2. V okrese Lipt. Mikuláš je k dispozícii 29 pôšt, z toho 4 sú v okresnom meste.

Pošta v obci Kvačany bola zrušená v roku 2006. Nachádzala sa v centre obce vo viacúčelovej budove. Od vtedy poštové služby **zabezpečuje Slovenská pošta, pobočka Liptovská Sielnica**. Nachádza sa v budove vedľa obecného úradu, otvorená je každý pracovný deň. Doručovanie zásielok v obci zabezpečujú 2-ja doručovatelia. Na prízemí obecného úradu majú vytvorený menší priestor, kde sa po roznose zásielok zastavia v čase medzi 10⁰⁰ - 11⁰⁰ hod. a pozbierajú od občanov listy, balíky prípadne iné zásielky, ktoré chcú odoslať a zároveň ponúkajú na predaj noviny, časopisy, žreby a pod.

• NÁVRH

Telefónne vedenie

V návrhu nepočítame s rekonštrukciou automatickej telefónnej ústredne Lipt. Sielnica - Kvačany, ktorá sídli v Liptovskej Sielnici v spoločnom objekte s obecným úradom, poštou. Jej kapacita prípadné rozšírenie v súvislosti s rozvojom obce bude postačujúce. V ďalšom období v horizonte do roku cca 2020 je cieľom rozvoja telekomunikácií dosiahnuť špičkovú medzinárodnú úroveň telekomunikačných služieb.

Do budúca je potrebné v obci riešiť trasy miestnych telekomunikačných káblov v rámci nových lokalít ale aj v rámci existujúceho stavu, tam kde si to obyvatelia budú vyžadovať. Aj keď v tejto dobe postupne vyhráva mobilná sieť (príjem hovorov, internetu) je signál na prenos informácií v tejto obci je primeraný. Nové inžinierske siete budú kumulované do spoločných trás s ostatnou technickou infraštruktúrou, zväčša v smeroch navrhovaných miestnych obslužných komunikácií ku každému stavebnému objektu. Pre všetky inžinierske siete musí byť vyčlenený priestor tak, aby bola dodržaná platná priestorová norma. Pre umiestnenie rozvodných kabinetov je potrebné na začiatku každej ulice vyčleniť priestor 1x2m a v centre obce priestor 5x3m pre umiestnenie typového objektu, v ktorom by bolo umiestnené potrebné technické zariadenie. Vlastné budovanie sietí závisí od počtu zákazníkov, ktorí budú požadovať služby správcu siete.

Diaľkové káble

Nepredpokladáme v ďalšom období žiadne rozširovanie diaľkových optických alebo metalických káblov v riešenom území obce.

Mobilné rádiové siete

Najlepší signál v obci patrí telekomunikačnému operátorovi Orange Slovensko a asi aj ostane. Možno 4-tý mobilný operátor vystupujúci pod značkou 4-ka (spoločnosť SWAN), ktorý už pôsobí na trhu od minulého roku, sa bude snažiť vykryť lepším signálom aj túto časť Liptova, čo by bola pre obyvateľov výhoda (mobilná sieť, internet).

Jeho služby ponúka vo svojich priestoroch Slovenská pošta. Je pravdepodobné, že vysielateľ postavený v lokalite Chrašť, k.ú. Lipt. Sielnica (vykrývač Slovak Telekom) stále ostane len jeden. Ale príjem signálov pre obyvateľov obce je doposiaľ uspokojivý a tak aj ostane.

Obecný rozhlas

Rozhlasová ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v priestoroch centra obce – vo viacúčelovej budove kde je obecný úrad, konkrétne v miestnosti starostu obce. V navrhovaných lokalitách sa trasovanie obecného rozhlasu bude riešiť v spoločných trasách ostatnej technickej infraštruktúry zväčša v línii nových komunikácií. Pre umiestnenie reproduktorov sa využijú kovové stĺpy vonkajšieho osvetlenia.

Pošta

K rozvojovým cieľom v oblasti pošty bude patriť doriešenie automatizácie poštových operácií, dokončiť pripojenie pošty na základnú sieť informatiky, zaviesť služby hybridnej pošty, rozšíriť ponuku bankových služieb s využitím automatizácie pôšt, vybudovať elektronickú poštu, zaviesť novú službu typu „home shopping“ – predaj do domácností.

Len žiaľ v Kvačanoch nie je otvorená pobočka pošty, tak možno z týchto nových operácií pribudne automatizácia poštových operácií, rozšírenie bankových služieb prostredníctvom Poštovej banky a možnosť ponuky ďalšieho štvrtého operátora Swan pôsobiacieho na trhu pod značkou 4-ka.

• VÝHLAD

S výhľadom v zmysle rozvoja miestneho telefónneho vedenia počítame vo 2 lokalitách a to na začiatku obce Nižné Pole III a v západnej časti Dlhej Lúky Dielec II. Prvá je lokalita medzi navrhovanými lokalitami Nižné Pole I a Nižné Pole II, takže do vnútra lokality v smere obslužnej komunikácie pôjde len nové telefónne vedenie, nakoľko obecný rozhlas bude už v etape návrhu potiahnutý popred lokalitu v línii cesty III/2350 až k obslužnej komunikácie vedenej do lokality Nižné Pole I. Pre ďalšiu lokalitu Dielec II v západnej časti Dlhej Lúky počítame s predĺžením miestneho telefónneho vedenia v línii obslužnej komunikácie s napojením na susedné vedenie v novej lokalite Dielec I.

Ochranné pásma

Ochranné pásmo DOK je 1,5 m na každú stranu s krytím 100 cm. Ochranné pásmo kábla MTS je 1,5 m na každú stranu s krytím 60 cm.

Z hľadiska telekomunikačných a informačných sietí ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) rešpektovať trasu a ochranné pásmo podzemného i vzdušného dialkového metalického vedenia prechádzajúceho k.ú. obce popri ceste III/2350 do Kvačian, ktorý je v správe Slovak Telekom, a.s.

b.) pred zemnými prácami popri ceste je potrebné vytyčenie podzemných telekomunikačných sietí a ostatných podzemných vedení, aby nedošlo k ich poruche

c.) nové vedenia telekomunikačnej siete riešiť káblovým vedením uloženým v zemi (metalická alebo optická sieť) s dodržaním ich ochranných pásiem v zmysle príslušnej platnej STN a súvisiacich predpisov

d.) pri škodlivom rušení, ktoré bráni prevádzke zariadenia v súlade s jeho určením, je užívateľ povinný bezodkladne urobiť účinné ochranné opatrenia alebo ukončiť prevádzkovanie zariadenia (za rušenie sa považuje aj znemožnenie prevádzky spôsobené elektromagnetickým tienením alebo odrazmi elektromagnetických vln od stavieb, ktoré boli zhotovené po uvedení vedenia do prevádzky)

e.) k existencii podzemných alebo nadzemných vedení telekomunikačných sietí je potrebné požiadať Slovak Telekom a.s., Bratislava o vyjadrenie

f.) v ochrannom pásme telekomunikačných zariadení neumiestňovať stavby a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenia alebo vedenia telekomunikačnej siete alebo ich plynulú a bezpečnú prevádzku

g.) pri riešení nasledujúcich podrobnejších stupňov projektových dokumentácií bude potrebné spracovať návrh telekomunikačnej infraštruktúry z dôvodu zapracovania trás telekomunikačných vedení do PD, pričom po upresnení požadovaných podkladov a ich zapracovaní Slovak Telecom, a.s. spracuje na základe písomnej požiadavky na zabezpečenie telekomunikačnej infraštruktúry realizačnú PD na telekomunikačné pripojenie a následnú realizáciu

2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

• Rozbor súčasných zložiek životného prostredia (voda, pôda, ovzdušie, biota)

Voda

Povrchové vody

Záujmové územie obce z hydrografického hľadiska patrí, tak ako prevažná časť územia okresu Liptovský Mikuláš, k úmoriu Čierneho mora. Takto vymedzené územie spadá do povodia rieky Váh. Rieka Váh predstavuje najvýznamnejší ľavostranný prítok rieky Dunaj na území Slovenskej republiky. Váh od obce Kráľova Lehota preteká územím Liptovskej kotliny západným smerom, pričom má bohato vyvinutú riečnu sústavu.

Riešeným územím preteká jeden z významnejších pravostranných prítokov Váhu – **vodný tok Kvačianka** ($Q_r = 1,186 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$). K významným tokom v území patrí aj **Suchý potok** ($Q_r = 0,350 \text{ m}^3 \cdot \text{s}^{-1}$), ktorý je ľavostranným prítokom Kvačianky. Kvačianka pritekajúca z oblasti Chočských vrchov sa vlieva do vodnej nádrže Liptovská Mara. Potok Kvačianka je zaradený medzi vodohospodársky významné toky na území okresu Liptovský Mikuláš (zoznam vodohospodársky významných tokov ustanovuje Vyhláška MŽP SR č. 211/2005, Príloha č. 1).

Pre klasifikáciu riek je dôležitý riečny režim t. j. rozdelenie odtoku počas roku, ktoré je závislé od zdroja vodnosti a klimatických pomerov. Toky na území okresu Liptovský Mikuláš môžeme podľa režimu odtoku zaradiť do stredohorskej oblasti so snehovo – dažďovým typom odtoku plošne zahŕňajúcim prakticky celé takto vymedzené územie. Najvyššie prietoky pripadajú na mesiac apríl resp. máj, najnižšie sú v januári a februári. Iba najvyššie polohy Západných Tatier a Nízkych Tatier môžeme zaradiť do vysokohorskej oblasti s prechodne snehovým režimom odtoku, pričom najvyššie prietoky pripadajú na mesiace máj resp. jún, najnižšie sú v januári a februári. Na území okresu Liptovský Mikuláš nie sú ustanovené žiadne zraniteľné a citlivé oblasti v zmysle Nariadenia vlády č. 617/2004 Z.z. ktoré ustanovuje citlivé a zraniteľné oblasti a zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

Vo vlastnom riešenom území obce a ani v jeho okolí nie je na recipientoch územia sledovaná kvalita povrchových vôd. Najbližšie sa znečistenie povrchových vôd hodnotí na profiloch Váh – Okoličné a Váh – Lisková.

Na kvalitu povrchových vôd rozhodujúcou mierou vplyvajú bodové zdroje znečistenia (obecné kanalizačné systémy, výpuste ČOV, výpuste z poľnohospodárskych prevádzok, priemyselných areálov, turistických a rekreačných zariadení a pod.) a rozptýlené zdroje znečisťovania, ktoré sa nedajú monitorovať (poľnohospodárske aktivity, lesohospodárske činnosti, obyvateľstvo nepripojené na kanalizačný systém a pod.). Rieka Váh, Kvačianka a ostatné vodné toky sú stále postupne znečisťované odpadmi z obce a z okolitých obcí a poľnohospodárskou činnosťou (hnojenie). Znečistenie do k.ú. obce prichádza aj z vyššie položených úsekov. Zistená kontaminácia vodných tokov znižuje intenzitu filtračného prúdu ako aj jeho migračnú schopnosť. Napr. voda v rieke Váh na základe vzoriek vôd z rokov 2002-2004 bola zaradená do II. až IV. triedy kvality podľa STN 757221, pričom do IV. triedy bola zaradená na základe skupiny E (mikrobiologické ukazovatele).

Z hľadiska kvality je po **splaškových vodách** (keďže v obci nie je vybudovaná kanalizačná splašková sieť s vlastnou ČOV) ďalším znečisťovateľom poľnohospodárska činnosť – oba hospodárske dvory PD Liptovské Hole Kvačany, ich veľké hnojisko na začiatku Kvačian evidované ako **pravdepodobná enviromentálna záťaž (označenie LM 008 / Kvačany - hnojisko Kamenisté, s prioritou riešenia 2 - stredná)**, súkromné hospodárenie v menšom rozsahu. Poľnohospodárske areály predstavujú potenciálny zdroj kontaminácie pôdy a vody cudzorodými látkami, čo má za následok ničenie prirodzeného zloženia bioty, prebujenosť hlavne ruderalnej vegetácie a celkovú zmenu zloženia bioty. Intenzívne využívaná orná pôda zoskupená do veľkoblokových pozemkov je silným priestorovým bariérovým prvkom ovplyvňujúcim ekologickú stabilitu a tvorbu územného systému ekologickej stability.

V obci nie je ďalší znečisťovateľ ako napr. ťažká priemyselná výroba. Menšími zdrojmi znečistenia sú aj divoké skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podlažia a následne do povrchových tokov. Typické sú smetiská domového odpadu na brehoch vodných tokov. Obec sa však snaží tieto drobné skládky pravidelne kontrolovať a odstraňovať. Anorganické resp. organické znečistenie z uvedených pôvodcov je transportované do horninového prostredia infiltrujúcimi povrchovými a zrážkovými vodami resp. priamymi prienikmi. Dôsledkom je potom vysoký obsah dusičnanov v podzemných vodách.

Podzemné vody

V zmysle hydrogeologickej rajonizácie Slovenska riešené územie k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka je súčasťou dvoch hydrogeologických regiónov :

- M 015 Mezozoikum východnej časti Chočských vrchov, pre ktorý je určujúcim typom priepustnosti krasová a krasovo-puklinová priepustnosť
- QP 016 Paleogén a kvartér západnej a strednej časti Liptovskej kotliny s medzizrnovou priepustnosťou.

V celom riešenom území sa vyskytuje typ podzemnej vody dopĺňanej iba zo zrážok pohoria. **K zdrojom pitných vôd pre obec radíme dva, aj keď nie sú veľmi výdatné. Jedná sa o vodný zdroj "Dlhá Lúka" (minimálna**

výdatnosť v roku 2013 bola $Q_{\min} = 1,7$ l/s) a záložný zdroj "vrt CH-4" (minimálna výdatnosť v roku 2013 $Q_{\min} = 1,2$ l/s). Nad vrtom CH-4 sa nachádza ďalší účelový vodný zdroj "Prameň pod Babou", ktorý má v správe a užívaní PD Liptovské Hole Kvačany. V zmysle regionálnej (širšej) ochrany danej ÚPN - VÚC Žilinského kraja sa vyhlasujú chránené vodohospodárske oblasti (CHVO), sprisnená tzv. špeciálna ochrana je stanovená pásmami hygienickej ochrany (PHO) pre každý zdroj povrchovej alebo podzemnej vody - pre zdroje podzemných vôd sa stanovujú PHO I. a II. stupňa, pre zdroje povrchových vôd aj PHO III. stupňa. Vodný zdroj "Dlhá Lúka" i druhý vodný zdroj "vrt CH-4" má vyhlásené ochranné pásmo I° i II° (bližšie je o tom popísané v kap. 2.12.2. Vodné hospodárstvo).

Cez riešené územie obce v zmysle ÚPN-VÚC Žilinského kraja je **navrhovaná CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov**. Jedná sa o územie, ktoré svojimi prírodnými podmienkami tvorí významnú prirodzenú akumuláciu vôd. Jej hranica ide väčšinou popod lesné porasty k.ú. Dlhá Lúka, k.ú. Kvačany až k ceste II/584, kde sa otočí na juh a znova sa otočí do smeru k Vyšným Matiašovciam a pokračuje na východ zhruba po hranici TANAP-u.

Cez východnú časť k.ú. Kvačian prechádza **ochranné pásmo III° prírodného liečivého zdroja v Lúčkach**, ktoré bolo vyhlásené Vyhláškou č. 56/2005 Z.z. Jedná sa o územie, ktoré chráni infiltračnú oblasť. Tá sa nachádza na západnom svahu Západných Tatier v oblasti Suchej doliny. Je tvorená najmä karbonatickými komplexmi triasu krížňanského príkrovu. Jej presný popis je nasledovný: západná hranica sa začína na severe na štátnej ceste II/584 Kvačany – Huty medzi kótami Kvart (1146 m. n. m.) a Holica (1340 m. n. m.), pokračuje na juh až po križovanie podtatranského zlomu so zlomom priečnym pod horárňou Podmeštrová, resp. kótou Meštrová (868 m.n. m.). Južnú hranicu tvorí podtatranský zlom od horárne Podmeštrová až po potok tečúci východne od kóty Lipovec (842m.n.m.), resp. poľnú cestu idúcu západne od potoka. Východná hranica ide od uvedenej poľnej (lesnej) cesty severným smerom na kótu Mních (1460 m. n. m.), ďalej na kótu Malá Kopa (1637 m. n. m.), kótu Ostrá (1763 m. n. m.) až po kótu Sivý vrch (1805m.n.m.). Severná hranica sa začína na východe na kóte Sivý vrch (1805 m.n.m.), pokračuje západným smerom cez Radové skaly na kótu Biela skala (1316 m. n. m.), cez kótu Javorina (1297 m. n. m.) na kótu Holica (1340 m. n. m.) až po štátnu cestu II/584 Kvačany – Huty.

Kvalita podzemných vôd úzko súvisí s kvalitou povrchových vôd. Formy znečisťovania boli popísané v predchádzajúcej kapitole. Hlavným opatrením na ochranu povrchových a podzemných vôd je dodržiavanie zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a zároveň zmenu zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon). V súvislosti s ochranou pred povodňami zákon č. 666/2004 Z.z., s určovaním ochranných pásiem vodárenských zdrojov a opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov bola vydaná Vyhláška MŽP SR č. 29/2005, o ustanovení zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov Vyhláška MŽP SR č. 211/2005 a o ustanovení podrobností a vymedzení oblastí povodní, environmentálnych cieľoch a o vodnom plánovaní Vyhláška MŽP SR č. 224/2005.

Pri každej činnosti je potrebné brať na vedomie, že podzemné vody sú prednostne určené na zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou a na účely, na ktoré je použitie pitnej vody ustanovené osobitným predpisom. Iné použitie podzemných vôd je možné iba pri zachovaní ich prednostného určenia. Pri plánovaných zámeroch je potrebné navrhnúť také opatrenia, ktoré zabránia trvalému vzostupnému trendu koncentrácie znečisťujúcich látok v podzemných a aj povrchových vodách.

Pôda

Pôda nie je stála. Zmenou niektorého z pôdotvorných činiteľov dochádza postupne k zmenám jej vlastností. Na charakter pôd a ich kvalitu zásadne vplyva najmä človek. Spôsob dlhodobého využívania územia vytvára predpoklady pre chemickú a mechanickú degradáciu pôdneho prostredia. Chemická degradácia môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok používaných v poľnohospodárstve (hnojivá, herbicidy atď.). Mechanická (fyzikálna) degradácia môže byť spôsobená realizáciou zaužívaných poľnohospodárskych postupov (hutnenie pôdy, orba atď.).

Kontaminácia pôdy patrí k stresovým faktorom z hľadiska kvality poľnohospodárskej pôdy. Z hľadiska kontaminácie pôd (Atlas krajiny SR, 2002) sa na území k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka nachádzajú nekontaminované pôdy, resp. mierne kontaminované pôdy. Z hľadiska náchylnosti pôd na acidifikáciu (Atlas krajiny SR, 2002) na riešenom území prevládajú pôdy nenáchylné na acidifikáciu – karbonátové pôdy. Súčasne sa v území nachádzajú pôdy s nižšou pufrácnou schopnosťou stredne náchylné na acidifikáciu a malom zastúpení aj pôdy na minerálne chudobných substrátoch náchylné na acidifikáciu.

Zloženie pôd a ich skeletnosť závisí od horninového zloženia, reliéfu, geomorfologických procesov, podnebia, pôsobenia rastlín a mikroorganizmov, látkovej výmeny a hydrologických pomerov. Pôdne typy, druhy a pôdotvorný substrát ako aj sklonitosť reliéfu v riešenom území Kvačian sa dá vyčítať z bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek. Podľa Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. je k najkvalitnejšej pôde podľa kódu BPEJ v k.ú. Kvačany zaradená pôda s BPEJ 0914062, 0963402, 1063212, 1064413, v k.ú. Dlhá Lúka BPEJ s kódom 0914062, 0963402, 1063422, 1069412, 1087442. Tieto najkvalitnejšie pôdy sa nachádzajú v celom zastavanom

území okolo Kvačianky s prechodom na Dlhú Lúku a jeho najbližšieho okolia. Z toho vyplýva, že už v dávnej minulosti ľudia stavali svoje príbytky na najlepších pôdach v riešenom území obce.

Rozsiahlym odlesňovaním a rozoraním strmých svahov už v dávnej minulosti došlo k odplavovaniu pôdných častíc, k deštrukcii pôdných horizontov a tým sa kvalita, úrodnosť pôdy znižovala. Tento proces žiaľ pokračuje i v súčasnosti. Z hľadiska potenciálnej vodnej erózie pôdy (Atlas krajiny SR, 2002) priestor riešeného územia je zaradený do kategórie strednej erózie (0,51 – 1,50 mm.rok⁻¹), silnej erózie (1,51 – 5,00 mm.rok⁻¹) až veľmi silnej erózie (5,01 – 15,00 mm.rok⁻¹). Pri porovnaní aktuálnej a potenciálnej vodnej erózie v riešenom území sa prejavuje vysoký ekostabilizačný význam lesných porastov v členitom reliéfe Západných Tatier, Nízkyh Tatier i Chočských vrchov. Pôdy ohrozené veternou eróziou sa v riešenom území nenachádzajú.

V riešenom území je zaregistrovaných 24 miest plošne väčších i menších, kde sú zaevidované svahové deformácie (zosuvy) Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra, Bratislava. V južnej časti k.ú. Dlhá Lúka v blízkosti k.ú. Lipt. Sielnica sa nachádza 5 potenciálnych zosuvov a zvyšných 19 sa nachádza v k.ú. Kvačany.

V riešenom území obce Kvačany **sú evidované hydromelioračné zariadenia** v správe Hydromeliorácií š.p., Bratislava a Poľnohospodárskeho družstva Liptovské Hole so sídlom v Kvačanoch.

Hydromeliorácie š.p., BA majú v správe nasledovné hydromelioračné zariadenia :

- v k.ú. Kvačany

- **kanál krytý B** (evid.č. 5304 218 002), ktorý bol vybudovaný v roku 1979 o celkovej dĺžke 0,177 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany"

- v k.ú. Dlhá Lúka

- **kanál krytý A** (evid. č. 5304 218 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1979 o celkovej dĺžke 0,092 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany"

Oba kanále sú zakreslené vo výkresoch v grafickej časti. Prvý je pri ceste a moste cez Kvačianku oproti Materskej škole smerujúcej na novú ulicu a druhý je cca 220 m od začiatku k.ú. obce po ľavej strane cesty III/2350. Od cesty je vzdialený cca 50 m a v jeho hornej časti prejde popod cestu na jej druhú stranu. Ochranné pásmo je 5m od osi krytých kanálov na obe strany, ktoré je potrebné rešpektovať.

Ďalej je evidované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom hydromelioračných stavieb, ktorý je v správe PD Liptovské Hole so sídlom v Kvačanoch. Jeho realizácia bola pred 40-timi rokmi a celé je zakreslené vo výkresoch grafickej časti.

PD Lipt. Hole so sídlom v Kvačanoch má v správe nasledovné drenážne systémy evid. č. 5304218 :

- **lokality č. 1** - sa nachádza v západnej časti zväčša nad z.ú. obce. Celková odvodnená plocha je 49,76 ha, drenážou odvodnená plocha je 27,88 ha, z čoho systematická drenáž je 26,60ha. Navrhovaná plocha na odvodnenie bola 51 ha, vylúčila sa plocha 1,24 ha pri vodojem

- **lokality č. 2** - nachádza sa po pravej strane potoka Kvačianka v JZ časti za hranicou z.ú. Dlhej Lúky. Celková odvodnená plocha je 15,50 ha. Drenážou odvodnená plocha je 10,24 ha, z ktorej systematická tvorí 9,24 ha.

- **lokality č. 3** - sa nachádza po pravej strane cesty III/2350 smerujúcej do Kvačian. Celková odvodnená plocha je 51,50 ha, systematickou drenážou odvodnená plocha je 48,88 ha.

Poľnohospodárska pôda je poľnohospodársky využívaná ako orná pôda, lúky, pasienky, na ktorej hospodári PD Lipt. Hole Kvačany a súkromní roľníci zväčša na svojich záhradách, lúkach v blízkosti rodinných domov. Na zvýšenie úrodnosti poľnohospodárskej pôdy sa používajú agrotechnické (veľmi hlboké pôdy -podrývať, plytké pôdy -nepodrývať, proti kyslej pôdnej reakcii - melioračné vápnenie), agrobiologické (zvýšiť podiel humusu v ornici organickými hnojivami – maštalný hnoj, kvalitný kompost) a hydrotechnické opatrenia (na zamokrených miestach previesť technické hnojenie).

Vplyvom pôdotvorných činiteľov sa vytvorilo množstvo rozličných pôd. Podľa veľkosti pôdných častíc, podľa zrnitého zloženia, podľa charakteru hlavného pôdotvorného procesu v pôde určujeme pôdne typy, ktoré možno až v teréne rozlíšiť podľa vzhľadu pôdneho profilu na ktorom vidíme, že pôda sa skladá z viacerých rôzne sfarbených vrstiev, ktoré nazývame pôdne horizonty. Dôležité je, že horizonty sa nelíšia iba farbou, ale aj zrnitosťou, fyzikálnymi, chemickými a biologickými vlastnosťami. Horizonty sú v profile zákonite usporiadané. **V riešenom území obce Kvačian rozlišujeme predovšetkým kambizeme, fluvizeme a rendziny.**

Pri navrhovaní nových stavebných a iných zámerov na je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (PP) a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov. **V zmysle § 12 ods. 2 zákona nenavrhopvať zábery na najkvalitnejšej PP podľa kódu BPEJ, ktorá je v zmysle Nariadenia vlády SR č. 25/2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP od 01.04.2013 osobitne chránenou PP.** Pri vyhodnocovaní dôsledkov stavebných a iných návrhov na PP v zastavanom území i mimo neho v textovej,

tabuľkovej a grafickej časti postupovať v zmysle § 5 vyhlášky č. MŽP SR č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona.

Ovzdušie

Ovzdušie je ovplyvňované podobne ako vo väčšine obcí na Slovensku dymom zo spaľovania tuhých palív v kotolniach používaných na vykurovanie objektov, čo radíme k malým zdrojom znečistenia ovzdušia. Ďalej kvalitu ovzdušia v značnej miere znečisťujú exhaláty z automobilovej dopravy prechádzajúcej komunikáciami (oxidy dusíka, oxid uhoľnatý, uhľovodíky) a potom pachy z nedokonalého technického riešenia likvidácie tekutých odpadov z jednotlivých domov a taktiež pachy pochádzajúce z neporiadku a špiny nachádzajúcej sa v blízkosti domov niektorých občanov. Preto by mala byť hlavným opatrením na zníženie emisií zmena palivovej základne a prechod na spaľovanie pevného paliva s nízkym obsahom síry no a pomalý prechod na elektrické, plynové vykurovanie prípadne využívať palivovú základňu tepelné čerpadlá s nízkopotenciálnymi energetickými zdrojmi (slnko, bioplyn, pôda, geotermálna energia, podzemné pramene a pod.).

Priamo v riešenom území sa nenachádzajú veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. Na území okresu Liptovský Mikuláš sa priemerné ročné koncentrácie NO₂ pohybujú v intervale od 0 do 5 µg.m⁻² v najvyšších polohách Západných Tatier i Nízkych Tatier, od 5 do 10 µg.m⁻² v nižších polohách Západných i Nízkych Tatier vrátane ich podhoria, v intervale od 10 do 15 µg.m⁻² vo východnej časti Liptovskej kotliny a v intervale od 15 do 20 µg.m⁻² v západnej časti Liptovskej kotliny a nad 20 µg.m⁻² v bezprostrednom okolí najväčšieho sídla Liptovský Mikuláš. Priemerná ročná depozícia dusíka (NO, NO₂ a ich oxidačných produktov) emitovaného z domácich a zahraničných zdrojov sa pohybuje v intervale od 600 do 700 mg.N.m⁻² vo východnej časti Západných Tatier, Nízkych Tatier a Liptovskej kotliny, v intervale od 700 do 800 mg.N.m⁻² v centrálnej časti Západných i Nízkych Tatier a Liptovskej kotliny a v intervale od 800 do 1 000 mg.N.m⁻² v západnej časti Západných Tatier, Nízkych Tatier a Liptovskej kotliny.

Priemerné ročné koncentrácie SO₂ sa pohybujú v intervale od 0 do 5 µg.m⁻² v Západných Tatrách a Nízkych Tatrách, v intervale od 5 do 10 µg.m⁻² v podhorí Západných i Nízkych Tatier a východnej časti Liptovskej kotliny, v intervale od 10 do 15 µg.m⁻² v západnej a centrálnej časti Liptovskej kotliny a v intervale od 15 do 20 µg.m⁻² v bezprostrednom okolí najväčšieho sídla Liptovský Mikuláš. Priemerná ročná depozícia síry (SO₂ a síranov) emitovanej z domácich a zahraničných zdrojov sa pohybuje v intervale od 2 000 mg.S.m⁻² do 2 500 mg.S.m⁻².

K najväčším znečisťovateľom ovzdušia podľa množstva emisií za rok 2010 (SHMÚ - veľké a stredné zdroje v Žilinskom kraji, BA 2012) :

Tuhé znečisťujúce látky		
	Prevádzkovateľ / zdroj	okres
1	Mondi SCP, a.s. RBK	Ružomberok
2	TEHOS, s.r.o. DK	Dolný Kubín
3	OFZ, a.s. Istebné	Dolný Kubín
4	Swedwood Slovakia, s.r.o. prevádzka Závažná Poruba	Liptovský Mikuláš
SO ₂		
	Prevádzkovateľ / zdroj	okres
5	OFZ, a.s. Istebné	Dolný Kubín
6	Mondi SCP, a.s. RBK	Ružomberok
NO _x		
	Prevádzkovateľ / zdroj	okres
7	Mondi SCP, a.s. RBK	Ružomberok
8	OFZ, a.s. Istebné	Dolný Kubín
9	Speciality Minerals Slovakia, RBK	Ružomberok
10	Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o. Liptovský Hrádok	Liptovský Mikuláš
11	Tehos, s.r.o. DK	Dolný Kubín
CO		
	Prevádzkovateľ / zdroj	okres
12	OFZ, a.s., Istebné	Dolný Kubín
13	Mondi SCP, a.s. RBK	Ružomberok
14	Swedwood Slovakia, s.r.o. prevádzka Závažná Poruba	Liptovský Mikuláš
15	Rettenmeier Tatra Timber, s.r.o. Liptovský Hrádok	Liptovský Mikuláš
16	LMT Liptovský Mikuláš	Liptovský Mikuláš

Biota

Biota predstavuje jednu z najdynamickejších zložiek prírody. V súvislosti so starostlivosťou o životné prostredie sú niektoré prvky bioty veľmi vhodnými indikátormi jeho kvality. Je súčasťou a veľmi významnou a nezastupiteľnou zložkou životného prostredia, či už v rámci poľnohospodárskej pôdy alebo lesných pozemkov. Jedná sa o prítomnosť rastlinných a živočíšnych druhov vrátane ich správania. Významným faktorom je pomer

zastúpenia a prítomnosť nepôvodných druhov, u ktorých je snaha o ich odstránenie. Na podporu pôvodných druhov je možné prijať opatrenia na ich umelé doplnenie v súlade so stanovíšnými podmienkami biotopov.

• **Rozbor faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia**

Prirodzené negatívne prvky predstavujú negatívne faktory v krajine, ktoré vznikajú v dôsledku pôsobenia prirodzených síl – prirodzené katastrofy, prirodzené degradačné procesy, prirodzená radiácia, vulkanizmus, seizmické procesy, sopečná činnosť a pod. Tieto faktory životného prostredia v krajine pôsobia v dôsledku evolučných procesov, na ktoré sa organizmy adaptujú.

Môžeme sem zaradiť :

Radónové riziko

Radioaktivita patrí medzi nepriaznivé geologické faktory životného prostredia. Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má zvlášť škodlivé účinky radioaktívny plyn radón a produkty jeho radioaktívnej premeny. Riešené územie patrí do kategórie nízkeho až vysokého radónového rizika (Atlas krajiny SR). Nachádzajú sa tu 3 plochy vysokého radónového rizika (cintorín na Dlhej Lúke, nad lokalitou IBV Mlyn Kvačany, medzi Strediskom zimnej údržby cesty II/584 a hranicou TANAP-u) a 4 plochy stredného radónového rizika (medzi kaplnkou pri poľnej ceste do Lipt. Matiašoviec a trasou VN 22 kV č. 211, okolo VN 22 kV linky č. 211 a 4-mi existujúcimi rodinnými domami v časti zvanej Ponad Sady, nad PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany a posledná je v Kvačianskej doline pri náučnom chodníku medzi časťou zvanou Hladká Skalka a Roháč). Tieto plochy stredného a vysokého radónového rizika môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia takéhoto územia je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného prostredia.

Seizmicita územia

Z hľadiska ohrozenia územia seizmicitou (Atlas krajiny SR, 2002) sa na riešenom území pohybuje makroseizmická intenzita okolo 6 OMSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží (Atlas krajiny SR, 2002) sa pohybuje v intervale 0,70 – 0,79 m.s⁻².

Erózia pôdy

Z hľadiska potenciálnej vodnej erózie pôdy (Atlas krajiny SR, 2002) priestor riešeného územia je zaradený do kategórie strednej erózie (0,51 – 1,50 mm.rok⁻¹), silnej erózie (1,51 – 5,00 mm.rok⁻¹) až veľmi silnej erózie (5,01 – 15,00 mm.rok⁻¹). Pri porovnaní aktuálnej a potenciálnej vodnej erózie v riešenom území sa prejavuje vysoký ekostabilizačný význam lesných porastov v členitom reliéfe Západných Tatier, Nízkyh Tatier i Chočských vrchov. Pôdy ohrozené veternou eróziou sa v riešenom území nenachádzajú.

Kontaminácia pôdy

Kontaminácia pôdy patrí k stresovým faktorom z hľadiska kvality poľnohospodárskeho pôdneho fondu. Z hľadiska kontaminácie pôd (Atlas krajiny SR, 2002) sa na území k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka nachádzajú nekontaminované pôdy, resp. mierne kontaminované pôdy. Z hľadiska náchylnosti pôd na acidifikáciu (Atlas krajiny SR, 2002) na riešenom území prevládajú pôdy nenáchylné na acidifikáciu – karbonátové pôdy. Súčasne sa v území nachádzajú pôdy s nižšou pufracnou schopnosťou stredne náchylné na acidifikáciu a malom zastúpení aj pôdy na minerálne chudobných substrátoch náchylné na acidifikáciu.

Geodynamické javy

V riešenom území sa vyskytujú krasové javy a svahové poruchy na paleogéne. Územie sa vyznačuje slabou až strednou náchylnosťou na zosúvanie (Atlas krajiny SR, 2002). Územie nie je ohrozené výmoľovou eróziou ani snehovými lavínami.

Znečistenie vôd

Vo vlastnom riešenom území obce a ani v jeho okolí nie je na recipientoch územia sledovaná kvalita povrchových vôd. Najbližšie sa znečistenie povrchových vôd hodnotí na profiloch Váh – Okoličné a Váh – Lisková. V obci Kvačany nie je vybudovaná verejná splašková kanalizácia s vlastnou ČOV. V riešenom území k znečisťovateľom povrchových vôd patria najmä plochy trvalého osídlenia a poľnohospodárstvo. V území sa uplatňuje potenciálne možné ohrozenie podzemných vôd v nive Kvačianky, ktorá je dostatočne priepustná na odnos znečisťujúcich látok. Kvalita podzemných vôd z.ú. obce je ovplyvňovaná najmä antropogénnym znečistením (osídlenie). Avšak vzhľadom na súčasný charakter využívania riešeného územia nie je predpoklad žiadnej významnej kontaminácie podzemných ani povrchových vôd.

Znečistenie ovzdušia

Kvalita ovzdušia v regióne záujmového územia obce je ovplyvňovaná existujúcimi malými zdrojmi znečisťovania ovzdušia nachádzajúcimi sa priamo v z.ú. obce Kvačany a okolitých susediacich obciach, ako aj významnejšími zdrojmi v širšom okolí. Podiel na znečistení ovzdušia v území má najmä automobilová doprava a vplyv emisií zo vzdialených zdrojov. Priamo v riešenom území sa nenachádzajú veľké a stredné zdroje znečisťovania ovzdušia. K významnejším zdrojom znečisťovania ovzdušia v riešenom území patrí iba tranzitná doprava na štátnej ceste II/584 Liptovský Mikuláš – Zuberec.

Hluk

V riešenom území sa významné zdroje hluku nenachádzajú.

Nelegálne skládky odpadov

Na území obce Kvačany sa nenachádzajú žiadne zariadenia na nakladanie s odpadmi. Zber separovaných druhov odpadov a odvoz je riešený súkromnými špecializovanými firmami. Dočasný zberný dvor separovaného odpadu - papier, sklo, plasty, kov, textil je riešený na začiatku Dlhej Lúky. Zmesový komunálny odpad sa uskladňuje na skládke TKO Partizánska Ľupča. Nelegálne skládky nie sú v súčasnosti v rámci riešeného územia evidované.

V minulosti boli evidované 2 skládky - jedna odvezená a jedna odvezená / upravená skládka (obe medzi ľavoým brehom Kvačianky a cestou III/2350, prvá cca 500 m od katastrálnej hranice s Lipt. Sielnicou, druhá pri bytovom dome na začiatku z.ú.). Niekdajšia sanovaná / rekultivovaná lokalita bola v riešenom území vedená ako „Kvačany – skládka I“. Ako pravdepodobná environmentálna záťaž je evidované Kvačany - hnojisko Kamenisté, s prioritou riešenia 2 - stredná (označenie LM 008).

Ohrozenie rastlinstva a živočíšstva

Samotný charakter riešeného územia Kvačian, klimatické pomery, konfigurácia terénu, hustota osídlenia, poľnohospodárske využitie územia, prítomnosť rozsiahlych lesných ekosystémov, vysoké zastúpenia trvalých trávnych porastov doplnených nelesnou drevinou vegetáciou a dobrá prepojenosť na okolité pohoria dáva predpoklad na pomerne zachovalej pôvodnej biote. Rastlinné a živočíšne spoločenstvá majú v riešenom území vytvorené dostatočné podmienky nielen na prežitie v refúgiách, ale aj dostatočný priestor na svoju existenciu pri plnení základných ekologických funkcií v krajine. Kvalitu komplexu okolitých pohorí Západné Tatry a Chočské vrchy a ich geomorfologických jednotiek vo väzbe na okolité pohoria reprezentuje kvalitná sieť biocentier, biokoridorov a množstvo genofondových lokalít s typickými druhmi územia.

Ohrozenie prvkov RÚSES

Na ohrození vegetácie v okrese Liptovský Mikuláš sa podieľa viacero negatívnych faktorov a to predovšetkým priemyselné emisie, dopravné exhaláty, cestovný ruch a rekreácia i lesohospodárske a vodohospodárske aktivity a pod. Súvislejšie oblasti ohrozenia a poškodenia lesných ekosystémov sa nachádzajú predovšetkým v Západných a Nízkych Tatrách, kde pretrváva vysoký podiel náhodnej ťažby na celkovej ťažbe drevnej hmoty, pričom najvýznamnejšími škodlivými činiteľmi podieľajúcimi sa výraznou mierou na zlom zdravotnom stave lesov sú emisie. Negatívny vplyv na neuspokojivý zdravotný stav lesov má pôsobenie i iných antropogénnych škodlivých činiteľov (neúmeraná ťažba dreva nezodpovedajúca prirodzeným podmienkam, výrub prirodzených spoločenstiev, športovo-rekreačná činnosť, požiare, poškodzovanie lesa) i prírodných škodlivých činiteľov (abiotických a biotických) a ekologických zmien.

Rovnako sa na celom území okresu vyskytuje poškodzovanie prírodného prostredia v dôsledku nízkej environmentálnej úrovne veľkej časti obyvateľstva (výruby stromov, čierne skládky, znečisťovanie vodných tokov a pod.).

Antropogénne negatívne prvky – ide o všetky hmotné i nehmotné prejavy ľudských aktivít, ktoré nepriaznivo ovplyvňujú prirodzený vývoj ekosystémov a životné prostredie. V zmysle zaťaženia okresov stresovými faktormi je riešené územie Kvačian v kategórii „silné“ a z hľadiska zastúpenia ekologicky významných prvkov v okrese je predmetné územie hodnotené ako „veľmi veľké“ (Atlas krajiny SR, 2002). K antropogénnym negatívnym prvkom radíme :

Sídelné areály

Sídla mestského typu (Liptovský Mikuláš, Liptovský Hrádok) svojimi priemyselnými zónami a areálmi skladov a komunálneho hospodárstva sa izolujú prevažnou časťou obytných zón od okolitej krajiny a vytvárajú „tvrdý“ prechod medzi urbanistickým útvarom a nadväzujúcim poľnohospodárskym a lesným pôdnym fondom.

Obec Kvačany patrí medzi vidiecke sídla okresu Liptovský Mikuláš. Riešené územie (k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka) predstavuje priestory mimo ťažísk osídlenia. Vidiecke sídla majú okrem obytnej funkcie významnú rekreačnú funkciu. Vidiecke sídla bez rozsiahlych výrobných zariadení prechádzajú do okolitej krajiny „mäkko“ prostredníctvom záhradnej zelene a individuálnej bytovej výstavby.

Rekreačné areály

Územie okresu Liptovský Mikuláš plošne pokrývajú rekreačné krajinné celky (RKC) Liptovský Mikuláš a okolie, Západné Tatry, Liptovská Mara a Kvačany, Biely a Čierny Váh, Boce. Návrh rozvoja rekreačných priestorov a útvarov vyššieho významu v riešenom území Kvačian predstavuje rekreačný krajinný celok Liptovská Mara a Kvačany, kde patrí aj rekreačný priestorový útvar **AGL.RÚ Kvačany** - pozostávajúci z **SRTS Kvačany a SRTS Vyšné Matiašovce**. Stredisko sa nachádza v k.ú. Kvačany a k.ú. Lipt. Matiašovce, označenie má 5.19. Výmera AGL. RÚ Kvačany je 250 ha, v návrhu bude 520 ha. Denná návštevnosť je 100 L, v návrhu 400 L. Hlavnou formou je letný i zimný pobytový cestovný ruch v horách, doplnkovou vidiecky. Spôsob rozvoja územia - nová výstavba v SRTS Kvačany a SRTS Vyšné Matiašovce. Ochrana prírody pozostáva z ochranného pásma TANAP-u, CHVÚ Tatry, SKUEV0192, SKUEV0307. Limitom využitia územia je PHO zdrojov pitných vôd.

Poľnohospodárske areály

Na riešenom území sú vybudované dva poľnohospodárske areály PD Lipt. Hole Kvačany. Areál v k.ú. Dlhá Lúka je opustený a chátrajúci. Poľnohospodársky areál v k.ú. Kvačany je funkčný a aktívne využívaný pre poľnohospodársku výrobu. Oba poľnohospodárske areály sú lokalizované v okrajovej časti zastavaného územia obce. Poľnohospodárske areály predstavujú potenciálny zdroj kontaminácie pôdy a vody cudzorodými látkami, čo má za následok ničenie prirodzeného zloženia bioty, prebujenosť hlavne ruderálnej vegetácie a celkovú zmenu zloženia bioty. Intenzívne využívaná orná pôda zoskupená do veľkoblokových pozemkov je silným priestorovým bariérovým prvkom ovplyvňujúcim ekologickú stabilitu a tvorbu územného systému ekologickej stability.

Priemyselné a ani ťažobné areály sa v riešenom území nevyskytujú.

- **Rozbor faktorov pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia**

K faktorom, ktoré pozitívne ovplyvňujú kvalitu životného prostredia radíme predovšetkým :

- osobitne chránené časti prírody a krajiny : NPR Kvačianska dolina, NPR Suchá dolina, TANAP, CHVÚ Chočské vrchy, ÚEV Prosečné, ÚEV Tatry, navrhovaný CHA Suchá
- prvky územného systému ekologickej stability : biocentrum nadregionálneho významu (NRBc Prosečné, NRBc Západné Tatry), biokoridor nadregionálneho významu (NRBk vodný tok Suchý potok – Kvačianka), genofondová lokalita (Suchý potok)
- prírodné zdroje : ochranné lesy, lesy osobitného určenia, ochranné pásmo vodárenských zdrojov (Dlhá Lúka, vrt CH-4), navrhovaná CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov, ochranné pásmo III° prírodného liečivého zdroja v Lúčkach
- reprezentatívne potenciálne geoeosystémy
- kultúrno-historické hodnotné formy využívania krajiny: terasové pole, mikroštruktúra ornej pôdy (pásové polia) so znakmi pôvodného obhospodarovania
- prvky pamiatkovej ochrany ako je archeologické nálezisko niekdajšie púchovské hradisko Kvačany, Dlhá Lúka, poloha "Hrádková", nehnuteľné národné kultúrne pamiatky Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej, vodný mlyn v lokalite Oblazy, vodný mlyn a píla v lokalite Oblazy

Z hľadiska starostlivosti o životné prostredie ÚPN-O Kvačany navrhuje :

- a.) pre umocnenie ekostabilizačných kvalít biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov v území podporovať a vytvárať podmienky pre lesné biocenózy, krovinu vegetáciu a TTP s extenzívnym využívaním, zachovať a rekonštruovať najvzácnejšie fragmenty horských lúk s ich pôvodnou biodiverzitou, akceptovať prvky ÚSES ako územia s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich takými aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia
- b.) intenzívnejšie využiť ešte ostávajúce voľné plochy v zastavanom území obce pričom nevyčleňovať plochy pre stavby, ktoré by mohli neprímeraným hlukom, zápachom, resp. prachom obťažovať obyvateľov obce priamo v obytom území
- c.) zohľadniť všetky zložky životného prostredia, ktorými sú voda (ochrana čistoty podzemných a povrchových vôd), pôda (ochrana pôdneho fondu), ovzdušie (ochrana čistoty ovzdušia), biota (územný priemet ekologickej stability krajiny), návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi (konceptia zberu, triedenia, využívania, úpravy a zneškodňovania odpadov)
- d.) zachovať myšlienku trvalo udržateľného rozvoja spojenú so znižovaním potreby prírodných zdrojov a odpadov všetkého druhu s orientáciou na prírodné zdroje nevyčerpatelne a obnoviteľné, s minimalizáciou poškodzovania ekosystémov
- e.) pri návrhoch jednotlivých lokalít z hľadiska ochrany verejného zdravia dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho platných vyhlášok ako aj ustanovenia zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve

f.) rešpektovať ochranné pásmo pohrebísk 50m, v ich ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebničtvom (§ 15 ods. 7 zákona NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebničtvu)

g.) neuvažovať s rozšírením chovu hospodárskych zvierat v hospodárskych dvoroch, ktoré sú v kontakte s obytným a rekreačným územím, zároveň neuvažovať s budovaním výrobných prevádzok s nadmerným hlukom v blízkosti obytného a rekreačného územia

h.) pre umiestnenie telovýchovno - športových zariadení postupovať tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§ 22 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z.)

ch.) rešpektovať právne predpisy na úseku ochrany vôd t.j. zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a vykonávacie predpisy vydané na ich základe, pri ich dodržiavaní spolupracovať s orgánmi štátnej správy

i.) rešpektovať ochranné pásma všetkých vodárenských zdrojov (podzemných i povrchových), hospodárskych dvorov, navrhovanej ČOV a všetky ostatné v riešenom území obce, ktoré sú zároveň aj zakreslené do grafickej časti

j.) z hľadiska ochrany vôd rešpektovať PHO oboch vodných zdrojov, zabezpečiť územnú ochranu pre navrhovanú CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov, zároveň rešpektovať v k.ú. Kvačany v smere od východu až sever ochranné pásmo 3° prírodných liečivých zdrojov v Lúčkach v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 56/2005 Z.z.

k.) začať s realizáciou odkanalizovania obce podľa vydaného vodoprávneho oprávnenia so zaústením do novej mechanicko - biologickej ČOV umiestnenej na dolnom konci obce vo vzdialenosti cca 230 m od hranice z.ú. na Dlhej Lúke

l.) z hľadiska ochrany ovzdušia rešpektovať všetky právne normy a nevytvárať nové zdroje znečistenia ovzdušia a postupne znižovať počet malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (kotolí na tuhé palivo v rodinných domoch, kde je vykurovacím médiom uhlie, drevo) prechodom napr. na plynové, elektrické vykurovanie príp. na možnosť využívania alternatívnych zdrojov energií – solárnu, malé vodné elektrárne a pod.

m.) pre novú najmä priemyselnú výrobu a činnosti, ktoré by mohli mať väčší vplyv na kvalitu ovzdušia v obci, prihliadať na doporučené vzdialenosti od navrhovaných i už realizovaných obytných a rekreačných zón v obci v zmysle prílohy E, OTN ŽP 2111:KN

n.) rešpektovať možné negatívne ovplyvnenie hlukom v danom území z existujúcich a navrhovaných stavieb (rekreačné a športové zariadenia, prevádzkarne drobnej remeselnej výroby a služieb, výrobné areály a výrobné služby, komunikácie) vypracovaním hlukovej štúdie pre konkrétnu stavbu a lokalitu pri realizácii ÚPN-O, v ktorej budú ozrejmene hlukové pomery v danom území a podľa výsledkov hodnotenia budú navrhnuté také protihlukové opatrenia na navrhovaných stavbách, aby hlukové pomery v obytnom a rekreačnom prostredí boli v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku, vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z.

o.) všetky jestvujúce ale i navrhované, výhľadové komunikácie riešiť so spevneným povrchom s bezprašnou úpravou, zároveň rešpektovať vplyv emisnej záťaže z dopravy a parkovacích plôch na okolitú obytnú a rekreačnú zástavbu, v rámci realizácie ÚPN-O rešpektovať pôsobenie hluku z dopravy (štátna cesta, parkoviská, miestne komunikácie) na navrhovanú obytnú a rekreačnú zástavbu, ktoré účinky je potrebné preveriť hlukovou štúdiou a v prípade nepriaznivých dôsledkov navrhnúť protihlukové opatrenia

p.) časť riešeného územia obce spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika. Stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona č. 569/2007 Z.z. je potrebné vymedziť ako riziko stavebného využitia územia plochy so stredným (4 plochy) a vysokým (3 plochy) radónovým rizikom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s ich výskytom je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmenen a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

r.) pri ďalšom podrobnejšom projektovaní a realizácii stavebných a iných zámerov postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (PP) a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

s.) na lesnej pôde alebo vo vzdialenosti ochranného pásma do 50m od hranice lesného pozemku neumiestňovať nijaké aktivity v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení noviel a súvisiacich predpisov

t.) rešpektovať Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability v M 1: 10 000 (číslo 7), ktorý zohľadňuje požiadavky zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, požiadavky vyplývajúce z RÚSES okresu Liptovský Mikuláš, zásady ochrany prírody a tvorby krajiny v zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja a textovú časť ÚPN-O Kvačany

u.) rešpektovať pravdepodobnú environmentálnu záťaž (EZ) s názvom : LM 008 / Kvačany - hnojisko Kamenisté (EZ so strednou prioritou K 35-65) a evidovaných sanovaných / rekultivovaných lokalitu LM 005 / Kvačany - skládka I (bývalá skládka komunálneho odpadu), ktoré môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia predmetného územia. Obe plochy sú zakreslené do grafickej časti a dostatočne zohľadnené v texte návrhu ÚPN-O Kvačany.

v.) všetky návrhy a zámery, ktoré môžu mať pravdepodobne negatívny vplyv na sústavu NATURA 2000 pred zapracovaním do čistopisu ÚPN-O Kvačany vopred posúdiť v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

z.) rešpektovať opatrenia z Metodického usmernenia MDVRR SR, odboru územného plánovania z 26.03.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy a to najmä :

- opatrenia voči častejším intenzívnejším vlnám horúčav - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci najmä v jej z.ú., zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní, zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov a zabezpečiť výber drevín pre výsadbu meniacim sa klimatickým podmienkam

- opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie, zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie v blízkosti elektrického vedenia, zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii napr. výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných zábran

- opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody, zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach, podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných zdrojov vôd

- opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnejších zrážok - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci, osobitne v jej z.ú., zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí, usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení, zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy

• Zásady a opatrenia pre nakladanie s odpadmi

Základom stratégie hospodárenia s odpadmi v rámci SR je koncepcia založená na týchto princípoch :

- obmedzovanie vzniku odpadov
- znižovanie obsahu toxických látok v odpadoch
- zhodnotenie odpadov v čo najväčšej možnej miere
- tepelná úprava odpadov, pokiaľ ich nebolo možné inak využiť s cieľom získať energiu, znížiť objem a hmotnosť odpadov a znížiť obsah škodlivých látok v odpadoch
- skládkovanie odpadov v čo najmenej možnej miere

Predmetom riešenia odpadového hospodárstva je **Program odpadového hospodárstva obce**, ktorý obec priebežne aktualizuje. Je vypracovaný v súlade so zákonom č. 223/2001 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ďalej pri nakladaní s odpadom obec postupuje **v zmysle VZN č. 4/2012 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Kvačany**, s § 83 a súvisiacich ustanovení zákona č. 582/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov.

VZN č.4/2012 v časti IV. Nakladanie s odpadmi rieši najmä :

- spôsob ukladania **komunálneho odpadu (KO) a drobného stavebného odpadu (DSO)** je na vyhradených miestach, ako sú zberné nádoby 110 l, 120 l, 1100 l a veľkoobjemové kontajnery (§7)
- zákaz zmiešavať nebezpečný odpad ako sú opotrebované batérie a akumulátory, odpadové oleje a opotrebované pneumatiky s KO
- prepravu KO za účelom jeho zhodnocovania alebo zneškodňovania najmenej 1x za mesiac (§8)
- priestor, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky KO v rámci separovaného zberu
- podľa potreby najmenej 2x do roka zber a prepravu objemných odpadov za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a DSO
- do veľkoobjemových kontajnerov na cintoríne je možné ukladať len odpad z hrobov z cintorína
- spôsob nakladania s DSO (§9)
- zber KO a DSO (§10) spolu so sadzbou poplatku zaň určenou vo VZN č.3/2012 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

- separáciu zberu (§11) KO, ktorá sa rozčleňuje na obyčajné odpady kam patrí :

a.) papier a lepenka (200101), vrátane odpadov z obalov

- b.) sklo (200102), vrátane odpadov z obalov
 c.) plasty (200139), vrátane odpadov z obalov
 d.) kovy

a na *nebezpečné odpady* kam patrí :

- a.) batérie a akumulátory (200133)
 b.) elektrické zariadenia (200135)
 c.) elektronický šrot (200136)

- zber vyseparovaných zložiek sa realizuje nasledovne :

- a.) **zber papiera a lepenky** - sa uskutočňuje na zbernom dvore v Kvačanoch každú párnú sobotu od 9⁰⁰ - 12⁰⁰ hod, papier sa odovzdáva do umelých modrých 1100 l smerných nádob označených nápisom "PAPIER"
 b.) **zber skla** - sa uskutočňuje na zbernom dvore v Kvačanoch každú párnú sobotu od 9⁰⁰ - 12⁰⁰ hod, sklo vo všetkých farbách sa odovzdáva do umelých zelených 1100 l smerných nádob označených nápisom "SKLO"
 c.) **zber plastov** - sa uskutočňuje na zbernom dvore v Kvačanoch každú párnú sobotu od 9⁰⁰ - 12⁰⁰ hod, plasty sa odovzdávajú do umelých žltých 1100 l smerných nádob označených nápisom "PLASTY"
 d.) **zber kovov** - sa uskutočňuje na zbernom dvore v Kvačanoch každú párnú sobotu od 9⁰⁰ - 12⁰⁰ hod
 e.) **zber elektroodpadov a nebezpečných odpadov** (akumulátory a batérie) - sa uskutočňuje 2x do roka, odpady je potrebné priniesť v stanovenom čase na určené miesto, o dátume a mieste zberu informuje obec prostredníctvom miestneho rozhlasu

- intervaly vývozov sú dohodnuté medzi obcou a firmou vykonávajúcou zber

Obec je súčasťou **Združenia obcí Čistý Liptov**, ktoré zabezpečuje činnosti okolo zberu odpadu z obcí Beňadiková, Bobrovček, Bobrovník, Bukovina, Huty, Ižipovce, Jakubovany, Jamník, Kanská, Lipt. Anna, Lipt. Behárovce, Lipt. Kokava, Lipt. Ondrej, Lipt. Sielnica, Lipt. Trnovec, Lipt. Matiašovce, Pavlova Ves, Pavčina Lehota, Malé Borové, Veľké Borové a Závažná Poruba.

Firmy, ktoré spolupracujú s obcou a zabezpečujú vývoz vyseparovaného druhu odpadu sú Ľubčianka s.r.o. Lipt. Mikuláš (papier a lepenka, sklo, plasty, kovy), Sagi s.r.o., Žilina (papier), Pomocný anjel n.o., Podbiel (textil), OZO a.s., Lipt. Mikuláš (zmesový komunálny odpad), Elektro recycling s.r.o., Slovenská Ľubča (nebezpečný odpad). **Zmesový komunálny odpad je vyvázaný spomenutou firmou OZO a.s., Lipt. Mikuláš na regionálnu skládku odpadov v Partizánskej Ľupči.**

Na základe výkazu o komunálnom odpade za rok 2013 bolo z obce vyvezených 138,81 ton odpadu. Jednalo sa o 34,80 ton papiera a lepenky, 19,64 ton skla, 1,45 ton textilu, 6,42 ton plastov, 0,02 ton kovov, 76,48 ton zmesového komunálneho odpadu. K tomu ešte bol vyvezený nebezpečný odpad v množstve 0,72 ton z toho bolo 0,38 ton vyradených el. zariadení a 0,34 ton batérií a akumulátorov. **Takže celkovo bolo z obce v roku 2013 vyvezených 139,530 ton odpadu.** Pri počte obyvateľov 576 pripadlo na jedného obyvateľa 0,242 ton ročne odpadu.

Prehľad druhu odpadu a príslušného množstva je zhrnutý v nasledovnej tabuľke :

Názov odpadu	množstvo (v tonách)
papier a lepenka	34,80
sklo	19,64
textil	1,45
plasty	6,42
kovy	0,02
nebezpečný odpad	0,72
zmesový komunálny odpad	76,48
Spolu za rok 2013	139,53 ton

Na základe stavu počtu odpadu v roku 2013 a počtu obyvateľov predpokladáme, že pri náraste počtu obyvateľov v rámci **I. Etapy Návrhu** (obdobie do roku cca 2030) **o 498 obyvateľov bude nárast o 120,635 ton odpadu.** Ak by bol záujem o výstavbu ešte väčší a navrhované plochy by boli zaplnené na 100% je v **II. Etape Výhľade** (časové obdobie do roku cca 2040) **počítané s nárastom o 22 obyvateľov teda o 22,044 ton odpadu.** Takže celkový nárast oproti terajšiemu stavu by predstavoval 142,679 ton odpadu.

Predpokladaný prehľad nárastu odpadu v tonách :

Obec Kvačany	Počet obyvateľov	Množstvo odpadu v tonách spolu
Stav k roku 2013	576	139,530
I. Etapa_Návrh do roku cca 2030	1074	260,165
II. Etapa_Výhľad do roku cca 2040	1165	282,209

Keďže v obci nie je riešená splašková kanalizácia zber, prepravu a zneškodňovanie kalov zo žump môže vykonávať len subjekt, ktorý má na túto činnosť príslušné povolenie. Vlastníci príp. užívatelia žump sú povinní zabezpečiť zber kalov na vlastné náklady výlučne prostredníctvom takéhoto subjektu.

Biologický rozložiteľný odpad tvoriaci až 30 - 45% z celkového množstva odpadu akými sú rastlinné odpady (kvety, pokosená tráva, konáre, trstie, zhnité ovocie, vypletá burina, zemina), odpady z kuchyne (zvyšky z čistenia ovocia a zeleniny, zvyšky jedál, potraviny, kávový lúh, potravinami znečistený papier) a iný organický odpad (popol z dreva, hobliny, drevené piliny, hnoj a trus, papierové obrúsky, servítky) si môže každý človek bývajúci v rodinnom dome alebo aj taký, ktorý má len záhradku kompostovať sám a tým pádom ušetriť peniaze, ktoré musí zaplatiť za vyprázdňovanie kuka nádob a nakoniec získa kvalitné hnojivo pre svoju záhradku. Pre takýto druh odpadu aj navrhujeme novú plochu v JZ časti za z.ú. na Dlhej Lúke a to skládku biologického odpadu s prízjazdom z poľnej cesty smerujúcej do Liptovskej Sielnice.

Všetky druhy odpadov vznikajúce v obci sú zhodnocované (materiálovo, kompostovaním) alebo zneškodňované (skládkovaním mimo obce príp. iným spôsobom). Ukladať odpady na iné miesta ako aj spaľovať komunálny odpad produkujúci škodlivé látky je zakázané. Separácia TKO, obecná osвета, kompostovanie biologického odpadu vo vlastných zariadeniach občanov, odovzdávanie do zberných surovín znížilo za posledné roky množstvo odpadov v obci a pomohlo tak životnému prostrediu, v ktorom ľudia žijú.

Z hľadiska odpadového hospodárstva ÚPN-O Kvačany navrhuje :

a.) pri návrhu zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi vychádzať z legislatívy o odpadoch a to zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov so zameraním na § 39 a vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších doplnkov

b.) postupne odstraňovať divoké skládky vytvárané občanmi, ktoré môžu byť roztrúsené na rôznych miestach v k.ú. obce (zväčša okolo vodných tokov, pri vedľajších komunikáciách a pod.), nakoľko tieto skládky sú zdrojom nebezpečných látok – infekcií, prenášačov pôvodcov ochorení, zápachu a v neposlednom rade esteticky narušajú krajinu

c.) predchádzať vzniku odpadu či už obecnou osvetou, odovzdávaním odpadu do zberných surovín, ktorým sa znížilo za posledné roky množstvo odpadov v obci, pokračovať v zbere separovaného odpadu

d.) separovaný zber zaviesť úplne v celej obci teda aj na všetkých nových a výhľadových lokalitách, aby občania mali blízko napr. k zberným nádobám na textil, sklo, plasty, papier príp. lepenku, aby každý rodinný dom mal svoju "kuka nádobu"

e.) tým pádom vytvárať podmienky pre zhodnocovanie odpadov (separovaný zber papiera, textílií, skla, umelohmotných fliaš a obalov, veľkoobjemových odpadov, vyradenej bielej techniky, kovov a pod.)

f.) množstvo odpadov rastlinného pôvodu premeniť na kompost, ktorým sa spätne vylepšuje úrodnosť pôdy a minimalizuje alebo úplne obmedzuje používanie priemyselných hnojív, ktoré sú často zdrojom znečisťovania podzemných aj povrchových vôd, pre túto možnosť vytvoriť v obci na určenom mieste skládku biologického odpadu

g.) ako poslednú možnosť brať do úvahy bezpečné uskladnenie odpadu na riadených skládkach, ktoré musia spĺňať požiadavky na ochranu životného prostredia, prípadne ich využitie v spaľovniach na získanie energie

h.) zvýšiť čistenie odpadových vôd realizovaním kanalizačných trás v celej obci ako aj na navrhovaných a výhľadových lokalitách, zaústenie nových trás bude do novej mechanicko - biologickej ČOV na začiatku obce

ch.) v prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie (§ 41 zákona č. 355/2007 Z.z.)

i.) všetky otázky ohľadom odpadového hospodárstva riešiť vo VZN obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Kvačany, spracovaného v súlade s legislatívou o odpadoch - zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov so zameraním na § 39 a vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších doplnkov

2.14 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ, DOBÝVACÍCH PRIESTOROV A SVAHOVÝCH DEFORMÁCIÍ

V riešenom území obce Kvačany sa **nenachádzajú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana nerastných surovín** ako sú výhradné ložiská s určeným dobývacím priestorom (DP), výhradné ložiská v chránenom ložiskovom území (CHLU), výhradné ložiská s vydaným osvedčením o výhradnom ložisku (OVL), ložiská nevyhradeného nerastu. Neevidujeme tu ani staré banské diela v zmysle § 35 ods. 1 Zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon). Zároveň tu nie ani určené prieskumné územie pre vyhradený nerast.

V riešenom území obce Kvačany je **zaregistrovaných 24 miest plošne väčších i menších, kde sú zaevidované svahové deformácie** (zosuvy) Štátnym geologickým ústavom Dionýza Štúra, Bratislava. V južnej časti

k.ú. Dlhá Lúka v blízkosti k.ú. Lipt. Sielnica sa nachádza 5 potenciálnych zosuvov a zvyšných 19 sa nachádza v k.ú. Kvačany. Okrem dvoch sú všetky sústredené v línii medzi Suchým potokom na juhu a potokom Jamník na severe až SV, zo západnej strany smerujú k línii trasy VN 22 kV č. 211. Prvý zosuv je zhruba na mieste, kde sa linka č. 211 VN 22 KV spája dohromady z troch smerov, pričom jeden smer končí v trafostanici TS3_Kvačany_ZŠ. Z východnej strany sú zosuvy lokalizované až do blízkosti Suchej doliny a Strediska zimnej údržby cesty II/584 Lipt. Matiašovce - Huty. **Z týchto zosuvov je jeden aktívny (cca 300 m nad obecnou strelnicou), jeden je stabilizovaný (oproti kostolu nad záhradami rodinných domov) a ostatné sú potenciálne. Zvyšné dva zosuvy sú vedené ako stabilizované a druhý menší je potenciálny.** Ten väčší stabilizovaný je lokalizovaný medzi Hladkou skalkou, Ostrým vrchom a Roháčom. Druhý menší potenciálny začína cca 400 m pred ukončením cesty II/584 v k.ú. Kvačany, nakoľko následne prechádza do k.ú. Huty.

Zosuvy v k.ú. Dlhá Lúka sú nasledovné :

- **reg. č. 52436** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, čelo deformácie zasahuje do vodného toku, pramene početné, priemerná dĺžka 170 m, priemerná šírka 55 m, tvar deformácie prúdový, prírodné príčiny sú vývery podzemnej vody, vztlakové účinky podzemných vôd

- **reg. č. 52432** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerný sklon svahu 11°, priemerná dĺžka 150 m, priemerná šírka 280 m, celková plocha 2,6 ha, tvar deformácie plošný, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia

- **reg. č. 61849** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 12°, celková plocha 4 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia

- **reg. č. 72286** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 11°, celková plocha 9,4 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia

- **reg. č. 72287** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 14°, celková plocha 1,6 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a podzemné vody

Zosuvy v k.ú. Kvačany sú nasledovné :

- **reg. č. 52435** - potenciálny, svah suchý, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerná dĺžka 75 m, priemerná šírka 170 m, tvar deformácie plošný, prírodné príčiny sú klimatické faktory

- **reg. č. 52434** - potenciálny, svah suchý, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerná dĺžka 320 m, priemerná šírka 150 m, tvar deformácie plošný, prírodné príčiny sú klimatické faktory

- **reg. č. 72500** - stabilizovaný, svah suchý, priemerný sklon svahu 9°, celková plocha 6,3 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory

- **reg. č. 72224** - potenciálny, svah suchý, priemerný sklon svahu 13°, celková plocha 3,7 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory

- **reg. č. 52352** - potenciálny, suchý svah, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerný sklon svahu 8°, priemerná dĺžka 75 m, priemerná šírka 80 m, celková plocha 2,9 ha, tvar deformácie plošný, prírodné príčiny sú klimatické faktory

- **reg. č. 52349** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, čelo deformácie zasahuje do vodného toku, priemerný sklon svahu 10°, priemerná dĺžka 500 m, priemerná šírka 375 m, celková plocha 21,5 ha, tvar deformácie plošný, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia

- **reg. č. 54641** - potenciálny, suchý svah, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerný sklon svahu 18°, priemerná dĺžka 100 m, priemerná šírka 175 m, celková plocha 3,5 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory

- **reg. č. 54642** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerný sklon svahu 10°, priemerná dĺžka 300 m, priemerná šírka 175 m, celková plocha 10 ha, tvar deformácie plošný, prírodné príčiny sú klimatické faktory

- **reg. č. 62437** - potenciálny, svah s výskytom prameňov a mokrín, priemerný sklon svahu 10°, celková plocha 34,5 ha, prírodné faktory sú klimatické faktory a podzemné vody, sanácia odvodnenie

- **reg. č. 62435** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 14°, celková plocha 7 ha, prírodné faktory sú klimatické faktory, sanácia odvodnenie

- **reg. č. 54643** - potenciálny, svah s výskytom prameňov a mokrín, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerný sklon svahu 10°, celková plocha 12,1 ha, prírodné faktory sú klimatické faktory,

- **reg. č. 62747** - aktívny, svah s výskytom prameňov a mokrín, priemerný sklon svahu 14°, celková plocha 4,5 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia

- **reg. č. 52350** - potenciálny, svah s výskytom prameňov a mokrín, čelo deformácie zasahuje do vodného toku, priemerný sklon svahu 13°, priemerná dĺžka 375 m, priemerná šírka 1375 m, celková plocha 57,8 ha, tvar deformácie plošný, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia

- **reg. č. 72502** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 11°, celková plocha 15,8 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia

- **reg. č. 72236** - potenciálny, svah suchý, priemerný sklon svahu 12°, celková plocha 5,4 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia
- **reg. č. 72501** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 7°, celková plocha 7,8 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia
- **reg. č. 72237** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 8°, celková plocha 6,8 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory a bočná hĺbková erózia, abrázia
- **reg. č. 72498** - stabilizovaný, svah s výskytom mokrín, priemerný sklon svahu 30°, celková plocha 28 ha, prírodné príčiny sú klimatické faktory
- **reg. č. 55971** - potenciálny, svah s výskytom mokrín, nemá vzťah k vodným tokom ani nádržiam, priemerný sklon svahu 30°, priemerná dĺžka 250 m, priemerná šírka 250 m, celková plocha 6,6 ha les smer Huty, prírodné príčiny všeobecné

Z hľadiska prieskumných území, chránených ložiskových území, dobývacích priestorov a svahových deformácií ÚPN-O Kvačany navrhuje :

- a.) evidované zosuvné územia zakreslené vo výkresoch grafickej časti a popísané v texte v kap. 2.14 (svahové deformácie) vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD
- b.) podľa § 20 ods. 1 geologického zákona zohľadniť výsledky geologických prác, v tomto prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1:50 000, Šimeková, Martinčeková a kol., 2006
- c.) podľa § 20 ods. 3 geologického zákona vymedziť ako riziko stavebného využitia územia výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.
- d.) prieskumné územia, chránené ložiskové územia, dobývacie priestory, staré banské diela sa v riešenom území obce nanachádzajú

2.15 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU napr. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE, ÚZEMIE ZNEHODNOTENÉ ŤAŽBOU

O záplavovom území ako sprievodnom javu rozkolísania hladiny vody v korytách riek, miestnych potokov je písané v kapitole č. 2.12.2 Vodné hospodárstvo, časť Vodné toky. O území znehodnotenom ťažbou je písané v predchádzajúcej kapitole č. 2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území, dobývacích priestorov a svahových deformácií.

2.16 VYHODNOTENIE DÔSLEDKOV STAVEBNÝCH ZÁMEROV A INÝCH NÁVRHOV NA POĽNOHOSPODÁRSKEJ PÔDE

Pri navrhovaní nových stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde (PP) sme postupovali v zmysle § 13 ods. 1 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákona"). Pri obstarávaní a následnom spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie dbáme na ochranu PP a riadime sa zásadami ochrany PP podľa § 12. Poľnohospodárska pôda je navrhnutá na stavebné účely a iné nepoľnohospodárske účely len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu podľa požiadaviek, ktoré vznikli v procese obstarávania.

Dôsledky stavených zámerov a iných návrhov na PP sú vyhodnocované v zmysle § 5 vyhl. č. 508/2004 Z.z., ktorou sa vykonáva § 27 zákona v textovej, tabuľkovej a grafickej časti v zastavanom území obce i mimo neho. Výška odvodov za trvalé odňatie PP spolu so zoznamom najkvalitnejších pôd je stanovená podľa nariadenia vlády SR č. 58/2013 o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber PP.

Charakteristika druhov pozemkov

V riešenom území obce Kvačany sa nachádzajú 2 katastrálne územia a to Kvačany (č. 830101) s výmerou 1635,8080 ha a menšie Dlhá Lúka (č. 830097) s výmerou 607,7149 ha (27,08%). Spolu výmera predstavuje 2243,5229 ha. V Kvačanoch i na Dlhej Lúke je poľnohospodárskej pôdy veľmi málo. Je to len 346,6123 ha t.j. 21,19 % v Kvačanoch. Na Dlhej Lúke aj keď má menšiu katastrálnu výmeru je poľnohospodárskej pôdy o trochu viac a to 202,2407 ha t.j. 33,27%.

Nepoľnohospodárska pôda v Kvačanoch je zastúpená až vo výmere 1289,1957 ha, čo predstavuje 78,81 % z celkovej výmeru k.ú. Kvačany. Na Dlhej Lúke je to 405,4742 ha, čo je 66,73 %. Z tejto plochy je najviac lesných

pozemkov (v Kvačanoch 1180,7242 ha t.j. 72,18%, na Dlhej Lúke 363,2865 ha t.j. 59,78%) a tie dodávajú aj celkový výraz krajinnému charakteru oboch k.ú. na členitom, v Kvačianskej doline až kaňonovitom reliéfe.

Z poľnohospodárskej pôdy sú najviac zastúpené v Kvačanoch trvalé trávnaté porasty 252,9414 ha (15,47%), ornej pôdy je pomerne málo 83,3610 ha (5,09%) a záhrad je 10,3099 ha (0,63%). Na Dlhej Lúke je to podobné. Tu je najviac trvalých trávnatých porastov 163,7974 ha (26,95%), potom ornej pôdy 35,9654 ha (5,92%) a záhrad je najmenej a to 2,4779 ha (0,40%).

Identifikačný znak položiek KN v k.ú. Kvačany /11/2015) :

Katastrálne územie (k.ú.) Kvačany	č. 830101
Počet parcel „C“	2283
Počet parcel „E“	684
Počet listov vlastníctva	959
Počet vlastníkov	9365
Počet stavieb	176

Identifikačný znak položiek KN v k.ú. Dlhá Lúka /11/2015) :

Katastrálne územie (k.ú.) Dlhá lúka	č. 830097
Počet parcel „C“	1295
Počet parcel „E“	304
Počet listov vlastníctva	527
Počet vlastníkov	4068
Počet stavieb	100

Prehľad ÚHDP v k.ú. Kvačany (11/2015) :

Druh pozemku	Výmera v ha	%
Orná pôda	83,3610	5,09
Záhrady	10,3099	0,63
Trvalé trávnaté porasty	252,9414	15,47
Poľnohospodárska pôda spolu	346,6123	21,19
Lesné pozemky (LP)	1180,7242	72,18
Vodné plochy (VP)	10,4295	0,63
Zastavané plochy a nádvorcia (ZP)	41,7074	2,55
Ostatné plochy (OP)	56,3346	3,45
Spolu LP, VP, ZP, OP	1289,1957	78,81
Celková výmera k.ú. Kvačany	1635,8080	100,00

Prehľad ÚHDP v k.ú. Dlhá Lúka (11/2015) :

Druh pozemku	Výmera v ha	%
Orná pôda	35,9654	5,92
Záhrady	2,4779	0,40
Trvalé trávnaté porasty	163,7974	26,95
Poľnohospodárska pôda spolu	202,2407	33,27
Lesné pozemky (LP)	363,2865	59,78
Vodné plochy (VP)	1,1835	0,19
Zastavané plochy a nádvorcia (ZP)	16,4514	2,71
Ostatné plochy (OP)	24,5528	4,05
Spolu LP, VP, ZP, OP	405,4742	66,73
Celková výmera k.ú. Kvačany	607,7149	100,00

Charakteristika bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek

Pôdu definujeme ako samostatný útvar, ktorý vznikol premenou vrchnej časti zemskej kôry pôsobením pôdotvorných činiteľov, ktorými sú: materská čiže pôdotvorná hornina, reliéf (tvary zemskeho povrchu a geologické procesy, ktoré na ňom prebiehajú), podnebie, organizmy (rastliny, živočíchy, mikroorganizmy), podzemná i povrchová voda, vek pôdy a činnosť človeka. Pôda nie je stála. Zmenou niektorého z pôdotvorných činiteľov dochádza postupne k zmenám jej vlastností. Na charakter pôd a ich kvalitu zásadne vplyva najmä človek. Rozsiahlym odlesňovaním a rozoraním strmých svahov už v dávnej minulosti došlo k odplavovaniu pôdnych častíc, k deštrukcii pôdnych horizontov a tým sa kvalita, úrodnosť pôdy znižovala. Tento proces žiaľ pokračuje i v súčasnosti.

Zloženie pôd a ich skeletnosť závisí od horninového zloženia, reliéfu, geomorfologických procesov, podnebia, pôsobenia rastlín a mikroorganizmov, látkovej výmeny a hydrologických pomerov. Na poľnohospodársky

využívaných pozemkoch obsah živín a pôdna reakcia závisí tiež od množstva a spôsobu hnojenia. Pôdne druhy určujeme podľa zrnitosti, pôdne typy podľa pôdotvorného procesu.

Z hľadiska bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ) sa v území tvoriacom celé zastavané územie okolo Kvačianky s prechodom na Dlhú Lúku, kde predpokladáme určité stavebné zámery a iné návrhy, **nachádza najkvalitnejšia PP podľa kódu BPEJ so skupinou 0914062/7, 0963402/7**. Z toho vyplýva, že už v dávnej minulosti ľudia stavali svoje príbytky na najlepších pôdach v k.ú. obce. Nové a výhľadové lokality zväčša rozširujú existujúce z.ú., nakoľko nie je práve najvhodnejšie vytvárať samostatné roztrúsené osídlenie ako sú napr. lazy obklopené prírodou. Vôbec pre túto obec ani nie je typický takýto druh osídlenia. Preto sme v návrhu riešili plynulé rozšírenie zastavaného územia či už v JZ časti na Dlhej Lúke v lokalite Dielec I, vo výhlade Dielec II, v J časti v lokalite Nižné pole I, II vo výhlade Nižné pole III, v SZ časti v lokalite Trávniky, v S časti z.ú. v lokalite Priekopa. Väčšina najkvalitnejších pôd sa nachádza priamo v z.ú. obce a v jeho najbližšom okolí.

Ostatné najkvalitnejšie pôdy podľa kódov BPEJ sa nachádzajú ďalej od nami riešených návrhov. Jedná sa o nasledovné PP s kódmi BPEJ v k.ú. **Dlhá Lúka - 1063422/7, 1069412/7, 1087442/8 a v k.ú. Kvačany 1063212/7, 1064413/7**.

Hranice BPEJ s označením kódov, skupín a najlepších pôd sú zaznačené vo Výkrese vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde č. 8 a bližšie popísané v tabuľke prehľadu pôd BPEJ (najkvalitnejšia pôda, kde uvažujeme s návrhmi je označená hrubším písmom).

Čo sa týka charakteristiky klimatických regiónov územie okolo z.ú. obce sa nachádza v časti pod lesnými porastmi (patrí tam dvor PD Lipt. Hole, Kvačany v pokračovaní zhruba 200 m od niekdajšej horárne, po dvor PD Lipt. Hole - dvor Dlhá lúka a horná časť lokality Dielec I a pokračovanie v smere popod cintorín na Dlhej lúke) **vo veľmi chladnom a vlhkom klimatickom regióne** (182 dní dĺžka obdobia s teplotu nad 5°C, priemerná teplota vzduchu v januári - 5° až - 6°C). Zvyšná časť sa nachádza v chladnom a vlhkom klimatickom regióne (202 dní dĺžka obdobia s teplotu nad 5°C, priemerná teplota vzduchu v januári - 4° až - 6°C).

Prehľad pôd podľa BPEJ označených vo výkrese č.8 Výkres vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde :

Číslo BPEJ	Stručná charakteristika hlavných pôdnych jednotiek (HPJ)	Bonita
0982882 0982883 1082682 0982682	Kambizeme (typ) na flyši, na výrazných svahoch : 12-25°, stredne ťažké až ťažké	9
0978462	Kambizeme (typ) plytké na flyši, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)	9
0990462 1090462	Rendziny typické, plytké, stredne ťažké až ľahké	8
0914062	Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké	7
0963402 1063422	Kambizeme typické na minerálne bohatých zvetralinách flyša, stredne ťažké	7
1092883 1092683 0992683 1092882	Rendziny typické na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)	9
1087222	Rendziny typické a rendziny kambizemné, stredne hlboké na vápencoch a dolomitoch, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké)	7
1014062	Fluvizeme (typ), stredne ťažké až ľahké, plytké	7
1000892	Pôdy na zrázoch nad 25° (bez rozlíšenia typu pôdy)	9

Pre vysvetlenie a charakteristiku popísanú stručne v tabuľke prehľadu BPEJ :

- **kambizeme** (v starších klasifikáciách hnedé pôdy) – sú pôdy s rôzne svetlým humusovým horizontom pod ktorým je B horizont zvetrávaného skeletnatých substrátov s rôznym väčšinou však vyšším obsahom skeletu. Subtypy : *typické* (vyskytujúce sa vo varietách : nasýtené a kyslé), *dystrické* silne kyslé s veľmi nízkym nasýtením bázickými kationmi, *luvizemné* s B horizontom s akumuláciou ílu, *pseudoglejové* s výrazným oglejením v B horizonte.

- **fluvizeme** (v starších klasifikáciách nívne pôdy) – sú pôdnym typom, ktorý sa vyskytuje len na nivách vodných tokov, ktoré sú alebo donedávna boli ovplyvňované záplavami a výrazným kolísaním hladiny podzemnej vody. Majú svetlý humusový horizont. Najdôležitejšie subtypy používané v bonitácii : *typické* (vo variete : typické a karbonátové), *glejové* s vysokou hladinou podzemnej vody a glejovým horizontom pod humusovým horizontom, *pelické* s veľmi vysokým obsahom ílovitých častíc (zrnitostne veľmi ťažké pôdy).

- **rendziny** charakteristické pôdy na vápencoch a dolomitoch, väčšinou s tmavým humusovým horizontom pod ktorým je substrát alebo B horizont zvetrávaného. Subtypy : *typické*, *kambizemné* s B horizontom. V celom profile alebo len v substaráte obsahujú karbonáty.

Charakteristika existencie hydromelioračných zariadení

V riešenom území obce Kvačany **sú evidované hydromelioračné zariadenia** v správe Hydromeliorácií š.p., Bratislava a Poľnohospodárskeho družstva Liptovské Hole so sídlom v Kvačanoch.

Hydromeliorácie š.p., BA majú v správe nasledovné hydromelioračné zariadenia :

- v k.ú. Kvačany

- **kanál krytý B** (evid.č. 5304 218 002), ktorý bol vybudovaný v roku 1979 o celkovej dĺžke 0,177 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany"

- v k.ú. Dlhá Lúka

- **kanál krytý A** (evid. č. 5304 218 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1979 o celkovej dĺžke 0,092 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany"

Oba kanále sú zakreslené vo výkresoch v grafickej časti. Prvý je pri ceste a moste cez Kvačianku oproti Materskej škole smerujúcej na novú ulicu a druhý je cca 220 m od začiatku k.ú. obce po ľavej strane cesty III/2350. Od cesty je vzdialený cca 50 m a v jeho hornej časti prejde popod cestu na jej druhú stranu. Ochranné pásmo je 5m od osi krytých kanálov na obe strany, ktoré je potrebné rešpektovať.

Ďalej je evidované detailné odvodnenie poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom hydromelioračných stavieb, ktorý je v správe PD Liptovské Hole so sídlom v Kvačanoch. Jeho realizácia bola pred 40-timi rokmi a celé je zakreslené vo výkresoch grafickej časti.

PD Lipt. Hole so sídlom v Kvačanoch má v správe nasledovné drenážne systémy evid. č. 5304218 :

- **lokalita č. 1** - sa nachádza v západnej časti zväčša nad z.ú. obce Kvačany. Celková odvodnená plocha je 49,76 ha, drenážou odvodnená plocha je 27,88 ha, z čoho systematická drenáž je 26,60 ha. Navrhovaná plocha na odvodnenie bola 51 ha, vylúčila sa plocha 1,24 ha pri vodojeme.

- **lokalita č. 2** - nachádza sa po pravej strane potoka Kvačianka v JZ časti za hranicou z.ú. Dlhej Lúky. Celková odvodnená plocha je 15,50 ha. Drenážou odvodnená plocha je 10,24 ha, z ktorej systematická tvorí 9,24 ha.

- **lokalita č. 3** - sa nachádza po pravej strane cesty III/2350 smerujúcej do Kvačian. Celková odvodnená plocha je 51,50 ha, systematickou drenážou odvodnená plocha je 48,88 ha.

Zhodnotenie jednotlivých stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

Súčasne zastavané územie centra obce v Kvačanoch a zároveň aj na susednom zastavanom území na Dlhej Lúke poskytuje pomerne dosť možností pre výstavbu rodinných domov na záhradách za existujúcimi rodinnými domami, len nie je o to záujem. Jeho orientácia je okolo vodného toku Kvačianka a na Dlhej Lúke okolo bezmenného pravostranného prítoku Kvačianky. Na severe končí pod Kvačianskou dolinou, potom prechádza okolo PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany a ďalej pokračuje za záhradami rodinných domov sústredených okolo Kvačianky. Po jej ľavej strane je hranica z.ú. vedená v blízkosti vzdušného vedenia VN 22 kV linka č. 211, svahových deformácií v pomerne svahovitom teréne až na dolný koniec obce, kde je terén už rovinatý pri školskom areáli. Na opačnom brehu Kvačianky hranica z.ú. sleduje zo severu koryto Kvačianky, pričom v časti poza starý mlyn sa posúva za záhrady existujúcich rodinných domov a postupne prechádza na Dlhú Lúku. Tu je územie rovinaté ale postupne na otáča na západnú stranu, kde sleduje záhrady rodinných domov na Dlhej Lúke a tiež postupne svahovitý terén až po areál PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka. Okolo z.ú. na Dlhej Lúke i na začiatku obce z.ú. Kvačany sú vybudované hydromelioračné plochy.

Z hľadiska možnej výstavby vznikla len jedna lokalita v Kvačanoch, ktorá ponúka výstavbu v zastavanom území určenú pre rodinné domy a menšia časť druhej lokality na Dlhej Lúke. Medzi rodinnými domami v Kvačanoch i na Dlhej Lúke sa nachádza aj pár voľných prelúk, ktoré tiež ponúkajú možnosť výstavby rodinných domov.

Väčšie rozľahlejšie voľné plochy sa však nachádzajú mimo z.ú., ale sú v priamom kontakte so zastavaným územím obce, skôr v časti Dlhá Lúka alebo na začiatku Kvačian. Sklon terénu je na začiatku Kvačian rovinatý. Smerom na Dlhú Lúku postupne na západ stúpa. Tieto voľné plochy zväčša ornej pôdy sú dobre prepojiteľné z hľadiska dopravy a vybudovanej technickej infraštruktúry s existujúcou. Samozrejme pri návrhu nových lokalít dbáme na ochranu poľnohospodárskej pôdy, s potrebou naviazania na prirodzenú vývojovú kontinuitu, funkčné a kompozičné predpoklady obce, dané a nemenné ekologické podmienky s ochranou životného prostredia.

Predpokladaná časová etapizácia realizácie zámerov je rozdelená do dvoch etáp :

- **I. Etapa Návrh** časové obdobie **do roku cca 2030** (cca 15 rokov)

- **II. Etapa Výhľad** časové obdobie **do roku cca 2040** (cca 25 rokov)

Navrhované riešenie jednotlivých lokalít je jednoznačné a ich umiestnenie vzišlo zo záujmu občanov a zastupiteľstva obce. Jedná sa o výstavbu predovšetkým rodinných domov, nakoľko toto funkčné využitie prevláda nad ostatným. Pár lokalít je navrhovaných aj pre rekreačné využitie a pre výrobné územie. S výhľadovými lokalitami

počítame len na 3 miestach. Celý predpokladaný rozvoj bude vo veľkej miere závisieť od sociálno-ekonomických rozvojových možností spoločnosti, ktoré sa vzápätí odzrkadlia v možnostiach rozvoja samotnej obce.

Pre vyhodnotenie nepoľnohospodárskych účelov - stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde (PP) sme jednotlivé regulované plochy rozdelili na :

- **celkom 33 navrhovaných lokalít** a z toho - 6 navrhovaných lokalít pre obytné územie - Nižné pole I, Nižné pole II, Mršinisko I, Dielec I, Trávniky, Ponad sady (nárast v počte RD o $24 + 5 + 25 + 58 + 8 = 111$ RD a 1 BD 12 b.j. v lokalite Mršinisko I + parkovanie, zeleň, v lokalite Trávniky OV - obchod, služby),

- 2 lokality pre výrobné územie - Dvor Dlhá Lúka (výrobné, nevýrobné aktivity), Pri družstve (služby, sklad drevnej hmoty PSU Kvačany)

- 4 lokality pre rekreačné územie - Nábregie oddychu (rekreačno - športové plochy, zeleň po pravom dolnom brehu Kvačianky), Priekopa (30 chatiek cca 120 lôžok), Pri materskej škole I (ihrisko pre deti z MŠ), Bufet Holica (OV - nápoje, jednoduché jedlá, zeleň)

- 5 lokalít pre verejnú zeleň - Park Dlhá Lúka, Park pri telocvični, Park pri materskej škole, Pri materskej škole II, Pri obecnom úrade

- 3 lokality pre parkovanie - Pod cintorínom, Pri telocvični, Pri Dome smútku

- 1 lokalita pre komunikáciu k ČOV

- 3 lokality pre poldre (vodné nádrže)

- 1 lokalita pre skládku biologického odpadu

- 8 prelúk v k.ú. Kvačany (3 preluky) a v k.ú. Dlhá Lúka (5 prelúk)

- **celkom 3 výhľadové lokality** pre obytné územie - Nižné pole III, Mršinisko II, Dielec II (nárast o $6 + 14 = 20$ RD a 1 BD 6 b.j. v lokalite Mršinisko II + parkovanie, zeleň)

Pre lokalitu IBV Mlyn Kvačany (nárast v počte 2 RD + 4 chatky + prístupová komunikácia) sú vydané 2 stavebné povolenia (č.j. ÚR a SP 2012/03757-04 Slv, zo dňa 29.10.2012, č.j. pre prístupovú komunikáciu UR a SP 2014/02676-03 Slv, zo dňa 25.06.2014). Pre novú ČOV a kanalizáciu v obci je vydané vodoprávne povolenie vodohospodárskeho diela "Kanalizácia a ČOV" a nakladanie s vodami (č.j. ŠVS-2002/01244-Mk, zo dňa 19.04.2002). Preto nepočítame pre tieto 2 lokality so záberom PP. Pre lokalitu Bufet Holica počítame s vyňatím PP, nakoľko pre túto lokalitu bolo vydané len územné rozhodnutie č.j. ÚR a SP 2010/02529 Slv, zo dňa 24.05.2010.

Súhlas na odňatie stavebných a iných zámerov na poľnohospodárske účely sa dáva len na navrhované lokality a preluky. Takže pre realizáciu zámerov na výhľadových lokalitách bude potrebné aktualizovať ÚPN-O Kvačany. Jednotlivé plochy máme na základe určujúcich funkcií v území rozdelené na bývanie pre rodinné domy, bytové domy, občiansku vybavenosť, šport, rekreáciu, technickú vybavenosť, dopravu a zeleň.

Pri pozemkoch navrhovaných pre výstavbu rodinných domov, ktorých je väčšina sme pre 1 rodinný dom uvažovali v priemere cca 800m², pričom záber pre zastavané resp. spevnené plochy predstavuje v priemere 30% (v nasledujúcich stupňoch riešenia podrobnejšej projektovej dokumentácie na základe presných požiadaviek majiteľov pozemkov sa toto delenie upresní v súvislosti s vytipovanou lokalitou a jej následným prerozdelením na konkrétne stavebné pozemky s náležitými rozmermi verejných miestnych obslužných komunikácií, technickej vybavenosti v zmysle platných STN a príslušnej verejnej zelene). Zvyšná plocha bude naďalej využívaná ako poľnohospodárska pôda – záhrada. **Presný percentuálny podiel** (percento vyjadruje podiel zastavanej plochy, zvyšnú časť tvorí zeleň) pre všetky rozvojové lokality a ich prípustné, obmedzujúce, vylučujúce funkcie sú vyznačené v rámci označenia regulovanej plochy napr. Trávniky, kde je pre každú takto **označenú plochu vymedzený v Návrhu záväznej časti článok 2 ako regulatív - % zastavanosti.**

Pod navrhované miestne komunikácie prechádzajúce jednotlivými lokalitami je počítané so 100% odňatím poľnohospodárskej pôdy. To isté platí aj pre funkčné využitie ako zeleň (verejná, ostatná), parkovanie, skládka biologického odpadu a polder. Pôdu označenú kultúrou (druhom pozemku) ako ostatná, vodná, lesná a zastavaná plocha s nádvorím nezaraďujeme do poľnohospodárskej pôdy (PP) a preto ani nepočítame s jej záberom. So záberom PP počítame len v prípade existujúceho druhu pozemku ako je orná pôda, záhrada, trvalý trávnatý porast, nespevnené poľné cesty (zatrávnené a nezatrávnené), remízky nízkej a vysokej zelene slúžiace ako účelová ochranná zeleň alebo poľnohospodárska zeleň na ochranu pred eróziou a na zabezpečenie ekologickej stability územia.

Všetky označené plochy s hranicami záberov PP sú zakreslené vo výkrese č. 8 - Výkres vyhodnotenia dôsledkov navrhovaného stavebného rozvoja a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde.

Podľa zákona č. 220/2004 o ochrane a využívaní PP je potrebné nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie PP nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami, zabezpečiť prístup na neprípustné hony v prípade rozdelenia honov vybudovaním účelových poľných ciest, využiť na stavebné a iné zábery na PP pozemky

v zastavanom území obce, podporiť rozvojové možnosti obce a jeho priestorovú optimalizáciu predovšetkým na voľných nezastavaných plochách, ktoré sú v priamom kontakte so súčasne zastavaným územím a vybudovanou technickou infraštruktúrou so zreteľom na ochranu najkvalitnejších poľnohospodárskych pôd ako i navrhovať riešenia, ktoré sú z hľadiska ochrany PP najvhodnejšie a to v porovnaní s iným riešením.

Prehľad stavebných a iných zámerov na poľnohospodárskej pôde

Žiadateľ (obstarávateľ ÚPD) : Obec Kvačany, Kvačany 100, 032 23 Liptovská Sielnica (kód 510572)

Územnoplánovacia dokumentácia : Územný plán obce Kvačany

Časová etapizácia : I. Etapa - Návrh (obdobie do roku cca 2030)

Spracovateľ : Ing. arch. Monika Tylková_autorizovaný architekt, reg. č. 1283 AA, Tretiny 121/2, 031 01 Liptovský Mikuláš - Ploštín, tel. : 0904659412, email : tylkova.monika@gmail.com

Kraj : Žilinský (500)

Okres : Liptovský Mikuláš (kód 505)

Katastrálne územie : Kvačany (kód 830101), Dlhá Lúka (kód 830097)

Dátum : august 2017

Vysvetlivky k skratkám v tabuľkách :

RD - rodinné domy, BD - bytové domy, OV - občianska vybavenosť, Š - šport a rekreácia, V - výroba, TV – technická vybavenosť, K - komunikácia pozemná, P - parkovanie, ZV – zeleň verejná, ZO - zeleň ostatná, POL - polder, **0914062/7** - hrubo označená BPEJ znamená najlepšia pôda v k.ú., VPS - verejnoprospešná stavba, ktorej investorom je obec, hranica z.ú. - priamo nadväzuje na zastavané územie obce k 01.01.1990

Číslo lokality	Katastrálne územie	Názov lokality	Funkčné využitie	Výmera lokality celkom v ha	Predpokladaná výmera záberu poľnohospodárskej pôdy (PP)			Užívateľ PP	Vybud. hydromel. zariadenia
					spolu v ha	z toho			
						skupina BPEJ / kód	výmera v ha		
1	Kvačany	Nižné pole I	RD, K, TV, ZV	3,1270	1,3324	0914062 / 7 0987343 / 7	1,3306 0,0018	PD Lipt.Hole Kvačany	áno
2	Kvačany	Nižné pole II	RD, K, TV, ZV	0,7535	0,4130	0914062 / 7	0,4130	súkromné	áno
3	Dlhá Lúka	Skládka biológ. odpadu	TV, K	0,1420	0,1420	0914062 / 7 0963202 / 7	0,1322 0,0098	PD Lipt.Hole Kvačany	nie
4	Dlhá Lúka	Dielec I	RD, K, TV, ZV	3,2055	1,2155	0963202 / 7 0963402 / 7 1090262 / 9	2,9583 0,0350 0,2122	súkromné	áno
5	Dlhá Lúka	Pod cintorinom	P, K	0,1497	0,1497	1090462 / 9 1090682 / 9 1090262 / 9	0,0645 0,0192 0,0660	obec súkromné	nie
6	Dlhá Lúka	Trávniky	RD, OV, Š, K, TV, ZV	7,6377	3,3693	0914062 / 7 0963202 / 7 0963402 / 7	1,2102 2,0170 0,1421	PD Lipt.Hole Kvačany súkromné	áno
7	Dlhá Lúka	Park Dlhá Lúka	ZV, TV	0,1140	0,0215	0963202 / 7	0,0215	obec	nie
8	Dlhá Lúka	Nábřežie oddychu	Š, ZV, TV	0,2464	0,0111	0914062 / 7	0,0111	súkromné SVP š.p.	nie
9	Kvačany	Ponad sady	RD, K, TV, ZV	0,9260	0,4355	0914062 / 7 0987243 / 7 0963412 / 7 0963512 / 7	0,0089 0,2014 0,1504 0,0748	obec súkromné	nie
10	Kvačany	Priekopa	Š, K, TV, ZO	2,4405	0,8600	0963202 / 7 1063422 / 7 1087433 / 8 1092683 / 9	0,1748 1,4245 0,7360 0,1052	obec súkromné	nie
11	Kvačany	Pri družstve	V, TV	0,5160	0,4100	1014062 / 7	0,4100	PSU Kvačany	nie
12	Kvačany	Pri Dome smútku	P, ZV	0,1870	0,0925	0914062 / 7	0,0925	obec	nie
13	Kvačany	Polder	POL	0,0520	0,0400	1063412 / 7	0,0400	PD Lipt.Hole Kvačany	áno
14	Kvačany	Polder	POL	0,5220	0,2330	1014062 / 7	0,2330	PSU Kvačany SVP š.p.	nie
15	Kvačany	Polder	POL	0,0750	0,0600	1063512 / 7 1087422 / 8	0,0255 0,0345	PD Lipt.Hole Kvačany	nie

16	Kvačany	Bufet Holica	Š, OV, K, TV, ZO	0,5930	0,1186	1087432 / 8	0,1186	URGON s.r.o. PSU Kvačany	nie
17	Kvačany	Preluka	RD	0,0424	0,0152	0914062 / 7 0963212 / 7	0,0037 0,0115	súkromné	nie
18	Kvačany	Preluka	RD	0,0933	0,0327	0914062 / 7 0982783 / 9	0,0182 0,0145	súkromné	nie
19	Kvačany	Preluka	RD	0,0840	0,0294	0914062 / 7	0,0294	súkromné	nie
20	Dlhá Lúka	Preluka	RD	0,0850	0,0298	0914062 / 7	0,0298	súkromné	nie
21	Dlhá Lúka	Preluka	RD	0,0880	0,0308	0914062 / 7	0,0308	súkromné	nie
22	Dlhá Lúka	Preluka	RD	0,0570	0,0200	0914062 / 7	0,0200	súkromné	nie
23	Dlhá Lúka	Preluka	RD	0,0840	0,0294	0963202 / 7	0,0294	súkromné	nie
24	Dlhá Lúka	Preluka	RD	0,0823	0,0288	0963202 / 7	0,0288	súkromné	nie
Spolu				21,3033	9,1202				

Výpočet výšky odvodov za predpokladané trvalé odňatie záberu poľnohospodárskej pôdy :

Číslo lokality	Názov lokality	Predpok. záber PP v ha	Základná sadzba za trvalé odňatie PP v € / m ²	Základný odvod v €	Dôvod zvýšenia (zníženia) sadzby odvodov	Zvýšenie (zníženie) odvodov	Oslobodenie od odvodov	Celkový odvod za trvalé odňatie PP v €
1	Nižné pole I	1,3324	1 1	13 306,- 18,-	hranica z.ú. 0987343 / 7	- 30 % - 18,- €	VPS-K, TV, ZV RD do 150 m ²	4 232,- €
2	Nižné pole II	0,4130	1	4 130,-	hranica z.ú.	- 30 %	VPS-K, TV, ZV RD do 150 m ²	0,- €
3	Skládka biolog. odpadu	0,1420	1 1	1 322,- 98,-	0963202 / 7	- 98,- €	VPS-K, TV	0,- €
4	Dielec I	1,2155	1 1 0,5	29 583,- 350,- 294,-	hranica z.ú. 0963202 / 7 1090262 / 9	- 30 % 12 034,- € -294,- €	VPS-K, TV, ZV RD do 150 m ²	245,- €
5	Pod cintorínom	0,1497	0,5 0,5 0,5	323,- 96,- 330,-	hranica z.ú. 1090462 / 9 1090682 / 9 1090262 / 9	-30 % - 323,- € - 96,- € - 330,- €	VPS-P, K	0,- €
6	Trávniky	3,3693	1 1 1	12 102,- 20 170,- 1 421,-	hranica z.ú. 0963202 / 7	- 30 % - 7 918,- €	VPS-K, TV RD do 150 m ²	2 316,- €
7	Park Dlhá Lúka	0,0215	1	215,-	0963202 / 7	- 215,- €	VPS-ZV, TV	0,- €
8	Nábřežie oddychu	0,0111	1	111,-	nie je	nie je	VPS-Š, ZV, TV	0,- €
9	Ponad sady	0,4355	1 1 1	89,- 2 014,- 1 504,- 748,-	hranica z.ú. 0987243 / 7 0963412 / 7 0963512 / 7	- 30 % - 2 014,- € 1504,- € 748,- €	VPS-K, TV, ZV RD do 150 m ²	62,- €
10	Priekopa	0,8600	1 1 0,7 0,5	1 748,- 14 245,- 5 152,- 526,-	hranica z.ú. 0963202 / 7 1087433 / 8 1092683 / 9	- 30 % - 1 748,- € - 5 152,- € - 526,- €	VPS-K, TV	8 464,- €
11	Pri družstve	0,4100	1	4 100,-	1014062 / 7	- 4 100,- €	nie je	0,- €
12	Pri Dome smútku	0,0925	1	925,-	nie je	nie je	VPS-P, ZV	0,- €
13	Polder	0,0400	1	400,-	1063412 / 7	- 400,- €	VPS-POL	0,- €
14	Polder	0,2330	1	2 330,-	1014062 / 7	- 2 330,- €	VPS-POL	0,- €
15	Polder	0,0600	1 0,7	255,- 242,-	1063512 / 7 1087422 / 8	- 255,- € - 242,- €	VPS-POL	0,- €
16	Bufet Holica	0,1186	0,7	830,-	1087432 / 8	- 830,- €	nie je	0,- €
17	Preluka - RD	0,0152	1 1	37,- 115,-	0963212 / 7	- 115,- €	RD do 150 m ²	0,- €
18	Preluka - RD	0,0327	1 0,5	182,- 73,-	0982783 / 9	- 73,- €	RD do 150 m ²	0,- €
19	Preluka - RD	0,0294	1	294,-	nie je	nie je	RD do 150 m ²	144,- €
20	Preluka - RD	0,0298	1	298,-	nie je	nie je	RD do 150 m ²	148,- €
21	Preluka - RD	0,0308	1	308,-	nie je	nie je	RD do 150 m ²	158,- €
22	Preluka - RD	0,0200	1	200,-	nie je	nie je	RD do 150 m ²	50,- €
23	Preluka - RD	0,0294	1	294,-	0963202 / 7	- 294,- €	RD do 150 m ²	0,- €
24	Preluka - RD	0,0288	1	288,-	0963202 / 7	- 288,- €	RD do 150 m ²	0,- €
Spolu								15 819,- €

2.17 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIROMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV

Environmentálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie nepredpokladá žiadne negatívne environmentálne dôsledky. Pre zlepšenie kvality životného prostredia v súlade s rozhodnutím podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v znení neskorších predpisov ako aj elimináciu environmentálnych záťaží a predchádzanie ich vzniku definuje Územný plán obce Kvačany nasledovné opatrenia :

- vytvoriť novú plochu určenú pre skládku biologického odpadu na začiatku obce v dostatočnej vzdialenosti od pravého brehu Kvačianky s líniovou - ochrannou zeleňou okolo jej pôdorysného okraja
- postupne odstraňovať divoké skládky vytvárané občanmi, ktoré sú roztrúsené na rôznych miestach katastrálneho územia (zväčša okolo vodných tokov, pri vedľajších komunikáciách), nakoľko tieto skládky sú zdrojom nebezpečných látok ako sú infekcie, prenášače pôvodcov ochorení, zápachu a v neposlednom rade esteticky narúšajú krajinu
- predchádzať vzniku odpadu či už obecnou osvetou, odovzdávaním odpadu do zberných surovín, ktorým sa znížilo za posledné roky množstvo odpadov v obci, pokračovať v zbere separovaného odpadu
- venovať zvýšenú pozornosť pravdepodobnej enviromentálnej záťaži (EZ) s názvom : LM 008 / Kvačany - hnojisko Kamenisté (EZ so strednou prioritou K 35-65), ktorá môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia predmetného územia, do budúcnosti počítať s jej revitalizáciou
- revitalizovať úpravy koryt vodných tokov so stabilizáciou svahov, nakoľko v časoch nepriaznivého počasia (veľkých dažďov, topenia sa snehu a pod.) môže dôjsť k neudržaniu množstva vody v ich korytách a pretekaniu mimo neho a následným vznikom veľkých škôd na majetku obce, obyvateľov žijúcich v nej
- pri ich úpravách je potrebné dodržiavať únosnosť svahu koryt s dodržaním ich ochranného pásma a spolupracovať so správami vodných tokov a príslušnou štátnou správou ochrany prírody a tvorby krajiny
- uvažovať zároveň s vybudovaním 3 vodných nádrží - poldrov, ktoré tiež dopomôžu v časoch veľkých vôd ich zadržaniu, najväčší polder pod Kvačianskou dolinou na Kvačianke opatriť zároveň aj lapačom štrku, tak ako je to doteraz
- vytvoriť nové plochy upravenej verejnej (parkovej) zelene s posedením prípadne aj detskými ihriskami pri telocvični, materskej škole, v centre Dlhej Lúky, zároveň doplniť na ploche cintorína na hornom konci Kvačian nízku izolačnú zeleň okolo jeho vonkajšieho obvodu a upraviť priestor pred vstupom do Domu smútku v jeho dolnej časti
- nové výrobné územia s charakterom výrobných, nevýrobných aktivít, služieb, skladov dopĺňať izolačnou, ochrannou zeleňou po obvode aj vo vnútri areálu, na základe konkrétnej činnosti s ohľadom na kvalitu ovzdušia dodržiavať odstupové vzdialenosti od navrhovaných i existujúcich obytných, rekreačných plôch v zmysle prílohy E OTN ŽP 2111:KN
- neuvažovať s rozšírením chovu hospodárskych zvierat v hospodárskych dvoroch, ktoré sú v kontakte s obytným a rekreačným územím, zároveň neuvažovať s budovaním výrobných prevádzok s nadmerným hlukom v blízkosti obytného a rekreačného územia
- pri umiestňovaní telovýchovno - športových zariadení postupovať tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§ 22 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z.)
- predpoklad enviromentálne únosnej hustoty zástavby územia stanovením regulatívov intenzity a funkčného využitia územia jednotlivých regulovaných plôch
- realizovať verejnú splaškovú kanalizáciu obce v zmysle vydaného a údajne právoplatného vodoprávneho povolenia vodohospodárskeho diela "Kanalizácia a ČOV Kvačany" a nakladanie s vodami list. č. ŠVS-2002/01244-Mk zo dňa 19.04.2002 s účinnosťou od 17.06.2002 so zaústením do novej ČOV na začiatku obce (cca 230 m od hranice z.ú.)
- pokúsiť sa riešiť zabezpečenie jednotlivých objektov energiami, teplom z energeticky obnoviteľných zdrojov
- vytvorenie siete plošných a líniových prvkov vegetácie v krajine pre ochranu trvalých trávnatých porastov, nelesnej drevinovej vegetácie pred eróziou s priemetom prvkov ÚPN-VÚC Žilinského kraja, R-ÚSES okresu Liptovský Mikuláš s navrhovanými prvkami na úrovni M-ÚSES do riešeného územia obce a taktiež zabezpečiť obnovu už existujúcich drevín v obci
- rešpektovať všetky zosuvné územia v k.ú. obce a na ich miestach neriešiť výstavbu a iné stavebné zámery, ktoré by v dôsledku už poznaného stavu mohli ohroziť život obyvateľov obce a ich majetok

Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia

Navrhované riešenie počíta s dostatočnými rezervami predovšetkým rozvojových obytných plôch a tak obci umožní flexibilne reagovať na rôznu dynamiku demografického vývoja a migrácie. Tieto obytné plochy sú sústredené najmä na začiatku obce a okolo z.ú. na Dlhej Lúke. Ekonomické a sociálne dôsledky navrhovaného riešenia budú vyplývať predovšetkým z uvažovaného nárastu počtu obyvateľov v obci. Pri postupnom príleve obyvateľov by mali

prevažovať pozitívne dôsledky týkajúce sa sociálnej a demografickej štruktúry obyvateľstva - zvýšenie podielu mladších vekových skupín, zvýšenie podielu domácností so strednými a vyššími príjmami a pod.

V návrhovom období počítame s rozvojovými plochami pre šport, rekreáciu, výrobu, ktoré po realizácii určite vytvoria rozvojové pracovné aktivity zamerané na cestovný ruch a všetky služby s ním spojené, na výrobné, nevýrobné aktivity a súvisiace činnosti s nimi. Naplnenie tohto potenciálu by znamenalo posilnenie hospodárskej základne obce a zvýšenie počtu pracovných miest v priamo v obci. Rekreačné územia sú navrhované po pravom i ľavom brehu Kvačianky v hornej časti obce. Malé zmiešané územie pre cestovný ruch bude umiestnené nad rozhľadňou vedľa cesty II/584 v najsevernejšej časti k.ú. Kvačian.

Územno- technické dôsledky navrhovaného riešenia

Pre realizáciu výstavby v navrhovaných rozvojových plochách vznikajú nároky na výstavbu nevyhnutného dopravného, technického, občianskeho vybavenia a zelene. Prevažná časť navrhovaných obytných lokalít sa nachádza v priamom dotyku so zastavaným územím obce, preto riešenie nového dopravného, technického vybavenia bude plynulé a vzájomne dobre prepojitelné s existujúcim. Nová občianska vybavenosť ako obchod, služby, malé športové ihriská pre deti, mládež v upravenej verejnej zeleni doplnia na vyčlenených miestach chýbajúcu pre nových obyvteľov obce, nakoľko dochádzková vzdialenosť k existujúcim by bola nadmerná. Tiež nová zastávka MHD v strednej časti Dlhej Lúky skráti dochádzkovú vzdialenosť k novým objektom lokalizovaným práve v tejto časti obce. Nové lokality si vyžadujú záber poľnohospodárskej pôdy. K záberom lesných pozemkov nedôjde.

3. NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Záväzná časť ÚPN-O Kvačany obsahuje návrh regulatívov územného rozvoja s podrobne formulovanými zásadami funkčného využitia, priestorového usporiadania v 3 typoch území daných vyhláškou č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, ktoré zohľadňujú limity vyplývajúce zo záujmov ochrany prírody a tvorby krajiny, životného prostredia, pamiatkovej starostlivosti, trás a zariadení technickej infraštruktúry a dopravy. **Tieto regulatívy sa vzťahujú na jednotlivé urbanistické územia tvorené regulovanými plochami** a majú charakter záväzných limitov a pravidiel bližšie špecifikovaných v nasledujúcich kapitolách záväznej časti a budú vyhlásené všeobecne záväzným nariadením obce.

Jedná sa o nasledovné 3 typy území :

- **Obytné územia** s prevahou plôch určených pre obytné domy (rodinné, bytové domy) a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia akými sú napr. garáže, stavby občianskeho vybavenia v súlade s významom a potrebami obce (stavby pre školstvo, kultúru, na cirkevné účely, pre zdravotníctvo a sociálnu starostlivosť, obchod, služby, dočasné ubytovanie, telesnú výchovu, správu a riadenie, verejnú hygienu a požiarnu bezpečnosť), verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská v hraniciach zastavaného územia (jeho intenzifikáciou prípadne modernizáciou stavebného fondu a pod.) ale i mimo neho.

- **Výrobné územia** sú plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré na základe charakteru prevádzky sú neprípustné v obytných, rekreačných územiach, ďalej sú to priemyselné plochy s veľkým objemom verejného dopravného a technického vybavenia za podmienky ak ich prevádzka nemá negatívny vplyv na životné prostredie.

- **Rekreačné územia**, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúcего obyvateľstva a turistov pričom podstatnú časť rekreačných zón musí tvoriť zeleň, najmä lesy a sady, ovocné sady, záhrady a záhradkárske osady, trávne plochy a prípadne aj vodné toky a iné vodné plochy. Do rekreačnej plochy sa môžu umiestniť športové zariadenia, ihriská, kúpaliská, zariadenia verejného stravovania a niektorých služieb, centrá voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou.

Existujúca urbanistická zástavba tvorená jednotlivými urbanistickými plochami je zväčša umiestnená v hraniciach zastavaného územia obce a má charakter obytného územia. Oba poľnohospodárske dvory či už na konci Kvačian alebo Dlhej Lúky radíme do výrobného územia. Na niektorých miestach sa nachádzajú aj preluky medzi rodinnými domami a nadmerné záhrady v ich okolí. Všetky takto vymedzené plochy sú označené **od Z1 až po Z14** aj vo výkresoch grafickej časti. Nepredpokladáme, že dôjde k rozsiahlym funkčným a priestorovým zmenám v existujúcej urbanistickej zástavbe.

Charakter existujúcich urbanistických plôch :

Označ.	Funkčné využitie	Štruktúra zástavby
Z1	Bývanie, zeleň	Malopodlažná bytová zástavba - rodinné domy, záhrady, voľné preluky
Z2	Bývanie, zeleň	Malopodlažná bytová zástavba - bytové domy, doprava, verejná zeleň
Z3	Bývanie, občianska vybavenosť, zeleň	Malopodlažná bytová zástavba - rodinné domy, obchod, služby, záhrady
Z4	Bývanie, občianska vybavenosť, výroba, zeleň	Malopodlažná bytová výstavba - rodinné domy, obchod, služby, výroba, záhrady, doprava
Z5	Občianska vybavenosť, zeleň, doprava	Rôzne druhy funkcií v závislosti od činnosti akými sú.: správa a riadenie, administratíva, kultúrne a cirkevné zariadenia, dom smútku, školstvo, osвета, verejné stravovanie, obchod, služby (napr. požiarna zbrojnica, obecná strelnica, vodný mlyn a píla v lokalite Oblazy a pod.), príslušné sklady, doprava, technická vybavenosť, verejná zeleň
Z6	Občianska vybavenosť, zeleň, doprava	Rôzne druhy funkcií v závislosti od činnosti akými sú.: školstvo, šport, služby, doprava, technická vybavenosť, verejná zeleň,
Z7	Občianska vybavenosť, zeleň, doprava	Rôzne druhy funkcií v závislosti od činnosti akými sú.: školstvo, šport, verejné ubytovanie, služby, doprava, technická vybavenosť, verejná zeleň
Z8	Občianska vybavenosť, doprava	Rôzne druhy funkcií v závislosti od činnosti akými sú.: kovovýroba v spojení s požiarnou zbrojnicou, doprava, technická vybavenosť
Z9	Výroba, technická vybavenosť, zeleň	Podnikateľské aktivity výrobné, nevýrobné akými sú : poľnohospodárska výroba so sprievodnými službami, obchodom, administratíva, plantáž vianočných stromčekov, sklady, vodojem, doprava, technická vybavenosť, zeleň
Z10	Športové plochy, zeleň	Rôzne druhy ihrísk pre deti, mládež, dospelých, verejná zeleň
Z11	Prechodné bývanie (rekreácia,	Rekreačný dom, chatka v zeleni

	cestovný ruch), zeleň	
Z12	Verejná zeleň, doprava	Verejná zeleň, dopravné a pešia trate v rámci nej
Z13	Verejná zeleň	Cintorín, služby, sklady, verejná zeleň
Z14	Technická vybavenosť, zeleň	Vodojem, vodné zdroje, čerpacia stanica, verejná zeleň

Ostatné navrhované a 3 výhľadové plochy s príslušným pomenovaním sú riešené v prevažnej miere v zastavanom území obce na voľných plochách PP a podľa prevládajúcej funkcie v území zaradenom do obytného, výrobného a rekreačného územia.

Podľa časového obdobia sú rozdelené :

I.Etapa_ Návrh (obdobie cca do roku 2030)	
Názov regulovanej plochy	Nižné pole I, Nižné pole II, Mršinisko I, Dielec I, Trávniky, Ponad sady, IBV Mlyn Kvačany, Pri materskej škole I, Pri družstve, Dvor Dlhá Lúka, ČOV, Skládka biologického odpadu, Priekopa, Bufet Holica, Pri obecnom úrade, Pri materskej škole II, Park pri materskej škole, Park pri telocvični, Park Dlhá Lúka, Pri Dome smútku, Pri telocvični, Pod cintorínom, 8 prelúk
II.Etapa_ Výhľad (obdobie cca do roku 2040)	
Názov regulovanej plochy	Nižné pole III, Mršinisko II, Dielec II

článok 1

ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA PRE FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

Regulatívy priestorové

a.) budúca obytná zástavba tvorená rodinnými domami bude lokalizovaná v predovšetkým v dolnej časti obce mimo hraníc zastavaného územia Kvačian na voľných rovinatých plochách ornej pôdy v lokalite zvanéj **Nižné pole I** (RD cca 24), **Nižné pole II** (RD cca 5), potom v pomerne svahovitom teréne na voľných plochách záhrad blízko futbalového ihriska v zastavanom území obce Kvačany v lokalite **Ponad sady** (RD cca 8), za obecným úradom na mieste bývalého mlyna v lokalite **IBV Mlyn Kvačany** (RD 2, chatky 7 - vydané územné rozhodnutie zo dňa 29.10.2012, č.l. ÚRaSP 2012/03757-04 Slv, vydané stavebné povolenie na prístupovú komunikáciu č.l. ÚRaSP 2014/02676-03 Slv, zo dňa 25.06.2014, vydané stavebné povolenie na prípojky NN č.l. ÚRaSP 2014/02677-03 Slv, zo dňa 25.06.2014), zo severnej strany Dlhej Lúky na najväčšej voľnej ploche PP v z.ú. i mimo neho na teréne stúpajúcom smerom k západu v lokalite **Trávniky** (RD cca 58, OV - obchod, služby), z južnej strany na druhej ploche voľnej PP v hranicih aj mimo hraníc z.ú. Dlhá Lúka na teréne stúpajúcom smerom k západu v lokalite **Dielec I** (RD cca 25, pás verejnej zelene po budúcu možnú komunikáciu), vedľa MŠ navrhujeme pre deti MŠ nové oplotené ihrisko v lokalite **Pri materskej škole I**

b.) pre spomenuté lokality v ods. a.) určené pre výstavbu rodinných domov platí **max. výška objektov 2 + nadzemné podlažia** (+ znamená s využiteľným 1 podkrovným podlažím) a ukončenie so sedlovými, valbovými, polvalbovými strechami prípadne pultovými strechami (tie len na užšom pôdoryse)

c.) budúca bytová zástavba tvorená jedným bytovým domom bude lokalizovaná na začiatku obce medzi prvou križovatkou ciest III/2350, III/2351 a existujúcim prvým bytovým domom obce na rovinatom teréne ostatnej pôdy v lokalite zvanéj **Mršinisko I** (BD 12 b.j., parkovanie, verejná zeleň), bytový dom bude v z.ú. Kvačian, jeho **max. výška bude 2 + nadzemné podlažia** (+ znamená s využiteľným 1 podkrovným podlažím) a ukončenie bude sedlovou strechou

d.) pre obytnú zástavbu na plochách **8 prelúk** (z toho 3 sú v k.ú. Kvačany, 5 je v k.ú. Dlhá Lúka) platí výstavba jedného RD na jednej prelúke, **max. výška objektu 2 + nadzemné podlažia** s ukončením sedlovou, valbovou, polvalbovou strechou prípadne pultovou strechou (len na pôdorysne užšom pôdoryse), **zastavanosť 30%**

e.) na rovinatom pozemku oproti areálu PD Lipt. Hola Kvačany - dvor Kvačany navrhujeme plochu výrobného územia **Pri družstve** pre PSU Kvačany (skladovanie drevenej hmoty, obchod, služby, **max. výška objektu 1 + nadzemné podlažie**, ukončenie sedlovou prípadne pultovou strechou), skoro celá je v z.ú. Kvačian len kúsok pravého severného rohu je mimo z.ú., vjazd a výjazd z cesty III/2350 do lokality bude na 2 miestach - na začiatku oproti miestnej obslužnej komunikácii pri autobusovej zastávke a nad stredom oproti vjazdu do areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany, západná strana je vedená po ochranné pásmo Kvačianky

f.) druhou a podobne veľkou lokalitou pre výrobné územie je v JV časti nevyužívaného areálu PD Lipt Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka **Dvor Dlhá Lúka** (výrobné a nevýrobné aktivity, vjazd do stredy areálu z miestnej obslužnej komunikácie vedenej popred areál na západnej strane Dlhej Lúky, **max. výška objektu 1 + nadzemné podlažie**, ukončenie sedlovou prípadne pultovou strechou)

g.) poslednou lokalitou pre výrobné územie je nová **ČOV** na začiatku obce s prístupovou komunikáciou k nej, pre objekt ČOV a celú stokovú sieť v obci je vydané vodoprávne povolenie (č.l. ŠVS-2002/01244-Mk, zo dňa 19.04.2002, ktoré je účinné od 17.06.2002 a údajne platí doteraz)

h.) pre rekreačné územie je v obci navrhovaná pomerne veľká lokalita **Priekopa** (chatiek cca 30) v severnej časti mimo z.ú. s prízjzdom po miestnej obslužnej komunikácii od starého mlyna až po bývalú horáreň, potom **po** pravom brehu Kvačianky v dolnej časti obce lokalita **Nábrevie oddychu** (upravená verejná zeleň, spevnné plochy pre oddych, rekreáciu pri vode s ihriskami pre deti, mládež), budovanie príslušných parkovacích plôch je podmienkou pre fungovanie športovo - rekreačných aktivít, príslušnej občianskej vybavenosti

ch.) poslednou lokalitou pre rekreačné územie v severnej časti k.ú. Kvačian, mimo hraníc z.ú., po pravej strane cesty II/584 pri známom odpočívadle a zároveň rozhľadni na Kvačiansku dolinu, Lipt. Maru, Liptov je navrhovaná plocha **Bufet Holica** (OV - obchod, služby, pohotovostné byty pre zamestnancov, kapacita cca 25 osôb), **max. výška objektu bude 1 + nadzemné podlažia** (+ znamená s využiteľným 1 podkrovným podlažím) a ukončenie bude sedlovou strechou s polvalbami na východnej i západnej strane. Pre tento investičný zámer je už spracovaná dokumentácia pre územné rozhodnutie (01/2010) a vydané je územné rozhodnutie ÚRaSP 2010/02529-Slo, zo dňa 24.05.2010

i.) pre zastavané plochy je určené % zastavanosti, pričom platí pomer zastavaných a nezastavaných plôch – 0 pre nezastavané pozemky až 100 pre plne zastavané pozemky t.j. 100% - **pohybuje sa v priemere pre pozemky RD na úrovni 35%, BD na úrovni 50%, pre OV na úrovni 50% okrem lokality Bufet Holica, kde bude platiť pre OV 20%, pre Š, R na úrovni 25 až 30%, pre výrobu 70 až 90%** (bližšie v článku 2, kde je aj popísaná podlažnosť objektov)

j.) revitalizovať verejné priestranstvá pred obecným úradom v lokalite **Pri obecnom úrade** (pre priestor na stretávanie sa ľudí v príjemnom prostredí, s upravenými parkovými zelenými plochami, mobiliárom, osvetlením, drobnou architektúrou, príslušnými spevnenými plochami, parkovaním pre cca 14 miest), v lokalite **Pri Dome smútku** (parkovanie v upravenej verejnej zeleni pre cca 38 miest), v lokalite **Pri telocvični** (parkovanie pre cca 33 miest), v lokalite **Pod cintorínom** na Dlhej Lúke (parkovacie miesta pre 12 miest)

k.) ďalej revitalizovať verejný priestor pre upravenú verejnú zeleň a stretávanie sa ľudí, pre spevnené dláždené plochy s mobiliárom, osvetlením, prípadne s drobnými detskými ihriskami, drobnou architektúrou na lokalitách **Pri materskej škole II, Park pri materskej škole, Park pri telocvični, Park Dlhá Lúka** v strede Dlhej Lúke, kde pribudne časom aj nová zastávka MHD

l.) vybudovať poldre (pripravená nádrž pre možný vyšší objem tečúcej vody z potokov) 2 menšie - jeden na Jamníku a druhý vedľa na bezmenenom ďalšom prítoku Kvačianky v hornej časti Kvačian. Tretí najväčší na Kvačianke oproti hornej časti areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany. Na ňom zároveň aj doriešiť, tak ako je doteraz, lapač štrku.

m.) vo výhľadovom období, keď už budú navrhované plochy zrealizované, pokračovať vo výstavbe určenej pre obytné územie na rovinatom pozemku PP na začiatku obce mimo z.ú. v lokalite **Nižné pole III** (RD cca 6, pre realizáciu bude potrebné vykonať prekládku VN 22 kV, linka č. 211), oproti pre výstavbu bytového domu v lokalite **Mršínisko II** (BD 6 b.j. s parkovaním a verejnou zelenou okolo), rozšíriť bývanie do JZ časti na Dlhej Lúke do lokality **Dielec II** (RD cca 14 s preložením vzdušnej linky VN 22 kV č. 211 do zeme v línii výhľadovej obslužnej komunikácie s pokračovaním do susednej lokality Dielec I). Max. výška zástavby RD, BD, % zastavanosti bude platiť ako pre návrhové lokality.

n.) dodržať legislatívny postup podľa § 28 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (Európska sústava chránených území) v územiach NATURA 2000

Regulatívy kompozičné

a) zachovávajú optimálnu funkčnú a priestorovú rovnováhu v riešenom území obce v oboch z.ú., teda aj v Kvačanoch i na Dlhej Lúke

b.) **rozširujú urbanistickú štruktúru** predovšetkým do voľnej poľnohospodárskej krajiny tvorenej záhradami, trvalými trávnatými porastami, najviac ornou pôdou, do lesnej krajiny nezasahujú. Zároveň rešpektujú existujúce limity dané trasami ciest III/2350 smerujúcej do Kvačian a III/2351 smerujúcej na Dlhú Lúku, korytom Kvačianky pretekejúcej stredom z.ú., ktorá je zároveň vedená ako regionálny biokoridor Suchý potok - Kvačianka, vzdušným vedením VN 22 kV linka č. 211, svahovými deformáciami, plochami stredného a vysokého radónového rizika, navrhovaným miestnym biokoridorom korytom potoka Jamník

c.) sa snažia vytvoriť min. 4 centrá (verejné priestranstvá s parkovou zeleňou, s parkovaním kde je to potrebné) v obci a to v centre obce pred Obecným úradom a kultúrnym domom, na hornom konci obce pred Domom smútku, na dolnom konci pred areálom MŠ a ZŠ a v centre Dlhej Lúky

d.) pre navrhované výrobné územia, ktoré sú v blízkosti obytného územia, je potrebné **dodržiavať doporučené odstupové vzdialenosti od realizovaných obytných zón v obci v zmysle odvetvovej technickej normy OTN ŽP 2111:KN, príloha E**

Regulatívny funkčného usporiadania územia

a.) pri členení základných funkčných plôch sledovať také riešenie, ktoré zabezpečí uspokojovanie potrieb a nárokov obyvateľov v období riešenom v I. Etape_Návrhu (obdobie do roku cca 2030) a v II. Etape_Výhľade (obdobie do roku cca 2040)

b.) v kontaktnej polohe s existujúcou zástavbou, občianskou vybavenosťou, zariadeniami technickej vybavenosti, dopravy bude výstavba určená predovšetkým **pre rozvoj obytného územia** v 7 lokalitách a to Nižné pole I, Nižné pole II, Mršinisko I, Ponad sady, IBV Mlyn Kvačany, Trávniky, Dielec I, **pre rozvoj výrobného územia** v 3 lokalitách a to Pri družstve, ČOV, Dvor Dlhá Lúka, **pre rozvoj rekreačného územia** v 3 lokalitách Priekopa, Nábřežie oddychu, Bufet Holica

c.) vo výhľade sa bude jednať len o 3 lokality pre **rozvoj obytného územia** Nižné pole III, Dielec II, Mršinisko II, pričom realizácia výhľadových lokalít bude až po zrealizovaní návrhových lokalít.

článok 2**PRÍPUSTNÉ, OBMEDZUJÚCE ALEBO VYLUČUJÚCE PODMIENKY PRE VYUŽITIE JEDNOTLIVÝCH PLÔCH A INTENZITY ICH VYUŽITIA, URČENIE REGULÁCIE VYUŽITIA JEDNOTLIVÝCH PLÔCH**

Z hľadiska zabezpečenia plôch pre obytné územie je potrebné dodržiavať nasledovné podmienky platiace v stanovených existujúcich, navrhovaných a výhľadových plochách :

- existujúce : **Z1, Z2, Z3, Z4, Z5, Z6, Z7, Z8, Z12, Z13, preluky**

- navrhované : **Nižné pole I, Nižné pole II, Ponad sady, Dielec I, Trávniky, Mršinisko I, IBV Mlyn Kvačany, Pri materskej škole II, Park pri materskej škole, Park pri telocvični, Park Dlhá Lúka, Pri Obecnom úrade, Pri Dome smútku, Pri telocvični, Pod cintorínom**

- výhľadové : **Nižné pole III, Mršinisko II, Dielec II**

Charakteristika :

- **Malo podlažná bytová zástavba – rodinné domy, bytové domy**

Územie slúži výlučne na bývanie formou individuálnej malopodlažnej zástavby v rodinných domoch a skupinovej malopodlažnej zástavby v bytových domoch

a.) Prípustné funkcie (prípustné podmienky) :

- **základné** – plochy prednostne využiteľné pre bývanie v rodinných domoch a bytových domoch

- **vhodné** - prislúchajúce nevyhnutné zariadenia ako sú garáže, drobné hospodárske budovy

- zeleň na súkromných pozemkoch, parkovo upravená líniová a plošná zeleň zodpovedajúca estetickým, hygienickým a ekostabilizačným potrebám verejných priestorov, zeleň s funkciou cintorína

- plochy občianskeho vybavenia celoobecného (miestneho) významu slúžiace pre obsluhu obyvateľstva a spádového územia (správa a riadenie obce, administratíva, kultúrne zariadenia, historické zariadenia, školské areály ZŠ a MŠ, osвета, požiarna zbrojnica zariadenia pre stravovanie zamestnancov a užívateľov, cirkevné zariadenia, dom smútku) s príslušnou vybavenosťou v určenom rozsahu, vrátane príslušného doplnkového vybavenia

- verejné dopravné a technické vybavenie pre obsluhu územia akými sú príslušné pešie, cyklistické a motorové komunikácie, plochy statickej dopravy, plochy zastávok MHD

- malé detské ihriská pre organizovaný šport obyvateľov územia

b.) Podmienečne vhodné funkcie (obmedzujúce podmienky) :

- zariadenia obchodu, verejného stravovania a služieb nenarúšajúce obytné prostredie na okolitých parcelách a neprekračujúce stanovený rozsah zástavby pre rodinné domy

- nezávadné drobné predajne s nízkou frekvenciou striedania zákazníkov a zásobovacích vozidiel

- zariadenia nezávadných prevádzok živností vo vyčlenených plochách rodinných domov

- malé ubytovacie zariadenia, ktoré svojim objemom, výškou a úžitkovou plochou nepresahujú rozsah zástavby stanovený stavebným zákonom a príslušnou vyhláškou pre rodinné domy

- realizovanie poľnohospodárskych činností v malom rozsahu na úrovni malovýroby ako súčasť obytnej funkcie (vo vzdialenosti zamedzujúcej negatívny vplyv na okolitú obytnú zástavbu) na plochách súkromných záhrad (rastlinná výroba, drobných hospodárskych zvierat)

c.) Nepripustné funkcie (vylučujúce podmienky) :

- výroba, skladovanie a prevádzky s negatívnymi dopadmi na funkciu bývania

- zariadenia dopravy ako hlavné stavby

- všetky druhy činností, ktoré by svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hľadavcov, prašnosťou a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzili využitie susedných pozemkov na účely bývania

d.) Dopĺňujúce ustanovenia :

- stavby v záhradách riešiť len ako prízemné s doplnkovou funkciou k bývaniu

- stavby rodinných domov v záhradách riešiť s dodržaním miery intenzity využitia územia (t.j. miery zastavanosti) a maximálnej podlažnosti objektu
- pri stavbe nových rodinných domov, zariadení občianskej vybavenosti a ostatných objektov alebo pri ich modernizácii je potrebné zohľadniť uličnú čiaru jestvujúcich blízkyh stavebných objektov, pričom je potrebné dodržať výšku, podlažnosť, zastavanosť
- parkovanie majiteľov RD je potrebné riešiť na súkromných pozemkoch
- parkovanie užívateľov zariadení komerčnej, nekomerčnej vybavenosti a služieb musí byť riešené na pozemkoch ich prevádzkovateľov

Základná charakteristika pre regulatívy označené vo výkresoch grafickej časti a vysvetlivky k skratkám použitým v tabuľke sú nasledovné: RD – rodinné domy, BD – bytové domy, OV – občianska vybavenosť, R – rekreácia, Š – šport, D – doprava, TV – technická vybavenosť, Z – zeleň, označenie + znamená 1 podkrovné podlažie

Označenie	Funkčné využitie			% zastava – nosti	Minimálna plocha zelene v %	Maximálna podlažnosť	Spôsob realizácie na predmetnej ploche
	Prípustné	Obmedzujúce	Vylučujúce				
Z1	bývanie v RD, D, TV, Z	malé zariadenia obchodu, služieb, verej. stravovania, ubytovania, nezávadné prevádzky živností nerušiace obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 65	do 35	2+	prístavba, nadstavba, stavebné úpravy v zmysle modernizácie, intenzifikácie
Z2	bývanie v BD, D, TV, Z	malé zariadenia nezávadných prevádzok živností na vyčlenených plochách bytových domov nerušiace obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 50	do 50	do 2+	prístavba, nadstavba, stavebné úpravy v zmysle modernizácie, intenzifikácie
Z3	bývanie v RD, OV, D, TV, Z	malé zariadenia nezávadných prevádzok živností na vyčlenených plochách rodinných domov nerušiace obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 65	do 35	2+	prístavba, nadstavba, stavebné úpravy v zmysle modernizácie, intenzifikácie
Z4	bývanie v RD, OV, výroba, D, TV, Z	malé zariadenia nezávadných prevádzok živností na vyčlenej ploche rodinného domu nerušiace obytné územie	všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 65	do 35	2+	prístavba, nadstavba, stavebné úpravy v zmysle modernizácie, intenzifikácie
Z5	OV – rôzne druhy funkcií v závislosti od vykonávanej činnosti, D, TV, Z	doplnkové formy obchodu, služieb príp. iných činností nerušiace základnú funkciu charakteristického areálu a bývania v obytnom území	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 80	do 20	do 2+	modernizácia objektov, úprava zelene, odstavných plôch v areáloch príp. na pozemkoch patriacich prevádzkovateľom
Z6	OV - školský areál - základná škola, D, TV, Z	iné činností nerušiace základnú funkciu charakteristického areálu	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na školský areál	do 40	do 60	3+	modernizácia objektov, úprava zelene, odstavných plôch, peších ťahov
Z7	OV - školský areál - materská škola, R, Š, D, TV, Z	iné činností nerušiace základnú funkciu charakteristického areálu	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na školský areál	do 80	do 20	3+	modernizácia objektov, úprava zelene, odstavných plôch, peších ťahov
Z8	OV, výroba, D, TV	doplnkové formy obchodu, služieb príp. iných činností nerušiace základnú	všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 90	do 10	2	modernizácia objektov, odstavných plôch

		funkciu charakteristického areálu a bývania v obytnom území					
Z12	Z, D, TV	vjazdy do rodinných domov, kde je to nutné	ostatná výstavba objektov	do 40 pre vjazdy	do 60	-	nové plochy zelene s revitalizáciou pôvodnej, peších ťahov, odstavných plôch
Z13	Z- cintorín, D, TV	doplnkové zariadenia napr. umový háj	ostatná výstavba objektov	do 20	do 80	1	nové plochy zelene s revitalizáciou pôvodnej, peších ťahov, spevnených plôch
Preluky	bývanie v RD, D, TV, Z	malé zariadenia obchodu, služieb, verej. stravovania, ubytovania, nezávadné prevádzky živností nerušiacie obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 35	do 65	2+	nová výstavba
Označenie ● platí pre lokality : Nižné pole I, Nižné pole II, Ponad Sady, Dielec I							
●	bývanie v RD, D - obslužné komunikácie, TV, Z	rekreačné ubytovanie, menšie nezávadné prevádzky živností nerušiacie obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 35	do 65	2+	nová výstavba
Trávniky	bývanie v RD, OV - obchod, služby, Š - detské ihriská, D - obslužné komunikácie, TV, Z	rekreačné ubytovanie, menšie nezávadné prevádzky živností nerušiacie obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 35 pre RD, do 80 pre OV	do 65 pre RD, do 20 pre OV	2+	nová výstavba
Mršínisko I	bývanie v BD, D, TV, Z	malé zariadenia nezávadných prevádzok živností na vyčlenených plochách bytových domov nerušiacie obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 50	do 50	2+	nová výstavba
IBV Mlyn Kvačany	bývanie v RD, R - rekreačné dočasné ubytovanie v chatkách, D - obslužné komunikácie, TV, Z	menšie nezávadné prevádzky živností nerušiacie obytné územie	výroba a všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na obytnú zástavbu	do 35 pre RD i R	do 65 pre RD i R	1+	nová výstavba na základe vydaného územn. rozhodnutia, staveb. povolení
Pri materskej škole II	Z - verejná zeleň, drobná architektúra, mobiliár, TV	doplnkové športové zariadenia, nevyhnutné zariadenia pre technické vybavenie územia	ostatná výstavba objektov	do 15	do 85	1	nové plochy zelene, pešie komunikácie, spevnené plochy. drobná architektúra, mobiliár
Park pri materskej škole	Z - verejná zeleň, drobná architektúra, mobiliár, D- parkovanie, peší ťah, TV	nevyhnutné zariadenia pre dopravu a technické vybavenie územia	ostatná výstavba objektov	do 50	do 50	1	revitalizácia plôch zelene, parkovania, nové pešie komunikácie, spevnené plochy, drobná architektúra, mobiliár

Park pri telocvični	Z - verejná zeleň, drobná architektúra, mobiliár, D- peší ťah, TV	nevyhnutné zariadenia pre dopravu a technické vybavenie územia	ostatná výstavba objektov	do 30	do 70	1	revitalizácia plôch zelene, nové pešie komunikácie, spevnené plochy, drobná architektúra, mobiliár
Park Dlhá Lúka	Z - verejná zeleň, drobná architektúra, mobiliár, D - zastávka MHD, TV	nevyhnutné zariadenia pre dopravu a technické vybavenie územia	ostatná výstavba objektov	do 20	do 80	1	revitalizácia plôch zelene, nová drobná architektúra, mobiliár, zastávka MHD
Pri Obecnom úrade	Z - verejná zeleň, drobná architektúra, mobiliár, D- peší ťah, parkovanie, vjazdy do RD, TV	nevyhnutné zariadenia pre dopravu a technické vybavenie územia	ostatná výstavba objektov	do 80	do 20	1	revitalizácia plôch zelene, pešie komunikácie, spevnené plochy, parkovanie
Pri Dome smútku	D - parkovanie, TV, Z	-	ostatná výstavba objektov	do 65	do 35	-	revitalizácia pôvodného parkovania a výstavba nového v zeleni
Pri telocvični, Pod cintorínom	D - parkovanie, TV, Z	-	ostatná výstavba objektov	do 90	do 10	-	revitalizácia pôvodného parkovania a výstavba nového
Nižné pole III	bývanie v RD, D - obslužná komunikácia, TV	-	-	-	-	-	výhľadová výstavba (potrebná aktualizácia ÚPN-O)
Mršínisko II	bývanie v BD, D - účelová komunikácia, TV, Z	-	-	-	-	-	výhľadová výstavba (potrebná aktualizácia ÚPN-O)
Dielec II	bývanie v RD, D - obslužná komunikácia, TV	-	-	-	-	-	výhľadová výstavba (potrebná aktualizácia ÚPN-O)

Z hľadiska zabezpečenia plôch pre výrobné územia podľa riešeného územného plánu obce je potrebné dodržiavať nasledovné podmienky platiace v stanovených existujúcich a navrhovaných plochách :

- existujúce : **Z9, Z14**

- navrhované : **Pri družstve, ČOV, Dvor Dlhá Lúka, Skládku biologického odpadu**

Charakteristika :

- **Výrobné – obslužné a nevýrobné areály, skladové plochy so službami**

Sú určené pre nezávadné podnikateľské činnosti a pre nezávadné zariadenia výrobných i nevýrobných prevádzok, skladového hospodárstva

a.) Prípustné funkcie (podmienky) :

- základné – plochy pre areály a zariadenia nezávadných výrobných a nevýrobných činností, sprievodných skladov, skládka biologického odpadu, technická vybavenosť akou je napr.: čerpacia stanica, čistiareň odpadových vôd, rozvodňa, vodojem za podmienky, že ich činnosť nemá negatívny vplyv na životné prostredie

- vhodné - administratívne objekty vo väzbe na príslušné areály, zariadenia

- doplnkové sociálne zariadenia a služby pre užívateľov a návštevníkov

- odstavné miesta (parkovacie plochy) a garáže slúžiace potrebe funkčného využitia

- nevyhnutné plochy technického vybavenia územia

- príslušné pešie, motorové komunikácie

- verejná parkovo upravená líniová a plošná zeleň areálov, parkovísk, komunikácií s estetickou a ochrannou funkciou, jej umiestňovanie je prednostne zo strany obytných, športových plôch príp. aj iných v závislosti od smeru prevládajúcich vetrov

b.) Podmienečne vhodné funkcie (obmedzujúce podmienky) :

- možnosť umiestnenia doplnkových zariadení obchodu, služieb, športovo - rekreačných zariadení CR
- pohotovostné byty lokalizované v jednotlivých areáloch a byty majiteľov zariadení

c.) Nepripustné funkcie (vylučujúce podmienky) :

- všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hlodavcov, prašnosťou a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie susedných parciel pre určené účely, ktorými je napr. bývanie, občianska vybavenosť, šport, rekreácia a pod.
- bývanie ako hlavná funkcia areálu

d.) Doplnujúce ustanovenia :

- parkovanie užívateľov musí byť riešené v rámci pozemku ich prevádzkovateľa
- pri odstupových vzdialenostiach týchto areálov od existujúcich, navrhovaných obytných, rekreačných území postupovať v zmysle prílohy E, OTN ŽP 2111: KN

Základná charakteristika pre regulatívy označené vo výkresoch grafickej časti a vysvetlivky k skratkám použitých v tabuľke sú nasledovné : V – výroba, OV - občianska vybavenosť, D – doprava, TV – technická vybavenosť, Z – zeleň, označenie + znamená 1 podkrovné podlažie

Označenie	Funkčné využitie			% zastava - nosti	Minimálna plocha zelene v %	Maximálna podlažnosť	Spôsob realizácie na predmetnej ploche
	Prípustné	Obmedzujúce	Vylučujúce				
Z9	V – poľnohospodárska výroba, OV- administratíva, D, TV, Z	doplnkové formy kultúrnych, zdravotných, športových služieb, pohotovostné byty	všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na okolitú zástavbu, bývanie ako hlavná funkcia areálu	do 80	do 20	1, pre OV 2+	prístavba, nadstavba, stavebné úpravy v zmysle modernizácie, intenzifikácie areálu, nová zeleň
Z14	TV - vodojem, vodný zdroj, čerpacia stanica, Z	doplnujúca plošná a líniová zeleň areálu, TTP, spevnené plochy	iné funkcie vylúčené	do 25	do 75	1	rekonštrukcia a nová výstavba, nové spevnené plochy, nová zeleň
Pri družstve	V – výrobné, nevýrobné činnosti, skladové hospodárstvo, D, TV, Z	doplnkové formy obchodu, služieb, pohotovostné byty pre obsluhu územia, doplnujúca zeleň, spevnené plochy	všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na okolitú obytnú zástavbu, rekreáciu	do 80	od 20	1+	nová výstavba, vjazd do areálu, parkovanie, areálová zeleň
ČOV	TV - ČOV s príslušnou TV, D - príjazdová komunikácia, Z	doplnujúca plošná a líniová zeleň areálu, spevnené plochy	iné funkcie vylúčené	do 90	do 10	1	nová výstavba v zmysle vydaného vodoprávneho povolenia, nový vjazd do areálu, parkovanie, spevnené plochy, areálová zeleň
Dvor Dlhá Lúka	V – výrobné, nevýrobné činnosti, skladové hospodárstvo, D, TV, Z	doplnkové formy obchodu, služieb, pohotovostné byty pre obsluhu územia, doplnujúca zeleň, spevnené plochy	všetky činnosti, ktoré majú negatívny vplyv na okolitú obytnú zástavbu	do 70	do 30	1+	nová výstavba, vjazd do areálu, parkovanie areálová zeleň
Skládka biolog. odpadu	TV - skládka biologického odpadu s príslušnou TV, D - príjazdová komunikácia, Z	doplnujúca líniová zeleň areálu, spevnené plochy	iné funkcie vylúčené	do 80	do 20	-	nový vjazd do areálu, parkovanie, spevnené plochy, areálová zeleň

Z hľadiska zabezpečenia plôch pre rekreačné územia podľa riešeného územného plánu obce je potrebné dodržiavať nasledovné podmienky platiace v stanovených existujúcich a navrhovaných plochách :

- existujúce : **Z10, Z11**
- navrhované : **Pri materskej škole I, Priekopa, Nábregie oddychu, Bufet Holica**

Charakteristika :**• Areály športu, rekreácie a turistického ruchu**

Slúžia prevažne požiadavkám každodennej i sezónnej rekreácie bývajúceho obyvateľstva, turistov s plochami vhodnými pre umiestnenie športových zariadení, ihrísk, príslušnej občianskej vybavenosti, služieb, centier voľného času a zariadenia so špecifickou funkciou

a.) Prípustné funkcie (podmienky) :

- základné – plochy určené pre šport a rekreáciu rôzneho druhu (hlavne športovo rekreačná vybavenosť akou sú športové ihriská - ihriská pre deti, mládež a dospelých v letných i zimných mesiacoch, prírodné kúpaliská, udržiavané vodné plochy pričom ich podstatnú časť musí tvoriť zeleň), vrátane plôch obslužných objektov a zariadení poskytujúcich napr. dočasné ubytovanie formou chat, rekreačných domčekov lokalizovaných v priestore, ktorého dominantnú časť tvorí kvalitné a prírodné životné prostredie a nenásilné sekundárne a technické prostredie
- vhodné - zariadenia slúžiace potrebám športu, rekreácie a cestovného ruchu (napr. obchod, niektoré služby, verejné stravovanie, sezónne bufety, príp. celoročne využívané bufety s pohotovosnými bytmi pre zamestnancov, agroturistické zariadenia) s dominanciou zelene v okolí
- zariadenia pre nevyhnutné plochy technického vybavenia územia a príslušné motorové, cyklistické a pešie komunikácie s uprednostnením rozvoja pešieho a cyklistického pohybu, parkovacie plochy pre návštevníkov a prevádzkovateľov areálov
- zeleň prírodných športových areálov, upravená plošná a líniová zeleň vo vnútri i okolí areálu, upravená zeleň blízkych vodných plôch, areálová zeleň v rámci zariadení pre obsluhu územia, zeleň parkovacích plôch
- športovo-rekreačné a oddychové aktivity v prírode

b.) Podmienečne vhodné funkcie (obmedzujúce podmienky) :

- bývanie individuálneho charakteru
- školstvo, kultúrne a zdravotnícke zariadenia, zariadenia sociálnej starostlivosti, špecifické typy občianskeho vybavenia

c.) Nepripustné funkcie (vylučujúce podmienky) :

- bývanie hromadného charakteru
- zariadenia výroby, skladov a zariadenia dopravy ako hlavné stavby
- všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi (napr. zápachom, hlukom, zvýšeným výskytom hľadavcov, prašnosťou a pod.) priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie susedných parciel pre určené účely a funkčné využitie areálu

d.) Doplnujúce ustanovenia :

- do územia nie je možné sústrediť zariadenia kumulujúce funkcie nesúvisiace alebo len okrajovo súvisiace so športom, rekreáciou alebo ktoré by svojim rozsahom presahovali dominantnú funkciu športu a rekreácie v zeleni
- parkovanie užívateľov zariadení športu a rekreácie musí byť riešené v rámci vyčlenenej plochy alebo v tesnej blízkosti s plochou, vo výnimočnom prípade na revitalizovanej ploche už existujúceho parkovania v tesnej blízkosti k riešenej ploche

Základná charakteristika pre regulatívy označené vo výkresoch grafickej časti a vysvetlivky k skratkám použitých v tabuľke sú nasledovné : OV - občianska vybavenosť, R – rekreácia, Š - šport, D – doprava, TV – technická vybavenosť, Z – zeleň, SRT-samostatné stredisko rekreácie a turizmu, označenie + znamená 1 podkrovné podlažie

Označenie	Funkčné využitie			% zastava - ností	Minimálna plocha zelene v %	Maximálna podlažnosť	Spôsob realizácie na predmetnej ploche
	Prípustné	Obmedzujúce	Vylučujúce				
Z10	Š - športový areál - futbalové, multifunkčné ihrisko, detské ihriská, spevnené plochy, TV,Z	doplnujúca plošná a líniová zeleň areálu, spevnené plochy nerušiacie základnú funkciu areálu	výroba, sklady, trvalé bývanie ako hlavné stavby v areály a ostané činnosti, ktoré by obmedzili základnú funkciu areálu ale aj využitie susedných parciel pre určený účel	do 80	do 20	1	revitalizácia priestoru ihrísk, spevnených plôch, zelene
Z11	R- rekreačné dočasné ubytovanie v chatke s možnými športovými plochami na	-	-	do 30	do 70	1+	prístavba, stavebné úpravy existujúceho objektu, modernizácia, intenzifikácia

	pozemku a zeleňou, D, TV						
Pri materskej škole I	Š – ihriská pre deti materskej školy, TV, Z	-	-	do 80	do 20	1+	nová výstavba
Priekopa	R- rekreačné dočasné ubytovanie v chatkách s možnými športovými plochami na pozemku, zeleňou, D, TV	-	výroba, sklady, trvalé bývanie ako hlavné stavby v areály a ostané činnosti, ktoré by obmedzili základnú funkciu areálu ale aj využitie susedných parciel pre určený účel	do 30	do 70	1+	nová výstavba
Nábřežie oddychu	R - oddychové plochy okolo upravených brehov Kvačianky, Š - ihriská pre deti, mládež, dospelých D - pešia komunikácia, TV, Z	-	-	do 15	do 85	1	nová výstavba
Bufet Holica	OV - obchod, služby, R- oddychový areál, D - pešie a obslužné komunikácie, spevnené plochy, TV,Z	doplňujúca plošná a líniová zeleň areálu, spevnené plochy nerušiace základnú funkciu areálu	výroba, sklady, trvalé bývanie ako hlavné stavby v areály a ostané činnosti, ktoré by obmedzili základnú funkciu areálu ale aj využitie susedných parciel pre určený účel	do 20	do 80	1+	nová výstavba na základe vydaného územného rozhodnutia a výsledku z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 24 / 2006 Z.z.

článok 3

ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE OBČIANSKEHO VYBAVENIA, VÝROBY, REKREÁCIE, ŠPORTU A CESTOVNÉHO RUCHU

1. V oblasti občianskeho vybavenia

a.) kapacitný a štrukturálny nárast občianskej vybavenosti priblížiť k budúcemu rastu počtu obyvateľstva a následných jeho aktivít pre uspokojovanie základných potrieb pre obyvateľov i návštevníkov obce

b.) vychádzať z predpokladu dobudovania nadväzností priestorov OV s už existujúcou vybavenosťou, aby bola podchytená gravitácia pešieho pohybu z nových priestorov do centra Dlhej Lúky s cieľom zatraktívnenia obytných ulíc a rekreačno - oddychových plôch

c.) využiť voľné kapacity v nevyužitých podkroviach jestvujúcej občianskej vybavenosti a celkovom dispozičnom prehodnotení v neobývaných a často chátrajúcich rodinných domoch (neobývaných domov je v obci 74) vyžadujúcich rekonštrukciu - stavebné úpravy, nadstavbu, prístavbu príp. asanáciu a výstavbu nového objektu v obytnom území

d.) základnú vybavenosť priblížiť čo najviac občanovi - jej umiestnením sledovať hlavné pešie trasy, rozvojom vybavenostných zariadení podporovať tvorbu nových pracovných miest ako sú zdravotníctvo, sociálne služby (napr. možnosť návratu starších obyvateľov na dedinu pri zabezpečení zdravotných a sociálnych služieb, školy v prírode s celoročnou prevádzkou, cestovný ruch, služby, obchod, verejné stravovanie, drobné remeslá, prevádzky, kultúrno - spoločenské zariadenia a ďalšie podľa požiadaviek obyvateľov

e.) aj keď je obec pomerne malá z hľadiska počtu obyvateľstva riešiť aj opatrovateľskú službu pre starých a imobilných občanov (napr. penzión, dom dôchodcov) príp. sociálne domy (pre opustené matky s deťmi, pre neprispôsobivých občanov a pod.)

f.) ubytovacie a stravovacie zariadenia so službami prednostne situovať v plochách určených pre rekreáciu, kde už je predpoklad situovania ostatných stavieb a zariadení cestovného ruchu, sústrediť sa hlavne na vybudovanie primeranej vybavenosti v severnej časti k.ú. Kvačian na známej rozhladni pri ceste II/524 v lokalite Bufet Holica s dôrazom na ochranu prírody a tvorbu krajiny a výsledku z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 24/2006 Z.z.

g.) vybudovať nové miestne cyklotrasy vo vzájomnom prepojení so zariadeniami OV a okolitými obcami - v smere z centra obce popri ceste III/2350 na juh z.ú. cez spodnú časť Dlhej Lúky do Liptovskej Sielnice, cez vrchnú časť popri areáli PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka do Prosieka, poza futbalový štadión TJ Družstevník Kvačany do Liptovských Matiašoviec ako Tatranskú magistrálu č. 15. To znamená riešiť cyklotrasy len popri cestách II. a III. triedy ale aj cez terajšie poľné, lesné cesty, ktoré ponúkajú bezpečnejší a zážitkovo krajší prejazd pre cyklistov ale aj peších.

2. V oblasti poľnohospodárskej výroby

a.) pri ochrane pôdy vychádzať zo zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy (PP) pri nepoľnohospodárskom použití podľa § 12 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č.245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 359/2007 Z.z. a zákona č. 219/2008 Z.z.

b.) podporovať všetky aktivity, ktoré vynakladá jeden hospodársky subjekt a to PD Lipt. Hole - Kvačany súvisiace s obhospodarovaním poľnohospodárskej pôdy, so spásaním trvalých trávnatých porastov, pasienkov cez pastevné obdobie hovädzím dobytkom

c.) pri riešení nových a výhľadových lokalít určených pre bývanie, šport, rekreáciu, výrobu nenarušovať ucelenosť honov a nesťažovať obhospodarovanie PP nevhodným situovaním stavieb, jej delením a drobením alebo vytváraním častí nevhodných na obhospodarovanie poľnohospodárskymi mechanizmami, zároveň zabezpečiť prístup na neprípustné hony v prípade rozdelenia honov vybudovanie účelových poľných ciest

d.) využiť na stavebné a iné zámery na PP plochy situované hlavne predovšetkým v zastavanom území obce ohraničenom k 01.01.1990, ďalej preluky medzi jestvujúcou zástavbou a následne podporovať možnosti obce a jeho priestorovú optimalizáciu predovšetkým na voľných nezastavaných plochách, ktoré sú v priamom kontakte so súčasne zastavaným územím a vybudovanou technickou a dopravnou infraštruktúrou so zreteľom na ochranu najkvalitnejších PP

e.) rešpektovať najkvalitnejšie PP s kódom bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky (ďalej len "BPEJ") v k.ú. Kvačany 0914062, 0963402, 1063212, 1064413, v k.ú. Dlhá Lúka 0914062, 0963402, 1063422, 1069412, 1087442. Táto PP je v zmysle Nariadenia vlády SR č. 58/2013 Z.z. od 01.04.2013 chránenou PP, pričom je potrebné navrhovať stavebné a iné zámery na nej len v nevyhnutných prípadoch.

f.) stanoviť zásady pre drobnochov v zastavanom území a to pre vlastnú potrebu občanov aj pre zmluvný chov v zmysle nezasahovať negatívnymi zložkami ako znečisťovanie ovzdušia, šírenie pachu, hluku, vibrácií z ťažkých poľnohospodárskych mechanizmov, zvyšovanie prašnosti a pod. do obytného prostredia

g.) rešpektovať poľnohospodársku pôdu, lesné pozemky a množstvo území náchylných na zosuvy zakreslených vo výkresoch grafickej časti

h.) rešpektovať požiadavky na dosiahnutie vyváženého a udržateľného vzťahu medzi produkčnými, ekologickými, estetickými, krajinnými funkciami poľnohospodárskej krajiny

3. V oblasti lesnej výroby

a.) keďže lesné hospodárstvo patrí medzi rozhodujúce hospodárske odvetvie v riešenom území obce doporučujeme zachovanie aktivít, ktoré už v súčasnosti sú vynakladané pre jeho činnosť

b.) rešpektovať lesnú pôdu a ochranu lesných pozemkov podľa § 5 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov a ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj obce chápať aj zosuvné územia, ktoré sa nachádzajú na určitých miestach či už v rámci lesných porastov ale aj poľnohospodárskej pôdy (viď. grafická časť)

c.) neuvažovať o riešení novej výstavby na lesných pozemkoch, aby nedošlo k úbytku lesa a rešpektovať platný Program starostlivosti o lesy pre LHC Habovka, LHC Liptovský Mikuláš kam patria lesy nachádzajúce sa v riešenom území obce

d.) keďže nepočítame so žiadnymi rozvojovými zámermi na lesných pozemkoch, tým pádom ani nedôjde k odňatiu lesných pozemkov v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

e.) preradenie možných existujúcich bielych plôch k lesným pozemkom s následným zabezpečením odborného hospodárenia v lesoch v súlade s § 36 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

f.) rešpektovať § 6 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, že nemožno vydať územné rozhodnutie, ktoré sa má dotknúť lesných pozemkov bez súhlasu vlastníka alebo správcu a záväzného stanoviska príslušného orgánu štátnej správy lesného hospodárstva

g.) rešpektovať § 5 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov, že možno využívať lesné pozemky na iné účely ako plnenie lesov, len ak príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva po predchádzajúcom stanovisku dotknutých orgánov štátnej správy, rozhodne o ich dočasnom vyňatí alebo trvalom vyňatí z plnenia funkcií lesov alebo o obmedzení využívania funkcií lesov na nich. Taktiež je potrebné rešpektovať požiadavky z hľadiska ochrany lesných pozemkov pri ich využívaní na iné účely ako na plnenie funkcií lesov (jedná sa o zásady ochrany lesných pozemkov taxatívne uvedené v ustanovení § 5 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov)

h.) v lesných porastoch súkromných vlastníkov, ktoré obhospodarujú subjekty spomenuté na začiatku kapitoly Lesné hospodárstvo, zabezpečiť naďalej odborné hospodárenie v lesoch podľa Programu starostlivosti o lesy alebo výpisu z neho prostredníctvom odborného lesného hospodára v súlade s § 36 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

ch.) rešpektovať ochranné pásmo 50 m smerom von od hranice lesných pozemkov, pričom na vydanie rozhodnutia o umiestnení stavby a o využití územia v ochrannom pásme lesa sa vyžaduje záväzné stanovisko orgánu štátnej správy lesného hospodárstva podľa § 10 ods. 2 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov

i.) využívať turisticko - cyklistické prepojenie hlavne v trasách pôvodných lesných s prejazdom na poľné cesty medzi centrom obce a známou Kvačianskou dolinou s Oblazmi, susednou obcou Veľké Borové, ďalej Huty a Prosieckou dolinou na jednej strane a pokračovať aj smerom na JZ do obce Prosiek, Liptovská Sielnica a na východ

4. V oblasti priemyselnej a remeselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva

a.) vytvorenie nových plôch pre výrobné územie na 3 miestach v obci. Prvá a pomerne veľká lokality Pri družstve sa nachádza v severnej časti z.ú. Kvačian, po ľavej strane cesty III/2350 oproti areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Kvačany. Začína od križovatky miestnej komunikácie s cestou III/2350, kde je posledná zastávka SAD a pokračuje pozdĺž cesty III/2350 až k ceste smerujúcej do niekdajšej horárne, teraz je to obývaný rodinný dom. Lokality rešpektuje zo západnej strany ochranné pásmo 10 m okolo Kvačianky. Vjazdy do lokality budú na 2 miestach, ktoré rešpektujú existujúce, len na opačnej strane cesty III/2350. Na takto vyčlenenom území budú riešené skladovacie a obslužné plochy okolo drevnej hmoty PSU Kvačany.

b.) druhou localitou je Dvor Dlhá Lúka na východnej strane terajšieho HD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka, nakoľko tento areál je aktívne nevyužívaný pre poľnohospodársku činnosť a aktivity s tým súvisiace. Preto sme aj vyčlenili pre potenciálnych investorov novú plochu v tejto časti územia. Lokality bude mať samostatný vstup z komunikácie vedenej popred ňu a zároveň budú revitalizované nevyužívané priestory.

c.) využitie tejto druhej plochy je vhodné pre podnikateľské aktivity či už výrobné, nevýrobné, skladové hospodárstvo, nezávadné prevádzky s ohľadom na kvalitu životného prostredia (ovzdušia, hluku, vibrácií, prašnosti a pod.), na ochranu prírody a tvorbu krajiny, na existujúce a navrhované plochy obytného územia s nevyhnutnou potrebou výsadby ochrannej izolačnej zelene a plynulého, nerušivého napojenia na dopravnú a technickú infraštruktúru

d.) treťou plochou je lokality ČOV, ktorá má už roky vydané stavebné povolenie (č. I. ŠVS-2002/01244-Mk, dňa 19.04.2002, účinnosť od 17.06.2002 a je údajne platné doteraz), len žiaľ pre nedostatok finančných prostriedkov obce nie je projekt zrealizovaný. Projektová dokumentácia "Kanalizácia a ČOV Kvačany" riešila odkanalizovanie obce delenou splaškovou kanalizáciou a centrálnym čistením odpadových vôd v mechanicko-biologickej ČOV TURBO 2x70 KS, s počtom pripojených 850 EO. V návrhu a výhľade, ktoré rieši ÚPN-O sa jej kapacita primerane navýši. ČOV by sa mala vybudovať na pozemku KN "C" č. 792/3, k.ú. Kvačany, po ľavej strane cesty III/2350, cca 310 m od prvej križovatky na spomenutej ceste.

e.) pre všetky tieto nové podnikateľské aktivity sústredované na plochách vyčlenených výrobných území s charakterom priemyselných zón, ktoré by mohli mať väčší vplyv na kvalitu ovzdušia v obci je potrebné prihliadať na doporučené odstupové vzdialenosti od existujúcich a navrhovaných obytných a rekreačných zón v obci v zmysle prílohy E, OTN ŽP 2111:KN

f.) poľnohospodárstvo aj naďalej považovať za rozhodujúcejšie výrobné odvetvie v riešenom území obce s orientáciou na obhospodarovanie ornej pôdy, trvalých trávnatých porastov v oboch k.ú. obce

g.) každá činnosť v obci dopomôže k vytvoreniu nových pracovných miest a zastaví klesajúcu ekonomicko-hospodársku úroveň v obci a v celom regióne

5. V oblasti rekreácie, športu a cestovného ruchu

a.) podporovať návrh v zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja v znení zmien a doplnkov s vytvorením sidelného strediska rekreácie a turizmu SRTS Kvačany ako súčasť AGL.RÚ Kvačany pozostávajúci z SRTS Kvačany a SRTS Vyšné Matiašovce, stredisko sa nachádza v k.ú. Kvačany a k.ú. Lipt. Matiašovce (chatky okolo cesty II/584), označenie má 5.19, výmera AGL. RÚ Kvačany je 250 ha, v návrhu bude 520 ha, denná návštevnosť je 100 L, v návrhu 400 L

b.) pri riešení všetkých plôch rekreačného priestoru SRTS Kvačany je potrebné brať do úvahy ochranu prírody a tvorby krajiny t.j. rešpektovať ochranné pásmo TANAP-u, CHVÚ Tatry, SKUEV0192 Prosečné, SKUEV0307 Tatry, limitom využitia územia je navrhovaná chránená vodohospodárska oblasť Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov, pásmo hygienickej ochrany (PHO) liečivých a minerálnych vôd, PHO vodných zdrojov, plochy zosuvných území okolo cesty II/584

c.) pre rozvoj rekreačného územia v zmysle budovania chatiek vyčleniť lokality Priekopa, počet cca 30, v SZ časti mimo z.ú. Kvačany. Príjazd do lokality bude riešený cez obecnú komunikáciu v mieste križovatky s cestou III/2350 nad obecným úradom a následnou odbočkou doprava k navrhovanej localite IBV Mlyn Kvačany a ďalej

smerom nahor k voľným plochám ornej pôdy, na konci trvalým trávnatým porastom. Terén v mieste výjazdu je mierne navýšený, popri komunikácii patriacej obsluhu územia samotných chatiek je navrhovaná trasa rozvádzacieho vodovodného potrubia. Výmera lokality celkom predstavuje 2,4710 ha

d.) rešpektovať vydané územné rozhodnutie pre lokalitu IBV Mlyn Kvačany (č.l. ÚRaSP 2012/03757-04 Slv, zo dňa 29.10.2012), ktorá okrem 2 RD navrhuje územie využiť pre výstavbu 7 rekreačných chatiek. Plocha sa nachádza na záhradách za rodinnými domami nad centrom obce. Príjazd do lokality bude riešený po existujúcej trase obslužnej komunikácie medzi rodinnými domami. Terén smerom ku chatkám postupne stúpa. Pred chatkami bude riešená samostatná - súkromná komunikácia. Výmera lokality celkom je 0,4080 ha.

e.) menšie športové plochy s verejnou zeleňou okolo umiestniť v druhom centre OV (obchod, služby) na Dlhej Lúke ako súčasť lokality Trávniky

f.) riešiť v dolnej časti obce pri upravených brehoch Kvačianky novú lokalitu Nábregie oddychu určenú pre rekreačno - oddychové aktivity pri vode pre obyvateľov obce prípadne aj návštevníkov, spolu s malými detskými ihriskami, pešími chodníkmi, drobným mobiliárom, osvetlením, upravenou verejnou zeleňou ako súčasťou územia

g.) v severnej časti k.ú. Kvačian pri známej rozhladni v blízkosti cesty II/524 vybudovať v zmysle vydaného územného rozhodnutia a výsledku z posudzovania vplyvov na životné prostredie podľa § 24/2006 Z.z. lokalitu Bufet Holica (č.l. ÚRaSP2010/02529-Slv, zo dňa 24.05.2010), ktorý by dopĺňal potreby občerstvenia, hygienických zariadení, prechodného ubytovania pre zamestnancov a riešil by zároveň starostlivosť o odpočívadlo vrátane čistoty a odvozu odpadu

h.) telovýchovno - športové zariadenia umiestňovať tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§ 22 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z.)

ch.) pre rozvoj ubytovania využiť skryté možnosti jestvujúceho bytového fondu, podporovať výstavbu menších rekreačných domov, chalúp či už v z.ú. ale i mimo neho. Za týmto účelom je možnosť rekonštruovať existujúce rodinné domy. V tvarosloví objektov využívať tvaroslovné prvky, prírodné materiály typické pre ľudovú architektúru.

i.) rešpektovať možné negatívne ovplyvnenie hlukom v danom území z existujúcich a navrhovaných stavieb (rekreačné a športové zariadenia) vypracovaním Hlukovej štúdie pre konkrétnu stavbu a lokalitu, v ktorej budú ozrejmene hlukové pomery v danom území a podľa výsledkov hodnotenia budú navrhnuté protihlukové opatrenia na navrhovaných stavbách tak, aby hlukové pomery v obytnom a rekreačnom prostredí boli v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z.

j.) vyznačiť možné cyklomagistrály, cyklotrasy, bežecké trasy a turistické chodníky v teréne s určenými miestami pre oddych, piknik a ostatné rekreačné aktivity súvisiace s prírodnými danosťami okolitého prostredia so vzájomným prepojením obce a susedných obcí a to najmä Lipt. Sielnica, Prosiek, Liptovské Matiašovce, Veľké Borové

k.) propagovať rozvoj vidieckej turistiky zameranej na agroturistiku – rybolov, poľovníctvo, chov koní a iných zvierat so vzájomným poprepájaním s inými k.ú. a aktivitami v nich

l.) všetky športové aktivity spolu s občianskou vybavenosťou, dopravou, technickým vybavením musia zohľadňovať len pozitívny vplyv na životné prostredie a musia byť umiestňované tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§ 22 ods. 2 zákona č. 355/2004 Z.z.)

m.) vytvoriť informačný systém v obci (príp. na internete, v novinách a pod.) s pútačmi s popisom zaujímavostí v obci napr. s architektonicko-historickými solitérmi charakterizujúcimi históriu a zvyklosti v obci, s výrobkami, ktoré ponúkajú firmy pôsobiace v obci, s osobnosťami, ktoré sa tu narodili alebo tu pôsobili, s vyznačením turisticko – náučných chodníkov, cyklistických, bežeckých trás prepájajúcich susedné k.ú. navzájom, fotodokumentáciu vodných tokov, okolitej prírody s množstvom biocentier, biokoridorov, interakčných prvkov a pod., ktoré vytvárajú zaujímavý prírodný charakter celého k.ú. obce, vodných zdrojov a všetkých vecí, ktoré by návštevníci ale i domáci obyvatelia obce mohli vyhľadať keby o nich vedeli

článok 4

ZÁSADY A REGULATÍVY PRE UMIESTNENIE VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO, TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

1. V oblasti dopravy

a.) rešpektovať zákon č. 135/1961 o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov (zákaz činnosti v ochrannom pásme, zvlášť užívanie, umiestňovanie reklám a pod.), rešpektovať platné STN 73 6101, 73 6102, 73 6110, oprava č. 1 STN 73 6110/01

b.) rešpektovať koridor trasy cesty II/584 Lipt. Mikuláš - Podbiel vo forme horského priečodu z regiónu Liptova do regiónu Oravy. Je súčasťou cezhraničného tzv. Malého tatranského okruhu, ktorý dopravne spája atraktívne turistické ciele v slovensko-poľskom pohraničí. Katastrálnym územím Kvačian prechádza len jeho časť v dĺžke cca 8300 m z východu až na sever, kde je terén dosť strmý a stupňovitý a pôdorysný tvar komunikácie sa mu

musí prispôbiť. V novom riešení ÚPN-O neuvažujeme o zásahu do predmetného cestného telesa a územia okolo neho.

c.) zároveň rešpektovať ochranné pásmo tejto cesty v extravilánovom prietahu, čo predstavuje 25 m od osi komunikácie na každú stranu a jej širokové usporiadanie v kategórii C 9,5/70-60

d.) zohľadniť aj výhľadovú preložku tejto cesty vedenú susedným k.ú. Liptovské Matiašovce v línii Suchého potoka poza zastavané územie Nižných, Stredných Matiašoviec a počítať s jej homogenizáciou v kategórii C 9,5/70-60

e.) zohľadniť širokové usporiadanie týchto komunikácií :

1.) pre cesty III. triedy v kategórii C 7,5/70 smerom na cestu II/584, C 7,5/50 smerom pod Kvačiansku dolinu v zmysle STN 73 6101

2.) v zastavanom území pre cesty III. triedy v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 73 6110

f.) dopravné napojenia navrhovaných a výhľadových lokalít riešiť na základe výhľadovej intenzity dopravy, podľa možnosti systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na cesty vyššieho dopravného významu v súlade s platnými STN a TP

g.) pri rozšírení zastavaného územia pri rozvoji obce posúdiť dotknuté pozemné komunikácie (existujúce, navrhované, výhľadové) vrátane križovatiek v širšom území vzhľadom na nárast intenzity dopravy. V prípade, že posúdenie pozemných komunikácií nevyhovuje na výhľadové obdobie stanovené STN treba riešiť aj úpravu týchto pozemných komunikácií v súlade s platnými STN, respektíve znížiť plánovanú zástavbu obce alebo ju časovo obmedziť

h.) hranice navrhovaných a výhľadových lokalít zastavaného územia určených pre HBV, IBV, OV, ktoré rešpektujú ochranné pásma a pásma prípustných hladín hluku, nakoľko s umiestnením zástavby v ochranných pásmach a v pásmach s prekročenou hladinou prípustného hluku SSC nebude súhlasiť.

ch.) zároveň rešpektovať vyhlášku MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a doplnkov

i.) v prípade budovania nových komunikácií (prepojenie s obcami–dopravná obslužnosť) a ich plánovaného zaradenia do cestnej siete, s odovzdaním príslušnému budúcemu vlastníkovi (cesty II., III. triedy, resp. MK) postupovať v zmysle platného Technického predpisu TP 03/2004 – Usporiadanie cestnej siete s účinnosťou od 01.01.2004, ktoré vydalo MDPT SR, sekcia cestnej infraštruktúry

j.) dodržať minimálne vzdialenosti križovatiek (existujúcich, navrhovaných, výhľadových) v zmysle STN 73 6110 - Projektovanie miestnych komunikácií

k.) rešpektovať požiadavku doriešenia bezpečnosti cestujúcich – občanov v zmysle riešenia koridorov, prechodov, osvetlenia, vybavenia pre občanov so zdravotným postihnutím (bariéry, vodiace pruhy)

l.) viesť inžinierske siete (nové vedenia, prípojky k existujúcim alebo novovybudovaným objektom) mimo cestný pozemok, v zastavanom území min. 2,0 m za hranicou cestného pozemku, mimo zastavané územie za hranicou ochranného pásma. Teda je potrebné viesť inžinierske siete mimo telesa ciest II., III. triedy, miestnych komunikácií a súvisiacich mostných objektov.

m.) kríženie inžinierskych sietí s komunikáciou riešiť zásadne formou pretláčania, kolmo na os komunikácie, kde potrubie (káble....) bude uložené v celej šírke cesty v chráničke, ktorá bude presahovať min. 1,0 m pod niveletou vozovky

n.) pri riešení vjazdov k objektom nenarušovať odvodňovací systém cesty

o.) zapracovať zriadenie chodníkov pre peších (a to najmä pri cestách III/2350 a III/2351), ďalej v nových lokalitách, kde je navrhovaná hlavne cesta funkčnej triedy C2, prípadne riešiť aj cyklistické chodníky

p.) dostatočné priestory pre statickú dopravu, zároveň je potrebné riešiť aj odvodnenie ciest

r.) prerokovať s Leteckým úradom SR v zmysle § 30 ods. 1 písm. c) zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielačie stanice, podľa písm. d.) zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje, podľa písm. a.) stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom a podľa písm. b.) stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu

s.) v grafickej časti :

1.) vyznačiť a rešpektovať existujúce trasy ciest, ich širokové usporiadanie v zmysle stanoviska SSC, BA (list č. 5328/2014/2320/10979, Ing. Mistríková, zo dňa 03.04.2014)

2.) širokové usporiadanie ciest II., III. triedy, existujúcich miestnych komunikácií a zároveň dopravné napojenie navrhovaných, výhľadových komunikácií v súlade s STN 73 6110 a STN 73 6102

3.) mimo zastavané územie označené dopravnou značkou označujúcou začiatok a koniec obce označiť a rešpektovať ochranné pásmo ciest v zmysle zákona č.135/1961 Zb. a vykonávacej vyhlášky č.35/1984 Zb.

4.) vyznačiť zastávku SAD v centre miestnej časti Dlhá Lúka Kvačany_Dlhá Lúka pri kaplnke s vyznačenou pešou dostupnosťou

5.) vyznačiť cyklistické, pešie trasy a plochy pre statickú dopravu, ich šírkové usporiadanie rešpektuje STN 73 6110

t.) ďalšie stupne projektovej dokumentácie je potrebné spracovať v zmysle predchádzajúcich bodov a.) až s.) a predložiť správcovi ciest na pripomienkovanie

2. V oblasti vodného hospodárstva

a.) vytvoriť predpoklady na zabezpečenie bezproblémového zásobovania jestvujúcich objektov v obci kvalitnou pitnou vodou z existujúceho podzemného vodojemu umiestneného v západnej časti Dlhej Lúky zhruba 30m od oploteného areálu PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka. Tento akumulčný vodojem bude slúžiť okrem zásobovania pitnou vodou aj na požiarne účely.

b.) do budúcnosti využívať pre požiarne účely aj korytá vodných tokov pretekajúce obcou a riešiť aj protipožiarne zabezpečenie obce za stavu, keď verejný vodovod je zásobovaný vodou len z vodného zdroja vrt "CH-4" s čerpacou stanicou s kapacitou 1,2 l/s

c.) rešpektovať oba vodné zdroje a ich ochranné pásma pre zásobovanie obce pitnou vodou a to VZ „Dlhá Lúka“ (Q_{\min} v roku 2013 = 1,7l/s) a vrt "CH-4" (Q_{\min} v roku 2013 = 1,2l/s) s čerpacou stanicou pred ním, zároveň aj podzemný vodojem Dlhá Lúka s existujúcim objemom 50 m³

d.) tam, kde je to nutné rekonštruovať zásobovaciu a rozvodnú vodovodnú sieť v celej obci

e.) pri riešení nových i výhľadových plôch, ktoré budú existujúce z.ú. zväčša rozširovať do strán, rešpektovať všetky existujúce privádzacie, rozvádzacie vodovodné trasy, s vodárenskými zariadeniami po celej obci s dodržaním ich ochranného pásma a ustanovení Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) a príslušné platné normy STN 736822 "Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi", STN 752102 „Úpravy riek a potokov“

f.) keďže existujúca výdatnosť 2 vodných zdrojov „Dlhá Lúka“ a "vrt CH-4" je nepostačujúca pre rozvoj obce navrhujeme riešiť zásobovanie pitnou vodou v rámci navrhovaných i pár výhľadových lokalít cez individuálne studne. Tu je nutné, aby individuálne studne boli umiestnené a vybudované v súlade s platnou legislatívou. Kvalita vody v individuálnych studniach musí vyhovovať požiadavkám Nariadenia vlády SR č. 496/2010 Z.z., ktorý sa mení a dopĺňa NV SR č. 354/2006 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na vodu určenú na ľudskú spotrebu a kontrolu kvality vody určenej na ľudskú spotrebu, čo musí byť dokladované laboratórnym rozborom v akreditovanom laboratóriu.

g.) do budúcnosti je však potrebné hľadať nové vodné zdroje, ktoré posilnia existujúci verejný vodovod. Využívanie vodných zdrojov musí byť schválené orgánom štátnej vodnej správy. Pri riešení tejto otázky spolupracovať so správcovi vodovodnej siete, ktorým je LVS a.s. Liptovský Mikuláš.

h.) v zmysle ÚPN-VÚC ŽSK navrhujeme ponechať voľný koridor v teréne pre trasovanie skupinového privádzača pitnej vody z vodných zdrojov v Suchej doline do Liptovského Mikuláša (vrty Suchá dolina, k.ú. Lipt. Matiašovce, odporúčané odberné množstvo 50-75 l/s, v súčasnosti sú nevyužívané, ich pásmo hygienickej ochrany nie je vyhlásené).

ch.) likvidáciu splaškových vôd riešiť prostredníctvom verejnej splaškovej kanalizácie a zároveň samostatne riešiť odvedenie dažďových vôd, teda nie zaústením do potrubí splaškovej kanalizácie

i.) pri navrhovaní nových i výhľadových plôch trasy splaškovej kanalizácie viesť vo verejných pozemkoch najlepšie v línii miestnych obslužných komunikácií z dôvodu bezproblémového prístupu v prípade havárie, porúch, následných opráv na trasách so zaústením do navrhovanej mechanicko - biologickej ČOV na dolnom konci obce vo vzdialenosti cca 230 m od hranice z.ú. na Dlhej Lúke

j.) pre existujúci stav v obci zohľadniť projektovú dokumentáciu "Kanalizácia a ČOV Kvačany" (Real Inžiniering, projektovanie pozemných a vodohospodárskych stavieb, Lipt. Hrádok - Ing. Vavro, 06/1998) a vydané vodoprávne povolenie vodohospodárskeho diela "Kanalizácia a ČOV Kvačany" a nakladanie s vodami (list. č. ŠVS-2002/01244-Mk, zo dňa 19.04.2002), ktoré je účinné od 17.06.2002 a údajne platí doteraz. Do budúcnosti by bolo vhodné počítať s aktualizáciou tohto projektu v zmysle aktualizovaných predpisov a zároveň v zmysle zapojenia nových a výhľadových lokalít daných územným plánom obce

k.) jestvujúci systém odvádzania dažďových vôd z povrchového odtoku rigolmi (otvorenými, prekrytými) zachovať v najväčšej miere, doplniť nové rigoly najmä na Nižnom poli a za záhradami v línii novej ulice vedľa trasy poľnej cesty

l.) dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať resp. kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky

m.) zachovať prístup mechanizácie správcovi vodného toku k pobrežným pozemkom z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity

n.) rešpektovať ochranné pásma verejného vodovodu a verejnej kanalizácie, vodných zdrojov v zmysle zákona 442/2002 Z.z. z 19.6.2002, a ustanovenia Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a o zmene zákona č. 372/1990

Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené v súlade s STN 736822, ďalej dodržiavať ochranné pásma pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Kvačianka v šírke min. 10,0 m od brehovej čiary, resp. päty hrádze obojstranne, pri drobných vodných tokoch do 5,0 m. Na území pobrežných pozemkov nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacim vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí

o.) všetky rozvojové aktivity následne po schválení ÚPN-O riešené v podrobnejšej projektovej dokumentácii musia byť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami, kde podľa § 20 ods. 6 podľa tohto zákona je v inundačnom (záplavovom) území okrem iného zakázané umiestňovať bytové budovy

p.) protipovodňové opatrenia, úpravy vodných tokov ako i výsadbu porastov v dotyku s vodnými tokmi vždy odsúhlasí so správcom vodných tokov

r.) pre návrhu nových lokalít v blízkosti krytého kanála A (ev. číslo 5304 218 001) rešpektovať odvodňovací kanál vrátane ochranného pásma 5m od jeho osi. Križovanie navrhovanej cestnej obslužnej komunikácie, inžinierskych sietí - kanalizácie splaškovej vo výstavbe, kanalizácie dažďovej a káblového vedenia elektrickej energie je nutné navrhnuť a realizovať v zmysle ustanovení STN 736961 "Križovanie a súbehy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami z r. 1983". Prípadné vypúšťanie akýchkoľvek odpadových vôd do kanála je nutné konzultovať s Odborom správy a prevádzky Hydromeliorácií š.p., BA. Projektovú dokumentáciu stavieb a všetkých inžinierskych sietí, ktoré sa dotknú odvodňovacieho kanála (križovanie) je potrebné predložiť na vyjadrenie.

3. V oblasti elektrickej energie

a.) rešpektovať Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zároveň rešpektovať trasy všetkých vzdušných vedení VN 22 kV linka č. 211 prechádzajúce okolo z.ú. obce s jej odbočkou vedenou cez k.ú. Liptovské Matiašovce so zaústením do rozvodne 110/22 Liptovský Mikuláš, rešpektovať aj káblové vedenie VN 22 KV linka č. 211 začínajúce pri areáli hospodárskeho dvora Kvačany v pokračovaní v línii poľnej cesty až k Stredisku zimnej údržby cesty II/584 Huty - Lipt. Matiašovce a ostatné zariadenia prislúchajúce k nim

b.) v okolí týchto trás rešpektovať ochranné pásma VN napätia či už vzdušného alebo podzemného a tým pádom vytvorenú potenciálnu bariéru pre rozvojové aktivity

c.) prekládku energetických zariadení riešiť v zmysle § 45 zákona č. 251/2012 Z.z. „Preložka elektroenergetického rozvodného zariadenia“, v ktorom sa uvádza :

1.) preložkou elektroenergetického rozvodného zariadenia na účely tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy

2.) náklady na preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastníkom elektroenergetického rozvodného zariadenia a ten kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak. Preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia vykonáva prevádzkovateľ sústavy alebo za podmienok ním určených aj iná oprávnená osoba. Vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia sa preložkou nemení.

3.) SSE-D, a.s. ako majiteľ energetického zariadenia si vyhradzuje právo schválenia spôsobu, termínu preložky tohto zariadenia ako aj jej realizátora. Toto schválenie musí byť vykonané minimálne 60 dní pred plánovaným termínom preložky. V prípade, že k tomuto schváleniu nedôjde SSE-D a.s. nesúhlasí s realizáciou preložky energetického zariadenia

4.) pre financovanie elektroenergetických zariadení potrebných pre pripojenie bude použitý mechanizmus, resp. dohoda so SSE-D, a.s. v zmysle platnej legislatívy v čase výstavby

d.) z existujúcich trafostaníc je potrebné rekonštruovať dve a to TS3_211/TS/Kvačany_ZŠ a TS5_211/TS/Dlhá Lúka_PD s navýšením ich výkonu

e.) vo všetkých navrhovaných lokalitách určených pre stavebné zámery doplniť osadenie nových trafostaníc počte 4 od označenia TS7 až TS11 s kapacitou podľa požadovaného výkonu. Vo výhľadových lokalitách nepribudnú žiadne nové.

f.) nové trafostanice riešiť ako kioskové do 630kVA prípadne kompaktné s výkonom do 250 kVA, umiestnenie trafostaníc v jednotlivých lokalitách požadujeme riešiť podľa požadovaného výkonu tak, aby jednotlivé výbežky NN vedení neprekračovali 350 m a boli umiestnené pri najväčšom požadovanom odbere v lokalite. Ich presný počet a umiestnenie bude určený po vypracovaní zástavbových štúdií s výkonovou bilanciou riešených lokalít.

g.) nové TS by nemali byť zdrojom nadmerného hluku voči okolitej zástavbe v zmysle nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z.z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami v znení neskorších predpisov, pričom je dôležité koordinovať trasy elektrických sietí s trasami ostatných inžinierskych sietí

h.) trasy, prípojky VN, NN a k trafostaniciam navrhovať ako zemné káblové so zokruhovaním z dôvodu zabezpečenia spoľahlivosti a plynulosti dodávky elektrickej energie, pri výstavbe iných zemných inžinierskych sietí dodržať ochranné pásmo od zemného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z.z. § 36, manipulačný priestor od podperných bodov 1m a neporušenie ich stability. Elektromerové rozvádzače plánovanej výstavby riešiť na verejne prístupnom mieste napr. v oplotení.

ch.) poznať trasy jednotlivých podzemných a nadzemných inžinierskych sietí pretože pri ich oprave, údržbe môže dôjsť k poškodeniu susediacej trasy vedenia

i.) výnimky z ochranných pásiem môže v odôvodnených prípadoch povoliť stavebný úrad na základe stanoviska prevádzkovateľa prenosovej sústavy alebo distribučnej sústavy

j.) pre financovanie elektroenergetických zariadení potrebných pre pripojenie bude použitý mechanizmus, resp. dohoda so SSE-D, a.s. v zmysle platnej legislatívy v čase výstavby

k.) pri vypracovávaní ďalších PD použiť prvky podľa Katalógu prvkov a funkčných celkov platných v SSE, a.s. v čase projektovania, pričom všetky tieto PD budú riešené oprávnenými projektantmi s rešpektovaním odborných vyjadrení zainteresovaných orgánov a organizácií

4. V oblasti zásobovania zemným plynom

a.) pri realizovaní plynových rozvodov a ostatných plynárenských zariadení a ich prevádzke dodržiavať všetky ochranné a bezpečnostné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike, príslušných STN, EN a každý návrh na rozširovanie miestnych plynovodov resp. zmeny v odberových množstvách zemného plynu, preložky existujúcich zariadení je potrebné odsúhlasiť s prevádzkovateľom siete, ktorým je SPP – Distribúcia a.s.

b.) podľa ustanovenia § 79 ods. 5, 6 a ustanovenia § 80 ods. 4 zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zariaďovať stavby v ochrannom a bezpečnostnom pásme plynárenského zariadenia a vykonávať činnosti v ochrannom pásme plynárenského zariadenia možno len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa siete a za podmienok ním určených. Súhlas prevádzkovateľa siete n azariadenie stavby je dokladom pre územné a stavebné konanie, pričom každá projektová dokumentácia alebo iná dokumentácia stavieb, drobných stavieb, informačných alebo reklamných zariadení, stavebných prác, terénnych úprav alebo ťažobných prác sa posudzuje individuálne na základe žiadosti, ktorej vzor je zverejnený na webovom sídle SPP-D: www.spp-distribucia.sk.

c.) postup a podmienky budúceho pripájania odberateľov, priemyselných alebo obytných zón na distribučnú sieť v správe SPP - distribúcia, a.s. sa nachádzajú v schválenom prevádzkovom poriadku prevádzkovateľa distribučnej siete. Bližšie informácie k danej problematike je možné získať na spomenutom webovom sídle

d.) všetky rozvojové projekty plynárenských zariadení viazané na investičný vstup SPP-distribúcia, a.s. sú podmienené ekonomickou návratnosťou v zmysle vnútorných pravidiel SPP-distribúcia, a.s.

e.) v nasledujúcich stupňoch spracovania formou podrobnejších projektových dokumentácií previesť podrobnejší hydraulický výpočet nových parametrov dimenzií potrubia so zvýšeným odberom zemného plynu s nadväznosťou na existujúci stav v obci a po technickej stránke odsúhlasiť s dodávateľom zemného plynu

f.) poznať trasy jednotlivých podzemných a nadzemných inžinierskych sietí teda nielen plynových zariadení, pretože pri ich oprave, údržbe môže dôjsť k poškodeniu susediacej trasy vedenia

5. V oblasti telekomunikácií

a.) rešpektovať trasu a ochranné pásmo podzemného i vzdušného diaľkového metalického vedenia prechádzajúceho k.ú. obce popri ceste III/2350 do Kvačian, ktorý je v správe Slovak Telekom, a.s.

b.) pred zemnými prácami popri ceste je potrebné vytýčenie podzemných telekomunikačných sietí a ostatných podzemných vedení, aby nedošlo k ich poruche

c.) nové vedenia telekomunikačnej siete riešiť káblovým vedením uloženým v zemi (metalická alebo optická sieť) s dodržaním ich ochranných pásiem v zmysle príslušnej platnej STN a súvisiacich predpisov

d.) pri škodlivom rušení, ktoré bráni prevádzke zariadenia v súlade s jeho určením, je užívateľ povinný bezodkladne urobiť účinné ochranné opatrenia alebo ukončiť prevádzkovanie zariadenia (za rušenie sa považuje aj znemožnenie prevádzky spôsobené elektromagnetickým tinením alebo odrazmi elektromagnetických vln od stavieb, ktoré boli zhotovené po uvedení vedenia do prevádzky)

e.) k existencii podzemných alebo nadzemných vedení telekomunikačných sietí je potrebné požiadať Slovak Telekom a.s., Bratislava o vyjadrenie

f.) v ochrannom pásme telekomunikačných zariadení neumiestňovať stavby a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenia alebo vedenia telekomunikačnej siete alebo ich plynulú a bezpečnú prevádzku

g.) pri riešení nasledujúcich podrobnejších stupňov projektových dokumentácií bude potrebné spracovať návrh telekomunikačnej infraštruktúry z dôvodu zapracovania trás telekomunikačných vedení do PD, pričom po upresnení požadovaných podkladov a ich zapracovaní Slovak Telekom, a.s. spracuje na základe písomnej požiadavky na zabezpečenie telekomunikačnej infraštruktúry realizačnú PD na telekomunikačné pripojenie a následnú realizáciu

článok 5

ZÁSADY A REGULATÍVY ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI A CIVILNEJ OCHRANY**1. V oblasti obrany štátu, požiarnej ochrany**

- a.) zohľadniť skutočnosť, že riešené územie obce Kvačany nie je záujmovým územím Ministerstva obrany SR
- b.) dodržať požiadavky vyplývajúce z ustanovení vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou, budovaním zariadení na dodávku vody na hasenie požiarov - zdrojov vody a odberných miest v obci. V oblasti protipožiarnej bezpečnosti stavieb je nutné navrhnuť prístupové komunikácie na zásah podľa parametrov ustanovených v § 82 vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiaru bezpečnosť pri výstavbe a pri udržiavaní stavieb v znení neskorších predpisov
- c.) rešpektovať priestory požiarnej zbrojnice nachádzajúce sa v objekte niekdajšieho rodinného domu na začiatku Dlhej Lúky i v centre Kvačian vo viacúčelovej budove. Do budúca uvažovať s ich rekonštrukciou. Na požiarne účely využívať vodu z verejného vodovodu príp. i odber povrchovej vody z najmä z vodného toku Kvačianka ale aj ostatných potokov pretekajúcich riešeným územím obce

2. V oblasti ochrany pred povodňami

- a.) v rámci rozvoja obce či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a príslušné platné normy STN 73 6822 "Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi", STN 752102 „Úpravy riek a potokov“
- b.) v zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z. (vodný zákon) a vykonávajúcej normy STN 75 2102 zachovať ochranné pásmo pozdĺž vodohospodársky významného vodného toku Kvačianka v šírke min. 10,0 m, ďalej pri drobných vodných tokoch v šírke min. 5,0 m od brehovej čiary, resp. hrádze obojstranne a zároveň ich zakresliť do grafickej časti ÚPN-O
- c.) v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavenie objektov, zmena reliéfu ťažbou, návažkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí. Je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
- d.) z hľadiska ochrany pred povodňami, či už jestvujúceho zastavaného územia obce ale i navrhovaných a výhľadových lokalít dodržiavať Zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami
- e.) v prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.
- f.) riešiť protipovodňovú ochranu formou vybudovania poldra aj spolu s lapačom štrku na najvýznamnejšom vodnom toku a to Kvačianke, v hornej časti nad zastavaným územím obce, kde už je teraz nádrž na lapanie štrku
- g.) riešiť ďalšiu protipovodňovú ochranu formou vybudovania 2 menších poldrov - jeden bude umiestnený na vodnom toku Jamník nad hospodárskym dvorom PD Lipt. Hole - dvor Kvačany a druhý vedľa na bezmennom vodnom toku nad cintorínom v Kvačanoch
- h.) stabilizovať pravý breh koryta Kvačianky zhruba od miesta, kde sa do nej vlieva potok Jamník až pod pivovar Brontvai (dĺžka cca 152 m), potom časť po ľavej strane koryta nad i pod lávkou v priestore nad materskou školou (dĺžka cca 92 m) a zároveň rekonštruovať oporný múr na pravom brehu Kvačianky v mieste pod i nad spomenutou lávkou (dĺžka cca 113 m) a v časti ľavého brehu okolo obslužnej komunikácie pod obecným úradom vedenej k 6-tim rodinným domom za Kvačiankou (dĺžka cca 100 m)
- ch.) rešpektovať oba odvodňovacie kanále (v k.ú. Kvačany - kanál krytý B, evid. č. 5304 218 002, vybudovaný v r. 1979 o celkovej dĺžke 0,177 km v rámci stavby "Odvodnenie pozemkov Kvačany", v k.ú. Dlhá Lúka - kanál krytý A, evid. č. 5304 218 001 vybudovaný v r. 1979 o celkovej dĺžke 0,092 km v rámci stavby "OP Kvačany") pri spracovaní ÚPN-O a realizácii stavieb vrátane ich ochranného pásma 5 m od osi krytých kanálov
- i.) zakresliť oba kryté kanále do grafickej časti spolu s ich ochranným pásom a s odvodnením poľnohospodárskych pozemkov drenážnym systémom
- j.) prípadné križovanie a súběh komunikácií a inžinierskych sietí s kanálmi žiadame riešiť v zmysle ustanovení STN 73 6961 "Križovanie a súběhy melioračných zariadení s komunikáciami a vedeniami" z roku 1983
- k.) rešpektovať územnú ochranu pre navrhovanú CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov
- l.) zabezpečiť ochranu inundačného (záplavového) územia a vytvárať podmienky pre :
- 1.) pre prirodzené meandrovanie vodných tokov
 - 2.) pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia
 - 3.) dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky

- 4.) návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd
- 5.) komplexne riešiť odtokové pomery v povodniach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody
- 6.) vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu zastavného územia obce
- 7.) stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť medzi verejnoprospešné stavby
- 8.) v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich
- 9.) navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle STN 736822
- 10.) akúkoľvek investorskú činnosť a výstavbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma je potrebné odsúhlasiť so Slovenským vodohospodárskym podnikom š.p., Piešťany

3. V oblasti civilnej ochrany

- a.) stavebnotechnické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany – ochranné stavby riešiť a zabezpečovať v zmysle zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) a vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany (ďalej len „vyhláška“)
- b.) v stavbách s väčším sústredením osôb riešiť a zabezpečovať ukrytie zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a ukrytie obyvateľstva obce v ochranných stavbách – jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne podľa analýzy možného vzniku mimoriadnej udalosti v obvode Liptovský Mikuláš a v súlade s § 4 Vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov.
- c.) pri návrhu takýchto zariadení spolupracovať s príslušným orgánom krízového riadenia

článok 6

ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNOHISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY VRÁTANE PLŔCH ZELENE

1. V oblasti kultúrnohistorických hodnôt

V jednotlivých etapách realizácie ÚPN-O Kvačany (teda po jeho schválení s akceptovaním stanovených zásad a regulatívov pre zachovanie kultúrnohistorických hodnôt) je potrebné dodržiavať podmienky stanovené zákonom č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu a to predovšetkým :

- a.) rešpektovať národné kultúrne pamiatky ako Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej (č. ÚZPF 315/0), Vodný mlyn v lokalite Oblazy (č. ÚZPF 2896/1-2), Vodný mlyn a píla v lokalite Oblazy (č. ÚZPF 3513/0) a archeologické nálezisko evidované v Centrálnnej evidencii archeologických nálezísk SR - Kvačany, Dlhá Lúka, poloha "Hrádková" (púchovské hradisko)
- b.) na existujúcu zástavbu postupne nadväzovať novú rozširovanú v podobnej architektonicko-výrazovej skladbe vo vzťahu na krajinárske, ekologické danosti a históriu obce
- c.) vo väzbe na § 14 ods. 4 pamiatkového zákona iniciovať vytvorenie Evidencie pamätihodností obce Kvačany v spolupráci s obcou (do evidencie môžu byť vytipované a zaradené hodnotné veci a kombinované diela prírody a človeka, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce, zároveň také ktoré nie sú vyhlásenými národnými kultúrnymi pamiatkami, ale majú pre obec a jej katastrálne územia miestnu historickú hodnotu)
- d.) s ohľadom na to, že v katastrálnych územiach obce sa doteraz nerobil systematický archeologický prieskum je predpoklad, že v k.ú. obce sa nachádzajú neznáme archeologické náleziská, s najväčšou pravdepodobnosťou pod hrádkom sa nachádza otvorené sídlisko
- e.) podľa § 30 ods. 1 pamiatkového zákona je povinný každý subjekt správať sa tak, aby svojim konaním neohrozil základnú ochranu neodkrytých archeologických nálezísk a nespôsobil nepriaznivé zmeny ich stavu
- f.) podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov v prípade zistenia resp. narušenia archeologických nálezov počas terénnych úprav musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác, nález ihneď ohlásiť na Krajský pamiatkový úrad (KPÚ) Žilina, pričom nález sa musí nechať bez zmeny až do obhliadky KPÚ ZA alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou
- g.) do obhliadky je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu, pokiaľ o ňom nerozhodne príslušný stavebný úrad po dohode s KPÚ ZA

h.) podľa § 40 pamiatkového zákona archeologický nález môže vyzdvihnúť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu

ch.) pre akúkoľvek stavebnú a inú činnosť vyžadujúcu si zemné práce už v stupni územného konania (rekultivácie, hrubé terénne úpravy a pod.) na území katastrov obce je podmienkou osloviť Krajský pamiatkový úrad ZA, pracovisko Ružomberok, ktorého záväzné stanovisko bude podkladom pre ohlásenie prác, vydanie územného rozhodnutia a stavebného povolenia a v oprávnených prípadoch rozhodnutím KPÚ ZA môže byť uplatnená požiadavka na zabezpečenie záchranného archeologického výskumu (§ 37 ods. 3 zákona č. 208/2009 Z.z., ktorý mení a dopĺňa pamiatkový zákon č.49/2002 Z.z.)

2. V oblasti ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene

a.) rešpektovať podmienky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce zo zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a tvorby krajiny, zákony a nariadenia ohľadom vyhlásenia TANAP-u (zákon č. 11/1948 Zb., nariadenia vlády č.12/1987 Zb., nariadenia vlády č. 58/2003 Z.z.), národnej prírodnej rezervácie Kvačianska dolina (rozhodnutie Komisie SNR pre kultúru a informácie z 25. apríla 1967 č. 6 o zriadení štátnej prírodnej rezervácie Kvačianska dolina v znení úpravy z 18. novembra 1967 č. 3744/1967-osv., vyhláška MŽP SR č.83/1993 Z.z.), národnej prírodnej rezervácie Suchá dolina (vyhláška MŽP SR č.83/1993 Z.z.), navrhovaného chráneného areálu Suchá (v zmysle ÚPN-VÚC a Aktualizovaného RÚSES okresu Lipt. Mikuláš), navrhovanej genofondovej lokality Suchý potok (v zmysle Aktualizovaného RÚSES okresu Lipt. Mikuláš), ustanovenia sústavy NATURA 2000 o vyhlásení území európskeho významu SKUEV0192 Prosečné, SKUEV0307 Tatry (výnos MŽP SR č.3/2004-5.1 zo dňa 14.07.2004) a vyhlášky MŽP SR č. 26/2011 Z.z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Chočské vrchy

b.) podľa § 12 zákona č. 543/2002 Z.z. dodržiavať predpísané stupne ochrany prírody pre TANAP kde platí 3° ochrany, OP nezasahuje do riešeného územia. Pre NPR Kvačianska dolina, NPR Suchá dolina platí 5° ochrany a zároveň majú stanovené OP 100 m od hranice rezervácie s 3° ochrany. Navrhovaný CHA Suchá má ležať v navrhovanom OP Chočského národného parku s 2° až 5° ochrany, jeho OP by mala stanoviť vláda nariadením. Na ostatnej časti riešeného územia platí 1° ochrany.

c.) rešpektovať existujúce i navrhované územia s legislatívnou ochranou, prvky územného systému ekologickej stability v zmysle R-ÚSES okresu Lipt. Mikuláš a ÚPN-VÚC Žilinského kraja v súlade s miestnymi biocentrami, biokoridormi a interakčnými prvkami v celom riešenom území obce. Zároveň neplánovať v nich také činnosti, ktoré by viedli k ich znefunkčneniu ako biokoridorov, zániku prirodzenosti, poškodeniu až zániku predmetu ochrany a negatívnych zásahov do biotopov a druhov národného a európskeho významu

d.) využitie územia, ktoré si vyžaduje umiestňovanie nových stavieb (návrhy rozvoja bývania, občianskej vybavenosti, výroby, športu, rekreácie atď.) situovať v nadväznosti na existujúce zastavané územie a tieto nové plochy nenavrhať do územia s vyšším stupňom územnej ochrany, ako aj do prvkov definovaných ako ÚSES

e.) nenavrhať stavebnú činnosť a zastavanie v alúviách vodných tokov, nezasahovať do brehových porastov (ponechať pozdĺž nich ochranné pásmo). Uvedené umožní obnovu brehovej vegetácie, ochranu biotopov a biotopov druhov a zároveň posilní ekostabilizačnú funkciu toku v krajine. Takisto vylúčiť návrhy na stavebnú činnosť a zásahy v podmáčaných a zamokrených plochách.

f.) zamerať sa na zachovanie, revitalizáciu a doplnenie stabilizujúcich prvkov v krajine a zabezpečenie ich priaznivého pôsobenia na okolité, ekologicky menej stabilné časti krajiny. Zároveň zachovať skupinovú, líniovú a plošnú drevinovú vegetáciu, ktorá plní funkcie z hľadiska biodiverzity a štruktúry krajiny a riešiť plochy slúžiace pre realizáciu náhradnej výsadby za vyrúbané dreviny.

g.) predchádzať a obmedzovať zásahy, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu ale aj odstraňovanie negatívnych zásahov a ich dôsledkov tak ako stanovuje zákon o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z.z.

h.) zväziť zmeny trvalých trávnatých porastov, v záujme zachovania významných trávnatých spoločenstiev

ch.) pri vymedzení záväzných regulatívov dbať na to, aby sa nenarušili ekostabilizačné prvky v krajine, ktorými sú aj brehové porasty vodných tokov nachádzajúce sa v k.ú. obce. Všetky druhy stavieb vrátane oplotení bude nutné umiestňovať min. 5 m od brehovej čiary drobných vodných tokov obojstranne a min. 10 m od významného vodného toku akým je Kvačianka (ochranné pásma sú stanovené na základe stanoviska SVP, š.p. Piešťany, list č. CZ8973/2014, Ing. Pršo, 02.04.2014)

i.) riešiť zlepšenie súčasnej krajinnej štruktúry, udržiavať a prípadne doplniť brehové porasty biokoridorov v spojení s riešením protipovodňových opatrení potrebných v časoch veľkých dažďov (protipovodňové opatrenia) - poldre na vodnom toku Kvačianka, na Jamníku a susednom bezmennom vodnom toku s dodržiavaním ich ochranného pásma

j.) rešpektovať vodopády v Kvačianskej doline - Kvačiansky vodopád (675 m n.m.) s výškou vodopádu 1 m, Oblazský vodopád (715 m n.m.) – výška vodopádu 1 m a Ráztocký vodopád (750 m n.m.) – výška vodopádu 8 m.

(leží v dolnej časti Ráztockej doliny približne 60 m od ústia Ráztockej doliny do Kvačianskej doliny, k.ú. Veľké Borové)

k.) rešpektovať ochranné pásmo pohrebísk 50m, v ich ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (§ 15 ods. 7 zákona NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve)

l.) riešiť sieť cyklistických trás, cyklomagistrál príp. v zime bežeckých trás súběžne s prepojením na susediace katastrálne územia obcí pri zabezpečení podmienok ochrany územia v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, takisto počítať i so vzájomným prepojením turistických trás v rámci širšieho okolia Západných Tatier a Chočských vrchov. Pri týchto aktivitách podmieniť spoluprácu so Správou ŠOP TANAP-u z dôvodu prispôsobenia sa požiadavkám územnej ochrany.

m.) dostatočne zohľadniť plochu pre navrhovanú biologickú skládku odpadu s líniovými prvkami zelene okolo jej hraníc na začiatku obce po pravom brehu Kvačianky

n.) podľa § 20 ods. 3 geologického zákona č. 569/2007 Z.z. vymedziť ako riziko stavebného využitia územia potenciálne, stabilizované a aktívne svahové deformácie. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

o.) evidované zosuvné územia (svahové deformácie) vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD

p.) časť riešeného územia obce spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika. Stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona č. 569/2007 Z.z. je potrebné vymedziť ako riziko stavebného využitia územia plochy so stredným a vysokým radónovým rizikom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s ich výskytom je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania z prírodného žiarenia.

r.) vylúčiť perspektívne akékoľvek optické znečistenie umiestnením dominant v krajine ako sú billboardy, reklamné zariadenia, veterné elektrárne, telekomunikačné stavby, akékoľvek zariadenia a stavby prevyšujúce výškovú hladinu zástavby obce, aby nebola narušená krajinársky hodnotná scenéria a výhľady

s.) stavby povoľovať predovšetkým s architektonickými prvkami typickými pre dané prostredie, uprednostňovať regionálne danosti, vylúčiť výškové stavby, ktoré by narušili krajinnú scenériu Západných Tatier a Chočských vrchov

t.) dodržiavať pri lesníckom využívaní plôch predpisy vyplývajúce z osobitných predpisov o ochrane lesov

u.) presadzovať šetrnejší spôsob hospodárenia na lesnej pôde ako výberkový spôsob a podrastovú formu hospodárenia, obmedziť výrub nelesnej drevinovej vegetácie na navrhovaných plochách prvkov ÚSES, eliminovať v maximálnej miere holorubný spôsob ťažby

článok 7

ZÁSADY A REGULATÍVY PRE STAROSTLIVOSŤ O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

1. V oblasti ochrany vôd, ovzdušia a pôdy

a.) pre umocnenie ekostabilizačných kvalít biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov v území podporovať a vytvárať podmienky pre lesné biocenózy, krovinu vegetáciu a TTP s extenzívnym využívaním, zachovať a rekonštruovať najzávažnejšie fragmenty horských lúk s ich pôvodnou biodiverzitou, akceptovať prvky ÚSES ako územia s ekostabilizačnou funkciou a nezasahovať do nich takými aktivitami, ktorými by bola narušená ich funkcia

b.) intenzívnejšie využiť ešte ostávajúce voľné plochy v zastavanom území obce pričom nevyčleňovať plochy pre stavby, ktoré by mohli neprímeraným hlukom, zápachom, resp. prachom obťažovať obyvateľov obce priamo v obytnom území

c.) zohľadniť všetky zložky životného prostredia, ktorými sú voda (ochrana čistoty podzemných a povrchových vôd), pôda (ochrana pôdneho fondu), ovzdušie (ochrana čistoty ovzdušia), biota (územný priemet ekologickej stability krajiny), návrh zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi (konceptia zberu, triedenia, využívania, úpravy a zneškodňovania odpadov)

d.) zachovať myšlienku trvalo udržateľného rozvoja spojenú so znižovaním potreby prírodných zdrojov a odpadov všetkého druhu s orientáciou na prírodné zdroje nevyčerpatelné a obnoviteľné, s minimalizáciou poškodzovania ekosystémov

e.) pri návrhoch jednotlivých lokalít z hľadiska ochrany verejného zdravia dodržiavať ustanovenia zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a jeho platných vyhlášok ako aj ustanovenia zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve

f.) rešpektovať ochranné pásmo pohrebísk 50 m, v ich ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (§ 15 ods. 7 zákona NR SR č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve)

g.) neuvažovať s rozšírením chovu hospodárskych zvierat v hospodárskych dvoroch, ktoré sú v kontakte s obytným a rekreačným územím, zároveň neuvažovať s budovaním výrobných prevádzok s nadmerným hlukom v blízkosti obytného a rekreačného územia

h.) pre umiestnenie telovýchovno - športových zariadení postupovať tak, aby ich činnosť neovplyvňovala nepriaznivo okolie, najmä obytnú zástavbu hlukom, prachom alebo svetlom (§ 22 ods. 2 zákona č. 355/2007 Z.z.)

ch.) rešpektovať právne predpisy na úseku ochrany vôd t.j. zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990 zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon), zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z.z. o regulácii v sieťových odvetviach, zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami a vykonávacie predpisy vydané na ich základe, pri ich dodržiavaní spolupracovať s orgánmi štátnej správy

i.) rešpektovať ochranné pásma všetkých vodárenských zdrojov (podzemných i povrchových), hospodárskych dvorov, navrhovanej ČOV a všetky ostatné v riešenom území obce, ktoré sú zároveň aj zakreslené do grafickej časti

j.) z hľadiska ochrany vôd rešpektovať PHO oboch vodných zdrojov, zabezpečiť územnú ochranu pre navrhovanú CHVO Západné Tatry a východná časť Chočských vrchov, zároveň rešpektovať v k.ú. Kvačany v smere od východu až sever ochranné pásmo 3° prírodných liečivých zdrojov v Lúčkach v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 56/2005 Z.z.

k.) začať s realizáciou odkanalizovania obce podľa vydaného vodoprávneho oprávnenia so zaústením do novej mechanicko - biologickej ČOV umiestnenej na dolnom konci obce vo vzdialenosti cca 230 m od hranice z.ú. na Dlhej Lúke

l.) z hľadiska ochrany ovzdušia rešpektovať všetky právne normy a nevytvárať nové zdroje znečistenia ovzdušia a postupne znižovať počet malých zdrojov znečisťovania ovzdušia (kotolní na tuhé palivo v rodinných domoch, kde je vykurovacím médiom uhlie, drevo) prechodom napr. na plynové, elektrické vykurovanie príp. na možnosť využívania alternatívnych zdrojov energií – solárnu, malé vodné elektrárne a pod.

m.) pre novú najmä priemyselnú výrobu a činnosti, ktoré by mohli mať väčší vplyv na kvalitu ovzdušia v obci, prihliadať na doporučené vzdialenosti od navrhovaných i už realizovaných obytných a rekreačných zón v obci v zmysle prílohy E, OTN ŽP 2111:KN

n.) rešpektovať možné negatívne ovplyvnenie hlukom v danom území z existujúcich a navrhovaných stavieb (rekreačné a športové zariadenia, prevádzkarne drobnej remeselnej výroby a služieb, výrobné areály a výrobné služby, komunikácie) vypracovaním hlukovej štúdie pre konkrétnu stavbu a lokalitu pri realizácii ÚPN-O, v ktorej budú ozrejmene hlukové pomery v danom území a podľa výsledkov hodnotenia budú navrhnuté také protihlukové opatrenia na navrhovaných stavbách, aby hlukové pomery v obytnom a rekreačnom prostredí boli v súlade s vyhláškou MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku, vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení vyhlášky MZ SR č. 237/2009 Z.z.

o.) všetky jestvujúce ale i navrhované, výhľadové komunikácie riešiť so spevneným povrchom s bezprašnou úpravou, zároveň rešpektovať vplyv emisnej záťaže z dopravy a parkovacích plôch na okolitú obytnú a rekreačnú zástavbu, v rámci realizácie ÚPN-O rešpektovať pôsobenie hluku z dopravy (štátna cesta, parkoviská, miestne komunikácie) na navrhovanú obytnú a rekreačnú zástavbu, ktoré účinky je potrebné preveriť hlukovou štúdiou a v prípade nepriaznivých dôsledkov navrhnúť protihlukové opatrenia

p.) časť riešeného územia obce spadá do nízkeho až vysokého radónového rizika. Stredné a vysoké radónové riziko môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona č. 569/2007 Z.z. je potrebné vymedziť ako riziko stavebného využitia územia plochy so stredným (4 plochy) a vysokým (3 plochy) radónovým rizikom. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s ich výskytom je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia.

r.) pri ďalšom podrobnejšom projektovaní a realizácii stavebných a iných zámerov postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy (PP) a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov

s.) na lesnej pôde alebo vo vzdialenosti ochranného pásma do 50 m od hranice lesného pozemku neumiestňovať nijaké aktivity v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení noviel a súvisiacich predpisov

t.) rešpektovať Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability v M 1: 10 000 (číslo 7), ktorý zohľadňuje požiadavky zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, požiadavky vyplývajúce z RÚSES okresu Liptovský Mikuláš, zásady ochrany prírody a tvorby krajiny v zmysle ÚPN - VÚC Žilinského kraja a textovú časť návrhu ÚPN-O Kvačany

u.) rešpektovať pravdepodobnú environmentálnu záťaž (EZ) s názvom : LM 008 / Kvačany - hnojisko Kamenisté (EZ so strednou prioritou K 35-65) a evidovaných sanovaných / rekultivovaných lokalitu LM 005 / Kvačany - skládka I (bývalá skládka komunálneho odpadu), ktoré môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia predmetného územia. Obe plochy sú zakreslené do grafickej časti a dostatočne zohľadnené v texte návrhu ÚPN-O Kvačany.

v.) všetky návrhy a zámery, ktoré môžu mať pravdepodobne negatívny vplyv na sústavu NATURA 2000 pred zapracovaním do čístopisu ÚPN-O Kvačany vopred posúdiť v zmysle zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

z.) rešpektovať opatrenia z Metodického usmernenia MDVRR SR, odboru územného plánovania z 26.03.2014 k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy a to najmä :

- opatrenia voči častejším intenzívnejším vlnám horúčav - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci najmä v jej z.ú., zabezpečiť a podporovať zamedzovanie prílišného prehrievania stavieb napr. vhodnou orientáciou stavby k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní, zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov a zabezpečiť výber drevín pre výsadbu meniacim sa klimatickým podmienkam

- opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchric - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu, statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie, zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie v blízkosti elektrického vedenia, zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii napr. výsadbou vetrolamov, živých plotov, aplikáciou prenosných zábran

- opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha - podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody, zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodných sieťach, podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných zdrojov vôd

- opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnejších zrážok - zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu, zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci, osobitne v jej z.ú., zabezpečiť a podporovať renaturáciu a ochranu tokov a mokradí, usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení, zabezpečiť a podporovať opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy

2. V oblasti odpadového hospodárstva

a.) pri návrhu zásad a opatrení pre nakladanie s odpadmi vychádzať z legislatívy o odpadoch a to zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov so zameraním na § 39 a vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších doplnkov

b.) postupne odstraňovať divoké skládky vytvárané občanmi, ktoré môžu byť roztrúsené na rôznych miestach v k.ú. obce (zväčša okolo vodných tokov, pri vedľajších komunikáciách a pod.), nakoľko tieto skládky sú zdrojom nebezpečných látok – infekcií, prenášačov pôvodcov ochorení, zápachu a v neposlednom rade esteticky narušujú krajinu

c.) predchádzať vzniku odpadu či už obecnou osvetou, odovzdávaním odpadu do zberných surovín, ktorým sa znížilo za posledné roky množstvo odpadov v obci, pokračovať v zbere separovaného odpadu

d.) separovaný zber zaviesť úplne v celej obci teda aj na všetkých nových a výhledových lokalitách, aby občania mali blízko napr. k zberným nádobám na textil, sklo, plasty, papier príp. lepenku, aby každý rodiiný dom mal svoju "kuka nádobu"

e.) tým pádom vytvárať podmienky pre zhodnocovanie odpadov (separovaný zber papiera, textílií, skla, umelohmotných fliaš a obalov, veľkoobjemových odpadov, vyradenej bielej techniky, kovov a pod.)

f.) množstvo odpadov rastlinného pôvodu premeniť na kompost, ktorým sa spätne vylepšuje úrodnosť pôdy a minimalizuje alebo úplne obmedzuje používanie priemyselných hnojív, ktoré sú často zdrojom znečisťovania podzemných aj povrchových vôd, pre túto možnosť vytvoriť v obci na určenom mieste skládku biologického odpadu

g.) ako poslednú možnosť brať do úvahy bezpečné uskladnenie odpadu na riadených skládkach, ktoré musia spĺňať požiadavky na ochranu životného prostredia, prípadne ich využitie v spaľovniach na získanie energie

h.) zvýšiť čistenie odpadových vôd realizovaním kanalizačných trás v celej obci ako aj na navrhovaných a výhledových lokalitách, zaústenie nových trás bude do novej mechanicko - biologickej ČOV na začiatku obce

ch.) v prípade likvidácie azbestocementových materiálov zo stavieb (rodinné domy, hospodárske budovy a iné objekty) je potrebné túto likvidáciu zabezpečiť prostredníctvom oprávnenej organizácie (§ 41 zákona č. 355/2007 Z.z.)

i.) všetky otázky ohľadom odpadového hospodárstva riešiť vo VZN obce o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Kvačany, spracovaného v súlade s legislatívou o odpadoch - zákona NR SR č. 223/2001 Z.z. o odpadoch v znení neskorších predpisov so zameraním na § 39 a vyhlášky MŽP SR č. 284/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších doplnkov

3. V oblasti prieskumných území, chránených ložiskových území, dobývacích priestorov a svahových deformácií

a.) evidované zosuvné územia zakreslené vo výkresoch grafickej časti a popísané v texte v kap. 2.14 (svahové deformácie) vymedziť ako plochy vyžadujúce zvýšenú ochranu podľa § 12 ods. 4 písm. o) Vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. o ÚPP a ÚPD

b.) podľa § 20 ods. 1 geologického zákona zohľadniť výsledky geologických prác, v tomto prípade výsledky inžinierskogeologického prieskumu spracované v záverečnej správe: Atlas máp stability svahov SR v M 1:50 000, Šimeková, Martinčeková a kol., 2006

c.) podľa § 20 ods. 3 geologického zákona vymedziť ako riziko stavebného využitia územia výskyt aktívnych, potenciálnych a stabilizovaných svahových deformácií. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom potenciálnych a stabilizovaných zosuvov je potrebné posúdiť a overiť inžinierskogeologickým prieskumom. Územia s výskytom aktívnych svahových deformácií nie sú vhodné pre stavebné účely.

d.) prieskumné územia, chránené ložiskové územia, dobývacie priestory, staré banské diela sa v k.ú. obce nanachádzajú

článok 8

VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

1. Stav

V súčasnosti je zastavané územie obce Kvačany legislatívne vymedzené hranicou zastavaného územia obce, ktorá zodpovedá stavu k 01.01.1990 (stav evidovaný na počítačových mapách z Katastra nehnuteľností GKÚ, Bratislava). **Predstavuje plochu o výmere 63,4520 ha (2,83 %) z celkovej plochy oboch katastrálnych území obce podľa katastra nehnuteľností.** Tak ako obec Kvačany tvoria 2 katastrálne územia a to k.ú. Kvačany a k.ú. Dlhá Lúka, ktoré spolu susedia, takisto spolu susedia aj oba zastavané územia. Zastavané územie Kvačian smeruje zo severu na juh okolo potoka Kvačianka a má výmeru 40,4708 ha. Druhé z.ú. Dlhej Lúky ho rozširuje v spodnej časti smerom na západ s výmerou 22,9812 ha. V súčasnosti ho presahujú prvé dva domy postavené na začiatku obce a rodinný dom na konci obce, ktorý niekedy slúžil ako horáreň.

Umiestnenie zastavaného územia je v J až JZ časti celého katastrálneho územia obce. Príjazd do neho je po štátnej ceste III/2350. V jeho južnej časti obchádza prvú križovatku s cestou III/2351 Kvačany - Dlhá Lúka, aj prvú obecnú bytovku a začína pri bytovom dome ZŠ, pokračuje okolo areálu ZŠ v Kvačanoch, futbalového ihriska, poza záhrady za rodinnými domami v časti Vyšné hony a v línii poľnej cesty sa dostáva až nad cintorín v hornej časti obce. Ďalej obchádza PD Lipt. Hole dvor Kvačany a smeruje popod lesné porasty poza vrt CH-4, chaty až k začiatku Kvačianskej doliny, kde sa otočí a smeruje naspäť popri pravej strane cesty III/2350 k severnému bodu poľnohospodárskeho dvora Kvačany. Následne prejde na druhú stranu cesty a v šikmom smere sa dostane k pravému brehu Kvačanky, odkiaľ smeruje k záhradám okolo niekdajšieho mlynu a potom drží línii poľnej cesty až zhruba do polovice Novej ulice, kde sa otočí o 90° (tu je už k.ú. Dlhá Lúka). Toto otočenie v dĺžke 87m ho priblíži k záhradám za rodinnými domami na Novej ulici, ktoré rešpektuje. Následne sa otočí za lokalitou Trávniky a pokračuje ďalej na západ k ploche niekdajšieho kaštieľa na Dlhej Lúke, ktorú obide a pokračuje k hospodárskemu dvoru na konci Dlhej Lúky. Vodojem ani vodný zdroj nie je súčasťou z.ú., aj keď sa v tejto časti obce nachádzajú. Keď obide hospodársky dvor aj s kúskom trvalých trávnatých porastov nad ním, prechádza k línii poľnej cesty vedenej do Prosieka, kde sa otočí a potom smeruje už len na východ poza záhrady za rodinnými domami na Dlhej Lúke až do stredu potoka Kvačianka. Odtiaľ smeruje už len stredom potoka až ku križovatke ciest III/2350 a III/2351, ktorú tiež obchádza a dostáva sa na ľavú stranu cesty III/05932 a v jej línii smeruje až do úrovne oproti bytovke ZŠ, kde prejde na druhú stranu cesty a pokračuje ďalej poza školský areál.

2. Návrh

Navrhovaná zmena hraníc zastavaného územia v I. Etape_Návrhu (obdobie do roku cca 2030) podľa riešenia ÚPN-O Kvačany je spracovaná v súlade s celkovým urbanistickým riešením a vyznačená v grafickej časti na plochách, ktoré sa v hraniciach súčasne zastavaného územia (stav k 01.01.1990) nenachádzajú.

3. Výhľad

S plochami určenými pre II. Etapu_Výhľad (obdobie do roku cca 2040) v riešení ÚPN-O Kvačany počítame len o rozšírenie hranice z.ú. v lokalite Dielec II.

Prehľad súčasného stavu z.ú. v oboch katastrálnych územiach obce (11/2015), I. Etapy_Návrhu (cca 2030) a II. Etapy_Výhľadu (cca 2040) podľa riešenia ÚPN-O Kvačany je uvedený v nasledujúcich tabuľkách :

obec Kvačany_k.ú. Kvačany	súčasný stav	%	I. Etapa_Návrh	%	II. Etapa_Výhľad	%
zastavané územie centra obce s okolím	40,4708 ha	2,47	48,0750 ha	2,94	0 ha	0
ostatné územie	1595,3372 ha	97,53	1587,7330 ha	97,06	0 ha	0

obec Kvačany k.ú. Dlhá Lúka	súčasný stav	%	I. Etapa Návrh	%	II. Etapa Výhľad	%
zastavané územie centra obce s okolím	22,9812 ha	3,78	25,5174 ha	4,20	26,5831 ha	4,37
ostatné územie	584,7337 ha	96,22	582,1975 ha	95,80	581,1318 ha	95,63

článok 9

VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV**1. Vymedzenie ochranných pásiem**

Pre riešené územie obce Kvačany a jej bezprostredné záujmové územie platia nasledovné ochranné pásma :

- cesta II/584 má ochranné pásmo 25m od osi komunikácie na každú stranu v jej extravilánovom prieťahu
- cesty III/2350 a III/2351 majú ochranné pásmo 20m od osi komunikácie na každú stranu v ich extravilánovom prieťahu
- pri realizácii stavebných objektov a inžinierskych sietí (dôjde ku súbehu resp. križovaniu s existujúcimi sieťami) je potrebné dodržiavať minimálne odstupové vzdialenosti medzi týmito objektmi, ktoré sú dané príslušnou slovenskou technickou normou STN 73 6005 a ostatnými súvisiacimi normami, zákonmi pre energetiku, pre elektronické komunikácie, pre verejný vodovod, pre verejnú kanalizáciu a vyjadreniami správcov sietí, pri líniových prvkoch je ich ochranné pásmo závislé od druhu, veľkosti a intenzity prenosu

Druh podzemného i nadzemného vedenia inžinierskych sietí	Ochranné pásmo
Elektrické nadzemné vedenia od 35 kV do 110 kV vrátane	15,0 m na obidve strany od krajného vodiča 2,0 m na obidve strany od krajného zaveseného káblového vodiča
Elektrické nadzemné vedenia od 1 kV do 35 kV vrátane	10,0 m na obidve strany od krajného vodiča bez izolácie, v súvislých lesných priesekoch 7,0 m 4,0 m na obidve strany od krajného vodiča so základnou izoláciou, v súvislých lesných priesekoch 2,0 m 1,0 m na obidve strany od krajného vodiča káblového vedenia
Elektrické podzemné vedenie do 110 kV	1,0 m na obidve strany od krajného vodiča
Elektrická stanica vonkajšieho vyhotovenia s napätím 110 kV a viac	30,0 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
Elektrická stanica vonkajšieho vyhotovenia s napätím do 110 kV	10,0 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
Elektrická stanica s vnútorným vyhotovením	vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice
Elektronické komunikačné siete	1,5 m na obidve strany od osi trasy 2,0 m do hĺbky od úrovne zeme
Diaľkový telekomunikačný kábel	1,5 m na obidve strany od osi trasy
STL plynovod	1,0 m od osi plynovodu na každú stranu v zastavanom území obce 4,0 m od osi plynovodu na každú stranu vo voľnom teréne
STL plynovod - bezpečnostné pásmo	10,0 m od osi plynovodu na každú stranu vo voľnom teréne v zastavanom území určuje dodávateľ zemného plynu resp. STN EN
Verejný vodovod, verejná kanalizácia do DN 500 mm	1,5 m od vonkajšieho pôdorysného okraja potrubia na obe strany
Čistiareň odpadových vôd	150 m kolmo na oplotenie objektu

d.) pohrebisko má ochranné pásmo 50 m od hranice pozemku pohrebiska, v jeho ochrannom pásme sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (§ 15 ods. 7 zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve). Budovy postavené v OP do 50 m od pohrebiska pred 01.11.2005 ostanú zachované.

e.) vodohospodársky významný tok Kvačianka má stanovené ochranné pásmo min. 10,0 m od brehovej čiary resp. päty hrádze obojstranne a ostatné drobné vodné toky min. 5,0 m obojstranne od brehovej čiary

f.) ochranné pásmo lesa tvoria pozemky vo vzdialenosti 50 m od lesného pozemku smerom von

g.) ochranného pásma III° **prírodných liečivých zdrojov v Lúčkach**, ktorého časť prechádza k.ú Kvačian a následne pokračuje do Lipt. Trnovca, Babky, Liptovské Matiašovce a Bobrovec (Vyhláška č. 56/2005 Z.z. MZ SR)

h.) podzemné **vodárenské zdroje v Kvačanoch "Dlhá Lúka" a "vrt CH-4"** majú stanovené tiež svoje ochranné pásma. V okolí prameňov a miest odberu sa jedná o prvý stupeň zriadený na zabezpečenie ochrany miesta vodného zdroja pred jeho negatívnym ovplyvnením alebo ohrozením, ako aj na ochranu vody v záchytnom zariadení pred znečistením. Pre ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti sa zriaďuje druhý stupeň. Ten je určený predovšetkým na ochranu pred znečistením mikrobiálnymi, toxickými látkami ovplyvňujúcimi senzorké vlastnosti vôd.

Vodárenský zdroj "Kvačany - Dlhá Lúka"

PHO I. stupňa "Kvačany - Dlhá Lúka" tvorí pôvodné oplotenie 81,5 x 39,8 x 54,8 x 21,5 x 13,4 m. PHO II. stupňa sa nečlení na vonkajšiu a vnútornú časť. Východná hranica pásma je spoločná s vrtom CH-4, vychádza z kóty 630 m.n.m. a v priamke vedie cez kótu Čierna hora (1098 m.n.m.), tu sa lomí a SZ smerom vedie na kótu pred obcou Veľké Borové. Severná hranica PHO je vedená západne od kóty 912 m.n.m. na kótu Háj 949 m.n.m., tu sa lomí a západným smerom vedie hranicou lesa cez kóty 862 a 929 na kótu 992 m.m.m, kde sa pripája na PHO II. stupňa zdroja Liptovská Sielnica - vrt CHK-2, Prosiek (č. listu PLVH-1014/88 z 31.10.1988). Spoločná západná hranica PHO vedie od kóty 992 m.n.m. okrajom porastu "Rybničky" a ďalej smerom JV a J na kótu Prosečné 1372 m.n.m. Odtiaľ smeruje hranica JV smerom po hrebeni (JV-Široké Brdo). Od odklonu hranice PHO II. stupňa vrtu CHK-2 pokračuje hranica (južná) miestnym chodníkom cez kótu 666 m.n.m. k južnému okraju oplatenia PHO I. stupňa. Potom sa lomí a SV okrajom lesa prechádza cez kóty 714 a 647 m.n.m. k vrtu CH-4, kde sa pripája na východziu kótu 630 m.n.m. Pásmo obchádza lesovňu Kvačany.

- v PHO I. stupňa je zakázané a obmedzené : vykonávať práce a činnosti nesúvisiace s prevádzkou vodného zdroja

- v PHO II. stupňa je zakázané a obmedzené : obhospodarovanie lesov vykonávať v súlade s metodickým pokynom MLVH SSR č.6184/82-5/161/160 z 13.03.1982, obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy zabezpečovať v súlade so smernicou MPVŽ SSR č. 5000/1982 z 20.12.1982

Vodárenský zdroj "vrt CH-4"

PHO I. stupňa "vrt CH-4" tvorí pôvodné, ktoré zo západnej strany nadviaže (od št. cesty) na oplotenie lesov a to 15 m od vrtu a 5 m od krajnice št. cesty. Zo severnej strany oplotenie lesovne vytvorí severnú hranicu PHO, z východnej strany oplotenie sa vybuduje 25m od vrtu, z južnej strany sa oplotenie vybuduje 10m od vrtu. V PHO II. stupňa sa nestanovuje jeho vnútorná časť. Vonkajšia časť zahŕňa predpokladanú infiltračnú oblasť vrtu. Hranica vychádza z kóty 630 m.n.m. nad Kvačanmi (250-300 m nad vrtom CH-4), pokračuje východne sledujúc Suchý jarok v dĺžke 1100 m potom sa lomí na kótu 1128 m.n.m. Z kóty Ostrá východná hranica pokračuje smerom na lokalitu Pod Holicou, kde sa lomí SZ, pred obcou Veľké Borové sa lomí a západná hranica prechádza na kótu Čierna hora (1098 m.n.m.) odkiaľ prechádza do východzieho bodu na kótu 630 m.n.m. Hranica PHO je totožná s hranicou NPR Kvačianska dolina a v teréne sa neoplocuje a ani nijak nevyznačuje.

- v PHO I. stupňa je zakázané a obmedzené : vykonávať akúkoľvek činnosť, okrem činností vykonávaných v súvislosti s údržbou inštalovaných vodohospodárskych zariadení a spravovaním PHO pracovníkmi prevádzkovateľa vodného zdroja

- v PHO II. stupňa je zakázané a obmedzené : zakázaná je banská činnosť, ťažba kameňa a zemín, vrtné a zemné práce, hĺbenie priekop a vykonávanie geologického a hydrogeologického prieskumu. Prepad z prameňa PD Lipt. Hole Kvačany sa zaústi mimo PHO do toku Kvačianka. Vývoz žump z niekdajšej lesovne, chaty PD uskutočňovať mimo PHO. Zakazuje sa prevádzkovať zariadenia so sústredenou infekciou, kafilérie, bitúnky, spaľovne a podobné zariadenia. Vylučuje sa inštalovanie produktovadov toxických a škodlivých látok. Zariadenia pre manipuláciu s ropnými látkami musia vyhovovať ČSN 830915. V prípade presiaknutiu ropných látok do zeminy, musí byť kontaminovaná zemina vyvezená mimo PHO a nahradená neznečistenou zeminou. Objekty nevyhovujúce spomenutej ČSN sa asanujú. V PHO sa zakazuje zriaďovať skládky domových a priemyselných odpadkov, fekálií, kalov a odpadových vôd s obsahom rádioaktívnych látok. Zakazuje sa zriaďovať vodohospodárske diela určené na čistenie odpadových vôd a odkaliská.

2. Vymedzenie chránených území podľa osobitných predpisov

Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 sa v riešenom území nachádza 1 veľkoplošné chránené územie, 3 maloplošné chránené územia, 3 územia tvoriace sústavu Natura 2000. Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu, v ktorých platí 1. až 5. stupeň ochrany. Územné rezervy pre tieto prvky ekologickej stability vyplývajú z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie ÚPN - VÚC Žilinského kraja a RÚSES-u okresu Liptovský Mikuláš

Veľkoplošné chránené územia

a.) **Tatranský národný park** – zasahuje do východnej časti k.ú. Kvačany, začína od Podmeštrovej cez Suchú dolinu až ku špicu na Bielu Skalú, v NP platí 3° ochrany, ochranné pásmo NP nezasahuje do riešeného územia obce

Maloplošné chránené územia

b.) **Národná prírodná rezervácia Kvačianska dolina** – chránené územie sa nachádza v severnej časti k.ú. Kvačany, k.ú. Dlhá Lúka v mezozoiku Chočských vrchov, je súčasťou súvislej európskej sústavy NATURA 2000 - SKUEV0192 Prosečné a SKCHVÚ Chočské vrchy. Na jej území platí v zmysle platnej legislatívy 5° ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené a preto sa uplatňuje § 17, ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z. t.j územie 100 m smerom von od hranice rezervácie, kde platí 3° ochrany.

c.) **Národná prírodná rezervácia Suchá dolina dolina** – chránené územie sa nachádza vo východnej časti k.ú. Kvačany, je súčasťou TANAP-u a súčasne sa pokrýva s územiaми sústavy NATURA 2000 - SKUEV0307 Tatry a SKCHVÚ030 Tatry. Na jej území platí v zmysle platnej legislatívy 5° ochrany, ochranné pásmo nie je vyhlásené a preto sa uplatňuje § 17, ods. 7 alebo 8 zákona č. 543/2002 Z.z. t.j územie 100 m smerom von od hranice rezervácie, kde platí 3° ochrany.

d.) navrhovaný **chránený areál Suchá** - alúvium potoka Suchá s plochou územia 15 ha. Platíť by mal v ňom 4° územnej ochrany, OP by mala ustanoviť vláda nariadením.

Územia sústavy NATURA 2000

e.) **SKUEV0192 Prosečné** – sa prekrýva s NPR Kvačianska dolina, platí v ňom 2° až 5° územnej ochrany

f.) **SKUEV0307 Tatry** – sa prekrýva s TANAP- om, s NPR Suchá dolina, platí v ňom 2° až 5° územnej ochrany

g.) **SKCHVÚ050 Chočské vrchy** – sa prekrývajú s NPR Kvačianska dolina, SKUEV0192 Prosečné, vo východnej časti k.ú. Kvačian s TANAP-om, s NPR Suchá dolina

3. Ochrana kultúrnych pamiatok

Podľa Ústredného zoznamu pamiatkového fondu SR (ÚZPF) sa v katastrálnom území obce Kvačany nachádzajú nasledovné **nehnutel'né národné kultúrne pamiatky (NKP)** :

a.) **Rímskokatolícky kostol sv. Kataríny Alexandrijskej** - číslo 315/0, (parcela KN-C číslo 6)

b.) **Vodný mlyn v lokalite Oblazy** - číslo 2896/1-2, (parcela KN-C číslo 472/2)

c.) **Vodný mlyn a píla v lokalite Oblazy** - číslo 3513/0 (parcela KN-C číslo 469/2)

Ďalej zastavané územie obce, jeho časť ani žiadne iné územie v k.ú. obce **nie je vyhlásené podľa pamiatkového zákona za pamiatkové územie** (pamiatkovú zónu, pamiatkovú rezerváciu), na ktoré by sa vzťahovala ochrana vyplývajúca z pamiatkového zákona. V riešenom k.ú. sa **nenachádza žiadna NKP evidovaná ako chránená zeleň** ako sú historické parky a pod.

Evidovaným predmetom ochrany v Centrálnej evidencii archeologických nálezísk SR, ktorú vedie archeologický ústav SAV v Nitre je archeologické nálezisko :

d.) **Kvačany, Dlhá Lúka, poloha "Hrádková"** – púchovské hradisko

článok 10

PLOCHY PRE VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY, PRE VYKONANIE DELENIA A SCEĽOVANIA POZEMKOV, PRE ASANÁCIU A PRE CHRÁNENÉ ČASTI KRAJINY

Plochy pre verejnoprospešné stavby sú územným plánom obce vymedzené ako plochy verejného záujmu, ktoré obmedzujú vlastnícke práva a podriaďujú ich záujmom spoločnosti. Jedná sa o plochy určené pre verejnoprospešné služby a pre verejné dopravné - technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu životného prostredia podľa § 108 ods. 2, 3 stavebného zákona.

Plochy pre vykonanie delenia a sceľovania pozemkov sa dotknú všetkých pozemkov s ktorými rozvojové zámery v rámci riešenia celého územného plánu obce počítajú a sú vymedzené v zmysle záväzných regulatívov a zastavovacích podmienok. V nasledujúcich stupňoch podrobnejšieho spracovania projektovej dokumentácie na základe schváleného územného plánu obce budú bližšie charakterizované.

Zoznam verejnoprospešných stavieb na základe, ktorých bude riešené delenie, sceľovanie pozemkov, asanácia alebo chránené časti krajiny je presne pomenovaný v čl. 12.

Stavebno – technický stav väčšiny objektov je v pomerne dobrom stave, tie ktoré sú v horšom stave doporučujeme rekonštruovať. Až v prípade narušenia statiky pristúpiť k asanácii. Po dohode so statikom v ďalšom stupni projektovej dokumentácie by bolo vhodné, časť asanovať prípadne časť ponechať a zrekonštruovať, niekdajší kaštieľ na Dlhej Lúke, nakoľko je už od roku 1950 rozoberaný na stavebný materiál. V jeho opevnenom areáli sa nachádzalo niekoľko drevených a murovaných hospodárskych budov. Ne jeho mieste skôr navrhujeme územie využiť pre výstavbu rodinných domov (západná časť lokality Trávniky).

článok 11

URČENIE, NA KTORÉ ČASTI OBCE JE POTREBNÉ OBSTARÁŤ A SCHVÁLIŤ ÚZEMNÝ PLÁN ZÓNY

Po schválení ÚPN-O Kvačany nebude potrebné preveriť urbanisticko-architektonické riešenie podrobnejšou územnoplánovacou dokumentáciou na úrovni územného plánu zóny (ÚPN-Z).

článok 12**ZOZNAM VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB**

Plochy pre verejnoprospešné stavby podľa § 108 ods. 2 písm a.) stavebného zákona sú nasledovné :

Stavby pre verejnoprospešné služby, verejnú zeleň

- 1.) rozšírenie športových plôch pri materskej škole v lokalite **Pri materskej škole I**
- 2.) výstavba oddychovo - rekreačnej plochy v lokalite **Nábrežie oddychu**
- 3.) revitalizácia verejnej zelene a dobudovanie verejného priestranstva v lokalite **Park Dlhá Lúka, Park pri telocvični, Pri materskej škole II**
- 4.) revitalizácia verejnej zelene, dobudovanie verejného priestranstva s parkovaním v lokalite **Park pri materskej škole, Pri Obecnom úrade, Pri Dome smútku**

Stavby pre verejné dopravné a technické vybavenieDopravné vybavenie

- 5.) vytvorenie priestorových podmienok na **rekonštrukciu trás ciest II/584, III/2350 a III/2351**, kde to šírkové pomery dovoľujú aj dobudovanie peších ťahov, verejnej zelene, parkovania
- 6.) rekonštrukcie existujúcich a výstavba **križovatiek na cestách III/2350 a III/2351**
- 7.) **rekonštrukcia komunikácií** (šírkové usporiadanie, povrch vozovky a pod.), kde to šírkové pomery dovoľujú aj dobudovanie peších ťahov, verejnej zelene
- 8.) výstavba **hlavných obslužných komunikácií C2**
- 9.) výstavba **obslužných komunikácií C3**
- 10.) výstavba **účelových komunikácií**
- 11.) rekonštrukcia a výstavba spevnených **poľných ciest**
- 12.) výstavba zastávky **MHD Kvačany_Dlhá Lúka pri kaplnke**
- 13.) rekonštrukcie a výstavba **komunikácií pre peších D3**, kde to šírkové pomery dovoľujú aj pre verejnú zeleň
- 14.) výstavba **cyklomagistrál a cyklotrás D2**
- 15.) rekonštrukcia existujúcich a výstavba parkovísk v lokalite **Pri telocvični, Pod cintorínom, Bufet Holica**

Vodné hospodárstvo

- 16.) výstavba **skupinového privádzača pitnej vody z VZ v Suchej doline do Liptovského Mikuláša**
- 17.) rekonštrukcia **čerpacej stanice**
- 18.) výstavba **kanalizačnej splaškovej siete**
- 19.) výstavba **čistiarne odpadových vôd**
- 20.) výstavba **podzemnej dažďovej kanalizácie**

Verejné rozvody energetiky, telekomunikácií a informačných sietí

- 21.) výstavba **káblového vedenia elektrickej energie VN 22 kV**
- 22.) rekonštrukcia a výstavba **trafostaníc**
- 23.) výstavba **káblového elektrického vedenia NN**
- 24.) výstavba **vzdušného vedenia verejného osvetlenia**
- 25.) výstavba **STL plynovodu**
- 26.) výstavba **oznamovacích vedení** (telefón, internet, rozhlas)

Stavby na ochranu životného prostredia

- 27.) výstavba **biologickej skládky odpadu**
- 28.) rekultivácia pravdepodobnej **enviromentálnej záťaže**
- 29.) výstavba **odvodňovacieho kanála**
- 30.) výstavba **protipovodňového opatrenia - polder**
- 31.) rekonštrukcia **oporného múru na Kvačianke**
- 32.) stabilizácia **brehu Kvačianky**
- 33.) nová **izolačno - ochranná zeleň** okolo cintorína v Kvačanoch, okolo **skládky biologického odpadu**, v lokalite **Park pri materskej škole, Park pri telocvični, Nábrežie oddychu**, v areáli **PD Lipt. Hole Kvačany - dvor Dlhá Lúka**
- 34.) budovanie **celého komplexu ÚSES** v k.ú. Kvačany,, k.ú. Dlhá Lúka v nadväznosti na okolité územie

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb je možné podľa § 108 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť rozhodnutím stavebného úradu, pokiaľ cieľ vyvlastnenia nemožno dosiahnuť dohodou alebo iným spôsobom. Verejný záujem sa musí preukázať vo vyvlastňovacom konaní.

Príloha č. 1

SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Vypracovala : **Ing. arch. Monika Tylková Tylková**_autorizovaný architekt, 03/2018